

2023

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΤΡΟΦΙΜΑ &
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΥΠΟΔΟΜΕΣ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
& ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ 2023
www.growthfund.gr

Περιεχόμενα

ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2023 1

Το Διοικητικό μας Συμβούλιο	2
Το Υπερταμείο με μια ματιά.....	2
Τι πετύχαμε.....	3
Όραμα	19
Αποστολή.....	19
Η Στρατηγική μας 2022-2024.....	19
Έρευνες ικανοποίησης πελατών (CSI).....	20
Ο δρόμος για τη βιωσιμότητα.....	21
Τεχνολογία και Ψηφιακός Μετασχηματισμός	24

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2023 33

A | ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 35

A.1. Σκοπός, Θεσμικό Πλαίσιο και Δομή της Εταιρείας.....	36
A.2. Άμεσες Θυγατρικές της Εταιρείας	37
A.3. Λοιπές Θυγατρικές της Εταιρείας	39
A.4. Λοιπές Συμμετοχές και Δικαιώματα	42
A.5. Κύρια Όργανα Διοίκησης της Εταιρείας.....	43
A.6. Οργανόγραμμα	46
A.7. Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας.....	47
A.8. Εσωτερικός Έλεγχος	47
A.9. Εξωτερικός Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής.....	48
A.10. Ταμειακά Διαθέσιμα	48
A.11. Εσωτερικός Κανονισμός, Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποχρεώσεις Αναφορών	50
A.12. Πεπραγμένα και Δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου χρήσης 01.01.2023 -31.12.2023 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα.	50
A.12.1 Συζήτηση επί των συνοπτικών οικονομικών στοιχείων Εταιρείας και Ομίλου ..	50
A.12.2 Σημαντικά γεγονότα της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31.12.2023 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα	62
A.12.3 Πεπραγμένα και δραστηριότητες της Εταιρείας.....	69
A.12.3.i Εταιρική Διακυβέρνηση	69
A.12.3.ii Κανονιστική Συμμόρφωση	69
A.12.3.iii Αξιολογήσεις Διοικητικών Συμβουλίων και αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου των άμεσων και λοιπών θυγατρικών του Υπερταμείου ...	72

A.12.3.iv Στρατηγικός και Επιχειρηματικός Σχεδιασμός ΕΕΣΥΠ.....	73
A.12.3.v Μηχανισμός Συντονισμού	76
A.12.3.vi Ομιλικές Προμήθειες	78
A.12.3.vii Ανθρώπινο Δυναμικό.....	79
A.12.4 Πεπραγμένα & Δραστηριότητες των θυγατρικών του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31.12.2023.....	82
Πλαίσιο Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου	82
Ενέργεια και Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας	82
Τρόφιμα και Εφοδιασμός	85
Διαχείριση Ακινήτων	90
Μεταφορές και Υποδομές.....	109
Τεχνολογία.....	113
Ταχυδρομικές Υπηρεσίες	115
A.13. Προοπτικές 2024-2025	120
A.14. Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες	123
A.15. Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	135
A.16. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης	137
A.17 Λοιπά Θέματα	171

B | ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 173

Γ | ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 185

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2023	186
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023	187
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023.....	188
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023	189
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρείας της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023	190
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023	191
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	193
1. Γενικές πληροφορίες	193
2. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	196
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	196

2.2	Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	197	6.	Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων	239
2.3	Ενοποίηση	199	7	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	247
2.4	Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία	206	8.	Μισθώσεις	249
2.5	Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων	207	9.	Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	253
2.6	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	209	10.	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	268
2.7	Μισθώσεις	210	11	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	270
2.8	Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	212	12.	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	272
2.9	Αποθέματα	212	13.	Αποθέματα	274
2.10	Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	212	14.	Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	275
2.11	Χρηματοοικονομικά μέσα	212	15.	Λοιπές απαιτήσεις	277
2.11.1	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	213	16.	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και Δεσμευμένες Καταθέσεις	279
2.11.2	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	214	17.	Μετοχικό Κεφάλαιο και Λοιπά Στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	280
2.11.3	Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	215	18.	Λοιπά Αποθεματικά	281
2.12	Δεσμευμένες καταθέσεις	215	19.	Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	284
2.13	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	215	20.	Λοιπές προβλέψεις	286
2.14	Μετοχικό κεφάλαιο	215	21.	Δανειακές Υποχρεώσεις	287
2.15	Κρατικές Επιχορηγήσεις	215	22.	Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	287
2.16	Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	216	23.	Κρατικές επιχορηγήσεις	289
2.17	Παροχές σε εργαζόμενους	217	24.	Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες	289
2.18	Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες	218	25.	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	290
2.19	Προβλέψεις	218	26.	Κύκλος εργασιών	292
2.20	Αναγνώριση εσόδων	218	27.	Έξοδα ανά κατηγορία	294
2.21	Διανομή μερισμάτων	219	28.	Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως και επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων	297
2.22	Συναλλαγματικές μετατροπές	219	29.	Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως	299
2.23	Κινητές Αξίες, Ακίνητα και Δικαιώματα που έχουν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ	220	30.	Χρηματοοικονομικά έσοδα	300
2.24	Αναταξινομήσεις και στοργυλοποιήσεις κονδυλίων	220	31.	Χρηματοοικονομικά έξοδα	300
2.25	Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	220	32.	Φόρος εισοδήματος	301
2.26	Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	222	33.	Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις	303
3.	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	225	34.	Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη	329
3.1	Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	225	35.	Ανειλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις	330
3.2	Προσδιορισμός των εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων .	229	36.	Μεταγενέστερα γεγονότα	333
4.	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	230	37.	Έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων	338
5	Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία	236			

ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2023

Το Διοικητικό μας Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου ασκεί τον ρόλο του συστηματικά, με ευθύνη και συνέπεια, υλοποιώντας τις στρατηγικές κατευθύνσεις του Βασικού Μετόχου, του Ελληνικού Δημοσίου, για τη δημιουργία αξίας για τους πολίτες, στηρίζοντας, παράλληλα, την πράσινη μετάβαση και το βιώσιμο μέλλον της οικονομίας.

Είναι το τρίτο βασικό όργανο της Εταιρείας και έχει τις εξουσίες και αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 192 του ν. 4389/2016 και τα μέλη του εκλέγονται από το Εποπτικό Συμβούλιο. Αποτελείται από πέντε (5) έως εννέα (9) μέλη, τα οποία εκλέγονται για τετρα-

ετή (4) θητεία. Αποφασίζει επί όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση της Εταιρείας, εκτός από τα θέματα εκείνα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης.

Είναι υπεύθυνο για την επίτευξη των καταστατικών στόχων του Υπερταμείου και στην κατεύθυνση αυτή παρέχει καθοδήγηση και στρατηγικές πολιτικές, ενώ δημιουργεί το κατάλληλο περιβάλλον για τη λειτουργία του.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου (Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας) συγκροτήθηκε σε σώμα στις 16 Φεβρουαρίου του 2017.

Το Υπερταμείο με μια ματιά

€5.5B

Αξία Χαρτοφυλακίου

25k+

Ανθρώπινο Δυναμικό

16

Θυγατρικές & Συμμετοχές

6

Επενδυτικοί Τομείς

Το Υπερταμείο, το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο της χώρας, είναι διαχειριστής ενός σημαντικού χαρτοφυλακίου θυγατρικών εταιρειών και συμμετοχών του δημοσίου. Μέσα από το έργο του αξιοποιεί την εθνική περιουσία, συμβάλλοντας στην ευημερία και την οικονομική ανάπτυξη. Μέσα από στοχευμένες επενδυτικές στρατηγικές, το Υπερταμείο δημιουργεί αξία εξίσου για την οικονομία, τους πολίτες και το περιβάλλον.

Το Υπερταμείο στοχεύει στη μεγιστοποίηση της δημόσιας περιουσίας, προσθέτοντας υπεραξία στις 16 θυγατρικές και συμμετοχές που έχει στο χαρτοφυλάκιό του. Εταιρείες που απασχολούν πάνω από 25.000 εργαζόμενους και έχουν ισχυρό αποτύπωμα σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας των πολιτών, καθώς δραστηριοποιούνται σε έξι κομβικούς τομείς της οικονομίας:

Ενέργεια	Διαχείριση & Ανάπτυξη Ακινήτων	Μεταφορές & Υποδομές
Τρόφιμα & Εφοδιασμός	Τεχνολογία	Ταχυδρομικές Υπηρεσίες

(Σημείωση σχετικά με το ΤΧΣ)

Το ΤΧΣ συμβάλλει στη σταθερότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος χάριν προστασίας του δημοσίου συμφέροντος. Το Υπερταμείο έχει περιορισμένες εξουσίες ως προς τη διακυβέρνηση και τη λειτουργία του, καθώς οι αποφάσεις για την εκπλήρωση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα αρμόδια όργανα του ΤΧΣ.

Τι πετύχαμε

Εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου 2022-2024

Το Στρατηγικό Σχέδιο του Υπερταμείου 2022-2024 είναι σημείο αναφοράς και αποτελεί το βασικό εργαλείο που ορίζει τη στρατηγική προσέγγιση, τις προτεραιότητες και τους στόχους συνολικά του Ομίλου αλλά και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου.

Περιλαμβάνει ένα λεπτομερές, φιλόδοξο και εφαρμόσιμο πλάνο μεταρρυθμίσεων για τις δημόσιες επιχειρήσεις που εστιάσει δημιουργώντας αναπτυξιακή προοπτική, και ορίζει το περίγραμμα του νέου επενδυτικού ρόλου του Υπερταμείου στην ελληνική οικονομία.

Το 2021 το Υπερταμείο σχεδίασε τη νέα Στρατηγική του για τη περίοδο 2022-2024 που καθορίζει την μετεξέλιξή του σε 2 πυλώνες:

1. Ως ενεργό μέτοχο και
2. Ως υπεύθυνο επενδυτή στην ελληνική οικονομία

Το νέο Στρατηγικό Σχέδιο 2022-2024 αναπτύχθηκε και συντάχθηκε λαμβάνοντας υπόψη τις Στρατηγικές Κατευθύνσεις του Μοναδικού του Μετόχου, του Υπουργείου Οικονομικών, που εστάλησαν το Φεβρουάριο 2021. Έλαβε την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου τον Σεπτέμβριο 2021, και στη συνέχεια, εγκρίθηκε, από τον Μοναδικό Μέτοχο τον Ιανουάριο 2022, με απόφαση Γενικής Συνέλευσης.

Στα ζητούμενα των κατευθύνσεων του Μοναδικού του Μετόχου είναι η μετεξέλιξή του σε ένα πρότυπο Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο.

Για τη διασφάλιση της εφαρμογής της νέας στρατηγικής του Υπερταμείου, σχεδιάστηκαν ποσοτικοί και

ποιοτικοί δείκτες απόδοσης (KPIs), καθώς και στόχοι που συνδέονται με το επενδυτικό προφίλ της εταιρείας, την οικονομική ανάπτυξη με όρους βιωσιμότητας, αλλά και σαφή χρονοδιαγράμματα, ώστε το Υπερταμείο να μετατραπεί σε ένα Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο κατά τα πρότυπα που ισχύουν διεθνώς.

Το στρατηγικό σχέδιο αναβαθμίζει τη λειτουργία του Υπερταμείου, ενισχύοντας τον ρόλο του στον εκσυγχρονισμό των Δημόσιων Επιχειρήσεων.

Ως ενεργός μέτοχος και υπεύθυνος επενδυτής, το Υπερταμείο προτεραιοποιεί τον μετασχηματισμό των εταιρειών του χαρτοφυλακίου, ενισχύει τη βιωσιμότητά τους και αναβαθμίζει το λειτουργικό μοντέλο διακυβέρνησής τους. Αναλαμβάνει ενεργό ρόλο στη διαχείριση των εταιρειών, με στόχο τη δημιουργία υπεραξίας και την παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών στους πολίτες και καταναλωτές. Παράλληλα, ενισχύει τον επενδυτικό του ρόλο διοχετεύοντας πόρους σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και επανεπενδύοντας στην ελληνική οικονομία.

Το στρατηγικό σχέδιο προσβλέπει στη δημιουργία της μεγαλύτερης δυνατής αξίας για τον μοναδικό μέτοχο, που είναι το Ελληνικό Δημόσιο και, επομένως, για το τρίπτυχο οικονομία-περιβάλλον-πολίτης.

€177 εκατ. έσοδα ρεκόρ από Μερίσματα για το 2023

Η Διοίκηση του Υπερταμείου αναμένει για το 2023 να υπερδιπλασιάσει τις επιδόσεις του 2022, κάνοντας νέο έτος ρεκόρ, με τα έσοδα από μερίσματα να ξεπερνούν τα €177 εκατ. με συμβολή από τις εταιρίες ΔΑΑ, ΓΑΙΑ-ΟΣΕ, ΟΚΑΑ, ΚΑΘ και Ελληνικές Αλυκές. Το 2022, οπότε και σημειώθηκε ρεκόρ εσόδων μερισμάτων (€75 εκατ.),

αποτελέσει την καλύτερη χρονιά μερισμάτων στην ιστορία του Υπερταμείου μέχρι εκείνη τη στιγμή. (Τα συνολικά μερίσματα που έλαβε το Υπερταμείο (2018-2023) κυμαίνονται στα €403 εκατ.).

Διαχείριση Μεγάλων Επενδυτικών Έργων

Το Υπερταμείο ως διαχειριστής και επενδυτής αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης. Διαχειρίζεται μεγάλα επενδυτικά έργα που αναμένεται να προσελκύσουν σημαντικά αναπτυξιακά προγράμματα και συμβάλουν σημαντικά στην διασφάλιση των θετικών προοπτικών της ελληνικής οικονομίας. Πρόκειται για ειδικά Επενδυτικά Έργα μεγάλης εμβέλειας με μεγάλη επίδραση παράλληλα με το επενδυτικό ενδιαφέρον που προσελκύουν.

Δημιουργία νέου Fund

Το Υπερταμείο μέσα από νέο θεσμικό πλαίσιο ενισχύει το ρόλο του, εμβαθύνει περαιτέρω τις μεταρρυθμίσεις και βελτιώνει τις επιδόσεις του. Η ίδρυση του νέου Εθνικού Επενδυτικού Ταμείου επιδιώκει να πετύχει ακόμα μεγαλύτερη επιστροφή από την αξιοποίηση των πόρων του Υπερταμείου στην ελληνική οικονομία και κατ' επέκταση στην ελληνική κοινωνία, με οριζόντιο γνώμονα τη συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. Αποστολή του θα είναι να συνεπενδύει, μαζί με άλλα ιδιωτικά funds και χρηματοδοτικούς οργανισμούς - αξιοποιώντας μάλιστα και τα διεθνή δίκτυα στα οποία συμμετέχει ενεργά τα τελευταία χρόνια - σε κλάδους δυναμικούς και εξωστρεφείς, όπως η πράσινη μετάβαση, η κυκλική και η μπλε οικονομία.

Τα 300 εκατ. με τα οποία θα χρηματοδοτηθεί αρχικά το νέο Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο προέρχονται από την εισφορά του Δημοσίου στο Υπερταμείο στο πλαίσιο της επιστροφής των συμμετοχών του τελευταίου στην ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ στο Δημόσιο.

22+1 περιφερειακά αεροδρόμια

Σε εξέλιξη βρίσκεται η αξιοποίηση των 22+1 περιφερειακών αεροδρομίων, ώστε να αποτελέσουν κρίσιμο μοχλό ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών. Το 2022 ξεκίνησε η διαδικασία για την αξιοποίηση των 22 περιφερειακών αεροδρομίων σε Αλεξανδρούπολη, Άραξο, Αστυπάλαια, Χίο, Ικαρία, Ιωάννινα, Κάλυμνο, Κάρπαθο, Κάσσο, Καστελόριζο, Καστοριά, Κοζάνη, Κύθηρα, Λέρο, Λήμνο, Μήλο, Νάξο, Νέα Αγχίαλο, Πάρο, Σητεία, Σκύρο και Σύρο.

Ειδικότερα, έχουν επιλεγεί οι χρηματοοικονομικοί (EUROBANK), τεχνικοί («ΔΟΞΙΑΔΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ») και νομικοί σύμβουλοι (YLP & DVLaw) για την εκτίμηση της κατάστασης των αεροδρομίων και των σχετικών επενδύσεων και επικαιροποίηση της μελέτης της KANTOR. Σήμερα τα αεροδρόμια τα λειτουργεί και τα διαχειρίζεται η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ).

Για τη λειτουργία και διαχείριση του αεροδρομίου της Καλαμάτας έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από τέσσερα επενδυτικά σχήματα (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ- GMR, Mytilineos - CAA, Egis - Άκτωρ Παραχωρήσεις - Aéroports de la Cote d'Azur και FRAPORT AG - DELTA AIRPORT INVESTMENTS - ΠΗΛΕΑΣ). Η έναρξη της Β Φάσης του διαγωνισμού για το αεροδρόμιο της Καλαμάτας έλαβε χώρα στις 4/9/2023. Στις 29/1/2024 διανεμήθηκε στους τέσσερις προ-επιλεγέντες διαγωνιζόμενους σχέδιο της συμβάσεως παραχώρησης και των παραρτημάτων αυτής. Στην συνέχεια ακολούθησαν δύο γύροι διαβούλευσης με τους Προ-Επιλεγέντες Διαγωνιζόμενους καθώς και με τα εμπλεκόμενα Υπουργεία και Δημόσιους Φορείς (ΥΠΑ / ΑΠΑ) οπότε και συνετάχθη τελικό σχέδιο των τευχών δημοπράτησης που διανεμήθηκε στους Διαγωνιζόμενους στα τέλη Ιουλίου 2024.

Στην περίπτωση του αεροδρομίου της Καλαμάτας, το Υπερταμείο για πρώτη φορά διαβουλευτήκε με τους υποψηφίους επενδυτές της παραχώρησης στο Αεροδρόμιο Καλαμάτας, για την ενσωμάτωση όρων ESG στον διαγωνισμό ενώ θα συμμετάσχει με ποσοστό της τάξεως του 10%, μια κίνηση που συμβαδίζει με τον νέο του ρόλο ως Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο, επωφελούμενο, παράλληλα, από την προσδοκώμενη ανάπτυξη του αεροδρομίου σε βάθος χρόνου.

Οι εκτιμήσεις αναφέρουν πως το 2030 τα περιφερειακά αεροδρόμια θα έχουν αυξημένη κίνηση κατά 43% σε σχέση με σήμερα.

ΔΕΘ – Εκκίνηση προετοιμασίας των τευχών του διαγωνισμού της ανάπλασης

Το μεγάλο πρότζεκτ ανάπλασης ξεκινά πλέον μετά το πράσινο φως που άναψε η αρμόδια διυπουργική επιτροπή. Ο χώρος της ανάπλασης, καλύπτει συνολική έκταση 176.000 τ.μ., περιλαμβάνοντας μεγάλη ιστορική και πολιτιστική αξία για την πόλη της Θεσσαλονίκης και για όλη την Ελλάδα. 100 χρόνια λειτουργίας, η εταιρεία ΔΕΘ-HELEXPO φιλοξενεί στους χώρους της ένα σημαντικό αριθμό

κλαδικών εκθέσεων και εκδηλώσεων, με συνολικά περίπου 500.000 επισκέπτες ετησίως.

Το έργο είναι στρατηγικής σημασίας και η υλοποίησή του, εκτός από την ενίσχυση του προφίλ της Θεσσαλονίκης ως διεθνούς προορισμού και κομβικού σημείου στη ΝΑ Ευρώπη, θα φέρει μια σειρά άμεσων και έμμεσων ωφελειών. Η επίδραση στη συνολική οικονομική δραστηριότητα της πόλης μετά από την ολοκλήρωση του έργου, εκτιμάται ότι θα ανέρχεται στα €500 εκατ. τον χρόνο ή 0,65% στο ΑΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Η ανάπτυξη θα ενισχύσει άμεσα ή έμμεσα την αγορά εργασίας με πάνω από 1.500 θέσεις εργασίας ετησίως, ενδυναμώνοντας παράλληλα έναν από τους πλέον αποδοτικούς κλάδους, αυτόν των εκθέσεων, που αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους πολλαπλασιαστές παραγόμενου προϊόντος για την ελληνική οικονομία.

Το πρότζεκτ περιλαμβάνει νέες εκθεσιακές και συνεδριακές εγκαταστάσεις, ξενοδοχείο, θέσεις στάθμευσης, και μεγάλο πάρκο που θα καταστήσουν τη ΔΕΘ σε ένα σύγχρονο επιχειρηματικό, εκθεσιακό και συνεδριακό κέντρο με σημαντικά οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη.

Η επένδυση που θα φτάσει τα €300 εκατ. (χωρίς το ΦΠΑ) θα υλοποιηθεί μέσω σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), με τη συμβολή του δημοσίου να φτάνει ως τα €120 εκατ., αντιστοιχώντας στο 1/3 της επένδυσης. Αυτή θα καλυφθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το ΕΣΠΑ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Την ωρίμανση του έργου έχει αναλάβει να εκτελέσει η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (PPF) του ΤΑΙΠΕΔ.

Ο σχεδιασμός του Υπερταμείου, στο χαρτοφυλάκιο του οποίου ανήκει η ΔΕΘ – Helexpo, προβλέπει την παραχώρηση για 35 χρόνια του ιστορικού ακινήτου που στεγάζει τη Διεθνή Έκθεση στο κέντρο της Θεσσαλονίκης από το 1926, σε απαρχαιωμένες πια εγκαταστάσεις με ελάχιστο πράσινο. Στόχος είναι η ανάπτυξη ενός πολυχρηστικού εκθεσιακού και συνεδριακού χώρου, που θα ενισχύσει τη νέα ταυτότητα της πόλης.

Μετά την ανάπτυξη, τη λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση του Εκθεσιακού και Συνεδριακού Κέντρου θα έχει η ΔΕΘ-HELEXPO, ενώ ο ανάδοχος θα μπορεί να αξιοποιεί εμπορικά τους χώρους για την οργάνωση γεγονότων, σύμφωνα με ένα συμφωνημένο μοντέλο συνεργασίας.

Ως προς την ακτινογραφία της ανάπτυξης, σε συμφωνία με τον δήμο Θεσσαλονίκης, περί το 60% της έκτασης θα μετατραπεί σε Μητροπολιτικό Πάρκο, επιφάνειας 100 χιλιάδες τ.μ., ανοιχτό για τους πολίτες, ενώ περιμετρικά της ΔΕΘ θα υπάρχουν 10,8 χιλιάδες τ.μ. κοινόχρηστων χώρων, που θα συνδυαστούν με το μελλοντικό πάρκο 11,5 χιλιάδες τ.μ. της Αγίας Φωτεινής και με 2,7 χιλιάδες τ.μ. πρασίνου περιμετρικά του Αλεξάνδρειου Μέλαθρου. Ο σχεδιασμός προβλέπει πάνω από 3 χιλιάδες δενδροφυτεύσεις.

Παράλληλα, προβλέπεται η τμηματική ολοκλήρωση των έργων και παρεμβάσεων. Αυτό σημαίνει πως το σύνολο της εκθεσιακής δραστηριότητας, όπως και οι εμβληματικές Εκθέσεις ΔΕΘ και AGROTICA θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται, παράλληλα με το κατασκευαστικό έργο.

Η νέα ΔΕΘ θα συμβάλει στην ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης με το Μουσείο MOMus, το Αλεξάνδρειο Μέλαθρο και τη μετατροπή του κτηρίου ESSO PAPPAS σε Μουσείο Ιστορίας της ΔΕΘ.

Επιπροσθέτως, με τη δημιουργία χώρου στάθμευσης 1.300 νέων θέσεων συνδυαστικά με τη λειτουργία του μετρό, θα συνδράμει στην αποσυμφόρμηση του κυκλοφοριακού προβλήματος που υπάρχει στην πόλη.

Διαγωνισμός για την ανάδειξη Χρηματοοικονομικού Συμβούλου για τις Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.

Σε τελική φάση βρίσκεται ο Διεθνής Διαγωνισμός για Υποβολή Προτάσεων για την Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Εμπειρογνομόνων για την Αξιολόγηση της Προσέλκυσης Στρατηγικού Επενδυτή για τις Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. Το Υπερταμείο στοχεύει στην προσέλκυση στρατηγικού επενδυτή στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Ελληνικές Αλυκές Α.Ε., μέσω διαδικασίας διαγωνισμού. Ο επενδυτής αυτός πρέπει να είναι ικανός να αναβαθμίσει την εταιρεία, στην οποία το Υπερταμείο σχεδιάζει να διατηρήσει σημαντικό μερίδιο. Ο στρατηγικός επενδυτής πρέπει να έχει αποδεδειγμένη εμπειρία στην ελληνική αγορά και στη δημιουργία αξίας για να απελευθερώσει το μέγιστο δυναμικό της Ελληνικές Αλυκές Α.Ε..

Το πλάνο Real Estate της Διώρυγας της Κορίνθου

Το Υπερταμείο, κατόπιν σχετικού διαγωνισμού, σε συνεργασία με τους εξειδικευμένους συμβούλους PLANET και TRITON προχώρησε σε προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας (prefeasibility study) για την ανάπτυξη του Real Estate της Διώρυγας της Κορίνθου. Πρόκειται για ένα ολιστικό Στρατηγικό αναπτυξιακό σχέδιο για την περαιτέρω αξιοποίηση της Διώρυγας, με διάφορες νέες επιχειρησιακές λειτουργίες. Επιπλέον, ολοκληρώθηκαν μελέτες prefeasibility σχετικά με τις δύο μαρίνες και την εκπλάτυνση και εκβάθυνση του καναλιού. Στο έργο αυτό περιλαμβάνεται και προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας (prefeasibility study) χωροθέτησης τουριστικού/ων λιμένα/ων.

Στρατηγικά KPIs ως Εθνικοί Δείκτες Απόδοσης

Οι στρατηγικοί στόχοι του Υπερταμείου ενσωματώθηκαν στο Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής για το 2023, καθώς και στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του Υπουργείου Οικονομικών για το 2023. Επίσης, άξονες της στρατηγικής 2022-2024 καθώς και οι σχετικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις περιλήφθηκαν στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2023.

Πρόγραμμα Αξιοποίησης Ακινήτων

Το Υπερταμείο, σε συνεργασία με εξωτερικό Σύμβουλο και στελέχη της ΕΤΑΔ, ολοκλήρωσε την καταγραφή και την αποτίμηση δείγματος πεντακοσίων (500) περιουσιακών στοιχείων της ΕΤΑΔ (Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου).

Μηχανισμός Συντονισμού για τον ΟΑΣΑ ύψους €83,6 εκατ. πλέον ΦΠΑ (2022 & 2023 αντίστοιχα)

Εφαρμόζοντας μια εμπειριστατωμένη μεθοδολογία βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων, το Υπερταμείο μέσω του Μηχανισμού Συντονισμού και της αρμόδιας Επιτροπής, συντόνισε τη διαδικασία για την υπογραφή της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών, Υπουργείου Υποδομών και ΟΑΣΑ, για τον καθορισμό του ποσού αποζημίωσης για την ανάληψη των ειδικών υποχρεώσεων στο πλαίσιο της άσκησης κοινωνικής πολιτικής του κράτους. Το 2023 αποτέλεσε το 2^ο έτος επιτυχημένης λειτουργίας της σχετικής Σύμβασης.

Εξοικονόμηση κόστους μέσω Ομιλικής στρατηγικής προμηθειών

Νέα ομιλικής συμφωνίας παροχής ενέργειας με την ΔΕΗ σε εφαρμογή από τον Νοέμβριο 2023. Η νέα ομιλική συμφωνία μέχρι και τον Μάρτιο 2024 έχει φέρει μείωση κόστους της τάξης του 21% σε σύγκριση με τις προηγούμενες τιμές. Σε απόλυτα νούμερα το συνολικό όφελος στην περίοδο Νοέμβριος 2023 – Μάρτιος 2024 είναι στα 3,3 εκατ. €.

Υλοποίηση τριετή εταιρική συμφωνία (Enterprise Agreement), η οποία βρίσκεται σε ισχύ από τον Μάιο 2023, με αντικείμενο την παροχή αδειών χρήσης λογισμικού και συνδρομών σε διαδικτυακές υπηρεσίες της Microsoft, καθώς και την παροχή τεχνικής υποστήριξης και εκπαίδευσης για τα προϊόντα και τις λύσεις της Microsoft προς τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου. Η εταιρική συμφωνία αφορά το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του, Όμιλο ΟΑΣΑ (ΟΑΣΑ, ΟΣΥ, ΣΤΑΣΥ), Όμιλο ΕΛΤΑ, ΟΚΑΑ, ΚΑΘ, ΓΑΙΑΟΣΕ, Ελληνικές Αλυκές, ΤΑΙΠΕΔ, ΕΤΑΔ, ΑΕΔΙΚ, ΔΕΘ ΗΕΛΕΧΡΟ, στις οποίες παρέχει πολλαπλά οφέλη. Παράλληλα Αξιοποιεί οικονομίες κλίμακας μέσω της ομαδοποιημένης προμήθειας μειώνοντας το κόστος αγοράς και το συνολικό κόστος ιδιοκτησίας κατ' εκτίμηση 25% σε επίπεδο τριετίας, εξασφαλίζοντας εξοικονόμηση πόρων της τάξεως του 1,4 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές.

Βιώσιμη Ανάπτυξη

Με προτεραιότητα την ανάπτυξη που έχει θετικό αποτύπωμα στην κοινωνία, στο περιβάλλον και στη διακυβέρνηση, το Υπερταμείο και οι θυγατρικές του, εφαρμόζουν στρατηγικές ESG, τις οποίες ενσωματώνουν στην επιχειρησιακή λειτουργία, με απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Με πρωτοβουλία του Ομίλου, για πρώτη φορά το 2023 όλες οι θυγατρικές εταιρείες δημοσίευσαν εκθέσεις βιώσιμης ανάπτυξης με έτος αναφοράς 2022, μία καινοτομία για εταιρείες του δημόσιου τομέα, καθώς έως τώρα δημοσιεύονταν μόνο χρηματοοικονομικά στοιχεία.

Περαιτέρω, το Υπερταμείο ζητά από τις θυγατρικές του να υλοποιούν εξειδικευμένα ESG action plans και ESG KPIs που περιλαμβάνουν δράσεις όπως ετήσιες Μετρήσεις Ανθρακικού Αποτυπώματος Score 1 & 2, οδικούς χάρτες για τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών/Πολιτών αλλά και Έρευνες Δέσμευσης και Ικανοποίησης Εργαζομένων.

Επιπλέον, το Υπερταμείο για πρώτη φορά διαβουλευτήκε με τους υποψηφίους επενδυτές της παραχώρησης στο Αεροδρόμιο Καλαμάτας, για την ενσωμάτωση όρων ESG στον διαγωνισμό.

Το πλαίσιο παρακολούθησης και υλοποίησης των 130+ ESG KPIs περιλαμβάνει:

- Δημιουργία Ομάδας ESG ανά θυγατρική και ορισμός μέλους ΔΣ ως υπεύθυνου για θέματα ESG από τα ΔΣ των θυγατρικών και ESG Data Set για τη συστηματοποίηση της καταγραφής δεδομένων ESG
- Κατάρτιση ESG Policy και Εγχειριδίου για τις Θυγατρικές (με την τεχνική βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης – EBRD).
- Έγγραφα Προσδοκιών: Οι κατευθύνσεις που το Υπερταμείο έχει από τις θυγατρικές του σε ό,τι αφορά την ανταπόκρισή τους σε καίρια θέματα όπως είναι η κλιματική αλλαγή και η κοινωνική συμπερίληψη, επικοινωνούνται με διαφάνεια προς τις διοικήσεις των θυγατρικών του.
- Υλοποίηση Έργων-Πιλότων ESG με στόχο τη βελτίωση της ζωής των πολιτών (σταθμός Μοναστηράκι και Χιονοδρομικό Κέντρο Βόρας).

Η Ελλάδα μέσω του Υπερταμείου διακρίνεται για 3η χρονιά στο Global Sovereign Wealth Funds Scoreboard

Η Ελλάδα, κατέλαβε την 12η θέση και GSR Rating 80%, ανάμεσα σε 200 χώρες που συμμετέχουν στον Πίνακα Αποτελεσμάτων – Scoreboard GSR 2024, ο οποίος αξιολογεί την πρόοδο της Διακυβέρνησης, της Βιωσιμότητας και της Ανθεκτικότητας (Governance, Sustainability & Resilience of State-Owned Investors) των Δημόσιων Επενδυτικών Ταμείων και Δημόσιων Συνταξιοδοτικών Ταμείων ανά τον κόσμο.

Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών

Το Υπερταμείο, υιοθετώντας ένα πιο ανοιχτό μοντέλο οργάνωσης και λειτουργίας τα τελευταία χρόνια, συνδιαλέγεται τακτικά με τα ενδιαφερόμενα μέρη, αναλύει τις ανάγκες τους, προσπαθώντας στη συνέχεια να τις ενσωματώσει στον ομιλικό επιχειρηματικό του σχεδιασμό.

Έτσι, διεξάγει τακτικά έρευνες ικανοποίησης πελατών στοχεύοντας στο εξωτερικό περιβάλλον, αλλά

και έρευνες ικανοποίησης & δέσμευσης προσωπικού αναλύοντας το εσωτερικό του περιβάλλον.

Σε ό,τι αφορά την απευθείας συγκέντρωση ανατροφοδοτήσεων από τους πελάτες, το Υπερταμείο και οι θυγατρικές του εντοπίζουν πεδία όπου απαιτούνται βελτιώσεις και έχουν δημιουργήσει σχέδια δράσης με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Αυτή η προσέγγιση εξασφαλίζει ότι οι ανάγκες των πελατών παραμένουν ύψιστη προτεραιότητα στην ατζέντα του Υπερταμείου.

Τεχνολογία & Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, σημειώνεται η εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση περισσότερων από 1.000 εργαζόμενων στις εταιρείες του χαρτοφυλακίου σε θέματα κυβερνοασφάλειας, με αρχική μείωση του προφίλ ρίσκου του ανθρώπινου δυναμικού της τάξης του 5% καθώς και η ενεργοποίηση και εφαρμογή ομιλικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων πληροφορικής, βασισμένου σε δεδομένα, βέλτιστες πρακτικές και διεθνή πρότυπα (ISO27001:2022, NIS, CMA, NIST, GDPR). Στον τομέα της καινοτομίας, υλοποιήθηκαν πρωτότυπες εφαρμογές με βάση μοντέλα μηχανικής μάθησης/τεχνητής νοημοσύνης που επιφέρουν σημαντικές βελτιώσεις στην εμπειρία των πολιτών καθώς και στη λειτουργία και απόδοση των παρεχόμενων υπηρεσιών, ενώ το Υπερταμείο είχε συμμετοχή σε δράση 'test-before-invest' με χρήση προηγμένων τεχνολογιών μηχανικής μάθησης/τεχνητής νοημοσύνης για την έξυπνη παρακολούθηση και διαχείριση της ενεργειακής κατανάλωσης. Ολοκληρώθηκε η δεύτερη ομιλική προμήθεια στο χώρο της τεχνολογίας, με αντικείμενο εξειδικευμένες υπηρεσίες για την προετοιμασία, υλοποίηση και λειτουργία έργων/προγραμμάτων ψηφιακού μετασχηματισμού, ενώ σημειώθηκαν οι πρώτες καλές επιδόσεις (της τάξης του 25%-40%) στη βελτίωση των τιμών του Δείκτη Ψηφιακού Μετασχηματισμού από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου μέσω ψηφιακών έργων, δράσεων και λύσεων που εντάχθηκαν στη λειτουργία τους. Ξεκίνησε μελέτη για την αναβάθμιση (upskilling)/αναδιαμόρφωση (reskilling) των ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις εταιρείες του χαρτοφυλακίου, ενώ σχεδιάστηκε και βρίσκεται υπό ανάθεση έργο για τη μετάβαση σε data-driven operations των εταιρειών του χαρτοφυλακίου. Τέλος, έλαβε χώρα η 2η ετήσια συνάντηση για την Τεχνολογία και την Καινοτομία των εταιρειών, όπου 50 στελέχη από 14 εταιρείες παρουσίασαν σημαντικά επιτεύγματά τους, αντάλλαξαν βέλτιστες πρακτικές και συμφώνησαν για νέες συνεργασίες, ενώ ενημερώθηκαν από φορείς της αγοράς για τις πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις.

Έρευνα Δέσμευσης Εργαζομένων

Το Υπερταμείο, σε συνεργασία με τις Διοικήσεις των θυγατρικών και συμμετοχών του, διενέργησε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά σε όλο τον Όμιλο έρευνα δέσμευσης εργαζομένων, σε συνεργασία με την εταιρεία Great Place to Work. Μελετώντας τα αποτελέσματα της πρώτης έρευνας και προχωρώντας σε βελτιωτικές δράσεις, με την εκ νέου συμμετοχή στην έρευνα ο στόχος ήταν διττός, καθώς κατέστη εφικτό αρχικά να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των δράσεων που υλοποιήθηκαν και να διερευνηθούν περαιτέρω οι τομείς όπου μπορεί να βελτιωθεί το εργασιακό περιβάλλον με νέες δράσεις.

Ανθρώπινο Δυναμικό

- **Έρευνα Δέσμευσης Εργαζομένων:** Το Υπερταμείο έχοντας λάβει τα αποτελέσματα της πρώτης έρευνας δέσμευσης εργαζομένων σε συνεργασία με το φορέα GPTW (Great Place To Work) προχώρησε σε παρουσίαση των σχετικών αποτελεσμάτων στους εργαζομένους καθώς και στην δημιουργία ομάδας με σκοπό την μελέτη και πρόταση δράσεων βελτίωσης του περιβάλλοντος εργασίας βάσει των αποτελεσμάτων της έρευνας Αντίστοιχα και οι θυγατρικές που συμμετείχαν στην πρώτη έρευνα, επικοινωνήσαν αρχικά τα αποτελέσματα στους εργαζομένους και στην συνέχεια κάποιες από αυτές προχώρησαν περαιτέρω, δημιουργώντας ομάδες εργαζομένων, με σκοπό την ανάλυση των αποτελεσμάτων και την πρόταση δράσεων εκ των οποίων οι εγκεκριμένες ξεκίνησαν να υλοποιούνται ή υλοποιήθηκαν. Τον Νοέμβριο 2023 υλοποιήθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά η έρευνα δέσμευσης εργαζομένων για όλον τον Όμιλο. Λαμβάνοντας τα αποτελέσματα οι θυγατρικές, με την ενεργή υποστήριξη του Υπερταμείου, προχώρησαν στα επόμενα βήματα, μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2024, επικοινωνώντας τα αποτελέσματα στο σύνολο του προσωπικού και προχωρώντας σε προτάσεις ιδεών και δράσεων προς έγκριση από την Διοίκηση και υλοποίηση.
- **Συναντήσεις με το σύνολο των εργαζομένων, “Townhall”:** Η τακτική, ανοιχτή επικοινωνία της ανώτατης διοίκησης του Υπερταμείου με όλους τους εργαζομένους συνεχίζεται καλύπτοντας θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Οι εργαζόμενοι του Υπερταμείου σε κάθε Townhall έχουν την ευκαιρία να υποβάλλουν τις ερωτήσεις τους.
- **Σύστημα Αξιολόγησης Απόδοσης Προσωπικού:** Αναπτύχθηκε και τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή Σύ-

στημα Αξιολόγησης Απόδοσης του Προσωπικού, έχοντας συμπεριλάβει αναθεωρημένες Περιγραφές Θέσεων (JDs), Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (KPIs), Ικανότητες/ Συμπεριφορές, και Πλάνο Προσωπικής Ανάπτυξης. Το σύστημα Αξιολόγησης συνδέθηκε με πλατφόρμα HRMS επιδιώκοντας τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση της διαδικασίας.

- **HRMS & Ψηφιοποίηση Φακέλων Προσωπικού:** Το Υπερταμείο εγκατέστησε Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (HRMS) δημιουργώντας μια ενιαία βάση δεδομένων με συγκεκριμένα τα απαραίτητα στοιχεία προσωπικού. Επίσης, ολοκληρώθηκε η ψηφιοποίηση των φακέλων του Προσωπικού, διευκολύνοντας έτσι την οργάνωση και την αναζήτηση όσο και την ασφάλεια των δεδομένων.
- **Κίνητρα και Παροχές:** Η καθιέρωση Προγράμματος Κινήτρων Εργαζομένων και Ομαδικού Συνταξιοδοτικού Προγράμματος κρίθηκε αναγκαία για να ενισχύσει τον προσανατολισμό στα αποτελέσματα και στην απόδοση μέσω της δέσμευσης, της παρακίνησης και της διατήρησης των εργαζομένων και των ταλέντων. Για το 2024 αξιοποιήθηκε η πρωτοβουλία της θυγατρικής OKAA, η οποία παρέχει στους εργαζομένους της εκπαιδευτική κάρτα για αγορές στην Αγορά Καταναλωτή, και στους εργαζομένους του Υπερταμείου.
- **Μαθαίνουμε Μαζί Κοιτώντας Μπροστά:** Αναγνωρίζοντας την αξία της εκπαίδευσης και ενίσχυσης των ικανοτήτων των εργαζομένων, από την αρχή του 2023 έως και σήμερα έχουν υλοποιηθεί για τους εργαζομένους του Υπερταμείου πάνω από 20 δράσεις που αποσκοπούν στην ενδυνάμωση των εργαζομένων, είτε πρόκειται για εκπαιδεύσεις, σεμινάρια, συνέδρια. Το Υπερταμείο ανέλαβε την πρωτοβουλία εκπαιδευτικών δράσεων μαζί με στελέχη των θυγατρικών της.
- **Νέο Οργανόγραμμα:** Επιδιώκοντας την ενίσχυση της συνεργασίας του Υπερταμείου με τις Θυγατρικές, εγκρίθηκε και εφαρμόστηκε νέο οργανόγραμμα για το Υπερταμείο το οποίο βασίζεται στην απευθείας γραμμή αναφοράς των CEOs των θυγατρικών και στον CEO του Υπερταμείου, πέρα από τα ΔΣ των εταιρειών, και στην οριζόντια συνεργασία των διευθύνσεων του Υπερταμείου με τις αντίστοιχες διευθύνσεις των Θυγατρικών.
- **Ενίσχυση Συνεργασίας People Transformation και HR Θυγατρικών:** Ενισχύθηκε η συνεργασία και διασύνδεση της διεύθυνσης People Transformation του Υπερταμείου και των αντίστοιχων διευθύνσεων HR όλων των θυγατρικών, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα και την εφαρμογή

του νέου οργανογράμματος. Δημιουργήθηκε και επικοινωνήθηκε το πρώτο Πλαίσιο Συνεργασίας HR του Ομίλου και τέθηκαν οι βάσεις για πρώτη φορά για τη δημιουργία κοινότητας HR στον Όμιλο. Στο πλαίσιο αυτό διοργανώθηκε το πρώτο HR Event του Ομίλου, με την συμμετοχή των στελεχών των ομάδων HR.

- **Work Buddy:** Στο πλαίσιο του Induction των νέο-προσληφθέντων στην ομάδα του Υπερταμείου, δημιουργήθηκε και εφαρμόστηκε ο θεσμός του "Work Buddy". Συγκεκριμένα συστήθηκε μια εθελοντική ομάδα εργαζομένων με προϋπηρεσία στην εταιρεία, ο καθένας από τους οποίους «αντιστοιχίστηκε» με έναν καινούργιο εργαζόμενο προκειμένου να τον βοηθήσει να προσαρμοστεί πιο άμεσα στην Εταιρεία.

Εσωτερικός Έλεγχος

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου υλοποίησε δράσεις, με γνώμονα την ενδυνάμωση της διαφάνειας και της λογοδοσίας και τη γενικότερη ενίσχυση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης των θυγατρικών, καθώς επίσης και την περαιτέρω ανάπτυξη των αντίστοιχων Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου.

Ειδικότερα, οι δράσεις που υλοποίησε αφορούν στα ακόλουθα:

- Συμμετοχή στη διαδικασία στελέχωσης των Επικεφαλής Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Λοιπών Θυγατρικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4972/2022.

- Διοργάνωση ημερίδων με θέμα «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Εσωτερικός Έλεγχος» με τη συμμετοχή της Εκτελεστικής Διοίκησης, της Επιτροπής Ελέγχου και στελεχών των θυγατρικών.
- Διοργάνωση/πραγματοποίηση σεμιναρίων/δικτυακών σεμιναρίων/ημερίδων για την επαγγελματική ανάπτυξη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.
- Θέσπιση και παρακολούθηση συγκεκριμένων δεικτών απόδοσης (KPIs) για τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.

Κανονιστική Συμμόρφωση

- **Πολιτικές και Διαδικασίες:** Η θέσπιση και εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών κανονιστικής συμμόρφωσης σε κάθε εταιρεία του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, είναι μία περιοχή συστηματικής παρακολούθησης μέσω συγκεκριμένων δεικτών απόδοσης (KPIs).
- **Σεμινάρια Επιχειρηματικής Ηθικής στα ΔΣ θυγατρικών:** Η Κανονιστική Συμμόρφωση του Υπερταμείου έχει διαμορφώσει ολοκληρωμένα προγράμματα εκπαίδευσης και υποστήριξης των θυγατρικών σε θέματα επιχειρηματικής ηθικής και κανονιστικής συμμόρφωσης (προσαρμοσμένα στις ανάγκες της κάθε εταιρείας), και οργανώνει παρουσιάσεις και σεμινάρια στα Διοικητικά Συμβούλια των θυγατρικών της εταιρειών.
- **Συνεργασίες του Υπερταμείου** με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας τόσο σχετικά με δράσεις στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για

την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2022 – 2025, καθώς και τον Διεθνή Οργανισμό Κανονιστικής Συμμόρφωσης σχετικά με ημερίδες εκπαίδευσης και ενημέρωσης σε ζητήματα Κανονιστικής Συμμόρφωσης

- **Σύστημα Αναφορών (Whistleblowing) / Πλατφόρμα Safevoice:** δημιουργήθηκε ένα σύστημα διαχείρισης αναφορών για παράτυπες και ανάρμοστες συμπεριφορές (whistleblowing system), το οποίο συμβάλει καθοριστικά στην ενημέρωση και την πρόληψη από αντίστοιχα περιστατικά. Πρόκειται για μία διεθνή πρακτική, που περιλαμβάνει αποτελεσματικούς και ασφαλείς δίαυλους αναφοράς για το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του η οποία εφαρμόζεται σταδιακά σε όλο το οικοσύστημα.
- **Έρευνα Επιχειρηματικής Ηθικής (Ethics Survey):** ολοκληρώθηκε η καταγραφή της αντίληψης των εργαζομένων όλου του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου αναφορικά με την πρακτική εφαρμογή της επιχειρηματικής ηθικής στον χώρο εργασίας μέσω της Έρευνας Επιχειρηματικής Ηθικής σε όλες τις θυγατρικές.
- **Διαδικτυακή εκπαιδευτική πλατφόρμα Υπερταμείου / Workshops Επιχειρηματικής Ηθικής:** ένα καινοτόμο διαδικτυακό πρόγραμμα εκπαίδευσης προσωπικού μέσω της διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας του Υπερταμείου μέσω της οποίας εξυπηρετούνται όλες οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου με διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα με θέματα όπως τη «Επιχειρηματική Ηθική», «Εργασία από το Σπίτι» και «Αναφορές - Whistleblowing» (ως τώρα έχει δοθεί πρόσβαση σε πάνω από 1500 εργαζομένους).

Διαχείριση Κινδύνων

Οι δράσεις στον τομέα Διαχείρισης Κινδύνων αποσκοπούσαν στην διαμόρφωση μίας εταιρικής κουλτούρας και την εμπέδωση της σπουδαιότητας εξέτασης των κινδύνων κατά τη διαμόρφωση και υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου.

Προς την κατεύθυνση αυτή οι δράσεις εστιάστηκαν σε δύο βασικές κατηγορίες – αρχικά της διαμόρφωσης και θεμελίωσης ενός ενιαίου Πλαισίου Διακυβέρνησης Κινδύνων με βάση βέλτιστες πρακτικές προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες της ελληνικής επιχειρηματικής, και στη συνέχεια την εκπόνηση ενιαίας Άσκησης Εκτίμησης Κινδύνων σε επίπεδο Ομίλου προκειμένου να εντοπισθούν οι περιοχές υψηλού κινδύνου που χρήζουν ενεργειών άμεσου μετριασμού.

Διακυβέρνηση

Το σύνολο των θυγατρικών τοποθέτησε Υπευθύνους Διαχείρισης Κινδύνων αναφερόμενους απευθείας στους Διευθ. Συμβούλους – είτε στελέχη είτε μέσω εξωτερικών αναθέσεων σε εξειδικευμένες Συμβουλευτικές εταιρίες – και ανέθεσε την εποπτεία της Διαχείρισης Κινδύνων στην Επιτροπή Ελέγχου του ΔΣ, διευρύνοντας τις αρμοδιότητές της ως Επιτροπή Ελέγχου και Κινδύνων. Στη συνέχεια υιοθετήθηκε αυτούσιο το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων της μητρικής εταιρείας.

Εκτίμηση Κινδύνων

Με την θεμελίωση των παραπάνω δομών διακυβέρνησης πραγματοποιήθηκε Άσκηση Εκτίμησης Κινδύνων στον Όμιλο βάσει της Πολιτικής και Μεθοδολογίας του Υπερταμείου, η οποία εφαρμόστηκε απαρέγκλιτα από τις συμμετέχουσες θυγατρικές. Από τα προκύψαντα αποτελέσματα δημιουργήθηκαν Μητρώα, σχεδιάστηκαν ενέργειες μετριασμού και οι Εκθέσεις στη συνέχεια παρουσιάστηκαν και υποβλήθηκαν προς έγκριση στα αρμόδια Διοικητικά Συμβούλια.

Η εφαρμογή ενός επαρκούς και αποτελεσματικού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου προϋποθέτει τη συνεχή προσαρμογή της Πολιτικής Διαχείρισης Κινδύνων στις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις σε εγχώριο αλλά και διεθνές επίπεδο. Κατά συνέπεια οι ενέργειες επίτευξης των στόχων άμβλυνσης κινδύνων στον Όμιλο του Υπερταμείου υπόκεινται σε συνεχή αναθεώρηση των Μητρώων, αλλά και επικαιροποίηση της Πολιτικής όταν κρίνεται απαραίτητο.

Εξελίξεις σε Θυγατρικές-Συμμετοχές και Έργα Δικαιωμάτων Παραχώρησης

22+1 Περιφερειακά Αεροδρόμια

Οι διαδικασίες αξιοποίησης των 23 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας εκκίνησαν από το Υπερταμείο εντός του έτους 2022 και οι σχετικές διαδικασίες ευρίσκονται σε εξέλιξη.

Το αεροδρόμιο Καλαμών «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος» αποτελεί τον πρώτο σταθμό υλοποίησης της στρατηγικής του Υπερταμείου για την αξιοποίηση των περιφερειακών αεροδρομίων με την εξασφάλιση σημαντικών επενδύσεων σε υποδομές και εξοπλισμό, αλλά και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κατόπιν απόφασης του ΔΣ του Υπερταμείου το έτος 2023 οριστικοποιήθηκε και εγκρίθηκε η συμμετοχή 4 υποψηφίων στη Β' Φάση του Διαγωνισμού (Προ-Επιλεγέντες Διαγωνιζόμενοι). Η έναρξη της Β Φάσης του διαγωνισμού για το αεροδρόμιο της Καλαμάτας έλαβε χώρα στις 4/9/2023. Ο διαγωνισμός ευρίσκεται σε εξέλιξη.

Αναφορικά με την αξιοποίηση των 22 περιφερειακών αεροδρομίων, το Υπερταμείο - κατόπιν διαγωνισμού - επέλεξε ως ανάδοχο για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για το έργο τη σύμπτυξη (i) Eurobank S.A ως Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος («Eurobank»), (ii) Doxiadis Associates Consultants on Development and Ekistics S.A. («Δοξιάδης & Συνεργάτες») ως Τεχνικός/Σύμβουλος Κυκλοφορίας, και (iii) ΜΑΡΙΑ Ι. ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΤΕΡΙΝΑ Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ («YLP») και ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ & ΒΑΣΑΛΑΚΗΣ LP («DVLaw») ως Νομικός Σύμβουλος.

Η υπογραφή της συμβάσεως με τους Συμβούλους έλαβε χώρα στις 15/4/2024, οπότε και ξεκίνησε η Α φάση του Έργου με την αποστολή αιτήματος προς την ΥΠΑ για την αποστολή στοιχείων που αφορούν στα 22 αεροδρόμια ώστε στη συνέχεια να λάβουν χώρα επιτόπιες επισκέψεις στα αεροδρόμια.

Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών

Ο ΔΑΑ (ΑΙΑ) κατά το έτος 2023 εμφάνισε ισχυρές οικονομικές επιδόσεις παρουσιάζοντας αύξηση 26,6% σε σύγκριση με το 2022, προς τα συνολικά έσοδα που ανήλθαν σε 603,7 εκατ. Ευρώ, καταγράφοντας σημαντικές αυξήσεις στα έσοδα τόσο από τις αεροπορικές όσο και από τις μη αεροπορικές δραστηριότητες.

Συνολικά, το έτος 2023, η κίνηση του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών ανήλθε σε 28,17 εκατομμύρια επιβάτες, υπερβαίνοντας τα επίπεδα του 2022 κατά 24% και κατά 10,2% υψηλότερα από τα αντίστοιχα επίπεδα του 2019, σημειώνοντας τον υψηλότερο ρυθμό ανάκαμψης σε σχέση με τον μέσο όρο των Ευρωπαϊκών αεροδρομίων.

Επιπλέον, το 2023 σηματοδότησε ένα ιστορικό ορόσημο για την Εταιρεία, καθώς σε συνέχεια της υπογραφής του Μνημονίου Κατανόησης (MOU) μεταξύ των υφιστάμενων μετόχων της Εταιρείας, ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για την διάθεση των υφιστάμενων μετοχών του στο ΔΑΑ μέσω δημόσιας εγγραφής. Στις 07/02/2024 έλαβε χώρα η

έναρξη διαπραγμάτευσης των μετοχών της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

ΔΕΗ

Η ΔΕΗ είναι η κορυφαία εταιρεία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Το 2023, η ΔΕΗ προχώρησε στην είσοδο της αγοράς της Ρουμανίας καθώς και στην είσοδο στο retail της ελληνικής αγοράς μέσω της εξαγοράς της αλυσίδας «Κωτσόβολος». Η εταιρεία βρίσκεται σε προνομιακή θέση για να επαναπροσδιορίσει τον εαυτό της ως σημαίνουσα εταιρική οντότητα στα Βαλκάνια με 9 εκατομμύρια πελάτες, 10 GW «πράσινων» έργων και € 1,5 δις λειτουργικά κέρδη.

ΓΑΙΑΟΣΕ

Το 2023, σε συνέχεια της κύρωσης της συμφωνία τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης του Θριασίου 1 από τη Βουλή των Ελλήνων το Νοέμβριο 2022, ο Παραχωρησιούχος εκπόνησε επικαιροποιημένο masterplan με το οποίο αυξάνει τη συνολική δόμηση του κέντρου, το οποίο εγκρίθηκε υπό προϋποθέσεις από το ΔΣ της ΓΑΙΑΟΣΕ τον Ιανουάριο 2023. Επιπλέον, τον Οκτώβριο του 2023 ο Παραχωρησιούχος κατέθεσε στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του ΥΠΕΝ αίτηση για τη χορήγηση έγκρισης ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) σύμφωνα με τον Ν. 4982/2022.

Αντίστοιχα, το επίσης σημαντικό έργο της αξιοποίησης του πρώην στρατοπέδου Γκόνου, που εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και ανατέθηκε η ωρίμανσή του στη μονάδα ΡΡΦ του ΤΑΙΠΕΔ, σημείωσε πρόοδο, με τον πολεοδομικό προορισμό του ακινήτου να έχει προσδιοριστεί μέσω ΕΠΜΜΜ.

Επίσης, ολοκληρώθηκαν οι προμελέτες σκοπιμότητας για τον προσδιορισμό της βέλτιστης αξιοποίησης σημαντικών σιδηροδρομικών σταθμών, όπως της Θεσσαλονίκης, του Πειραιά, της Κατερίνης και του Πλαταμώνα.

Σχετικά με το έργο της ανάταξης του υποσυστήματος ETCS on board, υπήρξε σημαντική πρόοδος, η Hitachi Rail STS αναδείχθηκε οριστικός Ανάδοχος και η σύμβαση μεταξύ των δύο μερών εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο τον Ιανουάριο του 2023. Η Σύμβαση υπεγράφη τελικά τον Μάρτιο

του 2024 οπότε και εκκίνησαν οι εργασίες υλοποίησης οι οποίες συνεχίζονται έως και σήμερα.

Το σύστημα GSMR (που έχει εγκατασταθεί σε τέσσερις (4) τύπους οχημάτων (H/A Siemens Hellas Sprinter, MLW, AdTranz και IC), έλαβε έγκριση θέσης σε λειτουργία από τη ΡΑΣ (Αύγουστος 2023) κατόπιν σχετικού αιτήματος της ΓΑΙΑΟΣΕ (Φεβρουάριος 2023).

Η ΓΑΙΑΟΣΕ προκήρυξε διαγωνισμό για την εκποίηση εκατό είκοσι τριών (123) οχημάτων Τροχαίου Υλικού (Νοέμβριος 2023), που βρίσκονται στις περιοχές της Θεσσαλίας και της Θεσσαλονίκης. Μετά τη διαδικασία αξιολόγησης προσφορών ακολούθησε ηλεκτρονική δημοπρασία και το έργο βρίσκεται σε διαδικασία συμβασιοποίησης για την έναρξη της υλοποίησης.

ΤΑΙΠΕΔ

Εντός του 2023 προχώρησε στην υλοποίηση δράσεων για την ωρίμαση και υλοποίηση έργων που εντάσσονται στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας», ενώ δρομολογήθηκαν είτε ολοκληρώθηκαν μία σειρά από έργα αποκρατικοποίησης μείζονος σημασίας που περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αξιοποίησης (Asset Development Plan – ADP) με σημαντικότερα μεταξύ αυτών (i) των λιμένων Καβάλας, Ηγουμενίτσας, Ηρακλείου Κρήτης και Βόλου (ii) των μαρινών Αργοστολίου, Πύλου και της Μαρίνας MEGA YACHT Κέρκυρας (iii) ενώ προωθήθηκε η αξιοποίηση σειράς ακινήτων όπως το Ακίνητο στις Γούρνες Ηρακλείου Κρήτης, ο εργοταξιακός χώρος της γέφυρας Ρίου Αντιρρίου, το ακίνητο του camping Καμένων Βούρλων (Κονιαβίτη) και το ακίνητο Σάνη στη Κασσάνδρα Χαλκιδικής.

Τα έργα της Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας ανέρχονται πλέον στα 40, συνολικού προϋπολογισμού €3,85 δισ. Στο πλαίσιο αυτών, εντός του έτους 2023 μέχρι και τον Ιούλιο 2024, δημοσιεύτηκαν/κατακυρώθηκαν 284 διαγωνισμοί, συνολικού προϋπολογισμού €1,87 δισ., συμβασιοποιήθηκαν 234 έργα συνολικής αξίας €822,2 εκατ. και ολοκληρώθηκαν 67 έργα συνολικής αξίας €107,4 εκατ..

ΕΤΑΔ

Η Διοίκηση του Υπερταμείου προχώρησε στην αλλαγή μελών του Δ.Σ. της ΕΤΑΔ, ώστε να επι-

ταχυνθεί το έργο της εταιρείας. Μέσα στο 2023 ανατέθηκε και ολοκληρώθηκε ένα σημαντικό πιλοτικό έργο για την αποτίμηση 500 ακινήτων. Ταυτόχρονα η εταιρεία προχώρησε σε σημαντικές αλλαγές στο οργανόγραμμα της με γνώμονα την αποτελεσματικότερη εσωτερική λειτουργία της.

Συγκοινωνίες Αθηνών (Ομίλος ΟΑΣΑ)

Το 2023 ολοκληρώθηκε επιτυχώς το δεύτερο έτος υλοποίησης της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων του Μηχανισμού Συντονισμού του Υπερταμείου αναφορικά με την αποζημίωση του Ομίλου ΟΑΣΑ για την παροχή ατέλειας και μειωμένων κομίστρων σε δικαιούχους (άνεργοι, ΑμεΑ κ.α.), με απορρόφηση από τον ΟΑΣΑ του συνόλου της σχετικής αποζημίωσης 83,4 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, το διάστημα από το 2023 έως το πρώτο εξάμηνο του 2024 ξεκίνησε ο σχεδιασμός επέκτασης του μέτρου μίσθωσης νέων λεωφορείων, ολοκληρώθηκε διεθνής διαγωνισμός για την ενίσχυση 63 περιστατικών λεωφορειακών γραμμών στην Ανατολική και Δυτική Αττική με καινούργια λεωφορεία, ενώ εντάχθηκαν και 140 καινούργια ηλεκτρικά λεωφορεία στο στόλο της ΟΣΥ. Η επιβατική κίνηση, όπως καταγράφηκε από τις επικυρώσεις, πέραν της αύξησης από το 2022 στο 2023 κατά 12,0%, συνέχισε την ανοδική πορεία και 2024, ενώ σημαντική ήταν η αύξηση των ελέγχων εισιτηρίων, μετά από πρωτοβουλία του Υπερταμείου, μεταξύ 2022 κι 2023 κατά 171% για τη ΣΤΑΣΥ και 22% για την ΟΣΥ.

Συνεχίζονται τα έργα τοποθέτησης εξοπλισμού για την παροχή σήματος κινητής τηλεφωνίας σε σταθμούς και συρμούς του Μετρό, λειτουργικής αποκατάστασης της σιδηροδρομικής υποδομής στο τμήμα Φάληρο – Πειραιάς, όπως και η ανακαίνιση 14 συρμών για τη Γραμμή 1 του Μετρό (τ. ΗΣΑΠ). Τέλος, σε λειτουργία από τον 3^ο του 2024 βρίσκεται το σύστημα που επιτρέπει τη χρήση και τραπεζικών καρτών και κινητών συσκευών ως κόμιστρα στις λεωφορειακές γραμμές που εξυπηρετούν το Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος. Η αναβάθμιση αυτή θα έχει πολλαπλά οφέλη για το επιβατικό κοινό δίνοντας μεταξύ άλλων τη δυνατότητα διασύνδεσης και συνδυαστικών πωλήσεων προϊόντων κομίστρου, με υπηρεσίες τρίτων μερών. Το σύστημα θα λειτουργήσει συνολικά στις υπόλοιπες λεωφορειακές γραμμές, στο μετρό και το τραμ έως το τέλος του 2024.

ΑΕΔΙΚ - ΔΙΩΡΥΓΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Το 2023 ολοκληρώθηκε η δεύτερη φάση αποκατάστασης των πρानών ενώ ξεκίνησε και η τρίτη η οποία ολοκληρώθηκε την άνοιξη του 2024. Η περίοδος λειτουργίας του 2023 ήταν εξαιρετικά πετυχημένη με αυξήσεις στις διελεύσεις και τις πωλήσεις οι οποίες ενισχυθήκαν σημαντικά από το γεγονός ότι η διώρυγα παρέμεινε ανοιχτή και τον μηνά Οκτώβριο, 2023. Το Υπερταμείο εκπονεί σειρά μελετών για ολιστική ανάπτυξη της Διώρυγας και εκμετάλλευση του Real Estate που της ανήκει, ώστε να δημιουργηθούν νέες ροές εσόδων.

Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ)

Την περίοδο αυτή, ολοκληρώθηκε η επικαιροποίηση του νέου, και ολοκληρωμένου πλάνου του εταιρικού μετασχηματισμού που θα διαρκέσει μέχρι και το 2027. Με τη διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται το νέο μοντέλο λειτουργίας των ΕΛΤΑ, και η νέα οργανωτική δομή του Ομίλου. Είναι σχεδιασμένη, με γνώμονα την ανταγωνιστικότητα, την παροχή βέλτιστων υπηρεσιών, το πελατοκεντρικό μοντέλο, αλλά και τη διατήρηση του κοινωνικού του ρόλου για την εξυπηρέτηση των πολιτών, με κοινωνικό ρόλο προς τους πολίτες σε ολόκληρη την επικράτεια.

Στο πλαίσιο αυτού του ευρύτερου σχεδιασμού, από το Α' Τρίμηνο του 2023, έχουν τεθεί σε εφαρμογή:

1. Η πρακτική εφαρμογή του νέου πλάνου μετασχηματισμού, με στόχο την οργανική και ουσιαστική βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων, μέσα σε έναν σύντομο και ορατό ορίζοντα
2. Η ενδυνάμωση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας του δικτύου του και η αναβάθμιση των συστημάτων του.
3. Ένα νέο σύστημα μόνιμης παρακολούθησης όλων των εταιρικών στόχων.
4. Η στελέχωση κύριων διοικητικών θέσεων και η πλήρωση κενών θέσεων με πρόσωπα εγνωσμένης αξίας από την αγορά.
5. Η διακοπή της εμπορικής λειτουργίας της ΕΛΤΑ Energy (Μάιος 2023), και η τιμολόγηση του μεγαλύτερου μέρους των εκκρεμών πελατών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Σε οργανωτικό επίπεδο, τα ΕΛΤΑ προχωρούν επίσης στην εφαρμογή κοινού προμηθεϊακού μοντέλου με την ΕΛΤΑ Ταχυμεταφορές (Courier), την ενο-

ποίηση των call centers, αλλά και την ολοκλήρωση όλων δράσεων εξορθολογισμού των υποστηρικτικών υπηρεσιών. Ανάμεσά τους η ανάπτυξη νέων ψηφιακών καναλιών, με νέο website, αλλά και ένα νέο business portal για την υποστήριξη της λειτουργίας μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε όλη τη χώρα.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα πρότυπα διεθνών ταχυδρομικών φορέων, ολοκληρώθηκε η αναδιοργάνωση του δικτύου σε 143 σημεία σε όλη τη χώρα, και η έναρξη της σταδιακής μετάβασης στα νέα δίκτυα διαλογής και διανομής, όπως θα αναλυθεί κατωτέρω (παράγραφος 3, ο Μετασχηματισμός).

Στην βάση αυτού του σχεδιασμού, το 2023 διαμορφώνει την πλέον κομβική περίοδο για την υλοποίηση του μετασχηματισμού.

Μετασχηματισμός

Το 2023 ολοκληρώθηκε η επικαιροποίηση και ο επανασχεδιασμός του πλάνου μετασχηματισμού του Ομίλου, που στοχεύει στην αναδιάρθρωση του κόστους, στην ανάπτυξη της Εταιρείας μέσα από αξιόπιστες και μετρήσιμες επιλογές, στη βελτίωση της εμπειρίας του πελάτη, καθώς και στον επαναπροσδιορισμό της στρατηγικής κατεύθυνσης του Ομίλου.

Στο πλάνο του μετασχηματισμού εντάσσονται:

- Η απλοποίηση και βελτιστοποίηση του δικτύου εξυπηρέτησης,
- Η ενοποίηση με το δίκτυο των Ταχυμεταφορών,
- Η χρήση νέων τεχνολογιών στις συναλλαγές στη διανομή και επίδοση,
- Ο ανασχεδιασμός και η περαιτέρω αυτοματοποίηση των Κέντρων Διαλογής και
- Η εφαρμογή υβριδικού μοντέλου διανομής.

Επιπλέον παράγοντες για την επιτυχία του Μετασχηματισμού διαμορφώνουν:

- Η βέλτιστη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ΕΛΤΑ,
- Ο λεπτομερής επανασχεδιασμός των υποστηρικτικών υπηρεσιών και της οργανωτικής δομής της επιχείρησης, μέσω και της εφαρμογής ενός ολιστικού σχεδίου για την ανάπτυξη νέας εταιρικής κουλτούρας.

Τελικός στόχος της αναδιάρθρωσης είναι η δημιουργία ενός ενοποιημένου, πλήρως εκσυγχρονισμένου και λειτουργικού δικτύου με υποκαταστήματα σε όλη την επικράτεια, η ενίσχυση και αναβάθμιση της παρουσίας των ΕΛΤΑ σε κομβικές περιοχές, καθώς και στον χώρο των ταχυμεταφορών, με τη διεύρυνση των συνεργειών με την ΕΛΤΑ Courier.

ΟΚΑΑ

Ο ΟΚΑΑ πέτυχε όλους τους Οικονομικούς στόχους καθώς και τους στόχους ESG που είχαν τεθεί στο Στρατηγικό Σχέδιο 2022-2024. Λαμβάνοντας υπόψη το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον και προκειμένου ο Οργανισμός να μπορεί να συνεχίσει να παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες προς τους εμπόρους που συναλλάσσονται στις εγκαταστάσεις του προχώρησε στην αναπροσαρμογή των ενοικίων και κοινοχρήστων. Το έργο Ανάπτυξης και Εφαρμογής Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για τη διαχείριση και εποπτεία των Ιχθυοσκαλών της χώρας (e-ιχθυόσκαλα), εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020.

ΚΑΘ

Λαμβάνοντας υπόψη το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον και προκειμένου να μπορεί η εταιρεία να συνεχίσει να παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες

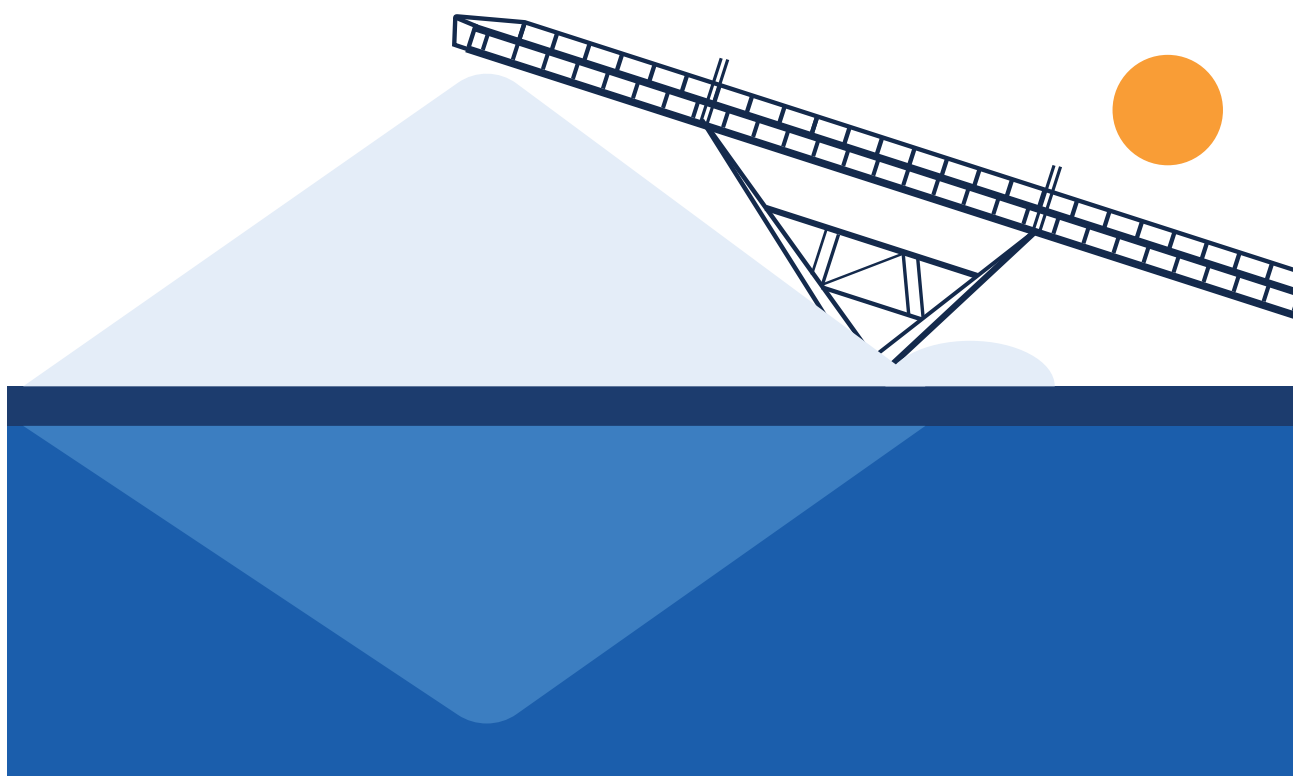
προς τους εμπόρους προχώρησε, με ημερομηνία εφαρμογής την 1η Ιουλίου 2023, στην αναπροσαρμογή των ενοικίων κατά 5%.

Στο πλαίσιο της αναβάθμισης των υπηρεσιών που παρέχει στους πελάτες της, η ΚΑΘ ανέπτυξε εφαρμογή RFID ενώ παράλληλα ολοκλήρωσε ένα πρόγραμμα εξωραϊσμού και συντήρησης των εγκαταστάσεων της. Από τις αρχές Ιουλίου 2023, την καθαριότητα και τη διαχείριση των απορριμμάτων της αγοράς έχει αναλάβει η ΚΑΦSIS ΑΕ. με τη συνολική διαχείριση των απορριμμάτων να υπερβαίνει πλέον τους συμβατικούς στόχους, καθώς μόνο το 15% του συνόλου των απορριμμάτων καταλήγει σε χώρους υγειονομικής ταφής και το υπόλοιπο ανακυκλώνεται.

Η ΚΑΘ έχει ολοκληρώσει τις δράσεις που προβλέπονται από το χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου σχετικά με την πρωτοβουλία του "SOCIAL PLATE. Από την έναρξη του προγράμματος τον Απρίλιο 2018 έως και τον Ιούνιο του 2024, διασώθηκε πάνω από το 75% των 1.645 τόνων οπωροκηπευτικών που συγκεντρώθηκε, το οποίο διατέθηκε σε 70 δικαιούχους οργανισμούς.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ

Παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες που δημιουργήσαν καθυστερήσεις στο προγραμμα-

τισμένο επενδυτικό σχέδιο και τη διαδικασία παραγωγής, η Εταιρεία πέτυχε ικανοποιητικό παραγωγικό αποτέλεσμα ενώ οι επενδύσεις που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα συνέβαλαν στην βελτιστοποίηση της ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος. Η εταιρεία παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης στην ελληνική αγορά. Σε συνεργασία με εξωτερικό συνεργάτη, επιχειρεί την χαρτογράφηση της εγχώριας αγοράς άλατος. Παράλληλα, στην προσπάθεια εναρμόνισης με περιβαλλοντικούς όρους, η εταιρεία ολοκλήρωσε τις αδειοδοτικές διαδικασίες για όλες τις αλυκές ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη το επενδυτικό πλάνο της εταιρείας και προχωρούν οι ενέργειες για την περαιτέρω αξιοποίηση της αλυκής Κίτρους.

Η εταιρεία βρίσκεται στο τελικό στάδιο απόκτησης ΠΓΕ για το προϊόν της Αφρίνας. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την επενδυτική πρόταση της κοινοπραξίας, στην οποία συμμετέχουν οι Ελληνικές Αλυκές για τη δημιουργία πιλοτικής μονάδας παραγωγής υδροξειδίου του μαγνησίου. Παράλληλα, ολοκληρώθηκε η ανανέωση της εταιρικής ταυτότητας της Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. και η νέα ιστοσελίδα της εταιρείας.

Το Υπερταμείο, κατέχοντας το 80% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, μετά την εξαγορά του ποσοστού της «Καλαμαράκης ΑΒΕΕ – ΚΑΛΑΣ Α.Ε.», διερευνά τις επιλογές για τον μετασχηματισμό της εταιρείας, ώστε να μπορέσει να αξιοποιήσει τη δυναμική της ελληνικής αγοράς.

ΔΕΘ ΗΕΛΕΧΡΟ

Το έτος 2023 ήταν σημαντικό από πλευράς εκθεσιακής δραστηριότητας για τη ΔΕΘ, ωστόσο κατά την περίοδο αναφοράς, και ειδικότερα το Μάιο 2024, εγκρίθηκε από την αρμόδια Κυβερνητική Επιτροπή η ένταξη της Ανάπλασης της ΔΕΘ, στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, μέσω Σύμβασης Παραχώρησης.

Ύστερα από παραγωγική διαβούλευση και διεξοδική ανταλλαγή απόψεων με τους εμπλεκόμενους φορείς της Θεσσαλονίκης (Δήμος Θεσσαλονίκης) και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας που θα χρηματοδοτήσει μέρος του έργου, υπήρξε συμφωνία σχετικά με το βέλτιστο μοντέλο χρηματοδότησης. Βάσει αυτού, το Έργο θα υλοποιηθεί μέσω Σύμβασης Παραχώρησης, με τη μορφή σύμπραξης ιδιωτικών και δημόσιων πόρων.

5G Ventures

Κατά την περίοδο αναφοράς, η εταιρεία συνέχισε δυναμικά τις επενδύσεις της, ενώ επέκτεινε το χαρτοφυλάκιό της μπαίνοντας σε δυναμικούς τομείς, όπως αυτός των ασφαλίσεων, επενδύοντας στην Hellas Direct. Επιπρόσθετα, η 5G Ventures πέτυχε όλους τους Δείκτες Απόδοσης για το 2023 και προχωρά περαιτέρω δημιουργώντας ένα ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον για τις εταιρείες στις οποίες επενδύει.

Μέσα στην περίοδο αναφοράς, η εταιρεία ανακοίνωσε 7 επενδύσεις του Ταμείου «Φαιστός» σε καινотόμες εταιρείες, προσελκύοντας και ξένες εταιρείες τεχνολογίας αιχμής να επενδύσουν στην Ελλάδα.

ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.

Σε πορεία ταχείας υλοποίησης βρίσκονται τα 14 επενδυτικά σχέδια που είχαν υποβληθεί προς χρηματοδότηση στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) που εντάσσονταν στο επενδυτικό πλάνο ύψους € 50 εκατ. ευρώ, με συνεισφορά περίπου € 24.5 εκατ. από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Παράλληλα, η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ προετοιμάζει τα πλάνα της για την αξιοποίηση ακόμα περισσότερων κονδυλίων και χρηματοδοτικών εργαλείων, και ολοκληρώνει και το 5ετές στρατηγικό της πλάνο που θα την τοποθετήσει σε μια νέα περίοδο βιώσιμης ανάπτυξης.

Απόφαση ΣτΕ για μεταβίβαση εταιρειών ύδρευσης

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις υπ. αριθμόν 190 -191/2022 αποφάσεις της έκρινε αντισυνταγματικές τις διατάξεις του νόμου 4389/2016 σύμφωνα με τις οποίες η πλειοψηφία των μετοχών των δύο εταιρειών ύδρευσης (ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αντιστοίχως) είχαν μεταβιβασθεί στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, που ανήκει στο ελληνικό δημόσιο.

Στις 30 Ιουλίου 2022 δημοσιεύτηκε ο ν. 4964/2022 (άρθρα 114 & 115) όπου περιλαμβάνονται οι ειδικές ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ.

Περαιτέρω, στις 20 Μαρτίου 2023 δημοσιεύθηκαν οι 7 & 8/2023 αποφάσεις του Τριμελούς

Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, με τα άρθρα 114 και 115 του Ν. 4964/2022 (που αναφέρονται ανωτέρω), δεν συμμορφώθηκαν προς τις αποφάσεις ΟΛΣΤΕ 190 & 191/2022, με τις οποίες είχε κριθεί η αντισυνταγματικότητα της μεταβίβασης των μετοχών των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από το Δημόσιο στο Υπερταμείο και διετάχθη η εντός 8μήνου συμμόρφωση εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών και η ανα-μεταβίβαση της πλειοψηφίας των μετοχών της ΕΥΔΑΠ από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο.

Με τον Ν. 5037/2023 η εποπτεία της ΕΥΔΑΠ μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενώ η εποπτεία επί της παροχής των υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων στο σύνολο της χώρας ανατέθηκε στην Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.).

Με το άρθρο 64 του νόμου 5045/29/7/2023 (Μεταβίβαση μετοχών της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο) προβλέφθηκε ότι το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Υπερταμείου στις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ μεταβιβάζεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023.

Όραμα

Επενδύουμε στην ευημερία της Ελλάδας μακροπρόθεσμα, δημιουργώντας αξία εξίσου για την οικονομία, τους πολίτες και το περιβάλλον.

Στόχος μας μία Ελλάδα που αξιοποιεί στο έπακρο τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, κάνοντας την οικονομία, τους πολίτες και το περιβάλλον, ίσους ωφελομένους του οράματός μας.

Αποστολή

Αποστολή του Υπερταμείου είναι να δημιουργήσει αξία και ευημερία επιτυγχάνοντας μακροπρόθεσμες αποδόσεις, χτίζοντας σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες, στηρίζοντας την πράσινη μετάβαση σε μία βιώσιμη οικονομία. Να είναι στρατηγικός επενδυτής και

αξιόπιστος διαχειριστής της δημόσιας περιουσίας με στόχο να ωφεληθούν οι μελλοντικές γενιές μέσω των σημερινών μας πρωτοβουλιών.

Το Υπερταμείο επικεντρώνεται σε στρατηγικές και πολιτικές που θα το καθιερώσουν ως Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο-πρότυπο, αναλαμβάνοντας ηγετικό ρόλο στη μετάβαση σε μία πράσινη οικονομία με όρους βιωσιμότητας, υποστηρίζοντας τις δημόσιες επιχειρήσεις στην ενσωμάτωση των ESG κριτηρίων στην καθημερινή λειτουργία τους. Μία μετάβαση που συνδυάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα και την καινοτομία και τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική συνοχή και την δικαιοσύνη. Να δημιουργήσουμε αξία και ευημερία επιτυγχάνοντας μακροπρόθεσμες αποδόσεις, χτίζοντας σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες, στηρίζοντας την πράσινη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία.

Η Στρατηγική μας 2022-2024

Το νέο στρατηγικό σχέδιο περιλαμβάνει συγκεκριμένο πλάνο μεταρρυθμίσεων για τις δημόσιες επιχειρήσεις που εποπτεύει και ορίζει το περίγραμμα του επενδυτικού ρόλου του Υπερταμείου στην ελληνική οικονομία. Για πρώτη φορά, συμπεριλαμβάνονται ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες απόδοσης (KPIs), καθώς και στόχοι που συνδέονται με την οικονομική, αλλά και τη βιώσιμη ανάπτυξη και χρονοδιαγράμματα, ώστε να μετατραπεί το Υπερταμείο σε ένα Εθνικό Ταμείο δημόσιας περιουσίας, σύμφωνα με τα πρότυπα που ισχύουν στο εξωτερικό.

Το στρατηγικό σχέδιο έρχεται να αναβαθμίσει τον τρόπο που λειτουργεί το Υπερταμείο και να αναδείξει τον νέο και διευρυμένο ρόλο του αναφορικά με τον εκσυγχρονισμό των Δημόσιων Επιχειρήσεων.

Το Υπερταμείο ως ενεργός μέτοχος και υπεύθυνος επενδυτής, δίνει προτεραιότητα στον μετασχηματισμό των εταιρειών του χαρτοφυλακίου, ενισχύει τη βιωσιμότητά τους και αναβαθμίζει το λειτουργικό μοντέλο διακυβέρνησής τους. Αναλαμβάνει ενεργό ρόλο στη διαχείριση των εταιρειών, με στόχο τη δημιουργία υπεραξίας και τη διασφάλιση αναβαθμισμένων υπηρεσιών για τους πολίτες και τους καταναλωτές. Παράλληλα, ενισχύει τον επενδυτικό του ρόλο διοχετεύοντας τους πόρους του σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και επανεπενδύοντας στην ελληνική οικονομία.

Το στρατηγικό σχέδιο προσβλέπει στη δημιουργία επιπρόσθετης αξίας για τον μοναδικό μέτοχο που είναι το Ελληνικό κράτος και, επομένως, για τους πολίτες.

Στρατηγικός, Επιχειρηματικός Σχεδιασμός και Παρακολούθηση

Το στρατηγικό σχέδιο του Υπερταμείου αποτελεί βασικό εργαλείο για την επίτευξη της αποστολής του, που είναι η διασφάλιση και μεγιστοποίηση της αξίας της δημόσιας περιουσίας που διαχειρίζεται.

Το Υπερταμείο έχει θέσει ένα πλαίσιο κανόνων παρακολούθησης και αναφορών με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας των θυγατρικών του και των οικονομικών τους αποτελεσμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, πέραν των τακτικών μηνιαίων αναφορών απόδοσης, οι θυγατρικές εταιρείες υποβάλλουν στο Υπερταμείο σε τριμηνιαία βάση την αναθεωρημένη εκτίμησή τους για το κλείσιμο του έτους (Rolling Forecast). Αυτή η εκτίμηση περιλαμβάνει τόσο τα οικονομικά τους μεγέθη όσο και τον βαθμό επίτευξης των στόχων σε σχέση με τους μη οικονομικούς δείκτες.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία που εισήγαγε το Υπερταμείο για πρώτη φορά σε δημόσιες επιχειρήσεις, εντοπίζονται έγκαιρα οι αποκλίσεις από τους στόχους και σε συνεργασία με τις θυγατρικές συντάσσονται σχέδια δράσης προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα θέματα που τυχόν έχουν ανακύψει και οι οποιεσδήποτε καθυστερήσεις.

Για τον σκοπό αυτό έχουν σχεδιαστεί εργαλεία παρακολούθησης της απόδοσης (performance dashboards), ώστε η διαδικασία να αυτοματοποιηθεί για όλες τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου.

Έρευνες ικανοποίησης πελατών (CSI)

Οι Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών αποτελούν ένα κρίσιμο εργαλείο για την προσεκτική ανάλυση των αναγκών των πελατών και τον εντοπισμό πεδίων βελτίωσης. Αναγνωρίζοντας τη σημασία της Ικανοποίησης Πελατών, το Υπερταμείο έχει υιοθετήσει συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση των δεικτών

που καταγράφηκαν μέσω των ερευνών B2C και B2B το φθινόπωρο του 2023.

Με τη συγκέντρωση απευθείας ανατροφοδοτήσεων από τους πελάτες, το Υπερταμείο και οι θυγατρικές του εντοπίζουν πεδία όπου απαιτούνται βελτιώσεις και έχουν δημιουργήσει σχέδια δράσης με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Αυτή η προσέγγιση εξασφαλίζει ότι οι ανάγκες των πελατών παραμένουν ύψιστη προτεραιότητα στην ατζέντα του Υπερταμείου.

Για να παραμείνουν ανταγωνιστικές, οι θυγατρικές εταιρείες πρέπει συνεχώς να βελτιώνουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, διασφαλίζοντας ότι ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες των πολιτών. Χρησιμοποιώντας έρευνες ικανοποίησης πελατών, το Υπερταμείο αποκτά πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις προτιμήσεις και τη συμπεριφορά των πελατών, επιτρέποντάς του να λαμβάνει αποφάσεις βάσει αξιόπιστων δεδομένων.

Το Υπερταμείο και οι θυγατρικές του πραγματοποιούν σε ετήσια βάση Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών για να συγκεντρώσουν ακόμη βαθύτερες γνώσεις σχετικά με τις προτιμήσεις και τις απαιτήσεις των πελατών, θέτοντας τους πολίτες στο επίκεντρο των ενεργειών τους. Η ανατροφοδότηση από τους πολίτες αναζητείται προληπτικά και μεταφράζεται σε απτές βελτιώσεις σε όλες τις θυγατρικές. Μέσω αυτών των συλλογικών προσπαθειών, το Υπερταμείο και οι θυγατρικές του παραμένουν αφοσιωμένοι στη βελτίωση της καθημερινότητας και της ζωής των πολιτών.

Ο δρόμος για τη βιωσιμότητα

Στρατηγική Βιωσιμότητας & ESG

Η ESG Στρατηγική του Υπερταμείου σε μία σελίδα

ESG Στρατηγική σε μία Σελίδα								
Όραμα & Αποστολή		Επενδύουμε στην ευημερία της Ελλάδας μακροπρόθεσμα, δημιουργώντας αξία εξίσου για την οικονομία, τους πολίτες και το περιβάλλον. Στοχεύουμε να δημιουργήσουμε αξία και ευημερία επιτυγχάνοντας μακροπρόθεσμες αποδόσεις, χτίζοντας σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες, στηρίζοντας την πράσινη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία. Να είμαστε στρατηγικός επενδυτής και αξιόπιστος διαχειριστής της δημόσιας περιουσίας με στόχο να ωφεληθούν οι μελλοντικές γενιές μέσω των σημερινών του πρωτοβουλιών.						
Βασικοί Πυλώνες		Υπεύθυνος Επενδυτής	Ενεργός Μέτοχος Δημοσίων Επιχειρήσεων		Λειτουργία ως Οργανισμός Πρότυπο			
Ενδιαφερόμενα Μέρη		Πολίτες	Κοινωνία των Πολιτών, Κοινωνικές Επιχειρήσεις & NGOs	Διεθνείς & Έλληνες επενδυτές	Διεθνή Rating ESG Agencies	SWF Peers	Financial Community	Εργαζόμενοι σε GF & Θυγατρικές
Στρατηγικές Κατευθύνσεις		Υπευθύνες Επενδύσεις και Πλάνο Δράσεων από το Fund με στόχο την επίτευξη βελτίωσης		Αποδεδειγμένη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα ESG και τους ομολόγους των Κρατικών Επενδυτικών Ταμείων	Ένας Ενεργός Μέτοχος που συνεργάζεται με τις Κρατικές Επιχειρήσεις για την ενσωμάτωση ESG και τη μετρημένη απόδοση		Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και σχέδιο δράσης ανά Κρατική Επιχείρηση για την επίτευξη συνεχούς βελτίωσης	
ESG Στόχοι		1. Καθορισμός και επιτυχία προτύπων ESG σύμφωνα με τις καλύτερες πρακτικές των SWFs 2. Εφαρμογή υπεύθυνων πρακτικών & διαχείριση περιουσιακών στοιχείων για συνεχή βελτίωση της απόδοσης ESG 3. Λειτουργία ως του Υπερταμείου ως Corporate Excellence Model για την προσέλκυση και ανάδειξη εσωτερικών ανθρώπων / ταλέντα για την ενσασόλωση με ESG 4. Πλάνο Δράσεων ESG για κάθε Θυγατρική για να ευθυγράμμιση με Πράσινη Συμφωνία και διεθνείς πρακτικές 5. Διαφανή δημοσίευση πληροφοριών για τη βιωσιμότητα και τα ESG						
Εργαλεία ESG		ESG Policy ESG Rating Tool Διαδικασία ESG DD Εγγραφα Προσδοκιών	ESG Rating Agencies Συναντήσεις ανταλλαγής γνώσεων με άλλα SWF Νέο website	Θυγατρικές ESG πλάνα	ESG ταλέντα εκπαιδύσεις	Online Συστήματα ESG Reporting Απολογισμοί Βιωσιμότητας	ESG Πιλότοι με επίδραση στον Πολίτη	

Δράσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης 2023

Το Υπερταμείο, το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο της χώρας, ξεκίνησε μια στρατηγική αειφορίας και ESG ευθυγραμμισμένη με τα διεθνή πρότυπα, ως απόδειξη της υπεύθυνης διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας και των επενδύσεών του. Κατόπιν διαβούλευσης με τις θυγατρικές του, έχουν τεθεί συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι βιωσιμότητας για την τριετία 2022-2024 στη βάση των αξόνων Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση (ESG).

Στο πλαίσιο αυτό, μέσα στο 2023 και έως σήμερα, το Υπερταμείο εφαρμόζει δραστηκές πρωτοβουλίες για την ενσωμάτωση των κριτηρίων βιώσιμης ανάπτυξης και ESG στην καθημερινή λειτουργία του, όπως:

Ενίσχυση της διαφάνειας και της πρόσβασης σε μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες

Το Υπερταμείο έχει έως τώρα δημοσιεύσει δύο εταιρικές εκθέσεις βιώσιμης ανάπτυξης (2021 & 2022) με αναφορά στα πρότυπα GRI & τις συστάσεις TCFD. Περαιτέρω, με προτροπή του Υπερταμείου, όλες οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου δημοσίευσαν Εκθέσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης (με έτος αναφοράς το 2022), οι περισσότερες από αυτές για πρώτη φορά. Πρόκειται για μία καινοτομία σε εταιρείες του δημόσιου τομέα, καθώς έως τώρα δημοσιεύονταν μόνο οι οικονομικές εκθέσεις τους.

Μέλη ΔΣ για τη παρακολούθηση της Βιώσιμης Ανάπτυξης

Τα ΔΣ των θυγατρικών του Υπερταμείου ορίζουν ένα από τα μέλη τους ως υπεύθυνο για την παρακολούθηση της προόδου θεμάτων ESG / βιώσιμης ανάπτυξης. Στο ίδιο πλαίσιο προετοιμάζονται και τριμηνιαίες αναφορές που καλύπτουν τα ESG KPIs της κάθε εταιρείας.

αποτυπώματος, έχει στοχοθετηθεί η μείωση των εκπομπών CO₂ για το σύνολο των θυγατρικών και μετοχικών συμμετοχών στο χαρτοφυλάκιο του κατά 15% ως το 2024. Ήδη αυτός ο στόχος είναι on track, αφού για το 2022 ο Όμιλος μείωσε κατά 6% το ανθρακικό του αποτύπωμα.

Το σύνολο του χαρτοφυλακίου προχώρησε εκ νέου, απολογιστικά για το έτος 2022, στη μέτρηση ανθρακικού αποτυπώματος Score 1 και Score 2 με σκοπό τη δημιουργία πλάνου μετάβασης σε λειτουργία με χαμηλές εκπομπές ρύπων (low carbon operations).

Παράλληλα το Υπερταμείο, ως εταιρεία οδηγός του Ομίλου ως προς το στόχο επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας, προχώρησε ένα ακόμα βήμα και κατέγραψε απολογιστικά για το έτος 2022, τις έμμεσες (Score 3) εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από την αλυσίδα εφοδιασμού/ παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών.

ESG Data Template

Στο πλαίσιο της δέσμευσης για την προώθηση βέλτιστων πρακτικών βιώσιμης ανάπτυξης και για την παροχή αντίστοιχης υποστήριξης προς τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του, το Υπερταμείο ανέπτυξε για τις θυγατρικές εταιρείες του ένα εργαλείο συλλογής ESG στοιχείων, το «ESG Data Template», σε συνεργασία με την εταιρεία Verimarket. Το template αυτό έχει διαμορφωθεί με αναφορά στις απαιτήσεις των προτύπων GRI/SASB αλλά και στις πιστοποιήσεις ISO για Περι-

Ανθρακικό Αποτύπωμα

Μέσω του Mega KPI του Δείκτη Απανθρακοποίησης, που αφορά στην επίδοση των θυγατρικών και συμμετοχών του Υπερταμείου για τις εκπομπές ανθρακικού

βαλλοντική Διαχείριση και για την Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία. Επίσης για κάθε ζητούμενο, περιλαμβάνει και αντίστοιχη σύνδεση με τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ.

Επιμορφώσεις με θέμα τη βιωσιμότητα

- Ακαδημία Βιωσιμότητας Υπερταμείου: η online εκπαιδευτική πλατφόρμα που υλοποίησε το Υπερταμείο προκειμένου οι εργαζόμενοι των θυγατρικών του να λάβουν εξειδικευμένη γνώση σε θέματα ESG. Έως τώρα έχουν εκπαιδευτεί 250 εργαζόμενοι από τις θυγατρικές του ομίλου, οι οποίοι έλαβαν και σχετικό πιστοποιητικό.

ESG Policy

Το Υπερταμείο παρουσίασε και έθεσε σε εφαρμογή την Πολιτική ESG που ανέπτυξε με την τεχνική βοήθεια της EBRD. Επίσης, οι θυγατρικές του Υπερταμείου έλαβαν το ESG Reporting Handbook, μια λεπτομερή κωδικοποίηση της ESG Πολιτικής που καλούνται να εφαρμόσουν. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία η οποία υπογραμμίζει την εξέλιξη του Υπερταμείου σε υπεύθυνο επενδυτή και διαχειριστή περιουσίας, και που έρχεται να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της στρατηγικής Βιωσιμότητας.

Έργα Πιλότοι για τον Πολίτη

- Ενίσχυση της Προσβασιμότητας στον σταθμό Μοναστηράκι. Ο σταθμός του ηλεκτρικού και του μετρό στο Μοναστηράκι έγινε απολύτως προσβάσιμος για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), με πρωτοβουλία του Υπερταμείου και των Συγκοινωνιών Αθηνών. Με στόχο τη διευκόλυνση της καθημερινότητας των συμπολιτών μας, υλοποιήθηκε πιλοτικό έργο προσβασιμότητας και παρεμβάσεις για την πιο ορθή εξυπηρέτηση των εμποδιζόμενων ατόμων στον εν λόγω σταθμό. Σε συνεργασία με οργανισμούς από την Κοινωνία των Πολιτών, πραγματοποιήθηκε έρευνα σε στοχευμένο κοινό που αποτελείται από Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), προκειμένου να εντοπιστούν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στις μετακινήσεις τους.
- Μελέτη Μετεξέλιξης του Χιονοδρομικού Κέντρου Βόρα σε ESG πρότυπο & Action Plan. Πρόκειται για ένα 360ο ESG έργο που καλύπτει όλες τις πτυχές της βιωσιμότητας. Τα στάδια της μελέτης που ολοκληρώθηκε μέσα στο 2024 περιλαμβάνουν Μελέτη Πρακτικών Χιονοδρομικών Εξωτερικού

(αντίστοιχου μεγέθους), Συγκριτική Αξιολόγηση, Χαρτογράφηση της Υφιστάμενης Κατάστασης, Gap Analysis, Διαβούλευση με τις τοπικές κοινότητες, Χαρτογράφηση Ενδιαφερόμενων Μερών, Επιτόπιες επισκέψεις, Προτάσεις βελτίωσης. Το Action Plan που προέκυψε εξετάζεται έτσι ώστε να ιεραρχηθούν οι δράσεις προς υλοποίηση μέσα στο επόμενο διάστημα.

2+1 Έγγραφα Προσδοκιών

Τα Έγγραφα Προσδοκιών απευθύνονται στις θυγατρικές & συμμετοχές του χαρτοφυλακίου κι έχουν ως στόχο να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο ανταποκρίνονται στις κρίσιμες παγκόσμιες προκλήσεις, οι οποίες θεωρούνται εξωγενείς αλλά αναμένεται να επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό την οικονομική δραστηριότητα και πρέπει να αντιμετωπιστούν υπεύθυνα και μακροπρόθεσμη οπτική, επιδεικνύοντας εξαιρετικό καθήκον φροντίδας όσον αφορά την ελαχιστοποίηση του αντίκτυπου αυτών των κινδύνων για τις νεότερες γενιές.

- Expectations Document #1: Προσδοκίες Υπερταμείου για συμβολή των θυγατρικών του στην αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής
- Expectations Document #2: Προσδοκίες Υπερταμείου για δημιουργία αξίας καταργώντας τα εμπόδια με ενίσχυση της Προσβασιμότητας
- Σε προετοιμασία: Expectations Document #3 με θέμα «Γαλάζια Οικονομία».

Συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα

Ταυτόχρονα, το Υπερταμείο ενίσχυσε την συμμετοχή του στην παγκόσμια κοινότητα Επενδυτικών Ταμείων, κάνοντας συναντήσεις για ανταλλαγή τεχνογνωσίας, συμμετέχοντας στο One Planet Summit και υπογράφοντας MoU ένταξής του στο δίκτυο EMENA. Επίσης, από το Σεπτέμβριο του 2023, το Υπερταμείο είναι μέλος του International Forum of Sovereign Wealth Funds (IFSWF) και συμμετείχε στην ετήσια συνάντηση του Forum που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη.

Η Ελλάδα μέσω του Υπερταμείου διακρίνεται για 3^η χρονιά στο Global Sovereign Wealth Funds Scoreboard

Η Ελλάδα, κατέλαβε την 12η θέση και GSR Rating 80%, ανάμεσα σε 200 χώρες που συμμετέχουν στον Πίνακα Αποτελεσμάτων – Scoreboard GSR 2024, ο

οποίος αξιολογεί την πρόοδο της Διακυβέρνησης, της Βιωσιμότητας και της Ανθεκτικότητας (Governance, Sustainability & Resilience of State-Owned Investors) των Δημόσιων Επενδυτικών Ταμείων και Δημόσιων Συνταξιοδοτικών Ταμείων ανά τον κόσμο.

Τεχνολογία και Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Το Υπερταμείο εισάγει οριζόντιες δράσεις συνεργασίας και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εταιρειών του, για την επιτάχυνση των δράσεων του ψηφιακού μετασχηματισμού και την προώθηση της κουλτούρας καινοτομίας στο χαρτοφυλάκιό του. Παράλληλα υποστηρίζει την υιοθέτηση των πλέον προηγμένων τε-

χνολογιών για την αντιμετώπιση πραγματικών προκλήσεων των εταιρειών, επιδιώκει την εξωστρέφειά τους μέσω συνεργειών με το οικοσύστημα καινοτομίας και εισάγει πλαίσιο παρακολούθησης της προόδου του ψηφιακού μετασχηματισμού των εταιρειών.

Σημαντικότερες δράσεις που υλοποιούνται, περιλαμβάνουν:

Κυβερνοασφάλεια. Το Υπερταμείο υλοποιεί πρόγραμμα αναβάθμισης της κυβερνοασφάλειας στις θυγατρικές του. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις αποτύπωσης της ωριμότητας (cybersecurity maturity assessment) με βάση αναγνωρισμένα πρότυπα, δημιουργίας οδικού χάρτη αναβάθμισης της ωριμότητας σε θέματα κυβερνοασφάλειας, αλλά και εκπαιδεύσεις, δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τα στελέχη των εταιρειών.

Από τον Σεπτέμβριο 2022 λειτουργεί υπό τον συντονισμό του Υπερταμείου πλατφόρμα εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα κυβερνοασφάλειας, με τη συμμετοχή 14 εταιρειών του χαρτοφυλακίου και 2.000 χρηστών/εργαζομένων στις εταιρείες. Εντός του 2023, μέσω της πλατφόρμας, ολοκληρώθηκαν οι πρώτες καμπάνιες phishing για την πλειοψηφία των χρηστών καθώς και εκπαιδεύσεις περισσότερων από 1.000 χρηστών για θέματα κυβερνοασφάλειας. Εντός του 2024 αναβαθμίστηκε η πλατφόρμα για την ένταξη σε αυτή 2.600 χρηστών, ενώ σημειώθηκαν τα πρώτα αποτελέσματα που αφορούν μείωση του προφίλ ρίσκου του ανθρώπινου δυναμικού της τάξης του 5%. Στόχος είναι η σταδιακή βελτίωση των γνώσεων και της ευαισθητοποίησης των χρηστών καθώς και η μείωση του ρίσκου κυβερνοασφάλειας στον όμιλο.

Σε συνέχεια ένταξης των κινδύνων κυβερνοασφάλειας στη μεθοδολογία διαχείρισης ρίσκων των εταιρειών του χαρτοφυλακίου, βάσει βέλτιστων διεθνώς προτύπων και πρακτικών, ξεκίνησε το 2023 η υλοποίηση έργου για την αποτύπωση του προφίλ κινδύνου, της ωριμότητας και τη διαμόρφωση οδικού χάρτη αναβάθμισης της ωριμότητας σε θέματα κυβερνοασφάλειας για τις εταιρείες του Υπερταμείου.

Στις εταιρείες του χαρτοφυλακίου, διεξάγεται αναγνώριση και αξιολόγησή των κινδύνων πληροφορικής με κοινή μεθοδολογία και σε κατάλληλη πλατφόρμα και υιοθέτηση συστήματος διαχείρισης κινδύνων πληροφορικής, βασισμένου σε δεδομένα, βέλτιστες πρακτικές και διεθνή πρότυπα (ISO27001:2022, NIS, CMA, NIST, GDPR). Το έργο παρουσιάζει σημαντικές καινοτομίες, καθώς, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνει την αναγνώριση και αξιολόγηση κινδύνων για τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου δεδομένα που αφορούν την βιομηχανική πληροφορική (operational technologies). Σε εξέλιξη βρίσκεται η αξιολόγηση για το σύνολο των εταιρειών που εντάσσονται στο έργο (ΟΚΑΑ, ΟΣΥ, ΣΤΑΣΥ, ΕΛΤΑ, ΕΛΤΑ Courier, ΚΑΘ, ΔΕΘ, ΕΤΑΔ, ΑΕΔΙΚ, ΟΑΣΑ, ΓΑΙΑΟΣΕ, ΤΑΙΠΕΔ, Ελληνικές Αλυκές). Το έργο αναμένεται να διευκολύνει την επικοινωνία και κατανόηση των κινδύνων πληροφορικής από τα αρμόδια όργανα κάθε εταιρείας και από το Υπερταμείο σε επιτελικό επίπεδο, καθώς και τη συνεχή παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων με τελικό στόχο την αναβάθμιση της ωριμότητας των εταιρειών στο εν λόγω πεδίο.

Συνεργασία με τον Κέντρο Έρευνας «Αρχιμήδης» για την Τεχνητή Νοημοσύνη, την Επιστήμη των Δεδομένων και των Αλγορίθμων. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της καινοτομίας και προσέλκυσης φορέων καινοτομίας για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση λύσεων με

αποδέκτες τις εταιρείες του ομίλου, ολοκληρώθηκε εντός του 2023 από το ΚΕ Αρχιμήδης η υλοποίηση δράσεων καινοτομίας/καινοτόμων εφαρμογών με αξιοποίηση “big data” στο πρότυπο των δράσεων ‘Data for Social Good’ που σημειώνονται διεθνώς. Οι εταιρείες ΕΥΔΑΠ, ΟΑΣΑ, ΑΕΔΙΚ, ΔΕΗ, υπό το συντονισμό του Υπερταμείου, συνεργάστηκαν με τις ερευνητικές ομάδες του Αρχιμήδη στο σχεδιασμό των καινοτόμων εφαρμογών, την εξαγωγή, επεξεργασία και διάθεση των απαιτούμενων συνόλων δεδομένων καθώς και στον καθορισμό των επιχειρησιακών απαιτήσεων των της υλοποίησης εφαρμογών. Αξιοσημείωτα είναι τα πρώτα αποτελέσματα των εφαρμογών και μοντέλων μηχανικής μάθησης/τεχνητής νοημοσύνης που επιφέρουν σημαντικές βελτιώσεις στην εμπειρία των πολιτών καθώς και στη λειτουργία και απόδοση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ενδεικτικά, η πρωτότυπη εφαρμογή MarinerMuse, που αναπτύχθηκε σε συνεργασία με τη Διώρυγα της Κορίνθου, είναι μια έξυπνη εφαρμογή διαχείρισης τιμολόγησης και χρονοπρογραμματισμού διελεύσεων που μειώνει τους χρόνους αναμονής ως και 60% και βελτιστοποιεί την εξυπηρέτηση των διερχόμενων από τη Διώρυγα, ενώ μπορεί να αναδείξει την διέλευση από τη Διώρυγα ως συμφερότερη (και περιβαλλοντικά καλύτερη) επιλογή από τον περίπλου της Πελοποννήσου. Για την ανάπτυξη της αξιοποιήθηκαν ιστορικά δεδομένα 19.000 διελεύσεων από τη Διώρυγα τη διετία 2019-2020 καθώς και άλλα σύνολα ανοιχτών δεδομένων όπως ο δείκτης ναυτιλιακού καυσίμου (IFO, MGO), δεδομένα καιρικών συνθηκών κ.α.

Σε συνέχεια της επιτυχημένης συνεργασίας με το ΚΕ «Αρχιμήδης», υπεγράφη τον Απρίλιο του 2024 Μνημόνιο Συνεργασίας (MoU), με αντικείμενο την εξέλιξη επιλεγμένων πρωτοτύπων εφαρμογών που θα ενσωματωθούν στις παραγωγικές εφαρμογές των αντίστοιχων εταιρειών του Υπερταμείου, αλλά και την υποστήριξη από τον «Αρχιμήδη» της βελτιστοποίησης εφαρμογών που χρησιμοποιούν τεχνολογίες μηχανικής μάθησης και τεχνητής νοημοσύνης (όπως τα chatbots), στη διαμόρφωση της στρατηγικής και του πλαισίου Data Governance που έχει σχεδιαστεί για τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου και την ενίσχυση της ευρύτερης στρατηγικής του Υπερταμείου για την υιοθέτηση των τεχνολογιών Τεχνητής Νοημοσύνης στον ψηφιακό μετασχηματισμό των θυγατρικών του.

Κόμβος Ψηφιακής Καινοτομίας: Το Υπερταμείο έχει ενταχθεί ως εταίρος στην κοινοπραξία του Κόμβου Ψηφιακής Καινοτομίας της περιφέρειας Αττικής (Smart Attica). Στο πλαίσιο της λειτουργίας του Κόμβου, που εφαρμόζει την ιδέα μιας έξυπνης περιοχής για την

Αττική, επεκτείνοντας την προσέγγιση της Έξυπνης Πόλης (Smart City), το Υπερταμείο έχει αναλάβει την εκπροσώπηση των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του και τη δικτύωσή τους με το οικοσύστημα καινοτομίας σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, τη συμμετοχή στον σχεδιασμό και τη δοκιμαστική υλοποίηση λύσεων πριν την επένδυση (test before invest), καθώς και δράσεις εκπαίδευσης και ενίσχυσης ψηφιακών δεξιοτήτων. Στο πλαίσιο του έργου, ξεκίνησε το 2023 και συνεχίζεται η υλοποίηση δράσης 'test-before-invest' σε συνεργασία του Υπερταμείου με το Κέντρο Καινοτομίας της ΔΕΗ και την ομάδα του ΚΕ Δημόκριτος με αντικείμενο τη χρήση προηγμένων τεχνολογιών μηχανικής μάθησης/τεχνητής νοημοσύνης για την έξυπνη παρακολούθηση και διαχείριση της ενεργειακής κατανάλωσης στις μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

Συμφωνίες πλαίσιο για λύσεις και προϊόντα τεχνολογίας: Βάσει του νόμου 4972/2022, ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2023 ο πρώτος διαγωνισμός του Υπερταμείου για την προμήθεια αδειών λογισμικού και online συνδρομών καθώς και υποστηρικτικών υπηρεσιών για λύσεις και προϊόντα της εταιρείας Microsoft (λειτουργικά συστήματα, συνεργατικά εργαλεία, λύσεις ασφάλειας, εξυπηρετητές κ.α.) μέσω συμφωνίας πλαίσιο για δεκατέσσερις εταιρείες του ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του Υπερταμείου. Σε εξέλιξη βρίσκεται η υλοποίηση του έργου με προϋπολογισμό 5,3 εκατ. ευρώ, ενώ έχει ήδη γίνει η επικαιροποίηση αδειών, συνδρομών και υπηρεσιών στην 1η ετήσια επέτειο της συμφωνίας. Η συμφωνία πλαίσιο έχει ενεργοποιήσει τη σταδιακή κατάργηση μεμονωμένων συμβάσεων και ρυθμίσεων για προϊόντα της Microsoft σε εταιρείες χαρτοφυλακίου και τον συγχρονισμό παροχής αδειών χρήσης και υπηρεσιών υποστήριξης του κατασκευαστή, επιτυγχάνοντας σημαντικές οικονομίες κλίμακας (εκπτώσεις της τάξης του 25% σε επίπεδο τριετίας) και συνέργειες. Επίσης καθιερώνει μια γενική διαδικασία για την ένταξη των εταιρειών του χαρτοφυλακίου σε διαδικασίες ομιλικών προμηθειών.

Εντός του 2023 διαμορφώθηκε από το Υπερταμείο νέα ομιλική προμήθεια με ωφελούμενες τις εταιρείες του Υπερταμείου και αντικείμενο εξειδικευμένες υπηρεσίες για την προετοιμασία, υλοποίηση και λειτουργία έργων/προγραμμάτων ψηφιακού μετασχηματισμού. Η διαγωνιστική διαδικασία ως ανοιχτός διεθνής διαγωνισμός, ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2024 και οδήγησε στη σύναψη προγραμματικής συμφωνίας διάρκειας τριετίας για την υποστήριξη των εταιρειών του ομίλου με εξειδικευμένο στελεχειακό δυναμικό (ενδεικτικά CIO as a Service, μηχανικούς, analysts, architects) για τις ανάγκες των ψηφιακών έργων και δράσεων με

σημαντικές απαιτήσεις τεχνογνωσίας. Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες του Αναδόχου θα αξιοποιηθούν για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία λύσεων πληροφορικής καθώς και την εκτέλεση επιχειρησιακών λειτουργιών με σκοπό τον ταχύτερο ψηφιακό μετασχηματισμό των εταιρειών του Υπερταμείου.

Δείκτης Ψηφιακού Μετασχηματισμού (Digital Transformation Index): Από το Στρατηγικό Σχέδιο 2022-24 του Υπερταμείου, έχει προβλεφθεί ο δείκτης Digital Transformation Index με σκοπό την παρακολούθηση της απόδοσης των θυγατρικών στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού και της καινοτομίας. Λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές (σχετικές έρευνες της Eurostat, όπως η 'Survey on ICT usage and e-commerce in enterprises', δείκτες και πολιτικές της ΕΕ, όπως τα 'European Innovation Scoreboard', 'Digital Economy and Society Index (DESI)', 'Digital Agenda και Advanced Technologies for Industry (ATI)' και οδηγίες του ΟΟΣΑ, όπως το 'Oslo Manual'), σχεδιάστηκε το 2022 ο δείκτης DTI καθώς και η μεθοδολογία μέτρησης και αποτύπωσής του με βάση ερωτηματολόγια και επιμέρους δείκτες, καθώς και η ανάπτυξη κατάλληλου εργαλείου για τη διαχείριση των δεδομένων και των αποτελεσμάτων παρακολούθησης του δείκτη. Η αναλυτική μεθοδολογία υλοποίησης του δείκτη επικαιροποιήθηκε σε συνέχεια εκτεταμένης διαβούλευσης με τα αρμόδια στελέχη (Digital Transformation Champions) των θυγατρικών, ενώ το Υπερταμείο συντόνισε συναντήσεις εργασίας για την εφαρμογή του δείκτη και τη διαμόρφωση του επιπέδου αναφοράς (baseline) για κάθε θυγατρική.

Τον Οκτώβριο 2022 ολοκληρώθηκε η πρώτη εφαρμογή του Δείκτη DTI σε 15 εταιρείες του χαρτοφυλακίου με τη διαμόρφωση της τιμής βάσης του δείκτη ανά εταιρεία, τόσο συνολικά όσο και στις επιμέρους περιοχές του δείκτη (Ψηφιακή Στρατηγική, Ψηφιακή Εμπειρία του Πελάτη, Ψηφιακές Επιχειρησιακές Λειτουργίες, Ψηφιακές υποστηρικτικές υπηρεσίες, Τεχνολογία & Ψηφιακές Εφαρμογές, Καινοτομία, Ψηφιακές Δεξιότητες). Επίσης ολοκληρώθηκε η αρχική αποτύπωση των ψηφιακών δράσεων, έργων και διαδικασιών ανά εταιρεία που έχουν αντίκτυπο στις μετρικές του δείκτη.

Τον Μάιο 2023 ολοκληρώθηκε η πρώτη ετήσια στοχοθεσία ψηφιακού μετασχηματισμού από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου, με αποτύπωση των δράσεων που επηρέασαν τον σχετικό δείκτη Digital Transformation Index τόσο συνολικά όσο και στις επιμέρους περιοχές του δείκτη (Ψηφιακή Στρατηγική, Ψηφιακή Εμπειρία του Πελάτη, Ψηφιακές Επιχειρησιακές Λειτουργίες, Ψηφιακές υποστηρικτικές υπηρεσίες, Τεχνολογία & Ψηφιακές Εφαρμογές, Καινοτομία, Ψηφιακές Δεξιότη-

τες), ενώ ενσωματώθηκαν στα επιχειρηματικά πλάνα επιλεγμένων θυγατρικών σημαντικές δράσεις της στοχοθεσίας.

Στα τέλη του 2023, στο πλαίσιο του αναλυτικού απολογισμού, σημειώθηκαν οι πρώτες καλές επιδόσεις στη βελτίωση των τιμών του δείκτη από τις εταιρείες, της τάξης του 25%-40%, μέσω ψηφιακών έργων, δράσεων και λύσεων που εντάχθηκαν στη λειτουργία τους.

Δράσεις/έργα που συνετέλεσαν σε αυτά τα αποτελέσματα είναι ενδεικτικά:

- Η παρακολούθηση με ψηφιακά μέσα και τεχνολογίες Internet of Things των περιβαλλοντικών δεδομένων που επηρεάζουν τη συγκομιδή στις Ελληνικές Αλυκές.
- Η εισαγωγή ψηφιακών συστημάτων διαχείρισης υποδομών (οπτικές ίνες, κάμερες παρακολούθησης) στις εγκαταστάσεις του ΟΚΑΑ.
- Η ανάπτυξη εφαρμογής κινητών για προαγορά εισιτηρίων εισόδου και ενημερώσεις του κοινού στην ΚΑΘ.
- Η ενίσχυσης των μηχανισμών ασφάλειας πληροφοριακών υποδομών και προστασίας δεδομένων στη ΓΑΙΑΟΣΕ.
- Η προετοιμασία για την εισαγωγή των ανέπαφων συναλλαγών, με τη χρήση τραπεζικών καρτών και smartphones στη θέση των παραδοσιακών εισιτηρίων, από τον ΟΑΣΑ (που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2024).
- Η ψηφιοποίηση της διαχείρισης καυσίμων στην ΟΣΥ.
- Η θωράκιση των υποδομών πληροφορικής της ΣΤΑΣΥ έναντι κυβερνοεπιθέσεων και καταστροφών.
- Η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών διέλευσης από τη Διώρυγα της Κορίνθου (υπολογισμός τελών, αναγγελία άφιξης, ηλεκτρονική πληρωμή τελών)
- Η ανάπτυξη εφαρμογών Web-ticketing για επιλεγμένα υποκαταστήματα της ΕΤΑΔ.
- Η ανάπτυξη εφαρμογής κινητών για επισκέπτες και εκθέτες από τη ΔΕΘ.
- Η σημαντική αναβάθμιση και θωράκιση των υποδομών και υπηρεσιών πληροφορικής στο ΤΑΙΠΕΔ.

- Ο εμπλουτισμός των υπηρεσιών του Ψηφιακού Ταχυδρόμου στα ΕΛΤΑ.

Προκειμένου για τη στοχοθεσία του 2024, ο δείκτης επικαιροποιήθηκε με βάση την έρευνα της Eurostat «Survey on ICT usage and e-commerce in enterprises, 2023» καθώς και την έρευνα «Survey for innovation in Greek enterprises, 2023» του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης. Η στοχοθεσία για το 2024 και η επιθεώρηση της προόδου σημαντικών έργων για το 1ο τετράμηνο του 2024 ολοκληρώθηκαν εγκαίρως ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η αξιολόγηση του πρώτου εξαμήνου.

Digital reskilling/upskilling. Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Υπερταμείου για τη αναβάθμιση (upskilling)/αναδιαμόρφωση (reskilling) των ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις εταιρείες του χαρτοφυλακίου, ξεκίνησε σχετική δράση με αντικείμενο την χαρτογράφηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων που απαιτούνται ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας κάθε εταιρείας του χαρτοφυλακίου και τη σύνδεσή τους με τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες εκπαίδευσης. Το έργο λαμβάνει υπόψη τα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού και αναβάθμισης των ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών που εξελίσσονται στις εταιρείες, διεθνή πρότυπα, σημεία αναφοράς (benchmarks) και βέλτιστες πρακτικές, ενώ θα παραδώσει την προτεινόμενη στρατηγική και πλάνο δράσεων για την αναβάθμιση (upskilling) ή/και την αναδιαμόρφωση ψηφιακών δεξιοτήτων (reskilling) τόσο των εξειδικευμένων στελεχών σε διευθύνσεις/τμήματα πληροφορικής και διαχείρισης/λειτουργίας ψηφιακών υποδομών όσο του ανθρώπινου δυναμικού των εταιρειών εν γένει. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2024, ενώ στη συνέχεια προβλέπονται ενέργειες προς εφαρμογή της στρατηγικής και την υλοποίηση του πλάνο δράσεων, με εκπαιδεύσεις και πιστοποιήσεις του ανθρώπινου δυναμικού.

Data-driven enterprise. Η διαμόρφωση στρατηγικής και πλαισίου για την αξιοποίηση των δεδομένων από τις εταιρείες του Υπερταμείου είναι κομβικής σημασίας και απαιτεί σχεδιασμό δράσεων, διαδικασιών και συστημάτων που θα αξιοποιούν τις βέλτιστες διεθνώς πρακτικές αλλά ταυτόχρονα θα προσαρμόζονται στο μέγεθος, το πεδίο δραστηριοποίησης, το ψηφιακό

αποτύπωμα, τις λειτουργίες και το περιβάλλον κάθε εταιρείας του χαρτοφυλακίου. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπερταμείο σχεδίασε έργο με αντικείμενο τη διαμόρφωση στρατηγικής για τα δεδομένα, τη δημιουργία πλαισίου διακυβέρνησης και λειτουργικού μοντέλου για τα δεδομένα, το σχεδιασμό αρχιτεκτονικής και προδιαγραφών συστημάτων για την διακυβέρνηση, παραγωγή και αξιοποίηση των δεδομένων καθώς και τη διαμόρφωση οδικού χάρτης υλοποίησης ενεργειών για τη μετάβαση σε data-driven operations για τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου. Η διαγωνιστική διαδικασία του έργου ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2024, ενώ η έναρξη υλοποίησης του έργου αναμένεται το αμέσως επόμενο διάστημα.

Συνέργειες με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και τους εποπτευόμενους φορείς. Το Υπερταμείο συντονίζει την εναρμόνιση των εταιρειών του χαρτοφυλακίου με τις βέλτιστες πρακτικές και υποχρεώσεις που προκύπτουν από την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας. Τον Δεκέμβριο 2023 η σχετική συνεργασία επικεντρώθηκε στην εφαρμογή της Οδηγίας 2022/2555 (NIS2) της ΕΕ καθώς και του ν. 5002/2022 στις εταιρείες του χαρτοφυλακίου, ενώ συνεχίζονται οι δράσεις υποστήριξης των εταιρειών (όπου απαιτείται) για την προετοιμασία εφαρμογής της Οδηγίας.

Ανοιχτά δεδομένα. Το Υπερταμείο συντονίζει την πρωτοβουλία ενίσχυσης και ανάδειξης των δραστηριοτήτων παραγωγής και διαχείρισης δεδομένων και open APIs στις εταιρείες του, καθώς και την υλοποίηση κόμβου διάθεσης ανοιχτών δεδομένων (Open Data Hub). Τον Ιανουάριο 2022 ανακοινώθηκε η λειτουργία του κόμβου και δόθηκε σε χρήση. Ο εμπλουτισμός του κόμβου με σύνολα δεδομένων αποτελεί μια διαρκή διαδικασία η οποία εξελίσσεται, με δεκάδες σύνολα δεδομένων των θυγατρικών σε τομείς όπως η ύδρευση και αποχέτευση, διελεύσεις πλοίων, η διαχείριση ακινήτων, οι συγκοινωνίες, οι ταχυδρομικές υπηρεσίες κ.α., ενώ διακρίνονται εξειδικευμένα υποσύνολα δεδομένων όπως αυτά που αφορούν το περιβάλλον ή τις μετακινήσεις ΑΜΕΑ. Σημαντικό μέρος των δεδομένων διατίθεται και ενημερώνεται με αυτοματοποιημένο τρόπο από τα πληροφορικά συστήματα των θυγατρικών, ενώ είναι διαθέσιμο

μέσω προγραμματιστικών διεπαφών, που επιτρέπουν την πρόσβαση από τρίτες εφαρμογές.

Έκτοτε, έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην αξιοποίηση των ανοιχτών δεδομένων (διοργάνωση του πρώτου Μαραθωνίου Καινοτομίας το Νοέμβριο 2022, σχεδιασμός καινοτόμων εφαρμογών το 2023, εμπλουτισμός του Κόμβου με νέα σύνολα δεδομένων από δράσεις καινοτομίας όπως η συνεργασία με το Κέντρο Έρευνας «Αρχιμήδης»). Παράλληλα, οι δράσεις αξιοποίησης, διακυβέρνησης και διαχείρισης των δεδομένων των εταιρειών του χαρτοφυλακίου που προβλέπονται στο πλαίσιο των δράσεων 'Data-driven enterprise' αναμένεται να ενισχύσουν περαιτέρω το ρόλο του κόμβου.

2ο Technology & Innovation workshop: Τα στελέχη των εταιρειών του Υπερταμείου με αρμοδιότητες την λειτουργία των ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών αλλά και τον ψηφιακό μετασχηματισμό συμμετείχαν στην 2η ετήσια συνάντησή τους για την Τεχνολογία και την Καινοτομία που έλαβε χώρα στις 3 Οκτωβρίου. 50 στελέχη από 14 εταιρείες παρουσίασαν σημαντικά επιτεύγματα τους, αντάλλαξαν βέλτιστες πρακτικές και συμφώνησαν για νέες συνεργασίες. Οι ομιλίες είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς παρουσιάστηκαν έργα ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και αναβάθμισης των υποδομών (υποδομές disaster recovery και cloud, αυτοματισμοί στο πεδίο, μηχανισμοί ασφάλειας), λύσεις και υπηρεσίες που αφορούν τη διακυβέρνηση, διαχείριση και αξιοποίηση των δεδομένων, καθώς και νέες λειτουργικότητες σε εφαρμογές προς τον πολίτη που αναπτύσσουν οι εταιρείες του Υπερταμείου. Στη συνάντηση επίσης συζητήθηκε η πρόοδος στα ομιλικά έργα και πρωτοβουλίες που συντονίζει το Υπερταμείο (στα ανοιχτά δεδομένα, την κυβερνοασφάλεια, τις ομιλικές προμήθειες υπηρεσιών και λύσεων τεχνολογίας και τις συνεργασίες με βάση την καινοτομία), ενώ τέθηκαν οι βάσεις για τις επόμενες ομιλικές δράσεις με έμφαση στα δεδομένα, την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και την επιτάχυνση των έργων ψηφιακού μετασχηματισμού. Τέλος, σε ειδική ενότητα του προγράμματος, εταιρείες τεχνολογίας παρουσίασαν εξειδικευμένες λύσεις και προτάσεις τους σε τομείς ενδιαφέροντος του εταιρειών του Υπερταμείου.

**Ετήσιες Ενοποιημένες και Εταιρικές
Οικονομικές Καταστάσεις για την
όγδοη εταιρική χρήση 01.01.2023-
31.12.2023 σύμφωνα με τα Διεθνή
Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως έχουν
υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή
Ένωση.**

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» την 28η Αυγούστου 2024 και θα αναρτηθούν μετά την έγκριση τους από την Γενική Συνέλευση στην ιστοσελίδα της Εταιρείας στη διεύθυνση www.growthfund.gr.

Οι ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 01.01.2023- 31.12.2023, που παρατίθενται στις σελίδες 185- 338, και οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

Ο Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος &
Εντεταλμένος Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Στέφανος Θεοδωρίδης
Α.Δ.Τ. ΑΜ 106658

Γρηγόριος Δημητριάδης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 733147

Στέφανος Γιουρέλης
Α.Δ.Τ. ΑΚ142391

Ο Οικονομικός
Διευθυντής

Οι Υπεύθυνοι Σύνταξης Χρηματοοικονομικών
Καταστάσεων με βάση τα ΔΠΧΑ

Χαράλαμπος Πηλιτσίδης
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 33983

Μαρία Τρακάδη
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 27913

Κωνσταντίνος Μοτσάκος
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 105030

Deloitte.

Deloitte Business Solutions ΑΕ
Αριθμ. Αδείας Ο.Ε.Ε 1297

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2023

A

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 01.01.2023 — 31.12.2023

Α.1. Σκοπός, Θεσμικό Πλαίσιο και Δομή της Εταιρείας

Η «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» («ΕΕΣΥΠ» ή η «Εταιρεία», ή «Υπερταμείο») είναι εταιρεία συμμετοχών που διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4389/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (εφεξής ο «Νόμος» ή ο «ιδρυτικός νόμος») και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν.4548/2018. Η Εταιρεία δεν ανήκει στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ορίζεται. Οι διατάξεις

που αναφέρονται σε δημόσιες επιχειρήσεις, υπό την έννοια του ν. 3429/2005 δεν εφαρμόζονται ως προς την Εταιρεία, εκτός αν αυτό προβλέπεται ρητά από τον ν. 4389/2016.

Η Εταιρεία λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Συστήνεται για να εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό. Η μακροπρόθεσμη προοπτική της Εταιρείας είναι η επαύξηση της αξίας και η βελτίωση της απόδοσης του χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων τα οποία διαχειρίζεται, αξιολογώντας και προωθώντας βέλτιστες διαθέσιμες στρατηγικές και στοχεύοντας στην επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα. Περαιτέρω, η Εταιρεία προωθεί μεταρρυθμίσεις των δημοσίων επιχειρήσεων, μέσω αναδιάρθρωσης, βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας, καθώς και μέσω της προώθησης της προσέγγισης της υπεύθυνης διοίκησης, κοινωνικής ευθύνης, καινοτομίας και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών.

Για την εκπλήρωση του σκοπού της, η Εταιρεία ενεργεί με τρόπο ανεξάρτητο και επαγγελματικό, με μακροπρόθεσμη προοπτική την επίτευξη των αποτελεσμάτων της, σύμφωνα με τον Εσωτερικό της Κανονισμό. Επίσης ενεργεί με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας, με σκοπό την επαύξηση της αξίας του χαρτοφυλακίου της και τη δημιουργία και συνεισφορά πόρων:

1. για την υλοποίηση της επενδυτικής πολιτικής της χώρας και την πραγματοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, και
2. για την απομείωση των οικονομικών υποχρεώσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Η Εταιρεία μπορεί να προβαίνει σε κάθε ενέργεια προκειμένου να εκπληρώνει τον σκοπό της εντός του πλαισίου που τίθεται από τις διατάξεις του ιδρυτικού της νόμου.

Η διάρκεια του Υπερταμείου ορίζεται σε ενενήντα εννέα έτη και αρχίζει από την καταχώρισή της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

Σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στις 31.12.2018, η έδρα της Εταιρείας είναι στην οδό Καρ. Σερβίας 4 στην Αθήνα.

Στο χαρτοφυλάκιο της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας περιλαμβάνονται σήμερα τέσσερις εταιρείες ως «Άμεσες θυγατρικές», και συγκεκριμένα το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας «ΤΧΣ», το Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσί-

ας του Δημοσίου «ΤΑΙΠΕΔ», η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου «ΕΤΑΔ» και η εταιρεία «Συμμετοχές 5G Α.Ε.», ενώ οι συμμετοχές του Ελληνικού Δημοσίου σε δημόσιες επιχειρήσεις οι οποίες έχουν μεταφερθεί στο Υπερταμείο αναφέρονται ως «λοιπές θυγατρικές». Οι τελευταίες μεταφέρθηκαν στο Υπερταμείο από την 1.1.2018, με την εξαίρεση της ΓΑΙΑΟΣΕ που μεταφέρθηκε την 01.07.2018.

Δυνάμει του ν. 5110/24.05.2024 συστάθηκε ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας», η οποία εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας κατέχει το 33% του μετοχικού κεφαλαίου της, ενώ το Ελληνικό Δημόσιο το 67% αυτού.

Το Υπερταμείο δεν έχει εξουσίες ως προς το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) καθώς οι αποφάσεις για την υλοποίηση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ. Επιπλέον, τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ δεν επιλέγονται από το Υπερταμείο.

Σύμφωνα με το νόμο και με βάση τα πρότυπα της Εταιρικής Διακυβέρνησης, κάθε θυγατρική της Εταιρείας διαχειρίζεται τα περιουσιακά της στοιχεία ανεξάρτητα από τις άλλες. Η Εταιρεία δύναται, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, η οποία λαμβάνεται κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου και η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο, να ιδρύει και άλλες άμεσες θυγατρικές προκειμένου να εκπληρώνει τον εταιρικό της σκοπό.

A.2. Άμεσες Θυγατρικές της Εταιρείας

Από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της Εταιρείας, τα κατωτέρω νομικά πρόσωπα, των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ή οι τίτλοι που το ενσωματώνουν μεταβιβάζονται στην Εταιρεία ή συστήνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ιδρυτικού Νόμου, θεωρούνται για τους σκοπούς του ιδρυτικού της νόμου, άμεσες θυγατρικές («άμεσες θυγατρικές»):

1. Το Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου («ΤΑΙΠΕΔ»),

το οποίο αξιοποιεί την ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου που του έχει ανατεθεί και προωθεί την υλοποίηση των ιδιωτικοποιήσεων στη χώρα, και πιο συγκεκριμένα την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αξιοποίησης (ΕΠΑ). Σκοπός

του ΤΑΙΠΕΔ είναι η μεγιστοποίηση της αξίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αξιοποίησης σε υποδομές, επιχειρήσεις, ακίνητα και άλλους κλάδους της οικονομίας και η προσέλκυση άμεσων επενδύσεων, επιτυγχάνοντας παράλληλα μακροπρόθεσμα οφέλη για την ελληνική οικονομία. Το πρόγραμμα αυτό είναι αναρτημένο στον ιστότοπο του ΤΑΙΠΕΔ. Στις 10.04.2020 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΤΑΙΠΕΔ αποφασίστηκε η παράταση της διάρκειας του ΤΑΙΠΕΔ μέχρι την 01.07.2022. Σε συνέχεια της ψήφισης του ν. 4804/2021, το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου αποφάσισε την 04.06.2021 την τροποποίηση του Καταστατικού του ΤΑΙΠΕΔ. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων αποφασίστηκε η επέκταση του σκοπού του ΤΑΙΠΕΔ καθώς και η επέκταση της διάρκειάς του έως την 01.07.2026. Σύμφωνα με το Καταστατικό του το ΤΑΙΠΕΔ έχει ως σκοπό α) την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου, καθώς και περιουσιακών στοιχείων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή δημοσίων επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., σύμφωνα με τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των εσόδων και β) την ωρίμανση Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας που έχουν ενταχθεί στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας» του ν. 4799/2021 και γ) την ωρίμανση και τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 5Γ ν.3986/2011, για την αξιοποίηση ακινήτων, τα οποία ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, των λοιπών θυγατρικών εταιρειών του χαρτοφυλακίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 188 του ν. 4389/2016, των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και έχουν παραχωρηθεί κατά κυριότητα, σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1 ν.3986/2011.

2. Η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου («ΕΤΑΔ»),

η οποία έχει ως σκοπό να διαχειρίζεται και να αξιοποιεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο ακινήτων για τα οποία το Ελληνικό Δημόσιο έχει μεταφέρει στην ΕΤΑΔ την κυριότητα και/ή την διαχείρισή τους. Η μεταβίβαση της ΕΤΑΔ στο Υπερταμείο, με την ταυτόχρονη μεταβίβαση προς την ΕΤΑΔ της κυριότητας ενός σημαντικού αριθμού ακινήτων του δημοσίου σχετικά με τα

οποία στο παρελθόν η εταιρεία ασκούσε διαχείριση, αναβαθμίζει αλλά και επαναπροσδιορίζει τον ρόλο της Εταιρείας Ακινήτων του Δημοσίου. Το χαρτοφυλάκιο ακινήτων της ΕΤΑΔ περιλαμβάνει ακίνητα που προέρχονται κυρίως από το Υπουργείο Οικονομικών, από τον πρώην ΕΟΤ, τα Ολυμπιακά Ακίνητα, καθώς και ακίνητα από το ΤΑΙΠΕΔ. Για την επίτευξη της στρατηγικής της, η ΕΤΑΔ θα πρέπει να προβαίνει σε όλες τις ενέργειες ώστε να έχει στην κατοχή της ένα καθαρό και αξιοποιήσιμο χαρτοφυλάκιο και να διαμορφώνει κατάλληλες στρατηγικές αξιοποίησης, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις και τις επιχειρηματικές πρακτικές διαχείρισης και αξιοποίησης στην αγορά ακινήτων, τα ειδικά χαρακτηριστικά της κάθε κατηγορίας ακινήτων, την ύπαρξη επενδυτικού ενδιαφέροντος, καθώς και άλλα ουσιώδη κατά την κρίση της δεδομένα, τα οποία θα οδηγήσουν στη βέλτιστη αξιοποίηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

3. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ»),

για το οποίο το Υπερταμείο δεν έχει εξουσίες ως προς αυτό, καθώς οι αποφάσεις για την υλοποίηση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ και τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ δεν επιλέγονται από την ΕΕΣΥΠ. Σύμφωνα με τον ν. 4389/2016, η πλήρης νομή και κατοχή του συνόλου του κεφαλαίου του ΤΧΣ (όπως ενσωματώνεται σε τίτλους σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.3864/2010) μεταβιβάζεται από το Ελληνικό Δημόσιο στην Εταιρεία άνευ ανταλλάγματος. Παρά τη μεταβίβαση αυτή, εκτός και εάν ρητά αναφέρεται κάτι διαφορετικό στον ν. 4389/2016, οι διατάξεις του ν. 3864/2010 (συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά και όχι περιοριστικά των διατάξεων που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση του ΤΧΣ) εξακολουθούν να ισχύουν.

4. Συμμετοχές 5G Α.Ε.

Το Υπερταμείο δυνάμει του νόμου 4727/2020 αποφάσισε τη σύσταση της εταιρείας «Συμμετοχές 5G Α.Ε.», η οποία υπάγεται στις άμεσες θυγατρικές της. Η εν λόγω θυγατρική του Υπερταμείου λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας για την εξυπηρέτηση ειδικού δημόσιου σκοπού. Αποκλειστικός σκοπός της είναι η σύσταση και διαχείριση του «Ταμείου Φαιστός». Το «Ταμείο Φαιστός» («Phaistos Fund») συστήνεται, με τη μορφή Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) και έχει ως αποκλειστικό σκοπό τις επενδύσεις σε επιχειρήσεις, οι οποίες εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος της Ευρωπαϊκής ένωσης

ή σε τρίτη χώρα, υπό την προϋπόθεση ότι δραστηριοποιούνται στην έρευνα ή/και ανάπτυξη προϊόντων ή/και υπηρεσιών που λειτουργούν σε υποδομές 5G (ή σχετικές με αυτές) αυτών στην Ελλάδα, ενδεικτικά στους ακόλουθους κλάδους: μεταφορές/εφοδιαστική (logistics), μεταποίηση, βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της αμυντικής, αγαθά και δίκτυα κοινής ωφέλειας, υγεία, τουρισμός, πληροφόρηση και μέσα ενημέρωσης.

5. Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας

Δυνάμει του ν. 5110/24.05.2024 συστάθηκε ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας», η οποία εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας κατέχει το 33% του μετοχικού κεφαλαίου της, ενώ το Ελληνικό Δημόσιο το 67% αυτού.

Το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις ρυθμίσεις του ν. 5110/2024 και από τον ν. 4548/2018 περί ανωνύμων εταιρειών. Σκοπός του Ελληνικού Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας είναι μεταξύ άλλων: α) Η παρακολούθηση και ο συντονισμός των διακρατικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των Διακρατικών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ερευνητικής και Αναπτυξιακής Συνεργασίας του άρθρου 75 του ν. 3978/2011, για λογαριασμό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. β) Η ανάλυση και η υλοποίηση πρωτοβουλιών για την καλλιέργεια εγχώριου οικοσυστήματος ανάπτυξης καινοτόμων τεχνολογιών, προϊόντων, διαδικασιών ή εφαρμογών οι οποίες επιτρέπουν την αξιοποίησή τους στον τομέα της άμυνας και ασφάλειας και για μη στρατιωτικούς σκοπούς, ιδίως αυτών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος και εν γένει της πολιτικής προστασίας. γ) Ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, η αξιολόγηση και η διαχείριση χρηματοδοτικών και μη χρηματοδοτικών εργαλείων, έργων και συναφών προγραμμάτων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος αμυντικής καινοτομίας, τη μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ καινοτόμων ή νεοφυών επιχειρήσεων και των αμυντικών βιομηχανιών και τη συνεργασία με άλλους φορείς και ιδίως με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, με σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων και με ερευνητικά κέντρα. δ) Η επιτάχυνση της ανάπτυξης και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών από τις Ένοπλες Δυνάμεις και η υποβολή εισηγήσεων για τη διαμόρφωση του Ειδικού Στρατηγικού Σχεδιασμού Προγραμ-

μάτων Έρευνας και Ανάπτυξης. ε) Η υποστήριξη των νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας, καθώς και της πολιτικής προστασίας, των ερευνητικών κέντρων και των αμυντικών βιομηχανιών σε όλον τον κύκλο της ανάπτυξης των προϊόντων, των υπηρεσιών και των ερευνητικών τους προγραμμάτων, καθώς και η διασύνδεσή τους με τις Ένοπλες Δυνάμεις, τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, την Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα αλλά και μεταξύ τους.

A.3. Λοιπές Θυγατρικές της Εταιρείας

Σύμφωνα με το άρθρο 188 παρ. 1 δ του ν. 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε από τους νόμους 4512/2018, δημόσιες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα του ν.3429/2005 που το μετοχικό τους κεφάλαιο ή ο έλεγχος μεταβιβάζεται στο Υπερταμείο σύμφωνα με το άρθρο 197 από 01.01.2018, θεωρούνται για τους σκοπούς του ως άνω νόμου λοιπές θυγατρικές (οι «Λοιπές Θυγατρικές»). Οι επιχειρήσεις αυτές για σκοπούς σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων μπορεί να μην θεωρούνται θυγατρικές αλλά συγγενείς ή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Στο πλαίσιο του σκοπού της, το Υπερταμείο κατέχει τις συγκεκριμένες συμμετοχές του Δημοσίου, τις οποίες διαχειρίζεται επαγγελματικά και επαυξάνει την αξία τους μακροπρόθεσμα, σύμφωνα με βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, όσον αφορά στην εταιρική διακυβέρνηση, στην εταιρική συμμόρφωση, στην εποπτεία και στη διαφάνεια των διαδικασιών, σε θέματα κοινωνικά και περιβαλλοντικά, υπεύθυνης επιχειρηματικότητας, καθώς και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

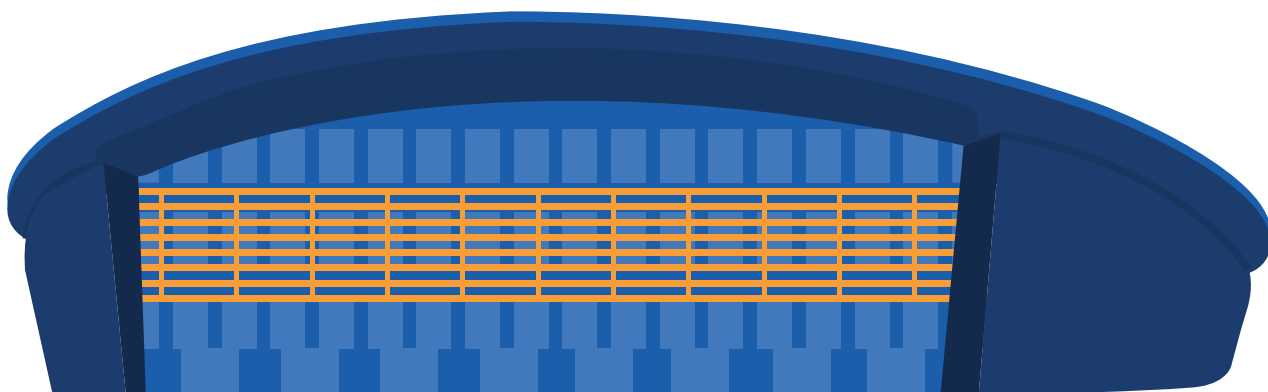
Οι δημόσιες επιχειρήσεις που ελέγχονται από την Εταιρεία: (α) υπόκεινται σε κατάλληλη εποπτεία σύμφωνα με τους κανόνες της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, (β) υλοποιούν και υποστηρίζουν τις εφαρμοστέες τομεακές πολιτικές της Κυβέρνησης και (γ) αναλαμβάνουν, κατόπιν ανάθεσης, την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ), ενδεικτικά μέσω της εκτέλεσης υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και τις κοινές αξίες της Ένωσης που περιλαμβάνονται σε αυτήν. Οι σχετικές διαδικασίες προβλέπονται στο Μηχανισμό Συντονισμού και περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Υπερταμείου.

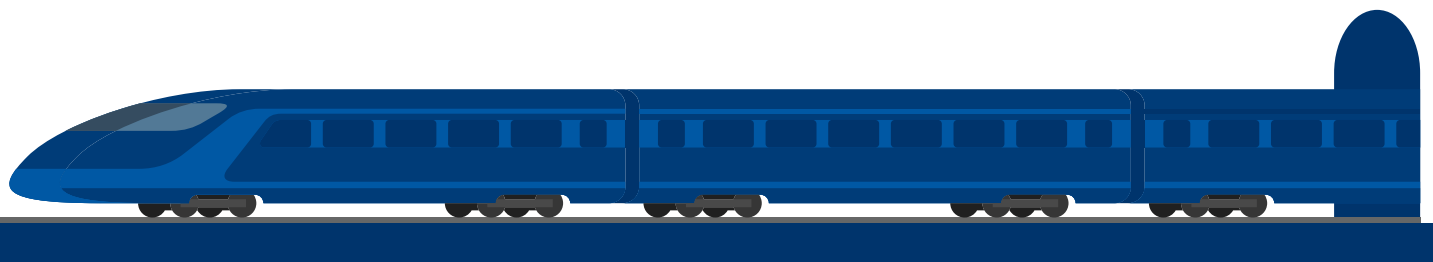
Το διάγραμμα, που ακολουθεί, απεικονίζει τις λοιπές θυγατρικές, οι οποίες μεταβιβάστηκαν ως συμμετοχές από το Ελληνικό Δημόσιο στην Εταιρεία την 01.01.2018. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 113 του ν. 4549/2018, η συμμετοχή του Δημοσίου στη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. μεταβιβάστηκε στην Εταιρεία από 01.07.2018.

Η συμμετοχή του Υπερταμείου σε αυτές τις επιχειρήσεις είναι σε κάποιες περιπτώσεις πλειοψηφική, σε άλλες μειοψηφική και σε ορισμένες περιπτώσεις αφορά το 100% του μετοχικού κεφαλαίου (μοναδικός μέτοχος).

Σχετικά με τις μετοχές που κατείχε το Υπερταμείο στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, εκδόθηκε ο νόμος 5045/2023, δυνάμει του οποίου (άρθρο 64) το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας στην ΕΥΔΑΠ ΑΕ και στην ΕΥΑΘ ΑΕ μεταβιβάστηκε στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ τρίτων.

Περαιτέρω, το Υπερταμείο αγόρασε από την ΚΕ Καλαμαράκης ΑΒΕΕ – Κάλας ΑΕ τις μετοχές της με αποτέλεσμα το Υπερταμείο να αποκτήσει το 80% των μετοχών των Ελληνικών Αλυκών την 18.05.2023, ενώ πρωτότερα κατείχε το 55,19% αυτών.

Μη εισηγμένες δημόσιες επιχειρήσεις

 Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αττικής Α.Ε.	100%	 Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε.	100%
 Και οι κατά 100% θυγατρικές του Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε. Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.	100%	 Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε.	100%
 Ανώνυμη Εταιρεία Διώρυγας Κορίνθου	100%	 Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης ΗΕΛΕΧΡΟ Α.Ε.	100%
 Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε.	100%	 Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	55,99%
 ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. από 01.07.2018	100%	 Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών "Σπύρος Λούης" ***	

Εισηγμένες εταιρείες Κοινής Ωφέλειας

	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.	34,123%

* Πλέον των παραπάνω, το Υπερταμείο είναι μέτοχος μειοψηφίας στις εξής εταιρείες: ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ (35%), Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών (25%) και Folli – Follie Α.Ε. (<1%)

** Το ΤΑΙΠΕΔ κατέχει το 30% των μετοχών της εταιρείας Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε., το 24,02% της ΕΥΑΘ Α.Ε. και το 11,33% της ΕΥΔΑΠ Α.Ε..

*** Το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών (ΟΑΚΑ) θα υπαχθεί στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου κατόπιν μετατροπής του σε κεφαλαιουχική εταιρεία.

Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου καλούνται μέσω κατάλληλου στρατηγικού, επιχειρηματικού και λειτουργικού σχεδιασμού και παρακολούθησης, να διασφαλίσουν την εύρυθμη λειτουργία τους στις παρούσες συνθήκες, καθώς και να δημιουργήσουν οικονομική και κοινωνική αξία μακροπρόθεσμα, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη θέση της κάθε εταιρείας στην εκάστοτε αγορά, όσο και τις δυνατότητες για αξιοποίηση στρατηγικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών. Εξίσου σημαντικές παράμετροι είναι η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τους, η εφαρμογή καινοτόμων ιδεών και νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους, ο εξορθολογισμός της εφοδιαστικής τους αλυσίδας, καθώς και η αξιολόγηση και διαμόρφωση της κατάλληλης κεφαλαιακής διάρθρωσης με άντληση κεφαλαίων από διαφορετικές πηγές για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων επενδύσεων.

Πέραν της οικονομικής αποδοτικότητας, με την πάροδο του χρόνου, οι δημόσιες επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να ενεργούν κατάλληλα προκειμένου να βελτιώσουν την λειτουργική αποδοτικότητά τους σε επίπεδα ανάλογα με συναφείς εταιρείες του ιδιωτικού τομέα ή και του δημόσιου τομέα άλλων χωρών, αλλά και να δημιουργήσουν συνολικότερα οφέλη σε σχέση

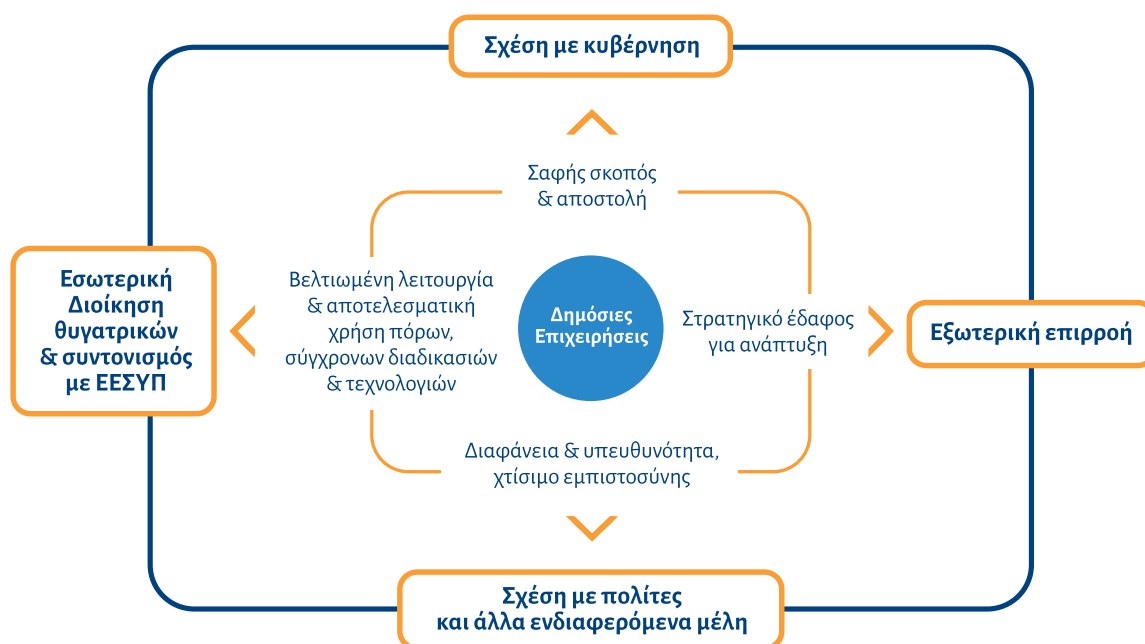
και με τον κοινωνικό τους ρόλο που συνδέεται μεταξύ άλλων και με την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ). Στην κατεύθυνση αυτή οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να μετασχηματισθούν, αξιολογώντας τις σύγχρονες τάσεις, προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες.

Ως εκ τούτου, οι δημόσιες επιχειρήσεις, ειδικά μέσω των Διοικητικών τους Συμβουλίων και της Ανώτατης Διοίκησης, θα πρέπει:

- Να έχουν σαφή και ξεκάθαρο σκοπό και αποστολή, σε σύνδεση με επιθυμητούς στόχους και αποτελέσματα.
- Να λειτουργούν με υπευθυνότητα, διαφάνεια και λογοδοσία, μέσω της έγκαιρης και αξιόπιστης αναφοράς των αποτελεσμάτων και των πεπραγμένων τους για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τους πολίτες.
- Να παρέχουν ποιοτικές και σύγχρονες υπηρεσίες που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των καταναλωτών τους με ανταγωνιστικό κόστος.
- Να επενδύουν στις υποδομές τους, όπως και στο ανθρώπινο κεφάλαιο, προκειμένου να μπορούν να εκπληρώνουν καλύτερα την αποστολή τους.

Βασικά ενδιαφερόμενα μέρη και πλαίσιο επιρροής

Α.4. Λοιπές Συμμετοχές και Δικαιώματα

Σύμφωνα με το άρθρο 198 του ν. 4389/2016, μεταβιβάζονται στην Εταιρεία αυτοδικαίως οι συμβάσεις παραχώρησης των σύμφωνα με τον ν. 4389 λοιπών θυγατρικών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να μεταβιβάζεται στην Εταιρεία η δυνατότητα να συνάπτει ή να ανανεώνει συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες σχετίζονται με τις δημόσιες επιχειρήσεις, οι μετοχές των οποίων μεταβιβάζονται σε αυτή. Το Ελληνικό Δημόσιο, με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Εταιρείας, δύναται να αποφασίζει τη συνυπογραφή εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου ως εκ τρίτου συμβαλλόμενου, συμβάσεων παραχώρησης περιουσιακών δικαιωμάτων, άυλων δικαιωμάτων, δικαιωμάτων λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης υποδομών, μόνο ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει το ίδιο. Με την ίδια πράξη ορίζονται και εξουσιοδοτούνται τα αρμόδια όργανα για τη συνυπογραφή των ως άνω συμβάσεων ως προς τους συγκεκριμένους όρους μετά την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου στο άρθρο 201 ν. 4389/2016 του παρόντος προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Επίσης, βάσει της διάταξης του άρθρου 198 παρ. 2 ν. 4389/2016 μεταβιβάστηκαν αυτοδικαίως και χωρίς

αντάλλαγμα από το ΤΑΙΠΕΔ στην Εταιρεία τα περιουσιακής φύσης δικαιώματα, δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης, κερκημένα οικονομικά συμφέροντα, άυλα δικαιώματα και δικαιώματα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης υποδομών, τα οποία είχαν μεταβιβαστεί στο ΤΑΙΠΕΔ δυνάμει της υπ' αριθμ. 195/2011 (Β' 2501) απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων σχετικά με το δικαίωμα παραχώρησης σε τρίτους, μέσω συμβάσεων παραχώρησης, των δικαιωμάτων που αφορούν στη διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη, επέκταση, συντήρηση και εκμετάλλευση όλων των κρατικών αεροδρομίων, των οποίων η οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση ανήκει στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. Στα δικαιώματα αυτά, συμπεριλαμβάνονται και τα δικαιώματα διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί των κινητών και ακινήτων που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, καθώς και των χώρων εμπορικής ή άλλης χρήσης που βρίσκονται μέσα ή κοντά στα κρατικά αυτά αεροδρόμια και υπό τους όρους που θα καθορίζονται στη σχετική σύμβαση παραχώρησης, εξαιρουμένων ρητά των κρατικών Περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας, Ιονίου και Αιγαίου, τα οποία έχουν ήδη παραχωρηθεί με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες κυρώθηκαν με τα άρθρα 215 και 216 του ν. 4389/2016. Τα αεροδρόμια αυτά («Περιφερειακά αεροδρόμια») είναι τα παρακάτω:

23 Περιφερειακά Αεροδρόμια

✈️ Αλεξανδρούπολη ✈️ Κύθηρα
✈️ Άραξος ✈️ Λέρος
✈️ Αστυπάλαια ✈️ Λήμνος
✈️ Ικαρία ✈️ Μήλος
✈️ Ιωάννινα ✈️ Νάξος
✈️ Καλαμάτα ✈️ Νέα Αγχίαλος
✈️ Κάλυμνος ✈️ Πάρος
✈️ Κάρπαθος ✈️ Σητεία
✈️ Κάσος ✈️ Σκύρος
✈️ Καστελόριζο ✈️ Σύρος
✈️ Καστοριά ✈️ Χίος
✈️ Κοζάνη

Αθήνα ✈️

Ηράκλειο ✈️

14 Αεροδρόμια της Fraport ✈️

23 Περιφερειακά Αεροδρόμια ✈️

Στόχος του Υπερταμείου είναι η κατάρτιση ενός σχεδίου ανάπτυξης / αξιοποίησης των εν λόγω αεροδρομίων, με αξιολόγηση των δυνητικών εναλλακτικών λύσεων: (i) (μακροχρόνια) σύμβαση παραχώρησης, (ii) ΣΔΙΤ, (ii) σύμβαση διαχείρισης (management contract) και (iv) συνέχιση λειτουργίας από ΥΠΑ.

Τέλος, και σύμφωνα με το άρθρο 350 ν. 4512/2018, το Ελληνικό Δημόσιο έχει επίσης παραχωρήσει στο Υπερταμείο το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος που αντιστοιχεί στη συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο του ΟΤΕ (ποσοστό 1%). Το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα ψήφου στη Γ.Σ. του ΟΤΕ για τις μετοχές που του αναλογούν.

Α.5. Κύρια Όργανα Διοίκησης της Εταιρείας

Τα όργανα της Εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, το Εποπτικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

Το ανώτατο όργανο της Εταιρείας είναι η **Γενική Συνέλευση** του μοναδικού μετόχου, που είναι το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αυτό εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών. Η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για θέματα, τα οποία σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της

Γενικής Συνέλευσης του μετόχου, με εξαίρεση την εκλογή και την ανάκληση του διορισμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, τον καθορισμό της αμοιβής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση του Καταστατικού. Τα ζητήματα αυτά αποφασίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδρυτικού νόμου 4389/2016.

Το **Εποπτικό Συμβούλιο** είναι υπεύθυνο για την εποπτεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας με σκοπό να διασφαλίζει ότι αυτό λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4389/2016, του Καταστατικού και του Εσωτερικού Κανονισμού, προς το συμφέρον της Εταιρείας και προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. **Αποτελείται** από πέντε (5) μέλη τα οποία διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, σύμφωνα με τα κατωτέρω:

- τρία (3) μέλη επιλέγονται από τον μοναδικό μέτοχο, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας που ενεργούν από κοινού,
- δύο (2) μέλη, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου, επιλέγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, ενεργώντας από κοινού, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομικών.

Η Γενική Συνέλευση του Υπερταμείου, δυνάμει της από 15.10.2021 απόφασης και σύμφωνα με τη διαδικα-

σία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016, εξέλεξε νέο Εποπτικό Συμβούλιο.

Με την από 30.11.2022 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, ο κος Kevin Cardiff εξελέγη ως νέο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου στη θέση του παραιτηθέντος μέλους του Figueras και μέχρι το τέλος της θητείας αυτού, δηλαδή μέχρι την 15.10.2026, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 παρ. 2 και 6 του Ν. 4389/2016.

Μετά τον ως άνω διορισμό του κ. Cardiff, η τρέχουσα σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εταιρείας έχει ως ακολούθως, με θητεία μέχρι την 15.10.2026:

1. Jacques, Henri, Pierre Catherine Le Pape, Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου
2. Kevin Cardiff, Μέλος
3. Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη, Μέλος
4. Χαράλαμπος Μειδάνης, Μέλος
5. Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη, Μέλος

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** έχει τις εξουσίες και αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 192 του ν. 4389/2016. Συγκεκριμένα το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη διοίκηση της Εταιρείας και την επίτευξη των καταστατικών της σκοπών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει επί όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση της Εταιρείας, εκτός από τα θέματα εκείνα που σύμφωνα με τις διατάξεις του ως άνω νόμου ανήκουν στην αρμοδιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από το Εποπτικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου. Επιπλέον, ένας εκπρόσωπος που ορίζεται από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας παρευρίσκεται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ως παρατηρητής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Ο κ. Ιορδάνης Αϊβάζης, μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου υπέβαλε στην Εταιρεία την παραίτησή του από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, με ισχύ από 31.01.2023.

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποφάσισαν την 01.02.2023 την ανασυγκρότησή τους σε σώμα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9 παρ. 2 και 10 παρ. 1 του Καταστατικού της Εταιρείας και δυνάμει της από 31.01.2023 απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου, το Εποπτικό Συμβούλιο αποφάσισε να ορίσει την κα Έλενα Παπαδοπούλου, ως μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., σε αντικατάσταση του κ. Ιορδάνη Αϊβάζη.

Σε συνέχεια της ως άνω απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου για την εκλογή του νέου μη εκτελεστικού Μέλους και σύμφωνα με τον ν.4389/2016, τον ν. 4548/2018 και το Καταστατικό της Εταιρείας, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποφάσισαν τη ανασυγκρότησή τους σε σώμα ως ακολούθως:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Λήξη Θητείας
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2024
Γρηγόριος Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Σπύρος Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	13.01.2027
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.08.2026
Αλεξάνδρα Κονίδα	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Έλενα Παπαδοπούλου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025

Κατόπιν λήξης της θητείας του κ. Δερδεμέζη, νέος Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ορίστηκε ο κ. Στέφανος Θεοδωρίδης.

Τα βιογραφικά των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου περιέχονται στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης. Για την υποστήριξη της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και βάσει των διατάξεων 192 παρ. 2(ιβ) και 197 παρ. 4 ν.4389/2016 έχουν συσταθεί οι ακόλουθες Επιτροπές, και συγκεκριμένα:

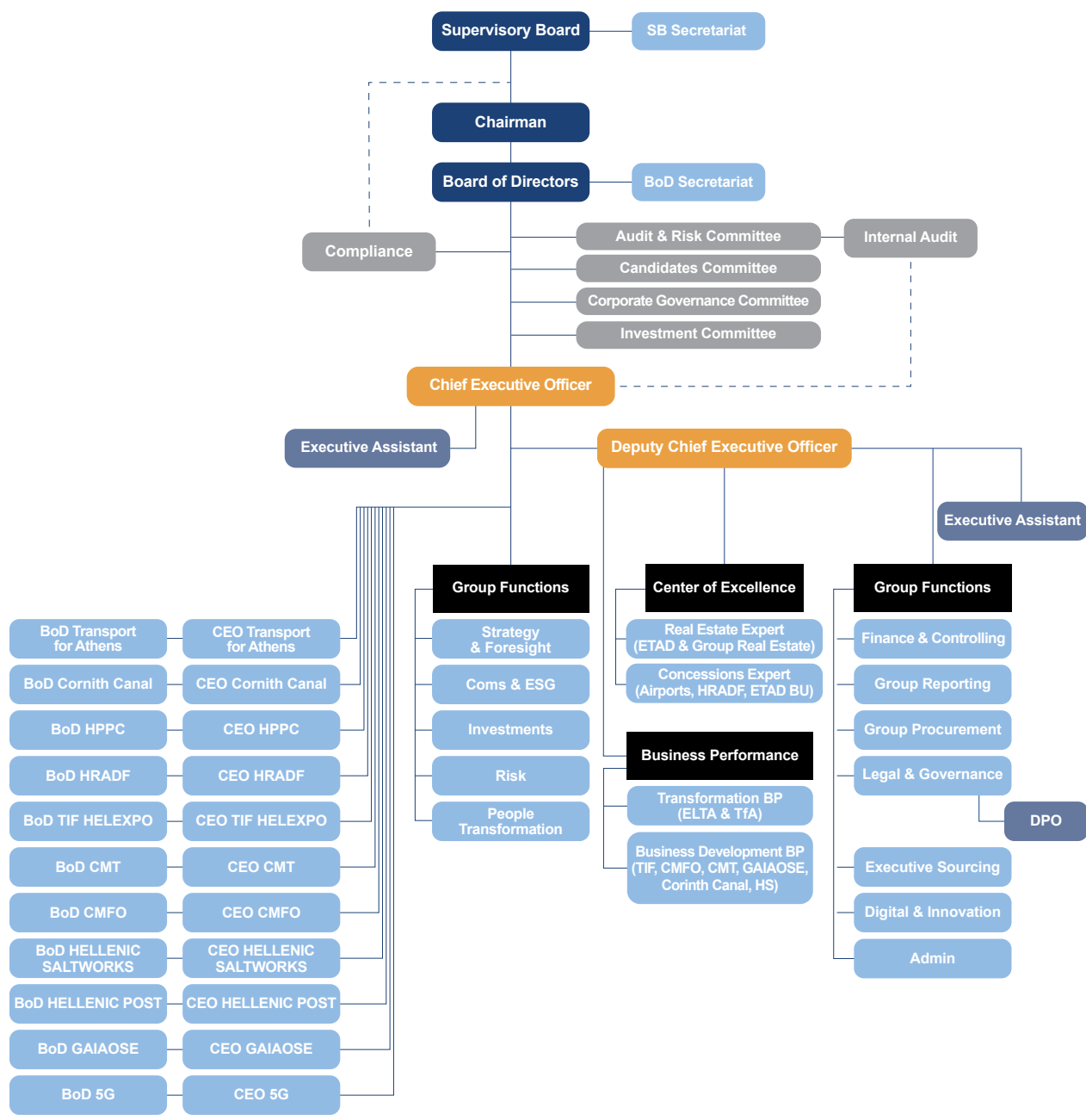
- Επιτροπή Ελέγχου,
- Επιτροπή Επενδύσεων
- Επιτροπή Κινδύνων,
- Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης, και
- Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων

(Για τη σύνθεση των επιτροπών βλ. τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης).

A.6. Οργανόγραμμα

Το οργανόγραμμα του Υπερταμείου έχει ως ακολούθως:

Ο Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης, υποστηρίζει και συμβουλεύει απευθείας το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας σχετικά με θέματα συμμόρφωσης που το αφορούν.

A.7. Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο και καταβάλλεται σε μετρητά. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατατίθεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σε ειδικό λογαριασμό στην Τράπεζα της Ελλάδος στο όνομα της Εταιρείας.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αρχικά ανερχόταν σε σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ και διαιρούσαν σε σαράντα χιλιάδες (40.000) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας χιλίων (1.000) ευρώ εκάστη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, με την από 03.03.2017 απόφασή του, πιστοποίησε την μερική πληρωμή του μετοχικού κεφαλαίου, και ειδικότερα την πληρωμή του ποσού των 10.000.000 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στην κάλυψη του ¼ της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018 περί μερικής καταβολής κεφαλαίου.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 έλαβε χώρα Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €100.000.000 με την έκδοση 100.000 μετοχών ονομαστικής αξίας 1.000 ευρώ/μετοχή και αντίστοιχα τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας περί μετοχικού κεφαλαίου.

Σε συνέχεια της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου του Υπερταμείου ποσού € 100.000.000, η οποία αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της εταιρείας της 18ης Δεκεμβρίου 2020, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται την 31.12.2020 σε 140 εκατ. ευρώ. Το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε 110 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 4 του ν. 4548/2018, "Οι καταβολές για εξόφληση του κεφαλαίου καταλογίζονται αναλογικά σε όλες τις μετοχές που έχουν αναληφθεί από το ίδιο πρόσωπο". Επομένως, το καταβεβλημένο ποσό των 100 εκατ. ευρώ για την πρόσφατη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καταλογίζεται αναλογικά στις εκδοθείσες 140.000 μετοχές.

Στις 20 Ιανουαρίου 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πιστοποίηση της καταβολής ποσού εκατό εκατομμυρίων ευρώ (€ 100.000.000).

Με την από 24.09.2021 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας αποφασίστηκε η καταβολή

του υπόλοιπου ποσού των 30.000.000 ευρώ, προκειμένου να καλυφθεί πλήρως η ονομαστική αξία των 40.000 μετοχών που είχε αναλάβει το Ελληνικό Δημόσιο βάσει του άρθρου 187 παρ. 1 ν. 4389/2016. Η καταβολή του ποσού των 30.000.000 ευρώ πιστοποιήθηκε με την από 16.11.2021 απόφαση του ΔΣ της Εταιρείας.

Με την από 01.02.2022 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά 105.703.000 ευρώ με έκδοση 1.057.030 ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η καθεμία.

Κατόπιν της παραπάνω απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σήμερα σε 245.703.000 ευρώ, διαιρούμενο σε 140.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 1.000 ευρώ καθεμία και σε 1.057.030 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η καθεμία και είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο.

A.8. Εσωτερικός Έλεγχος

Αποστολή της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (ΜΕΕ) είναι η παροχή ανεξάρτητων, αντικειμενικών ελεγκτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, σχεδιασμένων να προσθέτουν αξία στην Εταιρεία και να συμβάλλουν στην αναβάθμιση και βελτίωση των επιχειρησιακών λειτουργιών.

Ο ρόλος της είναι να βοηθάει το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Διοίκηση της Εταιρείας να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς της και τους συγκεκριμένους στόχους που έχουν προσδιοριστεί. Αυτό επιτυγχάνεται εφαρμόζοντας μια συστηματική και επιστημονική μέθοδο για την αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, των πληροφοριακών συστημάτων και της εταιρικής διακυβέρνησης εν γένει.

Η ΜΕΕ λειτουργεί με βάση τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας, και ειδικότερα με βάση τις προβλέψεις του Κεφαλαίου «Πλαίσιο Ελέγχου Απόδοσης», είναι ανεξάρτητη και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται. Σύμφωνα με το άρθρο 192 του ν.4389/2016, το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.

Η ΜΕΕ επιβεβαιώνει την ορθή τήρηση των οδηγιών και κατευθύνσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μέσω τακτικών και έκτακτων ελέγχων των διαδικασιών, των οικονομικών στοιχείων και των πληροφοριακών συ-

στημάτων και υποβάλλει σχετικές εκθέσεις προς τη Διοίκηση και την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας. Διασφαλίζεται στα στελέχη της η πλήρης ελευθερία και απρόσκοπτη πρόσβαση σε αρχεία, υπηρεσίες, λογιστικά στοιχεία και βιβλία, φυσικά περιουσιακά στοιχεία και προσωπικό του Υπερταμείου.

Η ΜΕΕ καταρτίζει ετήσιο πλάνο για τις δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου, βασισμένο σε αξιολόγηση κινδύνων, το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο. Το ετήσιο πλάνο και ο προϋπολογισμός της ΜΕΕ για το 2023 εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Ελέγχου στις 12.12.2022 και από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 15.12.2022. Το ετήσιο πλάνο και ο προϋπολογισμός της ΜΕΕ για το 2024 εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Ελέγχου στις 08.12.2023 και από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 14.12.2023.

Στο πλαίσιο του συμβουλευτικού της ρόλου, η ΜΕΕ υποστηρίζει επίσης τις Θυγατρικές του Υπερταμείου στην υιοθέτηση ορθών και βέλτιστων πρακτικών εσωτερικού ελέγχου, τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας και του εκάστοτε ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου.

Ειδικότερα, η ΜΕΕ του Υπερταμείου υλοποιεί τις ακόλουθες δράσεις/πρωτοβουλίες:

- Παρακολουθεί συστηματικά την πρόοδο εργασιών των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πλαίσιο Συνεργασίας
- Θέτει και παρακολουθεί συγκεκριμένους Δείκτες Απόδοσης (KPIs) για τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.
- Αναπτύσσει και επικοινωνεί ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες έχουν υιοθετηθεί και από τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.
- Διοργανώνει/πραγματοποιεί σεμινάρια/διαδικτυακά σεμινάρια/ημερίδες για την επαγγελματική ανάπτυξη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.
- Πραγματοποιεί επισκοπήσεις του τρόπου λειτουργίας των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών προτείνοντας βελτιωτικές ενέργειες/δράσεις.
- Στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της στήριξης της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου στις Θυγατρικές πραγματοποιεί ημερίδες με θέμα «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Εσωτερικός Έλεγχος» με τη συμμετοχή της Εκτελεστικής Διοίκησης, της Επιτροπής Ελέγχου και στελεχών των Θυγατρικών.

A.9. Εξωτερικός Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Σύμφωνα με το άρθρο 193 του ν. 4389/2016, η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου διορίζει ελεγκτική εταιρεία διεθνούς φήμης, βάσει καταλόγου υποψηφίων εταιρειών που υποβάλλεται από το Εποπτικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού αρ. 537/2014/ΕΕ. Οι ελεγκτές της Εταιρείας έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην εφαρμοστέα νομοθεσία περί Αωνύμων Εταιρειών. Ως προς την υποχρέωση εναλλαγής ελεγκτών ισχύουν οι διατάξεις που προβλέπονται για τις εισηγμένες εταιρείες στο άρθρο 17 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Επίσης κύριος συμμετέχων στη διαδικασία επιλογής είναι η Επιτροπή Ελέγχου με την υποστήριξη των εσωτερικών ελεγκτών. Μεταξύ άλλων, η Επιτροπή Ελέγχου, με την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, υποστηρίζει το Εποπτικό Συμβούλιο στην προετοιμασία καταλόγου υποψηφίων εξωτερικών ελεγκτών ο οποίος υποβάλλεται από το Εποπτικό Συμβούλιο στη Γενική Συνέλευση για την τελική επιλογή.

Η διάρκεια του οικονομικού έτους είναι δώδεκα (12) μήνες, με αρχή την 1^η Ιανουαρίου και λήξη την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

Σύμφωνα με την απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, η εταιρεία Grant Thornton εκλέχτηκε ως εξωτερικός ορκωτός ελεγκτής για τον υποχρεωτικό έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας για την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023.

A.10. Ταμειακά Διαθέσιμα

Τα ρευστά διαθέσιμα της Εταιρείας τηρούνται σε λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Εταιρεία έχει επίσης συνάψει σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών σε χρηματοπιστωτικά μέσα (MIFID) και διαθέτει τραπεζικό λογαριασμό στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, ανάγκη που απορρέει από την υποχρέωση τήρησης λογαριασμού θεματοφυλακής λόγω των εισηγμένων εταιρειών που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας από 01.01.2018 ως άρθρο 38ο Ν.4512/2018 (ΦΕΚ Α 5/17.01.2018). Ο λογαριασμός αυτός δεν έχει σημαντικό υπόλοιπο, καθόσον τα ρευστά διαθέσιμα της Εταιρείας τηρούνται σε λογαριασμό ταμειακής δι-

αχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος τα οποία την 31.12.2023 ανέρχονταν σε € 273,4 εκατ..

A.11. Εσωτερικός Κανονισμός, Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποχρεώσεις Αναφορών

Η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου υιοθετεί τον Εσωτερικό Κανονισμό («Εσωτερικός Κανονισμός») που ρυθμίζει τη λειτουργία της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, πλην του ΤΧΣ, και βασίζεται σε βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας μπορεί να τροποποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός, όπως έχει διαμορφωθεί με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης μέχρι σήμερα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

1. Κανονισμός Διαδικασιών Ανάθεσης Συμβάσεων
2. Γενικό Πλαίσιο Κατάρτισης Στρατηγικού Σχεδίου του Υπερταμείου
3. Πλαίσιο Ελέγχου Απόδοσης
4. Πολιτική για τη Σύγκρουση Συμφερόντων και τις Υποχρεώσεις Εμπιστευτικότητας
5. Κανόνες Εσωτερικής Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου
6. Πολιτική Αμοιβών και Αποζημιώσεων για τα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου με την προσθήκη τμήματος «Πολιτική Αμοιβών & Αποζημίωση των ΔΣ των άμεσων θυγατρικών (πλην ΤΧΣ)»
7. Μηχανισμός Συντονισμού
8. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης
9. Πλαίσιο Παρακολούθησης και Απόδοσης Αναφορών
10. Πολιτική Ταξιδίων, Εξόδων και Επιχειρηματικών Εξόδων
11. Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και πλαίσιο για την προετοιμασία της χρηματοοικονομικής αναφοράς
12. Κριτήρια Αξιολόγησης και Ανάκλησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου
13. Μερισματική πολιτική
14. Επενδυτική Πολιτική

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας βασίζεται στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες, ο οποίος βασίζεται κυρίως στις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ, διεθνές σημείο αναφοράς για την εταιρική διακυβέρνηση.

Να σημειωθεί επίσης ότι αναφορικά με τις υποχρεώσεις αναφορών, το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου υποβάλλει στο Εποπτικό Συμβούλιο τριμηνιαίες αναφορές σχετικά με την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως προβλέπεται από το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας της Εταιρείας.

Στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας υποβάλλει:

- τριμηνιαίες εκθέσεις επί των πεπραγμένων και των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων,
- επισκοπημένες εξαμηνιαίες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και
- ελεγμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

A.12. Πεπραγμένα και Δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου χρήσης 01.01.2023 -31.12.2023 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα.

A.12.1 Συζήτηση επί των συνοπτικών οικονομικών στοιχείων Εταιρείας και Ομίλου

A) Γενική Σύνοψη επιδόσεων ΕΕΣΥΠ κατά το έτος 2023 (Ομίλου και Εταιρείας)

Οι ενοποιημένες επιδόσεις της ΕΕΣΥΠ κατά την ετήσια περίοδο που έληξε την 31.12.2023 σηματοδοτούνται από τα κάτωθι κυρίως γεγονότα:

- **Από-ενοποίηση των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ**, λόγω μεταβίβασης του 50% συν μία μετοχή του μετοχικού κεφαλαίου τους που κατείχε η ΕΕΣΥΠ, στο Ελληνικό Δημόσιο. Λόγω του γεγονότος αυτού και παρά την εγγραφή για λήψη αντιστάθμισης ύψους € 607 εκατ., υπάρχει σημαντική μείωση στα περισσότερα κονδύλια ενεργητικού και παθητικού, με σημαντική αύξηση στις λοιπές απαιτήσεις που απεικονίζουν το ποσό που αναμένε-

ται να εισπραχθεί ως αντιστάθμιση. Παράλληλα, στα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης των ετών 2023 και 2022 απεικονίστηκαν διακριτά τα αποτελέσματα των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων και το καθαρό αποτέλεσμα των διακοπτόμενων δραστηριοτήτων (με αναμόρφωση για σκοπούς συγκρισιμότητας και της απεικόνισης του έτους 2022).

- **Βελτίωση των εσόδων κυρίως στον κλάδο των αστικών μεταφορών.** Κατά το 2023 υπήρχε σημαντικά αυξημένη κίνηση και βελτίωση στα έσοδα των αστικών μεταφορών (ΟΑΣΑ), αλλά και σε άλλες εταιρείες όπως τις εταιρείες ακινήτων (αύξηση ενοικίων και νέες μισθώσεις) καθώς και το ΤΑΙΠΕΔ (κυρίως λόγω λειτουργίας της νέας μονάδας συμβάσεων στρατηγικής σημασίας ("PPF")). Η αύξηση εσόδων μετριάσθηκε από την μείωση των εσόδων των ΕΛΤΑ, κυρίως από την σταδιακή μείωση της έκθεσής τους στην εμπορία ηλεκτρικού ρεύματος, αλλά και από την πτώση των ταχυδρομικών εσόδων.
- **Σημαντικά αυξημένα κέρδη από συγγενείς εταιρείες.** Ο Όμιλος έχει σημαντική άμεση ή έμμεση συμμετοχή σε σειρά συγγενών εταιρειών με τις μεγαλύτερες να αφορούν την συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ και του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών. Η σημαντική αύξηση των κερδών από συγγενείς εταιρείες κατά το έτος 2023 σε σχέση με την συγκριτική περίοδο, οφείλεται στο γεγονός ότι η ΔΕΗ κατά το 2023 είχε πραγματοποιήσει σημαντικά κέρδη (σε αντίθεση με ζημίες στο 2022), ενώ και η κερδοφορία του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών («ΔΑΑ») αυξήθηκε σημαντικά (+38%).
- **Μη επανάληψη στο 2023 της έκτακτης πρόβλεψης για νομικές υποθέσεις που σχηματίστηκε το 2022.** Κατά το έτος 2022 είχε λογιστικοποιηθεί σημαντικό ποσό ύψους € 257,3 εκατ. πρόβλεψης για κινδύνους από ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αξιώσεις τρίτων από εκκρεμείς νομικές και λοιπές υποθέσεις προερχόμενο από μία θυγατρική εταιρεία με το μεγαλύτερο μέρος της να αφορά συγκεκριμένη υπόθεση. Δεν υπάρχει κάποιο αντίστοιχο γεγονός κατά την χρήση 2023.
- **Σημαντική μείωση των εσόδων επιχορηγήσεων (κυρίως του ΟΑΣΑ):** Οι εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ, λαμβάνουν σημαντικές επιχορηγήσεις ετησίως, για να μπορεί να δύναται να παρέχει τις υπηρεσίες του με χαμηλό αντίτιμο εισιτηρίου, και οι οποίες

διακρίνονται είτε σε επιχορηγήσεις συγκεκριμένων λειτουργικών δαπανών έως ένα ποσοστό των δαπανών του, είτε σε έκτακτες επιχορηγήσεις. Συνεπεία της αύξησης των εσόδων του και της γενικότερης βελτίωσης των δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τα αυξημένα διαθέσιμα που είχε ο οργανισμός από το προηγούμενο έτος, το ύψος των επιχορηγήσεων μειώθηκε σημαντικά στο έτος 2023, επιβαρύνοντας λιγότερο το Ελληνικό Δημόσιο.

- **Συγκρατημένη αύξηση των δαπανών λόγω συνδυασμού παραγόντων.** Κύριοι λόγοι αυτής της αύξησης περιλαμβάνουν την αύξηση διαφόρων κατηγοριών δαπανών λόγω παραγόντων όπως πληθωρισμός, εντονότερη ενεργοποίηση του κλάδου PPF του ΤΑΙΠΕΔ κτλ. Η αύξηση μετριάσθηκε από την μείωση των δαπανών ενέργειας και καυσίμων (κατά κύριο λόγο στον Όμιλο ΟΑΣΑ αλλά σε μικρότερο βαθμό σε όλες τις εταιρείες), λόγω πτώσης των τιμών ενέργειας και καυσίμων σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Οι ατομικές επιδόσεις του Υπερταμείου κατά το έτος 2023 ήταν οι υψηλότερες που έχει επιτύχει ιστορικά, και αυτό παρά το γεγονός ότι λογιστικοποίησε και ζημία από μερική απομείωση της αξίας της συμμετοχής του στην ΕΛΤΑ Α.Ε.. Πιο συγκεκριμένα:

- Τα έσοδα από μερίσματα εντός του έτους 2023 (€ 177,4 εκατ.) αποτελούν ρεκόρ ακόμη και σε σχέση με τα έσοδα του συνολικού έτους 2022 (€ 74,2 εκατ.) που ήταν το προηγούμενο υψηλό. Στο γεγονός αυτό, καταλυτική επίδραση είχε η διανομή μερίσματος € 171,2 εκατ. από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών από κέρδη χρήσης 2022, προηγούμενων ετών και προμέρισμα κερδών 2023.
- Η εξαιρετική αύξηση εσόδων, ήταν πολύ μεγαλύτερη από την αύξηση των λειτουργικών εξόδων κατά € 1,5 εκατ. και απορρόφησε και την έκτακτη δαπάνη μερικής απομείωσης της αξίας της συμμετοχής σε θυγατρική ύψους € 18,5 εκατ.. Παράλληλα τα έσοδα από προσόδους/τόκους αυξήθηκαν κατά € 3,9 εκατ. (από € 1,7 εκατ. σε € 5,6 εκατ.) με συνέπεια τα καθαρά κέρδη να ανέλθουν σε € 154 εκατ., που είναι υπερδιπλάσια και από τα κέρδη συνολικού έτους 2022 (€ 67 εκατ.).

Αναλυτικότερη συζήτηση επί των επιμέρους κονδυλίων παρατίθεται στην συνέχεια.

Β) Συζήτηση-ανάλυση επί των ενοποιημένων οικονομικών στοιχείων κατά την 31.12.2023

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΟΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		Μεταβολή	
(ποσά σε ευρώ 000'ς)	2023	2022	€	%
Κύκλος εργασιών	637.918	599.849	38.069	6%
Κόστος Πωληθέντων	(731.657)	(727.366)	(4.291)	1%
Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων	192.412	249.138	(56.726)	-23%
Μικτό Κέρδος	98.673	121.621	(22.948)	-19%
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	77.720	56.709	21.011	37%
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(111.046)	(110.364)	(682)	1%
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(28.431)	(24.323)	(4.108)	17%
Κέρδη από αναπροσαρμογή επενδύσεων σε ακίνητα	41.543	47.436	(5.893)	-12%
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(42.830)	(289.054)	246.225	-85%
Αποτελέσματα προ φόρων, χρημ/κών & επενδ/κών απ/των	35.630	(197.974)	233.604	-118%
Έσοδα από μερίσματα	2.886	2.741	145	5%
Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων	204.336	31.653	172.683	546%
Αποτίμηση χρηματ/κών στοιχείων μέσω απ/ων	306	(863)	1.169	-136%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	17.018	6.734	10.284	153%
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(15.088)	(10.937)	(4.151)	38%
Αποτελέσματα προ φόρων	245.089	(168.646)	413.735	-245%
Φόρος εισοδήματος	(7.528)	(12.428)	4.900	-39%
Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	237.561	(181.074)	418.635	*
Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(17.747)	(100.118)	(17.647)	17626%
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	219.814	(181.174)	400.988	*
Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών αναταξινο- μούμενων και μη	38.916	(69.984)	108.900	*
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού, μετά από φόρους	(2.365)	5.707	(8.072)	*
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	(140)	352	(492)	*
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	36.410	(63.925)	100.335	-157%
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	141	47.116	(46.975)	*
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης	256.365	(197.983)	454.348	*

* Μεταβολή σε κέρδη από ζημίες ή από ζημίες σε κέρδη.

** Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες.

(α) Συζήτηση επί κονδυλίων Ενοποιημένων Αποτελεσμάτων έτους 2023 έναντι της αντίστοιχης χρήσης 2022:

Κύκλος εργασιών, αύξηση € 38,1 εκατ.

Η αύξηση του ενοποιημένου κύκλου εργασιών το έτος 2023 είναι αποτέλεσμα κυρίως:

1. της αύξησης των εσόδων του ΟΑΣΑ κατά περίπου € 26,7 εκατ., κυρίως λόγω αύξησης της επιβατικής κίνησης,
2. της αύξησης των εσόδων του ΤΑΙΠΕΔ κατά € 7,4 εκατ. κυρίως λόγω της λειτουργίας της μονάδας PPF για όλο το έτος 2023 έναντι του προηγούμενου έτους που λειτούργησε για μικρότερη περίοδο καθώς μόλις είχε ιδρυθεί,
3. της αύξησης των εσόδων της ΕΤΑΔ κατά € 7,1 εκατ. από εντατικοποίηση της αξιοποίησης των ακινήτων της, και της οποίας τα συνολικά έσοδα 2023 ανήλθαν σε € 55,5 εκατ. από € 37,4 εκατ. δύο έτη νωρίτερα (2021).
4. Μικρότερες αυξήσεις και μειώσεις σε διάφορες εταιρείες και ειδικότερα:
 - ΑΕΔΙΚ: αύξηση κατά € 1,4 εκατ. καθώς η Διώρυγα ήταν κλειστή για λιγότερους μήνες έναντι του 2022 (και στα δύο έτη, αλλά και στο 2024 η Διώρυγα δεν λειτουργεί για σημαντικά χρονικά διαστήματα λόγω έργων, τα οποία όμως μειώνονται λόγω προόδου αυτών),
 - Μικρότερες αυξήσεις σε ΔΕΘ, ΟΚΑΑ, ΚΑΘ, ΓΑΙΑΟΣΕ,
 - Ελληνικές Αλυκές: μείωση εσόδων κατά € 2,8 εκατ. λόγω μη ευνοϊκών καιρικών συνθηκών και για την συγκομιδή άλατος αλλά και για τις πωλήσεις,
 - ΕΛΤΑ: πτώση εσόδων κατά € 6,5 εκατ., καθώς η σημαντική πτώση της επιστολικής αλληλογραφίας (€ 5,4 εκατ.) και της καθολικής υπηρεσίας (€ 3,9 εκατ.) δεν αντισταθμίστηκε από την άνοδο εσόδων των υπηρεσιών courier αλλά και άλλων κατηγοριών υπηρεσιών.

Κόστος Πωληθέντων, έξοδα διοίκησης, έξοδα διάθεσης (συνολική αύξηση € 9 εκατ.):

Το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διοίκησης και τα έξοδα διάθεσης αυξήθηκαν συνολικά κατά € 9 εκατ. περίπου σε σχέση με το 2022. Η σχετικά μικρή ποσοστιαία αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος, οφείλεται σε συνδυασμό αυξητικών και μειωτικών παραγόντων, με κυριότερα τα κάτωθι:

- υπήρχε συγκράτηση εξόδων μισθοδοσίας που αποτελεί την μεγαλύτερη κατηγορία δαπάνης του Ομίλου, και αυτά παρέμειναν σχετικά σταθερά (άνοδος περίπου 1%),
- η αύξηση που παρατηρείται σε ορισμένες κατηγορίες δαπανών (πχ αμοιβές και έξοδα τρίτων που αφορούν παροχή υπηρεσιών-έργου σε εταιρείες του Ομίλου) λόγω πληθωρισμού, αλλά και αύξησης όγκου εργασιών, συγκρατήθηκε από την σημαντική μείωση του κόστους ενέργειας (απεικονίζεται στις παροχές τρίτων) και καυσίμων (εμφανίζεται στο κόστος αναλώσεων καυσίμων και εμπορευμάτων).
- Τέλος αύξηση κατά € 11 εκατ. περίπου υπήρξε στις δαπάνες του ΤΑΙΠΕΔ στα πλαίσια της εντονότερης ενεργοποίησης κατά το έτος 2023 του κλάδου PPF αλλά και ωριμάνσεων αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου.

Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων (μείωση € 56,7 εκατ.):

Οι επιχορηγήσεις αυτές αφορούν τον ΟΑΣΑ και σχετίζονται κυρίως με το μέρος της τακτικής επιχορήγησης που αφορά το επιχορηγούμενο μέρος του κόστους πωληθέντων του. Η μείωση οφείλεται στο γεγονός ότι δεν επαναλήφθηκαν στο 2023 ορισμένες επιχορηγήσεις που ήταν έκτακτα υψηλές το έτος 2022 και αφορούσαν:

- Επιδότησεις επί του σημαντικά αυξημένου στο 2022 κόστους ενέργειας (κυρίως ΣΤΑΣΥ, συρμοί και σταθμοί μετρό, τραμ κτλ) και κόστους καυσίμων (κυρίως ΟΣΥ, λεωφορεία). Καθώς το κόστος ενέργειας και καυσίμων μειώθηκε σημαντικά εντός του έτους 2023, οι επιδοτήσεις για το θέμα αυτό μειώθηκαν κατά € 51 εκατ. και
- Επιχορήγηση για αντιστάθμιση απωλεσθέντων εσόδων λόγω περιοριστικών μέτρων λόγω πανδημίας Covid 19 που ίσχυαν ακόμη για μικρή περίοδο του 2022 κάτι που δεν επαναλήφθηκε εντός του 2023.

Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης (αύξηση € 21 εκατ.):

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης αφορούν κατά κύριο λόγο έκτακτες επιχορηγήσεις που λαμβάνει ο ΟΑΣΑ από το Ελληνικό Δημόσιο (και το μέρος της τακτικής που αναλογεί στα έξοδα διοίκησης και διάθεσης) και αντιλογισμούς αξιοποίησης προβλέψεων ή απομειώσεων στοιχείων ενεργητικού. Τα λοιπά έσοδα του 2023 είναι αυξημένα κατά € 21 εκατ. από τις κάτωθι κυρίως περιπτώσεις:

1. Αύξηση κατά € 13,2 εκατ. από αντιστροφή απομείωσης ακινήτων των ΕΛΤΑ, τα οποία ενώ είχαν καταχωρήσει σε παρελθούσες χρήσεις σημαντικές απομειώσεις, λόγω της βελτίωσης της αγοράς ακινήτων αλλά και της χρήσης τους τα τελευταία έτη, με βάση επικαιροποιημένη αποτίμηση προέκυψε ότι μέρος της καταχωρημένης στο παρελθόν απομείωσης, ύψους € 13,2 εκατ πρέπει να αναστραφεί,
2. Αύξηση κατά € 3,6 εκατ. από κέρδος που πραγματοποίησε η ΕΤΑΔ από οριστικοποίηση της πώλησης ακινήτου της στην περιοχή Σκαρμαμαγκά,
3. Επιπλέον μικρότερες αυξήσεις προήλθαν (α) από αυξημένα έσοδα του Ομίλου ΟΑΣΑ για χρήση χώρων του για διαφημίσεις κτλ καθώς η κατηγορία των εσόδων αυτή ανακάμπτει και αυξάνεται εν μέρη λόγω επαναφοράς του ενδιαφέροντος των διαφημιζόμενων μετά την πανδημία αλλά και από εντατικοποίηση των προσπαθειών των εταιρειών του οργανισμού και (β) από ειδική αποζημίωση που έλαβε θυγατρική από μισθωτή ακινήτου της.

Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης (μείωση € 246,2 εκατ.):

Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης αφορούν κυρίως προβλέψεις για επισφάλειες, νομικές υποθέσεις, υποτιμήσεις στοιχείων ενεργητικού, καθώς και προβλέψεις για διάφορους κινδύνους. Το ύψος των εν λόγω δαπανών μειώθηκε σημαντικά κατά το έτος 2023, καθώς το περυσινό έτος 2022 είχε επιβαρυνθεί με έκτακτη πρόβλεψη της θυγατρικής ΕΤΑΔ για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αξιώσεις τρίτων από εκκρεμείς νομικές και λοιπές υποθέσεις συνολικού ποσού € 257,3 εκατ η οποία και δεν επαναλήφθηκε.

Έσοδα από μερίσματα:

Αφορά κυρίως το μέρισμα που εισπράττει το Υπερταμείο από το 1% που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο στην εταιρεία ΟΤΕ και το δικαίωμα είσπραξης αυτού έχει εκχωρηθεί στην ΕΕΣΥΠ.

Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων (αύξηση 172,7 εκατ.):

Το κονδύλι αφορά κυρίως την ενσωμάτωση της αναλογίας των αποτελεσμάτων των συγγενών επιχειρήσεων, με το μεγαλύτερο μέρος να αφορά την αναλογία της ΕΕΣΥΠ στα αποτελέσματα της ΔΕΗ, του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ, της North Star Ψυχαγωγική και Τουριστική Α.Ε. (πρώην Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας), της Λάμδα Φλοίσβος Μαρίνας και της Μα-

ρίνας Ζέας. Η σημαντική αύξηση εντός του έτους προέρχεται κυρίως από την ΔΕΗ η οποία εμφάνισε υψηλά κέρδη κατά την χρήση 2023, έναντι μικρών ζημιών χρήσης 2022 ενώ και η σημαντική αύξηση της κερδοφορίας του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών ("ΔΑΑ") συνετέλεσε θετικά. Στο κονδύλι αυτό περιέχονται αναλογία κερδών από ΔΕΗ € 146 εκατ. περίπου (2022: ζημία € -6,5 εκατ. περίπου), αναλογία κερδών ΔΑΑ € 57,9 εκατ. περίπου (2022: € 42 εκατ. περίπου), ενώ οι επιδόσεις και όλων των υπόλοιπων συγγενών εταιρειών το 2023 ήταν σημαντικά βελτιωμένες από αυτές του 2022.

Φόρος εισοδήματος:

Ο φόρος εισοδήματος στα αποτελέσματα έτους 2023 είναι έξοδο € 7,5 εκατ., παρά τα σημαντικά κέρδη προ φόρων, καθώς μεγάλο ποσοστό των κερδών προ φόρων προέρχεται από την αναλογία του Ομίλου στα καθαρά κέρδη των συγγενών εταιρειών, τα οποία απεικονίζονται ήδη μετά φόρων.

Επίσης, ο φόρος για την προηγούμενη χρήση 2022 απεικονίζεται ως έξοδο παρά τις μεγάλες προ φόρων ζημίες, καθώς η ζημία προέρχεται από μεγάλη πρόβλεψη για νομικές υποθέσεις στην ΕΤΑΔ, η οποία όμως καθώς απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει φορολογικά τις ζημίες (άρα δεν σχηματίζεται αναβαλλόμενη φορολογική ωφέλεια επί αυτών) και απομένει το έξοδο φόρου για (α) κέρδη εταιρειών οι οποίες είναι υποκείμενες σε φορολογία εισοδήματος (και για τις οποίες προκύπτει φορολογική επιβάρυνση) αλλά και (β) ζημία περίπου € 6,4 εκατ. από αποαναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης επί ζημιών μιας θυγατρικής η οποία εκτίμησε ότι μέρος των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών της δεν θα προλάβει να χρησιμοποιηθεί πριν την ημερομηνία λήξης τους.

Ζημίες μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (αύξηση ζημιών € 17,6 εκατ.)

Τα αποτελέσματα μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες αφορούν τα αποτελέσματα μετά φόρων:

1. Των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ οι μετοχές των οποίων κατείχε η ΕΕΣΥΠ, δια νόμου που ψηφίσθηκε τον Ιούλιο 2023, μεταφέρθηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο με την τυπική μεταβίβαση των μετοχών να λαμβάνει χώρα στις 3.8.2023, και
2. του κλάδου ενέργειας των ΕΛΤΑ το ΔΣ των οποίων έλαβε απόφαση τον Ιανουάριο 2023 για την διακοπή της λειτουργίας του κλάδου.

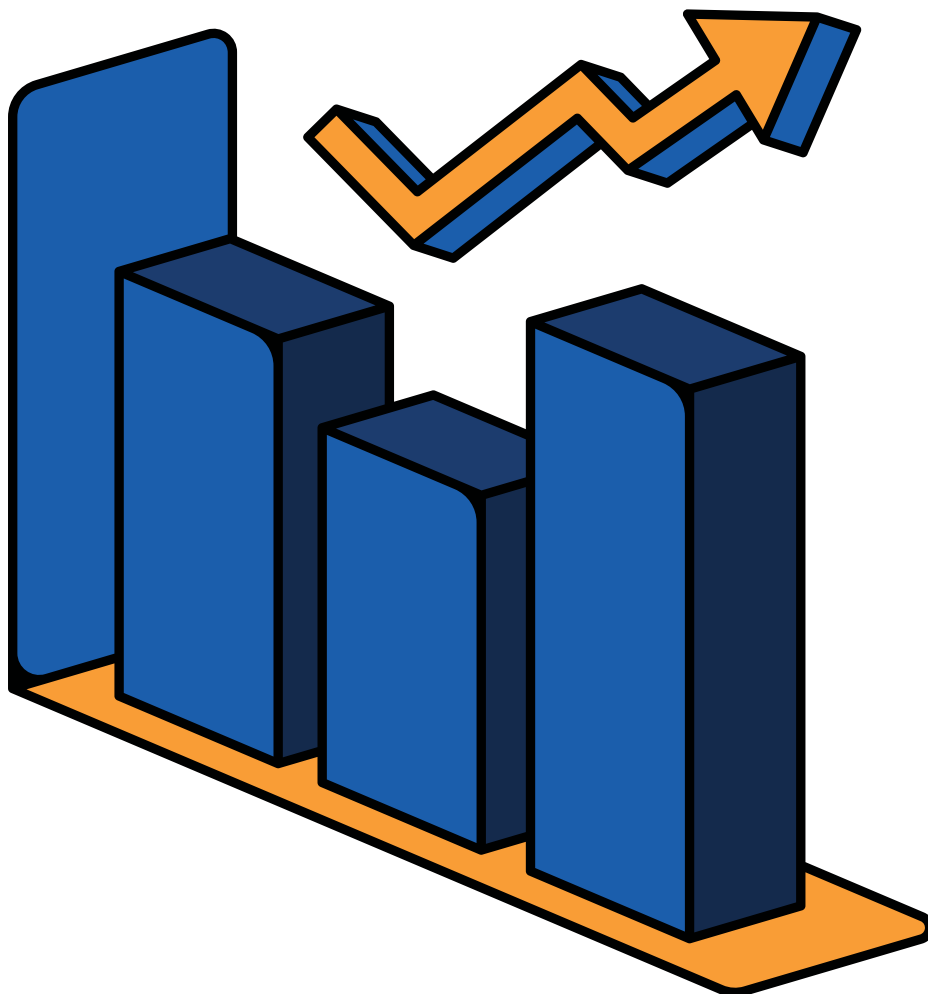
Όσον αφορά το ποσό της χρήσης 2023 (ζημία € 17,7 εκατ.) και την μεταβολή της σε σχέση με την χρήση 2022 (ζημία € 0,1 εκατ.), τα ποσά προήλθαν κυρίως από τις ζημίες του κλάδου ενέργειας των ΕΛΤΑ οι οποίες δεν μετρήθηκαν από τα αποτελέσματα των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ τα οποία ήταν σημαντικά μειωμένα για το έτος 2022 και το εξάμηνο του 2023 λόγω της σημαντικής επίδρασης που είχαν υποστεί από την αύξηση του κόστους ενέργειας. Αναλυτικότερα, τα ποσά είχαν ως εξής:

1. ΕΛΤΑ κλάδος ηλεκτρικής ενέργειας ζημίες € 18,6 εκατ. για το έτος 2023, ο οποίος επιβαρύνθηκε σε μεγάλο βαθμό από την επιπλέον χρέωση ύψους € 10,8 εκατ. για έκτακτη εισφορά στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και προβλέψεις του κλάδου ηλεκτρικής ενέργειας για επισφάλειες και λοιπές δαπάνες για την διακοπή του κλάδου, έναντι ζημίας € 1,1 εκατ. που πραγματοποιήσε ο κλάδος το έτος 2022,
2. ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ οι οποίες είχαν συνδυαστι-

κά κέρδη το έτος 2023 (για όσο διάστημα ενοποιήθηκαν) ύψους € 0,8 εκατ., ενώ για το έτος 2022 είχαν πραγματοποιήσει συνδυαστικό κέρδος € 1 εκατ..

Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών (βελτίωση € 108,9 εκατ., από ζημίες € 70 εκατ. σε κέρδη € 38,9 εκατ.): Το ποσό αφορά κατά κύριο λόγο την συγγενή εταιρεία ΔΕΗ και έχει σχέση κυρίως με παράγωγα αντιστάθμισης κινδύνου.

Λοιπά συνολικά εισοδήματα μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (μείωση € 47 εκατ.): Το ποσό αφορά κυρίως αναλογιστικά κέρδη έτους 2022 της πρόβλεψης συνταξιοδότησης προσωπικού της ΕΥΔΑΠ, καθώς λόγω ανόδου επιτοκίων (άρα και του προεξοφλητικού επιτοκίου) το έτος εκείνο, η προεξοφλημένη υποχρέωση κατέληγε σε μικρότερο ποσό. Καθώς στο 2023 τα επιτόκια δεν είχαν τόσο σημαντική διακύμανση δεν υπήρξε σημαντική επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ.

(β) Συζήτηση επί κονδυλίων Ενοποιημένου Ισολογισμού 31.12.2023:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		Μεταβολή	
(ποσά σε ευρώ 000'ς)	2023	2022 (Αναμ/νο)	€	%
Ενσώματα & άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.217.967	2.178.407	(960.440)	-44%
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	31.623	50.744	(19.121)	-38%
Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	1.502.140	1.418.235	83.905	6%
Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	682.191	605.125	77.067	13%
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	7.215	5.930	1.285	22%
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	21.355	90.398	(69.044)	-76%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	605.634	776.222	(170.588)	-22%
Αποθέματα	72.823	90.581	(17.758)	-20%
Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	309.555	663.020	(353.465)	-53%
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα & δεσμευμένες καταθέσεις	838.844	1.037.625	(198.780)	-19%
Λοιπές απαιτήσεις	771.304	215.576	555.728	258%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	6.060.651	7.131.861	(1.071.210)	-15%
Μετοχικό Κεφάλαιο	245.703	245.703	-	0%
Λοιπά αποθεματικά	2.735.046	3.149.668	(414.622)	-13%
Αποτελέσματα εις νέον	782.542	7.113	775.429	10901%
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	2.911	512.724	(509.813)	-99%
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	44.357	322.997	(278.640)	-86%
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	729.891	1.102.474	(372.583)	-34%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	41.575	36.276	5.300	15%
Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες	302.563	541.770	(239.206)	-44%
Δανειακές υποχρεώσεις	143.505	157.775	(14.270)	-9%
Υποχρεώσεις μίσθωσης	35.942	54.719	(18.777)	-34%
Λοιπές προβλέψεις	380.739	428.113	(47.374)	-11%
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	615.876	572.530	43.345	8%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Και Υποχρεώσεων	6.060.651	7.131.861	(1.071.210)	-15%

Αναφορικά με τις σημαντικές μεταβολές των κονδυλίων του Ισολογισμού μεταξύ 31.12.2023 και 31.12.2022, οι σημαντικότερες εξ' αυτών αφορούν τα κάτωθι:

Αποενοποίηση εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ: ο ισολογισμός της 31.12.2023 δεν περιέχει κονδύλια των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, οι μετοχές των οποίων μεταβιβάστηκαν από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο, σε συνέχεια ψήφισης τον Ιούλιο 2023 του νόμου που όριζε την μεταβίβασή τους (με την τυπική μεταβίβαση να λαμβάνει χώρα στις 3.8.2023), σε αντίθεση με τα ποσά του ενοποιημένου ισολογισμού 31.12.2022 στον οποία είχαν ενοποιηθεί πλήρως όλα τα κονδύλια των εταιρειών αυτών.

Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια & άυλα περιουσιακά στοιχεία: η μείωση οφείλεται κυρίως:

- Κατά € 939 εκατ. στην αποενοποίηση των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ οι οποίες είχαν σημαντική βάση πάγιων περιουσιακών στοιχείων (μείωση € 855,5 εκατ.) και άυλων (μείωση € 83,4 εκατ.) και
- Κατά € 65 εκατ. στις αποσβέσεις χρήσης 2023 των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων, που μόνο εν μέρη αντισταθμίστηκε από προσθήκες νέων παγίων και αντιστροφή απομειώσεων.

Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης ακινήτων: Η αύξηση κατά την χρήση 2023 οφείλεται σε αύξηση κατά € 78,9 εκατ. περίπου λόγω αναγνώρισης νέων ακινήτων στον ισολογισμό, μείον αποαναγνωρίσεις € 36,6 εκατ. (κυρίως πώληση ακινήτου στον Σκαρामαγκά) και κατά € 41,5 εκατ. λόγω κέρδους από την ετήσια επανα-αποτίμηση ακινήτων που έχουν αναγνωρισθεί σε προηγούμενα έτη.

Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις: Η μεταβολή προέρχεται από την ενσωμάτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της αναλογίας του Ομίλου στα αποτελέσματα αλλά και στις λοιπές κινήσεις των ιδίων κεφαλαίων των συγγενών εταιρειών (με μεγαλύτερη βαρύτητα στις ΔΕΗ, Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ("ΔΑΑ") και ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ). Αναλυτικότερα, η κίνηση της αξίας των συμμετοχών σε συνδεδεμένες είχε ως κάτωθι:

Υπόλοιπο αρχής (σε € χιλ.)	605.125
Αναλογία κέρδους/(ζημίας), μετά από φόρους	204.336
Αναλογία λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μετά από φόρους (αναταξινομούμενα)	38.983
Αναλογία από κίνηση ιδίων κεφαλαίων ΔΕΗ	5.654
Αναλογία λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μετά από φόρους (μη αναταξινομούμενα)	(67)
Διανομή μερίσματος	(171.839)
Υπόλοιπο λήξης	682.191

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις: Η μείωση των καθαρών αναβαλλόμενων απαιτήσεων (απαιτήσεις μείον υποχρεώσεις) κατά περίπου € 74,3 εκατ. οφείλεται κυρίως στην αποενοποίηση των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ.

Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις: Η μείωση οφείλεται κυρίως (α) στο γεγονός ότι εισπράχθηκε εντός του έτους 2023 μέρος απαίτησης της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ από την πώληση της Ελληνικό Α.Ε. ύψους € 167 εκατ., (β) στο ότι αποενοποιήθηκαν οι ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ (μείωση € 16 εκατ.) και (γ) αύξηση του υπολοίπου κυρίως λόγω του μακροπρόθεσμου μέρους της απαίτησης της ΕΤΑΔ από πώληση ακινήτου στην περιοχή Σκαρामαγκά.

Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία: Η μείωση οφείλεται κυρίως (α) στην αποενοποίηση των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ (επέφερε μείωση περίπου € 228 εκατ.), (β) μείωση € 168 εκατ. περίπου από την θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ κυρίως λόγω της είσπραξης της απαίτησης από την ετήσια αμοιβής παραχώρησης για τα περιφερειακά αεροδρόμια προηγούμενων ετών και (γ) αύξηση των απαιτήσεων κατά € 35 εκατ. προερχόμενη από την ΕΕΣΥΠ και σχετιζόμενη και απαίτηση λήψης μερίσματος από τον ΔΑΑ.

Λοιπές απαιτήσεις: η αύξηση κατά περίπου € 556 εκατ. οφείλεται κυρίως α) στην απαίτηση που έχει αναγνωρίσει η ΕΕΣΥΠ για την μεταβίβαση των συμμετοχών της στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ ύψους € 607 εκατ. και (β) στην αποενοποίηση των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ που επέφερε μείωση περίπου € 23 εκατ. και (γ) στην

μείωση κατά € 19 εκατ. περίπου στην θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ καθώς στην προηγούμενη χρήση 2022 εμφάνιζε υψηλότερες απαιτήσεις από μερίσματα σε σχέση με το 2023, καθώς υπήρχαν εκτάκτως υψηλά μερίσματα σε ορισμένες εταιρείες το 2022.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα: Η μείωση των ταμειακών διαθεσίμων οφείλεται σε μεγάλο βαθμό:

- στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων λόγω της αποενοποίησης των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ κατά € 393,7 εκατ.,
- στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ κατά €30 εκατ. λόγω είσπραξης λιγότερων επιχορηγήσεων κατά €20 εκατ. περίπου και της αποπληρωμής προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων,
- οι ανωτέρω μειώσεις αντισταθμίστηκαν μερικώς από αυξήσεις ταμειακών διαθεσίμων σε όλες τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου και κυρίως:
 - από τη μητρική ΕΕΣΥΠ κατά €100,9 εκατ. κυρίως λόγω της είσπραξης μερισμάτων από θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες του χαρτοφυλακίου (κυρίως από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών), μείον την καταβολή στο Ελληνικό Δημόσιο μερισμάτων ύψους €22,9 εκατ. από τη διανομή κερδών της χρήσης 2021.
 - από τη θυγατρική εταιρεία ΤΑΙΠΕΔ κατά € 79,7 εκατ. αντίστοιχα. που αφορά κυρίως σε χρονική διαφορά λόγω του ότι έγιναν σημαντικές εισπράξεις προ τέλους έτους (περιφερειακά αεροδρόμια €27,3 εκατ. και μέρισμα από Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών €31,5 εκατ.) που είχαν εισπραχθεί πριν τις 31.12.23 αλλά αποδόθηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο στις αρχές του επόμενου έτους και
 - από τη θυγατρική εταιρεία ΕΤΑΔ κατά €28,5 εκατ. που προήλθε από εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες ως αποτέλεσμα της σημαντικής είσπραξης απαιτήσεων αλλά και της είσπραξης μέρους τιμήματος από την πώληση ακινήτων κατά €14,9 εκατ. ενώ αντισταθμίστηκαν μερικώς από καταβολές αποζημιώσεων για εθελούσια ύψους €5,3 εκατ. και καταβολή € 5,9 εκατ. λόγω δικαστικής υπόθεσης.

Προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους λόγω συνταξιοδότησης: Το κονδύλι αφορά την πρόβλεψη που σχηματίζουν οι εταιρείες του ομίλου για παροχές στους εργαζόμενους λόγω συνταξιοδότησης. Η σημαντική μείωση στην συντριπτική της πλειοψηφία προέρχεται από την αποενοποίηση της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ.

Λοιπές προβλέψεις: Το κονδύλι αφορά προβλέψεις που σχηματίζουν οι εταιρείες για κινδύνους και ενδεχόμενες υποχρεώσεις, περιλαμβανομένου κινδύνων από νομικές υποθέσεις. Η μείωση του κονδυλίου αφορά κατά κύριο λόγο την αποενοποίηση των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ.

Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (περιλαμβανομένου κρατικών επιχορηγήσεων): Η μεταβολή αυτή προέρχεται κυρίως από (α) την αποενοποίηση των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ (μείωση κατά € 200 εκατ. περίπου) και (β) την μείωση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων του ΤΑΙΠΕΔ κατά € 169 εκατ. περίπου, λόγω κυρίως της είσπραξης της μακροπρόθεσμης απαίτησης από την πώληση της Ελληνικό Α.Ε. (€ 167 εκατ.) και την καταβολή του ποσού στο Ελληνικό Δημόσιο προς εξόφληση της υποχρέωσής του.

Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις με πελάτες: Η μείωση κατά € 239 εκατ. περίπου οφείλεται κυρίως

- στο ότι το ΤΑΙΠΕΔ κατόπιν είσπραξης διαφόρων απαιτήσεων από αξιοποιήσιμες περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου (πχ την ετήσια αμοιβή παραχώρησης για τα περιφερειακά αεροδρόμια προηγούμενων ετών που αναφέρθηκε στην κίνηση των απαιτήσεων), προέβη σε πληρωμές των ποσών στο Ελληνικό Δημόσιο μειώνοντας την αντίστοιχη υποχρέωση (μείωση υποχρεώσεων € 122 εκατ. περίπου), και
- στην αποενοποίηση των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ που επέφερε μείωση κατά € 123 εκατ. περίπου

Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις: Η αύξηση κατά € 43 εκατ. προέρχεται κυρίως (α) αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΕΕΣΥΠ κατά € 49,7 εκατ. που αφορούσε την υποχρέωση καταβολής του μερίσματος στο Ελληνικό Δημόσιο, (β) αύξηση στο ΤΑΙΠΕΔ κατά € 16 εκατ. κυρίως σχετικά με εισπράξεις μερισμάτων που έλαβαν χώρα προ τέλους χρήσης (βλ. επεξήγηση αύξησης διαθεσίμων) και δεν είχαν αποδοθεί ακόμη στο Ελληνικό Δημόσιο (πχ μέρισμα ΔΑΑ), (γ) αύξηση των λοιπών υποχρεώσεων των ΕΛΤΑ (εκ των οποίων € 10,8 εκατ. αφορούν την χρέωση ειδικής εισφοράς σε προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας), και οι αναφερόμενες αυξήσεις εν μέρη αντισταθμίστηκαν από την μείωση κατά (δ) € 24,2 εκατ. περίπου από την αποενοποίηση των ΕΥΔΑΠ ΕΥΑΘ και (ε) την μείωση υποχρεώσεων και δεδουλευμένων εξόδων του ομίλου ΟΑΣΑ (κυρίως για την κατανάλωση ενέργειας).

Γ) Συζήτηση ανάλυση επί των κονδυλίων και της επίδοσης των ατομικών εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας

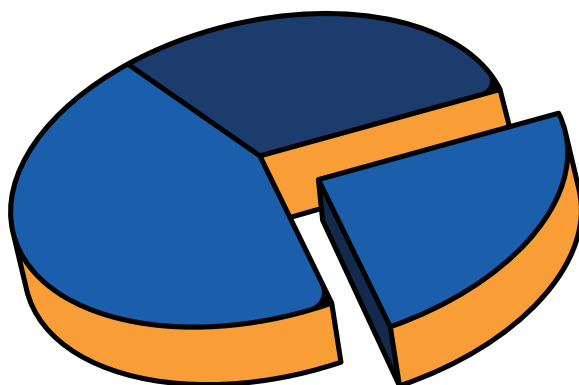
Η εξέλιξη των βασικών οικονομικών μεγεθών της Εταιρείας, απεικονίζεται στο συνοπτικό κατωτέρω πίνακα:

Συνοπτικά Εταιρικά Οικονομικά Στοιχεία	Μεταβολή			
(ποσά σε ευρώ 000'ς)	2023	2022	€	%
Κύκλος εργασιών	177.366	74.227	103.139	139%
Λειτουργικά έξοδα	(10.414)	(8.904)	(1.510)	17%
Απομείωση συμμετοχών και λοιπών επενδύσεων	(18.500)	-	(18.500)	-100%
Καθαρά χρηματ/κά αποτελέσματα	5.600	1.654	3.946	239%
Κέρδη μετά φόρων	154.052	66.977	87.075	130%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.111.098	372.683	738.415	198%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1.058.222	369.404	688.818	186%

Κύκλος εργασιών: Η σημαντική αύξηση των εσόδων προέρχεται κυρίως από το μέρισμα του Διεθνής Αερολιμένα Αθηνών ύψους € 171,25 εκατ. (2022: € 50,25 εκατ.) που αντιστάθμισε τη μείωση μερισμάτων από τις υπόλοιπες εταιρείες.

Η ανάλυση των εσόδων από μερίσματα στο έτος 2023 έχει ως εξής:

(ποσά σε ευρώ 000'ς)	2023	2022	Μεταβολή	
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών	171.250	50.250	121.000	241%
ΕΥΔΑΠ	-	14.910	(14.910)	-100%
ΕΥΑΘ	-	3.968	(3.968)	-100%
ΓΑΙΑΟΣΕ	1.000	-	1.000	100%
ΟΤΕ	2.886	2.799	87	3%
ΟΚΑΑ	1.217	1.500	(283)	-19%
Λοιπά μικρότερα ποσά	1.013	800	213	27%
Σύνολο	177.366	74.227	103.139	139%

Λειτουργικά έξοδα: Όσον αφορά τα λειτουργικά έξοδα έτους 2023 της Εταιρείας, αυτά ήταν αυξημένα κατά € 1,51 εκατ., εκ των οποίων η αύξηση οφείλεται:

- στην αύξηση των αμοιβών συμβούλων και συνεργατών κατά € 0,9 εκατ. περίπου σε σχέση με τη συγκριτική χρήση ως αποτέλεσμα της εκκίνησης σημαντικών συμβουλευτικών έργων σχετιζόμενων με τις θυγατρικές του Υπερταμείου, (πχ η αποτίμηση της ακίνητης περιουσίας, ο μετασχηματισμός θυγατρικής, οι υπηρεσίες εκτίμησης και αναβάθμισης ωριμότητας κυβερνοασφάλειας στις θυγατρικές κτλ) αλλά και δαπανών που σχετίζονται με την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου της για το 2022-2024, όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη λήψη υποστήριξης κατά την ανάπτυξη του μελλοντικού επιχειρηματικού της μοντέλου, και τον οδικό χάρτη υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου της,
- στην αύξηση των λοιπών λειτουργικών δαπανών κατά περίπου € 0,4 εκατ. ως αποτέλεσμα της αυξημένης δραστηριότητας της Εταιρείας σε ενέργειες που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση για την Εταιρεία και τις θυγατρικές της αλλά και της ενεργούς της συμμετοχής ή της διεξαγωγής συνεδρίων, καθώς και
- στην μικρή αύξηση του κόστους μισθοδοσίας σε σχέση με τη συγκριτική χρήση.

Απομείωση συμμετοχών: Σχετικά με την απομείωση συμμετοχών € 18,5 εκατ. (2022: € 0 εκατ.), η ΕΕΣΥΠ κατέχει το 100% της ΕΛΤΑ Α.Ε., μια συμμετοχή η οποία απεικονίζεται στο αρχικό κόστος κτήσης που ήταν μηδενικό, πλέον €100 εκατ. που αφορούν τη συμμετοχή της στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΤΑ Α.Ε., το 2020 στο πλαίσιο ενός φιλόδοξου προγράμματος μετασχηματισμού τους.

Παρότι η έναρξη εφαρμογής του πλάνου μετασχηματισμού ήταν καλύτερη των προβλέψεων αυτού, στην πορεία παρατηρήθηκαν αποκλίσεις λόγω έκτακτων γεγονότων που δεν μπορούσαν να προβλεφθούν. Εντός του 2023 εκκίνησε σταδιακά η επικαιροποίηση του πλάνου μετασχηματισμού με τη βοήθεια διεθνών συμβούλων αλλά και οι αρχικές ενέργειες εφαρμογής του. Με την ολοκλήρωση της επικαιροποίησης του πλάνου, πραγματοποιήθηκε, με βάση τις πρόνοιες αυτού έλεγχος απομείωσης της αξίας της συμμετοχής, άσκηση η οποία προσδιόρισε την ανακτήσιμη αξία της συμμετοχής σε €81,5 εκατ.. Συνεπεία του γεγονότος αυτού, λογιστικοποιήθηκε ζημία απομείωσης ύψους €18,5 εκατ. για την διαφορά μεταξύ της ανακτήσιμης και της λογιστικής αξίας.

Καθαρά χρημ/κά αποτελέσματα: Ο υπερτριπλασιασμός των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων προήλθε λόγω αυξημένων προσόδων διαθεσίμων καθώς στην τρέχουσα χρήση τόσο ο μέσος όρος του ύψους των διαθεσίμων όσο και τα επιτόκια ήταν αυξημένα σε σχέση με την συγκριτική χρήση.

Σύνολο περιουσιακών στοιχείων: Η αύξηση του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων οφείλεται κυρίως

- στην καταχώριση απαίτησης € 607 εκατ. από το Ελληνικό Δημόσιο ως αντιστάθμισμα για την επαναμεταβίβαση των εταιρειών ύδρευσης ΕΥΔΑΠ-ΕΥΑΘ και
- στην αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων κατά € 109,0 εκατ., η οποία οφείλεται στην είσπραξη μερισμάτων από θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες του χαρτοφυλακίου (ειδικά από το Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών ο οποίος κατέθεσε στην ΕΕΣΥΠ εντός του 2023 συνολικά μερίσματα ύψους € 138,75 εκατ.) μείον την καταβολή στο Ελληνικό Δημόσιο μερισμάτων ύψους €22,9 εκατ. από τη διανομή κερδών της χρήσης 2021.

Όσον αφορά την αναγνώριση απαίτησης ποσού €607 εκατ. (2022:€0 εκατ.), αυτή αφορά χρηματικό ποσό που θα καταβληθεί στην ΕΕΣΥΠ ως αντιστάθμισμα για τη μεταβίβαση στο Ελληνικό Δημόσιο του 50% +1 μετοχή που αντιστοιχεί στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ.

Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023, χωρίς ωστόσο να συγκεκριμενοποιηθεί το ποσό και η μορφή του αντισταθμίματος που θα λάβει η ΕΕΣΥΠ λόγω της μεταβίβασης αυτής. Εντός του 2023 κατέστη σαφές ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει χρηματικό ποσό που θα αντιστοιχεί στην αξία των μετοχών αυτών όπως θα καθοριστούν από ανεξάρτητο εκτιμητή.

Την 31.7.2024 ψηφίσθηκε ο νόμος 5131, το άρθρο 15 του οποίου προβλέπει ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει για την μεταβίβαση των μετοχών ως αντιστάθμισμα χρηματικό ποσό ύψους € 607 εκατ. Μετά την λήψη του ποσού αυτού, το 50% θα διανεμηθεί ως μέρισμα από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο εντός ενός μηνός από την λήψη του, και το υπόλοιπο ποσό θα διατεθεί για το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως αρχικό επενδυτικό κεφάλαιο της ΕΕΣΥΠ για την σύσταση επενδυτικού ταμείου.

Καθώς η μεταβίβαση των μετοχών έλαβε χώρα την 3.8.2023, ενώ παράλληλα εντός του έτους 2023 κατέστη σαφές ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει χρηματικό αντιστάθμισμα για αυτή την μεταβίβαση των μετοχών, η ορι-

στικοποίηση του ποσού εντός του έτους 2024 με τον ανωτέρω νόμο κρίθηκε ως μεταγενέστερο γεγονός το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τους λογιστικούς χειρισμούς της μεταβίβασης του έτους 2023. Κατά συνέπεια η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνώρισαν στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2023 απαίτηση ισόποση με το ποσό αυτό.

Προτεινόμενο μέρισμα από κέρδη χρήσης 2023: Με βάση τα καθαρά κέρδη της ΕΕΣΥΠ για τη χρήση 2023, των προνοιών του ιδρυτικού της Νόμου 4389/2016 και της επενδυτικής της πολιτικής, η προτεινόμενη προς έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση διάθεση κερδών είναι να:

- αποδοθεί μέρισμα προς το Ελληνικό Δημόσιο ύψους € 113.413.785,21 (€ 73.170.184,00 βάση Ν. 4389/2016 άρθρ.199 παρ.1 (α) και € 40.243.601,20 βάση Ν. 4389/2016 άρθρ.199 παρ. 1(β.α)),
- να μεταφερθεί ποσό € 32.926.582,80 στο «Αποθεματικό από διακρατούμενα κέρδη για επενδύσεις από την ΕΕΣΥΠ» και το ποσό € 7.702.124,63 να χρησιμοποιηθεί για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

A.12.2 Σημαντικά γεγονότα της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31.12.2023 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα

Παρατίθενται τα σημαντικότερα πεπραγμένα της Εταιρείας για τη χρήση από 01.01.2023 έως 31.12.2023 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα αυτής της χρήσης και ειδικότερα:

- **16.01.2023:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου σχετικά με την ανανέωση της θητείας του κ. Σπύρου Λορεντζιάδη ως μη εκτελεστικού Μέλους ΔΣ - Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- **18.01.2023:** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΛΤΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από 18.01.2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό Διευθύνοντος Συμβούλου.
- **18.01.2023:** Χορήγηση χρηματοδότησης για την εταιρεία ΑΕΔΙΚ Α.Ε.
- **20.01.2023:** Εξουσιοδότηση για την πληρωμή μερίσματος.
- **20.01.2023:** Έγκριση εισήγησης και Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και υποβολής προ-

σφορών για την ανάθεση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Υπερταμείο με αντικείμενο «provision of advisory expert services to the Hellenic Corporation of Assets and Participations S.A. (Growthfund) for the assessment and feasibility study of the business case of enhancing Growthfund's investment capabilities».

- **20.01.2023:** Έγκριση εισήγησης και Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και υποβολής προσφορών για την ανάθεση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Υπερταμείο με αντικείμενο «provision of advisory expert services to Growthfund for the development of a business plan and a financial model based on Growthfund's investment capabilities».
- **24.01.2023:** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από 24.01.2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό μη εκτελεστικού μέλους.
- **24.01.2023:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της εκλογής νέου μη εκτελεστικού Μέλους ΔΣ από το Εποπτικό Συμβούλιο - Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- **24.01.2023:** Έγκριση της Πρόσκλησης υποβολής προσφορών για τη διενέργεια διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών χρηματοοικονομικού συμβούλου προς την Εταιρεία σχετικά με τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ).
- **30.01.2023:** Έγκριση για την άσκηση δικαιώματος ψήφου από τον κ. Δημητριάδη, Nominee Director στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ με βάση την Πολιτική για Nominee Directors, εν όψει της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ στις 31.01.2023 για τη λήψη απόφασης για την εξαγορά εταιρείας στη Ρουμανία (ENEL Romania).
- **01.02.2023:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της παραίτησης του κ. Ιορδάνη Αϊβάζη, μη εκτελεστικού μέλους ΔΣ.
- **01.02.2023:** Έγκριση της Προκήρυξης για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου.
- **10.02.2023:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της εκλογής νέου μη εκτελεστικού Μέλους ΔΣ από το Εποπτικό Συμβούλιο - Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- **17.02.2023:** Έγκριση στόχων (KPIs) για το 2023.
- **17.02.2023:** Έγκριση της Πολιτικής Διορισμού Επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών της ΕΕΣΥΠ.
- **17.02.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης για

την περίοδο 01.10.2022-31.12.2022 για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016.

- **17.02.2023:** Υποβολή προς έγκριση του προϋπολογισμού των θυγατρικών της Εταιρείας.
- **24.02.2023 & 20.03.2023:** Έγκριση εισηγήσεων της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων σχετικά με το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΤΑ Α.Ε..
- **20.03.2023:** Εξουσιοδότηση για σύγκληση Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας ΑΕΔΙΚ για τον διορισμό ενός μη Εκτελεστικού Μέλους κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών σύμφωνα με το αρ. 197 παρ. 4 ν. 4389/2016.
- **22.03.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 30.09.2022-31.12.2022.
- **22.03.2023:** Παροχή εξουσιοδότησης στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και τον Οικονομικό Διευθυντή της Εταιρείας για την υποβολή Μεσοπρόθεσμου Προϋπολογισμού ΕΕΣΥΠ 2024-2027 και υποβολή αντίστοιχης αναφοράς προς ΥΠΟΙΚ και ΓΛΚ.
- **22.03.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας ΔΕΗ Α.Ε. στις 30.03.2023 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **22.03.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας ΔΕΗ Α.Ε. στις 31.03.2023 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **03.04.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 30.09.2022-31.12.2022.
- **25.04.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ» για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **25.04.2023:** Έγκριση Τροποποίησης Οργανογράμματος Λοιπών Μη-Εισηγμένων Θυγατρικών αναφορικά με τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου
- **16.05.2023:** Εξουσιοδότηση για διενέργεια πρά-

ξεων προς υλοποίηση/ολοκλήρωση της εξαγοράς από την Εταιρεία του ποσοστού συμμετοχής της «Κ.Ε. Καλαμαράκης ΑΒΕΕ - Κάλας Α.Ε.» στην εταιρεία «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.»

- **17.05.2023:** Ορισμός Nominee Director -μέλους ΔΣ της ΕΤΑΔ ως μέλος στην Επιτροπή Ελέγχου της ΕΤΑΔ και εξουσιοδότηση για την σύγκληση Γενικής Συνέλευσης της ΕΤΑΔ για την λήψη σχετικής απόφασης για την συμπλήρωση της σύνθεσης της Επιτροπής Ελέγχου.
- **23.05.2023:** Τροποποίηση Καταστατικού της θυγατρικής εταιρείας ΚΑΘ ΑΕ
- **23.05.2023:** Τροποποίηση Καταστατικού της άμεσης θυγατρικής εταιρείας ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ
- **12.06.2023:** Έγκριση εισήγησης για την ένταξη της Εταιρείας στο International Forum of Sovereign Wealth Funds
- **27.06.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 01.01.2023-31.03.2023.
- **27.06.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης για την περίοδο 01.01.2023-31.03.2023 για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016.
- **27.06.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΔΕΗ ΑΕ» ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **27.06.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ» για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **27.06.2023:** α) Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΚΑΘ ΑΕ» για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. β) Παράταση διάρκειας θητείας ΔΣ της ΚΑΘ ΑΕ και παροχή εξουσιοδότησης για τη σύγκληση γενικής συνέλευσης και τη λήψη σχετικής απόφασης.
- **27.06.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΑΕΔΙΚ ΑΕ» για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

- **27.06.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας “5G VENTURES S.A.” για τη χρήση 2022 ως προς τα Θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **27.06.2023:** Έγκριση επιχειρηματικού σχεδίου, οργανογράμματος και προϋπολογισμού λοιπών θυγατρικών και εξουσιοδότηση για την σύγκληση Γενικής Συνέλευσης και τη λήψη σχετικής απόφασης.
- **27.06.2023:** Έγκριση εισήγησης Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΤΑ τροποποίησης εσωτερικού κανονισμού (Υπηρεσιακός οργανισμός) και οργανογράμματος ως προς τη σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Υποστηρικτικών Λειτουργιών και παροχή εξουσιοδότησης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης για λήψη απόφασης.
- **27.06.2023:** Ανασυγκρότηση Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου.
- **27.06.2023:** Έγκριση της εισήγησης της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων για τη στελέχωση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΣΑ.
- **03.07.2023:** Έγκριση Τροποποίησης Οργανογράμματος Λοιπών Μη-Εισηγμένων Θυγατρικών αναφορικά με τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.
- **03.07.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ» για τη λήψη απόφασης ως προς την έναρξη διαδικασίας για να διερευνήσουν την πιθανή εισαγωγή στο Χρηματιστήριο με βάση τους όρους του ΜοU.
- **03.07.2023:** Έγκριση εισήγησης για τη συμμετοχή της Εταιρείας στην υποβολή αίτησης για εθνική συγχρηματοδότηση, μέσω ΕΣΠΑ, του Ευρωπαϊκού Κόμβου Ψηφιακής Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής με τίτλο «SmartAttica-AtHeNAI».
- **14.07.2023:** Έγκριση Τιμολογιακής Πολιτικής ΑΕ-ΔΙΚ.
- **19.07.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΟΚΑΑ ΑΕ» για τη χρήση 2022.
- **19.07.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ ΑΕ» για τη χρήση 2022.
- **19.07.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ» για τη χρήση 2022.
- **19.07.2023:** Έγκριση εισήγησης για την Ανακήρυξη Προεπιλεγέντων Επενδυτών για τη διαγωνιστική διαδικασία για την παραχώρηση του δικαιώματος διοίκησης, διαχείρισης, λειτουργίας, επέκτασης, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Διεθνούς Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασ. Κωνσταντακόπουλος».
- **21.07.2023:** Έγκριση εισήγησης για το νέο οργανόγραμμα της ΕΤΑΔ.
- **30.08.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΟΑΣΑ ΑΕ» για τη χρήση 2022.
- **30.08.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΕΤΒΑ -ΒΙΠΕ ΑΕ» για τη χρήση 2022.
- **30.08.2023:** Έγκριση της Πρόσκλησης Υποβολής Προσφορών και της εκκίνησης της Β' Φάσης της διαγωνιστικής διαδικασίας για την παραχώρηση του δικαιώματος διοίκησης, διαχείρισης, λειτουργίας, ανάπτυξης, επέκτασης, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Διεθνούς Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασ. Κωνσταντακόπουλος».
- **08.09.2023:** Έγκριση εισηγήσεων της Επιτροπής Κινδύνων σε σχέση με την α) Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων, β) Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων, γ) Πλαίσιο Συνεργασίας Μονάδων Διαχείρισης Κινδύνων και τον δ) Κανονισμό Λειτουργίας Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων.
- **26.09.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 01.04.2023-30.06.2023.
- **26.09.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης για την περίοδο 01.04.2023-30.06.2023 για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016.
- **26.09.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΕΛΤΑ ΑΕ» για τη χρήση 2022.
- **26.09.2023:** Εξουσιοδότηση προς τον Οικονομικό Διευθυντή της Εταιρείας για την υποβολή στο Ελλη-

νικό Δημόσιο κατόπιν σχετικού αιτήματος με βάση το άρθρο 202 του ν. 4389/2016 του προϋπολογισμού για το 2024 που περιέχεται στο Στρατηγικό Σχέδιο.

- **12.10.2023:** Έγκριση προμήθειας και δωρεάς εμφιαλωμένου νερού για τις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας.
- **12.10.2023:** Σύγκληση Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης στην ΚΑΘ για τον ορισμό εκπροσώπου των εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας.
- **18.10.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΕΛΤΑ ΑΕ».
- **18.10.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΔΕΘ HELEXPO ΑΕ».
- **18.10.2023:** Έγκριση τροποποίησης KPIs 2023.
- **31.10.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ (ΔΑΑ)».
- **31.10.2023:** Έγκριση Εισήγησης προς το Εποπτικό Συμβούλιο και τη Γενική συνέλευση για την λήψη απόφασης για την εκλογή ορκωτών ελεγκτών για την Εταιρεία για τη χρήση 2023 και υποβολή.
- **31.10.2023:** Έγκριση Σύγκληση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης για τη χρήση 2022.
- **31.10.2023:** Έγκριση για την άσκηση δικαιώματος ψήφου από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας - Nominee Director στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ με βάση την Πολιτική για Nominee Directors.
- **14.11.2023:** Έγκριση των Ετήσιων Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων για την εταιρική χρήση (01.01.2022 - 31.12.2022), καθώς και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου προς υποβολή μαζί με την έκθεση ορκωτών ελεγκτών προς την Τακτική Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας.
- **22.11.2023:** Λήψη απόφασης σχετικά με το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διάταξης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας «ΕΛΤΑ ΑΕ» που αφορά την έγκριση της συνολικής διαχείρισης κατά το άρθρο 108 του νόμου 4548/2018 και την απαλλαγή των ελεγκτών- Παροχή εξουσιοδότησης.
- **22.11.2023:** Ορισμός CEO στο ΔΣ της ΕΤΑΔ.
- **22.11.2023:** Έγκριση νέου Οργανογράμματος της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 204 του Ν. 4389/2016 και το άρθρο 11 παρ. στ. του Καταστατικού της Εταιρείας.

- **22.11.2023:** Έγκριση επαναμεταβίβασης περιουσιακού στοιχείου/ακινήτου της άμεσης θυγατρικής με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» (ΤΑΙΠΕΔ) προς το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 περ. στ' υποπερ. ββ' του Ν. 4389/2016.
- **22.11.2023:** Έγκριση του προϋπολογισμού της ΓΑΙΑ-ΟΣΕ.
- **22.11.2023:** Έγκριση εισήγησης για την Πρόσκληση υποβολής προσφορών (RfP) για την πρόσληψη ανεξάρτητου απομιμητή που θα προβεί στην αποτίμηση του δικαιώματος διοίκησης, διαχείρισης, λειτουργίας, ανάπτυξης, επέκτασης, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Διεθνούς Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασ. Κωνσταντακόπουλος».
- **22.11.2023:** Έγκριση εισήγησης για την ανακαίνιση σε χώρο του σταθμού της ΟΣΥ στην Πέτρου Ράλλη.
- **22.11.2023:** Έγκριση Κανονισμού Προμηθειών της ΕΤΑΔ προς υποβολή στο Εποπτικό Συμβούλιο με βάση τα άρθρα 189, 191 παρ4δ.
- **27.11.2023:** Έγκριση Εισήγησης για τον ορισμό εσωτερικού ελεγκτή στη ΓΑΙΑΟΣΕ.
- **29.11.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΕΤΑΔ Α.Ε.».
- **02.12.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.».
- **05.12.2023:** Έγκριση επαναμεταβίβασης/ επαναμεταγραφής περιουσιακού στοιχείου της άμεσης θυγατρικής «ΕΤΑΔ ΑΕ» προς το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 196 παρ.10 και 192 παρ. 2 περ. στ' υποπερ. ββ' του Ν. 4389/2016, προκειμένου να υποβληθεί για προσυπογραφή στο Εποπτικό Συμβούλιο ώστε να δρομολογηθούν οι διαδικασίες για τη διόρθωση της εγγραφής στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο.
- **12.12.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.».
- **13.12.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.».
- **22.12.2023:** Ανασυγκρότηση Επιτροπής Υποψηφιοτήτων.

Μεταγενέστερα Γεγονότα

- **10.01.2024** - Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΑΕ» ως προς τα Θέματα της ημερήσιας διάταξης της συνεδρίασης στις 12 Ιανουαρίου 2024.
- **10.01.2024** - Έγκριση Shareholders Agreement και εξουσιοδότηση στον Διευθύνοντα Σύμβουλο για την υπογραφή.
- **23.01.2024** - Έγκριση του εύρους τιμής διάθεσης των μετοχών και εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στη Διοικούσα Επιτροπή (Steering Committee) της εταιρείας «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΑΕ» ως προς το θέμα αυτό. Εξουσιοδότηση προς τον εκπρόσωπο του Υπερταμείου στο Steering Committee για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα επόμενα βήματα μέχρι την 1η Φεβρουαρίου.
- **23.01.2024** - Λήψη απόφασης σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος που προβλέπει το ΜοΥ που καταρτίστηκε μεταξύ των μετόχων του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών για την υποβολή αιτήματος απόκτησης μετοχών (μέχρι 0.5%) μέσω της διαδικασίας δημόσιας προσφοράς (initial public offering/IPO).
- **24.01.2024** - Έγκριση Προϋπολογισμού (Budget 2024).
- **24.01.2024**- Ενημέρωση σχετικά με το Α' Σχέδιο Σύμβασης Παραχώρησης για την παραχώρηση του δικαιώματος διοίκησης, διαχείρισης, λειτουργίας, ανάπτυξης, επέκτασης, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Διεθνούς Αερολιμένας Καλαμάτας «Καπετάν Βασ. Κωνσταντακόπουλος». Παροχή εξουσιοδότησης στο Διευθύνοντα Σύμβουλο για την έγκριση του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος και για τυχόν αλλαγές στο χρονοδιάγραμμα καθώς και ήσσονος σημασίας αλλαγές στα συμβατικά κείμενα (Σχέδιο Συμβάσεως Παραχώρησης μετά των Παραρτημάτων και Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών).
- **31.01.2024** - Ορισμός Επικεφαλής των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου της ΟΑΣΑ και των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΛΥΚΩΝ
- **21.02.2024** - Υποβολή προς έγκριση του επιχειρησιακού σχεδίου, του προϋπολογισμού και του οργανογράμματος των λοιπών θυγατρικών ΓΑΙΑΟΣΕ, ΑΕΔΙΚ, ΔΕΘ, ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ, ΟΚΑΑ και ΚΑΘ της Εταιρείας
- **21.02.2024** - Έγκριση τροποποίησης- επικαιροποίησης Μηχανισμού Συντονισμού
- **23.02.2024** - Εξουσιοδότηση για τη σύγκληση Γενικής Συνέλευσης της ΔΕΘ για τον ορισμό στο Διοικητικό Συμβούλιο του εκπροσώπου του Δήμου Θεσσαλονίκης.
- **23.02.2024** - Ορισμός Επικεφαλής των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου της ΚΑΘ

- **29.02.2024** - Έγκριση εισήγησης Επιτροπής Διαγωνισμού για την πρόσληψη ανεξάρτητου αποτιμητή που θα προβεί στην αποτίμηση του δικαιώματος διοίκησης, διαχείρισης, λειτουργίας, ανάπτυξης, επέκτασης, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Διεθνούς Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασ. Κωνσταντακόπουλος».
- **02.03.2024** - Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της εκλογής νέου Προέδρου από το Εποπτικό Συμβούλιο - Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- **20.03.2024** - Έγκριση για τη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας με βάση τον Κανονισμό Προμηθειών της Εταιρείας για το έργο παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών οικονομικού συμβούλου για το νέο fund και σύσταση Επιτροπής Διαγωνισμού.
- **20.03.2024** - Έγκριση για τη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας με βάση τον Κανονισμό Προμηθειών της Εταιρείας για το έργο αποτίμησης των ακινήτων της ΕΤΑΔ και το έργο ΡΜΟ και σύσταση Επιτροπών Διαγωνισμού για την αξιολόγηση των προσφορών.
- **27.03.2024** - Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 01.10.2023-31.12.2023, προς υποβολή στο Εποπτικό Συμβούλιο και δημοσίευση στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.
- **27.03.2024** - Έγκριση των Εξαμηνιαίων Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 1 ν. 4389/2016 για την περίοδο από 01.01.2023-30.06.2023.
- **27.03.2024** - Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης για την περίοδο 01.07.2023-30.09.2023 για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016, προς υποβολή στο Εποπτικό Συμβούλιο.
- **18.04.2024** - Έγκριση Business Plan και προϋπολογισμού (Budget) 2024 και οργανογράμματος της θυγατρικής εταιρείας ΕΛΤΑ ΑΕ και σύγκληση Γενικής Συνέλευσης για τη λήψη σχετικής απόφασης.
- **18.04.2024** - Έγκριση Εσωτερικού Κανονισμού των θυγατρικών εταιρειών «Ελληνικές Αλυκές ΑΕ» και ΚΑΘ ΑΕ»
- **22.04.2024** - Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» (ΔΑΑ) ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **22.04.2024** - Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της εταιρείας «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.» ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **25.04.2024** - Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της εταιρείας «ΔΕΗ Α.Ε.»
- **25.04.2024** - Ορισμός Επικεφαλής Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στην θυγατρική ΟΚΑΑ ΑΕ
- **21.05.2024** - Έγκριση εισήγησης για αμοιβές Γενικών Διευθυντών ΟΑΣΑ κατά τις διατάξεις ν. 4972/2022 και σύγκληση Γενικής Συνέλευσης.
- **21.05.2024** - Έγκριση Πολιτικής Διαχείρισης Κινδύνων.
- **21.05.2024** - Έγκριση Πολιτικής για τις Διαδικασίες Διορισμού και Αξιολόγησης Μελών ΔΣ Θυγατρικών.
- **21.05.2024** - Ορισμός CEO στη θυγατρική Εταιρεία ΓΑΙΑΟΣΕ και σύγκληση γενικής συνέλευσης για τη λήψη σχετικής απόφασης.
- **28.05.2024** - Έγκριση τροποποίησης πλάνου προσλήψεων για τη θυγατρική εταιρεία ΓΑΙΑΟΣΕ και σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης για τη λήψη σχετικής απόφασης.
- **28.05.2024** - Εξουσιοδότηση για την συμμετοχή στην πρώτη Γενική Συνέλευση της νέας εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»
- **28.05.2024** - Εξουσιοδότηση για την υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με την Βουλή των Ελλήνων και την ΕΤΑΔ ΑΕ για το ακίνητο Κυβερνείο Θεσσαλονίκης (Παλατάκι)
- **26.06.2024** - Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας για την περίοδο 01.01.2024-31.03.2024
- **26.06.2024** - Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης εταιρικής διακυβέρνησης για την περίοδο 01.01.2024-31.03.2024.
- **26.06.2024** - Ορισμός προσώπων που προτάθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών ως μη εκτελεστικά μέλη στα διοικητικά συμβούλια θυγατρικών.
- **26.06.2024** - Ορισμός Nominee Director στην θυγατρική εταιρεία ΓΑΙΑΟΣΕ.
- **26.06.2024** - Έγκριση τροποποίησης Εσωτερικού Κανονισμού της θυγατρικής ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ.
- **02.07.2024** - Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας «5G Συμμετοχές ΑΕ» - εξουσιοδότηση για την άσκηση δικαιώματος ψήφου.
- **02.07.2024** - Έκτακτη Γενική Συνέλευση της εταιρείας «5G Συμμετοχές ΑΕ» - εξουσιοδότηση για την άσκηση δικαιώματος ψήφου.

- **02.07.2024** - Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας «Ελληνικές Αλυκές ΑΕ» - εξουσιοδότηση για την άσκηση δικαιώματος ψήφου.

A.12.3 Πεπραγμένα και δραστηριότητες της Εταιρείας

Κατωτέρω περιγράφονται οι βασικές περιοχές στις οποίες η Εταιρεία έδωσε έμφαση και ανέλαβε πρωτοβουλίες και δραστηριότητες στο πλαίσιο του σκοπού της και της εκπλήρωσης της αποστολής της εντός του έτους 2023. Συγκεκριμένα, οι περιοχές αυτές αφορούν στην εταιρική διακυβέρνηση, κανονιστική συμμόρφωση, αξιολογήσεις Διοικητικών Συμβουλίων και ορισμό νέων μελών, καλύτερη λειτουργία Διοικητικών συμβουλίων και αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου, παρακολούθηση επιχειρηματικών στόχων και κύριων δεικτών απόδοσης (KPIs) στις θυγατρικές, σχεδιασμός και σταδιακή εφαρμογή του Μηχανισμού Συντονισμού, πρωτοβουλίες και ενέργειες αναφορικά με το ψηφιακό μετασχηματισμό, την εκπαίδευση των στελεχών αλλά και την αξιοποίηση πιθανών συνεργειών, όπως και ενέργειες για τον εντοπισμό και αξιολόγηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης επενδύσεων στις θυγατρικές.

A.12.3.i Εταιρική Διακυβέρνηση

Οι μετασχηματισμοί των επιχειρήσεων σε επίπεδο εταιρικής διακυβέρνησης κατά τις τελευταίες δεκαετίες στόχευαν στον τρόπο στελέχωσης των διοικητικών συμβουλίων, καθώς και στον τρόπο λογοδοσίας τους προς όφελος των μετόχων, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αξίας για τους μετόχους.

Προσφάτως, προσπάθειες για την ενίσχυση μιας πιο μακροπρόθεσμης προοπτικής μεταξύ των εταιρειών και των επενδυτών τους, έχουν θέσει τις βάσεις για τη μετάβαση από αυτές τις συζητήσεις, που προσανατολιζόνταν στη διαδικασία, σε μια διευρυμένη έννοια αναφορικά με το συμφέρον των ενδιαφερομένων μερών. Έχουν προκύψει συνεπώς νέα σημαντικά θέματα με αντίκτυπο στη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας, μεταξύ των οποίων και θέματα περιβαλλοντικής και κοινωνικής διάστασης, καθώς και της ευρύτερης διάστασης της εταιρικής διακυβέρνησης (Environmental Social & Governance - ESG).

Η Εταιρική Διακυβέρνηση είναι ψηλά στην ατζέντα του Υπερταμείου με μετρήσιμα αποτελέσματα, και στόχο τη δημιουργία μίας σύγχρονης κουλτούρας με ενίσχυση της υπεύθυνης διοίκησης, διαφάνειας και λογοδοσίας. Πρόσφατα, έχουμε προχωρήσει με τα παρακάτω θέματα:

Συστηματική Αξιολόγηση Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης

Εδραίωση σχέσεων και διαλόγου μεταξύ του Υπερταμείου και των Δημοσίων Επιχειρήσεων και θεσπίζεται ένα πλαίσιο παρακολούθησης της προόδου επί συγκεκριμένων Δεικτών για τη βελτίωση της Εταιρικής Διακυβέρνησης, της Κανονιστικής Συμμόρφωσης και του Εσωτερικού Ελέγχου.

Περαιτέρω Υποστήριξη

Ανάπτυξη από την ΕΕΣΥΠ ενιαίου εγχειρίδιου με προτάσεις βελτίωσης πολιτικών και διαδικασιών και κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός αποτελεσματικού και λειτουργικού συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης στις Δημόσιες Επιχειρήσεις. Επίσης, υποστήριξη στην υπό εξέλιξη επικαιροποίηση κανονισμών λειτουργίας των Διοικητικών Συμβουλίων από τις θυγατρικές για την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.

A.12.3.ii Κανονιστική Συμμόρφωση

Η Κανονιστική Συμμόρφωση είναι επιφορτισμένη με τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, επίβλεψη και διαχείριση του συστήματος κανονιστικής συμμόρφωσης του Υπερταμείου. Στόχος είναι η διαμόρφωση νοοτροπίας κανονιστικής συμμόρφωσης (compliance culture) και η προώθηση της συμμόρφωσης με τα υψηλότερα πρότυπα ακεραιότητας, αξιοκρατίας, χρηστής διακυβέρνησης σε κάθε έκφανση της λειτουργίας του Υπερταμείου αλλά και των θυγατρικών της, σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Σε αυτό το πλαίσιο, και για την εδραίωση μία νέας ενιαίας εταιρικής κουλτούρας με έμφαση στην επιχειρηματική ηθική και στα υψηλά πρότυπα κανονιστικής συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων, έχει διαμορφωθεί μία σειρά πολιτικών και διαδικασιών που εφαρμόζονται στην Εταιρεία, και οι οποίες υιοθετούνται και από τις εταιρείες χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου.

Συγκεκριμένα, έχουν διαμορφωθεί και εφαρμόζονται:

- ▶ Κώδικας δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς
- ▶ Πλαίσιο συστήματος κανονιστικής συμμόρφωσης
- ▶ Πολιτική δώρων και φιλοξενίας
- ▶ Πολιτική καταπολέμησης της διαφθοράς και δωροδοκίας
- ▶ Οδηγία και δέσμευση σχετικά με την προστασία εμπιστευτικών και προνομιακών πληροφοριών
- ▶ Πολιτική για ίσες ευκαιρίες και διαφορετικότητα
- ▶ Πολιτική για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR)
- ▶ Πολιτική Δέουσας Επιμέλειας Τρίτων Μερών
- ▶ Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
- ▶ Πολιτική Αναφορών και Διαδικασία Διαχείρισης Αναφορών
- ▶ Πολιτική Χορηγιών και Δωρεών
- ▶ Πολιτική Καταπολέμησης Βίας και Παρενόχλησης στον χώρο εργασίας

Η Κανονιστική Συμμόρφωση του Υπερταμείου έχει επίσης αναπτύξει πολιτικές και μηχανισμούς με σκοπό την καλύτερη πρόληψη περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται διαδικασία ελέγχου για όλα τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου και Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου αλλά και των Διοικητικών Συμβουλίων των θυγατρικών του χαρτοφυλακίου, τα οποία αξιολογούνται ή/και διορίζονται από το Υπερταμείο, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον τα προσωπικά τους συμφέροντα ή σχέσεις δεν αποτελούν πηγή σύγκρουσης συμφερόντων.

Η θέσπιση και εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών κανονιστικής συμμόρφωσης σε κάθε εταιρεία του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, είναι μία περιοχή συστηματικής παρακολούθησης μέσω συγκεκριμένων δεικτών απόδοσης (KPIs). Σε όλες τις θυγατρικές έχουν οριστεί υπεύθυνοι κανονιστικής συμμόρφωσης ώστε να διασφαλίζεται η καλύτερη επικοινωνία με το Υπερταμείο, αλλά και η καλύτερη διαχείριση και εφαρμογή των κανόνων και αρχών συμμόρφωσης στην καθημερινή λειτουργία της κάθε εταιρείας. Επιπλέον, διενεργούνται τριμηνιαίες συναντήσεις με τους υπευθύνους κανονιστικής συμμόρφωσης των θυγατρικών του Υπερταμείου, καταγράφεται η πορεία των εργασιών και παρέχεται ανάλογη υποστήριξη.

Η Κανονιστική Συμμόρφωση του Υπερταμείου έχει διαμορφώσει ολοκληρωμένα προγράμματα εκπαίδευσης και υποστήριξης των θυγατρικών σε θέματα εταιρικής κουλτούρας, επιχειρηματικής ηθικής και κανονιστικής συμμόρφωσης (προσαρμοσμένα στις ανά-

γκες της κάθε εταιρείας), και οργανώνει παρουσιάσεις και σεμινάρια (κάνοντας χρήση σύγχρονων διαδραστικών μέσων εκπαίδευσης), με σκοπό την προώθηση, διαρκή ενημέρωση, και ευαισθητοποίησή τους σε σχετικά θέματα. Εντός του 2023 πραγματοποιήθηκε σημαντικός αριθμός σεμιναρίων εκπαίδευσης και ενημέρωσης σχετικά με την σημασία της εταιρικής κουλτούρας και επιχειρηματικής ηθικής στις διοικήσεις και τα ανώτερα στελέχη των θυγατρικών της. Ιδιαίτερη σημασία επίσης δίνεται στην εκπαίδευση και εξέλιξη των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης, και για αυτό το σκοπό διοργανώνονται σεμινάρια και σχετικές ημερίδες (και σε συνεργασία με το International Compliance Association).

Στα πλαίσια του σχεδιασμού για τον έγκαιρο εντοπισμό παρατυπιών, παραλείψεων ή αξιόποινων πράξεων έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα διαχείρισης αναφορών ('whistleblowing system') το οποίο συμβάλλει καθοριστικά στην αποκάλυψη και την πρόληψη τέτοιων περιστατικών και το οποίο περιλαμβάνει αποτελεσματικούς, εμπιστευτικούς και ασφαλείς δίαυλους αναφοράς για το Υπερταμείο αλλά και τις θυγατρικές του σταδιακά κατά τη διάρκεια του 2023.

Τέλος, η Κανονιστική Συμμόρφωση έχει επίσης αναπτύξει ένα καινοτόμο διαδικτυακό πρόγραμμα εκπαίδευσης προσωπικού και για το σκοπό αυτό έχει δημιουργηθεί μια διαδικτυακή εκπαιδευτική πλατφόρμα του Υπερταμείου μέσω της οποίας θα μπορούν να εξυπηρετηθούν όλες οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του. Συγκεκριμένα, έχουν αναπτυχθεί

διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα με θέματα όπως τη «Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνέχειας», «Κανονιστική Συμμόρφωση και Επιχειρηματική Ηθική», «Εργασία από το Σπίτι» και «Αναφορές – Whistleblowing».

Λοιπές Πρωτοβουλίες και Δράσεις

Το Υπερταμείο στηρίζει επίσης έμπρακτα ενέργειες που στόχο έχουν την ανάδειξη της σημασίας της κανονιστικής συμμόρφωσης / επιχειρηματικής ηθικής για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

- Εκπροσωπείται στο Συμβούλιο Διοίκησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ), αλλά και στο 15μελές Συμβούλιο Εμπειρογνομόνων του ΕΣΕΔ.
- Συμμετέχει στο Φόρουμ Επιχειρηματικής Ακεραιότητας (Business Integrity Forum) της Διεθνούς Διαφάνειας – Ελλάδος που προωθεί την υπεύθυνη επιχειρηματικότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία.
- Αναφορές περιστατικών που αφορούν παρατυπίες και ανάρμοστες συμπεριφορές μέσω της δημιουργίας μιας νέας πλατφόρμας διαχείρισης αναφορών τέτοιων περιστατικών (safevoice platform), η οποία λειτουργεί για το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του έως τα τέλη του 2023.
- Συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας τόσο σχετικά με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2022 – 2025, όπως και για άλλα θέματα σχετικά με την επιχειρηματική ηθική. Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας που προβλέπει μία σειρά από δράσεις και πρωτοβουλίες μεταξύ του Υπερταμείου και της ΕΑΔ.
- Διοργάνωση εκπαίδευσης πρόσβασης στην πλατφόρμα αναφορών του Υπερταμείου Safevoice για όλα τα μέλη των επιτροπών αναφορών των θυγατρικών του Υπερταμείου σε συνεργασία με την εταιρεία Fraud Line που σχεδίασε την πλατφόρμα με στόχο την ενημέρωση/ εκπαίδευση των μελών των επιτροπών αναφορών για την αποτελεσματική διαχείριση αντιμετώπιση των αναφορών/ καταγγελιών.
- Διενέργεια ημερίδας εκπαίδευσης και ενημέρωσης σε θέματα Επιχειρηματικής Ηθικής συνεργασία με τον International Compliance Association στην οποία συμμετείχαν όλα τα στελέχη τμημάτων Κανονιστικής Συμμόρφωσης θυγατρικών.

A12.3.iii Αξιολογήσεις Διοικητικών Συμβουλίων και αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου των άμεσων και λοιπών θυγατρικών του Υπερταμείου

Διοικητικά Συμβούλια θυγατρικών

Μετά από την επεξεργασία πλήθους βιογραφικών σημειωμάτων και ακολούθως της προεπιλογής και περαιτέρω αξιολόγησης πλήθους επαγγελματιών, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μετά και από σχετικές προτάσεις της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων έχει διορίσει, μέχρι και το τέλος Δεκεμβρίου 2023, μέλη στα Διοικητικά Συμβούλια θυγατρικών του χαρτοφυλακίου, μέσω ανοικτών, επαγγελματικών και διαφανών διαδικασιών.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα νεοδιορισθέντα μέλη ΔΣ έχουν στη πλειοψηφία τους μακρά, άνω των είκοσι ετών, επαγγελματική εμπειρία στον ιδιωτικό ή/ και ευρύτερο δημόσιο τομέα, έχοντας ηγηθεί επιτυχημένων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών αλλά και έχοντας διαχειριστεί μεγάλες ομάδες στελεχών και επιχειρήσεις στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό.

Επιπλέον, πρόκειται για επαγγελματικά στελέχη που συγκεντρώνουν συλλογικά δεξιότητες και εμπειρία, προερχόμενη από διάφορους τομείς (π.χ. χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμβουλευτικές υπηρεσίες, engineering, κατασκευές, τεχνολογία πληροφορικής, ακίνητη περιουσία, τουρισμός κλπ.), προκειμένου να διασφαλιστεί η καλύτερη διακυβέρνηση και η εξωστρέφεια. Μερικά από τα νέα μέλη ΔΣ των θυγατρικών προέρχονται και από την ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα, όπου έχουν στο παρελθόν διακριθεί για την εξειδίκευση των γνώσεών τους.

Γενικότερα σε ό,τι αφορά στο ακαδημαϊκό υπόβαθρο των στελεχών, σημειώνεται ότι το 90% των νέων μελών που διορίστηκαν στα Διοικητικά Συμβούλια κατέχει μεταπτυχιακό ή/και διδακτορικό δίπλωμα στα Οικονομικά, τα Χρηματοοικονομικά, τη Διοίκηση Επιχειρήσεων κλπ. από ελληνικά πανεπιστήμια ή/και μεταπτυχιακά από πανεπιστήμια του εξωτερικού.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΛΤΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **18.01.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό νέου Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με

τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **24.01.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό μη εκτελεστικού μέλους.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΛΤΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **20.03.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό νέου Διοικητικού Συμβουλίου.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΓΑΙΑΟΣΕ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **13.04.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου της ΓΑΙΑΟΣΕ.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΤΑΔ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **17.05.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό στελέχους του Υπερταμείου ως μη εκτελεστικού μέλους-μέλους της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΤΑΔ.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΟΑΣΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **27.06.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό τριών μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΣΑ, ήτοι του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου-μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και ενός ακόμα μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΓΑΙΑΟΣΕ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **19.07.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε την παράταση της θητείας του προσωρινού (Interim) Διευθύνοντος Συμβούλου και ενός μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου έως την 30.09.2023.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΟΑΣΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από 01.08.2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό ενός μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΣΑ.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΤΑΔ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, αποφάσισε στις **22.11.2023** τον διορισμό της Διευθύνουσας Συμβούλου και δύο μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με έναρξη θητείας την 09.12.2023.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΔΑΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, αποφάσισε στις **22.11.2023** τον διορισμό του Προέδρου και τριών ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με έναρξη θητείας την 15.12.2023.

Αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου των θυγατρικών

Η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας έχει δρομολογήσει ενέργειες για την αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου με επιλογή Προέδρων με κατάλληλες γνώσεις και εμπειρία που θα διασφαλίζουν ανεξαρτησία και καλύτερες διαδικασίες ελέγχου της κάθε εταιρείας, μέσω συνεργασίας με τον Εσωτερικό Ελεγκτή αλλά και της διασφάλισης καλύτερων εξωτερικών ελέγχων από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές που θα επιλέγονται με τα ανάλογα κριτήρια. Για την αναζήτηση, αξιολόγηση και επιλογή Προέδρων Επιτροπών Ελέγχου των Διοικητικών Συμβουλίων των δημόσιων επιχειρήσεων που είναι μέτοχος πλειοψηφίας, το Υπερταμείο προχώρησε σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ενώ οργάνωσε και πλήθος συνεντεύξεων με πιθανούς υποψηφίους.

A.12.3.ιν Στρατηγικός και Επιχειρηματικός Σχεδιασμός ΕΕΣΥΠ

A. Στρατηγικός Σχεδιασμός

Το Στρατηγικό Σχέδιο του Υπερταμείου 2022-2024 είναι σημείο αναφοράς και αποτελεί το βασικό εργαλείο που ορίζει τη στρατηγική προσέγγιση, τις προτεραιότητες και τους στόχους συνολικά του Ομίλου αλλά και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου.

Περιλαμβάνει ένα λεπτομερές, φιλόδοξο και εφαρμόσιμο πλάνο μεταρρυθμίσεων για τις δημόσιες επιχειρήσεις που εποπτεύει, και ορίζει το περίγραμμα του νέου επενδυτικού ρόλου του Υπερταμείου στην ελληνική οικονομία. Το τρίπτυχο οικονομία-περιβάλλον-πολίτης μέσα από το οποίο επιδιώκει το Υπερ-

ταμείο να δημιουργήσει μεγαλύτερη αξία αναλύεται περαιτέρω σε συγκεκριμένες στρατηγικές προτεραιότητες ανά θυγατρική, με βάση και την κατάταξή τους στο Στρατηγικό Σχέδιο.

Έτσι, υπάρχουν οι περιπτώσεις ώριμων θυγατρικών στις οποίες το Υπερταμείο ασκεί έναν εποπτικό ρόλο. Σε άλλες εταιρείες, είτε λόγω χαμηλότερης ωριμότητας, είτε λόγω συνθηκών αγοράς, ή ακόμη και λόγω προβληματικού μοντέλου ανάπτυξης, το Υπερταμείο σχεδιάζει και ήδη υλοποιεί σημαντικές παρεμβάσεις. Για παράδειγμα, για την εξυπηρέτηση ενός βασικού στόχου του Στρατηγικού Σχεδίου ο οποίος σχετίζεται με την μέτρηση της πραγματικής αξίας των περιουσιακών του στοιχείων, το Υπερταμείο έχει εκκινήσει έργο αποτίμησης της ακίνητης περιουσίας των θυγατρικών του, και ιδίως της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου. Επιπλέον, εκπονούνται σχέδια γενικότερης ανάπτυξης της Διώρυγας της Κορίνθου ταυτόχρονα με την αντιμετώπιση των τεχνικών προβλημάτων που η εταιρεία αντιμετωπίζει λόγω καταπτώσεων, ενώ το Υπερταμείο επεξεργάζεται αναπτυξιακές δυνατότητες για τις Κεντρικές Αγορές της Αθήνας & Θεσσαλονίκης.

Ο σκοπός της αύξησης της αξίας, τον οποίο πιστά υπηρετεί το Υπερταμείο με διάφορους τρόπους, σημαίνει ότι το ίδιο θα πρέπει να προετοιμαστεί κατάλληλα για την διαχείριση του αυξημένου ρόλου και σημασίας του στην Ελληνική Οικονομία. Έτσι, η εταιρεία έχει ωρι-

μάσει τις εσωτερικές της διαδικασίες και το θεσμικό της πλαίσιο για την ενεργοποίηση και ενίσχυση του επενδυτικού της ρόλου, επεξεργαζόμενη τρόπους να επιστρέψει ακόμη περισσότερη αξία στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία.

B. Επιχειρηματικός Σχεδιασμός - Εφαρμογή Κύριων Δεικτών Απόδοσης (KPIs) & Παρακολούθηση

Ως μέρος της δέσμευσης του για τη βελτίωση της απόδοσης του χαρτοφυλακίου του, το Υπερταμείο ορίζει μετρήσιμους, ρεαλιστικούς αλλά και ταυτόχρονα φιλόδοξους στόχους για το σύνολο του Ομίλου (στόχους σε ομιλικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο θυγατρικών) ενώ έχει σχεδιάσει, αναπτύξει και ήδη εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παρακολούθησης και τακτικών (μηνιαίων-τριμηνιαίων) αναφορών.

Έτσι, και για το έτος 2023 οριστικοποιήθηκαν οι σχετικοί στόχοι έπειτα και από σχετική διαβούλευση με τις εταιρείες. Οι στόχοι σχεδιάστηκαν προσεκτικά έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εταιρείες θα σημειώσουν πρόοδο τόσο στα οικονομικά τους αποτελέσματα, όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο αλλά και σε θέματα που αφορούν στους πολίτες, στο περιβάλλον και στην εταιρική διακυβέρνηση (ESG).

Ενδεικτικά, παρουσιάζονται παρακάτω κάποιοι από τους στόχους που τίθενται, σε σχέση και με τους πυλώνες του Στρατηγικού Σχεδίου:

Στο πλαίσιο αυτό, πέραν των τακτικών αναφορών απόδοσης, οι θυγατρικές εταιρείες υποβάλλουν προς το Υπερταμείο, σε τριμηνιαία βάση, αναθεωρημένες εκτιμήσεις για το κλείσιμο του έτους (Rolling Forecast). Αυτές οι εκτιμήσεις καλύπτουν τόσο τα οικονομικά μεγέθη όσο και την πρόοδο ως προς την επίτευξη των μη-οικονομικών στόχων τους, όπως λειτουργικούς, επιχειρησιακούς, ESG κ.λπ.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία, εντοπίζονται έγκαιρα τυχόν αποκλίσεις από τους τιθέμενους στόχους και δρομολογούνται σχετικές δράσεις (action plan) για την αντιμετώπισή τους με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

Για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της προόδου των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του, το

Υπερταμείο έχει σχεδιάσει και αναπτύξει κοινά εργαλεία παρακολούθησης της απόδοσης (performance dashboards).

Η διεύθυνση του Στρατηγικού Σχεδιασμού έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει περισσότερα από 10 dashboards, όπου συγκεντρώνονται, ανά θυγατρική, όλες οι κρίσιμες πληροφορίες (οικονομικά και μη-οικονομικά αποτελέσματα). Αυτά τα εργαλεία είναι ζωτικής σημασίας για την αξιολόγηση της απόδοσης και τον έγκαιρο εντοπισμό αδυναμιών.

(ο παρακάτω πίνακας χρησιμοποιείται ως παράδειγμα και μόνο)

Οι σχετικές προσπάθειες διασφαλίζουν την επιτυχή εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης και πιθανής αναδιαμόρφωσης των επιχειρηματικών μοντέλων συγκεκριμένων θυγατρικών επιχειρήσεων, τη βελτίωση της λειτουργικής ανθεκτικότητας και την ενίσχυση της επίδρασης του Υπερταμείου στην οικονομία και κοινωνία.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των βασικών πυλώνων του Στρατηγικού Σχεδίου, η διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού έχει ολοκληρώσει το πιλοτικό έργο αποτίμησης ακινήτων της ΕΤΑΔ – και ήδη 'τρέχει' το μεγάλο έργο της αξιολόγησης των 36.000 ακινήτων και περαιτέρω

ανάπτυξης 1.000 εξ' αυτών – καθώς και έργα Επιχειρηματικής Ανάπτυξης και Μετασχηματισμού εταιρειών του χαρτοφυλακίου σύμφωνα και με τη κατάταξη τους στο Στρατηγικό Σχέδιο 2022–2024 ενώ έχει ολοκληρώσει μελέτη επιπτώσεων στα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου λόγω της ενεργειακής κρίσης, καθώς και μελέτη επιχειρησιακής ανθεκτικότητας.

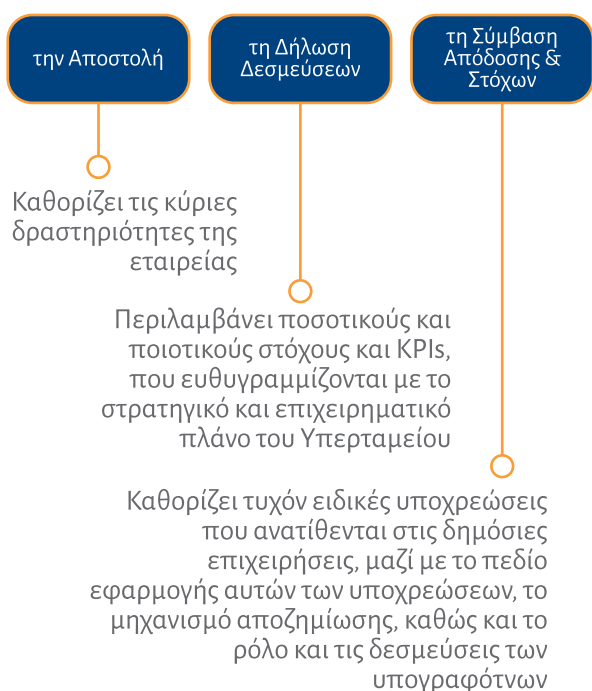
Η εντατική παρακολούθηση της απόδοσης των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου παρέχει τη δυνατότητα βελτιστοποίησης των πόρων και έγκαιρου εντοπισμού πεδίων βελτίωσης, διασφαλίζοντας την κατά το δυνατόν επίτευξη των στόχων για το έτος.

Αναφορικά με τη στοχοθεσία για το 2023, ακολουθήθηκε μια διεξοδική προσέγγιση για να προσδιοριστούν ρεαλιστικοί και εφικτοί στόχοι, με βάση τη πιο πρόσφατη οικονομική πραγματικότητα, ζητήματα που αφορούν συγκεκριμένα τους κλάδους στους οποίους δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές μας, αλλά και ευρύτερες μακροοικονομικές τάσεις. Τα KPIs για το 2023 υποβλήθηκαν σε εκτενείς μελέτες και αναλύσεις για να διασφαλιστεί η ακρίβεια, η εγκυρότητα και η συνάφειά τους ενώ εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου.

A.12.3.v Μηχανισμός Συντονισμού

Ο Μηχανισμός Συντονισμού καθορίζει τις διαδικασίες και τα παραδοτέα σχετικά με το μοντέλο συνεργασίας μεταξύ του κράτους, του Υπερταμείου και των δημόσιων επιχειρήσεων (SOEs), εντός του πλαισίου που ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό του Υπερταμείου. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Μηχανισμού Συντονισμού οι άμεσες θυγατρικές, οι εισηγμένες, και οι εταιρείες στις οποίες το Υπερταμείο έχει μειοψηφική συμμετοχή.

Η Ελληνική Κυβέρνηση είναι βασικός ενδιαφερόμενος και εκπροσωπείται από την Κυβερνητική επιτροπή με την ΠΥΣ 38/31.10.2019. Με την ίδια πράξη, συγκροτείται και Ομάδα Υποστήριξης της Επιτροπής. Ο Μηχανισμός Συντονισμού περιλαμβάνει τρεις βασικούς πυλώνες:

Η εφαρμογή του Μηχανισμού Συντονισμού σε ότι αφορά στις Αποστολές και τις Δηλώσεις Δεσμεύσεων βρίσκεται πλέον σε ώριμο στάδιο.

Οι **Αποστολές** έχουν εγκριθεί από την Κυβερνητική Επιτροπή από τον Μάρτιο του 2020, όπως σχετικά προβλεπόταν, ενώ δεν αναμένεται επικαιροποίηση χωρίς ουσιώδη λόγο.

Οι **Δηλώσεις Δεσμεύσεων** έχουν σχεδιαστεί να καταρτίζονται, κατά τρόπο ώστε να είναι μια συνεχής διαδικασία, που θα επαναλαμβάνεται ετησίως, σε απόλυτη ευθυγράμμιση με τον κύκλο κατάρτισης του στρατηγικού σχεδίου (Strategic Plan) και του επιχειρηματικού προγραμματισμού (Business Plan) του Υπερταμείου. Να σημειωθεί ότι οι Δηλώσεις αποτυπώνουν τους οικονομικούς, λειτουργικούς και άλλους στόχους που τίθενται στις δημόσιες επιχειρήσεις για έναν ορίζοντα τριετίας. Η έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου του Υπερταμείου από τον μοναδικό μέτοχο και το Διοικητικό Συμβούλιο σηματοδοτούν τη επίκαιρη διαμόρφωση του περιεχομένου τους.

Όσον αφορά στις **Συμβάσεις Απόδοσης & Στόχων**, αυτές αναπτύσσονται μόνο για συγκεκριμένες δημόσιες επιχειρήσεις. Βασική προτεραιότητα σε αυτή τη φάση αποτελεί η παρακολούθηση της σχετικής υπογεγραμμένης σύμβασης του Ομίλου ΟΑΣΑ, σε σχέση με ειδικές υποχρεώσεις που του έχουν ανατεθεί για τη δωρεάν ή με μειωμένο κόστος μετακίνηση ειδικών κατηγοριών επιβατών (π.χ. δωρεάν πρόσβαση στους ανέργους), στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής που ασκείται από το Κράτος. Σε συνεργασία με τον ΟΑΣΑ, οριστικοποιήθηκε η καταγραφή των υφιστάμενων Ειδικών Υποχρεώσεων και διαμορφώθηκε το προσχέδιο που περιγράφει την περίμετρο αυτών των συμβάσεων. Επιπλέον, σε συνεργασία με την Ομάδα Υποστήριξης της Κυβερνητικής Επιτροπής, προσδιορίστηκε μια βασική ροή ενεργειών για την υλοποίηση του εν λόγω παραδοτέου λαμβάνοντας υπόψη και τους επιμέρους εμπλεκόμενους.

Πιο συγκεκριμένα, τον Απρίλιο του 2021, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (αριθμ. 48703 ΕΞ 2021/Β' 1630/21.04.2021) συγκροτήθηκε η Συντονιστική Επιτροπή, όπως προβλέπεται σχετικά από το Μηχανισμό Συντονισμού. Μέλη της Επιτροπής είναι οι:

- Γενικός Γραμματέας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών (ως Πρόεδρος),
- Διευθύνων Σύμβουλος του Υπερταμείου (ως Συντονιστής),
- Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών,
- Γενικός Γραμματέας Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- Διευθύνων Σύμβουλος του ΟΑΣΑ ΑΕ,

- Στελέχη των Υπουργείων, του Υπερταμείου και του ΟΑΣΑ.

Το έργο της Επιτροπής συνίσταται:

- Στη σύνταξη μελέτης επί της λίστας των ειδικών υποχρεώσεων που θα κληθεί να αναλάβει ο ΟΑΣΑ, καθώς και
- Στην παροχή υποστήριξης στην Κυβερνητική Επιτροπή Συντονισμού, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην εξέταση και αξιολόγηση καταλόγου δραστηριοτήτων για την ανάθεση ή τη διατήρηση ειδικών υποχρεώσεων στον ΟΑΣΑ.

Από τον Απρίλιο του 2021, η Συντονιστική Επιτροπή εξέτασε το κόστος για τις υπηρεσίες που παρέχουν οι εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ, οι οποίες απορρέουν από κοινωνικούς ή άλλους στόχους δημόσιας πολιτικής και μια πρόταση για τον μηχανισμό χρηματοδότησης και τη μεθοδολογία υπολογισμού και κατανομής του κόστους, σύμφωνα με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και βέλτιστες πρακτικές. Η Επιτροπή συμφώνησε και ενέκρινε την πρόταση σχετικά με τη μεθοδολογία και τον μηχανισμό χρηματοδότησης, ως βάση για τη σύνταξη της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων για τον ΟΑΣΑ. Η σύμβαση υπεγράφη τον Δεκέμβριο του 2021. Τον ίδιο μήνα πραγματοποιήθηκε Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού με πρόβλεψη (εγγεγραμμένη πίστωση) € 94,5 εκατ. (συμπεριλ. ΦΠΑ.).

Αντικείμενο της Σύμβασης μεταξύ ΟΑΣΑ και Πολιτείας αποτελεί ο υπολογισμός του ύψους μηνιαίας αποζημίωσης που δικαιούται ο ΟΑΣΑ από το Ελληνικό Δημόσιο για την παροχή αστικών συγκοινωνιακών υπηρεσιών σε καθορισμένες ομάδες δικαιούχων, στο πλαίσιο άσκησης κοινωνικής πολιτικής του Κράτους και την διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης. Η αποζημίωση αφορά στη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής τιμής του κομίστρου μείον την έκπτωση λόγω μαζικών πωλήσεων, μείον το καθοριζόμενο ανά κατηγορία δικαιούχου εκπτώτικό δικαίωμα ή ατέλεια λόγω κοινωνικής πολιτικής επί τον αριθμό προϊόντων κομίστρου που ενεργοποιήθηκαν ή προμηθεύτηκαν. Στη σύμβαση περιγράφονται αναλυτικά οι τύποι (formulae) και οι ορισμοί των μεγεθών βάσει των οποίων πραγματοποιούνται οι υπολογισμοί.

Μηχανισμός αποζημίωσης: Εφ' όσον έχει πραγματοποιηθεί η σχετική εγγραφή στον κρατικό προϋπολογισμό από τα αρμόδια υπουργεία ανά κατηγορία δικαιούχων, τον Ιούλιο κάθε έτους σύμφωνα με τη Σύμβαση, προβλέπεται να εκδίδεται ΚΥΑ από τα υπαγόμενα υπουργεία συν το αρμόδιο υπουργείο ανά κατηγορία δικαιούχων τα οποία νομιμοποιούν τα εκπτώτικά δικαιώματα ή ατέλειες και ρυθμίζουν κάθε

αναγκαία λοιπή λεπτομέρεια. Η ισχύς των ΚΥΑ θα αρχεται από της Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Εάν δεν εκδοθεί ΚΥΑ, ο ΟΑΣΑ δε θα υποχρεούται να παρέχει εκπτώτικά δικαιώματα ή ατέλειες. Η εγγραφή στον κρατικό προϋπολογισμό εκδίδεται με αντίστοιχη ΚΥΑ έως τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους και η οποία επέχει θέση παραρτήματος της σύμβασης με ετήσια διάρκεια χωρίς δυνατότητα παράτασης.

Τα ποσά που εγγράφονται στον κρατικό προϋπολογισμό υπολογίζονται προϋπολογιστικά με βάση τα αναλυτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους από το αυτόματο σύστημα συλλογής κομίστρου. Στο τέλος κάθε έτους (όταν είναι διαθέσιμο το σύνολο των απολογιστικών στοιχείων) η σύμβαση προβλέπει για τον χειρισμό της εκκαθάρισης που πραγματοποιείται το επόμενο έτος.

Ο ΟΑΣΑ και ο μέτοχός του (Υπερταμείο) αναφέρονται στην Κυβερνητική Επιτροπή όσον αφορά στην εκτέλεση της Σύμβασης σε εξαμηνιαία βάση. Ο ΟΑΣΑ παρακολουθείται ως προς την ακρίβεια υπολογισμού του προηγούμενου έτους (Προϋπολογισμός ύψους αποζημίωσης / Απολογισμός) ανά κατηγορία δικαιούχου, και τα αρμόδια Υπουργεία για τους ως προς τον μέσον όρο ημερών καθυστέρησης καταβολής αποζημίωσης στον ΟΑΣΑ και ως προς το λόγο (ratio) πληρωθέν ύψος της αποζημίωσης διά του οφειλομένου. Στη σύμβαση ρυθμίζονται επίσης ο τρόπος εκκαθάρισης λόγω αλλαγών που επέρχονται από μεταβολές στις ονομαστικές τιμές των εισιτηρίων, εκπτώτικών δικαιωμάτων ή κατηγοριών δικαιούχων.

Ακολούθως, τον Φεβρουάριο του 2022 εκδόθηκαν οι ακόλουθες ΚΥΑ δικαιούχων:

- Φοιτητές ΑΕΙ και Δημοσίων ΙΕΚ
- ΑμεΑ και πολύτεκνοι, και μέλη οικογενειών αυτών
- Ανάπηροι πολέμου & ειρηνικής περιόδου
- Οπλίτες θητείας και δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί
- Ένστολο προσωπικό πυροσβεστικού σώματος (μόνιμοι & πυροσβέστες 5ετούς υποχρέωσης)
- Ένστολο προσωπικό της ΕΛ.ΑΣ., των συνοριακών φυλάκων & ειδικών φρουρών
- Ένστολο προσωπικό & δόκιμοι του λιμενικού σώματος & της ελληνικής ακτοφυλακής (υπό έκδοση ΦΕΚ)
- Άνεργοι, εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ (ισχύει μέχρι 30.6.2022)
- Σπουδαστές Στρατ. Σχολών ΥΠΕΘΑ
- Σπουδαστές ΙΕΚ ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΕΙΟΥ
- Σπουδαστές ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ

Τον ίδιο μήνα πραγματοποιήθηκε διαβούλευση από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών με τον ΟΑΣΑ για την εφαρμογή της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων, και βάσει των συμπερασμάτων, τον Απρίλιο εκδόθηκε ΚΥΑ καθορισμού ύψους και διαδικασίας χορήγησης αποζημίωσης € 40,4 εκ. για τον ΟΑΣΑ που αφορά στο α' εξάμηνο του 2022 και ο ΟΑΣΑ τιμολόγησε το ποσόν.

Παράλληλα, εντός του δευτέρου τριμήνου 2022 εγκρίθηκαν οι Δηλώσεις Δεσμεύσεων όλων των «λοιπών θυγατρικών» κατά την έννοια του Ν.4389/2016, από το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου.

Στο τέλος του έτους, 31.12.2022 ολοκληρώθηκε επιτυχώς το πρώτο έτος υλοποίησης της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων του Μηχανισμού Συντονισμού του Υπερταμείου, με απορρόφηση από τον ΟΑΣΑ του υπολοίπου της σχετικής αποζημίωσης, η οποία συνολικά διαμορφώθηκε στα € 83,4 εκ. (χωρίς ΦΠΑ).

Για το έτος 2023, στις 26 Μαΐου πραγματοποιήθηκε η προβλεπόμενη διαβούλευση στην οποία συμμετείχαν ο ΟΑΣΑ και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, στο οποίο επιβεβαιώθηκαν οι προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου, για αποζημίωση στο ίδιο επίπεδο με το 2022. Η ΚΥΑ για την πληρωμή του πρώτου 10-μήνου εκδόθηκε τον Οκτώβριο και 31.10 ολοκληρώθηκε η πληρωμή € 69,6 εκατ. (χωρίς ΦΠΑ). Το σύνολο της σχετικής αποζημίωσης, διαμορφώθηκε στο τέλος του έτους, σύμφωνα με τη Σύμβαση στα € 83,4 εκατ. (χωρίς ΦΠΑ).

Για το έτος 2024, στις 9 Φεβρουαρίου εκδόθηκε η ΚΥΑ καθορισμού των ανέργων ως δικαιούχων δωρεάν μετακίνησης, και στις 15 Μαρτίου, οι αντίστοιχες ΚΥΑ για τις κατηγορίες δικαιούχων ΑμΕΑ και Πολυτέκνων. Κατόπιν, πραγματοποιήθηκε και η προβλεπόμενη διαβούλευση μεταξύ ΟΑΣΑ και του Υπουργείου Μεταφορών, με υπογραφή του σχετικού πρακτικού από τα δύο μέρη στις 23 Απριλίου 2024 και δυνάμει αυτού εκδόθηκε η υπ' αρ. ΔΠΔΑ/133578/Κ.Π.-ΟΑΣΑ από 3^{ης} Ιουνίου 2024 ΚΥΑ Αποζημίωσης (ΦΕΚ Β' 3301/11.6.2024), με την οποία οριστικοποιείται η αποζημίωση στο ποσό των 57,7 εκατ. (πλέον Φ.Π.Α. 13%).

A.12.3.νι Ομιλικές Προμήθειες

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο του Υπερταμείου, η επιλογή της εφαρμογής ενός Μοντέλου Προμη-

θειών Ομίλου εγκρίθηκε στα τέλη Σεπτεμβρίου 2022. Σε αυτό το πλαίσιο, κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού, το Υπερταμείο, σε συνεργασία με τη Microsoft και τη BYTE Computer υλοποιούν τριετή εταιρική συμφωνία (Enterprise Agreement), η οποία βρίσκεται σε ισχύ από τον Μάιο 2023, με αντικείμενο την παροχή αδειών χρήσης λογισμικού και συνδρομών σε διαδικτυακές υπηρεσίες της Microsoft, καθώς και την παροχή τεχνικής υποστήριξης και εκπαίδευσης για τα προϊόντα και τις λύσεις της Microsoft προς τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου. Η εταιρική συμφωνία αφορά το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του, Όμιλο ΟΑΣΑ (ΟΑΣΑ, ΟΣΥ, ΣΤΑΣΥ), Όμιλο ΕΛΤΑ, ΟΚΑΑ, ΚΑΘ, ΓΑΙΑΟΣΕ, Ελληνικές Αλυσκές, ΤΑΙΠΕΔ, ΕΤΑΔ, ΑΕΔΙΚ, ΔΕΘ HELEXPO, στις οποίες παρέχει πολλαπλά οφέλη. Παράλληλα Αξιοποιεί οικονομίες κλίμακας μέσω της ομαδοποιημένης προμήθειας μειώνοντας το κόστος αγοράς και το συνολικό κόστος ιδιοκτησίας κατ' εκτίμηση 25% σε επίπεδο τριετίας, εξασφαλίζοντας εξοικονόμηση πόρων της τάξεως του 1,4 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές.

Ταυτόχρονα με βάσει το έργο ανάλυσης δαπανών προμηθειών που ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2023 ξεκίνησαν ενέργειες στις ακόλουθες κατηγορίες ως προτεραιότητα: Ενέργειας, Υπηρεσίες φύλαξης, Καθαρισμού, Συντήρησης Εγκαταστάσεων, και ασφάλισης.

Ενέργεια

Η έναρξη της νέας ομιλικής συμφωνίας με την ΔΕΗ ξεκινάει από τον Νοέμβριο 2023 και θα εφαρμοστεί σε όλες τις παροχές μέσης και χαμηλής τάσης που βρίσκονται στο σύστημα της ΔΕΗ για επιλεγμένες θυγατρικές του Υπερταμείου. Η νέα τιμολογιακή πολιτική εφαρμόζεται στην χρέωση προμήθειας ενέργειας με βάσει την ενιαία κατανάλωση. Επίσης δεν επηρεάζει άλλες πιθανές εκπτώσεις που μπορεί να δίνονται λόγω ειδικών συνθηκών. Η νέα τιμολογιακή πολιτική προκύπτει με βάσει την ΜΤΑΗΕ που ανακοινώνει μηνιαία ο ΑΔΜΗΕ με συγκεκριμένο σταθερό τύπο υπολογισμού. Η νέα ομιλική συμφωνία μέχρι και τον Μάρτιο 2024 έχει φέρει μείωση κόστους της τάξης του 21% σε σύγκριση με τις προηγούμενες τιμές. Αναλυτικά στον πίνακα παρακάτω, το συνολικό όφελος στην περίοδο Νοέμβριος 2023 – Μάρτιος 2024 είναι στα 3,3 εκατ. €.

SOE	Total Consumption (kwh)	Electricity charges OLD pricing (U)	Electricity charges NEW pricing (U)	Pricing Differences (€)	% Cost Reduction
STASY	79,354,455	12,253,204	9,799,314	-2,529,053	-20.6%
OSY	9,887,293	1,549,052	1,216,949	-342,765	-22.1%
HPPC	4,902,572	790,849	600,309	-190,540	-24.1
TIF HELEXPO	2,191,491	386,955	270,241	-116,714	-30.2%
CMFO (OKAA)	3,476,975	543,823	429,421	-114,402	-21.0%
HELLENIC SALTWORKS	256,088	51,170	32,292	-18,877	-36.9%
TfA (OASA)	131,538	21,390	15,721	-6,371	-29.8%
AEDIK	116,034	19,476	14,411	-5,065	-26.0%
CMT (KATH)	104,728	15,293	12,702	-2,591	-16.9%
ELTA COURIER	29,948	5,801	3,532	-2,269	-39.1%
GAIAOSE	35,804	6,130	4,398	-1,733	-28.3%
Total	100,486,836	15,643,142	12,399,290	-3,330,379	-21.3%

Υπηρεσίες Φύλαξης, καθαρισμού & συντήρησης

Το έργο προετοιμασίας και διαμόρφωσης των προδιαγραφών για τις κατηγορίες προμηθειών φύλαξης, καθαρισμού και συντήρησης ξεκίνησε τον Νοέμβριο 2023 με την ανάθεση του έργου στην Octane. Στόχος του έργου συμπεριλαμβάνει την ανάλυση των υφιστάμενων και μελλοντικών αναγκών, την ενοποίηση, ομογενοποίηση των προδιαγραφών και την διερεύνηση περιοχών βελτίωσης τόσο σε υπηρεσίες αλλά και σε κόστος εξετάζοντας εναλλακτικές με την χρήση τεχνολογίας (κάμερες, drones etc) αλλά και μέσω του εξορθολογισμού των προδιαγραφών. Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2024 ολοκληρώθηκε στο μεγαλύτερο ποσοστό η συλλογή των δεδομένων και πληροφοριών λειτουργίας, και συζητήθηκαν σε workshops με τις ομάδες των εταιρειών – παρουσία και των CEO – θέματα λειτουργίας, κόστους και προβλήματα και ευκαιρίες βελτίωσης. Παράλληλα έγιναν αυτοψίες από την ομάδα εργασίας σε στρατηγικές τοποθεσίες για την καλύτερη κατανόηση της λειτουργίας. Στα μέσα Φεβρουαρίου 2024 ξεκίνησαν και οι συναντήσεις με ηγέτιδες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις παραπάνω υπηρεσίες για να συζητηθεί / αναλυθεί το έργο με την προοπτική να αναλυθούν περιοχές βελτίωσης και να συζητηθούν προτάσεις και βέλτιστες πρακτικές. Στα πλαίσια αξιολόγησης των λύσεων τεχνολογίας πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2024 πιλοτική δοκιμή ρομποτικών σκουπών στο Μετρό Συντάγματος με σημαντικά αποτελέσματα βελτίωσης της ποιότητας καθαρισμού αλλά και μείωσης κόστους. Τον Μάιο 2024 ολοκληρώθηκε το πρώτο Group Procurement Workshop με παρουσία και των CEO των

θυγατρικών που συζητήθηκε το νέο λειτουργικό μοντέλο ομιλικών προμηθειών του Υπερταμείου αλλά και η πρόοδος του έργου ομιλικών προμηθειών για φύλαξη, καθαρισμό και συντήρηση. Τον Ιούλιο 2024 ολοκληρώθηκε το προσχέδιο της ομιλικής προκήρυξης για φύλαξη και βρίσκεται στην φάση αξιολόγησης και σχολίων από τις θυγατρικές.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Στο έργο ομιλικής προσέγγισης των συμβολαίων ασφάλισης ολοκληρώθηκε η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και σε συνεργασία με 3 μεγάλους ασφαλιστικούς οργανισμούς έχει προσεγγιστεί και η διαστασιολόγηση του έργου ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το μέγεθος και η πολυπλοκότητα του έργου καθώς και το κόστος του σε συνδυασμό με τα προσδοκώμενα οφέλη και να καθοριστεί η στρατηγική προσέγγισης ομιλικής διαδικασίας προμηθειών. Τον Ιούλιο 2024 παρουσιάστηκε η μελέτη σκοπιμότητας ώστε να ξεκινήσει η προετοιμασία της προκήρυξης.

A.12.3.vii Ανθρώπινο Δυναμικό

Έρευνα Δέσμευσης Εργαζομένων

Το Υπερταμείο κατά την διάρκεια του 2023 προχώρησε στην επικοινωνία των αποτελεσμάτων της έρευνας δέσμευσης εργαζομένων που πραγματοποιήθηκε εντός του 2022 σε συνεργασία με τον φορέα Great Place to

Work, με βάση την οποία πέτυχε Trust Index 70% με ποσοστό συμμετοχής 77%. Έπειτα από την παρουσίαση των αποτελεσμάτων συστάθηκε εθελοντική ομάδα εργαζομένων με στόχο να αναλύσουν τα αποτελέσματα και να προτείνουν δράσεις για την βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Κατά τον ίδιο τρόπο και οι θυγατρικές οι οποίες είχαν λάβει επίσης συμμετοχή στην ίδια έρευνα δέσμευσης εργαζομένων, προχώρησαν σε επικοινωνία των αποτελεσμάτων στους εργαζομένους τους ενώ αρκετές από αυτές προχώρησαν και σε πρόταση και υλοποίηση δράσεων βελτίωσης του εργασιακού περιβάλλοντος.

Εντός των μηνών Οκτωβρίου - Νοεμβρίου 2023 υλοποιήθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά η ίδια έρευνα δέσμευσης εργαζομένων σε συνεργασία με τον φορέα Great Place to Work για όλο τον Όμιλο αποκτώντας πλέον συγκρίσιμα ιστορικά αποτελέσματα ανάμεσα στις δύο χρονιές.

Όσον αφορά το Υπερταμείο, παρέμεινε σε σταθερό Trust Index της τάξεως του 70,9% αυξάνοντας ωστόσο σημαντικά το ποσοστό συμμετοχής των εργαζομένων στο 97,7%. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν σε όλο το προσωπικό σε προγραμματισμένη συνάντηση και συστάθηκε εθελοντική ομάδα η οποία ανέλυσε και πρότεινε νέες δράσεις.

Κατά τον ίδιο τρόπο όλες οι Θυγατρικές προχώρησαν σε οργανωμένη παρουσίαση των αποτελεσμάτων στο προσωπικό τους δείχνοντας την αξία που έχει η έρευνα αυτή ως εργαλείο ανάδειξης των σημείων βελτίωσης. Στην πλειονότητα τους οι εταιρείες σχημάτισαν ομάδες εργαζομένων και πρότειναν δράσεις με σκοπό την βελτίωση του εργασιακού κλίματος.

Συναντήσεις με το σύνολο των εργαζομένων, "Townhall"

Η τακτική, ανοιχτή επικοινωνία της ανώτατης διοίκησης του Υπερταμείου με όλους τους εργαζομένους συνεχίζεται καλύπτοντας θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Οι εργαζόμενοι του Υπερταμείου σε κάθε Townhall έχουν την ευκαιρία να υποβάλλουν τις ερωτήσεις τους και να ενημερωθούν για τα νεότερα σημαντικά θέματα από τις διευθύνσεις της εταιρείας αλλά και από τις θυγατρικές έτσι ώστε να υπάρχει μια ενιαία και άμεση διάχυση της πληροφορίας σε όλο το προσωπικό. Η σημαντικότητα των συναντήσεων Townhall συνεχίζει να αναδεικνύεται και από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας εργαζομένων GPTW και για αυτό τον λόγο ο θεσμός αυτός ενισχύεται ακόμα περισσότερο.

Σύστημα Αξιολόγησης Απόδοσης Προσωπικού

Μια από τις ανάγκες που αναδείχθηκε από την έρευνα δέσμευσης εργαζομένων ήταν η εφαρμογή αντικειμενικής Αξιολόγησης Απόδοσης Προσωπικού. Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύχθηκε ένα Σύστημα Αξιολόγησης Απόδοσης του Προσωπικού καθώς επίσης και Πλάνο Προσωπικής Ανάπτυξης.

Το Σύστημα Αξιολόγησης εξετάζει την απόδοση του κάθε εργαζομένου βασισμένο σε συγκεκριμένους βασικούς και μετρήσιμους δείκτες (KPIs) ανάλογα με τον κάθε ρόλο καθώς και σε συγκεκριμένες ικανότητες/ συμπεριφορές ανάλογα με το ιεραρχικό επίπεδο που θα πρέπει να επιδεικνύονται κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων. Επιδιώκοντας τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση το σύστημα Αξιολόγησης συνδέθηκε με πλατφόρμα HRMS και τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή.

HRMS & Ψηφιοποίηση Φακέλων Προσωπικού

Το Υπερταμείο επιδιώκοντας τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό, την ασφαλή διαχείριση των δεδομένων του προσωπικού, την συγκέντρωση της πληροφορίας σε ένα σύστημα και την εύκολη εξαγωγή αναφορών, προχώρησε στην εγκατάσταση Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (HRMS). Δημιούργησε με τον τρόπο αυτό μια ενιαία βάση δεδομένων με συγκεντρωμένα τα απαραίτητα στοιχεία προσωπικού διευκολύνοντας την τήρηση και επεξεργασία, τις αναλύσεις και τις αναφορές σε ηλεκτρονική μορφή.

Στο σύστημα HRMS ενσωματώθηκαν μεταξύ άλλων οι αιτήσεις αδειάς, τηλεργασίας, βεβαιώσεων εργασίας, ανακοινώσεις καθώς και οι ετήσιες αξιολογήσεις απόδοσης προσωπικού. Ως επόμενο βήμα σχεδιάζεται και η ένταξη της κατηγορίας των εταιρικών εξοδολογιών. Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού, ολοκληρώθηκε και η ψηφιοποίηση των φακέλων του Προσωπικού, διευκολύνοντας έτσι την οργάνωση και την αναζήτηση όσο και την ασφάλεια των δεδομένων.

Κίνητρα και Παροχές

Η καθιέρωση Προγράμματος Κινήτρων Εργαζομένων και Ομαδικού Συνταξιοδοτικού Προγράμματος κρίθηκε αναγκαία για να ενισχύσει τον προσανατολισμό στα αποτελέσματα και στην απόδοση μέσω της δέσμευσης, της παρακίνησης και της διατήρησης των εργαζομένων και των ταλέντων. Το πρόγραμμα κινήτρων συνδέεται τόσο με τους εταιρικούς στόχους όσο και

με τους ατομικούς ενισχύοντας την συνολική εταιρική αποτελεσματικότητα.

Για το 2024 αξιοποιήθηκε η πρωτοβουλία της θυγατρικής OKAA, η οποία παρέχει στους εργαζομένους της εκπαιδευτική κάρτα για αγορές στην Αγορά Καταναλωτή, και στους εργαζομένους του Υπερταμείου.

Μαθαίνουμε Μαζί Κοιτώντας Μπροστά

Στο Υπερταμείο αναγνωρίζουμε την αξία της εκπαίδευσης, της επανεκπαίδευσης και της ενίσχυσης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εργαζομένων καθώς παίζουν καταλυτικό ρόλο για την επίτευξη της επιθυμητής απόδοσης και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, από την αρχή του 2023 έχουν υλοποιηθεί για τους εργαζομένους του Υπερταμείου πάνω από 20 δράσεις που αποσκοπούν στην ενδυνάμωση των εργαζομένων και αφορούν σε εκπαιδεύσεις, σεμινάρια, συνέδρια.

Μέσω των ετήσιων πλάνων ανάπτυξης εξάγονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες που βοηθούν στον προσανατολισμό εστιασμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Επιδιώκοντας τη διασύνδεση με τις θυγατρικές, το Υπερταμείο ανέλαβε την πρωτοβουλία εκπαιδευτικών δράσεων μαζί με στελέχη των θυγατρικών της ενώ μέσα στο 2024 έχει ξεκινήσει – από το Digital Transformation – έργο για την χαρτογράφηση των εκπαιδευτικών αναγκών του Ομίλου σε digital και soft skills.

Νέο Οργανόγραμμα

Επιδιώκοντας την ενίσχυση της συνεργασίας του Υπερταμείου με τις Θυγατρικές, εγκρίθηκε και εφαρμόστηκε νέο οργανόγραμμα για το Υπερταμείο βάσει του οποίου, οι CEOs των θυγατρικών πέρα από το ΔΣ της εταιρείας τους, έχουν απευθείας γραμμή αναφοράς στον CEO του Υπερταμείου και επιπλέον ενισχύεται η οριζόντια συνεργασία των διευθύνσεων του Υπερταμείου με τις αντίστοιχες διευθύνσεις των Θυγατρικών με διακεκομμένη γραμμή αναφοράς μεταξύ τους.

Με τον τρόπο αυτό, ενισχύεται η διάδραση των διευθύνσεων του Ομίλου, επιδιώκοντας να αυξηθεί η επικοινωνία των θεμάτων, των κοινών προβληματισμών, αλλά και των προτάσεων και των καλών πρακτικών ενθαρρύνοντας την ομιλική κουλτούρα, το κοινό όραμα και ανάπτυξη προς το συμφέρον τόσο των ίδιων των εργαζομένων του Ομίλου όσο και των πολιτών που κάνουν χρήση των υπηρεσιών.

Το νέο εγκεκριμένο οργανόγραμμα ανακοινώθηκε στους εργαζομένους μέσω προγραμματισμένης συνάντησης και οι αλλαγές είχαν άμεση εφαρμογή.

Ενίσχυση Συνεργασίας People Transformation και HR Θυγατρικών

Προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία της διεύθυνσης People Transformation του Υπερταμείου και των αντίστοιχων διευθύνσεων όλων των θυγατρικών, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα και την εφαρμογή του νέου οργανογράμματος, ενθαρρύνονται οι συχνές συναντήσεις με τα στελέχη των θυγατρικών στις εγκαταστάσεις τους, οι συχνές ενημερώσεις, η συμμετοχή σε κοινές συζητήσεις, το μοίρασμα προβληματισμών.

Με βάση το νέο τρόπο συνεργασίας, δημιουργήθηκε και επικοινωνήθηκε το πρώτο Πλαίσιο Συνεργασίας HR του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψιν το θεσμικό πλαίσιο τόσο των άμεσων όσο και των λοιπών θυγατρικών.

Επιπλέον, τέθηκαν οι βάσεις για πρώτη φορά, για τη δημιουργία κοινότητας HR στον Όμιλο η οποία έχει ως σκοπό την ουσιαστική συνεργασία, ανταλλαγή απόψεων, ιδεών, γνώσεων, λύσεων καθώς και best practices.

Η απαρχή για την κοινότητα αυτή υπήρξε η διοργάνωση του πρώτου HR Event του Ομίλου, με την συμμετοχή των στελεχών των ομάδων HR. Κατά την διάρκεια του event αυτού τα στελέχη γνωρίστηκαν μεταξύ τους, απέκτησαν μια εικόνα για τις υπόλοιπες θυγατρικές, για τα δυνατά αλλά και τα σημεία προς βελτίωση, συμμετείχαν σε περιεκτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα σχετικά με την επικοινωνία – συνεργασία - υπευθυνότητα και αντάλλαξαν ιδέες και best practices ως προς την προσέγγιση της έρευνας ικανοποίησης εργαζομένων από τις θυγατρικές.

Work Buddy

Στο πλαίσιο του Induction των νέο-προσληφθέντων στην ομάδα του Υπερταμείου, δημιουργήθηκε και εφαρμόστηκε ο θεσμός του “Work Buddy”. Συγκεκριμένα δημιουργήθηκε μια εθελοντική ομάδα εργαζομένων που έχοντας την απαραίτητη προϋπηρεσία στην εταιρεία, ανέλαβαν να διευκολύνουν την προσαρμογή νέων συναδέλφων. Συγκεκριμένα, ο καθένας από τους εθελοντές έγινε “Buddy” για κάποιον νέο συνάδελφο προκειμένου να τον βοηθήσει να ενταχθεί πιο άμεσα στις αξίες και στην κουλτούρα της Εταιρείας.

Α.12.4 Πεπραγμένα & Δραστηριότητες των θυγατρικών του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31.12.2023

Πλαίσιο Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου

Σχεδιάζοντας και υλοποιώντας ένα πλαίσιο διαχείρισης χαρτοφυλακίου

Η σύσταση του Υπερταμείου αποτέλεσε κομβική μεταρρύθμιση για τη Δημόσια Διοίκηση και ειδικότερα για τη διαχείριση της Δημόσιας Περιουσίας. Μέχρι εκείνη τη στιγμή υπήρχε ένα κατακερματισμένο πλαίσιο διαχείρισης, με πολλά εμπλεκόμενα μέρη και συχνά αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων. Ως αποτέλεσμα, ήταν πολύ δύσκολη η σχεδίαση και η υλοποίηση μιας ενιαίας στρατηγικής για την αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας και, τελικά, την αύξηση της συνολικής της αξίας.

Το Υπερταμείο, αντιλαμβανόμενο τον ρόλο του ως επιτελικός βραχίονας άσκησης δημόσιας πολιτικής και στο πλαίσιο εφαρμογής του Στρατηγικού του Σχεδίου, έχει προχωρήσει στη σχεδίαση ενός πλαισίου διαχείρισης των περιουσιακών του στοιχείων, στους εξής δύο άξονες:

Α. Συνολικά/Ομιλικά: Το Υπερταμείο έχει αναλάβει τον συντονισμό και τη γενικότερη ευθυγράμμιση των θυγατρικών του σε συγκεκριμένα επίπεδα και στόχους, κοινούς για το σύνολο των θυγατρικών. Σε κάθε περίπτωση, οι θυγατρικές καλούνται να βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών τους, να μειώσουν την επιβάρυνσή τους στο περιβάλλον, κ.ο.κ.

Β. Ανά θυγατρική: Το πλαίσιο διαχείρισης του Υπερταμείου περιλαμβάνει την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος κάθε θυγατρικής. Εσωτερικά, αναλύονται το επίπεδο ωριμότητας, τα δυνατά και αδύναμα σημεία κάθε θυγατρικής, κ.λπ., ενώ, προφανώς, λαμβάνονται υπόψη και οι συνθήκες που διέπουν τον κάθε κλάδο (εξωτερικό περιβάλλον). Ως δεύτερο βήμα, οι θυγατρικές κατατάσσονται σε κατηγορίες. Για κάθε κατηγορία έχει αρθρωθεί μία συγκεκριμένη προσέγγιση στον ρόλο που θα κληθεί να διαδραματίσει το Υπερταμείο, ως μητρική εταιρεία. Οι βασικές ομάδες στις οποίες έχουν κατηγοριοποιηθεί οι εταιρείες που βρίσκονται στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου περιγράφονται ως εξής:

- Αναγνωρίζονται εταιρείες-ηγέτες, για τις οποίες το Υπερταμείο καλείται να έχει έναν καθαρά επο-

πτικό ρόλο, εφόσον αυτές είναι ώριμες και εμφανίζουν καλές αποδόσεις εντός των κλάδων τους.

- Εταιρείες για τις οποίες κρίνεται σκόπιμο να αξιολογήσουν την ανάπτυξή τους μέσα από νέες δραστηριότητες ή/και κλάδους στους οποίους δεν δραστηριοποιούνται μέχρι στιγμής.
- Εταιρείες για τις οποίες δεν κρίνεται σκόπιμη ή δεν είναι εφικτή η ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων, αλλά δύνανται να είναι πιο αποδοτικές στις τρέχουσες δραστηριότητές τους.
- Παράλληλα, καταγράφεται μία ομάδα εταιρειών για τις οποίες απαιτείται η εκτέλεση βασικών εργασιών και η επικαιροποίηση των στρατηγικών τους προτεραιοτήτων.

Η κατάταξη των θυγατρικών σε κατηγορίες με ομοειδή χαρακτηριστικά κάνει πιο εύκολη την εφαρμογή της στρατηγικής του Υπερταμείου και την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων του. Ενδεικτικά, για τις θυγατρικές που έχει κριθεί ότι υπάρχουν αδυναμίες στην εκτέλεση ακόμη και βασικών ενεργειών, το Υπερταμείο θα πρέπει να αναλάβει τον ρόλο του Ενεργού Μετόχου, κεντριοποιώντας όσο το δυνατόν βασικές λειτουργίες, όπως -για παράδειγμα- προτίθεται να κάνει με το σύστημα προμηθειών του Ομίλου.

Ενέργεια και Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

ΔΕΗ

Η ΔΕΗ είναι η κορυφαία εταιρεία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Το 2023, η ΔΕΗ προχώρησε στην είσοδο της αγοράς της Ρουμανίας καθώς και στην είσοδο στο retail της ελληνικής αγοράς μέσω της εξαγοράς της αλυσίδας «Κωτσόβολος». Η εταιρεία βρίσκεται σε προνομιακή θέση για να επαναπροσδιορίσει τον εαυτό της ως σημαίνουσα εταιρική οντότητα στα Βαλκάνια με 9 εκατομμύρια πελάτες, 10 GW «πράσινων» έργων και € 1,5 δις λειτουργικά κέρδη.

- Η ΔΕΗ ανακοίνωσε (03/11/23) ότι υπέγραψε συμφωνία με την Currys plc για την εξαγορά της Κωτσόβολος έναντι αντιτίμου που αντιστοιχεί σε αξία επιχείρησης €200 εκατ., χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο δανεισμός, τα ταμειακά διαθέσιμα της εταιρείας και εξαιρουμένων των μισθώσεων. Η συμφωνία για εξαγορά της Κωτσόβολος αποτελεί για τη ΔΕΗ μία στρατηγική κίνηση μετασχηματισμού, καθώς η εποχή της ενεργειακής μετάβασης και του νέου εξηλεκτρισμού δημιουργεί έναν ολόκληρο νέο κόσμο λύσεων για νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Με

την εξαγορά της Κωτσόβολος η ΔΕΗ προχωράει ακόμη γρηγορότερα στον μετασχηματισμό της σε έναν ολοκληρωμένο πάροχο προϊόντων και υπηρεσιών. Η Κωτσόβολος είναι ένα πολύ δυνατό brand στην Ελληνική αγορά με 95 καταστήματα, σε Ελλάδα και Κύπρο, εκ των οποίων τα 27 megastores.

- Η είσοδος στην αγορά της Ρουμανίας μέσω της απόκτησης από την Enel S.p.A όλων των συμμετοχών του ομίλου Enel στη Ρουμανία ολοκληρώθηκε και τυπικά. Η εξαγορά είναι η πρώτη επέκταση της ΔΕΗ εκτός Ελλάδας τις τελευταίες δύο δεκαετίες και είναι η μεγαλύτερη που έγινε ποτέ από ελληνική εταιρεία στα Βαλκάνια. Η εξαγορά θα συνεισφέρει στη ΔΕΗ ένα σημαντικό χαρτοφυλάκιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, περιουσιακών στοιχείων διανομής και προμήθειας.
- Η RWE και η ΔΕΗ ανακοίνωσαν την απόφαση για την έναρξη κατασκευής νέων φωτοβολταϊκών έργων (31/07/23). Τα τρία φωτοβολταϊκά έργα, με συνολική εγκατεστημένη ισχύ περίπου 280 MWp, θα κατασκευαστούν στην Δυτική Μακεδονία, εντός των ορίων του πρώην λιγνιτικού πεδίου Αμυνταίου, με την έναρξη της κατασκευής να προγραμματίζεται για το φθινόπωρο. Και τα τρία φωτοβολταϊκά έργα του Συμπλέγματος 2 Αμύνταιο προβλέπεται να έχουν τεθεί σε λειτουργία μέχρι το τέλος του 2024. Το συνολικό ύψος της επένδυσης εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε €196 εκατομμύρια, €98 εκατομμύρια εκ των οποίων θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA) και €59 εκατομμύρια κατ' αναλογία από μια ομάδα τραπεζών.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της «Ηλεκτροπαραγωγής Αλεξανδρούπολης», όπου η ΔΕΗ κατέχει ποσοστό 51%, ενέκρινε (02/02/23) την επενδυτική πρόταση για την εγκατάσταση σταθμού ηλεκτροπαραγωγής CCGT φυσικού αερίου στην Αλεξανδρούπολη. Η κατασκευή θα ξεκινήσει το 2023 και η νέα μονάδα αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2025. Η νέα μονάδα θα μπορεί να λειτουργεί έως και ένα μείγμα 50/50 φυσικού αερίου και H₂. Αυτό θα ισοδυναμεί με σημαντική εξοικονόμηση όχι μόνο δεδομένων των μειωμένων εκπομπών αλλά και του γεγονότος ότι το H₂ θα παράγεται μέσω ηλεκτρόλυσης με ηλιακή ενέργεια. Μόλις ολοκληρωθεί η μονάδα ισχύος 840 MW θα είναι η πιο αποδοτική θερμική μονάδα της χώρας με απόδοση 63% και το χαμηλότερο μεταβλητό κόστος που της επιτρέπει να είναι η πρώτη που θα εισέρχεται στην αγορά χονδρικής στις ημερήσιες δημοπρασίες.
- Η ΔΕΗ σημειώνει σταθερή πρόοδο στο σχέδιο υιοθέτησης ΑΠΕ. Επί του παρόντος, περίπου 1,6 GW είναι λειτουργικά, ολοκληρωμένα ή υπό κα-

τασκευή, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 30% του στόχου 5 GW.

- Το ΔΣ της ΔΕΗ ΑΕ ενέκρινε την απόσχισης κλάδου με απορρόφηση προς την, 100% θυγατρική της ΔΕΗ, Fibergrid AE της κυριότητας του παλαιότερα αναπτυσθέντος αστικού δικτύου οπτικών ινών καθώς και του δικτύου που αναπτύσσεται τώρα από τη ΔΕΗ περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις ήδη συναφθείσες από τη ΔΕΗ συμβάσεις με τρίτους για κατασκευή, συντήρηση και επισκευή του εν λόγω δικτύου. Η ανάπτυξη του δικτύου οπτικών ινών υλοποιείται αφενός εναέρια, επί του δικτύου διανομής του ΔΕΔΔΗΕ και, αφετέρου υπόγεια μέσω διάρρησης σκάμματος.
- Τα αρμόδια όργανα των εταιρειών του Ομίλου ΔΕΗ στη Ρουμανία αποφάσισαν να απλοποιήσουν τη οργανωτική δομή. Συγκεκριμένα, στη δραστηριότητα προμήθειας, οι δύο διαφορετικές εταιρείες θα συγχωνευτούν σε μία, που θα ονομαστεί PPC Energie. Ομοίως, στη δραστηριότητα διανομής, οι τρεις διαφορετικές εταιρείες θα συγχωνευτούν σε μία, που θα ονομαστεί Rețele Electrice Romania. Αυτή η διαδικασία προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί εντός του τρέχοντος έτους.

ΕΥΔΑΠ & ΕΥΑΘ

Απόφαση ΣτΕ για μεταβίβαση εταιρειών ύδρευσης

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις υπ. αριθμόν 190 -191/2022 αποφάσεις της έκρινε αντισυνταγματικές τις διατάξεις του νόμου 4389/2016 σύμφωνα με τις οποίες η πλειοψηφία των μετοχών των δύο εταιρειών ύδρευσης (ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αντιστοίχως) είχαν μεταβιβασθεί στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, που ανήκει στο ελληνικό δημόσιο.

Στις 30 Ιουλίου 2022 δημοσιεύτηκε ο ν. 4964/2022 (άρθρα 114 & 115) όπου περιλαμβάνονται οι ειδικές ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ.

Περαιτέρω, στις 20 Μαρτίου 2023 δημοσιεύθηκαν οι 7 & 8/2023 αποφάσεις του Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, με τα άρθρα 114 και 115 του Ν. 4964/2022 (που αναφέρονται ανωτέρω), δεν συμμορφώθηκαν προς τις αποφάσεις ΟΛΣτΕ 190 & 191/2022, με τις οποίες

είχε κριθεί η αντισυνταγματικότητα της μεταβίβασης των μετοχών των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από το Δημόσιο στο Υπερταμείο και διετάχθη η εντός 8μήνου συμμόρφωση εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών και η ανα-μεταβίβαση της πλειοψηφίας των μετοχών της ΕΥΔΑΠ από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο.

Με τον Ν. 5037/2023 η εποπτεία της ΕΥΔΑΠ μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενώ η εποπτεία επί της παροχής των υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων στο σύνολο της χώρας ανατέθηκε στην Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.).

Με το άρθρο 64 του νόμου 5045/29/7/2023 (Μεταβίβαση μετοχών της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο) προβλέφθηκε ότι το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Υπερταμείου στις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ μεταβιβάζεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023.

Τρόφιμα και Εφοδιασμός

ΟΚΑΑ – Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας

Ο Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας (ΟΚΑΑ) συνδέει τον πρωτογενή τομέα παραγωγής τροφίμων της χώρας με την αλυσίδα εφοδιασμού, διευκολύνοντας την τροφοδοσία της ελληνικής επικράτειας με φρούτα, λαχανικά, κρέατα και αλιεύματα. Στον ΟΚΑΑ ανήκουν η Κεντρική Αγορά λαχανικών, φρούτων και νωπού κρέατος στην Αθήνα, η Κεντρική Αγορά λαχανικών και φρούτων Πάτρας και 11 Ιχθυόσκαλες.

Η εταιρεία πραγματοποιεί έρευνες ικανοποίησης των εμπόρων που δραστηριοποιούνται στις εγκαταστάσεις της, βάσει των οποίων εντοπίζονται αδυναμίες και σχεδιάζονται βελτιωτικές δράσεις. Η συγκεκριμένη πρακτική επαναλαμβάνεται σε ετήσια βάση με στόχο τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Προκειμένου ο Οργανισμός να μπορεί να συνεχίσει να παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες προς τους εμπόρους που συναλλάσσονται στις εγκαταστάσεις του, και λαμβάνοντας υπόψη το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον, προχώρησε, με ημερομηνία εφαρμογής την 1η Απριλίου 2023, στην αναπροσαρμογή των ενοικίων των Κεντρικών Αγορών κατά 5% και των Ιχθυόσκαλων κατά 3%. Παράλληλα, προχώρησε στην κατάργηση της έκπτωσης 35% στα κοινόχρηστα έξοδα της Κεντρικής Αγοράς Αθηνών, που ίσχυε από το 2017, και στην

αναπροσαρμογή κατά 5% των κοινοχρήστων δαπανών στην Κεντρική Αγορά Πάτρας. Το όφελος από τα ενοίκια ανέρχεται ετησίως σε € 267.955 και από τις κοινές υπηρεσίες σε € 201.317, ήτοι συνολικά € 469.267.

Τον Μάρτιο 2023, το έργο του ΟΚΑΑ, Ανάπτυξης και Εφαρμογής Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για τη διαχείριση και εποπτεία των Ιχθυόσκαλων της χώρας (e-Ιχθυόσκαλα), εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 6.325.922 ευρώ με ΦΠΑ και αφορά στην ηλεκτρονικοποίηση και αναβάθμιση των διαδικασιών λειτουργίας των Ιχθυόσκαλων μέσω της υλοποίησης ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ιχθυόσκαλων (ΟΠΣΔΙ) με στόχο τη διαχείριση και εποπτεία της διακίνησης, εμπορίας και διάθεσης αλιευμάτων στην ελληνική αγορά μέσα από τις Ιχθυόσκαλες. Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Κοινωνία της Πληροφορίας.

Παράλληλα, η εταιρεία προχώρησε στην αντικατάσταση 40 παλαιών οικίσκων στην Ιχθυόσκαλα Κερατσινίου, σύμφωνα με τις οδηγίες των κτηνιατρικών αρχών, συνολικού προϋπολογισμού επένδυσης €105 χιλ., καθώς και στην ανάθεση νέας τεχνικής μελέτης για την ανακαίνιση των εγκαταστάσεων WC στα 10 κτιριακά συγκροτήματα στην Κεντρική Αγορά του Ρέντη.

Επίσης, ο Οργανισμός προχώρησε στην εκπόνηση επικαιροποιημένης μελέτης τρωτότητας των εγκαταστάσεων της στην Λαχαναγορά Αθηνών, σε συνεργασία με το ΚΕΜΕΑ και συμμετείχε στην πιλοτική φάση του Παρατηρητηρίου Βιοασφάλειας του Τ.Ε.Ε. στην Ιχθυόσκαλα Κερατσινίου και στην Κρεαταγορά, με σκοπό την αξιολόγηση και πιστοποίηση τους με γνώμονα την Βιοασφάλεια.

Στο πλαίσιο των δράσεων εξωστρέφειας, ο ΟΚΑΑ συμμετείχε στο 2ο Συνέδριο Ιχθυοκαλλιέργειας και στο Συνέδριο Αλιεία και Υδατοκαλλιέργεια 2024 Γαλάζιοι Ορίζοντες που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ακόμη, έδωσε το «παρών» το 2023 & το 2024 στη Fruit Logistica στο Βερολίνο, στη Seafood Expo Global στην Βαρκελώνη, στην Έκθεση φρούτων και λαχανικών Freskon στη Θεσσαλονίκη και στην MDF EXPO, στην Αθήνα επιβεβαιώνοντας την τεράστια σημασία που δίνει στην ανάπτυξη της αγοράς κρέατος. Επίσης, με κεντρικό σύνθημα «Μετασχηματίζοντας τον ΟΚΑΑ» και «Get Future Ready» συμμετείχε αντίστοιχα στην 87η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης και στην Διεθνή Έκθεση Τεχνολογίας και Καινοτομίας «BEYOND». Τέλος, σε συνεργασία με το Υπερταμείο συμμετείχε στην έκθεση Forward

Green Expo 2023, την 1η Έκθεση για την Κυκλική Οικονομία ενώ μεταξύ 3-5 Οκτωβρίου συμμετείχε στην Fruit Attraction 2023 στη Μαδρίτη.

Με τη συνδρομή του Υπερταμείου, ο ΟΚΑΑ ενσωματώνει σταδιακά δράσεις ESG στην επιχειρησιακή του λειτουργία. Έτσι, λειτούργησε εντός των εγκαταστάσεων της Λαχαναγοράς του Ρέντη σταθμός φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων δύο θέσεων, με πάροχο τη ΔΕΗ, για την εξυπηρέτηση επισκεπτών, πελατών και συνεργατών.

Επίσης, με αφορμή τη συμβολή του στην προστασία του περιβάλλοντος, με Υπηρεσίες Διαχείρισης Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης, ο ΟΚΑΑ Α.Ε. βραβεύτηκε εκ νέου στην κατηγορία Green Business / Industry Process, στο πλαίσιο των Green Brand Awards 2023 & 2024. Ο ΟΚΑΑ υλοποιεί ένα καινοτόμο πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων και ζωικών υποπροϊόντων στις εγκαταστάσεις του, στην Κεντρική Αγορά του Ρέντη και στις Ιχθυόσκαλες Πειραιά, Θεσσαλονίκης και Καβάλας, παράλληλα με ένα πρόγραμμα διαχείρισης των βιοαποβλήτων με μείωση της σπατάλης τροφίμων. Επιπλέον, μέσω του Προγράμματος ΒΙΟΑΞΙΟ-ΠΟΙΩ, προβλέπεται η εγκατάσταση στις Ιχθυόσκαλες Κερατσινίου και Θεσσαλονίκης ειδικού εξοπλισμού για την ανάκτηση του φελλόλ από συσκευασίες και η αξιοποίηση των αλιευτικών υποπροϊόντων και απορριπτόμενων ιχθυρών, για την παραγωγή βιομορίων υψηλής προστιθέμενης αξίας (ΒΥΠΑ), όπως ζελατίνη, διάφορες μορφές κολλαγόνου, λιπαρά οξέα και μέταλλα – ιχνοστοιχεία, τα οποία μέχρι σήμερα απορρίπτονται μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού.

Η εταιρεία ολοκλήρωσε την ετήσια τη μέτρηση του ανθρακικού αποτυπώματός της (Scope 1 και Scope 2).

Τον Απρίλιο και Μάιο 2023, ο ΟΚΑΑ σε συνεργασία με τον Αστικό Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό Εναλεία, συντονιστή της δράσης «Mediterranean Clean Up», προχώρησε σε μία εκτεταμένη δράση καθαρισμού του βυθού αρχικά των Ιχθυοσκαλών Πειραιά, Πάτρας και Θεσσαλονίκης, ενώ με αφορμή την Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος, πραγματοποιήθηκε στην Ιχθυόσκαλα Πειραιά, παρουσίαση της Εναλεία και του Ευρωπαϊκού Γραφείου του Περιβαλλοντικού Προγράμματος του ΟΗΕ (UNEP), με στόχο να παρουσιαστούν τα ευρήματα της θαλάσσιας ρύπανσης.

Η εταιρεία έχει σημαντική συμβολή σε δράσεις «Κοινωνικού Πιάτου». Ειδικότερα, παρέχει από το 2015 στον οργανισμό «Το Χαμόγελο του Παιδιού» ειδικό χώρο εντός της Κρεαταγοράς στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη, για την αποθήκευση, συντήρηση και διαλογή τροφί-

μων, που προορίζονται για την κάλυψη πανελλαδικά των αναγκών των Σπιτιών και Κέντρων Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας.

Στο πλαίσιο των δράσεων εξωστρέφειας και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ο ΟΚΑΑ ΑΕ εντάχθηκε, με σύνθημα «η τροφή είναι πολύτιμο αγαθό και ως τέτοιο πρέπει να την αντιμετωπίζουμε», στη «Συμμαχία για τη Μείωση της Σπατάλης Τροφίμων», η οποία τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αριθμεί, σήμερα, 55 Συνεργαζόμενα Μέρη, συμβάλλοντας, με την τεχνογνωσία που διαθέτει, στην προώθηση καινοτόμων δράσεων με στόχο τη μείωση της σπατάλης των τροφίμων. Τέλος, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, παρέδωσε τον Σεπτέμβριο 2023, 16.000 φιάλες εμφιαλωμένου νερού 1,5 λίτρου στη δημοτική αρχή Βόλου στηρίζοντας τους πολίτες του Βόλου και τον Ιανουάριο 2024 σημαντικές ποσότητες κρέατος πουλερικών φρούτων και λαχανικών στον Δήμο Νίκαιας Αγ Ιωάννη Ρέντη. Παράλληλα, συνεχίζει τις δράσεις ενημέρωσης των μαθητών για την αναγκαιότητα μείωσης της σπατάλης τροφίμων και την υγιεινή διατροφή. Συγκεκριμένα, στην Αγορά του Καταναλωτή, λειτουργούν υπό την αιγίδα του ΟΚΑΑ και σε συνεργασία με την εταιρεία OPENFARM, βιωματικά εργαστήρια, όπου οι μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας έχουν την δυνατότητα να επισκεφθούν και να δουν στην πράξη την λειτουργία του μεγαλύτερου κέντρου διανομής φρούτων και λαχανικών στην Ελλάδα (food hub) και να ενημερωθούν σχετικά με την βιώσιμη και υπεύθυνη κατανάλωση.

ΚΑΘ – Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης

Η Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης, με μοναδικό μέτοχο το Υπερταμείο, δραστηριοποιείται στην διαχείριση του Real Estate για το χονδρικό εμπόριο οπωροκηπευτικών και κρέατος, διασφαλίζοντας την ποιότητα των προϊόντων και τη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού. Λειτουργεί από τον Φεβρουάριο του 1975 σε εγκαταστάσεις έκτασης 221 στρεμμάτων, στο 7ο χλμ. της Εθνικής οδού Θεσσαλονίκης – Αθηνών, στα όρια του Δήμου Ν. Μενεμένης.

Εντός του ακινήτου βρίσκονται τόσο η λαχαναγορά σε 4 πυρήνες, με συνολικά 280 καταστήματα των 60 τ.μ. έκαστο, όσο και η κρεαταγορά, με 24 καταστήματα των 165 τ.μ. το καθένα, με σύγχρονο εξοπλισμό μεταφοράς και αποθήκευσης κρέατος.

Η εταιρεία πραγματοποιεί έρευνες ικανοποίησης των εμπόρων που δραστηριοποιούνται στις εγκαταστάσεις της, βάσει των οποίων εντοπίζονται αδυναμίες και

σχεδιάζονται βελτιωτικές δράσεις. Η συγκεκριμένη πρακτική επαναλαμβάνεται σε ετήσια βάση με στόχο τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Λαμβάνοντας υπόψη το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον, όπου ο υψηλός πληθωρισμός, σε συνδυασμό με τις αυξήσεις μισθών, έχει επιφέρει σημαντικές αυξήσεις των δαπανών και προκειμένου να μπορεί η εταιρεία να συνεχίσει να παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες προς τους εμπόρους προχώρησε, με ημερομηνία εφαρμογής την 1η Ιουλίου 2023, στην αναπροσαρμογή των ενοικίων κατά 5%.

Στο πλαίσιο της αναβάθμισης των υπηρεσιών που παρέχει στους πελάτες της, η ΚΑΘ ανέπτυξε εφαρμογή, η οποία παρέχει τη δυνατότητα αγοράς προπληρωμένων εισιτηρίων για την είσοδο στους χώρους της, μέσω κινητού τηλεφώνου. Οι ιδιοκτήτες RFID θα μπορούν να «φορτώνουν» μονάδες RFID μέσω ηλεκτρονικής συναλλαγής εξ αποστάσεως από το κινητό τους τηλέφωνο, χωρίς να απαιτείται η προσωπική τους παρουσία στο ταμείο της ΚΑΘ. Η ταχεία είσοδος οχημάτων μέσω ταυτοποίησης με σύστημα RFID έχει μειώσει στο ελάχιστο τους χρόνους εισόδου των οχημάτων στις εγκαταστάσεις.

Η ΚΑΘ ολοκλήρωσε το 2023 ένα πρόγραμμα εξωραϊσμού και συντήρησης των εγκαταστάσεων καταγράφοντας ρεκόρ δαπανών στον τομέα αυτό. Στόχος είναι η έγκαιρη αποκατάσταση βλαβών και ζημιών με έμφαση κατά προτεραιότητα σε θέματα ασφάλειας και εύρυθμης λειτουργίας.

Επιπλέον, βασιζόμενη στα πορίσματα της μελέτης τρωτότητας των εγκαταστάσεων η οποία εκπονήθηκε σε συνεργασία με το ΚΕΜΕΑ έχει ξεκινήσει η υλοποίηση των απαραίτητων παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό προγραμματίζεται η εγκατάσταση control room για 24ωρη επιτήρηση των καμερών.

Στο πλαίσιο βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους εμπόρους και τους επισκέπτες της αγοράς, προχώρησε στην δημιουργία 800 νέων θέσεων πάρκινγκ. Αντίστοιχα, σε εφαρμογή των πορισμάτων της κυκλοφοριακής μελέτης που εκπονήθηκε το 2023 ολοκληρώθηκαν οι απαραίτητες βελτιωτικές παρεμβάσεις ώστε σήμερα στις εγκαταστάσεις να υπάρχει πλήρης σήμανση σύμφωνα με τον Κ.Ο.Κ., θέσπιση ορίων ταχύτητας, καθορισμός προτεραιοτήτων στους κόμβους, χωροθέτηση χώρων στάθμευσης, διαβάσεις πεζών και μονοδρομήσεις. Τέλος, ολοκληρώθηκε η εκπόνηση μελέτης για την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Στόχος είναι να υλοποιηθούν στο επόμενο διάστημα όλες οι απαραίτητες βελτιωτικές παρεμβάσεις σε αυτό το πεδίο.

Παράλληλα, ανέθεσε σε σύμβουλο τη μελέτη πυροπροστασίας για το σύνολο της εγκατάστασης και προχώρησε σε επικαιροποίηση του Ειδικού Κανονισμού Λειτουργίας της Κεντρικής Αγοράς προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας της αγοράς.

Τον Μάρτιο 2023 παρουσιάστηκε στην Επιτροπή Κινδύνων του Υπερταμείου η έκθεση εκτίμησης κινδύνου της εταιρείας όπου έλαβε θετικά σχόλια. Επίσης, η Εταιρεία έχει καθιερώσει ένα σύστημα διαχείρισης της υγείας και ασφάλειας στην εργασία το οποίο είναι σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Διεθνές Προτύπου ΕΛΟΤ ISO 45001: 2018.

Η εταιρεία εφαρμόζει ένα πρόγραμμα εξωστρέφειας μέσω της συμμετοχής της σε σχετικές εκθέσεις και πάνελ όπου επιδιώκεται η προώθηση των εγχώριων αγροτικών προϊόντων, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και η διευκόλυνση των εμπορικών σχέσεων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά. Έτσι, η εταιρεία συμμετείχε στην Έκθεση φρούτων και λαχανικών Freskon, στη Θεσσαλονίκη. Επίσης, σε συνεργασία με το Υπερταμείο συμμετείχε στην έκθεση Forward Green Expo 2023, την 1η Έκθεση για την Κυκλική Οικονομία.

Με τη συνδρομή του Υπερταμείου, η ΚΑΘ ενσωματώνει σταδιακά δράσεις ESG στην επιχειρησιακή της λειτουργία. Από τις αρχές Ιουλίου 2023, την καθαριότητα και τη διαχείριση των απορριμμάτων της αγοράς έχει αναλάβει η ΚΑΦSIS ΑΕ. με τη συνολική διαχείριση των απορριμμάτων να υπερβαίνει πλέον τους συμβατικούς στόχους, καθώς μόνο το 15% του συνόλου των απορριμμάτων καταλήγει σε χώρους υγειονομικής ταφής και το υπόλοιπο ανακυκλώνεται.

Η εταιρεία ολοκλήρωσε την ετήσια τη μέτρηση του ανθρακικού αποτυπώματός της (Score 1 και Score 2).

Τον Φεβρουάριο του 2023, η ΚΑΘ, στο πλαίσιο της συμμετοχής της, ως συνδικαιούχος, στο έργο LIFE-IP CEI-Greece «Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα» που συντονίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας σε συνεργασία με 19 στρατηγικούς εταίρους, προχώρησε στην επέκταση του ψυκτικού θαλάμου συντήρησης των διασωσμένων φρούτων και λαχανικών αναβαθμίζοντας έτσι τις δράσεις της που αφορούν στην μείωση οργανικών απορριμμάτων και στη διάσωση τροφής.

Συμβάλλοντας στη μείωση της σπατάλης φαγητού και στην καταπολέμηση της φτώχειας, υλοποιεί την πρωτοβουλία SOCIAL PLATE, μαζί με το Διεθνές Ινστιτούτο

Εκπαίδευσης «Τεχνόπολις». Οι έμποροι της ΚΑΘ παραδίδουν καθημερινά ποσότητες μη εμπορεύσιμων φρούτων και λαχανικών στην Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Κοινωνική Επισιτιστική Βοήθεια», που συστάθηκε για αυτόν τον σκοπό. Γίνεται ειδική διαλογή όσων είναι κατάλληλα προς κατανάλωση, τα οποία ανασυσκευάζονται και διανέμονται σε κοινωνικούς φορείς, προκειμένου να προσφερθούν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Για την ενίσχυση του SOCIAL PLATE, εξασφαλίστηκε επιχορήγηση € 310.000 από το Πράσινο Ταμείο, στο πλαίσιο έργου για την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στην Ελλάδα. Η ΚΑΘ έχει ολοκληρώσει τις δράσεις που προβλέπονται από το χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου. Από την έναρξη του προγράμματος τον Απρίλιο 2018 έως και τον Ιούνιο του 2024, διασώθηκε πάνω από το 75% των 1.645 τόνων οπωροκηπευτικών που συγκεντρώθηκε, το οποίο διατέθηκε σε 70 δικαιούχους οργανισμούς.

Τον Μάιο 2024 εγκρίθηκε από την Γενική Συνέλευση το νέο κείμενο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ Α.Ε.

Η Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. στοχεύει στην ανάπτυξη και εκμετάλλευση των αλυκών και του ορυκτού αλατιού της χώρας, έχοντας ως κύρια δραστηριότητα τη συγκομιδή αλατιού και την πώληση του πρωτογενούς αλατος. Στη δικαιοδοσία της εταιρείας υπάγεται σχεδόν το σύνολο των εν λειτουργία αλυκών της Ελλάδας. Στρατηγικός της στόχος είναι η αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας, η βελτίωση της ποιότητας και η ένταξη του προϊόντος σε νέα πρότυπα πιστοποίησης.

Παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες που δημιούργησαν σημαντικές καθυστερήσεις στο προγραμματισμένο επενδυτικό σχέδιο και τη διαδικασία παραγωγής, η Εταιρεία πέτυχε ικανοποιητικό παραγωγικό αποτέλεσμα, φθάνοντας τους 180 χιλιάδες τόνους ενώ οι επενδύσεις που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα συνέβαλαν στην βελτιστοποίηση της ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος.

Έχοντας ολοκληρώσει τις αδειοδοτικές διαδικασίες για τις εγκαταστάσεις της η Εταιρεία προχωράει με την υλοποίηση του προγραμματισμένου επενδυτικού της πλάνου με στόχο την ενίσχυση του παραγωγικού αποτελέσματος και τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων από τυχόν αντίξοες καιρικές συνθήκες. Παράλληλα, προχωρά τις ενέργειες για την περαιτέ-

ρω αξιοποίηση ή και επέκταση των παραχωρημένων εκτάσεων των αλυκών, σε συμφωνία με τους οικείους δήμους. Μετά από μία αρχική συμφωνία με τον δήμο Πύδνας, η εταιρεία βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της δυνατότητας αξιοποίησης και επέκτασης της αλυκής Κίτρους.

Παράλληλα, ξεκίνησε η παραγωγική διαδικασία σε όλες τις αλυκές ευελπιστώντας σε ένα ικανοποιητικό παραγωγικό αποτέλεσμα λαμβάνοντας υπόψη και την θετική επίδραση των μέχρι σήμερα επενδύσεων. Επίσης, ολοκληρώθηκε η επέκταση των κρυσταλλοποιητών της Αλυκής Καλλονής και θα είναι πλήρως λειτουργικοί για τον φετινό κύκλο παραγωγής.

Η εταιρεία έχει λάβει την αρχική έγκριση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την πιστοποίηση του προϊόντος «Αφρίνα», ως Προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) και βρίσκεται σε τελικό στάδιο έγκριση. Με την κατοχύρωση της πιστοποίησης το προϊόν θα πάρει αξία ώστε να ανοίξει ο δρόμος και για την τυποποίησή του επιτρέποντας στην εταιρεία το άνοιγμά της σε νέες αγορές.

Παράλληλα, σε συνεργασία με εξωτερικό συνεργάτη, επιχειρεί την χαρτογράφηση της εγχώριας αγοράς αλατος ενώ σε ετήσια βάση υλοποιεί έρευνα ικανοποίησης πελατών με στόχο την βελτίωσή της στον τομέα της εμπορικής της πολιτικής. Παράλληλα ολοκληρώθηκε η ανανέωση της εταιρικής ταυτότητας της Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. και η νέα ιστοσελίδα της εταιρείας σηματοδοτεί μια εκκίνηση εξωστρέφειας, την οποία έχει θέσει ως στόχο το Υπερταμείο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την επενδυτική πρόταση της κοινοπραξίας, στην οποία συμμετέχουν οι Ελληνικές Αλυκές για τη δημιουργία πιλοτικής μονάδας παραγωγής υδροξειδίου του μαγνησίου.

Παράλληλα, το Υπερταμείο έχει ενημερώσει την εταιρεία για την σημασία της υλοποίησης ολοκληρωμένου πλάνου ESG, βάσει του οποίου έχουν τεθεί ως κορυφαία προτεραιότητα, με σημαντική αξία για τη χώρα, οι μετρήσεις βιοποικιλότητας. Στο πλαίσιο αυτό, σε συνεργασία με τον ΔΕΔΔΗΕ, η εταιρεία προχώρησε το 2023 σε αντικατάσταση των ηλεκτροφόρων καλωδίων της ΔΕΗ στην αλυκή Μεσολογίου προκειμένου να αποφευχθεί η ηλεκτροπληξία από την πρόσκρουση των πτηνών σε αυτά, ενώ η εταιρεία έχει καθιερώσει ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης το οποίο είναι σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Διεθνές Προτύπου EMAS ISO 14001.

Η εταιρεία ολοκλήρωσε την ετήσια τη μέτρηση του ανθρακικού αποτυπώματός της (Score 1 και Score 2).

Τον Ιούλιο 2024 εγκρίθηκε από την Γενική Συνέλευση το νέο κείμενο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας.

Την 18.05.2023 το Υπερταμείο προέβη στην αγορά 1.087.063 κοινών ονομαστικών μετοχών της «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.» με ονομαστική αξία 1,59 ΕΥΡΩ η καθεμία που αντιστοιχούν σε ποσοστό 24,81% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και ανήκαν στην “Κ.Ε. Καλαμαράκης Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία - ΚΑΛΑΣ Α.Ε. Α.Ε.”. Μετά την εν λόγω εξαγορά το Υπερταμείο κατέχει πλέον το 80% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Το Υπερταμείο διερευνά τις επιλογές για τον μετασχηματισμό της εταιρείας, ώστε να μπορέσει να αξιοποιήσει τη δυναμική της ελληνικής αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό έχει ανατεθεί σε σύμβουλο το έργο παροχής στον Μέτοχο εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με την προσέλκυση στρατηγικού επενδυτή για τις Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.

Διαχείριση Ακινήτων

ΓΑΙΑΟΣΕ

Τον Απρίλιο του 2023 ορίστηκε από το Υπερταμείο νέο Διοικητικό Συμβούλιο, με μεταβατική εκτελεστική Διοίκηση, ενώ ο νέος Διευθύνων Σύμβουλος ορίστηκε την 1^η Ιουνίου του 2024.

Η συμφωνία τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης του Θριασίου 1, που θα μετατραπεί σε πάρκο logistics, με πολλαπλά οφέλη για τη ΓΑΙΑΟΣΕ και κυρίως την ελληνική οικονομία κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το Νοέμβριο 2022. Αντίστοιχα σημαντικό έργο αποτελεί η αξιοποίηση του πρώην στρατοπέδου Γκόνου, το οποίο εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και ανατέθηκε η ωρίμανσή του στη μονάδα ΡΡΦ του ΤΑΙΠΕΔ.

Η ΓΑΙΑΟΣΕ ξεκίνησε τη διαδικασία εκπόνησης προμελετών σκοπιμότητας για την αξιοποίηση σημαντικών σιδηροδρομικών σταθμών, όπως της Θεσσαλονίκης, του Πειραιά, της Κατερίνης και του Πλαταμώνα. Επίσης, τον Οκτώβριο του 2022 ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση του Σιδηροδρομικού Σταθμού Πύργου. Σχετικά με τη δραστηριότητα του τροχαίου υλικού, παρατάθηκε η μίσθωση με τη Hellenic Train για 5 έτη μετά από αίτημα της τελευταίας. Η ΓΑΙΑΟΣΕ επίσης παρέτεινε τη μίσθωση με τη Railcargo Goldair Logistics για άλλα δύο έτη ενώ σύναψε συμφωνία μίσθωσης δύο κινητηρίων μονάδων με τη GFR-Hellas. Σημειώθηκε επίσης σημαντική πρόοδος σχετικά με το έργο ανάταξης του ETCS

on board, καθώς επίσης και με την έγκριση θέσης σε λειτουργία του GSMR.

Τον Ιούλιο 2023, η ΓΑΙΑΟΣΕ απέκτησε την Πιστοποίηση του Great Place to Work® ενώ το Δεκέμβριο 2022 πιστοποιήθηκε με το διεθνές πρότυπο ISO:14001.

Ανάπτυξη ακινήτων

I. Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο: Σε συνέχεια της υπογραφής (30 Μαρτίου 2022) της Συμφωνίας Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης του Θριασίου 1, και της κύρωσής από τη Βουλή των Ελλήνων το Νοέμβριο 2022 (Ν. 4991/2022), ο Παραχωρησιούχος ξεκίνησε τις διαδικασίες αδειοδότησης για τη δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (Ν. 4982/2022) αρχής γενομένης από την εκπόνηση αναθεωρημένου master plan, το οποίο εγκρίθηκε υπό προϋποθέσεις από το ΔΣ της ΓΑΙΑΟΣΕ τον Φεβρουάριο του 2023. Παράλληλα, στις 31-10-2023 ο Παραχωρησιούχος κατέθεσε στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων την αίτηση για τη χορήγηση έγκρισης ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας σύμφωνα με τον Ν. 4982/2022, ενώ παράλληλα η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας έχει διαβιβάσει τον φάκελο περιβαλλοντικής αδειοδότησης στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΥΠΕΝ.

II. Αξιοποίηση π. Στρατοπέδου Γκόνου: Στη Βόρεια Ελλάδα, το πρώην στρατόπεδο «Γκόνος» αποτελεί ένα ακίνητο με ιδιαίτερα αξία, δεδομένου ότι η εγγύτητά του με τον λιμένα Θεσσαλονίκης, την Εγνατία οδό και την παρακείμενη σιδηροδρομική υποδομή, καθώς και η γειτνίασή του με τα Βαλκάνια, του προσδίδουν σημαντικά γεωστρατηγικά χαρακτηριστικά.

Η αξιοποίησή του έχει ενταχθεί με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής τον Απρίλιο 2022, στο πρόγραμμα «Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας» και η ωρίμανση για την επίσπευση των σχετικών διαδικασιών παραχώρησης ανατέθηκε από τη ΓΑΙΑΟΣΕ στη Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (ΡΡΦ) του ΤΑΙΠΕΔ. Η σύμβαση μεταξύ ΓΑΙΑΟΣΕ και ΤΑΙΠΕΔ υπεγράφη στις 4 Αυγούστου 2022 και έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για την ωρίμανση και αξιοποίηση του ακινήτου.

Έως το τέλος του 2023 έχει ολοκληρωθεί το τεχνικό και νομικό due diligence ενώ παράλληλα έχει γίνει η προκαταρκτική αξιολόγηση εναλλακτικών σεναρίων ανάπτυξης. Επιπλέον, έχει επιλεγεί ο πολεοδομικός προορισμός του ακινήτου (σ.σ. μέσω της ανάπτυξης

Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας του Ν. 4982/2022) και έχει δρομολογηθεί η επικαιροποίηση της τοπογραφικής μελέτης.

III. Αξιοποίηση Σιδηροδρομικών Σταθμών

Η ΓΑΙΑΟΣΕ ολοκλήρωσε τη διαδικασία εκπόνησης προμελετών σκοπιμότητας για την αξιολόγηση σεναρίων βέλτιστης αξιοποίησης ακινήτων και ειδικότερα των:

- Κεντρικός σιδηροδρομικός σταθμός Θεσσαλονίκης,
- Κεντρικός σιδηροδρομικός σταθμός Πειραιά
- Σιδηροδρομικός Σταθμός Κατερίνης και
- Σιδηροδρομικός σταθμός Πλαταμών

IV. Μουσείο Ολοκαυτώματος: Το Νοέμβριο 2022 ολοκληρώθηκε η διαδικασία (που ξεκίνησε τον Ιούλιο 2022) για την τροποποίηση του Π.Δ. ΥΣ 98/2017 «Έγκριση ειδικής πολεοδομικής μελέτης Ακινήτου Ιδιοκτησίας ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ για τη δημιουργία Μουσείου Ολοκαυτώματος στην περιοχή του Εμπορικού Σταθμού Θεσσαλονίκης, στον Δήμο Θεσσαλονίκης, Π.Ε. Θεσσαλονίκης» (ΦΕΚ 850/Δ/18- 11-2022). Το Φεβρουάριο 2023, η ΓΑΙΑΟΣΕ έδωσε τη σύμφωνη γνώμη της επί του φακέλου για την προέγκριση της οικοδομικής άδειας του Μουσείου Ολοκαυτώματος, η οποία εν τέλει εγκρίθηκε από τις αρμόδιες αρχές.

Μητρώο ακίνητης περιουσίας

I. Εθνικό Κτηματολόγιο:

(α) Σύνταξη Εθνικού Κτηματολογίου: Υποβολή ενστάσεων – αιτήσεων διόρθωσης, λόγω ανάρτησης των κτηματολογικών στοιχείων. Αξιολόγηση των εκθέσεων των επιτροπών ενστάσεων, για τυχόν υποβολή αντιρρήσεων. Σύνταξη τεχνικών υπομνημάτων. Εξελίσσεται μέχρι και σήμερα και αφορά σε 15 Περιφερειακές Ενότητες.

β) Λειτουργία Εθνικού Κτηματολογίου: Πλήρης καταγραφή και τεχνική υποστήριξη για την κατάθεση διεκδικητικών αγωγών σε περιπτώσεις που στις αρχικές εγγραφές του Ε.Κ. διαπιστώνονται γεωμετρικά λάθη στην καταγραφή των ιδιοκτησιών του Ο.Σ.Ε. ή δεν εμφανίζεται ο Ο.Σ.Ε. ως κύριος των γεωτεμαχίων. Εξελίσσεται μέχρι και σήμερα και αφορά σε 50 Ο.Τ.Α..

II. Εκτιμήσεις Ακινήτων: Κατά την περίοδο αυτή, ανατέθηκε σε ανεξάρτητους εξωτερικούς εκτιμητές η επικαιροποίηση των εκτιμήσεων όλων των ακινήτων που έχουν συμπεριληφθεί στις Οικονομικές Καταστάσεις

της Εταιρείας κατά τις προηγούμενες περιόδους. Παράλληλα, εφαρμόζοντας το πλάνο αναγνώρισης ακινήτων/δικαιωμάτων επί των ακινήτων που εκτιμώνται ως εμπορικά αξιοποιήσιμα, εκτιμήθηκε η εμπορική αξία επιπρόσθετων που σήμερα βρίσκονται υπό την διαχείριση της ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ. Το αποτέλεσμα των νέων επιμετρήσεων, κατόπιν ελέγχου και αξιολόγησης, ενσωματώνεται στις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για το 2023.

III. Αναβάθμιση Γεωπληροφοριακών Συστημάτων:

Διαρκής αναβάθμιση του γεωπληροφοριακού συστήματος της εταιρείας και ένταξη κάθε ανοιχτής γεωχωρικής πληροφορίας που αφορά-επηρεάζει την ακίνητη περιουσία (περιβαλλοντικές, πολεοδομικές πληροφορίες, θεσμικές γραμμές, υπόβαθρα Εθνικού Κτηματολογίου, κ.α.). Για κάθε γεγονός, δυνατότητα, άμεσης, χωρικής αποτύπωσης του συμβάντος, γεγονός που διευκολύνει τη χάραξη στρατηγικής και τη λήψη αποφάσεων.

Διαχείριση τροχαίου υλικού

I. Συμμετοχή στην Επιτροπή για την υποστήριξη στις Μεταρρύθμισης του Σιδηροδρομικού Τομέα

Τον Σεπτέμβριο του 2023, δυνάμει της υπ. αριθ. 269128/12-9-2023 Υπουργικής Απόφασης, συγκροτήθηκε Επιτροπή στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για την υποστήριξη της μεταρρύθμισης και του εκσυγχρονισμού του Σιδηροδρομικού Τομέα στην οποία συμμετέχει και η ΓΑΙΑΟΣΕ.

Περαιτέρω η εταιρεία συμμετέχει στην ομάδα εργασίας που όρισε το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στις αρχές του 2024 με στόχο την οργανωτική μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού τομέα της χώρας και τον προσδιορισμό των επόμενων βημάτων για την υλοποίηση.

Έχει ανακοινωθεί από το αρμόδιο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών η ενοποίηση των αρμοδιοτήτων των σημερινών σιδηροδρομικών φορέων ΟΣΕ, ΕΡΓΟΣΕ και μέρους της ΓΑΙΑΟΣΕ σε μια νέα ενιαία εταιρεία, η οποία, με τη σειρά της, θα αναλάβει την αποκλειστική ευθύνη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη συντήρηση και την ασφαλή διαχείριση των σιδηροδρομικών υποδομών και του τροχαίου υλικού.

II. Συστήματα

(α) ETCS: Κατόπιν 2 άγονων διαγωνισμών, η ΕΑΑΔΗΣΥ (2/5/2023) ενέκρινε την προσφυγή της ΓΑΙΑΟΣΕ στη

διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Η πρόσκληση της απευθείας διαπραγμάτευσης δημοσιεύτηκε στις 23/5/2023.

Παράλληλα, τον Απρίλιο 2023, η ΓΑΙΑΟΣΕ σύναψε σύμβαση με τη HITACHI RAIL για την εκτέλεση πιλοτικού προγράμματος. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία, αποκαταστάθηκε το ETCS on board σε 2 οχήματα (ένας συρμός DESIRO).

Στις 12.7.2023 η ΓΑΙΑΟΣΕ υπέβαλλε νέο αίτημα στην ΕΑΔΗΣΥ για την παροχή σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, σύμφωνα με την από 21.06.2023 προσφορά της HITACHI που οδήγησαν στον επαναπροσδιορισμό του τρόπου εκτέλεσης των εργασιών και του εκτιμώμενου ύψος προϋπολογισμού. Η ΕΑΔΗΣΥ παρείχε τη σύμφωνη γνώμη της στις αρχές Αυγούστου και η ΓΑΙΑΟΣΕ ανάρτησε τροποποιημένη πρόσκληση στις 18 Αυγούστου του 2023.

Η HITACHI υπέβαλε προσφορά εντός της προβλεπόμενης ημερομηνίας, η οποία αξιολογήθηκε και ζητήθηκε νέα βελτιωμένη προσφορά. Η HITACHI υπέβαλε τη νέα βελτιωμένη προσφορά, η οποία έγινε αποδεκτή. Στη συνέχεια η HITACHI υπέβαλε τα όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και το Δ.Σ. της ΓΑΙΑΟΣΕ την ανακήρυξε Οριστικό Ανάδοχο του έργου με την 29/11/2023 απόφασή του.

Η σύμβαση υποβλήθηκε προς έγκριση στο Ελεγκτικό Συνέδριο στις 22/12/2023, το οποίο αποφάνθηκε θετικά στις 15/01/2024. Η σύμβαση υπεγράφη τελικά τον Μάρτιο του 2024 οπότε και ξεκίνησε η υλοποίηση του έργου που συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

(β) GSMR: Το σύστημα GSMR έχει εγκατασταθεί σε τέσσερις (4) τύπους οχημάτων (H/A Siemens Hellas Sprinter, MLW, AdTranz και IC). Η ΓΑΙΑΟΣΕ υπέβαλλε αίτημα στη ΡΑΣ για την έγκριση θέσης σε λειτουργία αυτών των τεσσάρων (4) τύπων, το Φεβρουάριο 2023 και έλαβε τη σχετική έγκριση τον Αύγουστο 2023. Παράλληλα, η ΓΑΙΑΟΣΕ μελετά μέσω τεχνικού συμβούλου την ωρίμανση έργου αναβάθμισης του υφιστάμενου συστήματος GSM-R και προμήθειας και εγκατάστασης στα υπόλοιπα οχήματα.

III. Scrapping Τροχαίου Υλικού

Η ΓΑΙΑΟΣΕ προκήρυξε διαγωνισμό για την εκποίηση εκατό είκοσι τριών (123) οχημάτων Τροχαίου Υλικού, που βρίσκονται στις περιοχές της Θεσσαλίας και της Θεσσαλονίκης. Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ήταν στις 10 Ιανουαρίου 2024 και υποβλήθηκαν προσφορές. Μετά την ολοκλήρωση δι-

αδικασία της αξιολόγησης η εταιρεία προχώρησε σε ηλεκτρονική δημοπρασία και σήμερα βρίσκεται στο τελικό στάδιο συμβασιοποίησης του έργου.

IV. Λοιπά θέματα

Τον Ιούλιο 2023, υπό την αιγίδα του αρμόδιου εποπτεύοντος Υπουργείου (ΥΠ.Υ.ΜΕ.), συγκροτήθηκε αρμόδια ομάδα εργασίας στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των εταιρειών ΟΣΕ, HELLENIC TRAIN και ΓΑΙΑΟΣΕ καθώς και στελέχη του Υπουργείου με σκοπό την διευθέτηση όλων των ανοιχτών οικονομικών εκκρεμοτήτων μεταξύ των μερών. Οι Διοικήσεις των εταιρειών ΓΑΙΑΟΣΕ και HELLENIC TRAIN είναι σε προχωρημένες επαφές για την υπογραφή Συνυποσχετικού Διαιτησίας, με σκοπό τον προσδιορισμό του πλάτους εξόφλησης των απαιτήσεων της ΓΑΙΑΟΣΕ καθώς και την ένταξη και επίλυση εκατέρωθεν οικονομικών αξιώσεων στη Διαιτησία.

Τέλος, η ΓΑΙΑΟΣΕ ανέθεσε σε εξωτερικό εξειδικευμένο σύμβουλο και ολοκλήρωσε την εκτίμηση της αξίας δεκατριών (13) οχημάτων που καταστράφηκαν σε ατύχημα και εκατόν πενήντα έξι (156) οχημάτων, για τα οποία ο Operator είχε αιτηθεί την επιστροφή τους το 2022, και ενώ ήταν σε εξέλιξη η διαδικασία που προβλέπεται από τη Σύμβαση Μίσθωσης, προχώρησε σε μερική καταγγελία της μίσθωσης για αυτά.

ESG και άλλα θέματα

Υιοθετώντας τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, η ΓΑΙΑΟΣΕ έχει πιστοποιηθεί με το διεθνές πρότυπο ISO:14001 (2021), ενώ το Δεκέμβριο 2022 πιστοποιήθηκε με το σύστημα διαχείρισης ενέργειας (ISO 50001). Τον Ιανουάριο του 2024 ολοκληρώθηκε ο Απολογισμός βιωσιμότητας βάσει των προτύπων GRI.

Η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανήλθε σε ~1.250 MWh, υπερκαλύπτοντας (περισσότερο από 100x) την κατανάλωση, καθώς η εταιρεία διατηρεί δύο φωτοβολταϊκά πάρκα, συνολικής δυναμικότητας 1,1 MW, στο Θριάσιο.

Η εταιρεία προχώρησε στον υπολογισμό του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος -carbon footprint. Τον Οκτώβριο του 2023 ολοκληρώθηκε η μέτρηση εκπομπών Scope 1 & 2 για το κεντρικό κτίριο της ΓΑΙΑΟΣΕ και συντάχθηκε η έκθεση ανθρακικού αποτυπώματος για το έτος 2022. Η εταιρεία έχει εγκαταστήσει στο κεντρικό της κτίριο μετρητικές διατάξεις κατανάλωσης ενέργειας για 24/7 ενεργειακή παρακολούθηση του κτιρίου με διασύνδεση των ενεργειακών δεδομένων στην cloud

Enerbrain IoT Platform. Επιπρόσθετα, έχει υπογραφεί η σύμβαση με τον ΔΕΔΔΗΕ για την κατασκευή φωτοβολταϊκού σταθμού με Net Metering στο δώμα του κτιρίου της εταιρείας προκειμένου να μειωθεί το ανθρακικό της αποτύπωμα της Εταιρείας κατά 44%.

Περαιτέρω, με την υποστήριξη εξωτερικής εξειδικευμένης εταιρείας - Risk Officer - η εταιρεία προχώρησε σε αξιολόγηση των κινδύνων τον Ιούνιο 2023, η οποία επισκοπείται και επικαιροποιείται περιοδικά.

Τέλος, η εταιρεία προχώρησε εκ νέου το 2023 στη δεύτερη έρευνα μέτρησης δέσμευσης εργαζομένων αξιοποιώντας τη μεθοδολογία του Great Place to Work®. Τα αποτελέσματα της έρευνας αξιολογήθηκαν, παρουσιάστηκαν στη διοίκηση και το προσωπικό και στη συνέχεια εκπονήθηκε σχετικό πλάνο δράσεων, η υλοποίηση του οποίου είναι σε εξέλιξη.

ΤΑΙΠΕΔ

Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) έχει στόχο να προσελκύει άμεσες επενδύσεις, να διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία του Ελληνικού Δημοσίου, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αξίας τους. Αποστολή της άμεσης θυγατρικής του Υπερταμείου είναι η ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής της ελληνικής οικονομίας.

Οι δράσεις αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων αφορούν σε:

- σχεδιασμό και ωρίμανση διαδικασιών αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων,
- εισαγωγή στο χρηματιστήριο και διάθεση μετοχών/ εταιρειών,
- παραχωρήσεις δικαιωμάτων χρήσης, λειτουργείας κτλ., δικαιωμάτων επί γης κ.α.,
- πώληση / μίσθωση ακινήτων/ γης, και
- παροχή υπηρεσιών διαγωνιστικών διαδικασιών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Εντός του 2023 το ΤΑΙΠΕΔ διεύρυνε τις δραστηριότητές του ως πάροχος υπηρεσιών ανάπτυξης έργων και διαγωνιστικών διαδικασιών για περιουσιακά στοιχεία και για λογαριασμό φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Με τροποποίηση του ιδρυτικού του νόμου εντός του 2024, δόθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ η δυνατότητα παροχής των ως άνω υπηρεσιών σε δημόσιους φορείς και εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

Παράλληλα δρομολογήθηκαν με ταχείς ρυθμούς μία σειρά από έργα αποκρατικοποίησης μείζονος σημα-

σίας που περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αξιοποίησης - ΕΠΑ (Asset Development Plan - ADP). Τα σημαντικότερα γεγονότα του 2023 μέχρι και τον Ιούλιο 2024, που αφορούν στα περιουσιακά στοιχεία των οποίων η αξιοποίηση βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, είναι τα ακόλουθα:

1. **Εισαγωγή και διαπραγμάτευση μετοχών στο ΧΑ με παράλληλη διάθεση ποσοστού 30% του ΤΑΙΠΕΔ στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ):** Ο δημόσιος διεθνής διαγωνισμός για την πώληση του 30% των μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ που προκηρύχθηκε το 2019 τέθηκε σε αναστολή. Στις 01/06/2023 υπεγράφη Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ των νυν μετόχων της εταιρείας για αρχική δημόσια προσφορά (IPO) στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ). Το ΤΑΙΠΕΔ ολοκλήρωσε επιτυχώς τις διαδικασίες για την διάθεση των υφισταμένων μετοχών του στο ΔΑΑ μέσω δημόσιας προσφοράς και η έναρξη της διαπραγμάτευσης του συνόλου των μετοχών της εταιρείας ξεκίνησε στις 07/02/2024. Τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του ΤΑΙΠΕΔ που συγκεντρώθηκαν από τη Συνδυασμένη Προσφορά, συμπεριλαμβανομένης της Προσαύξησης (Premium) που κατέβαλλε η AviAlliance, ανέρχονται σε €784,74 εκατ.
2. **Διεύρυνση του free float με διάθεση ποσοστού 4,28% του ΤΑΙΠΕΔ στην HELLENiQ ENERGY (πρώην Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. - ΕΛΠΕ):** Στις 08/12/2024 το ΤΑΙΠΕΔ και η Paneuropean Oil and Industrial Holdings S.A. ανακοίνωσαν την πώληση 33.619.870 υφιστάμενων κοινών μετοχών που αντιστοιχούν στο 11,0% των μετοχών της HELLENiQ ENERGY, στην τιμή των 7,00 ευρώ ανά Μετοχή, μέσω διαδικασίας κατάρτισης επιταχυνόμενου βιβλίου προσφορών. Το ΤΑΙΠΕΔ διέθεσε 13.128.317 Μετοχές (4,28%) στο πλαίσιο της Συναλλαγής και, μετά την ολοκλήρωση της Συναλλαγής, κατέχει 31,20% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας από το 35,48% προ της συναλλαγής. Τα έσοδα του ΤΑΙΠΕΔ που συγκεντρώθηκαν από τη Συνδυασμένη Προσφορά ανέρχονται σε €91,90 εκατ.
3. **Παραχώρηση Εγνατίας Οδού:** Σε συνέχεια της ανακήρυξης του Προσωρινού Αναδόχου, εντός του 2023 προχώρησαν οι διαδικασίες για τα επόμενα βήματα της συναλλαγής. Στις 29/03/2024, μετά την θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έγινε η υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης με τον Παραχωρησιούχο και τους αρχικούς του μετόχους. Θα ακολουθήσει η Κύρωση της Σύμβασης από την Βουλή των Ελλήνων και η πλήρωση των αναβλητικών αιρέσεων που ορίζει η Σύμβαση για το οικονομικό κλείσιμο.
4. **Παραχώρηση Αττικής Οδού:** Στις 17/07/2023 πα-

ρελήφθησαν έξη δεσμευτικές προσφορές, και στις 14/09/2023 το ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ προχώρησε στην ανακήρυξη την ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ως «Προτιμητέο Επενδυτή», και την ένωση προσώπων VINCI HIGHWAYS S.A.S. – VINCI CONCESSIONS S.A.S. – ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. – MOBILITY PARTNER S.A.S. ως «Επιλαχόντα Προτιμητέο Επενδυτή». Η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.) απέρριψε την Διοικητική Προσφυγή που είχε καταθέσει ο Επιλαχών Επενδυτής. Ο Επιλαχών Επενδυτής προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) και στις 30/01/2024 συζητήθηκε η σχετική αίτηση ακύρωσης. Η απόφαση του ΣτΕ με αρ. 444/2024 απέρριψε την αίτηση ακύρωσης. Αναμένεται η υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης με τον Παραχωρησιούχο ώστε να ακολουθήσει η Κύρωση της Σύμβασης από την Βουλή των Ελλήνων.

5. **Λιμήν Αλεξανδρούπολης:** Στις 20/02/2023 το ΤΑΙΠΕΔ δημοσίευσε Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών για την παροχή υπηρεσιών Συμβούλου Στρατηγικής & Επιχειρηματικής Ανάπτυξης. Στις 17/05/2023 ανακοινώθηκε η ένταξη της χρηματοδότησης έργου αναβάθμισης των υποδομών αξίας €24 εκατ. στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF). Παράλληλα διερευνώνται και έτερες παρεμβάσεις για την ανάπτυξη του λιμένος Αλεξανδρούπολης με ίδιους πόρους ή/και με τη συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.
6. **Λιμήν Καβάλας Φίλιππος Β':** Στις 13/06/2023, μετά την θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον προσυμβατικό έλεγχο του διαγωνισμού, έλαβε χώρα η Κύρωση της Σύμβασης Υπο-παραχώρησης από τη Βουλή των Ελλήνων. Αναμένεται η έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) και η ικανοποίηση των λοιπών προϋποθέσεων (Conditions Precedent – CP), προκειμένου να ακολουθήσει το οικονομικό κλείσιμο της συναλλαγής. Ήδη στις 13/06/2024 εισήχθη στην Ολομέλεια της Βουλής προς συζήτηση και ψήφιση το σχέδιο νόμου του υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής «Κύρωση της από 23 Νοεμβρίου 2023 Σύμβασης Υπο-Παραχώρησης μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου, της εταιρείας «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» και της εταιρείας «Οργανισμός Λιμένος Καβάλας Α.Ε.», και αφετέρου της εταιρείας «ΣΑΡΙΣΑ Υπο-Παραχώρηση Λιμένος Καβάλας Φίλιππος II Ανώνυμη Εταιρεία», της εταιρείας «Blacksummit Financial Group Inc», της εταιρείας «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Ακινήτων Κατασκευών» και της εταιρείας «Ευρωπαϊκές Επενδύσεις και Επιχειρήσεις Αεροδιαστημικής Μονοπρόσωπη Ανώνυμος Εταιρεία».

7. **Λιμήν Ηγουμενίτσας:** Στις 21/03/2023, μετά την θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υπεγράφη η Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών με τον Προτιμητέο Επενδυτή (GRIMALDI EUROMED S.p.A. – MINOAN LINES S.A. & INVESTMENT CONSTRUCTION COMMERCIAL AND INDUSTRIAL S.A.). Στις 20/10/2023 επετεύχθη το οικονομικό κλείσιμο της συναλλαγής και το 67% των μετοχών της εταιρείας μεταβιβάστηκαν στον Επενδυτή έναντι τιμήματος €84,17 εκατ.
8. **Λιμήν Ηρακλείου Κρήτης:** Στις 24/04/2023 το ΤΑΙΠΕΔ δέχτηκε δύο δεσμευτικές προσφορές και στις 12/06/2023 ανακήρυξε Προτιμητέο Επενδυτή την κοινοπραξία GRIMALDI EUROMED S.p.A. – ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε. Στις 18/12/2023, μετά την θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υπεγράφη η Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών για την απόκτηση ποσοστού 67% στο μετοχικό κεφάλαιο του Οργανισμού Λιμένος Ηρακλείου (ΟΛΗ Α.Ε.) μεταξύ του Ταμείου και της κοινοπραξίας και αναμένεται η Κύρωσή της από την Βουλή των Ελλήνων. Στις 13/07/2024 κατατέθηκε προς συζήτηση στη Διάρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής το σχέδιο νόμου του υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με τίτλο «Κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με τη χρήση και εκμετάλλευση ορισμένων χώρων και περιουσιακών στοιχείων εντός του Λιμένα Ηρακλείου».
9. **Λιμήν Βόλου:** Στις 03/02/2023 ανακοινώθηκε ότι υπέβαλαν φακέλους Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος οκτώ επενδυτικά σχήματα τα οποία στις 31/03/2023 αναδείχθηκαν ως προεπιλεγέντες επενδυτές. Στις 23/08/2023, ελήφθησαν 4 δεσμευτικές προσφορές και στις 28/09/2023 το ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ προχώρησε στην ανακήρυξη του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε. ως Προτιμητέο Επενδυτή και την Κοινοπραξία «Goldair Cargo Α.Ε. – Goldair Handling Α.Ε.» ως Επιλαχόντα Προτιμητέο Επενδυτή. Η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.) απέρριψε την Διοικητική Προσφυγή που είχε καταθέσει ο Επιλαχών Επενδυτής. Ο Επιλαχών Επενδυτής προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) και η υπόθεση συζητήθηκε στις 20/02/2024. Στις 15/07/2024 ανακοινώθηκε ότι το ΣτΕ παραπέμπει, εκ νέου, στην Αρχή Εκδίκασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) την προσφυγή της Goldair για την πώληση του 67% του Οργανισμού Λιμένος Βόλου στον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης, ο οποίος στον σχετικό διαγωνισμό του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) είχε ανακηρυχθεί προτιμητέος επενδυτής.

10. **Λιμήν Λαυρίου:** Στις 06/03/2024 εκδόθηκε η Πρόσκληση Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την πώληση πλειοψηφικού πακέτου, τουλάχιστον 50% + 1 μετοχή, της «Οργανισμός Λιμένος Λαυρίου Α.Ε.» (Α' Φάση). Στις 30/05/2024 το ΤΑΙΠΕΔ παρέλαβε υποβολές από οκτώ (8) επενδυτικά σχήματα. Μετά την αξιολόγηση των υποβληθέντων φακέλων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, οι υποψήφιοι που πληρούν τα κριτήρια προεπιλογής θα κληθούν να συμμετάσχουν στη Β' Φάση, Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών.
11. **Μαρίνα Mega-Yacht Κέρκυρα:** Στις 13/06/2023, ελήφθη μια δεσμευτική προσφορά και στις 06/07/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε Προτιμητέο Επενδυτή την LAMDA MARINAS INVESTMENTS SMSA. Το συνολικό τίμημα που θα καταβάλει ο Προτιμητέος Επενδυτής, βάσει της συμβάσεως παραχώρησης που θα υπογραφεί, θα υπερβεί το ποσό των €89 εκατ. (ονομαστικές τιμές) κατά τη διάρκεια της 40-ετούς περιόδου παραχώρησης. Μετά την θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον προσυμβατικό έλεγχο του διαγωνισμού, εξελίσσονται οι διαδικασίες για την ολοκλήρωση των εγγράφων χρηματοδότησης και οι διεργασίες για την υπογραφή της σύμβασης από τους Υπουργούς.
12. **Μαρίνα Αργοστολίου:** Στις 24/04/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανέδειξε ως προεπιλεγέντες επενδυτές τα έξι ενδιαφερόμενα σχήματα. Στις 01/11/2023 ελήφθη μία δεσμευτική προσφορά και κατόπιν ελέγχου και αξιολόγησης της, το ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ αποφάσισε να ζητήσει βελτιωμένη οικονομική προσφορά. Στις 13/06/2024 το ΔΣ αποσφράγισε την βελτιωμένη οικονομική προσφορά και κατόπιν αξιολόγησης ανακήρυξε την εταιρεία Α1 ΓΙΩΤ ΤΡΕΪΝΤ ΚΟΝΣΟΡΤΙΟΥΜ Α.Ε. Προτιμητέο Επενδυτή. Θα ακολουθήσει η υποβολή του φακέλου του διαγωνισμού στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο.
13. **Μαρίνα Πύλου:** Στις 30/03/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε Προτιμητέο Επενδυτή, για παραχώρηση της μαρίνας για 40 έτη, την κοινοπραξία των TEMES & D-Marine. Μετά την θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον προσυμβατικό έλεγχο του διαγωνισμού, απομένει η υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης με την εκπλήρωση της υποχρέωσης των αναδόχων να πάρουν έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού σχετικά με την κοινοπραξία τους.
14. **Μαρίνα Σκιάθου:** Τον Φεβρουάριο 2024 κατέθηκε η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) στο Υπουργείο Τουρισμού και στη Δ/ση Περιβαλλοντικών Αδειοδοτήσεων (ΔΙΠΑ) και συνεχίζεται η ωρίμανση του έργου.
15. **Ακίνητο Γούρνες Ηρακλείου Κρήτης:** Στις 15/02/2023 επετεύχθη το οικονομικό κλείσιμο (financial Closing) με την υπογραφή της σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών και η εταιρεία μεταβιβάστηκε στον αγοραστή REDS A.E., που πλειοδότησε στην ηλεκτρονική δημοπρασία (e-Auction) έναντι βελτιωμένου τιμήματος € 42.237.679,20.
16. **Ακίνητο Λουτρόπολης Καμμένων Βούρλων:** Στις 05/01/2023 το ΤΑΙΠΕΔ, προχώρησε στην αποσφράγιση της Βελτιωμένης Οικονομικής Προσφοράς που υπέβαλε στις 21/12/2022 το επενδυτικό σχήμα των ΓΑΛΗΝΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. και STARITEM INVESTMENTS PLC. και το ανακήρυξε Πλειοδότη. Ολοκληρώθηκε ο προσυμβατικός έλεγχος του φακέλου του διαγωνισμού από το στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αναμένεται η υπογραφή της σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης, μετά την έγκριση του Προεδρικού Διατάγματος (ΠΔ) από το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ).
17. **Ολυμπιακό Κέντρο Μαρκοπούλου:** Στις 31/01/2023 το ΤΑΙΠΕΔ παρέλαβε μία προσφορά και στις 09/03/2023 ανακήρυξε Πλειοδότη την APLEKTON HOLDINGS CO LIMITED. Στις 26/03/2024 εκδόθηκε η θετική απόφαση του ΕΛΣυν για την υπογραφή της σύμβασης, κατόπιν της παραίτησης της πλειοδότης εταιρείας, από την διεκδίκηση αποζημίωσης από διαφυγόντα κέρδη σε περίπτωση μη έγκρισης του ΕΣΧΑΔΑ. Η Ελληνική Ομοσπονδία Ιππασίας (ΕΟΙ) άσκησε τριτανακοπή με αίτημα προσωρινής διαταγής και αίτηση αναστολής επί της απόφασης αυτής του ΕΛΣυν. Το ΕΛΣυν με την υπ' αριθμ. 766/2024 απόφασή του απέρριψε την τριτανακοπή της ΕΟΙ. Το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) στις 29/02/2024 με την υπ' αριθμ. 21/2024 απόφασή του είχε απορρίψει ως μη νόμιμο το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος (ΠΔ) για την θέσπιση ΕΣΧΑΔΑ για το ακίνητο. Η απόφαση αξιολογείται. Η ΕΟΙ κατέθεσε στο ΣτΕ αίτηση ακύρωσης κατά του διαγωνισμού και το ΣτΕ εξέδωσε προσωρινή διαταγή για την μη υπογραφή της σύμβασης μίσθωσης. Αναμένεται από το ΣτΕ η απόφαση για την αναστολή και ο ορισμός ημερομηνίας δικασίμου για την αίτηση ακύρωσης.
18. **Αποθήκες ΕΟΜΜΕΧ στον Ταύρο:** Ο Δήμος Ταύρου άσκησε αγωγή για την ακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η Πλειοδότης ΜΡΡ Ταύρος ζήτησε παράταση της ισχύος της προσφοράς της, η οποία και της εδόθη. Κατόπιν απόρριψης της Αγωγής του Δήμου Ταύρου – Μοσχάτου από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών, ορίστηκε η 15/01/2024 για την υπογραφή συμβολαίου. Στις 08/02/2024 με απόφαση του ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ ο

διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος και η Εγγυητική Κατάθεσης Οικονομικού Ανταλλάγματος του Επενδυτή, ύψους €375χιλ., κατέπεσε υπέρ του ΤΑΙΠΕΔ καθώς ο πλειοδότης δεν προσήλθε για την υπογραφή. Αξιολογούνται τα σενάρια για την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού.

19. **Εργοταξιακός χώρος κατασκευής της γέφυρας Ρίου – Αντιρρίου:** Στις 16/02/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε την εταιρεία ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΠΕΤΤΑΣ Α.Β.Ε.Ε. Πρώτο Επιλέξιμο Επενδυτή. Στις 29/04/2024 υπεγράφη το συμβόλαιο για την πώληση του ακινήτου με τίμημα €2,88 εκατ.
20. **Ακίνητο Νέας Ηρακλειάς Χαλκιδικής:** Στις 23/01/2023 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση του ακινήτου. Στις 03/05/2023 παραλήφθηκαν τέσσερις δεσμευτικές προσφορές, και στις 03/08/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε τον κ. Λεωνίδα Κεντεποζίδη ως Πλειοδότη, έναντι Οικονομικής Προσφοράς ύψους €1,42 εκατ. Για να προχωρήσει η υπογραφή της σύμβασης με τον πλειοδότη και να επιτευχθεί το οικονομικό κλείσιμο, πρέπει να επιλυθεί η δικαστική εκκρεμότητα με τον Δήμο Νέας Προποντίδας.
21. **Ακίνητο Ανδρίτσαινας, Ηλείας:** Στις 03/02/2023 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση του κτιρίου του πρώην Ειρηνοδικείου Ανδρίτσαινας. Στις 05/04/2023 υπεβλήθη μια προσφορά και στις 12/04/2023 ανακηρύχθηκε πλειοδότης η Εστία Εταιρεία Εκμετάλλευσης Ακινήτων Ι.Κ.Ε. Στις 15/06/2024 Υπεγράφη η Σύμβαση Αγοραπωλησίας.
22. **Ακίνητο Camping Καμένων Βούρλων (Κονιαβίτη):** Στις 21/04/2023 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία. Στις 29/09/2023 υπεβλήθη μια προσφορά. Κατόπιν αξιολόγησής της προσφοράς το ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ ζήτησε την υποβολή βελτιωμένης οικονομικής προσφοράς την οποία και έλαβε. Στις 29/02/2024 το ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε την INMO PARCK INVEST SA ως Προτιμητέο Επενδυτή. Αναμένεται η έγκριση σχεδίου ΠΔ από το ΣτΕ και δημοσίευση του σε ΦΕΚ και η κατάθεση φακέλου στο ΕλΣυν για προσυμβατικό έλεγχο.
23. **Ηλεκτρονική Δημοπρασία 10 (E-AUCTION X):** Στις 14/06/2023 αναρτήθηκαν οι Γενικοί Όροι Διαγωνισμού για την χωριστή και αυτόνομη διεξαγωγή διαγωνισμών για 42 ακίνητα εντός του τρίτου τριμήνου 2023. Ανακηρύχθηκαν οι πλειοδότες για 8 κωδικούς ακινήτων και μέχρι τις 13/06/2024, υπογράφηκαν τα συμβόλαια αγοραπωλησίας και για τα 8 ακίνητα. Οι διαγωνισμοί για τα υπόλοιπα 34 ακίνητα κηρύχθηκαν άγονοι.
24. **Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας:** Εκδόθηκαν τα υπ' αριθμ. 42Α/24.02.2023 και 3366Β/19.05.2023 ΦΕΚ που αναθέτουν στο ΤΑΙΠΕΔ το ρόλο του συμβούλου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με σκοπό την ωρίμανση και ανάπτυξη των Χιονοδρομικών Κέντρων Βασιλίτσας και Σελίου για λογαριασμό του Δημοσίου. Στις 05/07/2024 προκηρύχθηκε η Πρόσκληση Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος (Expression of Interest – EOI) με καταληκτική ημερομηνία υποβολής τις 13/09/2024.

25. **Ακίνητο στο Πόρτο Χέλι (Βερβερόντα):** Στις 11/07/2023 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση του ακινήτου, με ανάρτηση Πρόσκλησης Υποβολής Προσφορών και ελήφθη μία δεσμευτική προσφορά στις 15/10/2023. Στις 29/02/2024 το ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ αποφάσισε να κηρύξει άγονο τον διαγωνισμό, καθώς το τίμημα είχε μεγάλη απόκλιση από την ανεξάρτητη αποτίμηση για την αξία του ακινήτου. Στις 29/04/2024 το ΤΑΙΠΕΔ, επαναπροκήρυξε τον διαγωνισμό και στις 28/05/2024 αναρτήθηκε το Σχέδιο Συμβολαίου για υποβολή από τους ενδιαφερόμενους σχολίων μέχρι τις 13/09/2024.
26. **Ακίνητο Σάνη στη Κασσάνδρα Χαλκιδικής:** Στις 26/07/2023 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση του ακινήτου, με ανάρτηση Πρόσκλησης Υποβολής Προσφορών. Στις 14/12/2023 αποσφραγίστηκε η ανεξάρτητη αποτίμηση και η μία οικονομική προσφορά που ελήφθη. Το ΤΑΙΠΕΔ ζήτησε και έλαβε βελτιωμένη οικονομική προσφορά και στις 22/01/2024 ανακήρυξε την «Σάνη Μονοπρόσωπη Ανώνυμος Εταιρεία Αναπτύξεως και Τουρισμού» ως πλειοδότη. Μετά την θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον προσυμβατικό έλεγχο του διαγωνισμού στις 09/07/2024 έγινε η υπογραφή της σύμβασης για την αξιοποίηση του ακινήτου με τίμημα €8,6 εκατ.
27. **Ακίνητο Camping Αγίας Τριάδας:** Στις 29/02/2024 το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ ενέκρινε την Πρόσκληση Υποβολής Προσφοράς για την πώληση του ακινήτου. Στις 13/06/2024 παρέλαβε τρεις

(3) δεσμευτικές προσφορές και στις 27/06/2024 το ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ κατόπιν ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, αποφάσισε να εκκινήσει με τους ενδιαφερόμενους την «ηλεκτρονική ανταγωνιστική Διαδικασία Υποβολής Βελτιωμένων Οικονομικών Προσφορών». Επιπλέον, σε φάση επενδυτικής αξιολόγησης και αδειοδοτικής εξέλιξης για την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας είναι έργα όπως: ο Κεντρικός Λιμένας «Απόστολος Παύλος» του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας, Λιμένας Λευκίμμης, οι Μαρίνες Ζακύνθου, Καλαμαριάς (Αρετσού), Μανδράκι Ρόδου, Ιτέας, Πάτρας, Σπηλιάς – Κέρκυρα και τα ακίνητα Ποσειδί, Ασπροβάλτα, Καραθώνας, Κρυσπηγή, Θίνες, και οι Ιαματικές Πηγές Θερμοπυλών, Υπάτης, Πλατυστόμου κ.α.

Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας

Τα έργα της Μονάδας ανέρχονται στα 40, συνολικού προϋπολογισμού €3,85 δισ. Στο πλαίσιο αυτών, εντός του έτους 2023 μέχρι και τον Ιούλιο 2024, δημοσιεύτηκαν/κατακυρώθηκαν 284 διαγωνισμοί, συνολικού προϋπολογισμού €1,87 δισ., συμβασιοποιήθηκαν 234 έργα συνολικής αξίας €822,2 εκατ. και ολοκληρώθηκαν 67 έργα συνολικής αξίας €107,4 εκατ.

Αναλυτικά η πρόσδος των έργων για το έτος 2023 μέχρι και τον Ιούλιο 2024 αναγράφεται στον παρακάτω πίνακα.

Φορέας Χρηματοδότησης – Δικαιούχος	Πρόσδος Έργων
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	▪ Μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων ΕΑΣ Υμηττού – Ωρίμανση διαγωνιστικής διαδικασίας (προμελέτη διαμόρφωσης χώρων Μάνδρας, νομοθετική ρύθμιση και τακτοποίηση ακινήτου κ.α.)
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	▶ Ανέγερση και λειτουργία του κυβερνητικού πάρκου «Ανδρέας Λεντάκης» ▪ Δημοσιεύτηκε η Α' φάση του διαγωνισμού στις 12/07/2024. Θα ακολουθήσει η Β1 φάση (ανταγωνιστικός διάλογος)
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	▶ Ολοκλήρωση των διαδικασιών καταγραφής στο Εθνικό Κτηματολόγιο, προστασία και αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ▪ Υπογραφή Σύμβασης με δικαιούχο 27/12/2023 ▪ 1 διαδικασία Ανάθεσης σε φάση αξιολόγησης €5,9 εκατ.
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (ΔΑΜ)-Η Δράση αφορά σε 2 έργα: ▪ Κέντρα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων και Απασχόλησης στις Περιοχές ΔΑΜ - Συμβασιοποιήθηκε €21,8 εκατ. ▪ Μηχανισμός Στήριξης της Επιχειρηματικότητας για τη ΔΑΜ - Συμβασιοποιήθηκε €20,5 εκατ.
Υπουργείο Πολιτισμού	▪ Ωρίμανση και διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας για τους χώρους εστίασης και φιλοξενίας εντός του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου - Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 28/02/2024 & Προγραμματισμός διαγωνιστικής διαδικασίας: Q2 2025
Υπουργείο Υγείας	▶ Μεταρρύθμιση πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας ▪ Κατά το έτος 2023: 43 διαδικασίες Ανάθεσης €152,3 εκατ. & συμβασιοποιήθηκαν 11 έργα συνολικής αξίας €35,25 εκατ. ▪ Κατά το έτος 2024: 31 διαδικασίες Ανάθεσης €39,24 εκατ. & συμβασιοποιήθηκαν 82 έργα συνολικής αξίας €112,97 εκατ.
Υπουργείο Υγείας	▶ Ανακαίνιση και αναβάθμιση υποδομής Νοσοκομείων ΕΣΥ ▪ Κατά το έτος 2023: 44 διαδικασίες Ανάθεσης €85,91 εκατ., συμβασιοποιήθηκαν 39 έργα συνολικής αξίας €69,67 εκατ. & ολοκληρώθηκε 1 έργο αξίας €0,86 εκατ. ▪ Κατά το έτος 2024: 45 διαδικασίες Ανάθεσης €136,1 εκατ., συμβασιοποιήθηκαν 14 έργα συνολικής αξίας €56,27 εκατ.
Υπουργείο Υγείας	▶ Κτίριο Γονιδιακών-Κυτταρικών Θεραπειών και Εργαστηρίων Αιματολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου» ▪ 1 διαδικασία Ανάθεσης & Συμβασιοποίηση €10,8 εκατ.
Υπουργείο Υγείας	▪ Ίδρυση Κέντρου Ακτινοθεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» - 1 διαδικασία Ανάθεσης σε φάση αξιολόγησης €686,6 χιλ.
Υπουργείο Υγείας	▶ Επικοινωνία και προβολή των δράσεων του Υπουργείου Υγείας για την αναβάθμιση του ΕΣΥ που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ▪ Υπογραφή Σύμβασης με δικαιούχο 28/12/2023 ▪ Ωρίμανση διαγωνιστικής διαδικασίας

Φορέας Χρηματοδότησης – Δικαιούχος

Πρόοδος Έργων

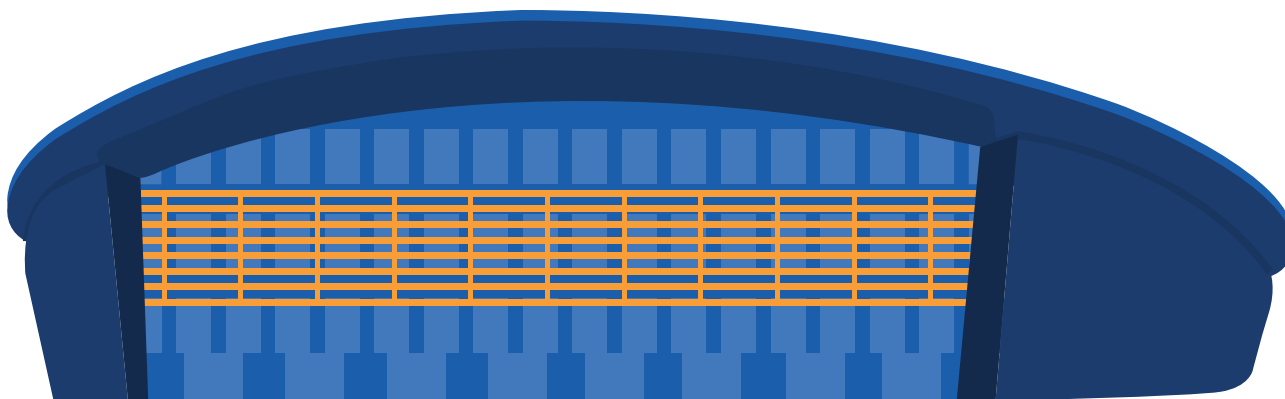
Υπουργείο Δικαιοσύνης	▶ Αναβάθμιση υποδομών απονομής Δικαιοσύνης Πρωτοδικείο Αθηνών ▪ Ολοκληρώθηκε η Α' φάση του διαγωνισμού. Σε εξέλιξη η Β1 φάση (ανταγωνιστικός διάλογος) -Αναμονή έγκρισης της προκαταρκτικής μελέτης και της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων
Υπουργείο Ανάπτυξης	▶ Δημιουργία- Επέκταση - Αναβάθμιση των Ερευνητικών κέντρων εποπτείας ΓΓΕΚ - Διακηρύξεις για 5 Ερευνητικά Κέντρα συνολικού π/υ €28,9 εκατ. ▪ Συμβασιοποιημένα: - ΕΛΚΕΘΕ: Σύμβαση Αξίας €5,8 εκατ. - ΑΘΗΝΑ στην Πάτρα: Σύμβαση Αξίας €4,8 εκατ. - ΑΘΗΝΑ στο Μαρούσι: Σύμβαση Αξίας €2,64 εκατ. - ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΙΕ): Διακήρυξη π/υ €5,83 εκατ. ▪ Σε διαγωνιστική διαδικασία: - ΙΙΒΕΑΑ (Ίδρυμα Ιατροβιολογικών ερευνών Ακαδημίας Αθηνών): Διακήρυξη π/υ €7,17 εκατ. - Επαναπροκήρυξη π/υ €8,39 εκατ. (σε αξιολόγηση) ▪ Οριζόντια Τεχνική Υποστήριξη του Υπουργείου για τις εξής εννέα δράσεις 16703, 16711, 16634, 16624, 16618, 16654, 16621, 16593, 16543 - Έργο σε εξέλιξη ▪ Νέα Βιομηχανικά Πάρκα (Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας) - 1 διαδικασία Ανάθεσης €62,99 εκατ. & συμβασιοποίησης αξίας €57,33 εκατ. ▪ Καταπολέμηση του παραεμπορίου και προστασία πνευματικών δικαιωμάτων (ΔΙΜΕΑ) - 3 διαδικασίες Ανάθεσης σε φάση αξιολόγησης €2,5 εκατ., συμβασιοποιήθηκε 1 έργο αξίας €1,77 εκατ. & ολοκληρώθηκαν 3 έργα συνολικής αξίας €1,3 εκατ. ▪ Δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (Στρατηγικές Επενδύσεις) - Έργο σε διαδικασία υλοποίησης ▪ Επαγγελματοποίηση του τομέα των Δημοσίων συμβάσεων - Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 16/04/2024 ▪ Απλούστευση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος - Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 09/05/2024
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	▶ Συντήρηση και ενεργειακή επέκταση ΟΑΚΑ ▪ Σε διαγωνιστική διαδικασία: - «Συντήρηση – επισκευή - αντικατάσταση τμημάτων των μεταλλικών κατασκευών 2 εισόδων, αγοράς και τείχους των εθνών» - €4,95 εκατ. - σε φάση αξιολόγησης ▪ Συμβασιοποιημένα: - «Καθαίρεση πολυκαρβονικών φύλλων επικάλυψης του κεντρικού σταδίου» - €2,03 εκατ. - «Κατάρτιση στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδίου και εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας του ΟΑΚΑ» - €292,5 χιλ. - «Προμελέτη για τις εργασίες στενευμένων δομικών αποκαταστάσεων στις σχετικές κτιριακές εγκαταστάσεις και για τις εργασίες αποκατάστασης και αναβάθμισης του περιβάλλοντος χώρου» - €294,8 χιλ. - «Σύμβαση παροχής υπηρεσιών τεχνικής επιθεώρησης και προετοιμασίας καθαίρεσης των πολυκαρβονικών φύλλων επικάλυψης του κεντρικού σταδίου του ΟΑΚΑ» - €140 χιλ.

Φορέας Χρηματοδότησης – Δικαιούχος

Πρόσδος Έργων

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	▪ Antinero I - 3 διαδικασίες Ανάθεσης €2,29 εκατ & συμβασιοποιήθηκαν 7 έργα συνολικής αξίας €5,9 εκατ. ▪ Πρόγραμμα Προστασίας Δασών Antinero II – 52 διαδικασίες Ανάθεσης €83,1 εκατ. & ολοκληρώθηκαν 34 έργα συνολικής αξίας €54,4 εκατ. ▪ Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης - Συμβασιοποιήθηκαν 6 έργα συνολικής αξίας €44,9 εκατ. ▪ Αντιδιαβρωτικά & αντιπλημμυρικά έργα – 4 διαδικασίες Ανάθεσης €48,85 εκατ & συμβασιοποιήθηκαν 3 έργα συνολικής αξίας €8,5 εκατ ▪ Πρόγραμμα Προστασίας Δασών Antinero III – Υπογραφή Σύμβασης με δικαιούχο 12/12/2023 - 60 διαδικασίες Ανάθεσης €190,68 εκατ. & συμβασιοποιήθηκαν 58 έργα συνολικής αξίας €154,68 εκατ.
Περιφέρεια Αττικής	▪ Αθηναϊκή Ριβιέρα – Υποέργο 3: Αθηναϊκή Ριβιέρα 1. Αστικός περίπατος (τμήμα από Δ. Καλλιθέας έως Δ. Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης) - Προς υπογραφή σύμβασης
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	▪ Μετεγκατάσταση του Συγκροτήματος των Καταστημάτων Κράτησης Κορυδαλλού – Ολοκληρώθηκε η Α Φάση διαγωνισμού (Εκδήλωση Ενδιαφέροντος): Υποβολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος από 4 επενδυτές. Σε εξέλιξη η Β1 φάση ανταγωνιστικού διαλόγου (03/2024)
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	▶ Εθνικό Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ» - Οριζόντια Τεχνική Υποστήριξη για τις Δράσεις 16909,16910,16911, 16912 ▪ Συνολικές Διακηρύξεις προμηθειών π/υ €962,90 εκατ. ▪ Συμβάσεις αξίας €96,08 εκατ. : ▪ Κινητά κέντρα Διοίκησης και επιτόπιου ελέγχου στις 13 Περιφέρειες, ▪ Εκσυγχρονισμός δυο (2) ελικοπτέρων Super Puma (τμήμα Α) ▪ Προμήθεια τριών (3) αεροσκαφών ως εναέρια κέντρα επιχειρήσεων, παρακολούθησης και καταγραφής δεδομένων (Air-Surveillance) ▪ Προμήθεια δυο (2) ελικοπτέρων μεσαίου μεγέθους για υγειονομικές αποστολές ▪ Προμήθεια ενός (1) ελικοπτέρου για την μεταφορά της ομάδας διαχείρισης περιστατικών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	▪ Οδικός χάρτης για την αξιοποίηση του πρώην Αεροδρομίου Νίκος Καζαντζάκης – Ωρίμανση
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	▶ Αναβάθμιση υποδομών λιμένος Αλεξανδρούπολης: Αποκατάσταση βαθών στη λιμενολεκάνη και στον δίαυλο ναυσιπλοΐας ▪ Οδική σύνδεση με νέα Περιφερειακή Οδό - Σύμβαση αξίας €4,07 εκατ. > Οδική σύνδεση με νέα περιφερειακή οδό (υποέργο Β) ▪ 1 Διαγωνιστική Διαδικασία για την «Αναβάθμιση υποδομών λιμένος Αλεξανδρούπολης: Αποκατάσταση βαθών στη λιμενολεκάνη και στον δίαυλο ναυσιπλοΐας (Υποέργο Α)» – Στο Ελεγκτικό συνέδριο ▪ Ανέγερση νέου σταθμού επιβατών λιμένα Σούδας- Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 29/03/2024 & Προγραμματισμός διαγωνιστικής διαδικασίας: Q2 2024 ▪ Έργα εκβάθυνση & επέκτασης λιμένα Στυλίδας - Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 29/03/2024 & Προγραμματισμός διαγωνιστικής διαδικασίας: Q3 2024

Φορέας Χρηματοδότησης – Δικαιούχος	Πρόσδος Έργων
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	▪ Σχέδιο στόλου ακτοπλοΐας- Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 29/03/2024 & Προγραμματισμός διαγωνιστικής διαδικασίας: Q2 2024 ▪ Δημιουργία Καταφυγίου Τουριστικών Σκαφών Αμμουλιανής- Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 09/07/2024 ▪ Έργα αναβάθμισης λιμένα Αγίας Ευφημίας- Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 09/07/2024 ▪ Ανάπλαση, αντιδιαβρωτική προστασία της χερσαίας λιμενικής ζώνης Χερσονήσου και προστασία λιμένα έναντι προσάμμωσης- Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 09/07/2024 ▪ Ολοκληρωμένη παρέμβαση ανάκτησης λειτουργικότητας λιμένα Μακρύ Γιαλού Ιεράπετρας- Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 09/07/2024 ▪ Οριζόντια Τεχνική Βοήθεια Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής- Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 09/07/2024 ▪ Λιμένας Βόλου- Αποκατάσταση λειτουργικών βαθών μετά τις κακοκαιρίες «Daniel» & «Elias»- Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 08/07/2024
Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης	▪ Ανακαίνιση των κτιρίων των ΕΠΑΣ για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της χωρικής λειτουργικότητας ▪ Διαδικασία Αναδόχου Μελέτης €9,48 εκατ. > 6 Τμήματα– Σε προσυμβατικό έλεγχο, ▪ Ωρίμανση Διαγωνιστικής Διαδικασίας Αναδόχου Κατασκευής €104,7 εκατ. & Ωρίμανση Διαγωνιστικής Διαδικασίας Προμήθειας Εξοπλισμού €21,0 εκατ.
Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠΕΣ)	▪ Αναβάθμιση οδικού δικτύου συνοριακού σταθμού Κήπων Έβρου - Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 19/04/2024
ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	▪ Αξιοποίηση πρώην Στρατοπέδου Γκόνου— Ωρίμανση - Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες ωρίμανσης που αφορούν την εκπόνηση μελετών για την δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου βρίσκονται σε εξέλιξη.
Δήμος Φυλής	▪ Μετεγκατάσταση μεταφορικών επιχειρήσεων Ελαιώνα σε ακίνητο του Δήμου Φυλής— Διαγωνιστική διαδικασία για επιλογή αναδόχου/ επενδυτή (παραχώρησης / μακροχρόνιας μίσθωσης) - Σε εξέλιξη
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	▪ Υποστήριξη των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Αποκατάσταση Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής - Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 02/07/2024
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	▪ Υλοποίηση πλέγματος στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση κτιριακών και λοιπών υποδομών, του τεχνικού και επιχειρησιακού εξοπλισμού, την ενσωμάτωση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και την προώθηση εν γένει νέων τεχνολογιών με σκοπό την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη - Υπογραφή σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΤΑΙΠΕΔ: 03/07/2024

ΕΤΑΔ

Η Διοίκηση του Υπερταμείου προχώρησε στην αλλαγή της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΤΑΔ, ώστε να επιταχυνθεί το έργο της εταιρείας. Ειδικότερα, διορίσθηκε νέα Διευθύνουσα Σύμβουλος ενώ εξελέγησαν 3 νέα μέλη ΔΣ της ΕΤΑΔ.

Οι σημαντικότερες εξελίξεις κατά την περίοδο αναφοράς ήταν:

- Ολοκληρώθηκε το πιλοτικό έργο για την κατηγοριοποίηση και αποτίμηση 500 ακινήτων της ΕΤΑΔ. Το έργο εκτελείται από κοινού από το Υπερταμείο και την ΕΤΑΔ και περιλαμβάνει τη χάραξη στρατηγικής, τμηματοποίηση και αποτίμηση 500 ακινήτων από το χαρτοφυλάκιο της ΕΤΑΔ. Με βάση τα αποτελέσματα του πιλοτικού έργου, αναμένεται μελλοντικά να εξετασθεί το μεγαλύτερο μέρος του χαρτοφυλακίου της εταιρείας.
- Η ΕΤΑΔ προχώρησε σε σημαντικές αλλαγές στο οργανόγραμμα της με γνώμονα την αποτελεσματικότερη εσωτερική λειτουργία της. Το νέο οργανόγραμμά είναι ευέλικτο, αντανακλά σύγχρονες βέλτιστες πρακτικές και ανταποκρίνεται καλύτερα στις σημερινές ανάγκες της εταιρείας.
- Η ΕΤΑΔ ανακοίνωσε (10/10/23) πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου για το προσωπικό της. Η σχετική διαδικασία παρέμεινε ανοιχτή μέχρι 21/12/23.
- Ψηφίστηκε από τη Βουλή νομοθεσία η οποία παρέχει δικαίωμα εξαγοράς επί των κατεχόμενων ακινήτων που περιλαμβάνονται στο Χαρτοφυλάκιο. Η επίδραση της διάταξης κρίνεται ως θετική όχι μόνο λόγω των εσόδων που θα αποφέρει αλλά και γιατί θα βελτιώσει την ποιότητα του Χαρτοφυλακίου και θα μειώσει το διοικητικό κόστος μακροπρόθεσμα.

- Η ΕΤΑΔ ολοκλήρωσε διαγωνισμούς για ένα πολυώροφο Parking στη Θεσσαλονίκη, το camping στο Φανάρι, μια μονάδα F&B στην Κέρκυρα και 3 μεγάλα αγροτεμάχια. Την ίδια περίοδο υπογράφηκαν συμβάσεις για μονάδα F&B στη Λίνδο της Ρόδου, 26 παλαιών αιγιάλων, 5 μισθώσεις σε Δήμους/άλλους, 2 Ενεργειακά (ΦΒ) έργα καθώς και για το ακίνητο του ναυπηγείου Σκαρμαγκά.
- Η ΕΤΑΔ προχώρησε στη δημοσίευση (27/11/23) ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την εκμίσθωση του Τουριστικού Περιπτέρου Ζαχάρως. Το συγκεκριμένο ακίνητο βρίσκεται σε μία μεγάλη αμμώδη παραλία και συγκεντρώνει χιλιάδες λουόμενους κάθε σεζόν. Το συγκεκριμένο ακίνητο αποτελεί τοπόσημο για την περιοχή και απέχει μόλις 2,5 χλμ. από τον Δήμο Ζαχάρως και 3 χλμ. από τη Λίμνη Καϊάφα.
- Η ΕΤΑΔ προχώρησε (20/10/23) στη δημοσίευση πλειοδοτικού διαγωνισμού για την αξιοποίηση Ολυμπιακού Πόλου Φαλήρου. Ο διαγωνισμός αφορά τη μακροχρόνια εκμίσθωση για 40 έτη, με την υπό προϋποθέσεις δυνατότητα παράτασης για 10 επιπλέον έτη, τμήματος της Ζώνης III του Ολυμπιακού Πόλου Φαλήρου. Ειδικότερα το ακίνητο αποτελείται από: α. γήπεδο, εμβαδού 141.586,90 m², μετά των επ' αυτού κτισμάτων και εγκαταστάσεων (Κλειστό Γήπεδο Tae Kwon Do, Πλατεία Νερού, Γυάλινο Κτίριο κ.α.), β. τμήμα επιφανείας 6.823,43 m² της έμπροσθεν του γηπέδου παραλίας, γ. τμήμα επιφανείας 4.180,85 m² του έμπροσθεν της Ζώνης III αιγιαλού και δ. το δικαίωμα χρήσης του θαλάσσιου χώρου έμπροσθεν του ακινήτου. Η τιμή εκκίνησης αφορά το ετήσιο μίσθωμα και ορίζεται στα 2,4 εκ. ευρώ. Περαιτέρω, προβλέπεται εφάπαξ αντάλλαγμα 2 εκ. ευρώ και ελάχιστη υποχρέωση επένδυσης 22 εκ. ευρώ.
- Η ΕΤΑΔ ανακοίνωσε (05/08/23) την επαναλειτουργία

γία του φρουρίου Μπούρτζι Ναυπλίου ως επισκέψιμο μνημείο πολιτισμού και αναψυχής. Στο φρούριο έχουν πραγματοποιηθεί εκτεταμένες εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης από το Υπουργείο Πολιτισμού.

- Ακτή Βάρκιζας: Έγκριση της παραχώρησης έναντι ανταλλάγματος της Ακτής για 25 έτη στο Δήμο Βάρης – Βούλας – Βουλιαγμένης.
- Η ΕΤΑΔ ανακοίνωσε (04/10/23) τη μετατροπή της ιστοσελίδας ώστε να είναι πρόσβαση για ΑμεΑ. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία εντάσσεται στην ευρύτερη πολιτική ESG της εταιρείας και πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την ΑΜΚΕ «Με Άλλα Μάτια».
- Ένα Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της ΕΤΑΔ, της Ελληνικής Βουλής και του Υπερταμείου υπογράφηκε σχετικά με την ανάπτυξη της εμβληματικής ιδιοκτησίας «Παλατάκι» στη Θεσσαλονίκη. Αυτό θα επιτρέψει την ωρίμανση της μελέτης ανάπτυξης πριν ληφθεί η τελική απόφαση σχετικά με την αποκατάστασή του. Το Μνημόνιο Συνεργασίας προβλέπει την ανάπτυξη του χώρου ως ένα πολιτιστικό και συνεδριακό κέντρο στη Θεσσαλονίκη υπό τη λειτουργία της Ελληνικής Βουλής.

ΔΕΘ HELEXPO

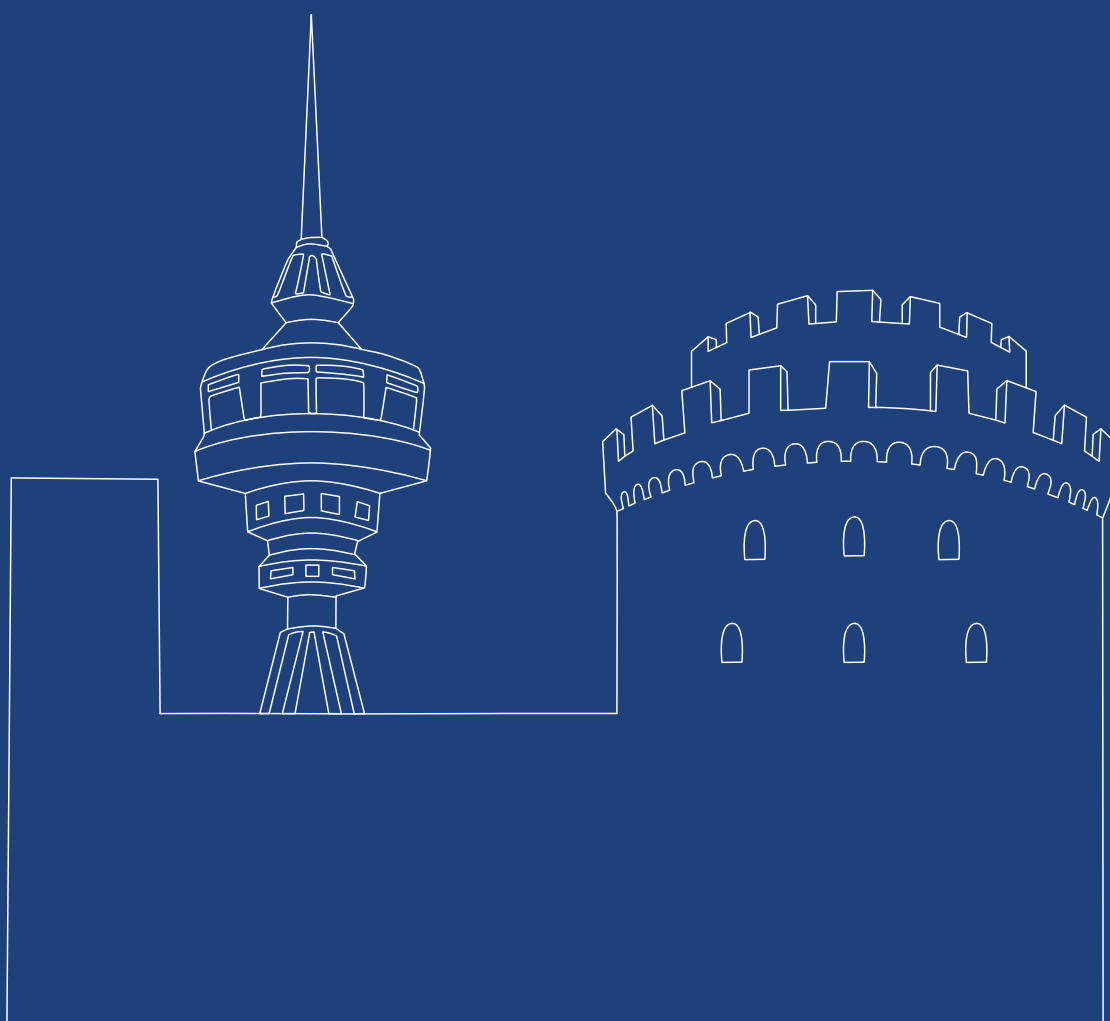
Η ΔΕΘ-HELEXPO ΑΕ είναι ο εθνικός φορέας διοργάνωσης εκθέσεων, συνεδρίων και πολιτιστικών εκδηλώσεων και είναι 100% θυγατρική του Υπερταμείου. Διοργανώνει περισσότερες από 25 διεθνείς εμπορικές εκθέσεις στην Ελλάδα, ενώ έχει την ιδιοκτησία του Διεθνούς Εκθεσιακού Συνεδριακού Κέντρου Θεσσαλονίκης και τη διαχείριση του HELEXPO MAROUSSI στην Αθήνα.

Σε ό,τι αφορά στην εκθεσιακή δραστηριότητα:

- Μεταξύ 2-5 Φεβρουαρίου 2023, διοργανώθηκε η έκθεση Zootechnia, με πάνω από 55.000 επισκέπτες όπου παρουσιάστηκαν οι τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις στο χώρο της κτηνοτροφίας, φιλοξενώντας 837 εκθέτες από 38 χώρες με εκατοντάδες εμπορικούς επισκέπτες από 29 χώρες. Μεταξύ 18-20 Φεβρουαρίου διοργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία η Detrop-Oenos με τιμώμενη Περιφέρεια την Ανατολική Μακεδονία Θράκη, φιλοξενώντας 420 εκθέτες από όλη την Ελλάδα. Με πρωτοβουλία του Υπερταμείου, η Detrop-Oenos ήταν οι πρώτες εκθέσεις της ΔΕΘ-HELEXPO που υλοποιήθηκαν ως «Just Go Zero Events» σε συνεργασία με την εταιρεία Polygreen. Το Just Go Zero-

HELEXPO έχει ως σκοπό τον μετασχηματισμό των εκθεσιακών περιπτέρων σε χώρους ορθής διαλογής για την καλύτερη δυνατή ανάκτηση υλικών. Η πρωτοβουλία αυτή ανοίγει δυναμικά το δρόμο για την υλοποίηση δράσεων με μηδενικό αποτύπωμα, στο πλαίσιο της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης του Υπερταμείου, ενώ σχεδιάζεται και η 1η έκθεση Βιωσιμότητας Forward Green τον Ιούνιο του 2023. Επίσης, σημαντικές είναι οι διοργανώσεις σε Καρδίτσα (Thessaly Expo) τον Οκτώβριο 2022 και Λάρισα (AgroThessaly) μέσα Μαρτίου 2023, στο επίκεντρο της αγροτικής παραγωγής της χώρας.

- Μεταξύ 23-25 Απριλίου έλαβε χώρα η έκθεση Frescon στον κλάδο των φρούτων και λαχανικών, με ρεκόρ επισκεπτών που ανήλθαν στους 4.300. Μεταξύ 4-7 Μαΐου η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου φιλοξένησε 1.200 ομιλητές, 600 εκθέτες και 600 εκδηλώσεις, ενώ τιμώμενη χώρα ήταν οι ΗΠΑ.
- Μεταξύ 24-26 Μαΐου έλαβε χώρα η έκθεση τεχνολογίας “Beyond” με 170 επιχειρήσεις εκ των οποίων οι 29 startups, με διεθνή «αέρα» και συμμετοχές από Λουξεμβούργο, Γαλλία, Τουρκία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ελβετία, Πολωνία και Κύπρο, με δυναμική παρουσία των Περιφερειών και με βασικό πυλώνα τη θεματική «Tech 4 People» (Τεχνολογία για τους Ανθρώπους).
- Μεταξύ 8-10 Ιουνίου 2023 έλαβε η χώρα για πρώτη φορά η έκθεση κυκλικής οικονομίας, Forward Green. Το Υπερταμείο συμμετείχε με περίπτερο στην εν λόγω έκθεση, όπου προβλήθηκαν οι πολιτικές και οι ενέργειες ESG που προωθεί στις θυγατρικές του. Ταυτόχρονα, φιλοξένησε 30 διακεκριμένους ομιλητές από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και τον τομέα των startups, καθώς και από την κοινωνία των πολιτών. Σε συντονισμό του CNN Ελλάδος, οι ομιλητές τοποθετήθηκαν σε θεματικές βιωσιμότητας, όπως οι βιώσιμες επενδύσεις, η διαχείριση αποβλήτων, η κλιματική αλλαγή, το περιβάλλον και τα μέσα μαζικής μεταφοράς, η προσβασιμότητα, και πολλά άλλα.
- Από τον Ιούνιο ξεκίνησε η προετοιμασία της 87ης ΔΕΘ με ενεργό συμμετοχή του Υπερταμείου, όπου για πρώτη φορά σχεδίασε ομιλική συμμετοχή με εκπροσώπηση όλων των θυγατρικών εταιρειών και συμμετοχών του. Το περίπτερο του Υπερταμείου έκτασης άνω των 500τμ σχεδιάστηκε να τοποθετηθεί στο περίπτερο της τιμώμενης χώρας, για να σηματοδοτήσει τον αναπτυξιακό χαρακτήρα και την εξωστρέφεια της συμμετοχής του. Στην 87η ΔΕΘ, παρά τις καταστροφικές πλημμύρες, η ανταπόκριση των συμμετεχόντων ήταν σημαντική, με πάνω από 120.000 επισκέπτες.

- Η συνολική επισκεψιμότητα της 87ης ΔΕΘ επηρεάστηκε τόσο από την δυσκολία πρόσβασης στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Θεσσαλονίκης επισκεπτών από πολλές περιοχές της χώρας, όσο και από την ευρύτερη συγκυρία που επικράτησε τις ημέρες διεξαγωγής της Έκθεσης.
 - Ωστόσο με 1.500 εκθέτες, 18 διεθνείς συμμετοχές, Τιμώμενη Χώρα τη Βουλγαρία, 382 μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω 49 Επιμελητηρίων και εννέα θεματικά αφιερώματα η 87η ΔΕΘ από τις 9 έως τις 17 Σεπτεμβρίου ήταν το επίκεντρο της εγχώριας πολιτικής και οικονομικής σκηνής.
 - Η επόμενη πιο σημαντική έκθεση ήταν η Philoxenia – Hotelia και Real Estate North, που έλαβαν χώρα από τις 10 έως τις 12 Νοεμβρίου με διπλάσιο αριθμό επισκεπτών. Συνολικά οι επισκέπτες ανήλθαν σε 25.209, αριθμός που υπογραμμίζει τη βαρύτητα των τριών εκθέσεων στον τουρισμό (Philoxenia), τον ξενοδοχειακό εξοπλισμό, την εστίαση και καφεστίαση (Hotelia), αλλά και το real estate (Real Estate Expo North). Μάλιστα, η Philoxenia στη φετινή της διοργάνωση υποδέχθηκε διπλάσιο αριθμό ξένων εμπορικών επισκεπτών σε σχέση με πέρυσι, αποδεικνύοντας πως αποτελεί διαχρονικό ραντεβού για την εγχώρια και ξένη τουριστική αγορά της ευρύτερης περιοχής. Κατά τη διάρκεια του τριημέρου πραγματοποιήθηκαν περισσότερα από 3.000 ποιοτικά ραντεβού των hosted buyers με τους εκθέτες της Philoxenia και της Hotelia.
 - Μία από τις μεγαλύτερες εκθέσεις, η Agrotica, πραγματοποιήθηκε από την 1η έως την 4η Φεβρουαρίου 2024 και φιλοξένησε περισσότερους από 153.000 επισκέπτες, σηματοδοτώντας την 30ή επέτειό της. Με πάνω από 20.000 ξένους επισκέπτες και πάνω από 1800 εκθέτες από 49 χώρες, φιλοξένησε, ως μέρος του προγράμματος φιλοξενούμενων αγοραστών, συνολικά 500 ξένους εμπορικούς επισκέπτες από 17 χώρες.
 - Η Artozuma πραγματοποιήθηκε μεταξύ 24-26 Φεβρουαρίου και σημείωσε 64% άνοδο σε επίτευδο συμμετεχόντων και επισκεπτών σε σύγκριση με την τελευταία διοργάνωση.
 - Ταυτόχρονα, από τις 23 έως τις 26 Φεβρουαρίου, πραγματοποιήθηκε στο Metropolitan Expo στην Αθήνα η Athens International Jewellery Show, η οποία διοργανώθηκε από τη ΔΕΘ-HELEXPO. Η έκθεση φιλοξένησε συνολικά 370 εκθέτες, συμπεριλαμβανομένων των μεγαλύτερων εταιρειών στους τομείς των κοσμημάτων, των ρολογιών και των πολύτιμων λίθων.
 - Επίσης, την περίοδο αναφοράς πραγματοποιήθηκαν 2 μεγάλες εκθέσεις, που αφορούσαν δύο δυναμικούς οικονομικούς τομείς: η έκθεση Freskon για τα φρέσκα φρούτα και λαχανικά και η έκθεση Beyond, για την καινοτομία και την τεχνολογία.
 - Η Freskon πραγματοποιήθηκε μεταξύ 11-13 Απριλίου 2024, παρουσιάζοντας την υποσχόμενη αγορά φρέσκων λαχανικών και φρούτων. Η έκθεση φιλοξένησε πάνω από 200 εκθέτες και 4.000 επισκέπτες, ενώ φιλοξένησε 250 αγοραστές που πραγματοποίησαν 2.000 B2B συναντήσεις με πιθανούς προμηθευτές.
 - Η Beyond πραγματοποιήθηκε μεταξύ 25-27 Απριλίου 2024, σηματοδοτώντας το 4ο συνεχόμενο έτος παρουσίας της στο ελληνικό τεχνολογικό οικοσύστημα. Περιλάμβανε πάνω από 5.000 B2B και B2C συναντήσεις, ενώ διπλασίασε τον συνολικό αριθμό των επισκεπτών της, και ιδιαίτερα των B2B επισκεπτών της. Η διεθνής παρουσία αυξήθηκε σημαντικά φέτος, με εκπροσώπους από πάνω από 20 χώρες, όπως η Γαλλία, η Γερμανία, η Δανία, η Ελβετία, οι ΗΠΑ, το Ισραήλ, η Ιταλία, ο Καναδάς, η Μεγάλη Βρετανία, οι Κάτω Χώρες, η Σουηδία, η Φινλανδία, η Νορβηγία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Τουρκία.
 - Μεταξύ 16-19 Μαΐου έλαβε χώρα η 20η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου, φιλοξενώντας ως τιμώμενη χώρα το Εμιράτο της Σάρτζα από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ενώ οι επισκέπτες ανήλθαν στους 85.000. Σημαντικές εκδηλώσεις όπως το φεστιβάλ Comic Con που γινόταν παράλληλα με τη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου και η 7η Art Thessaloniki που έλαβε χώρα μεταξύ 23-26 Μαΐου, έδωσαν επίσης δυναμικά το παρόν απευθυνόμενες σε νεανικά και δημιουργικά κοινά.
 - Σημαντικό ήταν επίσης το Balkan Energy Forum που πραγματοποιήθηκε στην Κοζάνη μεταξύ 23-25 Μαΐου, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Μακεδονίας Θράκης και της ΔΕΘ HELEXPO, αναδεικνύοντας τη σημασία της ενεργειακής μετάβασης στη Δυτική Μακεδονία.
- Στις 21 Μαΐου εγκρίθηκε από την αρμόδια από την αρμόδια Κυβερνητική Επιτροπή η ένταξη της Ανάπτυξης της ΔΕΘ, στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, μέσω Σύμβασης Παραχώρησης. Το έργο αναμένεται να αναβαθμίσει σημαντικά την ποιότητα ζωής των κατοίκων, δεδομένου ότι σχεδόν το 60% της έκτασης μετατρέπεται σε Μητροπολιτικό Πάρκο με πυκνή φύτευση, σε συνέχεια συμφωνίας με το Δήμο Θεσσαλονίκης.
- Η έγκριση από την αρμόδια Κυβερνητική Επιτρο-

πή αποτελεί μια κομβικής σημασίας εξέλιξη για το σύνθετο και απαιτητικό Έργο της Ανάπλασης της ΔΕΘ. Η διυπουργική συνεργασία και συνδρομή πολύτιμης βοήθειας ήταν σημαντική στην εξέλιξη του έργου. (Υπουργείο Οικονομικών, Ενέργειας και Περιβάλλοντος, κ.α.).

- Μέχρι σήμερα το Υπερταμείο και η ΔΕΘ-HELEXPO έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία μια σειρά κρίσιμων βημάτων, τα οποία αποτελούσαν προϋπόθεση για την διεξαγωγή του Διαγωνισμού. Πιο συγκεκριμένα, έχουν ολοκληρωθεί όλες οι απαραίτητες προκαταρκτικές μελέτες, εκπονήθηκαν και αξιολογήθηκαν ποικίλα σενάρια με διάφορες χρηματοοικονομικές παραδοχές, ενώ πραγματοποιήθηκε και μία πρώτη διαβούλευση με την αγορά. Κατά τη διάρκεια ωρίμανσης του έργου αξιοποιήθηκε γνώση από διεθνείς και εγχώριους εμπειρογνώμονες, με εμπειρία και τεχνογνωσία σε παρεμφερή Έργα, οι οποίοι εργάστηκαν εντατικά και συνεργάστηκαν αρμονικά με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.
- Όσον αφορά στον προϋπολογισμό του Έργου, θα απαιτηθούν συνολικές επενδύσεις ύψους €300.000.000. Η Δημόσια Συμμετοχή δύναται να ξεπεράσει το 1/3 του προϋπολογισμού του έργου με εξασφαλισμένους πόρους έως €120.000.000 (αθροιστικά από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το Περιφερειακό Πρόγραμμα ΕΣΠΑ της Κεντρικής Μακεδονίας). Η καταβολή του ποσού της Δημόσιας Συμμετοχής θα πραγματοποιηθεί κατά την πενταετία της κατασκευής του Έργου. Οι υπόλοιποι πόροι θα προέλθουν από ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης και τραπεζικό δανεισμό.
- Η ωρίμανση των τευχών του Διαγωνισμού θα πραγματοποιηθεί από τη μονάδα PPF (Project Preparation Facility) του ΤΑΙΠΕΔ, ενώ η Διοίκηση της ΔΕΘ – HELEXPO υπό το συντονισμό του Υπερταμείου θα παρακολουθούν στενά την εξέλιξη του Έργου και το χρονοδιάγραμμα, σύμφωνα με το οποίο:
 - Εντός του 2025 αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες και να έχει δημοσιευτεί το τεύχος του Διαγωνισμού.
 - Έως το Α εξάμηνο του 2026 προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί ο Διαγωνισμός και θα έχει αναδειχθεί ο Ανάδοχος.
 - Το Β' εξάμηνο 2026 αναμένεται να ξεκινήσει η κατασκευαστική περίοδος. Το Έργο θα υλοποιείται και θα παραδίδεται τμηματικά, ώστε να μην διακοπεί η λειτουργία του Διεθνούς Εκθεσιακού και Συνεδριακού Κέντρου Θεσσαλονίκης.

- Έως το 2031 εκτιμάται πως θα έχει ολοκληρωθεί το σύνολο των εργασιών.

ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. είναι ο μεγαλύτερος διαχειριστής Επιχειρηματικών και Βιομηχανικών Πάρκων στην Ελλάδα, έχοντας αναπτύξει 27 βιομηχανικές περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.). Διοικεί και διαχειρίζεται 25 εξ αυτών, με περισσότερες από 2.200 εγκατεστημένες επιχειρήσεις, με ετήσιο κύκλο εργασιών ~8 δισ. ευρώ και πάνω από 30.000 εργαζόμενους. Η συμμετοχή του Υπερταμείου ανέρχεται σε 35%.

Η αποτελεσματική διαχείριση και αξιοποίηση των οργανωμένων υποδοχέων, που έχει αναπτύξει και θα επεκτείνει, η δημιουργία σύγχρονων επιχειρηματικών πάρκων και η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών αποτελούν προτεραιότητες της εταιρείας. Παράλληλα, δραστηριοποιείται στη διοίκηση κατασκευαστικών έργων, στην παροχή ενεργειακών υπηρεσιών, μέσω έργων ΑΠΕ (και ειδικότερα φ/β συστημάτων), και στη διενέργεια οικονομοτεχνικών αναλύσεων επενδυτικών σχεδίων.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στοχεύει στην επίτευξη βιωσιμότητας και κερδοφορίας, τη στήριξη των εγκατεστημένων επιχειρήσεων, την διευκόλυνση συνεργειών και την προσέλκυση νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, προς όφελος της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Διεκδικεί καθοριστικό ρόλο στη βιομηχανική και επιχειρηματική ανάπτυξης της χώρας, καθώς και σε θέματα εφαρμοσμένων τεχνολογιών περιβαλλοντικής καινοτομίας, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Με την ανάληψη των ανταποδοτικών υπηρεσιών οι υπηρεσίες καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων, φωτισμού κοινοχρήστων χώρων, συλλογής απορριμμάτων και άλλες συναφείς, για τις οποίες οι ΟΤΑ α' βαθμού ήταν υπεύθυνοι, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του ν. 1080/1980, πλέον παρέχονται για 10 ΒΙΠΕ από την ΕΤΒΑ. Κατά την ανάληψη των υπηρεσιών αλλά και την εξάπλωση των υπηρεσιών και σε άλλες ΒΙΠΕ αναμένεται να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας με έσοδα και αλλά και βελτιωμένες περιβαλλοντικές επιδόσεις. Στο μέλλον αυτό συνιστά μια ευκαιρία για την ανάπτυξη δράσεων κυκλικής οικονομίας τόσο για την ΕΤΒΑ όσο και για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις.

Βασικές εξελίξεις κατά την περίοδο αναφοράς:

Σε συνέχεια του νέου, ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου που ψηφίστηκε το 2022 για την ανάπτυξη

ξη, διαχείριση και λειτουργία των Πάρκων (Νόμος 4982/2022) και της ενίσχυσης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) στο πλαίσιο της Δράσης «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» που δημοσιεύτηκε από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, στο Q1 2023 η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ενέταξε ένα Επενδυτικό πλάνο ύψους 50 εκατ. ευρώ για τη διετία 2024-2025 προς χρηματοδότηση. Η επένδυση περιλαμβάνει 14 Επιχειρηματικά Πάρκα με συνολική συνεισφορά ~€24,5 εκατομμυρίων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) και το υπόλοιπο ποσό του προϋπολογισμού με ίδια κεφάλαια. Αμέσως μετά την έγκριση της επένδυσης (στις 29/12/2023), η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ξεκίνησε, αμέσως, την υλοποίηση των επενδυτικών της προγραμμάτων.

Η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ προέβη σε άμεση υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στα εγκεκριμένα σχέδια, εστιάζοντας στο στάδιο της προετοιμασίας, ήτοι την εκπόνηση των οριστικών μελετών, και την εξεύρεση συμβούλων επίβλεψης. Στο πρώτο εξάμηνο του 2024, προκηρύχθηκαν 17 διαγωνισμοί για έργα αναβάθμισης των ΕΠ και συμβασιοποιήθηκαν οι 12 από αυτούς, ενώ ξεκίνησε ήδη η απορρόφηση του προϋπολογισμού και η υλοποίηση των δαπανών είναι σε συμφωνία με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης (0,8%).

Τέλος, η εταιρεία ολοκληρώνει το 5ετές στρατηγικό της πλάνο σε συνεργασία με την εταιρεία McKinsey, η οποία είναι σε τελικό στάδιο.

Μεταφορές και Υποδομές

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΟΑΣΑ και οι θυγατρικές του εταιρείες, εντός του 2023, καθώς και ως τον 6^ο του 2024, συνέχισαν την εφαρμογή μέτρων για την εκτέλεση του προγραμματισμένου συγκοινωνιακού έργου και κάλυψη της αυξημένης ζήτησης από τους κατοίκους και επισκέπτες της Αθήνας. Σε αυτά περιλαμβάνονται αξιοποίηση πρόσθετου στόλου μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και ο σχεδιασμός επέκτασης του σχετικού μέτρου με νέα οχήματα εντός του 2024, η λειτουργία 140 ηλεκτρικών λεωφορείων από την ΟΣΥ από τον 5^ο του 2024, και η ενίσχυση 63 περιφερειακών λεωφορειακών γραμμών στην Ανατολική και Δυτική Αττική με καινούργια λεωφορεία μέσω διεθνούς ανοιχτού διαγωνισμού διάρκειας 8 ετών, ο οποίος ολοκληρώθηκε και αναμένεται να υπογραφεί εντός του 3ου τριμήνου του 2024.

Η επιβατική κίνηση, όπως καταγράφεται από τις επικυρώσεις, πέραν της αύξησης από το 2022 στο 2023 κατά 12.0%, συνέχισε την ανοδική πορεία και το πρώτο πεντάμηνο του 2024. Αξίζει να σημειωθεί και η σημαντική αύξηση της επιβατικής κίνησης των ΑμεΑ το 2023 σε σύγκριση με το 2022 κατά 12.8%, με την ίδια τάση συνεχίζεται και στο πρώτο τρίμηνο του 2024. Όσον αφορά το επιβατικό έργο (σε οχηματοχιλιόμετρα), αυτό παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό σταθερό, με εξαίρεση την αύξηση του έργου της Γραμμής 3 Μετρό και του Τραμ το 2023 λόγω των επεκτάσεων Πειραιά, ενώ το πρώτο πεντάμηνο του 2024, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023, το έργο της ΣΤΑΣΥ παρουσίασε μικρή μείωση κατά 2.1% και της ΟΣΥ μικρή αύξηση κατά 0.6%. Η μικρή πτώση στη ΣΤΑΣΥ οφείλεται στην αλλαγή του τρόπου υπολογισμού του επιβατικού έργου από τις αρχές του 2024 και από τη διακοπή των δρομολογίων Τραμ μετά το Καλαμάκι, λόγω των έργων στο Ελληνικό από τον 3^ο 2024. Σημαντική ήταν η αύξηση των ελέγχων εισιτηρίων, μετά από πρωτοβουλία του Υπερταμείου το 2022 για τη ΣΤΑΣΥ, μεταξύ 2022 κι 2023 κατά 171% για τη ΣΤΑΣΥ και 22% για την ΟΣΥ. Αντίστοιχα το πρώτο πεντάμηνο του 2024 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023 η αύξηση για τη ΣΤΑΣΥ ήταν στο 141% και για την ΟΣΥ 21%, με τα επιβληθέντα πρόστιμα να αυξάνονται κατά 91% και 57% για ΣΤΑΣΥ και ΟΣΥ αντίστοιχα.

Σε σχέση με τα σημαντικά έργα στον Όμιλο Συγκοινωνιών Αθηνών, για τη Γραμμή 1 του Μετρό είναι σε εξέλιξη σύμβαση για την ανάταξη 14 συρμών 8ης, παραλαβής (1983-1985) και επέκταση του ωφέλιμου χρόνου λειτουργίας τους κατά 25 έτη, καθώς και έργα λειτουργικής αποκατάστασης της σιδηροδρομικής

υποδομής στο τμήμα Φάληρο – Πειραιάς. Σε εξέλιξη βρίσκεται το έργο τοποθέτησης εξοπλισμού για την παροχή σήματος κινητής τηλεφωνίας και δεδομένων στους επιβάτες, τόσο στους σταθμούς όσο και στις σήραγγες όλων των Γραμμών Μετρό, με την πρώτη πιλοτική εφαρμογή σε 5 σταθμούς της Γραμμής 2 να ξεκινάει σταδιακά από τον σταθμό του Αγίου Δημητρίου. Τέλος, σε λειτουργία από τον 3^ο του 2024 βρίσκεται το σύστημα που επιτρέπει τη χρήση και τραπεζικών καρτών και κινητών συσκευών ως κόμιστρα στις λεωφορειακές γραμμές που εξυπηρετούν το Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος. Η αναβάθμιση αυτή θα έχει πολλαπλά οφέλη για το επιβατικό κοινό και θα περιλαμβάνει υλοποίηση MaaS - Mobility as a Service και Account-based ticketing, δίνοντας μεταξύ άλλων τη δυνατότητα διασύνδεσης και συνδυαστικών πωλήσεων προϊόντων κομίστρου, με υπηρεσίες τρίτων μερών όπως ταξί, ενοικιαζόμενα ηλεκτρικά ποδήλατα, αεροπορικές και ακτοπλοϊκές εταιρείες, κ.α. Το σύστημα θα λειτουργήσει στις υπόλοιπες λεωφορειακές γραμμές, στο μετρό και το τραμ έως το τέλος του 2024.

Ο Όμιλος Συγκοινωνιών Αθηνών, με την υποστήριξη του Υπερταμείου συνεχίζει επίσης την εκπόνηση δράσεων για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των ΑμεΑ: Ολοκληρωμένες δράσεις περιλαμβάνουν την εγκατάσταση προεξοχών σε 156 στάσεις λεωφορείων, αξιολόγηση προσβασιμότητας και αναγνώριση βελτιώσεων σε σταθμούς μετρό με ολοκλήρωση πιλοτικού προγράμματος στον σταθμό Μοναστηράκι (σήμανση, ευκολίες ΑμεΑ σε ανελκυστήρες, κ.α.) -που θα επεκταθεί και σε άλλους σταθμούς-, αλλά και άλλες δράσεις σε εξέλιξη που αφορούν στο περιβάλλον, στη διακυβέρνηση και στο κοινωνικό αποτύπωμα (ESG) του Ομίλου ΟΑΣΑ, όπως οι προσπάθειες βελτίωσης με σκοπό την πιστοποίηση των συγκοινωνιακών φορέων στην υγιεινή και ασφάλεια, την περιβαλλοντική διαχείριση, αλλά και την πραγματοποίηση σε ετήσια βάση ερευνών ικανοποίησης εργαζομένων. Επιπρόσθετα, το 2023 ολοκληρώθηκε επιτυχώς το δεύτερο έτος υλοποίησης της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων του Μηχανισμού Συντονισμού του Υπερταμείου αναφορικά με την αποζημίωση του Ομίλου ΟΑΣΑ για την παροχή ατέλειαν ή μειωμένων κομίστρων σε δικαιούχους (άνεργοι, ΑμεΑ κ.α.), με απορρόφηση από τον ΟΑΣΑ του συνόλου της σχετικής αποζημίωσης € 83,4 εκ. Τέλος, βρίσκονται σε εξέλιξη δράσεις: α) για την ολοκληρωμένη και με ενιαίο τόπο ενημέρωσή του επιβάτη, β) για τη μείωση της εισιτηριοδιαφυγής, και γ) την οργανωτική αναδιάρθρωση των Συγκοινωνιών Αθηνών με επίκεντρο την επιβατική εμπειρία και τις ομιλικές συνέργειες.

ΑΕΔΙΚ

Η ΑΕΔΙΚ διέκοψε τη λειτουργία του καναλιού τον Οκτώβριο του 2022 για την έναρξη της δεύτερης φάσης αποκατάστασης των πρανών. Ο ανάδοχος παρέδωσε το κανάλι σε λειτουργία την 1η Ιουνίου του 2023. Η τρίτη φάση αποκατάστασης των πρανών ολοκληρώθηκε κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών και το κανάλι επανήλθε σε λειτουργία στις 01/05/24.

- Η καλοκαιρινή περίοδος λειτουργίας 2023 ήταν εξαιρετικά επιτυχημένη. Το κανάλι λειτούργησε τελικά για περίπου 5 μήνες αντί για 4 έπειτα από συνεννόηση με τους εργολάβους του έργου καθώς και το Υπουργείο Υποδομών. Αυτή η εξέλιξη επέτρεψε τη λειτουργία κατά τον μήνα Οκτώβριο ο οποίος είναι ιστορικά καλός μήνας από πλευρά εσόδων.
- Το κανάλι έκλεισε στο τέλος Οκτωβρίου για την έναρξη της τρίτης φάσης αποκατάστασης των πρανών, η οποία ολοκληρώθηκε στα τέλη Απριλίου. Η επανέναρξη των διελεύσεων έγινε την 1η Μαΐου 2024.
- Σχεδιάζεται μια σημαντική πρωτοβουλία ανάπτυξης της ακίνητης περιουσίας της ΑΕΔΙΚ. Έχουν ολοκληρωθεί μια σειρά από σχετικές μελέτες και βρίσκονται σε εξέλιξη διαβουλεύσεις με θεσμικούς φορείς.
- Νέες λειτουργίες και πρωτοβουλίες έχουν αναληφθεί ώστε να προσφέρεται μια αναβαθμισμένη εμπειρία στους πελάτες και επισκέπτες. Η νέα διαδικτυακή εφαρμογή είναι πλέον διαθέσιμη και περίπου το 65% των πελατών έκαναν χρήση της εφαρμογής το καλοκαίρι του 2023 με αποτέλεσμα να διεκπεραιώσουν όλες τις διαδικασίες διέλευσης διαδικτυακά.

22 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ & ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Οι διαδικασίες αξιοποίησης των 23 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας εκκίνησαν από το Υπερταμείο εντός του έτους 2022 και οι σχετικές διαδικασίες ευρίσκονται σε εξέλιξη.

Το αεροδρόμιο Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος» αποτελεί τον πρώτο σταθμό υλοποίησης της στρατηγικής του Υπερταμείου για την αξιοποίηση των περιφερειακών αεροδρομίων με την εξασφάλιση σημαντικών επενδύσεων σε υποδομές και εξοπλισμό, αλλά και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κατόπιν απόφασης του ΔΣ του Υπερταμείου στις 17/7/2023 εγκρίθηκε η συμμετοχή και των 4 υποψηφίων στη Β' Φάση του Διαγωνισμού (1. ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.- GMR Airports Limited, 2. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.-CORPORATION AMERICA AIRPORTS S.A, 3. Egis Airport Operation-AKTOR CONCESSIONS SINGLE MEMBER S.A.- Aéroports de la Cote d'Azur, 4. FRAPORT AG- DELTA AIRPORT INVESTMENTS A.E.- ΠΗΛΕΑΣ Α.Ε.). Η έναρξη της Β Φάσης του διαγωνισμού για το αεροδρόμιο της Καλαμάτας έλαβε χώρα στις 4/9/2023. Στις 29/1/2024 διανεμήθηκε στους τέσσερις προ-επιλεγέντες διαγωνιζόμενους σχέδιο της συμβάσεως παραχώρησης και των παραρτημάτων αυτής. Στην συνέχεια ακολούθησαν δύο γύροι διαβούλευσης με τους Προ-Επιλεγέντες Διαγωνιζόμενους καθώς και με τα εμπλεκόμενα Υπουργεία και Δημόσιους Φορείς (ΥΠΑ / ΑΠΑ) οπότε και συνετάχθη τελικό σχέδιο των τευχών δημοπράτησης που διανεμήθηκε στους Διαγωνιζόμενους στα τέλη Ιουλίου 2024. Ως ημερομηνία υποβολής των οικονομικών και τεχνικών προσφορών ορίστηκε η 11η Οκτωβρίου 2024.

Αναφορικά με την αξιοποίηση των 22 περιφερειακών αεροδρομίων, το Υπερταμείο - κατόπιν διαγωνισμού - επέλεξε ως ανάδοχο για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για το έργο τη σύμπραξη:

- Eurobank S.A ως Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος («Eurobank»),
- Doxiadis Associates Consultants on Development and Ekistics S.A. («Δοξιάδης & Συνεργάτες») ως Τεχνικός/Σύμβουλος Κυκλοφορίας, και
- ΜΑΡΙΑ Ι. ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΤΕΡΙΝΑ Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ («YLP») και ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ & ΒΑΣΑΛΑΚΗΣ LP («DVLaw») ως Νομικός Σύμβουλος

Η υπογραφή της συμβάσεως με τους Συμβούλους έλαβε χώρα στις 15/4/2024, οπότε και ξεκίνησε η Α φάση του Έργου με την αποστολή αιτήματος προς την ΥΠΑ για την αποστολή στοιχείων που αφορούν στα 22 αεροδρόμια ώστε στη συνέχεια να λάβουν χώρα επί-τόπιες επισκέψεις στα αεροδρόμια.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ (ΔΑΑ)

Αεροπορικές δραστηριότητες και επιδόσεις

Όσον αφορά στο έτος 2023, η κίνηση του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών ανήλθε σε 28,17 εκατομμύρια επιβάτες, σημειώνοντας νέο ιστορικό ρεκόρ, ξεπερνώντας κατά 10,2% τα επίπεδα του 2019 και κατά 24% τα επίπεδα του 2022, ενώ τα επίπεδα ανάκαμψης των ευρωπαϊκών αεροδρομίων σε σχέση με το 2019 υστερούν ακόμη κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες κατά μέσο όρο.

Το 85% των επιβατών στη διάρκεια του 2023 ταξίδεψε για λόγους αναψυχής (leisure) και το 15% για επαγγελματικούς λόγους (business). Το ταξίδι για λόγους αναψυχής αποδείχτηκε μετά την πανδημία, το πλέον ανθεκτικό σκέλος της κίνησης σε σχέση με το επαγγελματικό ταξίδι.

Αντίστοιχα, το 69% της επιβατικής κίνησης στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών το 2023 αφορούσε κίνηση από / προς διεθνείς προορισμούς και το 31% σε εγχώρια κίνηση. Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών εξυπηρέτησε το 2023 το 38% περίπου της συνολικής επιβατικής κίνησης της Ελλάδας. Το 2023, το αεροδρόμιο της Αθήνας συνδέθηκε με απευθείας τακτικά δρομολόγια με 156 προορισμούς-πόλεις (σε 57 χώρες) που εξυπηρετήθηκαν από 66 αεροπορικές εταιρείες, ενώ προστέθηκαν 18 νέα δρομολόγια. Οι κινήσεις αεροσκαφών ανήλθαν σε 241.605, 13,2% πάνω από τα επίπεδα του 2022 και 7,1% πάνω από τα επίπεδα του 2019.

Η επιβατική κίνηση επέτρεψε στον ΔΑΑ να επιτύχει ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης, κυρίως στις αγορές της Ευρώπης και των ΗΠΑ, επιδόσεις για τις οποίες ο ΔΑΑ αναγνωρίστηκε στα βραβεία “ROUTES EUROPE 2023” ως το κορυφαίο αεροδρόμιο στην Ευρώπη στην κατηγορία αεροδρομίων με ετήσια κίνηση άνω των 20 εκατομμυρίων επιβατών.

Κατά το Α εξάμηνο 2024 ο συνολικός αριθμός των επιβατών ανήλθε σε 14,01 εκατ. επιβάτες παρουσιάζοντας αύξηση 16% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2023.

Οι επιβάτες εξωτερικού κατέχουν το 70,36% της επιβατικής κίνησης με 9,86 εκατομμύρια παρουσιάζοντας αύξηση κατά 19,5%. Αντίστοιχα οι επιβάτες εσωτερικού ανήλθαν σε 4,15 εκατομμύρια εμφανίζοντας αύξηση κατά 8,6% σε σχέση με την ίδια περίοδο το 2023 (3,82 εκατ.). Στην συνολική επιβατική κίνηση του “Ελ.Βενιζέλος” οι επιβάτες εσωτερικού καταλαμβάνουν ποσοστό 29,64%.

Μη αεροπορικές δραστηριότητες

Σε ό,τι αφορά στις μη αεροπορικές δραστηριότητες:

Στις 31/12/2023, το αεροδρόμιο διέθετε συνολικά 155 καταστήματα, καλύπτοντας πάνω από 13.500 τ.μ. εντός των δύο αεροσταθμών.

Ως αποτέλεσμα της αύξησης στην επιβατική κίνηση και της αναβάθμισης της εμπορικής προσφοράς των αεροσταθμών μέσω της επιτυχημένης στρατηγικής «Best of Greece», με την οποία εισήχθησαν ελληνικά

concepts/brands με σημαντική παρουσία στην Ελλάδα, καθώς και τη θετική πορεία των εσόδων στις υπηρεσίες στάθμευσης οχημάτων και αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας, τα μη αεροπορικά έσοδα το 2023 ανήλθαν σε €134,8 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 23,2% σε σύγκριση με το 2022.

Οικονομικές επιδόσεις 2023

Τα συνολικά έσοδα αυξήθηκαν κατά €126,8 εκατ. ή 26,6% σε €603,7 εκατ. το 2023, με τις ροές εσόδων Αεροπορικών και Μη Αεροπορικών Δραστηριοτήτων να παρουσιάζουν σημαντική βελτίωση, κυρίως λόγω της αύξησης της επιβατικής κίνησης κατά 24% σε σχέση με το 2022, καθώς και της δυναμικής ανάπτυξης εσόδων από εμπορικές δραστηριότητες.

Τα έσοδα από Αεροπορικές Δραστηριότητες ανήλθαν σε €448,9 εκατ., σημειώνοντας αύξηση 22,2% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο και με έσοδα ανά επιβάτη €15,9, ενώ οι τιμές των αεροπορικών χρεώσεων παρέμειναν σταθερές το 2023.

Τα έσοδα και λοιπά εισοδήματα από Μη Αεροπορικές Δραστηριότητες ανήλθαν σε €134,8 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 23,2% σε σύγκριση με το 2022 ενώ τα έσοδα ανά επιβάτη στα €4,8, ήταν αυξημένα κατά 17,1% σε σύγκριση με το 2019, ποσοστό σημαντικά υψηλότερο της αντίστοιχης αύξησης της επιβατικής κίνησης.

Τα κέρδη προ φόρων το 2023 ανήλθαν σε €288,8 εκατ. έναντι €213,2 εκατ. το 2022.

Τα Κέρδη μετά από Φόρους το 2023 ανήλθαν σε €231,5 εκατ., υψηλότερα κατά €63,5 εκατ. σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Επέκταση υποδομών

Σε συνέχεια της διαπιστούμενης αύξησης των επιβατών στο αεροδρόμιο, βασική προτεραιότητα του ΔΑΑ αποτελεί η υλοποίηση του Χωροταξικού Σχεδίου 33MAP (33 εκατομμύρια επιβάτες ετησίως), με στόχο την αύξηση της δυναμικότητας των εγκαταστάσεων του. Μέχρι την υλοποίηση του 33MAP θα εφαρμόζονται επιχειρησιακά μέτρα και έργα μεγιστοποίησης της δυναμικότητας.

Παράλληλα ευρίσκεται σε εξέλιξη η προετοιμασία για την χρηματοδότηση του έργου 33MAP και λοιπών μεσοπρόθεσμων κεφαλαιουχικών δαπανών συντήρησης και βελτιστοποίησης της δυναμικότητας.

Εισαγωγή και διαπραγμάτευση μετοχών του ΔΑΑ στο ΧΑ

Στις 01/06/2023 υπεγράφη Μνημόνιο Κατανόησης (MOU) μεταξύ των υφιστάμενων μετόχων της Εταιρείας (AVI ALLIANCE, Οικογένεια Κοπελούζου, ΤΑΙΠΕΔ, ΕΕΣΥΠ) για αρχική δημόσια προσφορά (IPO) στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ). Εντός του δευτέρου εξαμήνου του έτους 2023 ολοκληρώθηκαν επιτυχώς οι διαδικασίες για την διάθεση των υφισταμένων μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ στο ΔΑΑ μέσω δημόσιας εγγραφής και η έναρξη της διαπραγμάτευσης του συνόλου των μετοχών της εταιρείας ξεκίνησε στις 07/02/2024 (αρχική τιμή εισαγωγής ανά μετοχή: €8,2).

Τεχνολογία

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ 5G

Α. Επενδύσεις

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς έως η 5G Συμμετοχές Α.Ε. πραγματοποίησε 7 επενδύσεις:

1. Η 5G Ventures ανακοίνωσε τη συνεπένδυση του Επενδυτικού Ταμείου «Φαιστός» στην ελληνική εταιρεία Pandas.io μαζί με διεθνείς επενδυτές από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ. Η Pandas.io αλλάζει τη διαδικασία ανταλλαγής (trade in) μεταχειρισμένων smartphones, μετατρέποντας μία χρονοβόρα και πολύπλοκη διαδικασία σε μία πλήρως αυτοματοποιημένη εμπειρία διάρκειας λίγων λεπτών.
2. Στην εταιρεία SafeSize, η οποία ειδικεύεται στην ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών (hardware και software) που αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην αγορά retail της υπόδησης.
3. Μία συνεπένδυση με αμερικανικά κεφάλαια στην εταιρεία EdgeQ, η οποία ειδικεύεται στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος system-on-a-chip (SoC) πλήρως προγραμματιζόμενου το οποίο αντικαθιστά πλήρως το συμβατικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σήμερα για την υποστήριξη της λειτουργίας ενός 5G Σταθμού Βάσης και με επιπλέον δυνατότητες για Edge computing, με διάθεση πρόσθετης υπολογιστικής ισχύος, καθώς και υποστήριξη για την εκτέλεση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης.
4. Στην εταιρεία Movandi με έδρα την Καλιφόρνια, η οποία έχει σχεδιάσει και αναπτύξει μικροεπεξεργαστές, software και καινοτόμα συστήματα στον τομέα των mmW ευρυζωνικών τεχνολογιών που

συμπληρώνουν ιδανικά την κλασική macro δομή της ασύρματης κάλυψης, επιτυγχάνοντας μείωση του κόστους ανάπτυξης και λειτουργίας των υποδομών κατά περίπου 50%.

5. Στην εταιρεία WINGS ICT Solutions. Η συμμετοχή πραγματοποιήθηκε με τη μορφή της συνεπένδυσης, μαζί με στρατηγικό επενδυτή από την Ελλάδα. Η WINGS ICT Solutions αναπτύσσει καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα IoT με βάση προηγμένες τεχνολογίες όπως το 5G, τα Big Data αλλά και την Τεχνητή Νοημοσύνη. Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, δημιουργώντας τεχνολογίες που αλλάζουν τα δεδομένα και παρέχουν αποτελεσματικότερες λύσεις, με στόχο τη Βιωσιμότητα και τη στόχευση σε Έξυπνες – Ψηφιακές Πόλεις.
6. Στην τεχνολογική εταιρεία SPHYNX που δραστηριοποιείται στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Η εταιρεία που ξεκίνησε τη δραστηριότητα της στην Ελβετία και την Κύπρο πριν λίγα χρόνια από Έλληνα ιδρυτή, έχει πια την μητρική της στην Ελλάδα (SPHYNX HELLAS S.A.). Η συμμετοχή πραγματοποιήθηκε στην ελληνική μητρική εταιρεία με τη μορφή της συν-επένδυσης με διεθνή επενδυτή και αποτελεί μια πολύ σημαντική προσθήκη στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του ταμείου καθώς εισέρχεται σε μια αγορά με συνεχή και διατηρήσιμη ανάπτυξη. Η SPHYNX είναι διεθνώς αναγνωρισμένη για τις προηγμένες λύσεις κυβερνοασφάλειας που προσφέρει, με κύριο χαρακτηριστικό, την συμμετοχή της σε σημαντικά ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά ερευνητικά έργα και προγράμματα R&D συνολικού ύψους 25 εκ € διαθέτοντας μια ισχυρή, συνεκτική και ανταγωνιστική ομάδα μηχανικών που διακρίνεται για την ποιότητα και την αποτελεσματικότητά της σε λύσεις τεχνολογιών αιχμής.
7. Στην εταιρεία Hellas Direct: πρόκειται για έναν ψηφιακό ασφαλιστικό οργανισμό που διεκδικεί μερίδιο της ασφαλιστικής αγοράς διεθνώς και στοχεύει να αλλάξει ριζικά τη παραδοσιακή ασφαλιστική βιομηχανία με την καινοτόμο ψηφιακή της προσέγγιση. Η Hellas Direct σχεδιάζει να μεταμορφώσει το τοπίο της ασφάλισης με την προηγμένη εφαρμογή για κινητά, η οποία, χάρη στις δυνατότητες των νέων ασύρματων δικτύων (5G), θα περιλαμβάνει χαρακτηριστικά, όπως ανάλυση σε πραγματικό χρόνο της συμπεριφοράς των οδηγών, ανίχνευση αυτοκινητιστικών ατυχημάτων, παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο των καιρικών συνθηκών και σημαντικών γεγονότων σε συγκεκριμένες περιοχές, καθώς και την ανάπτυξη προηγμένων προειδοποιητικών ειδοποιήσεων και τεχνητή νοημοσύνη. Επιπλέον,

αναπτύσσονται προϊόντα που θα προσθέσουν περισσότερη αξία στους χρήστες/πελάτες του οικοσυστήματος κινητικότητας. Η επένδυση από το Φαιστός αποτελεί ένα σημαντικό ορόσημο για την Hellas Direct, παρέχοντας την απαραίτητη χρηματοδότηση για την προώθηση της αναπτυξιακής της πορείας, τη διεύρυνση της παρουσίας της στην αγορά και την ενίσχυση της ψηφιακής της πλατφόρμας.

Β. Συνεργασίες με επιστημονικούς φορείς και επιχειρηματικές συνέργειες

Παράλληλα, συμμετείχε σε συνάντηση με εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT manufacturing) με σκοπό την διερεύνηση συνεργασίας και παροχή επενδυτικών προτάσεων από πλευράς του ινστιτούτου, καθώς και σε Συνάντηση με εκπροσώπους του Οργανισμού της ΕΕ για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA) με σκοπό την ένταξη της 5G Ventures στο δίκτυο των VCs τα οποία θα συνεργάζονται με τον οργανισμό για την χρηματοδότηση εταιρειών. Επίσης συμμετείχε σε διερευνητικές συναντήσεις με το NATO Innovation Fund για πιθανές επενδύσεις σε εταιρείες με dual use cases (i.e. military & civil). Η 5G Συμμετοχές προχώρησε επίσης σε μνημόνιο συνεργασίας με τη ΘΕΚ Α.Ε., για τη διερεύνηση της προοπτικής σχηματισμού ενός Joint Venture για την παροχή ιδιωτικού δικτύου 5G στο κέντρο logistics στο Θριάσιο.

Η 5G Ventures επέκτεινε περαιτέρω το καθιερωμένο δίκτυο υπηρεσιών επιχειρηματικής ανάπτυξης που προσφέρει στις εταιρείες στις οποίες επενδύει, υπογράφοντας Μνημόνιο Συνεργασίας με το GRNET (ΕΔΥΤΕ). Με την προσθήκη του GRNET στο οικοσύστημα Φαιστός, τα μέλη του GRNET αποκτούν πρόσβαση στην υπερσύγχρονη υποδομή του ενοποιημένου τεχνολογικού περιβάλλοντος του GRNET (Υποδομές Cloud και Κέντρα Δεδομένων) και σε εξειδικευμένη τεχνογνωσία, ενισχύοντας τις ικανότητές τους στην ανάπτυξη καινοτομίας.

Το Μνημόνιο περιλαμβάνει:

- πρόσβαση για τα μέλη του Φαιστός στην υποδομή και την τεχνογνωσία του GRNET => ενίσχυση της επιχειρηματικής καινοτομίας
- ενίσχυση των ερευνητικών και αναπτυξιακών δυνατοτήτων => νέα προϊόντα, υπηρεσίες και επιχειρηματικά μοντέλα
- ανταλλαγή γνώσεων => αξιολόγηση εφαρμογών & υπηρεσιών

Το Ταμείο Φαιστός βραβεύτηκε στα Βραβεία Mobile & IoT 2024 για τη συνεισφορά του στην οικοδόμηση ενός βιώσιμου τεχνολογικού οικοσυστήματος στην Ελλάδα ενώ αναδείχθηκε ως σημαντικός παράγοντας του οικοσυστήματος στο 2023-2024 Venture Financing report από το Foundation, το EIT Digital και το HDBI.

Γ. Δραστηριότητα portfolio companies

Σε σχέση με τη OQ Technology, η θυγατρική της OQ Technology Hellas, συμμετείχε επιτυχώς στο πρόγραμμα “Greek Cubesats in-orbit validation project” μαζί με Ελληνικά Πανεπιστήμια και εταιρείες (Ermis Project).

Αντίστοιχα, η EdgeQ Greece συμμετείχε στην πρόταση FedEdge (Sustainable Federated Resource Management for the disaggregated IoT-Edge-Cloud continuum of the 6G-enabled applications) για χρηματοδότηση στα πλαίσια του προγράμματος Horizon μαζί με Πανεπιστήμια από Ελλάδα και Ευρώπη.

Δ. Λειτουργικά θέματα

Σε λειτουργικό επίπεδο η Συμμετοχές 5G ΑΕ, ως άμεση θυγατρική της “Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Υπερταμείο)” ολοκλήρωσε το έργο της Αξιολόγησης Κινδύνων για το σύνολο των εργασιών της (Risk Assessment) μέσω της Εταιρείας Ελεγκτών – Συμβούλων, Phoenixpro Ltd.

Επίσης επικαιροποιήθηκε το Εγχειρίδιο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο παρουσιάστηκε από την Επιτροπή Ελέγχου και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Διακυβέρνησης η εταιρεία επικαιροποίησε τις Πολιτικές Τηλεφώνων, Αυτοκινήτων, Ταξιδιών καθώς και αυτής του IT και Συστημάτων/Δικλιδών Ασφαλείας στο σύνολό τους. Επίσης, ολοκλήρωσε την εκπαίδευση του Υπερταμείου για το πλαίσιο και το σύστημα αναφοράς και καταγγελιών. (Whistleblowing).

Τέλος, μετά από μεθοδική και διεξοδική αξιολόγηση από τον οργανισμό Great Place to Work® Hellas, η 5G Ventures απέκτησε την **Πιστοποίηση του Great Place to Work®**. Σύμφωνα με τις αξιολογήσεις των εργαζομένων και την καταγραφή της οργανωτικής του δομής, η εταιρεία συγκέντρωσε εξαιρετικά υψηλή βαθμολογία, λαμβάνοντας την σημαντική αυτή διάκριση.

Ταχυδρομικές Υπηρεσίες

ΕΛΤΑ

Σε επίπεδο εφαρμογής του πλάνου Μετασχηματισμού, οι αλλαγές που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2023, περιλαμβάνουν:

Δίκτυο Εξυπηρέτησης: Ολοκληρώθηκε η Α' φάση της αναδιάρθρωσης του Δικτύου Εξυπηρέτησης με την διακοπή λειτουργίας 143 καταστημάτων ΕΛΤΑ, ζημιογόνου λειτουργίας, γεγονός που επέφερε σημαντική μείωση του λειτουργικού κόστους. Ταυτόχρονα, 18 καταστήματα ΕΛΤΑ σε μεγάλα αστικά κέντρα της Ελλάδας λειτουργούν πλέον με διευρυμένο ωράριο (8.30 έως 20.30), συμβάλλοντας στην αναβάθμιση της εμπειρίας του πελάτη. Επιπλέον, ξεκίνησε ο ανασχεδιασμός του ενιαίου προϊόντικού χαρτοφυλακίου και του προμηθειικού μοντέλου του Ομίλου, καθώς και ο σχεδιασμός της επόμενης φάσης της πύκνωσης του δικτύου καταστημάτων.

Διανομή: Ολοκληρώθηκε ο μερικός ανασχεδιασμός της αγροτικής διανομής και πραγματοποιήθηκε συγχώνευση αγροτικών δρομολογίων, η οποία απέφερε ήδη τα πρώτα θετικά αποτελέσματα στην συγκράτηση του λειτουργικού κόστους. Ταυτόχρονα, ξεκίνησε ο σχεδιασμός για την αντικατάσταση μέρους των οχημάτων αγροτικής διανομής, με επόμενο βήμα την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας στις αρχές του 2024.

Διαλογή: Ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός του νέου λειτουργικού μοντέλου για τη διαλογή με στόχο τη συγκέντρωση των υπηρεσιών διαλογής σε 4 στρατηγικά σημεία πανελλαδικά ώστε να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας και μείωση λειτουργικού κόστους. Πραγματοποιήθηκε η μεταφορά της Διαλογής Νήσων και Κρήτης από τον Διαμετακομιστικό Σταθμό Πειραιά στο Κέντρο Διαλογής Αττικής (ΚΔΑ). Παράλληλα ολοκληρώθηκε η επέκταση του ρομποτικού συστήματος διαλογής στο ΚΔΑ που ενισχύει την αυτοματοποιημένη διαχείριση γραμμάτων και μικροδεμάτων. Επίσης εκκίνησε η αναβάθμιση του βασικού μηχανήματος διαλογής στο ΚΔΑ, καθώς και ο σχεδιασμός της περαιτέρω αυτοματοποίησης των κέντρων διαλογής Αττικής και Θεσσαλονίκης (ΚΔΘ), με στόχο τη μείωση του λειτουργικού κόστους. Ταυτόχρονα, ξεκίνησε ο σχεδιασμός για τη μεταφορά του Κέντρου Αεροπορικού Ταχυδρομείου (ΚΑΤ) στο ΚΔΑ και ο μετασχηματισμός του Υβριδικού ταχυδρομείου με στόχο την ανάθεσή σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Διαβιβάσεις: Ξεκίνησε ο σχεδιασμός για την αναβάθμιση του στόλου των ΕΛΤΑ με την απόκτηση οκτώ (8)

νέων ιταλικών υπό καθεστώς leasing, καθώς και την ανάθεση της εκτέλεσης δρομολογίων σε εξωτερικούς συνεργάτες.

«ΕΛΤΑ PostBox»: Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση των πρώτων 18 έξυπνων θυρίδων ΕΛΤΑ PostBox για 24/7 παραλαβή ταχυδρομικών αντικειμένων. Παράλληλα βρίσκεται σε στάδιο ολοκλήρωσης η επέκταση του δικτύου ΕΛΤΑ PostBox με την προσθήκη επιπλέον 22, φτάνοντας τις 40 θυρίδες πανελλαδικά.

«ΕΛΤΑ PostMate» (Ψηφιακός Ταχυδρόμος): Ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση της υπηρεσίας με την λειτουργία περίπου 480 PostMates σε 35 Μονάδες Διανομής πανελλαδικά. Ο Ψηφιακός Ταχυδρόμος παρέχει όλες τις σύγχρονες υπηρεσίες (επιδόσεις, ειδοποιήσεις, ανέπαφες συναλλαγές PoS, εκτυπώσεις αποδείξεων, κ.α.) μέσω συσκευών PDA και φορητών εκτυπωτών στην πόρτα του πελάτη. Την ίδια περίοδο έγιναν νέες προμήθειες ώστε να προστεθούν περίπου 400 επιπλέον PostMates σε 29 Μονάδες Διανομής, φτάνοντας τους 900 συνολικά σε όλη την Ελλάδα μέχρι το τέλος του έτους. Τέλος, αναπτύσσονται οι νέες υπηρεσίες είσπραξης λογαριασμών τρίτων (λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, αγορές) και πληρωμής συντάξεων, που αναμένεται να γίνουν διαθέσιμες εντός του 2024.

«ΕΛΤΑ FastPost»: Ολοκληρώθηκε η υπηρεσία «ΕΛΤΑ FastPost» (έξυπνη προτεραιότητα) η οποία παρέχεται ήδη σε 70 καταστήματα ΕΛΤΑ πανελλαδικά. Πλέον, οι πελάτες των ΕΛΤΑ μπορούν να προγραμματίσουν το ραντεβού τους ή να εκδώσουν εισιτήριο προτεραιότητας (e-ticket) online -μέσω web ή της ομώνυμης κινητής εφαρμογής.

Πληροφορική: Ολοκληρώθηκε μια σειρά σημαντικών έργων τεχνολογικής αναβάθμισης, όπως Data Center & Disaster Recovery, με στόχο την ασφαλή λειτουργία, και το «Data Lake» με στόχο την ανάπτυξη επιχειρησιακής πληροφόρησης και μέτρησης οικονομικών και επιχειρησιακών δεικτών απόδοσης. Επιπλέον, ξεκίνησαν σημαντικά έργα αναβάθμισης των εφαρμογών αυτοματοποίησης συναλλαγών θυρίδας σε περιβάλλον WIN11, καθώς και της επιλογής νέου παρόχου Security Operating Center as a Service με στόχο την επιπλέον βελτίωση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας.

Συγχώνευση με ΕΛΤΑ Courier

Άμεση επιπλέον προτεραιότητα για το μέλλον των ΕΛΤΑ είναι η ενσωμάτωση των ταχυμεταφορών και της τεχνογνωσίας της ΕΛΤΑ Courier, που είναι ένα από τα πιο δυνατά assets του Ομίλου, ώστε η ενιαία Εταιρεία να αποτελέσει μια σύγχρονη και πλήρως ανταγωνιστική επιχείρηση ταχυδρομικών υπηρεσιών, η οποία μέσω τεχνολογικών, εμπορικών και διοικητικών και-

νοτομιών «είναι παντού, καλύτερη για τους πελάτες τους». Σκοπός είναι η δημιουργία ενός κοινού πλαισίου λειτουργίας που θα καταργήσει στεγανά στην ενδοεταιρική συνεργασία και θα συμβάλλει στην ανάδειξη των ΕΛΤΑ σε ηγετική θέση στη ραγδαία αναπτυσσόμενη αγορά ηλεκτρονικού εμπορίου και ταχυμεταφορών.

Η θυγατρική Εταιρεία ΕΛΤΑ Courier διαμορφώνει ένα από τα πλέον δυναμικά τμήματα του Ομίλου ΕΛΤΑ και περιλαμβάνεται στο πλάνο του μετασχηματισμού με στόχο τη μέγιστη αξιοποίηση των συνεργειών σε διαλογή, διανομή και διαβιβάσεις. Ξεκίνησε ο σχεδιασμός για την ενοποίηση των 2 εταιρειών και 30.09.2024 αναμένεται να πραγματοποιηθεί η νομική ενοποίηση. Αυτό θα διαμορφώσει ένα εταιρικό σχήμα (μία Εταιρεία, με ένα ΑΦΜ), αλλά με 2 επιχειρησιακές μονάδες εντός των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Βιωσιμότητα

Στη διάρκεια του 2023 δρομολογήθηκε σύνταξη του 2ου Απολογισμού Βιωσιμότητας των ΕΛΤΑ (με έτος αναφοράς το 2022), ο οποίος για πρώτη φορά εμπεριέχει την ανάλυση ουσιαστικότητας και την αναγνώριση των επιδράσεων inside-out και outside-in (double materiality) του Ομίλου. Ο απολογισμός αυτός δόθηκε πρόσφατα στη δημοσιότητα, και θα συνεχίσει να εκδίδεται με βάση τα διεθνή πρότυπα, ετησίως.

Επιπλέον, ξεκίνησε η συνεργασία με την «Ανακύκλωση Συσκευών ΑΕ» για την τοποθέτηση κάδων συλλογής υλικών εκτυπωτών από πλέον των 55 σημείων του δικτύου. Ως επιστέγασμα της προσπάθειας για την επίτευξη των όρων της βιωσιμότητας στις επιχειρησιακές δράσεις των ΕΛΤΑ, ήρθε η διάκριση από την έρευνα «ESG Transparency Index» του Forbes που τοποθετεί την ΕΛΤΑ Α.Ε. στις 100 κορυφαίες ελληνικές εταιρείες ως προς το επίπεδο διαφάνειας σε θέματα Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, σε συνεργασία με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Με Άλλα Μάτια», υλοποιούν πρόγραμμα αξιολόγησης των ιδιοκτητών καταστημάτων τους, με στόχο την εφαρμογή όλων των ευρωπαϊκών προδιαγραφών προσβασιμότητας για την διευκόλυνση πελατών με αναπηρία. Η δράση αυτή περιλαμβάνεται στο πλαίσιο της ευρύτερης στρατηγικής ESG που έχουν υιοθετήσει τα ΕΛΤΑ, με την υποστήριξη του Υπερταμείου.

Θέματα διαχείρισης προσωπικού

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος Εθελουσίας Εξόδου προσδιορίστηκαν οι νέες ανάγκες στελέχωσης

(κυρίως διοικητικών θέσεων) του Ομίλου, όπως και οι ανάγκες για την πλήρωση κενών θέσεων που προέκυψαν κατά την προηγούμενη χρονιά αλλά και στις αρχές του 2023. Ήδη ο Όμιλος έχει καλύψει σημαντικές διοικητικές και άλλες θέσεις, ενώ οι όποιες καθυστερήσεις έχουν σημειωθεί οφείλονται ως επί το πλείστον στις διαδικασίες που θέτει το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο προσλήψεων.

Ανταποκρινόμενα στις προϋποθέσεις για ένα σύγχρονο περιβάλλον εργασίας, τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, έχουν προχωρήσει σε μία σειρά δράσεων που αποσκοπούν στη διαμόρφωση του βέλτιστου περιβάλλοντος εργασίας, αλλά και την βελτίωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων, με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Στο πλαίσιο του προγράμματος Great Place to Work 2022, διαμορφώθηκε και ξεκίνησε ήδη πλάνο ενεργειών, για δράσεις σχετικά με την ασφάλεια των εργαζομένων. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν μια σειρά από εκπαιδευτικές δράσεις σχετικά με την Υγεία και Ασφάλεια Εργασίας, την πυρασφάλεια, τις πρώτες βοήθειες, και την Πρόληψη και Καταστολή Ξεπλύματος Χρήματος.

Σε ότι αφορά τα ευρωπαϊκά προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων, τα ΕΛΤΑ συμμετείχαν σε δύο ευρωπαϊκά έργα:

- Το Green Skills & Practices for Postal Services (GreenPosts), το οποίο αναφέρεται στην εφαρμογή των θεσμών και διαδικασιών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, και
- Το DigiGreenPost, το οποίο αναφέρεται στην ανάπτυξη ψηφιακών και περιβαλλοντικών δεξιοτήτων των ταχυδρομικών υπαλλήλων.

Φιλοτελισμός

Ο φιλοτελισμός, η συλλογή γραμματοσήμων και άλλων σχετικών αντικειμένων, αποτελεί μια δημοφιλή δραστηριότητα με μακρά ιστορία και οικονομική σημασία. Για τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ), ο φιλοτελισμός λαμβάνει ιδιαίτερη βαρύτητα, καθώς αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ταυτότητας και της κληρονομιάς τους. Το 2023 ήταν μια χρονιά με αξιόλογη ανάπτυξη για τον φιλοτελισμό στα ΕΛΤΑ. Η ζήτηση για γραμματόσημα και φιλοτελικά προϊόντα αυξήθηκε, ενώ παράλληλα σημειώθηκε άνοδος στις πωλήσεις μέσω του ηλεκτρονικού καταστήματος. Η υλοποίηση συναντήσεων με τις φιλοτελικές οργανώσεις συνέβαλαν στην ενημέρωση του κοινού και στην προσέλκυση νέων φιλοτελιστών.

Μεταγενέστερα γεγονότα

Μετασχηματισμός

Ο Όμιλος προχώρησε άμεσα με την εφαρμογή του μετασχηματισμού, ξεκινώντας με την αναδιάρθρωση του Δικτύου Εξυπηρέτησης, τον χρονοπρογραμματισμό της υλοποίησης της κεντροποίησης της διαλογής και της διαμετακόμισης και την έναρξη έργων σχετικών με την ανανέωση του στόλου. Ταυτόχρονα, έχοντας ολοκληρώσει το έργο του προσδιορισμού των επιλογών για την στρατηγική ανάπτυξη του Ομίλου, τα ΕΛΤΑ προχώρησαν στην επικαιροποίηση του πενταετούς επιχειρησιακού σχεδίου για την περίοδο 2023-2027, ως βάση ανάπτυξης της εταιρείας για τα επόμενα έτη.

Αναφορικά με την αναδιοργάνωση του **Δικτύου Εξυπηρέτησης** και πέραν της επιτυχούς ολοκλήρωσης της αναστολής λειτουργίας 143 ιδιολειτουργούμενων καταστημάτων, βρίσκονται σε εξέλιξη τα έργα του ανασχεδιασμού του προϊόντικού χαρτοφυλακίου και του προμηθεϊακού μοντέλου, καθώς και του σχεδιασμού της επόμενης φάσης της πύκνωσης του δικτύου. Πιο συγκεκριμένα, στο τέλος του Ιανουαρίου καταγράφηκε το υφιστάμενο ενιαίο προϊόντικό χαρτοφυλάκιο για ΕΛΤΑ και ΕΛΤΑ Courier. Βρίσκεται σε εξέλιξη, με την υποστήριξη εξωτερικού συμβούλου, η δημιουργία του νέου προϊόντικού χαρτοφυλακίου και προμηθεϊακού μοντέλου που θα χρησιμοποιεί το νέο δίκτυο του Ομίλου. Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη ο σχεδιασμός της υποκατάστασης καταστημάτων ΕΛΤΑ από συνεργάτες ΕΛΤΑ Courier που θα εκτελεστεί στο Γ' τρίμηνο του 2024.

Στον τομέα των **Διαβιβάσεων**, αναβαθμίζεται ο στόλος, με την πρώτη κιβωτάμαξα να ξεκινά στο Β' τρίμηνο του 2024, ενώ προδιαγράφονται μέσω leasing και οι επιπλέον κιβωτάμαξες για τμηματική παραλαβή έως το Α' τρίμηνο του 2025. Παράλληλα η εταιρεία εκκίνησε τις ενέργειες για την μερική ανάθεση του μεταφορικού έργου της μεταξύ υπερκομβικών κέντρων σε εξωτερικούς αναδόχους.

Σχετικά με τη **Διαλογή**, η αυτοματοποίηση έχει ήδη ξεκινήσει με την αναβάθμιση του βασικού μηχανήματος διαλογής (BBSM) στο Κέντρο Διαλογής Αττική (ΚΔΑ). Βρίσκεται σε εξέλιξη ο σχεδιασμός της περαιτέρω αυτοματοποίησης των Κέντρων Διαλογής Αττικής (ΚΔΑ) και Θεσσαλονίκης (ΚΔΘ), με την καταγραφή των λειτουργικών προδιαγραφών για μηχανές ογκομέτρησης, με στόχο την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας στο Β' τρίμηνο του 2024. Παράλληλα, συνεχίζεται ο σχεδιασμός για τη μεταφορά των λειτουργιών του Κέντρου Αεροπορικού Ταχυδρομείου (ΚΑΤ) και του πα-

λαιού ΚΔΑ (Λένορμαν) στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του ΚΔΑ. Επίσης, ολοκληρώθηκε ο στρατηγικός σχεδιασμός για την αναδιάρθρωση του δικτύου backbone, με πρώτο ορόσημο την αναστολή λειτουργίας των δύο πρώτων διαμετακομιστικών σταθμών μέσα στο Β' τρίμηνο του 2024. Τέλος, ολοκληρώθηκε η συγγραφή των τεχνικών απαιτήσεων για την ανάθεση του υβριδικού ταχυδρομείου σε εξωτερικό ανάδοχο, με το διαγωνισμό να βρίσκεται σε εξέλιξη και στόχο κατακύρωσης του έργου μέσα στο Β' τρίμηνο του 2024.

Όσον αφορά τη **Διανομή**, είναι σε εξέλιξη το έργο επέκτασης του στόλου για την εξυπηρέτηση της αγροτικής διανομής, μέσω παροχής με leasing 242 οχημάτων. Ο διαγωνισμός για την επιλογή του αναδόχου βρίσκεται σε εξέλιξη, με στόχο την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας στο Β' τρίμηνο του 2024.

Επιπλέον, συνεχίζονται τα έργα ψηφιακών υπηρεσιών για τη βελτίωση της εμπειρίας του πελάτη. Στο στάδιο ολοκλήρωσης βρίσκεται η επέκταση των «ΕΛΤΑ PostBox» με την προσθήκη επιπλέον 22 έξυπνων θυρίδων σε στρατηγικά σημεία συμπεριλαμβανομένων και του μετρό, ενώ συνεχίζει η επέκταση των υπηρεσιών «ΕΛΤΑ PostMate» τόσο με την είσπραξη οφειλών για λογαριασμό τρίτων (λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, ασφάλειες, τέλη κυκλοφορίας κλπ.), όσο και με την νέα υπηρεσία πληρωμής συντάξεων, η οποία ξεκινά την πιλοτική της λειτουργία το Β' τρίμηνο 2024. Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη ο διαγωνισμός προμήθειας επιπλέον ψηφιακών συσκευών, με στόχο τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή κάλυψη των υπηρεσιών του ψηφιακού ταχυδρόμου.

Τέλος, συνεχίζουν τα έργα της προμήθειας 1.000 ηλεκτρονικών υπολογιστών και της αναβάθμισης της κεντρικής εφαρμογής (WebRiposte) του δικτύου καταστημάτων.

Αναδιοργάνωση Διεύθυνσης Οικονομικών

Στην πλήρη αναδιοργάνωση και αναβάθμιση της οικονομικής διαχείρισης οδεύει η Οικονομική Διεύθυνση, έχοντας προκηρύξει ανοικτό διαγωνισμό για την παροχή υπηρεσιών οικονομικών λειτουργιών στις 04.07.2024. Για το σκοπό αυτό θα υιοθετηθεί η μέθοδος του Finance Co sourcing, με πλάνο αναδιάρθρωσης της Διεύθυνσης Οικονομικών των ΕΛΤΑ, να αποσκοπεί στην απόκτηση τεχνογνωσίας και μεθόδων διαχείρισης για μια σειρά από διεργασίες όπως το Controlling, το Reporting (fiscal and management accounting), το Budgeting (template buildup). Με αυτό θα αντιμετω-

πισθούν όλα τα σημεία στα οποία υπάρχουν υστερήσεις, ενώ θα διαμορφωθεί οικονομικός σχεδιασμός με νέες προτεραιότητες και αποτελεσματικό σχέδιο λειτουργίας.

Ειδικότερα, για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού, ο ανάδοχος θα αναλάβει

- Να διαθέσει εξειδικευμένο προσωπικό που θα σχεδιάσει τις λύσεις,
- Να προβεί στην κατάλληλη παραμετροποίηση των λογιστικών δομών, κωδικοποίηση δεδομένων,
- Να αναπτύξει το κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα,
- Να λειτουργεί σε καθημερινή βάση τις νέες δομές, ενώ θα έχει και την ευθύνη απρόσκοπτης λειτουργίας αυτού του σχήματος υποστήριξης της Οικονομικής Διεύθυνσης

Ο ανάδοχος είναι 100% υπεύθυνος για την πληρότητα των accounts, ακρίβεια βιβλίων και στοιχείων και απόκριση του μοντέλου. Επίσης, άλλες ανεξάρτητες λειτουργίες θα εκτελούνται εσωτερικά από τα ΕΛΤΑ και θα χρησιμοποιούνται διαθέσιμοι τακτικοί υπάλληλοι ΕΛΤΑ. Όλο το σύστημα επιβλέπεται και διευθύνεται από την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών.

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 7,1 εκατ. ευρώ με δικαίωμα προαίρεσης ποσού 3,55 εκατ. ευρώ πλέον ΦΠΑ 24%. Βασικό κριτήριο για την επιλογή του αναδόχου είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βασισμένη στη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής.

Επιχειρησιακοί Κίνδυνοι

Τα ΕΛΤΑ ολοκλήρωσαν την Α' φάση της αξιολόγησης των επιχειρησιακών κινδύνων και της ανάπτυξης του πρώτου Μητρώου Επιχειρησιακών Κινδύνων και Σχεδίου Δράσης Μετριασμού σύμφωνα με την μεθοδολογία του Μετόχου, και έχουν ξεκινήσει τις ενέργειες της Β' φάσης με στόχο την επικαιροποίηση του Μητρώου και την ανάπτυξη πλαισίου λειτουργίας, πολιτικής και σχετικών διαδικασιών για τη ολοκληρωμένη διαχείριση κινδύνων του Ομίλου.

Καθολική Υπηρεσία

Εντός του 2023 (22.05.2023), εισπράχθηκε η προκαταβολή αποζημίωσης Καθολικής Υπηρεσίας για το 2022, η οποία ανήλθε στα 15 εκατομμύρια ευρώ. Επιπλέον,

εγκρίθηκε από την Ελληνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) το ποσό της αποζημίωσης για το 2021, το οποίο ανήλθε σε 21,4 εκατομμύρια ευρώ (ΑΠ 1089/003/30.10.2023). Η εταιρεία μας, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από συνομιλίες με την ΕΕΤΤ και το αρμόδιο Υπουργείο, προχώρησε σε κατάλληλες προσαρμογές των στοιχείων για το έτος 2020 τα οποία απεστάλησαν στην ΕΕΤΤ. Με την απόφαση της με Α.Π.: 1101/4/23.02.2024, αξιολογήθηκε εκ νέου το Μοντέλο της Καθολικής Υπηρεσίας, διαμορφώνοντας το ποσό αποζημίωσης στα 26,5 εκατομμύρια ευρώ. Για το έτος 2022, έχει ξεκινήσει η διαδικασία ελέγχου του μοντέλου της Καθολικής Υπηρεσίας από την εταιρεία Mazars. Επίσης, το 2023 με την απόφαση ΑΠ 1090/1/02.11.2023, πραγματοποιήθηκε η έγκριση της ΕΕΤΤ για την προκαταβολή του έτους 2023, ύψους 13 εκατομμύρια ευρώ και με την απόφαση του Υπουργείου με αρ.14849/25.04.2024 καθορίστηκε το ποσό και τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η είσπραξη του ποσού εισπράχθηκε στις 24 Μαΐου 2024. Τέλος, στο πρώτο τρίμηνο του 2024, απεστάλη στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής το αίτημα για την είσπραξη προκαταβολής για το έτος 2024 (ΑΠ 4.1.3.1/1743/28.03.2024).

Ηλεκτρική Ενέργεια

Μετά την απόφαση για διακοπή της λειτουργίας της ΕΛΤΑ Energy το Μάιο 2023, η εταιρεία ολοκλήρωσε την τιμολόγηση του μεγαλύτερου μέρους των εκκρεμοτήτων. Ανατέθηκαν σε δικηγορική/εισπρακτική εταιρεία οφειλές αξίας €11,7 εκατ. και ενεργοί διακανονισμοί αξίας €3 εκατ. Έως τον Ιούνιο 2024 έχουν εισπραχθεί 0,7 εκατ..

Επέκταση Συμβολαίων με Μεγάλους Πελάτες

Ολοκληρώθηκε το μεγάλο έκτακτο έργο επιστολικού της ΔΕΗ με την αποστολή 4 εκατομμυρίων επιστολών και συνολικά έσοδα 1,8 εκατομμύρια ευρώ. Επίσης άρχισε η μηνιαία αποστολή λογαριασμών ΔΕΗ, αντί των διμηνιαίων, η οποία θα έχει ολοκληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του 2024.

Επίσης τον Μάρτιο υπογράφηκε μεταξύ ΕΛΤΑ και ΕΥΔΑΠ η ενεργοποίηση προαίρεσης ύψους 1,2 εκατομμυρίων ευρώ και προσαύξηση του έργου αξίας 480.000 ευρώ.

Ολοκληρώθηκε με επιτυχία, τον Ιούνιο 2024 το νέο έργο της Επιστολικής Ψήφου για τις Ευρωεκλογές, με έσοδα 2,5 εκατομμυρίων.

Βιωσιμότητα

Ολοκληρώθηκε και δημοσιεύτηκε ο πρώτος Απολογισμός Βιωσιμότητας με έτος αναφοράς το 2022 για τον Όμιλο ΕΛΤΑ που συμπεριλαμβάνει ανάλυση ουσιαστικότητας και αναγνώριση των επιδράσεων inside-out / outside-in (double materiality).

Στο ίδιο πλαίσιο, ολοκληρώθηκε και δημοσιεύτηκε η μέτρηση εκπομπών Score 1 και Score 2 για το έτος 2022 ενώ παράλληλα έχει ξεκινήσει η συλλογή δεδομένων για τη μέτρηση εκπομπών του 2023.

Τέλος, το Q1 του 2023 σχεδιάστηκαν και πραγματοποιήθηκαν δράσεις εσωτερικής επικοινωνίας για την εμπέδωση των στόχων του μετασχηματισμού τόσο με απευθείας επαφές της Διοίκησης με το προσωπικό όσο και με δράσεις ενδυνάμωσης και σύσφιξης των στελεχών της Διοίκησης.

Γραμματόσημα με κοινωνικό αποτύπωμα

Κυκλοφόρησαν γραμματόσημα για τη διάδοση του μηνύματος και την οικονομική ενίσχυση των σκοπών του UniqueAll που στηρίζει και ενδυναμώνει νύδρο διαφορετικά παιδιά. Μέρος των εσόδων από την πώληση τους θα διατεθούν για τους σκοπούς του UniqueAll.

Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού

Εντοπίστηκαν οι νέες ανάγκες στελέχωσης του Ομίλου, ωστόσο με δεδομένο το νομοθετικό πλαίσιο και τις σχετικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η στελέχωση όλων των θέσεων.

Ολοκληρώθηκε η Έρευνα Αξιολόγησης Εργασιακού Περιβάλλοντος «Great Place to Work» 2023. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων είναι σε εξέλιξη για την τελική παρουσίαση τους στη Διοίκηση ΕΛΤΑ. Ολοκληρώθηκε επίσης η αντίστοιχη έρευνα στην θυγατρική ΕΛΤΑ Courier.

Εκπαίδευση

- AML εκπαιδευτικό Πρόγραμμα AML: σε εξέλιξη, όπου 1.303 υπάλληλοι έχουν εκπαιδευθεί μέχρι σήμερα. Σημειώνεται ότι η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για τον κάθε νέο υπάλληλο στο σχετικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απασχολείται με τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες.
- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα Post Mate – Ψηφιακός Ταχυδρόμος (phase 2): σε εξέλιξη, για τους ταχυδρόμους που φέρουν εξοπλισμό (PDAs &

φορητό εκτυπωτή) και έχουν εκπαιδευθεί στις νέες εφαρμογές.

- DigiGreenPost ,πρόγραμμα το οποίο αφορά στην απόκτηση ψηφιακών και περιβαλλοντικών δεξιοτήτων των ταχυδρομικών υπαλλήλων. Το έργο βρίσκεται στην φάση της συγγραφής και επιμέλειας του εκπαιδευτικού υλικού δύο προγραμμάτων κατάρτισης:
 - Πρόγραμμα περιβαλλοντικών δεξιοτήτων (Green Skills)
 - Πρόγραμμα ψηφιακών δεξιοτήτων (Digital Skills)

A.13. Προοπτικές 2024-2025

Η οικονομία της Ελλάδας αναμένεται να συνεχίσει να αναπτύσσεται το 2024 και το 2025. Οι προβλέψεις βασίζονται σε αναλύσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), που εξετάζουν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση της χώρας, τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις, και τις εσωτερικές μεταρρυθμίσεις.

Προοπτικές για το 2024

Το 2024 προβλέπεται να είναι μια χρονιά με σημαντική ανάπτυξη, με τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ να κυμαίνεται γύρω στο 2,5% με 3%, παρουσιάζοντας μικρή επιβράδυνση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Αυτή η επιβράδυνση αποδίδεται σε εξωτερικούς παράγοντες, όπως η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας και οι πιθανές αναταράξεις στις αγορές ενέργειας και πρώτων υλών.

Παρά τις προκλήσεις, ο τουριστικός τομέας προβλέπεται να συνεχίσει να αποτελεί κύριο πυλώνα ανάπτυξης, με την Ελλάδα να διατηρεί τη θέση της ως ένας από τους κορυφαίους προορισμούς παγκοσμίως. Επίσης, οι επενδύσεις σε πράσινες και ψηφιακές υποδομές αναμένεται να ενισχύσουν την ανάπτυξη, ενώ η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και η σταδιακή αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των αγορών θα στηρίξουν τις ιδιωτικές επενδύσεις.

Παράλληλα το 2024 αναδεικνύεται ως ένα εξαιρετικά σημαντικό έτος για την πορεία του Growthfund και κατ'επέκταση για την ελληνική οικονομία, καθώς σηματοδοτείται η μετάβασή του σε μια νέα εποχή μέσω της εφαρμογής του νέου νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομικών. Σύμφωνα με το νέο αυτό νομοσχέδιο, το Υπερταμείο μετατρέπεται επίσημα στο επενδυτικό ταμείο της χώρας, γεγονός που ενισχύει τον ρόλο του στην προ-

ώθηση της οικονομικής ανάπτυξης. Η νέα αυτή δομή προβλέπει την απορρόφηση των σημαντικών εταιρειών ΤΧΣ και ΤΑΙΠΕΔ, καθώς και την ενσωμάτωση της μονάδας PPF απευθείας στο Growthfund, το οποίο θα αποτελέσει από 01.01.25 κεντρικό πυλώνα του Growthfund. Η ενίσχυση αυτή της οργανωτικής δομής του Growthfund αναμένεται να προσδώσει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και ευελιξία στη διαχείριση και την αξιοποίηση των δημόσιων περιουσιακών στοιχείων.

Παράλληλα, ένα σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση των επενδύσεων στη χώρα αποτελεί η ίδρυση ενός νέου Επενδυτικού Ταμείου, που θα λειτουργεί ως 100% θυγατρική του Growthfund και θα ξεκινήσει τη λειτουργία του με αρχικό κεφάλαιο 300 εκατ. ευρώ. Το ταμείο αυτό θα διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην κινητοποίηση πόρων και επενδύσεων, με στόχο την τόνωση της ελληνικής οικονομίας μέσω στρατηγικών επενδυτικών παρεμβάσεων.

Προοπτικές για το 2025

Το 2025 αναμένεται να φέρει μια μικρή αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης, περίπου στο 3%, καθώς η οικονομία θα αρχίσει να ωφελείται περισσότερο από τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις των προηγούμενων ετών. Η ανάπτυξη θα υποστηριχθεί από την περαιτέρω ενσωμάτωση της χώρας στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας και την αύξηση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων.

Ωστόσο, η αβεβαιότητα στις διεθνείς αγορές και η πιθανότητα αναταραχών στον γεωπολιτικό τομέα συνεχίζουν να αποτελούν δυνητικούς κινδύνους για την ελληνική οικονομία. Η Τράπεζα της Ελλάδος τονίζει την ανάγκη για συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, ιδίως σε τομείς όπως η αγορά εργασίας, η δημόσια διοίκηση και το φορολογικό σύστημα, για να διασφαλιστεί η μακροχρόνια βιωσιμότητα της ανάπτυξης.

Συνοψίζοντας, η ελληνική οικονομία το 2024 και το 2025 φαίνεται να βαδίζει σε μια σταθερή πορεία ανάπτυξης, παρά τις εξωτερικές προκλήσεις. Οι βασικοί πυλώνες της οικονομικής στρατηγικής επικεντρώνονται στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων και στην υλοποίηση κρίσιμων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ώστε η χώρα

να διασφαλίσει μια σταθερή και βιώσιμη οικονομική πορεία για τα επόμενα χρόνια.

Αυτή η διετία είναι καθοριστική για το Growthfund, καθώς μια σειρά από μεγάλα έργα μπαίνουν σε τροχιά υλοποίησης, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Ενδεικτικά, ο διαγωνισμός για την ανάπτυξη της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, η προετοιμασία του οποίου ξεκίνησε επίσημα μέσα από τριμερή σύμβαση συνεργασίας του Growthfund, της ΔΕΘ Helexpo και της μονάδας PPF, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα έργα, με στόχο τη δημιουργία ενός σύγχρονου επιχειρηματικού και συνεδριακού κέντρου που θα αναβαθμίσει την πόλη και θα ενισχύσει τον συνεδριακό τουρισμό.

Παράλληλα, η ανάδειξη προτιμητέου επενδυτή για το αεροδρόμιο της Καλαμάτας που θα ολοκληρωθεί εντός του 2024 και η ανάπτυξη των υπολοίπων 22 Περιφερειακών Αεροδρομίων θα δώσουν το έναυσμα για την ενίσχυση των τοπικών οικονομιών παρέχοντας σύγχρονες υποδομές και υπηρεσίες. Επίσης η προετοιμασία για τη δημιουργία του Εμπορευματικού Κέντρου Γκόνου θα αναβαθμίσει την Ελλάδα ως κομβικό σημείο στην εφοδιαστική αλυσίδα. Επιπλέον, η αναβίωση του Κυβερνείου Θεσσαλονίκης ως πολυχώρου πολιτισμού και η αναβάθμιση της Διώρυγας της Κορίνθου, μέσα από ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο, θα ενισχύσουν την πολιτιστική και ιστορική ταυτότητα της χώρας. Επίσης, οι Ελληνικές Αλυκές βρίσκονται σε τροχιά αναβάθμισης, με στόχο την προσέλκυση στρατηγικού επενδυτή -2024-, καθιστώντας τις βασικό πυλώνα ανάπτυξης για την εθνική οικονομία. Τέλος, η εκκίνηση -2025- της καταγραφής των 36.000 ακινήτων της ΕΤΑΔ μέσα άοπλο συμφωνία πλαίσιο θα αποτελέσει ένα πολύ σημαντικό milestone για τη δημόσια ακίνητη περιουσία.

Η χρονιά αυτή, μαζί με το επόμενο έτος, το 2025, θεωρούνται κρίσιμες, καθώς τα μεγάλα αυτά έργα καθώς και άλλες μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη θα συμβάλλουν στην οικονομική ανάκαμψη και ανάπτυξη. Η ενίσχυση του ρόλου του Growthfund, η αναδιοργάνωσή του και η προώθηση νέων επενδυτικών εργαλείων αναμένεται να έχουν μακροπρόθεσμα θετικό αντίκτυπο, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη και απασχόληση, και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη τόσο των εγχώριων όσο και των ξένων επενδυτών στην ελληνική οικονομία.

Α.14. Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Οι εργασίες του Υπερταμείου και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του υπόκεινται σε διάφορα είδη κινδύνων. Οποιοσδήποτε από τους κινδύνους που περιγράφονται κατωτέρω θα μπορούσε να έχει δυσμενή επίδραση στις δραστηριότητες του Υπερταμείου ή των επιχειρήσεων του χαρτοφυλακίου του, τα οικονομικά αποτελέσματα και ρευστότητά τους, καθώς και εν γένει τη λειτουργία τους. Οι παρακάτω περιγραφόμενοι κίνδυνοι δεν είναι οι μόνοι, καθώς ενδέχεται να προκύψουν πρόσθετοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες, που στην παρούσα χρονική στιγμή μπορεί να μην είναι γνωστοί στο Υπερταμείο, ειδικά ως προς τις Λοιπές Θυγατρικές, ή που επί του παρόντος θεωρούνται μικρής σημασίας αλλά που ενδέχεται στο μέλλον να έχουν δυσμενή επίπτωση στις εργασίες και στα οικονομικά αποτελέσματα του Υπερταμείου και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα που επηρεάζονται και από τις διεθνείς οικονομικές συνθήκες και εξελίξεις

Οι δραστηριότητες του Υπερταμείου αλλά πολύ περισσότερο οι δραστηριότητες των άμεσων και λοιπών θυγατρικών που έχουν ενταχθεί στο χαρτοφυλάκιο της, τα λειτουργικά τους αποτελέσματα, η οικονομική τους κατάσταση, καθώς επίσης και οι προοπτικές τους,

εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό και επηρεάζονται από το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα, καθώς σχεδόν όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι δραστηριότητές τους βρίσκονται στην Ελλάδα. Οποιαδήποτε αρνητική μεταβολή και εξέλιξη στο μακροοικονομικό περιβάλλον της χώρας αλλά και ευρύτερα στο ευρωπαϊκό και διεθνές οικονομικό περιβάλλον, μπορεί να επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τη ζήτηση (έσοδα θυγατρικών), την προσέλκυση επενδύσεων για την υλοποίηση του προγράμματος αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων (κυρίως του ΤΑΙΠΕΔ και της ΕΤΑΔ), αλλά και την ικανότητα των πελατών των επιχειρήσεων του χαρτοφυλακίου του να πληρώνουν εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις τους με άμεση επίπτωση στην ρευστότητα, όπως επίσης και την πρόσβαση των δημοσίων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση και ειδικά σε γραμμές κεφαλαίου κίνησης για άντληση ρευστότητας ή /και άντληση των αναγκαίων κεφαλαίων από το Κράτος για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ).

Ρυθμιστικοί & Εποπτικοί κίνδυνοι

Για σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, οι δραστηριότητές τους επηρεάζονται από πλήθος ρυθμιστικών και εποπτικών διατάξεων που αφορούν την λειτουργία τους. Επίσης για πολλές αποφάσεις απαιτούνται και εγκρίσεις από τα αρμόδια διοικητικά όργανα οι οποίες μπορεί να είναι πολύ εξειδικευμένες και χρονοβόρες. Επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις ενδέχεται να απαιτούνται και νομοθετικές ρυθμίσεις ή προσαρμογή του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου.

Κάποια ενδεικτικά παραδείγματα περιοχών που επηρεάζονται από ρυθμιστικές διατάξεις στην δραστηριότητά τους, έχουν ενδεικτικά ως κάτωθι:

- Καθορισμός τιμών παροχής προϊόντων και υπηρεσιών: Σε ορισμένες εταιρείες οι τιμές στις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες και τα αγαθά καθορίζονται από ρυθμιστικές διατάξεις στις οποίες είναι υποχρεωμένη η εταιρεία να συμμορφωθεί. Παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων είναι:
 - Τιμολογιακή πολιτική των ΕΛΤΑ για ορισμένες υπηρεσίες, ιδίως για αυτές που εμπίπτουν στην Καθολική Υπηρεσία (ΚΥ), η οποία εγκρίνεται από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), όπως και απαιτούμενες εγκρίσεις για τον προσδιορισμό του ύψους και την εκταμίευση της αποζημίωσης στα ΕΛΤΑ για την κάλυψη του καθαρού κόστους της ΚΥ.
 - Τιμολογιακή πολιτική προϊόντων κομίστρου για τις αστικές μεταφορές στην Αττική (ΟΑΣΑ) και οι σχετικές επιδοτήσεις/επιχορηγήσεις, καθώς και προσδιορισμός του ύψους και εκταμίευση της αποζημίωσης στον ΟΑΣΑ για την παροχή δικαιωμάτων μετακίνησης με πλήρη ή μερική απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου σε ειδικές κατηγορίες επιβατών (π.χ. Άνεργοι, ΑΜεΑ, Πολύτεκνοι, κα).
- Καθορισμός των όρων με βάση τις οποίες παρέχεται η Καθολική Υπηρεσία. Σε ορισμένες θυγατρικές οι όροι παροχής ορισμένων υπηρεσιών καθορίζεται με ρυθμιστικές διατάξεις. Για παράδειγμα, στην περίπτωση των ΕΛΤΑ, οι υποχρεώσεις τους ως Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ) σχετίζονται με όρους ως προς τη συχνότητα περισυλλογής και διανομής, την επίτευξη υψηλών προδιαγραφών ποιότητας (X+1, X+3) και τη διατήρηση υψηλού αριθμού σημείων πρόσβασης σε όλη την επικράτεια. Αντίστοιχα, στην περίπτωση των αστικών συγκοινωνιών της Αθήνας (Όμιλος ΟΑΣΑ), απουσιάζει πλαίσιο ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, και η χρηματοδότηση της λειτουργικής επιδότησης αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι εξ' αιτίας καθυστερήσεων καταβολής επιδοτήσεων επιχορηγήσεων στον Όμιλο ΟΑΣΑ, τα τελευταία 5 έτη καταβάλλονται 1,1 με 2,6 εκατ. € ετησίως σε τόκους υπερημερίας στη ΔΕΗ, ενώ έχουν δημιουργηθεί σημαντικά ποσά ληξιπρόθεσμων οφειλών και σε άλλους προμηθευτές – κυρίως ανταλλακτικών -.
- Αν και σε ορισμένες περιπτώσεις εταιρειών έχει ορισθεί πλαίσιο με βάση το οποίο οι εταιρείες

αποζημιώνονται από το Ελληνικό Δημόσιο για την απώλεια εσόδων ή το κόστος παροχής της υπηρεσίας (όπως είναι οι περιπτώσεις της Καθολικής Υπηρεσίας στα ΕΛΤΑ ή παροχής δικαιωμάτων μετακίνησης με πλήρη ή μερική απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου σε ειδικές κατηγορίες επιβατών στις αστικές μεταφορές που ρυθμίστηκε με τη Σύμβαση Απόδοσης και Στόχων στο Πλαίσιο του Μηχανισμού Συντονισμού του Υπερταμείου), στην πράξη διαπιστώνονται δυσλειτουργίες, οι οποίες έχουν οδηγήσει στο παρελθόν οι εταιρείες αυτές είτε να μην εισπράττουν (π.χ. ΟΑΣΑ) είτε να εισπράττουν ένα μόνο μέρος (ΕΛΤΑ) των ποσών που έχουν υπολογιστεί και τεκμηριωθεί.

Οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου προσπαθούν να διαχειριστούν τους ανωτέρω κινδύνους ρευστότητας και κερδοφορίας μέσω κατάλληλου συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των εταιρειών, αλλά τυχόν κενά στον συντονισμό και επικοινωνία όπως και η έλλειψη ευθυγράμμισης όλων των εμπλεκόμενων μερών δύναται να αποτελέσει κίνδυνο με επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική και λειτουργική θέση των εταιρειών. Στην κατεύθυνση αυτή, ειδικά για ειδικές υποχρεώσεις που ανατίθενται στις δημόσιες επιχειρήσεις και που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά, έχει προβλεφθεί νομοθετικά ο Μηχανισμός Συντονισμού για τη ρύθμιση του μηχανισμού αποζημίωσης, και ειδικότερα μέσω Συμβάσεων Απόδοσης & Στόχων. Βασική προτεραιότητα σε αυτή τη φάση αποτελεί η κατάρτιση σύμβασης (ή συμβάσεων) για την περίπτωση του ΟΑΣΑ σε σχέση με ειδικές υποχρεώσεις που του έχουν ανατεθεί για τη δωρεάν ή με μειωμένο κόμιστρο μετακίνηση ειδικών κατηγοριών επιβατών (π.χ. δωρεάν πρόσβαση στους άνεργους) στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής που ασκείται από το Κράτος. Παρά τις σημαντικές επιπτώσεις της πανδημίας, αλλά και του πολέμου στην Ουκρανία, για την Ελληνική Κυβέρνηση και το Υπερταμείο, για το εν λόγω παραδοτέο έγιναν μια σειρά από προπαρασκευαστικές ενέργειες το 2020, 2021 και 2022 ενώ σημαντική πρόοδος σημειώνεται το 2021 με τη συγκρότηση ειδικής Συντονιστικής Επιτροπής, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (αριθμ. 48703 ΕΞ 2021/Β' 1630/21.04.2021).

Το Υπερταμείο και οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του υπόκεινται σε συγκεκριμένους νόμους και ρυθμίσεις που έχουν εφαρμογή στις δημόσιες επιχειρήσεις

Εφόσον το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω της Εταιρείας κατέχει πλειοψηφικό ποσοστό στις θυγατρικές της, οι περισσότερες από αυτές, ανάλογα και τυχόν ειδικών δι-

ατάξεων νόμων, θα συνεχίσουν να θεωρούνται ως προς ορισμένους τομείς εταιρείες του Ελληνικού Δημόσιου τομέα. Συνεπώς οι λειτουργίες τους θα συνεχίσουν να υπόκεινται σε νόμους και διατάξεις που εφαρμόζονται στο Δημόσιο τομέα και επηρεάζουν συγκεκριμένες διαδικασίες, όπως για παράδειγμα αυτές που αφορούν προσλήψεις, διαδικασίες προμηθειών, κ.α.

Οι εν λόγω νόμοι και διατάξεις, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις που είναι εκτεθειμένες σε αυξανόμενο ανταγωνισμό, στις οποίες δεν υπόκεινται οι σημερινοί και μελλοντικοί ανταγωνιστές τους, ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργική τους ευελιξία και κατ' επέκταση στα οικονομικά τους αποτελέσματα και στη διαχείριση των επιχειρηματικών και λειτουργικών τους κινδύνων.

Κίνδυνος από εκκρεμοδικίες

Το Υπερταμείο και οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του εμπλέκονται σε αριθμό νομικών διαδικασιών που αφορούν τις δραστηριότητές τους και οποιαδήποτε δυσμενή απόφαση κατά της Εταιρείας ή κατά εταιρείας του χαρτοφυλακίου του, ενδέχεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις δραστηριότητές τους, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τη φήμη τους.

Ταυτόχρονα, ορισμένες εκ των θυγατρικών εταιρειών, όντας ορισμένες εκ των μεγαλύτερων στην χώρα με ευρεία και σύνθετη δραστηριότητα και λειτουργία, κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών τους, από καιρού εις καιρόν, πλήττονται από ανταγωνιστές, προμηθευτές, πελάτες, διεκδικητές εκτάσεων γης ή μισθωτές, μέσα ενημέρωσης, κ.α. οι οποίοι προβαίνουν σε πάσης φύσεως ενέργειες, που μπορεί να έχουν οικονομική επίπτωση στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της, όπως και στη φήμη τους.

Να σημειωθεί επίσης ότι η πορεία του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου εξαρτάται και από την έκβαση σημαντικών νομικών υποθέσεων, όπως ενδεικτικά η υπόθεση της ΕΤΑΔ με την Αττικός 'Ηλιος ΑΕ, η οποία ανάλογα με την έκβαση της, δύναται να επηρεάσει ουσιαστικά την οικονομική κατάσταση της ΕΤΑΔ.

Έκτακτα γεγονότα και φυσικές καταστροφές

Έκτακτα γεγονότα, συμπεριλαμβανόμενων εμπολέμων συρράξεων, φυσικών καταστροφών, πυρκαγιών, υγειονομικών κρίσεων, μεγάλων απρόβλεπτων βλαβών σε κύριες εγκαταστάσεις υποδομών και συστημάτων, τρομοκρατικών δράσεων, απεργιών μεγάλης

κλίμακας κλπ. ενδέχεται να οδηγήσουν σε διακοπή της παροχής των υπηρεσιών ή παραγωγής των αγαθών. Το Υπερταμείο και οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του καταβάλλουν προσπάθειες ενίσχυσης της επιχειρησιακής ετοιμότητας για την αντιμετώπιση τέτοιων κρίσεων και εκτάκτων γεγονότων στο μέτρο του δυνατού. Σημειώνεται ότι η Διώρυγα της Κορίνθου παρέμεινε κλειστή, άνοιξε τον Ιούνιο 2023 και έκλεισε εκ νέου στο τέλος Οκτωβρίου 2023 προκειμένου να συνεχισθούν και αναβαθμιστούν οι εργασίες αποκατάστασης.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, υπάρχει επίσης κίνδυνος οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου να αντιμετωπίσουν αιτήσεις αποζημίωσης για αστική ευθύνη ως αποτέλεσμα των ζημιών σε τρίτους που προκλήθηκαν από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές. Οι υποχρεώσεις αυτές δύναται να οδηγήσουν σε καταβολή αποζημιώσεων σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους.

Υγεία, ασφάλεια και περιβαλλοντικοί νόμοι και ρυθμίσεις

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του υπόκεινται στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία και τους σχετικούς κανονισμούς που αφορούν στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, του προσωπικού των εργολάβων, καθώς και το περιβάλλον. Οι νόμοι οι οποίοι σχετίζονται με το περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία είναι περίπλοκοι, υπόκεινται συχνά σε αλλαγές και διαχρονικά τείνουν να γίνονται περισσότερο αυστηροί. Το Υπερταμείο και οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του παρακολουθούν τις εξελίξεις και νέα δεδομένα ώστε να λάβουν τις απαιτούμενα μέτρα για τη συμμόρφωσή τους με τις σχετικές ρυθμίσεις. Αυτό έγινε με το ξέσπασμα της πανδημίας και τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν για την υγεία και ασφάλεια του προσωπικού.

Αναφορικά με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις συμμόρφωσης σε μεγάλες εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, υπάρχει ο κίνδυνος του χρόνου συμμόρφωσης (π.χ. απαιτούνται πιο χρονοβόρες διαδικασίες λόγω περιορισμών στο δημόσιο τομέα, κλπ.), όπως και σε σχέση με το κόστος συμμόρφωσης με τη σχετική νομοθεσία και κανόνες, καθώς ενδέχεται να απαιτείται η υλοποίηση σημαντικών επενδύσεων ή και μεγάλου ύψους δαπανών για τις σχετικές δράσεις/έργα συμμόρφωσης ή αναβάθμιση ή αποκατάστασης. Ειδικά αλλαγές στην περιβαλλοντική νομοθεσία είναι ενδεχόμενο να αυξήσουν το κόστος συμμόρφωσης και, τελικά, ενδέχεται να επηρεάσουν την κερδοφορία και το ταμειακό πρόγραμμα των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούν τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας και των θυγατρικών της, με βασικό σκοπό την παροχή χρηματοδότησης των εργασιών τους. Οι θυγατρικές εταιρείες κατείχαν, επίσης, διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες τους, ενώ επίσης ορισμένες θυγατρικές κατέχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (αλλά για σημαντικά χαμηλότερα ποσά) που έχουν σχέση με μετοχές εισηγμένης εταιρείας και ομόλογα. Πολιτική της Εταιρείας και των θυγατρικών της, κατά τη χρήση που έληξε την 31.12.2023, ήταν να μην δραστηριοποιούνται σε κερδοσκοπικές συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, υπό την παρούσα δομή του Ομίλου, εκτίθεται σε ένα φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους θεωρητικά υπάγεται, είναι κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Η διαχείριση των κινδύνων εστιάσθηκε κυρίως στην αναγνώριση και εκτίμηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων, ενώ παράλληλα υπάρχει η διαχείριση των κινδύνων αυτών από τις αρμόδιες διοικήσεις και τμήματα της εκάστοτε θυγατρικής.

Κίνδυνος αγοράς

i. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι αυτός που προκύπτει λόγω των συναλλαγών και υπολοίπων σε ξένο νόμισμα. Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ (€). Η Εταιρεία και οι ενοποιούμενες θυγατρικές δεν έχουν δραστηριότητα στο εξωτερικό λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους, και κατά συνέπεια, δεν είναι ουσιαστικά εκτεθειμένες σημαντικά σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών τους γίνεται σε Ευρώ (€).

Συγκεκριμένα, μερικός συναλλαγματικός κίνδυνος υπάρχει σε ορισμένες εταιρείες και προκύπτει λόγω διεθνών συναλλαγών που μπορεί να έχουν (όπως π.χ. τα ΕΛΤΑ με τη διεθνή αλληλογραφία που αποτελεί μέρος της δραστηριότητάς τους ή περιστασιακά σε άλλες θυγατρικές όταν προκύπτουν αμοιβές συμβούλων, καθώς και έξοδα έργων που διενεργούνται σε ξένα νομίσματα). Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της ελέγχουν και

αξιολογούν σε περιοδική βάση, ξεχωριστά αλλά και συνδυαστικά την έκθεσή τους σε συναλλαγματικό κίνδυνο και θα χρησιμοποιήσουν τα κατάλληλα χρηματοοικονομικά μέσα εάν απαιτηθεί για τη διαχείρισή του.

ii. Κίνδυνος τιμών

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της δεν εκτίθενται σημαντικά σε κίνδυνο μεταβολής των τιμών, εκτός της έκθεσης που υπάρχει σε συγκεκριμένο μέρος των περιουσιακών στοιχείων που αφορούν μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ και ομόλογα.

Το σημαντικότερο μέρος της έκθεσης της Εταιρείας και των θυγατρικών της σε κίνδυνο τιμών αφορά κυρίως μη χρηματοοικονομικά μέσα, όπως τα επενδυτικά ακίνητα, αποθέματα κλπ. Για τέτοια περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις υπάρχουν κίνδυνοι από τις μεταβολές τιμών, διακυμάνσεις διεθνών τιμών εμπορευμάτων, όπως π.χ.:

- η έκθεση θυγατρικών στον κίνδυνο από σχετικές μεταβολές στην εύλογη αξία των ακινήτων, που μπορεί να επηρεάσει τα ποσά που απαιτούνται στις οικονομικές καταστάσεις σε εύλογες αξίες (όπως τα επενδυτικά ακίνητα),
- η περιορισμένη έκθεση θυγατρικών σε κίνδυνο μεταβολής τιμών (π.χ. λόγω πληθωρισμού) όπου μέρος των εσόδων τους προέρχονται από συμβάσεις μίσθωσης, οι τιμές των οποίων μπορούν να επηρεαστούν στο βαθμό που δεν αναπροσαρμόζονται βάσει συμβάσεων σε ετήσια βάση με το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή,
- η έκθεση θυγατρικών σε διακυμάνσεις διεθνών τιμών εμπορευμάτων όπως καυσίμων (π.χ. στις μεταφορές), αγαθών και υπηρεσιών, αλλά και ρυθμιζόμενων τιμών (όπως για το κόστος του ακατέργαστου νερού στις εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης) κλπ. Τέτοιες μεταβολές τιμών μπορούν να επηρεάσουν τις οικονομικές επιδόσεις των εταιρειών αυτών εάν δε μπορούν να μετακυλισθούν στους καταναλωτές (όπως σε περιπτώσεις όπου οι τιμές πώλησης αγαθών ή παροχής της υπηρεσίας είναι ρυθμιστικά οριζόμενες και είτε δεν είναι εφικτό να μετακυλισθούν είτε είναι εξαιρετικά χρονοβόρο).

iii. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Ο κίνδυνος ταμειακών ροών και μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων αφορά τον κίνδυνο

της μεταβολής της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου ως αποτέλεσμα των μεταβολών των επιτοκίων, καθώς και τον κίνδυνο της επίδρασης των μεταβολών των επιτοκίων στις ταμειακές εισροές-έσοδα και εκροές-έξοδα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, υπό την παρούσα δομή, έχουν περιορισμένη έκθεση στους κινδύνους αυτούς, καθώς:

- Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της διαθέτουν στο ενεργητικό τους έντοκα περιουσιακά στοιχεία, όπως βραχυχρόνιες επενδύσεις σε κλειστές προθεσμιακές, καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και καταθέσεις όψεως τα οποία στο μεγαλύτερο βαθμό τους φέρουν μεταβλητά επιτόκια ή έχουν βραχυπρόθεσμες λήξεις, με συνέπεια ο κίνδυνος μεταβολής εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών αυτών μέσων να είναι μειωμένος. Παράλληλα τυχόν διακύμανση των επιτοκίων μπορεί να επηρεάζει το ύψος των εσόδων από τόκους, ωστόσο τυχόν μεταβολή δεν εκτιμάται ότι θα επιφέρει ουσιώδεις μεταβολές στα αποτελέσματα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
- Αν και ορισμένες θυγατρικές της Εταιρείας έχουν υποχρεώσεις από δάνεια, ο κίνδυνος για μεταβολή της εύλογης αξίας τους από μεταβολές των επιτοκίων είναι σχετικά περιορισμένος καθώς σε μεγάλο βαθμό αυτά φέρουν μεταβλητά επιτόκια.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η πιθανή μη έγκαιρη αποπληρωμή προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της των υφιστάμενων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων και αποτελούνται κυρίως από εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, καθώς και από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι εμπορικές απαιτήσεις στις περισσότερες θυγατρικές του Υπερταμείου προέρχονται από μία μεγάλη βάση πελατών, ενώ αξιολόγο μέρος των πωλήσεων τους διακανονίζονται σε μετρητά ή ισοδύναμα, όπως π.χ. στις αστικές μεταφορές.

Για το μέρος που δε διακανονίζεται σε μετρητά και το ανεξόφλητο μέρος το οποίο απεικονίζεται στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις βαίνει αυξανόμενο, ακολουθούνται στο μέτρο του εφικτού, μέτρα διαχείρισης του κινδύνου, όπως κάτωθι:

- Για απαιτήσεις στο τομέα ακινήτων, μέρος των απαιτήσεων από πελάτες είναι ασφαλισμένο

έναντι πιστωτικού κινδύνου με λήψη εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης των συμβάσεων, από τραπεζικά ιδρύματα.

- Μεγάλο μέρος των εμπορικών απαιτήσεων των εταιρειών αφορά πλήθος πελατών με σχετικά μικρό υπόλοιπο με συνέπεια να υπάρχει σημαντική διασπορά του κινδύνου (η περαιτέρω διαχείριση του οποίου γίνεται από τις αρμόδιες διευθύνσεις των εταιρειών εφαρμόζοντας είτε προληπτικές διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου είτε σε περιπτώσεις με δυσκολίες είσπραξης όπου ακολουθούνται διαδικασίες είσπραξης μέσω ρύθμισης οφειλών ή μέσω αναγκαστικών εισπράξεων (νομικής/δικαστικής οδού).
- Επίσης, μεγάλο μέρος των απαιτήσεων αφορά είτε απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, είτε απαιτήσεις που αντιστοιχίζονται με υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο (όπως οι απαιτήσεις του ΤΑΙΠΕΔ από αξιοποιήσιμες περιουσιακών στοιχείων που είναι αποδοτέες στο Δημόσιο, ή απαιτήσεις της ΕΤΑΔ από το Δημόσιο για εγγυημένα δάνεια). Σημαντικές τέτοιες απαιτήσεις αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης των εταιρειών αστικών μεταφορών για την παροχή δικαιωμάτων μετακίνησης με πλήρη ή μερική απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου σε ειδικές κατηγορίες επιβατών (π.χ. Άνεργοι, ΑΜΕΑ, Πολύτεκνοι, κα) και απαιτήσεις των εταιρειών ύδρευσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για τέτοιες φύσεως απαιτήσεις, ο Μηχανισμός Συντονισμού θα μειώσει την αβεβαιότητα και την έλλειψη σωστών διαδικασιών και επικοινωνίας μεταξύ κράτους και δημοσιών επιχειρήσεων για τη διευθέτηση οφειλόμενων από το Ελληνικό Δημόσιο.

Τέλος, σε ορισμένες θυγατρικές υπάρχει συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε μικρό αριθμό πελατών με υψηλά υπόλοιπα. Η διοίκηση των εταιρειών αυτών παρακολουθεί την έκθεσή τους στον πιστωτικό κίνδυνο και προσπαθεί να λαμβάνει μέτρα μείωσης της έκθεσης στον κίνδυνο αυτό αλλά και εξετάζει περιοδικά τους κινδύνους ανακτησιμότητας σχηματίζοντας προβλέψεις όποτε απαιτούνται με βάση την κρίση και εκτίμησή τους ώστε τα υπόλοιπα να αντανακλούν τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, τα διαθέσιμα της Εταιρείας και σημαντικό μέρος των διαθεσίμων των θυγατρικών της είναι κατατεθειμένα

στην Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ περαιτέρω η Εταιρεία και οι θυγατρικές της συνεργάζονται με χρηματοοικονομικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης και αξιολογούν το βαθμό έκθεσης τους σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων με βάση τις εκτιμήσεις της διοίκησης της εκάστοτε θυγατρικής.

Κίνδυνος ρευστότητας και διαχείριση κεφαλαίων

Ο κίνδυνος ταμειακών ροών αφορά τον κίνδυνο της μη ύπαρξης επαρκούς ρευστότητας της Εταιρείας και των θυγατρικών της για την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών τους υποχρεώσεων και τη χρηματοδότηση της δραστηριότητάς τους. Η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη διατήρηση επαρκών χρηματικών διαθεσίμων, τη σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών και την ύπαρξη δυνατότητας χρηματοδότησης σε περίπτωση ανάγκης ή έκτακτων γεγονότων.

Η Εταιρεία και η πλειοψηφία των ενοποιούμενων θυγατρικών, υπό την υπάρχουσα δομή και τους πόρους που διαθέτουν, εκτιμούν ότι υπό κανονικές συνθήκες έχουν μειωμένη έκθεση στον κίνδυνο αυτό, βασιζόμενοι στη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας (ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων) και την σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών.

Η έκθεση στον κίνδυνο αυτό είναι μεγαλύτερη σε δύο θυγατρικές του Υπερταμείου, καθώς οι ταμειακές τους ροές, λόγω της φύσης της δραστηριότητάς τους εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από την έγκαιρη είσπραξη από το Ελληνικό Δημόσιο της δικαιούμενης αμοιβής για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, ή ελαφρύνσεων που δίδει με ρυθμιστικές διατάξεις το Ελληνικό Δημόσιο σε κοινωνικές ομάδες, καθώς και τυχόν επιχορηγήσεων για δαπάνες που ορισμένοι οργανισμοί υφίστανται.

Επίσης, η έκθεση είναι αυξημένη στο ένα υπο-όμιλο εταιρειών, καθώς θεσμικά δεν δύναται να προσφύγει σε δανεισμό ώστε να καλύψει το χρονικό κενό μεταξύ των δαπανών που διενεργεί και των ποσών που είναι να εισπράξει από το Ελληνικό Δημόσιο. Οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται τον εν λόγω κίνδυνο με παρακολούθηση των ταμειακών ροών τους και διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης.

Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

(α) Ειδική αναφορά στην πολεμική σύρραξη στην περιοχή της Ουκρανίας

Οι επιπτώσεις της πολεμικής αυτής σύρραξης στην Ουκρανία φαίνεται να έχουν σταθεροποιηθεί. Ωστόσο ο κίνδυνος είναι σημαντικός όσο δεν υπάρχει συνολική επίλυση της διένεξης. Σε κάθε περίπτωση δεδομένου της φύσης των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τις εταιρείες του Ομίλου δεν υπήρχε άμεση επίδραση στα μεγέθη και τις επιδόσεις του και δεν αναμένεται και στο μέλλον. Λοιποί κίνδυνοι όπως η διακύμανση των αναμενόμενων κρατικών εσόδων στον τομέα του τουρισμού, ο πληθωρισμός των τιμών της ενέργειας και των σιτηρών και η αβεβαιότητα στην εξέλιξη των άμεσων ξένων επενδύσεων, συνεχίζουν να αποτελούν μεταβλητές που ενδέχεται να επηρεάσουν την δημοσιονομική ευελιξία και το ευρύτερο οικονομικό κλίμα με αναπόφευκτες έμμεσες συνέπειες στον Όμιλο.

(β) Επίδραση της νέας κρίσης στη Μέση Ανατολή

Η νέα κρίση στη Μέση Ανατολή έχει δημιουργήσει γεωπολιτική αστάθεια και σε κάθε περίπτωση αβεβαιότητα για τις πιθανές μακροοικονομικές συνέπειες, οι οποίες ενδεχομένως θα δημιουργηθούν, ειδικά στην περίπτωση μεγάλης διάρκειας των εχθροπραξιών. Ο Όμιλος δεν έχει επιχειρηματικές δραστηριότητες στα εμπλεκόμενα μέρη, δηλαδή σε περιοχές που πλήττονται άμεσα από τις συγκρούσεις. Συνεπώς δεν αναμένεται άμεση ουσιαστική επίδραση στις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου. Ωστόσο, η αρνητική και χρονοβόρα εξέλιξη των συγκρούσεων και οι ευρύτερες μακροοικονομικές αρνητικές συνέπειες, εφόσον διαμορφωθούν, όπως είναι αναμενόμενο δύναται να επηρεάσουν αρνητικά τις δραστηριότητες όλων των εταιρειών κυρίως στην Ευρώπη και ως εκ τούτου και τον Όμιλο. Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και ενδεχομένως θα αναλάβει σειρά ενεργειών, για να αντισταθμίσει τις όποιες αρνητικές συνέπειες, εφόσον προκύψουν.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Κίνδυνος εφαρμογής Μηχανισμού Συντονισμού

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία της Εταιρείας να εφαρμόσει αποτελεσματικά τον Μηχανισμό Συντονισμού των θυγατρικών της. Η έκθεση της Εται-

ρείας στον κίνδυνο αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εξωγενείς παράγοντες, λόγω της εμπλοκής πολλών ενδιαφερομένων φορέων (Κυβέρνηση, δημόσιοι φορείς, εποπτικές αρχές, Υπερταμείο, εκάστοτε δημόσια επιχείρηση), των οποίων οι στόχοι μπορεί να μην είναι πάντα ευθυγραμμισμένοι, ενώ και η επίτευξη αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ τους αποτελεί σημαντική πρόκληση.

Στο πλαίσιο όσων ορίζει ο εγκεκριμένος Μηχανισμός Συντονισμού που αποτελεί μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού του Υπερταμείου, κατά το 2021 δρομολογήθηκε η εφαρμογή του Μηχανισμού με την ανάπτυξη των δυο από τα τρία παραδοτέα (Αποστολή και Δηλώσεις Δεσμεύσεων). Μέσω επικοινωνίας με τις διοικήσεις των θυγατρικών, αλλά και με την Κυβερνητική Επιτροπή, τέθηκαν οι προτεραιότητες και τα κρίσιμα ζητήματα ώστε να δύναται ο Μηχανισμός να λειτουργήσει με αποτελεσματικότητα. Η έξαρση του πολέμου, δημιούργησε καθυστερήσεις ως προς τις Δηλώσεις Δεσμεύσεων, καθώς βασικοί δείκτες (οικονομικοί και λειτουργικοί) επηρεάστηκαν από τις νέες συνθήκες.

Κίνδυνος υλοποίησης στρατηγικού σχεδιασμού από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία ευθυγράμμισης των στρατηγικών, επιχειρησιακών και επιχειρησιακών στόχων των θυγατρικών με τους αντίστοιχους του Υπερταμείου και εν γένει δυσκολίας στην υλοποίησή τους, που είναι δυνατόν να οφείλεται τόσο σε αδυναμία υποστήριξης και υλοποίησης εσωτερικά αυτών των στόχων – ενδογενείς παράγοντες (π.χ. μη εξειδικευμένο προσωπικό, απαρχαιωμένες υποδομές και πληροφοριακά συστήματα, έλλειψη πόρων, καθυστερήσεις σε επενδύσεις λόγω προσφυγών, ενστάσεων κλπ.), αλλά και σε εξωγενείς παράγοντες που σχετίζονται με το μακροοικονομικό περιβάλλον, τις διεθνείς τιμές εμπορευμάτων, τον ανταγωνισμό κλπ. Πρόκειται για κίνδυνο με σημαντική δυνητική επίπτωση, καθώς οι θυγατρικές έχουν καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού της Εταιρείας.

Η Εταιρεία λαμβάνει μέτρα για την ευθυγράμμιση του στρατηγικού της σχεδίου τόσο με τα επιχειρηματικά σχέδια των θυγατρικών, όσο και με το επιχειρηματικό σχέδιο του Υπερταμείου το οποίο επικαιροποιείται σε επίπεδο έτους και τριετίας (σε κυλιόμενη βάση) και περιλαμβάνει δράσεις και στόχους τόσο του Υπερταμείου όσο και των θυγατρικών. Στο πλαίσιο αυτό,

ο καθορισμός σαφούς στοχοθεσίας / Κύριων Δεικτών Απόδοσης (KPIs) των θυγατρικών, σε κυλιόμενη βάση, αλλά και η παρακολούθηση της απόδοσης σε προκαθορισμένα διαστήματα και μέσα από συστηματικές διαδικασίες, διασφαλίζει τη συνεχή ευθυγράμμιση των επιχειρησιακών στόχων των θυγατρικών με τις στρατηγικές κατευθύνσεις του Υπερταμείου. Προφανώς μέρος της επιτυχίας υλοποίησης είναι και η εξεύρεση πόρων, ειδικά στις περιπτώσεις αναδιάρθρωσης.

Οι εταιρείες του Ομίλου, όπου προκύπτει ανάγκη, είναι πιθανό να προχωρήσουν σε προγράμματα μετασχηματισμού ή αναδιάρθρωσης, μικρότερου ή μεγαλύτερου εύρους ανάλογα με τις περιστάσεις. Πέραν του θέματος της εξεύρεσης πόρων στις περιπτώσεις αναδιάρθρωσης ή μετασχηματισμού, η επιτυχία των προγραμμάτων μετασχηματισμού εξαρτάται από πλήθος παραγόντων και μπορεί να επηρεαστεί από την έλευση/πραγματοποίηση διαφόρων κινδύνων ή αναπάντεχης αλλαγής στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον, στην οποία περίπτωση είναι σημαντικό να υπάρχει στενή παρακολούθηση του προγράμματος και άμεση προσαρμογή και ευελιξία αυτού εάν οι συνθήκες αλλάζουν σημαντικά.

Η θυγατρική ΕΛΤΑ έχει ήδη εκκινήσει από το έτος 2021 σημαντικό πρόγραμμα μετασχηματισμού, το οποίο στήριξε το Υπερταμείο με επένδυση € 100 εκατ. μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου. Επιπρόσθετα, τα ΕΛΤΑ είναι μια εταιρεία που έχει έκθεση στο μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων και προκλήσεων που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, καθώς:

- Λειτουργούν σε μια άκρως ανταγωνιστική αγορά, ενώ ο κλάδος του κλασσικού ταχυδρομείου που αποτελεί σημαντικό μέρος της δραστηριότητάς τους, υφίσταται σταδιακή μείωση λόγω τεχνολογικών εξελίξεων
- Μέρος των εσόδων τους υπόκειται σε ρυθμιζόμενες τιμές, όπως ρυθμιζόμενη είναι και η αποζημίωση για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που είναι υποχρεωμένα να παρέχουν (π.χ. καθολική ταχυδρομική υπηρεσία), ενώ για το ίδιο θέμα έχει έκθεση σε κίνδυνο καθυστερημένης είσπραξης των απαιτήσεών τους για τις παρεχόμενες υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος
- Υφίστανται τον κίνδυνο των κανονιστικών περιορισμών καθώς για διάφορα κεφάλαια που μπορεί να απαιτούνται, αλλά και για είσπραξη υπηρεσιών που να έχει παράσχει να απαιτούνται χρονοβόρες διαδικασίες εγκρίσεων από τα αρμόδια όργανα (κατά την εθνική και κοινοτική νομοθεσία)

- Επηρεάζονται από τον κίνδυνο υποδομής πληροφορικής και ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων που αναφέρεται κατωτέρω ως γενικότερος κίνδυνος
- Επηρεάζονται από την σοβαρή δυσκολία κάλυψης νευραλγικών θέσεων ευθύνης λόγω σημαντικών προβλημάτων στην διαδικασία του νομικού/κανονιστικού πλαισίου προσλήψεων στην εταιρεία.
- Ο μετασχηματισμός εκκίνησε σε μια εξαιρετικά αρνητική συγκυρία, όπου το έτος 2021 υπήρχε ακόμη έντονη η επίδραση των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας Covid 19, της σημαντικής ανόδου του κόστους ενέργειας (ενώ δραστηριοποιούνταν και στον κλάδο ενέργειας), του κόστους καυσίμων (ενώ εκτελούν σημαντικό μεταφορικό έργο) και του γενικότερου πληθωρισμού (ο οποίος επηρεάζει αυξητικά τα κόστη, ενώ σημαντικό μέρος των εσόδων έχει ρυθμιζόμενες τιμές οι οποίες δεν έχουν αυξηθεί ανάλογα)
- Τα επηρεάζει σημαντικά ο κίνδυνος δημόσιας εικόνας και φήμης καθώς παρέχουν υπηρεσίες σε όλη την γεωγραφική επικράτεια με έντονο κοινωνικό αποτύπωμα, κάτι που μπορεί να προκαλέσει καθυστερήσεις στην εφαρμογή ορισμένων δράσεων του μετασχηματισμού (π.χ. κλείσιμο ζημιολογίων καταστημάτων)
- Λοιποί άλλοι κίνδυνοι που αναφέρονται στο κεφάλαιο αυτό.

Για τους λόγους αυτούς και με σκοπό την μείωση του κινδύνου, το πρόγραμμα μετασχηματισμού σχεδιάστηκε εμπροσθοβαρές με άμεση σημαντική δράση τη μεγάλη μείωση του κόστους τους μέσω εθελουσίας εξόδου που εκκίνησε τον Φεβρουάριο 2021 και ολοκληρώθηκε μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2021 και ακολούθησε η ανάπτυξη επόμενων δράσεων του πλάνου.

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τα ΕΛΤΑ αλλά και το πλάνο μετασχηματισμού, είναι υποκείμενα σε πλήθος κινδύνων και απρόβλεπτων παραγόντων ή γεγονότων που μπορεί να οδηγήσουν σε αποκλίσεις και τα απολογιστικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τα αναμενόμενα. Παρότι η έναρξη εφαρμογής του πλάνου μετασχηματισμού ήταν καλύτερη των προβλέψεων αυτού, στην πορεία παρατηρήθηκαν αποκλίσεις χρονικές και ποσοτικές στην εφαρμογή του αλλά και τις επιδόσεις λόγω έκτακτων γεγονότων που δεν μπορούσαν να προβλεφθούν. Η διοίκηση των ΕΛΤΑ ανέθεσε τον Μάιο 2023 σε διεθνή χρηματοοικονομικό σύμβουλο την υποστήριξή της στην διαμόρφωση του επικαιροποιημένου πλάνου μετασχηματισμού το οποίο ολοκληρώθηκε εντός του 2023. Παράλληλα πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης της αξί-

ας της συμμετοχής, ο οποίος κατέληξε σε αξία €81,5 εκατ.. Συνεπεία του γεγονότος αυτού, λογιστικοποιήθηκε ζημία απομείωσης ύψους €18,5 εκατ. (βλ. Σημ.9).

Κίνδυνος στελέχωσης Διοικητικών Συμβουλίων και ανώτερων διοικήσεων των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία της Εταιρείας να προσελκύσει κατάλληλους υποψήφιους και να στελεχώσει επαρκώς και αποτελεσματικά τα Διοικητικά Συμβούλια και τις ανώτερες διοικήσεις των θυγατρικών της. Η πιθανότητα επέλευσης του κινδύνου αυτού αυξάνεται λόγω του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει το ύψος των προσφερόμενων αμοιβών και παροχών για τις προς στελέχωση θέσεις ανώτερης και ανώτατης διοίκησης, ειδικά ως προς τις μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου σε συνδυασμό με τις απαιτούμενες δεξιότητες και ανάλογη εμπειρία που προϋποθέτει η συμμετοχή τους σε εξειδικευμένες Επιτροπές του ΔΣ.

Η Εταιρεία έχει αφενός συστήσει Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, η οποία αποτελείται από μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου για την επιλογή καταξιωμένων στελεχών για τη συμπλήρωση/ ανανέωση θέσεων μελών ΔΣ στις δημόσιες επιχειρήσεις και στις άμεσες & λοιπές θυγατρικές και αφετέρου είναι σε συνεννόηση με το Κράτος αναφορικά με πολιτικές που θα ενισχύσουν την ελκυστικότητα των δημοσίων επιχειρήσεων για την προσέλκυση και διατήρηση ικανών στελεχών (εσωτερικών των οργανισμών ή από την ιδιωτική αγορά εργασίας). Ταυτόχρονα ως προς τη συμπλήρωση των διοικητικών συμβουλίων υπάρχει υποστήριξη, όπου απαιτείται, από εξωτερικούς συμβούλους εγνωσμένου κύρους για την καλύτερη διερεύνηση της αγοράς και προσέλκυση κατάλληλων υποψηφίων, όπως και με την πάροδο του χρόνου δημιουργείται μια βάση δεδομένων με υποψήφιους που είναι σημαντικής αξίας για την εκπλήρωση της στελέχωσης ανώτατης διοίκησης στις δημόσιες επιχειρήσεις.

Κίνδυνος διασφάλισης επαρκών κεφαλαίων για αναδιάρθρωση επιχειρήσεων

Ο κίνδυνος αφορά καταρχήν σε αδυναμία διασφάλισης των αναγκαίων κεφαλαίων από το Ελληνικό Δημόσιο για την αναδιάρθρωση προβληματικών εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου. Ο κίνδυνος είναι ακόμα μεγαλύτερος αναφορικά με κεφάλαια που είναι αφενός εξασφαλισμένα, αλλά απαιτούνται χρονοβό-

ρες διαδικασίες εγκρίσεων από τα αρμόδια Ευρωπαϊκά όργανα (π.χ. DG Comp).

Κίνδυνος εφαρμογής της επενδυτικής πολιτικής

Ο κίνδυνος σχετίζεται με ενδεχόμενη μελλοντική αδυναμία της Εταιρείας να εφαρμόσει την επενδυτική της στρατηγική, καθώς τα διαθέσιμα προς επένδυση κεφάλαια θα αυξάνονται, εάν υπάρχει αδυναμία να συμφωνηθούν ξεκάθαροι στόχοι ως προς τις επενδυτικές προτεραιότητες (ο ιδρυτικός νόμος επιτρέπει επενδύσεις σε πολλές διαφορετικές κατηγορίες, που όμως επηρεάζονται από το χρόνο αλλά και το βαθμό ωριμότητας μιας επένδυσης), στα πλαίσια και αυτών που προβλέπονται στον ιδρυτικό νόμο του Υπερταμείου και στον Εσωτερικό της Κανονισμό.

Προς αυτήν την κατεύθυνση η Εταιρεία έχει συστήσει Επιτροπή Επενδύσεων που αποτελείται από μέλη του ΔΣ ενώ δημιουργήθηκε Γραφείο Επενδύσεων (Investment Office), το οποίο αποτελείται από εξωτερικό Διευθυντή Επενδύσεων (Chief Investment Officer in-Residence) και στελέχη του Υπερταμείου, το οποίο έχει αναλάβει την ευθύνη οργάνωσης και διαχείρισης του investment office της εταιρείας.

Κίνδυνος δημόσιας εικόνας & φήμης

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία της Εταιρείας να αναπτύξει μια αποτελεσματική στρατηγική επικοινωνίας, να εκπέμπει μηνύματα στο ευρύ κοινό αναφορικά με την αποστολή, τους στόχους και τα όρια ευθύνης της, με αποτέλεσμα να βλάπτεται η φήμη της. Υπάρχει επίσης κίνδυνος η εικόνα του Υπερταμείου να επηρεάζεται αρνητικά και από γεγονότα δημοσιότητας που σχετίζονται με τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του ή τους κλάδους στους οποίους δραστηριοποιούνται και για τα οποία το Υπερταμείο έχει περιορισμένη ή μηδενική επιρροή ή δυνατότητα διαχείρισης.

Στα μέτρα που λαμβάνει η Εταιρεία για την διαχείριση του κινδύνου φήμης είναι για παράδειγμα η παρακολούθηση των τάσεων και δεδομένων σχετικά με τη δημόσια εικόνα της, η τακτική προβολή της αποστολής και των δράσεων της Εταιρείας με συμμετοχή και ομιλίες σε συνέδρια, όπως και συνεντεύξεις, η υιοθέτηση πολιτικής επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων που σχετίζεται και με την ανάρτηση Δελτίων Τύπου αλλά και παρουσιάσεων στον ιστότοπό της για καλύτερη ενημέρωση του κοινού, όπως και η ανάπτυξη πολιτι-

κής διαχείρισης κρίσεων. Μέσα στην κρίση, το Υπερταμείο επίσης διοργάνωσε διαδικτυακές μεταδόσεις και ενημερώσεις στο YouTube γύρω από θέματα της πανδημίας και της αντιμετώπισης της από τις δημόσιες επιχειρήσεις αλλά και γύρω από θέματα καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού με βάση τα διεθνή πρότυπα στις παρούσες συνθήκες.

Κίνδυνος υποδομής πληροφορικής και ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία της Εταιρείας να αναπτύξει μια στρατηγική πληροφορικής που συνάδει με τις επιχειρησιακές ανάγκες και να θέσει ένα επαρκές πλαίσιο ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων. Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται περισσότερο με θέματα εμπιστευτικότητας πληροφορησης σε ένα περιβάλλον με πολλά ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) και λιγότερο με θέματα ακεραιότητας δεδομένων ή/και διαθεσιμότητας των πληροφοριακών συστημάτων.

Η Εταιρεία έχει σχεδιάσει και υλοποιεί σειρά μέτρων για τη μείωση του κινδύνου, όπως η χορήγηση δικαιωμάτων πρόσβασης και η αυθεντικοποίηση των χρηστών για τη χρήση των πληροφοριακών της συστημάτων, η ασφαλής απομακρυσμένη πρόσβαση στο εταιρικό δίκτυο μέσω VPN, κ.α.

Αναφορικά με τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του, μεγάλο μέρος των λειτουργιών των θυγατρικών της Εταιρείας βασίζεται στα πληροφοριακά τους συστήματα. Επομένως εκτίθενται στον κίνδυνο της μη διαθεσιμότητας, της αλλοίωσης της αξιοπιστίας των δεδομένων και της μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης σε αυτά τα συστήματα. Για τη μείωση των κινδύνων αυτών, οι θυγατρικές της Εταιρείας λαμβάνουν μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας των πληροφοριακών τους συστημάτων και την μείωση των κινδύνων σχετικά με την λειτουργία τους.

Παρά ταύτα δεν διασφαλίζεται ότι θα είναι σε θέση να προλαμβάνουν αστοχίες τεχνικής φύσης ή παραβιάσεις ασφάλειας έγκαιρα ή να συνεχίσουν να έχουν επαρκή ασφαλιστική κάλυψη ώστε να αποζημιώνονται για σχετικές απώλειες οι οποίες θα μπορούσαν να εμποδίσουν τη λειτουργία τους ή να βλάψουν τη φήμη τους ή να έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στις εργασίες τους.

Επιπλέον, σχετικά με τον κίνδυνο των κυβερνοεπιθέσεων, οι θυγατρικές της Εταιρείας λαμβάνουν τα ενδε-

δειγμένα μέτρα που επικαιροποιούνται διαρκώς για την αποφυγή του κινδύνου αυτού στα πλαίσια του εφικτού παρ' όλα αυτά δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο κάποιου επεισοδίου κυβερνοεπίθεσης με δυσμενείς επιπτώσεις στα συστήματα και τη λειτουργία τους.

Κίνδυνος από τη μη συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (“ΓΚΠΔ”)

Ο νέος ΓΚΠΔ τέθηκε σε ισχύ στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 24 Μαΐου 2018. Ο ΓΚΠΔ θέτει αυστηρότερες επιχειρησιακές απαιτήσεις για την επεξεργασία και τη διαχείριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, διευρυμένων γνωστοποιήσεων σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προσωπικών πληροφοριών, περιορισμούς στη διατήρηση πληροφοριών, υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις σε περίπτωση παραβίασης δεδομένων και υψηλότερα πρότυπα για τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων, ώστε να είναι σε θέση να αποδεικνύουν ότι έχουν λάβει έγκυρη συγκατάθεση για ορισμένες δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων.

Παρόλο που η Εταιρεία και οι θυγατρικές της έχουν προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη συμμόρφωση με τις παραπάνω κατευθυντήριες γραμμές, ορισμένες από τις εταιρείες δραστηριοποιούνται σε κλάδους που η επεξεργασία πολύ μεγάλου όγκου προσωπικών δεδομένων είναι απαραίτητη και ως εκ τούτου είναι αναπόφευκτα περισσότερο εκτεθειμένοι στον κίνδυνο.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της έχουν ορίσει τον κίνδυνο ως ένα σύνολο αβέβαιων και μη προβλέψιμων συνθηκών, που ενδέχεται να έχουν συνολικά δυσμενή επίπτωση στις δραστηριότητές τους, την επιχειρηματική τους δράση, την οικονομική και χρηματοοικονομική τους απόδοση, καθώς και την εκτέλεση της στρατηγικής και την επίτευξη των στόχων τους.

Η Εταιρεία, ως οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή της σε κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής της σε όλες τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες. Προς αυτή την κατεύθυνση, το ΔΣ της Εταιρείας ενέκρινε το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων, το οποίο συνάδει με τις βέλτιστες πρακτικές, καθώς και με τις Πολιτικές Εσωτερικής Διακυβέρνησης, και συμμορφώνεται με τις κα-

νονιστικές, εποπτικές, και ρυθμιστικές απαιτήσεις και τις Πολιτικές Εσωτερικής Διακυβέρνησης. Το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων αποτελείται από την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων, την Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνων, τις Διαδικασίες και Μεθοδολογία, και το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ των Μονάδων Διαχείρισης Κινδύνων του Υπερταμείου και των θυγατρικών του και στοχεύει στην διευκόλυνση μιας πιο εμπειριστατωμένης διαδικασίας λήψης αποφάσεων, που θα έχει ως αποτέλεσμα τη βέλτιστη διαχείριση των κινδύνων σε ομιλικό επίπεδο.

Το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων του Υπερταμείου παρέχει τις βάσεις, τις αρχές, και τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης για το σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την επικαιροποίηση, και την διαρκή ενδυνάμωση της διαχείρισης των κινδύνων στον Όμιλό του.

Στόχος του Πλαισίου είναι:

- Η θεμελίωση μιας ολοκληρωμένης και τυποποιημένης σε επίπεδο Ομίλου προσέγγισης για τη διαχείριση των κινδύνων, η οποία θα οδηγήσει στην πρόληψη και αποφυγή απρόβλεπτων γεγονότων και στην ελαχιστοποίηση των απωλειών εξ αυτών
- Η υποστήριξη της Στρατηγικής του Ομίλου, διασφαλίζοντας ότι οι επιχειρηματικοί στόχοι επιδιώκονται σε περιβάλλον ελεγχόμενου κινδύνου
- Η βελτίωση της ποιότητας της πληροφόρησης κινδύνων που θα οδηγήσει σε πιο τεκμηριωμένη/εμπειριστατωμένη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο θυγατρικής, αλλά και στον Όμιλο
- Η προώθηση σε επίπεδο Υπερταμείου της νοοτροπίας/κουλτούρας αντιμετώπισης των κινδύνων και της ευαισθητοποίησης σε θέματα κινδύνων, συμβάλλοντας στην αποτελεσματικότητα των σχετικών διαδικασιών και ελέγχων

Το Πλαίσιο προσαρμόσθηκε όπου απαιτήθηκε και υιοθετήθηκε σταδιακά από το σύνολο των θυγατρικών του Υπερταμείου προκειμένου να επιτευχθεί ομοιογένεια στον τρόπο Διαχείρισης Κινδύνων σε επίπεδο Ομίλου και να καταστεί εφικτή η ομοιόμορφη απεικόνιση και συγκέντρωση των ευρημάτων σε επίπεδο Ομίλου.

Παράλληλα με την θέσπιση του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων ολοκληρώθηκε η διαδικασία τοποθέτησης Υπευθύνων Διαχείρισης Κινδύνων σε κάθε θυγατρική, με την ανεύρεση κατάλληλων στελεχών των θυγατρικών ή την εξωτερική ανάθεση σε εξειδικευμένες Συμβουλευτικές Εταιρείες.

Μετά την τοποθέτηση Υπευθύνων Διαχείρισης Κινδύνων στις θυγατρικές ξεκίνησε η διεξαγωγή επικαι-

ροποιημένης τυποποιημένης ενιαίας άσκησης Εκτίμησης Κινδύνων (Risk Assessment) σε όλο τον Όμιλο του Υπερταμείου, η οποία ολοκληρώθηκε μέσα στο έτος. Κάθε θυγατρική δημιούργησε αρχικό Μητρώο Κινδύνων και βάσει της Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων της Πολιτικής σχεδίασε ενέργειες μετριασμού των σημαντικότερων ιεραρχηθέντων κινδύνων, τα οποία παρουσιάστηκαν στα Διοικητικά Συμβούλια μέσω των Επιτροπών Ελέγχου και Κινδύνων. Τα αποτελέσματα των ασκήσεων Εκτίμησης Κινδύνων, καθώς και η πρόοδος των σχεδίων άμβλυνσης, ενοποιούνται σε επίπεδο Ομίλου ώστε να σχηματισθεί μία ενιαία εικόνα των σημαντικότερων ομολικών κινδύνων, η οποία παρουσιάζεται στο ΔΣ του Υπερταμείου σε τακτική βάση προκειμένου αυτό να μορφώσει μία σφαιρικότερη εικόνα του επιπέδου των.

Με δεδομένο το εύρος και τη φύση των δραστηριοτήτων των θυγατρικών εταιρειών του Υπερταμείου, η θεμελίωση οργανικής θέσης Υπευθύνου Διαχείρισης Κινδύνων πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης καθίσταται σημαντική προτεραιότητα που θα συμβάλει αποφασιστικά στην άμβλυνση των κινδύνων των θυγατρικών μέσω στοχευμένων σχεδίων δράσης, η πρόοδος των

οποίων και η συνεπαγόμενη ενημέρωση του Ανώτατου Διοικητικού Οργάνου θα αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπευθύνου. Σήμερα η ευθύνη Διαχείρισης Κινδύνων έχει προσωρινά παραχωρηθεί σε ορισμένες θυγατρικές με εξωτερική ανάθεση σε εξειδικευμένες Συμβουλευτικές Εταιρίες και ήδη στις σημαντικότερες θυγατρικές του Ομίλου (ΕΤΑΔ, ΕΛΤΑ, ΟΑΣΑ) η μεταβατική αυτή κατάσταση κατέληξε στην τοποθέτηση κατάλληλων στελεχών με εμπειρία και γνώση των λειτουργιών και αναφευόμενων κινδύνων.

A.15. Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές του Ομίλου κατά την περίοδο 01.01.2023 – 31.12.2023 έχουν πραγματοποιηθεί με όρους αγοράς και στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

Παρακάτω παρατίθενται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 24 οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με Θυγατρικές και Συγγενείς εταιρείες.

i. Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου και της Εταιρείας:

Απαιτήσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Απαιτήσεις	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Θυγατρικές	-	-	2.235.836	314.728
Συγγενείς εταιρείες	4.601.486	5.004.468	32.501.365	1.365
Σύνολο	4.601.486	5.004.468	34.737.201	316.093

Οι απαιτήσεις του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως απαιτήσεις από παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Υποχρεώσεις	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Θυγατρικές	-	-	11.179	3.366
Συγγενείς εταιρείες	13.904.084	52.909.253	2.169	3.021
Σύνολο	13.904.084	52.909.253	13.348	6.387

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως υποχρεώσεις από προμήθεια/ αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

ii. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου και της Εταιρείας:

Έσοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Έσοδα	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Θυγατρικές	-	-	3.354.489	21.196.392
Συγγενείς εταιρείες	13.964.920	14.852.239	171.250.000	50.250.000
Σύνολο	13.964.920	14.852.239	174.604.489	71.446.392

Τα έσοδα του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κατά κύριο λόγο έσοδα για ταχυδρομικές υπηρεσίες, έσοδα από υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης και έσοδα προβολής και διαφήμισης. Αναφορικά με την Εταιρεία, το έσοδο αφορά κυρίως έσοδα από μερίσματα.

Έξοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Έξοδα	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Θυγατρικές	-	-	81.533	13.236
Συγγενείς εταιρείες	97.471.477	155.202.115	18.683	25.842
Σύνολο	97.471.477	155.202.115	100.216	39.078

Τα έξοδα του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως έξοδο ηλεκτρικής ενέργειας (€95,9 εκατ.) και έξοδα μισθωμάτων (€1,5 εκατ.).

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Διοικητικά Συμβούλια και Διευθυντικά Στελέχη

Οι μικτές αμοιβές και λοιπές παροχές/ αποζημιώσεις των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων και των Διευθυντικών Στελεχών για τον Όμιλο και την Εταιρεία έχουν ως κάτωθι:

- Όμιλος: για την περίοδο που έληξε την 31.12.2023 ανήλθε σε € 10.446.520 (31.12.2022: € 11.379.345)
- Εταιρεία: για τη χρήση 01.01.2023-31.12.2023, ανήλθαν σε € 1.901.189 έναντι € 2.033.569 για την χρήση 01.01.2022-31.12.2022.

Εποπτικό Συμβούλιο

Οι μικτές αμοιβές των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου για τη χρήση 01.01.2023- 31.12.2023 ανήλθαν σε € 286.050 έναντι € 293.050 για την χρήση 01.01.2022-31.12.2022.

A.16. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας και τη διάταξη του άρθρου 152 του ν. 4548/2018.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης στον οποίο υπάγεται η Εταιρεία

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 189 του ν. 4389/2016 υιοθετήθηκε στις 19 Μαΐου 2017 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης που διέπει τη λειτουργία, δομή και οργάνωση της Εταιρείας (εφεξής ο «Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης»).

Σύμφωνα με τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης¹ του

1. Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης ΟΟΣΑ (2004).

Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), οι οποίες αποτελούν διεθνώς σημείο αναφοράς και για τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης² στον οποίο βασίζεται ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη· συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω. Οι Αρχές του ΟΟΣΑ υπογραμμίζουν το ρόλο της καλής εταιρικής διακυβέρνησης στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, όσον αφορά αφενός στην αποτελεσματικότητα της εσωτερικής οργάνωσης και αφετέρου στο χαμηλότερο κόστος κεφαλαίου. Τέλος, η αυξημένη διαφάνεια που προάγει η εταιρική διακυβέρνηση έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της διαφάνειας στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας των ιδιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και των δημόσιων οργανισμών και θεσμών.

Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνουν στο σκοπό τους την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος πρέπει να τηρούν υψηλά πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας. Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας το επίπεδο εταιρικής διακυβέρνησης και ενημέρωσης που διέπει την ΕΕΣΥΠ πρέπει να είναι τουλάχιστον αντίστοιχου επιπέδου με αυτό των εισηγμένων εταιρειών σε οργανωμένη αγορά.

Σκοπός του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι να προωθήσει την καλή διακυβέρνηση με την πεποίθηση ότι αυτή θα ενισχύσει τη μακροπρόθεσμη επιτυχία και ανταγωνιστικότητα της Εταιρείας. Η εφαρμογή του Κώδικα θα πρέπει να αντιμετωπίζεται από την Εταιρεία ως μια διαδικασία που προσδίδει αξία στην επιχείρηση και όχι ως απλή άσκηση συμμόρφωσης.

Βασικός στόχος του Κώδικα είναι η εκπαίδευση και καθοδήγηση των ανώτατων διοικητικών οργάνων της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών σε θέματα βέλτιστων πρακτικών διακυβέρνησης. Ένας άλλος στόχος του Κώδικα είναι η βελτίωση της πληροφόρησης του

2. ΕΚΕΔ (2013), Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες. Τον Ιούνιο του 2021 εκδόθηκε ο ΕΚΕΔ (2021), Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης που αντικατέστησε τον ΕΚΕΔ (2013).

μοναδικού μετόχου αλλά κυρίως η ενίσχυση της συμμετοχής των βασικών συμμετεχόντων συμπεριλαμβανομένων του κοινού και των εν δυνάμει επενδυτών στις εταιρικές υποθέσεις.

Όργανα της Εταιρείας

Τα όργανα της Εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, το Εποπτικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

Γενική Συνέλευση

Το ανώτατο όργανο της Εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, που είναι το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αυτό εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών.

Η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για θέματα, τα οποία σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης του μετόχου, με εξαίρεση την εκλογή και την ανάκληση του διορισμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, τον καθορισμό της αμοιβής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση του Καταστατικού. Αυτά τα ζητήματα αποφασίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδρυτικού νόμου 4389/2016 και ειδικότερα ορίζεται ότι η Γενική Συνέλευση:

1. Εγκρίνει, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου της, το στρατηγικό σχέδιο της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, πλην: αα) του ΤΑΙΠΕΔ σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι προς ιδιωτικοποίηση κατά τη θέση σε ισχύ του ν. 4389/2016 και ββ) του ΤΧΣ. Το εν λόγω στρατηγικό σχέδιο περιλαμβάνει τους όποιους στόχους αξιοποίησης ή ιδιωτικοποίησης της Εταιρείας βάσει γενικών στρατηγικών κατευθύνσεων που παρέχονται από τον Υπουργό Οικονομικών («Στρατηγικό Σχέδιο»). Τα ζητήματα που περιλαμβάνει το Στρατηγικό Σχέδιο καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό.
2. Εγκρίνει τις τροποποιήσεις του Καταστατικού της Εταιρείας κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.
3. Εγκρίνει τη σύσταση νέων άμεσων θυγατρικών κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

4. Εκλέγει τους Ελεγκτές της Εταιρείας βάσει λίστας υποψηφίων που υποβάλλεται από το Εποπτικό Συμβούλιο στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το άρθρο 191 σε συνδυασμό με το άρθρο 193 του ν. 4389/2016.
5. Εγκρίνει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.
6. Εγκρίνει τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας.
7. Εγκρίνει τροποποιήσεις του Εσωτερικού Κανονισμού κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.
8. Απαλλάσσει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας από κάθε ευθύνη, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο. Τυχόν απόφαση περί μη απαλλαγής του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας πρέπει να αιτιολογείται.

Με το ν. 4964/2022 (ΦΕΚ Α 150/30.07.2022) είχαν προβλεφθεί ειδικότερες εξουσίες/αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας ως προς θέματα που αφορούσαν στις τότε θυγατρικές ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ. Με το άρθρο 64 του ν. 5045/2023 (ΦΕΚ Α 136/29.07.2023) προβλέφθηκαν και τα εξής: (α) η μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας στην ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ στο Ελληνικό Δημόσιο, (β) το ότι, μετά την εν λόγω μεταβίβαση, τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου ασκούνται (i) στην ΕΥΔΑΠ από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και (ii) στην ΕΥΑΘ από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας Θράκης) και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και (γ) η κατάργηση κάθε αντίθετης διάταξης από τη δημοσίευση του εν λόγω νόμου.

Εποπτικό Συμβούλιο

Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την **εποπτεία** του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας με σκοπό να διασφαλίσει ότι αυτό λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4389/2016, του Καταστατικού και του Εσωτερικού Κανονισμού, προς το συμφέρον της Εταιρείας και προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Ως προς τις **αρμοδιότητες** του Εποπτικού Συμβουλίου το άρθρο 191 του ν. 4389/2016 προβλέπει ότι το Εποπτικό Συμβούλιο αποφασίζει επί των κατωτέρω θεμάτων:

1. Εκλέγει και διορίζει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 192 του ν. 4389/2016.
2. Ανακαλεί το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
3. Καθορίζει τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και εγκρίνει τις εργασιακές ή άλλες συμβάσεις σύμφωνα με τις οποίες παρέχουν υπηρεσίες στην Εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 194 του ν. 4389/2016.
4. Προσυπογράφει την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για την ανάκληση, προ της λήξης της θητείας τους, του διορισμού των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας, εκτός του ΤΧΣ.
5. Προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, εκτός του ΤΧΣ.
6. Προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας.
7. Προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για τη σύσταση νέων άμεσων θυγατρικών.
8. Προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.
9. Αξιολογεί τα πεπραγμένα του Διοικητικού Συμβουλίου και καταρτίζει και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου ετήσια έκθεση επί των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία, επίσης, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.
10. Εποπτεύει την τήρηση των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης της Εταιρείας σύμφωνα με το νόμο 4389/2016 και τον Εσωτερικό Κανονισμό.
11. Υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση λίστα υποψηφίων Ελεγκτών σύμφωνα με το άρθρο 193 του ν. 4389/2016.
12. Προσυπογράφει την επαναμεταβίβαση στο Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος, με σύμβαση που καταρτίζεται με αυτό, περιουσιακών στοιχείων τα οποία μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία ή στις άμεσες θυγατρικές της δυνάμει του νόμου 4389/2016.
13. Εγκρίνει τη διενέργεια από οποιοδήποτε μέλος

του Διοικητικού Συμβουλίου πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 192 του ν. 4389/2016.

14. Προσυπογράφει την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για την απαλλαγή του υπεύθυνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης από τα καθήκοντα του.

Στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σημειώνεται ότι το Εποπτικό Συμβούλιο δεν έχει το ρόλο της ανώτατης βαθμίδας μίας διοικητικής δομής διαρθρωμένης σε δύο επίπεδα (two tier structure), αλλά λειτουργεί ως ένα «sui generis» όργανο με αρμοδιότητες όπως καθορίζονται από το Νόμο 4389/2016 και το καταστατικό της Εταιρείας.

Ως προς τον **τρόπο λειτουργίας** του Εποπτικού Συμβουλίου, ο νόμος 4389/2016 ορίζει ότι το Εποπτικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τουλάχιστον τέσσερα (4) μέλη αυτού είναι παρόντα. Κάθε μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου έχει μία (1) ψήφο. Οι αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου λαμβάνονται κατόπιν θετικής ψήφου τουλάχιστον τεσσάρων (4) μελών.

Περαιτέρω ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο για τους Κανόνες Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου που ρυθμίζουν ειδικότερα τα εξής θέματα:

- Σύσταση και συγκρότηση του Εποπτικού Συμβουλίου
- Εκλογή Προέδρου
- Ρόλος και αρμοδιότητες του Προέδρου
- Γραμματέας, Διοικητική Υποστήριξη και Έξοδα
- Συνεδριάσεις (σύγκληση συνεδριάσεων και διαδικασία λήψης αποφάσεων)
- Απαρτία
- Ημερήσια Διάταξη
- Γλώσσα εργασίας
- Εμπιστευτικότητα
- Πρακτικά
- Εκτέλεση εποπτικών καθηκόντων

Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελείται από πέντε **(5) μέλη** που διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, σύμφωνα με τα κατωτέρω:

1. τρία (3) μέλη επιλέγονται από τον μοναδικό μέτοχο, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας που ενεργούν από κοινού,
2. δύο (2) μέλη, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος του

Εποπτικού Συμβουλίου, επιλέγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, ενεργώντας από κοινού, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομικών.

Η θητεία των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου είναι πέντε (5) έτη.

Στις 15 Οκτωβρίου 2021, έλαβε χώρα, λόγω της λήξης της θητείας του πρώτου Εποπτικού Συμβουλίου, Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, στο πλαίσιο της οποίας διορίστηκε νέο Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016, με πενταετή θητεία, δηλαδή μέχρι τις 15 Οκτωβρίου 2026, απαρτιζόμενο από τα ακόλουθα μέλη:

1. Jacques, Henri, Pierre, Catherine Le Pape, Πρόεδρος
2. David Vega Figueras, Μέλος
3. Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη, Μέλος
4. Χαράλαμπος Μειδάνης, Μέλος
5. Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη, Μέλος

Με την από 09.09.2022 επιστολή του, ο κος David Vega Figueras υπέβαλε την παραίτησή του από το

Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας που τέθηκε σε ισχύ στα τέλη Νοεμβρίου 2022. Με την από 30.11.2022 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, ο κος Kevin Cardiff εξελέγη ως νέο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου στη θέση του παραιτηθέντος μέλους του Figueras και μέχρι το τέλος της θητείας αυτού, δηλαδή μέχρι την 15.10.2026, σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 191 παρ. 2 και 6 του Ν. 4389/2016.

Μετά τον ως άνω διορισμό του κ. Cardiff ως νέου μέλους του Εποπτικού Συμβουλίου στη θέση του παραιτηθέντος μέλους, η σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εταιρείας έχει ως ακολούθως, με θητεία μέχρι την 15.10.2026:

1. Jacques, Henri, Pierre Catherine Le Pape, Πρόεδρος
2. Kevin Cardiff, Μέλος
3. Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη, Μέλος
4. Χαράλαμπος Μειδάνης, Μέλος
5. Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη, Μέλος

Ακολουθούν συνοπτικά βιογραφικά σημειώματα των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου κατά την 31.12.2023 και του Γραμματέα του Εποπτικού Συμβουλίου.

Jacques, Henri, Pierre, Le Pape**Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου**

Ο Jacques Le Pape, γεννηθείς το 1966, είναι Πρόεδρος της Jacques Le Pape Conseil στο Παρίσι (εταιρεία με εμπορικό σήμα Ceres Partners) από τον Ιούλιο του 2022.

Διατελεί Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Caisse Centrale de Réassurance (CCR) στο Παρίσι από τον Μάιο του 2021. Είναι Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Προηγμένων Μελετών στο Παρίσι και Αντιπρόεδρος και Ταμίας της Γαλλικής Επιτροπής του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Είναι επίσης μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Εποπτείας της UNESCO.

Ο Jacques Le Pape αποφοίτησε το 1990 από το τμήμα Φυσικών Επιστημών της École Normale Supérieure (Παρίσι). Είναι επίσης μέλος του Γαλλικού Ινστιτούτου Αναλογιστών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο του Παρισιού (Paris School of Economics). Διετέλεσε Ανώτερος Σύμβουλος (Senior Adviser) και Εταίρος της εταιρείας Barber Hauler Capital Advisers στο Παρίσι από τον Νοέμβριο του 2019 μέχρι τον Ιούνιο του 2022.

Από τις 20 Ιουλίου 2018 μέχρι τη 1 Φεβρουαρίου του 2020 διετέλεσε Οικονομικός Διευθυντής (CFO) του The Global Fund. Στο παρελθόν διετέλεσε γενικός επιθεωρητής στο Γραφείο Επιθεώρησης του Γαλλικού Υπουργείου Οικονομικών. Από το 2013 έως το 2016, ο Jacques Le Pape ήταν Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος - Εταιρικός Γραμματέας της Air France-KLM. Ήταν μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου και υπεύθυνος για την Εταιρική Στρατηγική, τις Νομικές υποθέσεις και τις επενδύσεις σχετικά με τον στόλο αεροπλάνων της εταιρείας. Διετέλεσε επίσης Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου της Air France-KLM.

Από το 2007 μέχρι το 2011, ο Jacques Le Pape διετέλεσε αναπληρωτής διευθυντής του επιτελείου της Christine Lagarde στο Γαλλικό Υπουργείο Οικονομικών, πριν ενταχθεί στο Γραφείο Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών. Από το 2003 έως το 2007, κατείχε διαδοχικά τις θέσεις του συμβούλου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στο Υπουργείο Μεταφορών και στη συνέχεια στο Υπουργείο Οικονομικών. Από το 2000 έως το 2002, διετέλεσε Διευθυντής του Γραφείου Πολυμερών Αναπτυξιακών Πρωτοβουλιών στο Υπουργείο Οικονομικών στο Παρίσι. Προγενέστερα, κατείχε τη θέση του Αναπληρωτή Γενικού Εισηγητή στη Γαλλική Επιτροπή Ανταγωνισμού, αφού υπηρέτησε σε διάφορες θέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών και στην Επιτροπή Εποπτείας Ασφαλίσεων.

Ο Jacques Le Pape διορίστηκε για δεύτερη θητεία στο Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 15 Οκτωβρίου 2021 δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016. Η θητεία του λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική Διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα.

Kevin Cardiff**Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου**

Ο Kevin Cardiff είναι μη εκτελεστικός διευθυντής της KBC Bank Ireland και εκτελεί περιστασιακά καθήκοντα στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Είναι πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου του Υπουργείου Άμυνας της Ιρλανδίας. Πρόσφατα έγινε μέλος του διοικητικού συμβουλίου του φιλανθρωπικού οργανισμού the Irish Heart Foundation. Το 2020, ο Kevin Cardiff συμπλήρωσε τριετή θητεία ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Ελέγχου του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Ο Kevin Cardiff συμπλήρωσε στα τέλη Φεβρουαρίου του 2018 εξαετή θητεία ως μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σε αυτόν τον οργανισμό, ήταν υπεύθυνος για μια σειρά προϊόντων ελέγχου, μεταξύ άλλων και σε σχέση με την απόδοση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και για ελέγχους οργανωτικών θεμάτων σε διάφορους ευρωπαϊκούς φορείς.

Προηγουμένως, ο Kevin Cardiff ήταν ανώτερος υπάλληλος στο Υπουργείο Οικονομικών της Ιρλανδίας και διορίστηκε από την κυβέρνηση ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου τον Φεβρουάριο του 2010. Αν και πολλά από τα πιο πρόσφατα χρόνια στο Υπουργείο σχετίζονταν με την οικονομική κρίση στο τραπεζικό σύστημα και στη συνέχεια στο ίδιο το κράτος, οι αναθέσεις του Kevin Cardiff σε διάφορες χρονικές στιγμές περιλάμβαναν την ευθύνη για τη φορολογική πολιτική, περιλαμβανομένης της διεύθυνσης του τμήματος.

Ο Kevin Cardiff σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Ουάσινγκτον, στο Seattle των Ηνωμένων Πολιτειών και στο University College του Δουβλίνου.

Ο Kevin Cardiff διορίστηκε στο Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 30 Νοεμβρίου του 2022, δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 παρ. 2 και 6 του ν. 4389/2016, στη θέση του αρχικά διορισθέντος και παραιτηθέντος μέλους του David Vega Figueras και μέχρι το τέλος της θητείας αυτού. Η θητεία του λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα

Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη**Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου**

Η Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη είναι νομικός με διεθνή εμπειρία και μέλος των Δικηγορικών Συλλόγων της Νέας Υόρκης, των Παρισίων και των Αθηνών. Τα τελευταία χρόνια ειδικεύεται στην παροχή συμβουλών σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και κανονιστικής μεταρρύθμισης και εργάστηκε για τέσσερα χρόνια ως ανώτερη σύμβουλος στην εταιρεία Nestor Advisors Ltd. Εργάστηκε για είκοσι χρόνια σε διεθνείς δικηγορικές εταιρείες (Skadden Arps LLP και Allen & Overy LLP), στις ομάδες τους για τις κεφαλαιαγορές στο Παρίσι και στο Λονδίνο, ειδικεύομενη σε διεθνείς εκδόσεις χρεωστικών τίτλων και τίτλων κεφαλαίου του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, σε ιδιωτικοποιήσεις και διασυννοριακές συναλλαγές.

Στο παρελθόν, η Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη εργάστηκε στην Παγκόσμια Τράπεζα στην Ουάσινγκτον, των ΗΠΑ σε θέματα νομικής αξιολόγησης και μεταρρύθμισης των πολιτικών και των κανονιστικών ρυθμίσεων των κεφαλαιαγορών στη Λατινική Αμερική.

Είναι ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αθηνών, Πρόεδρος της Επιτροπής Υποψηφίων και Αποδοχών αυτού και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου αυτού. Επίσης, είναι Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ). Είναι επίσης ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος της εταιρείας Autohellas A.E. και μέλος της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών αυτής. Επιπλέον, είναι μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΔΕΣΜΟΥ (DESMOS) και συν-ιδρύτρια του Corporate Governance Hub, μίας μη κερδοσκοπικής οργάνωσης για την προώθηση της εταιρικής διακυβέρνησης και της πολυμορφίας σε διοικητικά συμβούλια.

Η Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη διορίστηκε για δεύτερη θητεία στο Εποπτικό Συμβούλιο στις 15 Οκτωβρίου 2021 δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016. Η θητεία της λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική Διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα.

Χαράλαμπος Μεϊδάνης**Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου**

Ο Χαράλαμπος Μεϊδάνης, γεννηθείς το 1970, είναι έμπειρος δικηγόρος με σημαντική εμπειρία στον χώρο των νομικών υπηρεσιών και διευθύνων εταίρος της δι-

κηγορικής εταιρείας «Μεϊδάνης, Σερεμετάκης και Συνεργάτες».

Ειδικεύεται στους τομείς του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου, του Δικαίου των Διεθνών Συναλλαγών, της Διαιτησίας, της Διαμεσολάβησης καθώς και του Δικαίου των Επιχειρήσεων, ενώ έχει δημοσιεύσει περισσότερα από πενήντα άρθρα σε νομικά περιοδικά.

Είναι διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής (CIArb και ΥΔΑΔ) ενώ έχει παράσχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στα Υπουργεία Οικονομίας και Ανάπτυξης. Ο Χαράλαμπος Μεϊδάνης είναι μέλος του συμβουλίου διαμεσολάβησης του ΕΟΔΙΔ και μέλος του Institute of World Business Law του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC).

Διαθέτει ακαδημαϊκή εμπειρία, καθώς έχει διδάξει σε ελληνικά και αλλοδαπά πανεπιστήμια όπως το ΕΚΠΑ, το Πάντειο Πανεπιστήμιο, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Πανεπιστήμιο Μπίλκεντ της Άγκυρας, καθώς και σε Ινστιτούτα, όπως το European Institute of Public Administration του Λουξεμβούργου, ενώ έχει εκπαιδεύσει σε πολλά σεμινάρια στα πεδία ειδικότητάς του. Είναι επικεφαλής της εκπαιδευτικής ομάδας διαμεσολάβησης του ΕΟΔΙΔ.

Είναι κάτοχος πτυχίου Νομικής από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, μεταπτυχιακού τίτλου (LL.M.) από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου και κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στο Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο από το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Είναι Fellow στο Chartered Institute of Arbitrators.

Ο Χαράλαμπος Μεϊδάνης διορίστηκε για δεύτερη θητεία στο Εποπτικό Συμβούλιο στις 15 Οκτωβρίου 2021 δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016. Η θητεία του λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική Διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα.

Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη**Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου**

Η Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη είναι Chief Operating Officer της Coca-Cola HBC A.G. (CCHBC), εταιρείας εισηγμένης στα Χρηματιστήρια του Λονδίνου και των Αθηνών, η οποία περιλαμβάνεται στον Δείκτη FTSE 100. Στο πλαίσιο των καθηκόντων της, επιβλέπει τη λειτουργία της εταιρείας σε 29 χώρες σε 3 ηπείρους και αναφέρεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Η Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη έχει περισσότερα από 25 έτη εμπειρίας στην The Coca-Cola Company

και την CCHBC, έχοντας χτίσει την καριέρα της κατέχοντας αρχικά θέσεις ευθύνης στους τομείς εμπορικής, επιχειρησιακής και Γενικής Διεύθυνσης της εταιρείας, που την οδήγησαν στην ανάληψη καθηκόντων ως Διευθύντρια Στρατηγικής, στη συνέχεια Chief Customer & Commercial Officer του Ομίλου και από το 2020 στο ρόλο της COO. Είναι μέλος του Executive Committee της CCHBC.

Έχει διατελέσει Πρόεδρος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Διαχείρισης Πελατών της The Coca-Cola Company, ενώ είναι μέλος των ακόλουθων Διοικητικών Συμβουλίων: Café del Vergnano, Coca-Cola Bottling Company Egypt S.A, Coca-Cola HBC AG, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών («ΣΕΒ»). Είναι κάτοχος πτυχίου (BSc) Business & Economics και μεταπτυχιακού (MBA) από το Πανεπιστήμιο του Κεντ.

Η Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη διορίστηκε στο Εποπτικό Συμβούλιο στις 15 Οκτωβρίου 2021, δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016. Η θητεία της λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική Διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα.

Γεώργιος Στούμπος

Γραμματέας του Εποπτικού Συμβουλίου

Ο Γεώργιος Στούμπος ολοκλήρωσε τις σπουδές του στον Καναδά. Είναι πτυχιούχος και κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών του York University και κάτοχος Διδακτορικού τίτλου από το Πανεπιστήμιο του Τορόντο, Καναδά. Δίδαξε ως Καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας στο York University στο Τορόντο έως το 1998, οπότε και ξεκίνησε τη συνεργασία του με την Τράπεζα της Ελλάδος ως Ειδικός Σύμβουλος του Διοικητή, θέση που κατείχε για πέντε χρόνια. Κατά τα επόμενα δεκατρία έτη (2003-2016) και μέχρι τη συνταξιοδότησή του, υπηρέτησε στην Τράπεζα της Ελλάδος ως Οικονομικός Σύμβουλος Α. Από το 1999 έως το 2016, δίδασκε ως επισκέπτης καθηγητής μεταπτυχιακά μαθήματα στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών με αντικείμενο τις υπό μετάβαση οικονομίες της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Έχει δημοσιεύσει πλήθος άρθρων και έχει συμμετάσχει σε συλλογικούς τόμους με θέμα την εμπειρία των οικονομιών υπό μετάβαση. Από τον Ιανουάριο του 2018 έως τον Ιανουάριο του 2020, ο Γεώργιος Στούμπος διετέλεσε μέλος της Επιτροπής Επιλογής του ΤΧΣ.

Ακολουθεί πίνακας με τις εξωτερικές επαγγελματικές δεσμεύσεις των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου κατά την 31.12.2023.

Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου	Επάγγελμα	Συμμετοχή ως εκτελεστικό ή μη εκτελεστικό μέλος άλλων εταιρειών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών
Jacques, Henri, Pierre, Catherine Le Pape	Πρόεδρος της Jacques LePape Conseil στο Παρίσι (εταιρεία με εμπορικό σήμα Ceres Partners)	- Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου της Caisse Centrale de Réassurance - Μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής εποπτείας της UNESCO - Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στο Ινστιτούτο Προηγμένων Μελετών - Παρίσι - Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στη Γαλλική Επιτροπή του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου
Kevin Cardiff	Μη εκτελεστικός διευθυντής της KBC Bank Ireland	- Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του φιλανθρωπικού οργανισμού the Irish Heart Foundation - Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου του Υπουργείου Άμυνας της Ιρλανδίας
Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη	Δικηγόρος	- Ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Πρόεδρος της Επιτροπής Υποψηφίων και Αποδοχών αυτού και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου αυτού - Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) - Μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου και μέλος της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών στην Autohellas - Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής στον ΔΕΣΜΟ - Συν-ιδρύτρια του Corporate Governance Hub
Χαράλαμπος Μεϊδάνης	Δικηγόρος, Διευθύνων εταίρος στη δικηγορική εταιρεία «Μεϊδάνης, Σερεμετάκης και Συνεργάτες»	- Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής (CIArb και Ελληνικό Υπουργείο Δικαιοσύνης) - Μέλος του συμβουλίου διαμεσολάβησης του ΕΟΔΙΔ - Μέλος του Ινστιτούτου Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Δικαίου του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου
Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη	Chief Operating Officer στην Coca-Cola HBC AG	- Coca-Cola HBC AG: Διοικητικό Συμβούλιο και PDMRs Μέλος - Adelink Limited: Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου - Coca-Cola Bottling Company Egypt S.A.E.: Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου που εκπροσωπεί την Coca-Cola HBC Holdings B.V. - Casa del Caffè Vergano ("CdCV"): Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου - Global Customer Governance Board (The Coca-Cola Company): Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου - Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)

Το Εποπτικό Συμβούλιο συνεδρίασε είκοσι (20) φορές κατά την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023 είτε με φυσική παρουσία είτε μέσω τηλεδιάσκεψης. Επιπλέον αποφάσεις λήφθηκαν με πρακτικά δια περιφοράς. Το σύνολο των πρακτικών του Εποπτικού Συμβουλίου για την παραπάνω περίοδο ανέρχεται σε είκοσι τρία (23).

Αξιολόγηση επίδοσης του Εποπτικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Εποπτικού Συμβουλίου θα πρέπει να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη και να στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διαδικασία αυτή προϋσταται ο Πρόεδρος, και τα αποτελέσματά της συζητούνται από το Εποπτικό Συμβούλιο, ενώ σε συνέχεια της αξιολόγησης, ο Πρόεδρος θα πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών. Το Εποπτικό Συμβούλιο θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του, διαδικασία στην οποία προϋσταται άλλο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη διοίκηση της Εταιρείας και την επίτευξη των καταστατικών της σκοπών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει επί όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση της Εταιρείας, εκτός από τα θέματα εκείνα που σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4389/2016 ανήκουν στην αρμοδιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο νόμο 4548/2018, καθώς και τις ακόλουθες ενδεικτικές αρμοδιότητες:

1. Αναλαμβάνει συμβατικές υποχρεώσεις για λογαριασμό της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης συμβάσεων για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών.
2. Διορίζει και ανακαλεί το Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου και τον Οικονομικό Διευθυντή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Εσωτερικό Κανονισμό, διορίζει τον Υπεύθυνο Κανονιστικής Συμμόρφωσης και, κατόπιν προηγούμενης προσυπογραφής του Εποπτικού Συμβουλίου, τον απαλλάσσει από τα καθήκοντα του.
3. Εγκρίνει τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για την απασχόληση του προσωπικού της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής αμοιβών, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό. Η πολιτική αμοιβών πρέπει να είναι ανταγωνιστική

έτσι ώστε να προσελκύει πρόσωπα που διαθέτουν εμπειρία και ανάλογα προσόντα, καθώς και να ενθαρρύνει την παραμονή τους στην Εταιρεία.

4. Εγκρίνει, κατόπιν πρότασης του Διευθύνοντος Συμβούλου σε ετήσια βάση το επιχειρηματικό σχέδιο της Εταιρείας, το οποίο πρέπει σε κάθε περίπτωση να βασίζεται στις γενικές στρατηγικές κατευθύνσεις που περιλαμβάνονται στο Στρατηγικό Σχέδιο της Εταιρείας.
5. Αποφασίζει σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018, συμπεριλαμβανομένων του διορισμού και της ανάκλησης των μελών των οργάνων διοίκησης των άμεσων και λοιπών θυγατρικών, εκτός του ΤΧΣ, μέσω της Γενικής Συνέλευσης αυτών. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενημερώνει γραπτώς το Εποπτικό Συμβούλιο: (α) για τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων και λοιπών θυγατρικών, για την εξέλιξη της διαδικασίας διορισμού, για τη λίστα υποψηφίων καθώς και την τελική επιλογή μελών για κάθε μία από τις άμεσες ή λοιπές θυγατρικές, (β) για την ανάκληση, προ της λήξης της θητείας τους, του διορισμού των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων και λοιπών θυγατρικών της Εταιρείας.
6. Εγκρίνει: (α) τυχόν απόσχιση περιουσιακών στοιχείων από μία άμεση θυγατρική της Εταιρείας (πλην του ΤΧΣ) σε οποιαδήποτε θυγατρική, (β) τυχόν μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από μία άμεση θυγατρική (πλην του ΤΧΣ) στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου της εν λόγω άμεσης θυγατρικής και υπό την προϋπόθεση προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο. Η παραπάνω μεταβίβαση πραγματοποιείται μόνο εφόσον έχει εκ των προτέρων εγκριθεί από τον Υπουργό Οικονομικών. Στο πλαίσιο της ανωτέρω αρμοδιότητας, το Διοικητικό Συμβούλιο εξειδικεύει την αναγκαιότητα της απόσχισης ή μεταβίβασης, τους όρους της, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και εργασιακών σχέσεων που μεταβιβάζονται.
7. Αποφασίζει την υλοποίηση επενδύσεων κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Επενδύσεων και βάσει του Εσωτερικού Κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 200 του ν. 4389/2016.
8. Εγκρίνει το σχέδιο αναδιάρθρωσης της ΕΤΑΔ και τυχόν σχέδια αναδιοργάνωσης των άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας (πλην του ΤΧΣ και των συμμετοχών του στο μετοχικό κεφάλαιο άλλων εταιριών).
9. Λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση συμμόρφωσης με τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης

νησης, διαφάνειας και εποπτείας, σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ.

10. Υποβάλλει στο Εποπτικό Συμβούλιο τριμηνιαίες εκθέσεις για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του νόμου 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, όπως ειδικότερα αναλύονται στον Εσωτερικό Κανονισμό.
11. Υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.
12. Καταρτίζει και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου ετήσια έκθεση αναφορικά με τα πεπραγμένα της Εταιρείας. Η εν λόγω έκθεση υποβάλλεται ταυτόχρονα στη Βουλή και συζητείται ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής αυτής σύμφωνα με το άρθρο 202 του ν. 4389/2016.
13. Προτείνει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.
14. Προτείνει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο την τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρείας.
15. Προτείνει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο τη σύσταση νέων άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας.
16. Συντάσσει τροποποιήσεις του Εσωτερικού Κανονισμού, τις οποίες με την προϋπόθεση προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο, υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου.
17. Υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου το Στρατηγικό Σχέδιο της Εταιρείας.
18. Ασκει όλες τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που προβλέπονται στο νόμο 4389/2016 και την εφαρμοστέα νομοθεσία.
19. Αποφασίζει τη σύσταση ενός ή περισσότερων ελεγκτικών ή συμβουλευτικών οργάνων της Εταιρείας (όπως Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία θα πρέπει να αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και Επιτροπή Επενδύσεων), καθορίζοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις του διορισμού των μελών τους και θέτοντας τις αρμοδιότητες των ως άνω οργάνων.
20. Επιβλέπει την εφαρμογή του ετήσιου επιχειρηματικού σχεδίου της Εταιρείας.

21. Επιβλέπει τη συμμόρφωση με τους κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης που τίθενται στο νόμο 4389/2016 και τον Εσωτερικό Κανονισμό.

22. Αξιολογεί την απόδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Διοικητικού Συμβουλίου και προτείνει στο Εποπτικό Συμβούλιο την ανάκληση αυτού.

Ως προς τον **τρόπο λειτουργίας** του Διοικητικού Συμβουλίου ο νόμος 4389/2016 ορίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τουλάχιστον τρία (3) μέλη. Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει μία ψήφο. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Αν απουσιάζουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω θανάτου, παραίτησης ή λόγω απώλειας της ιδιότητάς τους για άλλο λόγο τα απομένοντα μέλη αυτού δύνανται να εκτελούν προσωρινά τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει η απαρτία της παρούσας παραγράφου. Η κενή θέση πρέπει να αναπληρώνεται εντός εξήντα (60) ημερών με το διορισμό νέου μέλους και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο νόμο 4389/2016 και μέχρι τη λήξη της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται.

Ένας (1) εκπρόσωπος που ορίζεται από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας παρευρίσκεται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ως **παρατηρητής** χωρίς δικαίωμα ψήφου. Ο ως άνω εκπρόσωπος ενημερώνεται πλήρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και μπορεί να ζητήσει εγγράφως από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε πληροφορία επί των θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία της Εταιρείας. Η εν λόγω ενημέρωση παρέχεται σε αυτόν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η θητεία του εν λόγω εκπροσώπου είναι τέσσερα (4) συναπτά έτη και μπορεί να ανανεώνεται για μία (1) ακόμα φορά σε περίπτωση δε κωλύματος του εν λόγω εκπροσώπου, στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας μπορεί να παρευρίσκεται ως παρατηρητής χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο αναπληρωτής του, ο οποίος ορίζεται αποκλειστικά για τον σκοπό αυτόν από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Με την από 30.06.2021 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, ως παρατηρητής είχε ορισθεί ο κος Ανδρέα Τρόκκος, ενώ ως αναπληρωτής παρατηρητής έχει οριστεί ο κος Christopher Collie. Με την από 17.05.2023 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, ως παρατηρητής ορίστηκε ο κος Christopher Collie στη

θέση του κου Τρόκκου που συνταξιοδοτήθηκε, ενώ ως αναπληρωτής παρατηρητής ορίστηκε ο κ. Γεώργιος Παντούλης σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 4 του Ν. 4389/2016. Ο κος Collie παραιτήθηκε από τη θέση του παρατηρητή στις 31.03.2024. Με την από 11.04.2024 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, ως παρατηρητής ορίστηκε ο κος Ευστάθιος Σοφός στη θέση του κου Collie που παραιτήθηκε, ενώ ως αναπληρωτής παρατηρητής παρέμεινε ο κος Γεώργιος Παντούλης σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 4 του Ν. 4389/2016.

Σε περίπτωση που ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας έχει προσκληθεί να συμμετάσχει σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, η απουσία του δεν επηρεάζει τη νόμιμη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε συνεδρίαση όσο συχνά απαιτούν οι εργασίες της Εταιρείας και σε κάθε περίπτωση μία (1) φορά κάθε ημερολογιακό μήνα. Οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου συγκαλούνται από τον Πρόεδρο ή τον τυχόν αναπληρωτή του με ανακοίνωση του χρόνου, του τόπου και της ημερήσιας διάταξης της συνεδρίασης η οποία κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), υπηρεσίας ταχυμεταφοράς (courier) ή τηλεομοιοτυπίας (fax), τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία για την οποία έχει οριστεί η συνεδρίαση. Ο Πρόεδρος ή, σε περίπτωση απουσίας του, ο τυχόν αναπληρωτής προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται επίσης να συγκαλείται από δύο (2) μέλη του σύμφωνα με το άρθρο 91 παρ. 3 του ν. 4548/2018. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διαφορετικά

η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.

Μετά από πρόσκληση του Προέδρου ή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν ζητήσει τη σύγκλησή του, οποιοδήποτε στέλεχος της Εταιρείας, καθώς επίσης και ειδικοί και εξωτερικοί σύμβουλοι μπορούν να συμμετέχουν στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συκληθεί, να συζητήσει και να λάβει αποφάσεις, μέσω γραπτής διαδικασίας ή ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, όπως ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας.

Στις συνεδριάσεις που λαμβάνουν χώρα με τη φυσική παρουσία των συνευρισκομένων, τα πρακτικά των συνεδριάσεων υπογράφονται από όλα τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που ήταν παρόντα. Αντίγραφα ή αποσπάσματα των πρακτικών των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου εκδίδονται από τον Πρόεδρο, τον τυχόν αναπληρωτή του και κάθε άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλο πρόσωπο που μπορεί να έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο. Δυνάμει της από 12.04.2017 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου αντίγραφα ή αποσπάσματα των πρακτικών εκδίδονται και από τη Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποτελείται από πέντε (5) έως εννέα (9) Μέλη τα οποία εκλέγονται για τετραετή θητεία, όπως ορίζεται στο Καταστατικό της με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου και υπό τις προϋποθέσεις που θέτει ο Εσωτερικός Κανονισμός.

Στις αρχές του έτους 2023, η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ήταν η εξής:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Θητεία
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2020 - 01.03.2024
Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Σπυρίδων Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	14.01.2019 - 14.01.2023
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Ιορδάνης Αϊβάζης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2022 - 15.02.2025
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.04.2022 - 15.02.2025
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.08.2022 - 01.08.2026

Δυνάμει της απόφασής του της 09.12.2022, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε να ανανεώσει τη θητεία του κου Λορεντζιάδη για τέσσερα (4) έτη, δηλαδή από την 14.01.2023 μέχρι την 13.01.2027, σύμφωνα με τα άρθρα 191 και 192 του ν. 4389/2016 και τα άρθρα 9 παρ. 2 και 10 παρ. 1 του Καταστατικού της Εταιρείας. Στις 16.01.2023 έλαβε χώρα ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα.

Στις 31.01.2023 παραιτήθηκε ο κος Αϊβάζης και στις 01.02.2023 έλαβε χώρα ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα.

Επιπρόσθετα, δυνάμει της ως άνω απόφασής του της 09.12.2022, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέλεξε την κα Αλεξάνδρα Κονίδα ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στη θέση του παραιτηθέντος μέλους κας Καμπούρη, με θητεία από την 24.01.2023 έως την

15.02.2025, σύμφωνα και με τις σχετικές προβλέψεις των άρθρων 191 και 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9, 10 και 13 του Καταστατικού της Εταιρείας. Στις 24.01.2023, έλαβε χώρα ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα.

Με την από απόφασή του της 31.01.2023, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέλεξε την κα Έλενα Παπαδοπούλου ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στη θέση του παραιτηθέντος μέλους κου Αϊβάζη με θητεία μέχρι την 15.02.2025, σύμφωνα και με τις σχετικές προβλέψεις των άρθρων 191 και 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9, 10 και 13 του Καταστατικού της Εταιρείας. Στις 10.02.2023, έλαβε χώρα ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα.

Στις 31.12.2023, η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ήταν η εξής:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Θητεία
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2020 - 01.03.2024
Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Σπυρίδων Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	14.01.2023 - 13.01.2027
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.04.2022 - 15.02.2025
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.08.2022 - 01.08.2026
Αλεξάνδρα Κονίδα	Μη Εκτελεστικό Μέλος	24.01.2023 - 15.02.2025
Έλενα Παπαδοπούλου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	09.02.2023 - 15.02.2025

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9 παρ. 2 και 10 παρ. 1 του Καταστατικού της Εταιρείας και δυνάμει της από 23.02.2024 απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου, το Εποπτικό Συμβούλιο αποφάσισε να ορίσει τον κο Στέφανο Θεοδωρίδη στη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας κατόπιν της λήξης της θητείας του

κου Κωνσταντίνου Δερδεμέζη την 01.03.2024. Η θητεία του κ. Θεοδωρίδη αρχίζει την 02.03.2024 και λήγει την 02.03.2028. Στις 02.03.2024, έλαβε χώρα ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα.

Συνεπώς, η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ως ακολούθως:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Θητεία
Στέφανος Θεοδωρίδης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	02.03.2024 - 02.03.2028
Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Σπυρίδων Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	14.01.2023 - 13.01.2027
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 - 15.02.2025
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.04.2022 - 15.02.2025
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.08.2022 - 01.08.2026
Αλεξάνδρα Κονίδα	Μη Εκτελεστικό Μέλος	24.01.2023 - 15.02.2025
Έλενα Παπαδοπούλου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	09.02.2023 - 15.02.2025

Σύντομα βιογραφικά στοιχεία των μελών που συμμετείχαν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου στις 31.12.2023

Κωνσταντίνος Δερδεμέζης, Πρόεδρος ΔΣ, Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ

Διαθέτει σημαντική εμπειρία άνω των 20 ετών σε αναδυόμενες αγορές, σύνθετα διεθνή περιβάλλοντα και στην ηγεσία αλλαγών. Η πιο πρόσφατη θέση του ήταν αυτή του Μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου και του Εκτελεστικού Διευθυντή Νοτιοανατολικής Ευρώπης για τον Όμιλο TITAN Cement. Περαιτέρω, έχει διατελέσει μη εκτελεστικό μέλος των διοικητικών συμβουλίων διάφορων θυγατρικών του Ομίλου TITAN Cement στην Ευρώπη και στον τραπεζικό τομέα στο εξωτερικό. Οι τομείς εξειδίκευσής του είναι: διαχείριση χαρτοφυλακίου και λειτουργιών, εταιρικός μετασχηματισμός, εταιρική διακυβέρνηση. Είναι Χημικός Μηχανικός πτυχιούχος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από το Pennsylvania State University. Επίσης, διαθέτει τίτλο MBA από το ALBA Graduate Business School και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Δημόσια διοίκηση από το Harvard University, ενώ έχει ολοκληρώσει το International Directors Program (IDP and Board Accreditation) του INSEAD.

Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης, Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Σπούδασε στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις ΗΠΑ, κατέχοντας ένα πτυχίο ηλεκτρολόγου-ηλεκτρονικού μηχανικού (Manchester Metropolitan University) και δύο μεταπτυχιακά, το ένα στις τηλεπικοινωνίες (University College London) και το άλλο στις διεθνείς επιχειρηματικές σχέσεις και τις διεθνείς διαπραγματεύσεις (The Fletcher School, Tufts University). Έχει εγχώρια και διεθνή εμπειρία σε κορυφαίες διοικητικές θέσεις τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Είναι μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ Α.Ε. από τον Ιούνιο 2022. Διετέλεσε Πρόεδρος της Enterprise Greece και Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων & Εξωστρέφειας του Υπουργείου Εξωτερικών, όπου ασχολήθηκε με πλήθος στρατηγικών επενδύσεων στην Ελλάδα και ηγήθηκε της ανάπτυξης της Εθνικής Στρατηγικής Εξωστρέφειας. Στο παρελθόν, υπήρξε Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος στην HVA International στο Άμστερνταμ, Διευθύνων Σύμβουλος της Iskra Zaščite (Raycar Group) στην Λιουμπλιάνα, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ΟΑΣΑ και Συντονιστής της Εθνικής Στρατηγικής Εξαγωγών στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στέφανος Γιουρέλης, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Γεννήθηκε το 1964. Σπούδασε στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στη Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων - Μεταλλουργών. Εργάστηκε για παραπάνω από 25 χρόνια στην Πληροφορική κυρίως σε θέσεις διεθνών πωλήσεων και διοίκησης. Εργάστηκε για 19 χρόνια στην Hewlett Packard για την Ελλάδα, τη Μέση Ανατολή, τη Μεσόγειο και την Αφρική με έδρα αρχικά την Αθήνα και μετά το Ντουμπάι, εκ των οποίων 4 χρόνια ως Γενικός Διευθυντής Ελλάδος και 8 χρόνια ως Διευθύνων Σύμβουλος στην Ελλάδα, Αφρική και στη συνέχεια GRAF (Ελλάδα και Αφρική).

Σπυρίδων Λορεντζιάδης,
Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Γεννήθηκε το 1946. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι διαπιστευμένος ορκωτός λογιστής ελεγκτής με μακρά επαγγελματική σταδιοδρομία ως σύμβουλος επιχειρήσεων με εξειδίκευση σε θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου. Διετέλεσε Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Arthur Andersen Ελλάδος και υψηλόβαθμο στέλεχος στην ΕΥ. Έχει επίσης διατελέσει ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στην Εθνική Τράπεζα, πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου στην Eurobank και στην Εμπορική Τράπεζα, και ανεξάρτητο μέλος της Επιτροπής Ελέγχου στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών. Είναι επίσης Σύμβουλος Διοίκησης στην Τράπεζα Πειραιώς σε θέματα διακυβέρνησης και ελέγχου.

Ευθύμιος Κυριακόπουλος,
Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ

Διαθέτει διεθνή εμπειρία και εξειδίκευση στους τομείς των τραπεζών, εταιρικών μετασχηματισμών, διαχείρισης επενδυτικού χαρτοφυλακίου και διαχείρισης κινδύνων. Διετέλεσε Ανώτερος Γενικός Διευθυντής και Επικεφαλής Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου (Chief Risk Officer) στην Τράπεζα Πειραιώς μέχρι το 2020. Πριν από αυτό, διετέλεσε Managing Director στο τμήμα Fixed Income Currencies and Commodities Trading στην Goldman Sachs. Έχει συμμετάσχει σε διοικητικά συμβούλια ως Πρόεδρος ή μέλος, σε τομείς Insurtech, Factoring, Services και Μεταποίησης. Εργάστηκε στην Market Axess Inc., την επιχείρηση fintech που επιτυχώς εισήχθη στο NASDAQ, και πριν από αυτό εργαζόταν στην Deutsche Bank και PriceWaterhouseCoopers. Είναι κάτοχος MBA with Honors από το Wharton School του Πανεπιστημίου της Pennsylvania, και πτυχίου Mechanical and Aerospace Engineering από το Πανεπιστήμιο Cornell.

Δημήτριος Μακαβός,
Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Έχει διατελέσει ανώτερο διοικητικό στέλεχος σε πολυεθνικές εταιρείες σε Ευρώπη, Ασία και Αμερική. Έχει διατελέσει περιφερειακός διευθυντής της "Chirita" για την αγορά της Ρωσίας και των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Προηγουμένως, είχε διατελέσει σε διάφορες θέσεις στην Coca-Cola Τρία Έμψιλον στην Ελλάδα και τη Ρωσία, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Διευθυντή Ολυμπιακών Αγώνων Σότσι 2014. Πριν από αυτό ήταν Περιφερειακός Διευθυντής της «Singer Sewing Machines Co» για την Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη και επίσης Περιφερειακός Διευθυντής της «Cussons Imperial Leather Toiletries LTD» για τη Σιγκαπούρη, το Χονγκ Κονγκ και τη Νότια Κίνα. Είναι κάτοχος πτυχίου Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτικών Επιστημών από το Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (Master) στη διοίκηση επιχειρήσεων από Wagner College στη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ και ανάλογο τίτλο σε Διεθνές Μάρκετινγκ από το Pace University Νέας Υόρκης. Ομιλεί Αγγλικά, Γαλλικά, Ρωσικά.

Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη,
Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Διαθέτει μακρά εμπειρία τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στον δημόσιο τομέα όπως επίσης και στις διεθνείς διαπραγματεύσεις. Είναι ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος των εισηγμένων εταιρειών Intracom Holdings και Intralot (και στις δύο εταιρείες είναι μέλος της Επιτροπής Ελέγχου και Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψηφιοτήτων). Επίσης, είναι σύμβουλος στο ΔΣ της αγγλικής εταιρείας Domius Capital Advisors LLP και Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής του Επαγγελματικού Ταμείου Οικονομολόγων. Διατέλεσε Υποδιοικήτρια - Εκτελεστική Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Αγροτικής Τράπεζας και Σύμβουλος Διοίκησης στην Εμπορική Τράπεζα. Έχει συμμετάσχει ως μέλος σε διοικητικά συμβούλια επιχειρήσεων και οργανισμών (Όμιλος Χρηματοπιστηρίου Αθηνών, Όμιλος Σελόντα, Περσέας, Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης, κ.α.). Στον δημόσιο τομέα, έχει διατελέσει Ειδική Συνεργάτης στο Οικονομικό Γραφείο του Πρωθυπουργού (1983 - 1989 και 1994 - 1999) και έχει συμμετάσχει σε διυπουργικές επιτροπές για θέματα οικονομικής πολιτικής και δημόσιων πολιτικών. Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Τμήματος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ) με μεταπτυχιακό τίτλο στις εργασιακές σχέσεις και τη διοίκηση προσωπικού από το London School of Economics.

Αλεξάνδρα Κονίδα,
Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Διαθέτει πάνω από 25 χρόνια εμπειρίας σε διεθνείς και εγχώριους οργανισμούς, στον τραπεζικό και βιομηχανικό κλάδο, στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα. Έχει διατελέσει Γενική Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών του Ομίλου ΔΕΗ και μέλος Διοικητικών Συμβουλίων θυγατρικών του Ομίλου στο εξωτερικό. Έχει εργαστεί για πάνω από 15 χρόνια σε θέσεις ευθύνης στον τομέα της εταιρικής και επενδυτικής τραπεζικής σε διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (Citigroup, Bank of America και HSBC) και είναι σήμερα Managing Director στην HSBC Continental Europe, επικεφαλής της Εταιρικής και Επενδυτικής Τραπεζικής για την Ελλάδα. Είναι ιδρυτικό μέλος και μέλος του ΔΣ του Non-Executive Directors' Club Greece, μέλος της Επιτροπής Women in Business του Ελληνοαμερικανικού Επιμελητηρίου και μέλος του ΔΣ των αποφοίτων του INSEAD στην Ελλάδα. Η Αλεξάνδρα Κονίδα είναι απόφοιτος του τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του ΕΜΠ και κάτοχος διπλώματος MBA από το INSEAD.

**Έλενα Παπαδοπούλου,
Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ**

Είναι η Chief Human Resources Officer (CHRO) του ομίλου ΟΤΕ. Παράλληλα είναι Αντιπρόεδρος της εταιρείας ΟΤΕ Academy και της COSMOTE Technical Services, καθώς και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών COSMOTE TV, GERMANOS και COSMOTE E-value. Διαθέτει μακρά εμπειρία σε ανώτερες διοικητικές θέσεις (Cxo) σε πολυεθνικές εταιρείες διαφορετικών κλάδων της οικονομίας. Πριν ενταχθεί στον όμιλο ΟΤΕ, είχε διατελέσει Διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού σε εταιρείες όπως η Praktiker Hellas S.A., η Mercedes Benz S.A., η Π.Ν Γερολυμάτος. Εργάστηκε επίσης ως HR Manager στην Kraft Foods International και σε διάφορες θέσεις στην Οικονομική Διεύθυνση στη Shell Hellas S.A. Έχει μακρόχρονη επαγγελματική εμπειρία και εξειδίκευση στη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και στον επιχειρησιακό μετασχηματισμό, για τη βελτίωση της απόδοσης, της παραγωγικότητας και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων και Χρηματοοικονομικών από το Deree College και κάτοχος επαγγελματικών πιστοποιήσεων από το Harvard Business School, το Stanford Univ. και το London Business School.

Ακολουθεί πίνακας με τις **εξωτερικές επαγγελματικές δεσμεύσεις** κατά την 31.12.2023 των Μελών που συμμετείχαν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις **31.12.2023**.

Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Επάγγελμα	Συμμετοχή ως εκτελεστικό ή μη εκτελεστικό μέλος άλλων εταιρειών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών	Ημερομηνίες
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος - Μη εκτελεστικό	zbezmove IKE – Εταίρος - Μέλος και Διαχειριστής	Μάρτιος 2023 - σήμερα
	Μέλος ΔΣ ΕΕΣΥΠ	Εξωτερικό Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής	Σεπτέμβριος 2023 - σήμερα
Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό μέλος ΔΣ ΕΕΣΥΠ	Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ)	Απρίλιος 2021 – σήμερα
		ΔΕΗ - Μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου (HCAP Nominee Director)	Ιούνιος 2022- σήμερα
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος - Εκτελεστικό μέλος ΔΣ ΕΕΣΥΠ	Sun Waves IKE: Εταίρος	Δεκέμβριος 2019 - σήμερα
		ΤΑΙΠΕΔ - Μη εκτελεστικό Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου (HCAP Nominee Director)	Ιούνιος 2021- σήμερα
Σπυρίδων Λορεντζιάδης	Σύμβουλος	Τράπεζα Πειραιώς - Ανώτερος Σύμβουλος Διευθύνοντος Συμβούλου για θέματα σχετικά με τη βελτίωση Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Λειτουργικού Κινδύνου	Ιούλιος 2017- σήμερα
Ευθύμιος Κυριακόπουλος		Πλαστόνα ABEE - Μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Οκτώβριος 2016 - σήμερα
		TBC Bank - Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Μάιος 2021- σήμερα
		Τράπεζα Αττικής – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Ιούλιος 2023 – σήμερα
		Agreed Payments Ίδρυμα Πληρωμών Α.Ε. - Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Νοέμβριος 2023 - σήμερα

Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Επάγγελμα	Συμμετοχή ως εκτελεστικό ή μη εκτελεστικό μέλος άλλων εταιρειών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών	Ημερομηνίες
Δημήτριος Μακαβός		Σύμβουλος	Μάιος 2023 - σήμερα
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	1) Intracom Holdings Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψη- φιοτήτων (Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία) Founder (Εταίρος) Μέλος της Γενικής Συνέλευσης (Συνέλευσης των Εταίρων) 2) Intralot S.A. Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψη- φιοτήτων 3) Domius Capital Advisors LLP Ανώτερος Σύμβουλος (Senior Advisor) στο Διοικητικό Συμβούλιο 4) Νέα Γεωργία - Νέα Γενιά (New Agriculture - New Generation) 5) Επαγγελματικό Ταμείο Οικονομολόγων (Professional Fund) Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής	Ιούλιος 2021 – σήμερα Ιούλιος 2021 - σήμερα Ιούλιος 2014 - σήμερα Οκτώβριος 2020 – σήμερα
Αλεξάνδρα Κονίδα		HSBC Continental Europe – Managing Director	Ιανουάριος 2020 - σήμερα
Έλενα Παπαδοπούλου		OTE A.E. – Chief Human Resources Officer OTE Academy – Αντιπρόεδρος Cosmote Technical Services – Αντιπρόεδρος Cosmote TV – Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Γερμανός – Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Cosmote e-Value – Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	

Γραμματέας Διοικητικού Συμβουλίου (Εταιρική Γραμματέας)

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης προβλέπει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να υποστηρίζεται από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο Γραμματέα Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος θα παρίσταται στις συνεδριάσεις τους. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες του εν λόγω Γραμματέα, ανώτατο υπάλληλο ή νομικό σύμβουλο, ο ρόλος του οποίου είναι να παρέχει πρακτική υποστήριξη στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συλλογικά και ατομικά, με γνώμονα τη συμμόρφωση του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες και τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς. Οι αρμοδιότητες του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν τη διασφάλιση καλής ροής πληροφοριών ανάμεσα στο Διοικητικό συμβούλιο και τις Επιτροπές του, καθώς και μεταξύ του Εποπτικού και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Δυνάμει της από 11.05.2017 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ορίστηκε ως Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου η δικηγόρος Χριστίνα Κολιάτση (ΑΜ ΔΣΠ 2989). Η Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής Αθηνών και κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών (LLM) από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (King's College) και του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών (Msc) Strategic Management του Οικονομικού Τμήματος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει εικοσαετή επαγγελματική εμπειρία, διετέλεσε εταίρος δικηγορικής εταιρείας με διεθνή παρουσία, Senior Manager σε μία από τις Big4 ελεγκτικές εταιρείες για θέματα εταιρικού δικαίου, εταιρικών μετασχηματισμών. Έχει εξειδίκευση στο δίκαιο ενέργειας και στο εταιρικό δίκαιο. Έχει δημοσιεύσει άρθρα και μελέτες σε ελληνικά περιοδικά και ξένες εκδόσεις νομικών βιβλίων.

Αρμοδιότητες Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το νόμο 4389/2016, ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι διαφορετικά πρόσωπα και διορίζονται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου. Πέραν του Διευθύνοντος Συμβούλου το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να διορίσει άλλο ένα εκτελεστικό μέλος. Όλα τα υπόλοιπα μέλη είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.

Ο **Πρόεδρος** προΐσταται του Διοικητικού Συμβουλίου. Έχει τις αρμοδιότητες του καθορισμού της ημερήσιας διάταξης, της διασφάλισης της καλής οργάνωσης των εργασιών του διοικητικού συμβουλίου, αλλά και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των συνεδριάσεων του.

Ευθύνη επίσης του Προέδρου αποτελεί η διασφάλιση της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με το Εποπτικό Συμβούλιο και το μέτοχο, με γνώμονα τη δίκαιη μεταχείριση των συμφερόντων του μετόχου και του κοινού. Σε περίπτωση κωλύματος του Προέδρου, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύνανται να εκλέξουν εκ των μη εκτελεστικών Μελών, το Μέλος που θα αναλάβει χρέη Προέδρου για τη συγκεκριμένη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας ο **Διευθύνων Σύμβουλος** έχει τις αρμοδιότητες, που προβλέπονται στο άρθρο 11 του Καταστατικού της Εταιρείας, όπως αναλύονται παρακάτω, καθώς και τυχόν άλλες που του ανατίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

1. Εκπροσωπεί την Εταιρεία δικαστικά και εξωδικαστικά, περιλαμβανομένης της εκπροσώπησης αυτού στις Γενικές Συνελεύσεις των θυγατρικών της ψηφίζοντας κατά τον τρόπο που τον έχει εξουσιοδοτήσει το Διοικητικό Συμβούλιο.
2. Προΐσταται όλων των υπηρεσιών της Εταιρείας, διευθύνει τις δραστηριότητές της και λαμβάνει όλες τις απαραίτητες αποφάσεις εντός των ορίων του καταστατικού και των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας προκειμένου να διαχειρίζεται τα καθημερινά ζητήματα.
3. Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις και συστάσεις που είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση των σκοπών της Εταιρείας και για τη δημιουργία σχεδίου δράσης.
4. Προετοιμάζει και υπογράφει συμβάσεις μέχρι του ποσού που καθορίζει με απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο.
5. Εκτελεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.
6. Λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την ενθάρρυνση και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προσωπικού, υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση τη σύνταξη οργανογραμμάτων και προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης που κατά την κρίση του είναι απαραίτητα.
7. Εκτελεί όλες τις πράξεις που σχετίζονται με τη συνήθη διοίκηση της Εταιρείας.
8. Προσλαμβάνει το προσωπικό της Εταιρείας εκτός από το διορισμό των ανώτερων στελεχών της Εταιρείας τα οποία διορίζονται με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 192 του ν. 4389/2016.
9. Αξιολογεί και προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο

της Εταιρείας την ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου των άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας, εκτός του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010, καθώς και των λοιπών θυγατρικών στις οποίες ασκεί τα απαραίτητα δικαιώματα ψήφου.

10. Συντάσσει και υποβάλλει προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο σε ετήσια βάση το επιχειρηματικό σχέδιο της Εταιρείας και φροντίζει και συντονίζει για την εφαρμογή του.
11. Συντάσσει και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση και υποβολή στο Εποπτικό Συμβούλιο τριμηνιαίες εκθέσεις επί των πεπραγμένων της Εταιρείας και τις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 195 του ν. 4389/2016.
12. Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση το σχέδιο αναδιάρθρωσης της «Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου ΑΕ» του ν. 2636/1998 και κάθε τυχόν σχέδιο αναδιοργάνωσης των υπολοίπων άμεσων θυγατρικών, με την εξαίρεση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010.
13. Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου αυτό με τη σειρά του να προτείνει στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.
14. Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου αυτό με τη σειρά του να προτείνει στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο την τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρείας.
15. Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου αυτό με τη σειρά του να προτείνει στη Γενική

κή Συνέλευση της Εταιρείας κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο τη σύσταση νέων άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας.

Οι εξουσίες διαχείρισης και εκπροσώπησης της Εταιρείας που έχουν χορηγηθεί στα εκτελεστικά μέλη του τρέχοντος Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας βασίζονται στην από 16.02.2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία σύμφωνα με τις από 06.12.2021, 01.03.2022, 04.03.2022, 09.04.2022, 16.04.2022, 01.07.2022, 05.08.2022, 16.01.2023, 24.01.2023, 01.02.2023, 10.02.2023 και 02.03.2024 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για την ανασυγκρότησή του σε σώμα εξακολουθεί να ισχύει συναφώς.

Συνεδριάσεις Διοικητικού Συμβουλίου

Το σύνολο των Πρακτικών των Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την περίοδο 01.01.2023-31.12.2023 ήταν πενήντα (50), εκ των οποίων τριάντα δύο (32) Πρακτικά καταρτίστηκαν δια περιφοράς βάσει των διατάξεων του άρθρου 94 του ν. 4548/2018. Σε όλες τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν λάβει μέρος όλα τα Μέλη με τις ακόλουθες επιφυλάξεις: (α) ο κος Λορεντζιάδης εξουσιοδότησε τον κο Δερδεμέζη να τον εκπροσωπήσει στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 23.02.2023 λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων, (β) ο κος Κυριακόπουλος δεν μετείχε στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 23.02.2023 λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων προς αποφυγή ενδεχόμενης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων ο κος Κυριακόπουλος δεν μετείχε στη συζήτηση ορισμένου θέματος στη συνεδρίαση του Δι-

οικητικού Συμβουλίου της 15.11.2023 ενώ για τον ίδιο λόγο απείχε από τη λήψη απόφασης επί ορισμένου θέματος στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 22.11.2023, (γ) η κα Κονίδα εξουσιοδότησε τον κο Λορεντζιάδη να την εκπροσωπήσει κατά τη συζήτηση ορισμένων θεμάτων στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 25.04.2023 (ως προς ορισμένα θέματα) καθώς και στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 31.10.2023¹ προς αποφυγή ενδεχόμενης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, η κα Κονίδα δεν μετείχε στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 23.02.2023 και της 15.11.2023, ενώ απείχε από τη λήψη απόφασης επί συγκεκριμένου θέματος στο πλαίσιο των από 23.05.2023, 12.06.2023, 03.07.2023 και 08.09.2023 πρακτικών δια περιφοράς του Διοικητικού Συμβουλίου για τον ίδιο λόγο, (δ) η κα Λάζαρη δεν μετείχε στη συζήτηση ορισμένων θεμάτων κατά τη συνεδρίαση της 17.05.2023 του Διοικητικού Συμβουλίου και (ε) η κα Παπαδοπούλου εξουσιοδότησε την κα Λάζαρη να την εκπροσωπήσει κατά τη συνεδρίαση της 22.03.2023 (ως προς ορισμένα θέματα), ενώ εξουσιοδότησε τον κο Δερδεμέζη να την εκπροσωπήσει στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 31.10.2023² προς αποφυγή ενδεχόμενης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, η κα Παπαδοπούλου δεν μετείχε στη συζήτηση ενός συγκεκριμένου θέματος ημερήσιας διάταξης κατά τη συνεδρίαση της 15.11.2023, ενώ για τον ίδιο λόγο απείχε από τη λήψη απόφαση επί ορισμένου θέματος κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 22.11.2023.

Τα θέματα που έχουν απασχολήσει τις συνεδριάσεις / αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023 αναφέρονται σε οργανωτικά θέματα καθώς και στην εφαρμογή των υποχρεώσεων και δράσεων που προβλέπει ο ν. 4389/2016 για την Εταιρεία και στις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί η Εταιρεία σε σχέση με τις άμεσες και τις λοιπές θυγατρικές της, όπως ενδεικτικά:

- ▶ Απολογισμός σχετικά με τη στοχοθεσία για το 2022
- ▶ Στόχοι (KPIs) για το έτος 2023 – Έγκριση εισήγησης για τροποποίηση KPIs 2023
- ▶ Έγκριση των ετήσιων ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων για την εταιρική χρήση 01.01.2022 - 31.12.2022, καθώς και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου προς υποβολή μαζί με την έκθεση ορκωτών ελεγκτών προς την Τακτική Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας
- ▶ Έγκριση των εξαμηνιαίων ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων σύμφω-

να με το άρθρο 195 παρ. 1 του Ν. 4389/2016 για την περίοδο 01.01.2022 - 30.06.2022

- ▶ Προϋπολογισμός 2024 και KPIs 2024
- ▶ Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε συνέχεια γεγονότων μεταβολής της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου - Εκπροσώπηση
- ▶ Ανασυγκρότηση Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου
- ▶ Διαδικαστικά θέματα λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου (διαδικασία αυτό-αξιολόγησης, επιλογή συμβούλου για το έργο BoD self-assessment, παρουσίαση BoD self-assessment report και action plan, κ.λπ.) - Συζήτηση για τα συμπεράσματα της διενεργηθείσας με συνδρομή εξωτερικού συμβούλου αυτο-αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου
- ▶ Έγκριση τριμηνιαίων εκθέσεων για την τήρηση κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας και τριμηνιαίων εκθέσεων επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων για το τελευταίο τρίμηνο του 2022 και το τρία πρώτα τρίμηνα του 2023 (αρ. 192 παρ. 2 (ι) και 195 του ν. 4389/2016)
- ▶ Συμμετοχή και άσκηση δικαιωμάτων ψήφου σε γενικές συνελεύσεις θυγατρικών/εταιρειών χαρτοφυλακίου της Εταιρείας ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης (αρ. 192 παρ. 2 περ. ε του ν. 4389/2016)
- ▶ Έγκριση νέου οργανογράμματος σύμφωνα με το άρθρο 204 του Ν. 4389/2016 και το άρθρο 11 παρ. 1 περ. στ. του Καταστατικού της Εταιρείας
- ▶ Έγκριση εισηγήσεων σχετικά με τη διαμόρφωση του Τεχνικού Προσαρτήματος και διάφορα θέματα σχετικά με την εφαρμογή του.
- ▶ Επενδύσεις μέσω asset managers
- ▶ Θέματα στο πλαίσιο παρεχόμενης ενημέρωσης από τον Πρόεδρο, τα Εκτελεστικά Μέλη και τους Προέδρους των Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας
- ▶ Παρακολούθηση απόδοσης θυγατρικών - Συναντήσεις με τους εκπροσώπους των διοικητικών συμβουλίων των θυγατρικών
- ▶ Τακτική ενημέρωση σχετικά με ΕΛΤΑ - Παρακολούθηση Πλάνου μετασχηματισμού ΕΛΤΑ – Θέματα εσωτερικού ελέγχου
- ▶ Εκλογή μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο θυγατρικών σύμφωνα με το άρθρο 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016 - Έγκριση εισηγήσεων της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων για μέλη

- Διοικητικού Συμβουλίου ή/και Επιτροπών θυγατρικών της Εταιρείας
- ▶ Διαγωνιστικές διαδικασίες για ανάθεση παροχής υπηρεσιών σχετικά με ζητήματα αξιολόγησης ΔΣ θυγατρικών εταιρειών
 - ▶ Έγκριση εισήγησης για παράταση θητείας ΔΣ ορισμένων θυγατρικών (ΚΑΘ/ΟΚΑΑ, Ελληνικές Αλυκές)
 - ▶ Διαγωνιστική διαδικασία για το έργο της αποτίμησης της συμμετοχής της Εταιρείας στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ
 - ▶ Έγκριση Πολιτικής Διορισμού Επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου των θυγατρικών της ΕΕΣΥΠ
 - ▶ Έγκριση εισήγησης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου για διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας για ανάθεση παροχής υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου
 - ▶ Έγκριση τροποποίησης οργανογράμματος λοιπών μη εισηγμένων θυγατρικών αναφορικά με τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου
 - ▶ Έγκριση ετήσιου πλάνου ελέγχου 2023
 - ▶ Έγκριση πλαισίου διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας (αποτελούμενου από: πολιτική διαχείρισης κινδύνων, πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου, πλαίσιο συνεργασίας μονάδων διαχείρισης κινδύνων, κανονισμό λειτουργίας διεύθυνσης διαχείρισης κινδύνων)
 - ▶ Τροποποίηση του Κανονισμού Προμηθειών σύμφωνα με τη σχετικά προβλεπόμενη διαδικασία –
 - ▶ Έγκριση εισήγησης για τη συμμετοχή της Εταιρείας σε υποβολή αίτησης για εθνική συγχρηματοδότηση, μέσω ΕΣΠΑ του Ευρωπαϊκού Κόμβου Ψηφιακής Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής με τίτλο «SmartAttica-ATHeNAI»
 - ▶ Θέματα στα πλαίσια συμμετοχής στο International Forum of Sovereign Wealth Funds
 - ▶ Παρουσίαση έρευνας για Social Economic Index
 - ▶ Ενημέρωση για τα αποτελέσματα έρευνας αντίληψης επιχειρηματικής ηθικής (ethics survey)
 - ▶ Έγκριση εισηγήσεων σχετικών με ζητήματα βιωσιμότητας
 - ▶ Ζητήματα σχετικά με τη διαγωνιστική διαδικασία αξιοποίησης του αεροδρομίου Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος» (περιλαμβανόμενης έγκρισης εκκίνησης Β' φάσης διαγωνιστικής διαδικασίας)
 - ▶ Ζητήματα σχετικά με τη διαγωνιστική διαδικασία για ανάθεση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ως προς το έργο αξιοποίησης των 22 περιφερειακών αεροδρομίων
 - ▶ Ζητήματα σχετικά με την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο της εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» (ΔΑΑ) και αγορά μετοχών)
 - ▶ Εξαγορά ποσοστού συμμετοχής της «Κ.Ε. Καλαμαράκης ΑΒΕΕ - Κάλας Α.Ε.» στην εταιρεία «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.»
 - ▶ Έγκριση επαναμεταβίβασης περιουσιακού στοιχείου/τμήματος ακινήτου της άμεσης θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ προς το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 περ. στ' υποπερ. ββ' του Ν. 4389/2016
 - ▶ Έγκριση επαναμεταβίβασης/επαναμεταγραφής περιουσιακού στοιχείου της άμεσης θυγατρικής ΕΤΑΔ προς το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 196 παρ. 10 και 192 παρ. 2 περ. στ υποπερ. ββ του Ν. 4389/2016, προκειμένου να δρομολογηθούν διαδικασίες για διόρθωση εγγραφής στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο
 - ▶ Ζητήματα χρηματοδότησης θυγατρικής (ΑΕΔΙΚ)
 - ▶ Έγκριση τιμολογιακής πολιτικής ΑΕΔΙΚ
 - ▶ Έγκριση προϋπολογισμού θυγατρικών της ΕΕΣΥΠ - Έγκριση επιχειρησιακού σχεδίου, οργανογράμματος και προϋπολογισμού λοιπών θυγατρικών και εξουσιοδότηση για τη σύγκληση Γενικής Συνέλευσης και τη λήψη σχετικής απόφασης
 - ▶ Έγκριση εισήγησης για νέο οργανόγραμμα της ΕΤΑΔ - Έγκριση Κανονισμού Προμηθειών της ΕΤΑΔ προς υποβολή στο Εποπτικό Συμβούλιο σύμφωνα με τα άρθρα 189, 191 παρ. 4 περ. δ του Ν. 4389/2016 – Ζητήματα εσωτερικού ελέγχου
 - ▶ Εγκρίσεις για την άσκηση δικαιώματος ψήφου από Nominee Director στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ με βάση την Πολιτική για Nominee Directors σχετικά με εξεταζόμενες συναλλαγές
 - ▶ Ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο του πιλοτικού έργου αποτίμησης ακινήτων - Έγκριση εισήγησης για διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας σχετικά με έργο αποτίμησης ακινήτων

Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 192 παρ. 2 (ιθ) και 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016 και τις από 03.03.2017, 24.04.2018, 16.02.2021 και 27.06.2023 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, έχουν συσταθεί οι εξής Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου:

1. Επιτροπή Ελέγχου
2. Επιτροπή Επενδύσεων
3. Επιτροπή Κινδύνων
4. Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης
5. Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων (άρθρο 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016)

Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee)

Στελεχώνεται από τρία ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία στο σύνολό τους διαθέτουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία. Τουλάχιστον ένα μέλος της πρέπει να κατέχει επαρκή τεχνογνωσία και εμπειρία σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου είναι ίση με τη θητεία των μελών του υφιστάμενου Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ σε περίπτωση αντίθετης πρόβλεψης στον Εσωτερικό Κανονισμό, θα υπερισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου.

Στις αρχές του έτους 2023, η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου ήταν η εξής:

1. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Πρόεδρος
2. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος
3. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος

Στις 17.02.2023, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ελέγχου με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Πρόεδρος
2. Αλεξάνδρα Κονίδα, Μέλος
3. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 27.06.2023, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ελέγχου ως Επιτροπής Ελέγχου και Κινδύνων.

Στις 31.12.2023, η Επιτροπή Ελέγχου και Κινδύνων είχε την ως άνω σύνθεση.

Ως προς το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής, ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας προβλέπει με-
ταξύ άλλων τα εξής:

1. Εποπτεία μονάδας εσωτερικού ελέγχου

- Ανασκοπεί και εγκρίνει τις πολιτικές και διαδικασίες της μονάδας εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλίσει ότι είναι συμμορφούμενες με τα σχετικά διεθνή πρότυπα.
- Διασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα της μονάδας εσωτερικού ελέγχου και προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο το διορισμό και την ανάκληση του Διευθυντή και των στελεχών της μονάδας.
- Αξιολογεί τους εσωτερικούς ελεγκτές και προτείνει τις αμοιβές τους και τυχόν αναπροσαρμογές αυτών.
- Εξετάζει και αναθεωρεί, όταν κρίνει απαραίτητο, τη λειτουργία, τη δομή, τους στόχους και τις διαδικασίες της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.
- Ελέγχει το σχέδιο ελέγχου (audit plan) προκειμένου να εξασφαλίσει την αποδοτικότητά του.
- Εξετάζει και αξιολογεί τις εκθέσεις ελέγχου καθώς και τα σχετικά σχόλια της διοίκησης.
- Αξιολογεί, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, την επάρκεια, την ποιότητα και την αποδοτικότητα της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την προώθηση αποτελεσματικότερων προσεγγίσεων όπου κρίνεται απαραίτητο, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της.

2. Εποπτεία εξωτερικών ελεγκτών

- Είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία και τη διαδικασία επιλογής εξωτερικών ελεγκτών σύμφωνα με το άρθρο 193 του ν. 4389/2016. Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση των εξωτερικών ελεγκτών καθώς και την έγκριση της αμοιβής και τους όρους πρόσληψής τους.
- Διαβεβαιώνει το Διοικητικό Συμβούλιο ότι η εργασία των εξωτερικών ελεγκτών, σε ό,τι αφορά στο εύρος και την ποιότητα, είναι ορθή και επαρκής.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα του εξωτερικού ελέγχου και εξηγεί πώς ο εξωτερικός έλεγχος συνεισέφερε στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής έκθεσης.

κοινωνικής πληροφόρησης καθώς και ποιος ήταν ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου σε αυτή τη διαδικασία.

- Ανασκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών καθώς και την αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές επαγγελματικές και κανονιστικές απαιτήσεις.
- Εγκρίνει την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών από τους εξωτερικούς ελεγκτές αφού προηγουμένως αξιολογήσει πιθανές απειλές σχετικά με τους κινδύνους για την ανεξαρτησία τους και τις διασφαλίσεις που εφαρμόζονται για τον περιορισμό αυτών των κινδύνων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Κανονισμός (ΕΕ) 537/2014 και Νόμος 4449/2017 που εφαρμόζει την Οδηγία 2014/56/ΕΕ).
- Συζητάει με τους εξωτερικούς ελεγκτές τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανεξάρτητα εάν αυτές επιλύθηκαν.
- Συζητάει με τους εξωτερικούς ελεγκτές τις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που τυχόν εντοπίστηκαν, ιδίως αυτές που αφορούν στις διαδικασίες της παροχής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.

3. Παρακολούθηση χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- Παρακολουθεί τον εξωτερικό έλεγχο των ετησίων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και την απόδοση του ελέγχου αυτού.
- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας είναι αξιόπιστες και σύμφωνες με τα λογιστικά πρότυπα, τις φορολογικές αρχές και την κείμενη νομοθεσία.
- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο στη σύνταξη των απαραίτητων περιοδικών οικονομικών καταστάσεων που υποβάλλονται στο Εποπτικό Συμβούλιο.
- Παρακολουθεί την εφαρμογή αποτελεσματικών διαδικασιών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλει προτάσεις και συστάσεις για τη διασφάλιση της ακεραιότητάς της.
- Διασφαλίζει, για λογαριασμό του Διοικητικού Συμβουλίου, ότι δεν υπάρχουν σημαντικές

διαφωνίες μεταξύ της διοίκησης και των εξωτερικών ελεγκτών.

- Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο τις εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με σημαντικά ζητήματα τα οποία οι εξωτερικοί ελεγκτές αναδεικνύουν από τον έλεγχο τους.

4. Εποπτεία μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου

- Διαβεβαιώνει το Διοικητικό Συμβούλιο ότι υπάρχει επαρκής και συστηματική παρακολούθηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας κυρίως όσον αφορά στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και ότι η Εταιρεία συμμορφώνεται με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς.
- Συμμετέχει στη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των συστάσεων της μονάδας εσωτερικού ελέγχου για βελτιώσεις στους μηχανισμούς εσωτερικών ελέγχου και στην παραγωγική διαδικασία, προκειμένου να εξετάζονται η πορεία της υλοποίησης των συστάσεων και τυχόν προβλήματα που προκύπτουν στα σχετικά σχέδια δράσης.
- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών.
- Διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών σύμφωνα με τις οποίες το προσωπικό της Εταιρείας μπορεί, υπό εχεμύθεια, να εκφράσει τις ανησυχίες του για ενδεχόμενες παρανομίες και παρατυπίες σε θέματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή για άλλα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της Εταιρείας.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή Ελέγχου στις συνεδριάσεις / αποφάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023 αναφέρονται κυρίως στα εξής: θέματα Επιτροπών Ελέγχου θυγατρικών (συναντήσεις με Προέδρους Επιτροπών Ελέγχου θυγατρικών, άλλα θέματα συνεργασίας με Επιτροπές Ελέγχου θυγατρικών, υπόδειγμα Κανονισμού Επιτροπής Ελέγχου και Κινδύνων θυγατρικών, πλαίσιο συνεργασίας Επιτροπών Ελέγχου, quarterly activity report/περιοδική έκθεση πεπραγμένων), ζητήματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης/οικονομικών καταστάσεων (εξαμηνιαίες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, έγκριση εξαμηνιαίων εται-

ρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για την 30.06.2023 και την εξάμηνη περίοδο που έληξε τότε, παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων, συναφή θέματα Γενικών Συνελεύσεων εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, περιοδικές/τριμηνιαίες εκθέσεις επί των πεπραγμένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων – standalone οικονομικά στοιχεία, παρουσίαση ανοιχτών νομικών/φορολογικών υποθέσεων της ΕΕΣΥΠ), θέματα Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (περιοδικές εκθέσεις πεπραγμένων για ΣΕΕ και για ΜΕΕ, εκθέσεις ελέγχου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, KPIs ΜΕΕ - απολογισμός για 2022 και πρόταση για 2023, αξιολόγηση του Διευθυντή της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπερταμείου, τριμηνιαίες εκθέσεις για Κανονιστική Συμμόρφωση – Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών/θέματα σύγκρουσης συμφερόντων/whistleblowing, ετήσιο πλάνο ελέγχου -και revision- και προϋπολογισμός ΜΕΕ, εισήγηση Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας σχετικά με τα KPIs για τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου θυγατρικών της Εταιρείας για το έτος 2023, παρουσίαση τελικής έκθεσης ελέγχου IT και κυβερνοασφάλειας, κλειστή συνεδρίαση με Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου), θέματα εξωτερικών ελεγκτών (παρουσίαση πλάνου εξωτερικών ελεγκτών, ομιλική πολιτική εξωτερικών ελεγκτών, θέματα ανεξαρτησίας εξωτερικών ελεγκτών - non-audit/prohibited services περιόδου, κλειστή συνεδρίαση με εξωτερικούς ελεγκτές, αξιολόγηση εξωτερικών ελεγκτών, επιλογή-επαναδιορισμός/επανεκλογή- εξωτερικών ελεγκτών, Management Letter εξωτερικών ελεγκτών), λογιστικός χειρισμός ορισμένων κατηγοριών δαπανών (ως προς τις θυγατρικές), διάφορα οργανωτικά ζητήματα της Επιτροπής (περιλαμβανομένων του ετήσιου πλάνου εργασιών Επιτροπής Ελέγχου, της διαδικασίας αυτό-αξιολόγησης της Επιτροπής, της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων της Επιτροπής για το 2022).

Κατά την περίοδο 01.01.2023-31.12.2023, η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε συνολικά οκτώ (8) συνεδριάσεις με τη συμμετοχή όλων των μελών της (εκτός από τη συνεδρίαση της 16.06.2023 της Επιτροπής Ελέγχου στην οποία η κα Κονίδα δεν παρέστη λόγω ανειλημμένης υποχρέωσης και εξουσιοδότησε τον κο Λορεντζιάδη να την εκπροσωπήσει για τη συνεδρίαση αυτή), ενώ ελήφθησαν αποφάσεις και με δύο (2) πρακτικά δια περιφοράς.

Επιτροπή Επενδύσεων (Investment Committee)

Η Επιτροπή Επενδύσεων υποστηρίζει τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς τη διαμόρφω-

ση της επενδυτικής στρατηγικής της Εταιρείας, τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων (κατευθύνσεων και στόχων) σχετικά με επενδύσεις και την εποπτεία επενδυτικών αποφάσεων. Η Επιτροπή Επενδύσεων λειτουργεί στο πλαίσιο που θέτουν οι διατάξεις του ιδρυτικού νόμου της Εταιρείας, καθώς και σύμφωνα με όσα ειδικότερα μπορεί να προβλέπει η Επενδυτική Πολιτική που αποτελεί μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας και ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής. Η Επιτροπή Επενδύσεων αποτελείται από τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με γνώση επενδυτικών θεμάτων.

Μετά την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου στις αρχές του έτους του 2021, αναγνωρίστηκε η ανάγκη για την ύπαρξη μιας χωριστής Επιτροπής Κινδύνων. Με την απόφαση για τη σύσταση Επιτροπής Κινδύνων, η σχετική δραστηριότητα ανατέθηκε στα ίδια πρόσωπα με εκείνα που απαρτίζουν την Επιτροπή Επενδύσεων, ενώ αποφασίστηκε ότι η Επιτροπή Κινδύνων θα ενεργεί για ένα διάστημα ως διακριτό αλλά προσαρτημένο/συνδεδεμένο τμήμα στην Επιτροπή Επενδύσεων και ότι θα προτείνει την πιο κατάλληλη μακροπρόθεσμη δομή σε εύθετο χρόνο.

Στις αρχές του έτους 2023, η Επιτροπή Επενδύσεων του Υπερταμείου είχε την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Πρόεδρος
2. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος
3. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος

Στις 17.02.2023, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Επενδύσεων με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Πρόεδρος
2. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος
3. Αλεξάνδρα Κονίδα, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 27.06.2023, την ενσωμάτωση των λειτουργιών της Επιτροπής Κινδύνων στην Επιτροπή Ελέγχου, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ελέγχου ως Επιτροπής Ελέγχου και Κινδύνων, όπως αναφέρεται ανωτέρω, καθώς και την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Επενδύσεων με την ίδια ως άνω σύνθεση.

Στις 31.12.2024, η Επιτροπή Επενδύσεων είχε την ως άνω σύνθεση.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή Επενδύσεων στις συνεδριάσεις της κατά την περίοδο

01.01.2023 - 31.12.2023 αναφέρονται σε διάφορα θέματα σε σχέση με επενδυτική πολιτική, διαδικασία και δραστηριότητα, όπως ενδεικτικά: παρουσίαση Top of Mind του CIO in Residence, επενδυτικό πλαίσιο, επισκόπηση κτηθείσας εμπειρίας από τις πρώτες επενδύσεις (διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, θέματα συμβάσεων, θέματα θεματοφυλακής), ζητήματα σχετικά με το Τεχνικό Προσάρτημα της Επενδυτικής Πολιτικής, Rfp για την αποτίμηση των θυγατρικών, Investment Strategy, ζητήματα σχετικά με εξεταζόμενη συναλλαγή σε ΔΑΑ, ευκαιρίες FDI, χρηματοδότηση ΑΕΔΙΚ, επισκόπηση ζητημάτων εξεταζόμενης συναλλαγής ΔΕΗ, όρια κινδύνων χαρτοφυλακίου εταιρικών ομολόγων και διαμόρφωση πλαισίου παρακολούθηση απόδοσης, ενημέρωση/συζήτηση σχετικά με αποδόσεις των διαθεσίμων/του αποθεματικού χαρτοφυλακίου, πολιτική θεματοφυλακής, ESG ratings, εξέταση επενδυτικής πρότασης σχετικά με θυγατρική στρατηγικός μετασχηματισμός των Ελληνικών Αλυσκών – απόφαση για απόκτηση του ποσοστού συμμετοχής 24,81% στην Κ.Ε. Καλαμαράκης ΑΒΕΕ - Κάλας Α.Ε., investment workshop, πρωτοβουλίες σχετικά με διακυβέρνηση και αντίκτυπο, έργο ανάπλασης της ΔΕΘ-Helexpo. Κατά την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023, η Επιτροπή Επενδύσεων πραγματοποίησε συνολικά εννέα (9) συνεδριάσεις με συμμετοχή όλων των μελών της.

Επιτροπή Κινδύνων (Risk Committee)

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, μετά την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου στις αρχές του έτους του 2021, αναγνωρίστηκε η ανάγκη για την ύπαρξη μιας χωριστής Επιτροπής Κινδύνων. Με την απόφαση για τη σύσταση Επιτροπής Κινδύνων, η σχετική δραστηριότητα ανατέθηκε στα ίδια πρόσωπα με εκείνα που απαρτίζουν την Επιτροπή Επενδύσεων, ενώ αποφασίστηκε ότι η Επιτροπή Κινδύνων θα ενεργεί για ένα διάστημα ως διακριτό αλλά προσαρτημένο/συνδεδεμένο τμήμα στην Επιτροπή Επενδύσεων και ότι θα προτείνει την πιο κατάλληλη μακροπρόθεσμη δομή σε εύθετο χρόνο. Η Επιτροπή Κινδύνων υποστηρίζει τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, της διαμόρφωσης και εφαρμογής του. Επιπλέον, υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο ως προς την αξιολόγηση της διάθεσης ανάληψης κινδύνων, τη διάχυση του πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων του Υπερταμείου προς τις θυγατρικές και συμμετοχές του και την παρακολούθηση της εφαρμογής των αρχών και βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης κινδύνων από αυτές. Η Επιτροπή Κινδύνων διέπεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της.

Στις αρχές του έτους 2023, η Επιτροπή Κινδύνων που λειτουργούσε ως άνω ως διακριτό αλλά συνδεδεμένο

τμήμα με την Επιτροπή Επενδύσεων του Υπερταμείου είχε την ίδια σύνθεση με την Επιτροπή Επενδύσεων, δηλαδή ως ακολούθως:

1. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Πρόεδρος
2. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος
3. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 17.02.2023, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Κινδύνων (που λειτουργούσε ως άνω) με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Πρόεδρος
2. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος
3. Αλεξάνδρα Κονίδα, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 27.06.2023, την ενσωμάτωση των λειτουργιών της Επιτροπής Κινδύνων στην Επιτροπή Ελέγχου, καθώς και την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ελέγχου ως Επιτροπής Ελέγχου και Κινδύνων, όπως αναφέρεται ανωτέρω, καθώς και την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Επενδύσεων.

Στις 31.12.2023, η Επιτροπή Κινδύνων που λειτουργούσε ως άνω είχε την ίδια σύνθεση με εκείνη της Επιτροπής Ελέγχου και Κινδύνων.

Περαιτέρω, τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή Κινδύνων στις συνεδριάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023 αναφέρονται κυρίως στα εξής: παρουσίαση του CRO σχετικά με το ετήσιο πλάνο εργασιών του CRO, παρουσίαση αποτελεσμάτων της άσκησης αξιολόγησης κινδύνων του Υπερταμείου, ενημέρωση για την πρόοδο των εργασιών ως προς το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων στις θυγατρικές (στελέχωση τμημάτων διαχείρισης κινδύνων, επιτροπή κινδύνων θυγατρικών), όρια [κινδύνου] επενδυτικού χαρτοφυλακίου, παρουσίαση αποτελεσμάτων της αξιολόγησης κινδύνων θυγατρικών (ΚΑΘ, ΕΛΤΑ), ενημέρωση σχετικά με το χρονοδιάγραμμα της διαμόρφωσης πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Υπερταμείου και διαμόρφωση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας (αποτελούμενου από: πολιτική διαχείρισης κινδύνων, πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου, πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ μονάδων διαχείρισης κινδύνων, κανονισμό τμήματος διαχείρισης κινδύνων) και υποβολή εισήγησης στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση, ζητήματα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας (παρουσίαση risk inventory/καταλόγου κινδύνων, διαρθρωτικό σχέδιο δράσης, τριμηνιαία έκθεση δραστηριοτήτων της διεύθυνσης διαχείρισης κινδύνων για το τέταρτο τρίμηνο του 2023 σε σύγκρι-

ση με το πλάνο, ετήσιο πλάνο δράσης της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και προϋπολογισμός για το έτος 2024, παρουσίαση σχετικά με το τρέχον καθεστώς/στάτους βελτιωτικών ενεργειών της Εταιρείας), ζητήματα διαχείρισης κινδύνων εταιρειών χαρτοφυλακίου (παρουσίαση risk inventory και διαρθρωτικού σχεδίου δράσης για ορισμένες θυγατρικές [Συμμετοχές 5C Α.Ε. και ΓΑΙΑΟΣΕ]). Κατά την περίοδο 01.01.2023-31.12.2023, η Επιτροπή Κινδύνων πραγματοποίησε συνολικά τέσσερις (4) συνεδριάσεις με τη συμμετοχή όλων των μελών της.

Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης (Corporate Governance Committee)

Στελεχώνεται από τρία μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Αντικείμενό της είναι η παρακολούθηση της εφαρμογής και συμμόρφωσης των οργάνων, στελεχών και υπαλλήλων της Εταιρείας προς τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, διαφάνειας και εποπτείας, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας, τις αποφάσεις των οργάνων της, το κείμενο νομοθετικό πλαίσιο καθώς και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 παρ. 2 (θ) του ν. 4389/2016. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής εγκρίθηκε στις 24.07.2017 και τροποποιήθηκε στις 20.06.2019 κατόπιν της θέσης σε ισχύ του νόμου 4618/2019 (ΦΕΚ Α 89/10.06.2019), στις 16.12.2021 καθώς και στις 20.06.2024.

Στις αρχές του έτους 2023, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας είχε την ακόλουθη σύνθεση:

1. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Πρόεδρος
2. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος
3. Ιορδάνης Αϊβάζης, Μέλος.

Στις 17.02.2023, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Πρόεδρος
2. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος
3. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος
4. Έλενα Παπαδοπούλου, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 27.06.2023 την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Δημήτριος Μακαβός, Πρόεδρος
2. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος
3. Έλενα Παπαδοπούλου, Μέλος

Στις 31.12.2023, η Επιτροπή είχε την ως άνω σύνθεση.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή στις συνεδριάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2023-31.12.2023 αναφέρονται κυρίως στα εξής: θέματα αυτό-αξιολόγησης Διοικητικού Συμβουλίου (πα-

ρουσίαση του BoD self-assessment report, BoD self-assessment action plan, follow-up σχετικά με το BoD self-assessment), ζητήματα κανονιστικής συμμόρφωσης (συζήτηση επί ετήσιας έκθεσης κανονιστικής συμμόρφωσης για το έτος 2022 και πλάνο για το έτος 2023, ενημέρωση σχετικά με το σύστημα συμμόρφωσης και επιχειρηματικής δεοντολογίας - update on the compliance and business ethics system), πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων [τροποποιήσεις που προτάθηκαν από το Εποπτικό Συμβούλιο], επισκόπηση/επικαιροποίηση νομικού πλαισίου και επικαιροποίηση Εσωτερικού Κανονισμού (ιδίως εισήγησης για τροποποίηση του Κανονισμού/της πολιτικής Προμηθειών), τριμηνιαίες εκθέσεις εταιρικής διακυβέρνησης, νέο οργανόγραμμα της Εταιρείας, πλαίσιο αξιολόγησης μελών διοικητικού συμβουλίου θυγατρικών, πρόγραμμα παροχής κινήτρων σε εργαζομένους, οργάνωση ημερίδας για διοικητικά συμβούλια/διοικητικά στελέχη του Υπερταμείου και των εταιρειών χαρτοφυλακίου του, οργανωτικά θέματα της Επιτροπής (στόχοι για το έτος 2024),

Κατά την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023, η Επιτροπή πραγματοποίησε συνολικά πέντε (5) συνεδριάσεις, με τη συμμετοχή όλων των μελών της, δύο (2) συνεδριάσεις εκ των οποίων διενεργήθηκαν με/περιλάμβαναν δύο επιμέρους συναντήσεις.

Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4512/2018, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνέστησε Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, αποτελούμενη από μέλη του.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων καθορίζονται στο άρθρο 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου, που αποτυπώνονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής. Ο μέγιστος αριθμός των μελών της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων είναι τα πέντε (5) και περιλαμβάνει τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, και μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με εμπειρία στη διοίκηση Δημόσιων Επιχειρήσεων ή εμπειρία σε κλάδους στους οποίους η Εταιρεία έχει παρουσία μέσω των λοιπών θυγατρικών της ή εμπειρία σε άλλα θέματα όπως κριθεί απαραίτητο, σε συνάφεια με τις προβλέψεις του Εσωτερικού Κανονισμού. Κατά τον προσδιορισμό του τρόπου άσκησης του μετοχικού δικαιώματος για το διορισμό των διοικητικών συμβουλίων των άμεσων και

λοιπών θυγατρικών, λαμβάνονται υπόψη οι αρχές του Εσωτερικού Κανονισμού σχετικά με το διορισμό μελών διοικητικών συμβουλίων, την καταλληλότητα των υποψηφίων σχετικά με τις απαιτήσεις διοίκησης των λοιπών θυγατρικών (Αποστολή Δημόσιας Επιχείρησης, Δήλωση Δεσμεύσεων, κ.α.), την αποφυγή διακρίσεων, την ανεξαρτησία και τα επαγγελματικά κριτήρια που κρίνονται απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού καθεμιάς εκ των θυγατρικών.

Στις αρχές του έτους 2023, η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων του Υπερταμείου είχε την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ιορδάνης Αϊβάζης, Πρόεδρος
2. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος
3. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος
4. Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης, Μέλος
5. Στέφανος Γιουρέλης, Μέλος

Μετά την έναρξη ισχύος της παραίτησης του κου Αϊβάζη την 31.01.2023 και μέχρι την πλήρωση της εν λόγω κενής θέσης, η Επιτροπή λειτούργησε με τα υπόλοιπα μέλη, υπό την προσωρινή προεδρία του κου Κυριακόπουλου σύμφωνα με σχετικές προβλέψεις του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής.

Στις 17.02.2023, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Πρόεδρος
2. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος
3. Έλενα Παπαδοπούλου, Μέλος
4. Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης, Μέλος
5. Στέφανος Γιουρέλης, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 27.06.2023, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων με την ως άνω σύνθεση και με τις ακόλουθες επισημάνσεις/αποφάσεις σχετικά με την προεδρία της Επιτροπής: (α) η κα Λάζαρη θα παραμείνει Πρόεδρος της Επιτροπής μέχρι την 30.09.2023 και (β) κατά το μετέπειτα διάστημα/εφεξής την προεδρία της Επιτροπής θα αναλάβει η κα Παπαδοπούλου.

Κατόπιν σχετικού αιτήματος της κας Παπαδοπούλου (λόγω έκτακτων επαγγελματικών δεσμεύσεων), το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 26.09.2023, όπως η κα Λάζαρη παραμείνει Πρόεδρος της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων μέχρι τις 31.12.2023, ενώ η κα Παπαδοπούλου θα αναλάβει την προεδρία της Επι-

τροπής από την 01.01.2024. Στις 22.11.2023, η κα Λάζαρη και ο κος Κυριακόπουλος παραιτήθηκαν από την Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων. Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 22.12.2023, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Έλενα Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
2. Αλεξάνδρα Κονίδα, Μέλος
3. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος
4. Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης, Μέλος
5. Στέφανος Γιουρέλης, Μέλος

Στις 31.12.2023, η σύνθεση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων ήταν η ως άνω.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή στις συνεδριάσεις / αποφάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023 αναφέρονται κυρίως στα εξής: αναζήτηση, αξιολόγηση και επιλογή υποψηφίων για την πλήρωση των κενών θέσεων σε διοικητικά συμβούλια/επιτροπές θυγατρικών με τη συνδρομή εξωτερικών ανεξάρτητων συμβούλων όπου κρίνεται απαραίτητο βάσει προφίλ - skills matrix των προς αξιολόγηση ή αναζήτηση υποψηφίων, διεξαγωγή συνεντεύξεων με υποψηφίους για τη στελέχωση διοικητικών συμβουλίων θυγατρικών, υποβολή εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου για θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητές που ανατέθηκαν στην Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων από το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, διάφορα οργανωτικά ζητήματα, εξέταση πορισμάτων διαδικασίας αξιολόγησης Διοικητικού Συμβουλίου θυγατρικών με τη συνδρομή εξωτερικού συμβούλου, διαμόρφωση Πολιτικής για τη διαδικασία διορισμού και αξιολόγησης των Διοικητικών Συμβουλίων θυγατρικών, διαμόρφωση εισήγησης για αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου θυγατρικών/εταιρειών χαρτοφυλακίου της Εταιρείας και θέματα της Επιτροπής.

Το σύνολο των συνεδριάσεων της Επιτροπής κατά την περίοδο 01.01.2023 - 31.12.2023 είναι δέκα επτά (17) οι οποίες ολοκληρώθηκαν με συμμετοχή όλων των μελών της με τις εξής επισημάνσεις: (α) ο κος Κυριακόπουλος δεν μετείχε στις συνεδριάσεις της Επιτροπής της 30.01.2023, της 16.06.2023, της 21.09.2023 και της 10.11.2023, (β) η κα Λάζαρη δεν μετείχε στη συνεδρίαση της Επιτροπής της 10.04.2023 λόγω κωλύματος, στην οποία προήδρευσε ο κος Κυριακόπουλος, (γ) ο κος Γιουρέλης δεν παρέστη στη συνεδρίαση της Επιτροπής της 16.06.2023 και εξουσιοδότησε τον κο

Δημητριάδη να τον εκπροσωπήσει για τη συμμετοχή και τη λήψη απόφασης και (δ) προς αποφυγή ενδεχόμενης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, η κα Παπαδοπούλου απείχε από τη διενέργεια συνεντεύξεων και τη λήψη απόφασης σχετικά με συγκεκριμένο υποψήφιο ως προς τη θέση του ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους και Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου του ΟΑΣΑ κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής της 10.06.2023, ενώ μετείχε στη συνεδρίαση της 03.11.2023 ως προς ένα συγκεκριμένο θέμα ημερήσιας διάταξης. Επίσης, η Επιτροπή έλαβε απόφαση και με τρία (3) πρακτικά δια περιφοράς.

Αξιολόγηση της επίδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2023, το Εποπτικό Συμβούλιο προχώρησε στην αξιολόγηση των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και στην αξιολόγηση των εκτελεστικών μελών αυτού με βάση την ετήσια στοχοθεσία που είχε οριστεί με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου. Η αξιολόγηση από το Εποπτικό Συμβούλιο γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο 4389/2016 και με βάση το Κεφάλαιο του Εσωτερικού Κανονισμού με τίτλο «Κριτήρια Αξιολόγησης και Απομάκρυνσης Μελών ΔΣ» που εισήχθη με την από 15.12.2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Μοναδικού Μετόχου του Υπερταμείου.

Επίσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Υπερταμείου (παράγραφος 3.7) η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του θα πρέπει να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη και να στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διαδικασία αυτή θα πρέπει να προΐσταται ο Πρόεδρος, και τα αποτελέσματά της να συζητούνται από το διοικητικό συμβούλιο, ενώ σε συνέχεια της αξιολόγησης, ο Πρόεδρος θα πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών. Το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του, διαδικασία στην οποία προΐσταται άλλο μη εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Κατά το 2023 έγινε η διαδικασία αυτό-αξιολόγησης με τη συνδρομή εξωτερικού συμβούλου και υπό τον συντονισμό της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης. Τα αποτελέσματα της σχετικής αξιολόγησης γνωστοποιήθηκαν και συζητήθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο και λήφθηκαν υπόψη στις εργασίες του.

Σύγκρουση Συμφερόντων

Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο για την πολιτική πρόληψης, εντοπισμού και διαχείρισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Επιπροσθέτως των ασυμβίβαστων και των κωλυμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 194 του Ν.4389/2016, κατά τη διαδικασία της επιλογής των Μελών του Εποπτικού και του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται υπόψη ορισμένες περιστάσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε Καταστάσεις Σύγκρουσης Συμφερόντων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό. Η έννοια της Κατάστασης Σύγκρουσης Συμφερόντων κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει κάθε κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί ότι κάθε άλλου είδους υποχρεώσεις, συμφέροντα ή καθήκοντα του υποψήφιου μέλους δύναται να:

1. έχουν ως συνέπεια βλάβη προκαλούμενη από τη μη αμερόληπτη και μη αντικειμενική ενάσκηση των καθηκόντων του υποψήφιου μέλους,
2. επιτρέψουν στο υποψήφιο μέλος να εκμεταλλευτεί τη θέση του καθώς και τις εμπιστευτικές πληροφορίες και στοιχεία που κατέχει, στα οποία έχει πρόσβαση ως εκ της θέσεώς του/της, προς ίδιον όφελος ή όφελος τρίτου προσώπου.

Ο έλεγχος για ύπαρξη Καταστάσεων Σύγκρουσης Συμφερόντων γίνεται τουλάχιστον στις ακόλουθες κατηγορίες φυσικών προσώπων:

- Υποψήφια Μέλη καθώς και
- Στενοί Συγγενείς, όπως ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό.

Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα Μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούνται να:

1. αναγνωρίζουν τα Ιδιωτικά Συμφέροντα που ενδεχομένως θα οδηγούσαν σε Κατάσταση Σύγκρουσης Συμφερόντων με τα καθήκοντά τους. Τα Ιδιωτικά Συμφέροντα περιλαμβάνουν αθέμιτα πλεονεκτήματα που αφορούν είτε στο μέλος απευθείας είτε στην /στον σύζυγό του/της (ή τον σύντροφο του/της που εξομοιώνεται με σύζυγο σύμφωνα με το νόμο) είτε σε άλλους συγγενείς (εξ αίματος ή εξ αγχιστείας) όπως ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό ή νομικά πρόσωπα με τα οποία τα εν λόγω πρόσωπα έχουν στενούς δε-

σμούς. Σε περίπτωση που το μέλος γνωρίζει την ύπαρξη μίας τέτοιας κατάστασης τότε θα πρέπει να δηλώσει το υπάρχον εμπόδιο και να απέχει από την διαχείριση των υποθέσεων που σχετίζονται με αυτό.

2. άμεσα να αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικά με μία κατάσταση που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σύγκρουση συμφερόντων όταν οι περιστάσεις αλλάζουν ύστερα από την αρχική τους γνωστοποίηση, ή όταν προκύπτουν νέες καταστάσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων.

Η γνωστοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει επαρκείς πληροφορίες για τα συμφέροντα που βρίσκονται σε σύγκρουση ώστε να είναι δυνατό το υπεύθυνο για το ζήτημα αυτό εταιρικό όργανο να λάβει μία επαρκή και πλήρως ενημερωμένη απόφαση για την αντιμετώπιση της Κατάστασης Σύγκρουσης Συμφερόντων.

Σημειώνεται ότι είναι σε εξέλιξη εργασίες επικαιροποίησης του άνω ειδικού κεφαλαίου του Εσωτερικού Κανονισμού του Υπερταμείου σχετικά με την πολιτική πρόληψης, εντοπισμού και διαχείρισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αμοιβές Μελών Εποπτικού Συμβουλίου και Διοικητικού Συμβουλίου

Αμοιβές Εποπτικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 194 παρ. 7 του ν. 4389/2016, ο καθορισμός της αμοιβής μέλους του Εποπτικού Συμβουλίου γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 194 παρ. 7 (α) του ν. 4389/2016 και δυνάμει της από 17 Ιανουαρίου 2018 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού Μετόχου της Εταιρείας, αποφασίστηκε η τροποποίηση της Πολιτικής Αμοιβών των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου, όπως αυτές είχαν καθοριστεί με την από 28.08.2017 απόφαση της αυτόκλητης έκτακτης ΓΣ, ως ακολούθως:

- Πρόεδρος: € 50.000 (ετήσια σταθερή αμοιβή) και € 2.000 (πρόσθετη αμοιβή ανά συνεδρίαση και έως 10 συνεδριάσεις κατ' έτος)
- Μέλος: € 45.000 (ετήσια σταθερή αμοιβή) και € 1.000 (πρόσθετη αμοιβή ανά συνεδρίαση και έως 10 συνεδριάσεις κατ' έτος)

Πίνακας με τις καταβαλλόμενες μικτές και καθαρές αμοιβές Μελών Εποπτικού Συμβουλίου:

Πρόεδρος και Μέλη του Ε.Σ.	Σταθερή Αμοιβή			Αμοιβή συμμετοχής σε συνεδριάσεις			Άλλες παροχές και επιδόματα		
Ονοματεπώνυμο/ Περίοδος	01.01.22- 31.12.22 Μικτές Αποδοχές	01.01.23- 31.12.23 Μικτές Αποδοχές	01.01.23- 31.12.23 Καθαρές Αποδοχές*	01.01.22- 31.12.22 Μικτές Αποδοχές	01.01.23- 31.12.23 Μικτές Αποδοχές	01.01.23- 31.12.23 Καθαρές Αποδοχές *	01.01.22- 31.12.22 Per diem Μικτές Αποδοχές	01.01.23- 31.12.23 Per diem Μικτές Αποδοχές	01.01.23- 31.12.23 Per diem Καθαρές Αποδοχές *
Jacques, Henri, Pierre, Catherine Le Pape, Πρόεδρος Ε.Σ.	50.000	50.000	34.512	20.000	18.000	12.424	1.550	1.150	794
Kevin Cardiff, Μέλος	3.750	45.000	35.460	1.000	9.000	7.092	200	900	709
Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη, Μέλος	45.000	45.000	29.868	10.000	9.000	4.189	-	-	-
Χαράλαμπος Μειδά- νης, Μέλος	45.000	45.000	29.992	10.000	9.000	4.186	-	-	-
Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη, Μέλος	45.000	45.000	29.868	10.000	9.000	4.189	-	-	-
David Vegara Figueras, Μέλος	41.250	-	-	9.000	-	-	1.300	-	-

*Στα καθαρά ποσά πρέπει να υπολογιστούν και περαιτέρω φόροι και ασφαλιστικές εισφορές ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 194 παρ. 7 του ν. 4389/2016 ο καθορισμός της αμοιβής μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι η αμοιβή κυμαίνεται σε ανταγωνιστικά επίπεδα και είναι δυνατό να προσελκύσει άριστους επαγγελματίες. Για το σκοπό αυτό το Εποπτικό Συμβούλιο αναφορικά με τη αμοιβή του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ανέθεσε σε διεθνή σύμβουλο να συνδράμει στην προετοιμασία της πολιτικής αποδοχών ως προς την Εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές της.

Με την από 25.06.2021 απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου ορίστηκε η αμοιβή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου σε ποσό 150.000 ευρώ ετησίως. Για τα υπόλοιπα μη εκτελεστικά μέλη έχει οριστεί με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου τον Μάρτιο 2017 αμοιβή ποσό 30.000 ευρώ ετησίως και επιπλέον αποζημίωση 1.000 ευρώ για κάθε συνεδρίαση Διοικητικού Συμβουλίου. Με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου έχει οριστεί ανώτατο όριο συνεδριάσεων ΔΣ σε 14 ετησίως. Για τις Επιτροπές και αποκλειστικά για τα μη εκτελεστικά μέλη προβλέφθηκε ότι τα μέλη θα λαμβάνουν 1.000 ευρώ ανά συνεδρίαση Επιτροπής και αντίστοιχα 1.500 ευρώ ο Πρόεδρος κάθε Επιτροπής.

Πρόεδρος και Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ.	Σταθερή αμοιβή			Αμοιβή συμμετοχής σε Συνεδριάσεις (για συμμετοχή σε συνεδριάσεις Δ.Σ. και Επιτροπών)			Άλλες παροχές ή επιδόματα		
	01.01.22-31.12.22	01.01.23-31.12.23	01.01.23-31.12.23	01.01.22-31.12.22	01.01.23-31.12.23	01.01.23-31.12.23	01.01.22-31.12.22	01.01.23-31.12.23	01.01.23-31.12.23
	Μικτές Αποδοχές	Μικτές Αποδοχές	Καθαρές Αποδοχές *	Μικτές Αποδοχές	Μικτές Αποδοχές	Καθαρές Αποδοχές *	Per diem Μικτές Αποδοχές	Per diem Μικτές Αποδοχές	Per diem Καθαρές Αποδοχές *
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης, Πρόεδρος Δ.Σ.	150.000	150.000	84.448	-	-	-	900	1.200	657
Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος	30.000	30.000	21.592	25.000	26.000	13.390	-	250	120
Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος	30.000	30.000	21.932	33.000	26.333	13.448	-	-	-
Δημήτριος Μακαβός, Μέλος	22.500	30.000	21.932	17.000	26.500	13.548	1.100	1.350	665
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος	12.500	30.000	21.592	15.000	32.000	16.329	-	250	116
Αλεξάνδρα Κονίδα, Μέλος	-	28.200	20.179	-	20.333	10.725	-	-	-
Έλενα Παπαδοπούλου, Μέλος	-	26.700	19.035	-	22.500	11.848	-	200	92
Ιορδάνης Αϊβάζης, Μέλος	25.000	2.500	1.799	25.500	3.000	1.707	-	-	-
Ιωάννα Καμπούρη, Μέλος	15.000	-	-	16.000	-	-	-	-	-
Ηρώ Αθανασίου, Μέλος	8.300	-	-	7.000	-	-	-	-	-
Μαρίνα Νιφόρου, Μέλος	5.000	-	-	4.500	-	-	700	-	-

*Στα καθαρά ποσά πρέπει να υπολογιστούν και περαιτέρω φόροι και ασφαλιστικές εισφορές ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ.	Μισθός			Πρόσθετη αμοιβή βάσει απόδοσης (bonus)			Άλλες παροχές ή επιδόματα**	
Ονοματεπώνυμο/ Περίοδος	01.01.22- 31.12.22	01.01.23- 31.12.23	01.01.23- 31.12.23	01.01.22- 31.12.22	01.01.23- 31.12.23	01.01.23- 31.12.23	01.01.22- 31.12.22 Μικτές Αποδοχές	01.01.23- 31.12.23 Μικτές Αποδοχές
	Μικτές Αποδοχές	Μικτές Αποδοχές	Καθαρές Αποδοχές*	Μικτές Αποδοχές	Μικτές Αποδοχές	Καθαρές Αποδοχές*		
Γρηγόρης Δ. Δημη- τριάδης, Διευθύνων Σύμβουλος	230.000	230.000	129.914	34.500	34.500	19.320	16.800	19.875
Στέφανος Γιουρέλης, Αναπληρωτής Διευ- θύνων Σύμβουλος	200.000	200.000	112.621	30.000	30.000	16.800	28.410	28.910

* Στα καθαρά ποσά πρέπει να υπολογιστούν και περαιτέρω φόροι και ασφαλιστικές εισφορές ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

** Η στήλη Άλλες παροχές ή επιδόματα περιλαμβάνει ιδίως καταβολές που προκύπτουν λόγω εταιρικού συνταξιοδοτικού προγράμματος και επιδόματος αυτοκινήτου.

Συμβάσεις με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υπάρχουν προγράμματα διάθεσης μετοχών, δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών και παρεμφερών τίτλων σε Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα εκτελεστικά Μέλη έχουν συνάψει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών τετραετούς διάρκειας που προβλέπουν τη διαμόρφωση αμοιβών με σταθερά στοιχεία (βασικές αποδοχές) και μεταβλητά στοιχεία συνδεόμενα με την απόδοση (μεταβλητό μέρος της μισθοδοσίας). Οι αποδοχές υπόκεινται σε όλες τις νόμιμες κρατήσεις (ενδεικτικά φόρο μισθωτών υπηρεσιών, χαρτόσημο, εισφορές κύριας και επικουρικής ασφάλισης). Ειδικότερα, προβλέπεται ότι κατά τη διάρκεια της σύμβασης δύναται να καταβάλλονται στα εκτελεστικά Μέλη έκτακτες αποδοχές ως πρόσθετη αμοιβή παραγωγικότητας, με βάση την απόδοση και την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων, οι οποίες θα συναρτώνται με την επίτευξη στόχων, όπως αυτοί θα καθορίζονται στο εκάστοτε ισχύον Επιχειρηματικό Σχέδιο της Εταιρείας. Ο τρόπος υπολογισμού των έκτακτων αποδοχών προσδιορίζεται ειδικότερα σε σχετική απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εταιρείας, στην οποία καθορίζεται και το χρονικό σημείο έναρξης υπολογισμού των στόχων.

Κύρια χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Τα Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιλαμβάνουν

τις οργανωτικές δομές, πολιτικές, διαδικασίες και δικλίδες ασφαλείας (ελεγκτικούς μηχανισμούς) που περιγράφονται συνοπτικά παρακάτω:

- Ο ν. 4389/2016 καθορίζει συγκεκριμένες δομές και αρμοδιότητες αναφορικά με τα όργανα διακυβέρνησης της Εταιρείας (Γενική Συνέλευση Μετόχου, Εποπτικό Συμβούλιο, Διοικητικό Συμβούλιο). Επιπροσθέτως, έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση του Μοναδικού Μετόχου ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας, ο οποίος καλύπτει περιοχές όπως: «Πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς και πλαίσιο για την προετοιμασία της χρηματοοικονομικής αναφοράς», «Πλαίσιο παρακολούθησης απόδοσης: Πλαίσιο παρακολούθησης στόχων & αναφορών», «Πλαίσιο ελέγχου απόδοσης», κ.α. Ο Εσωτερικός Κανονισμός ορίζει βασικές πολιτικές, διαδικασίες και αρμοδιότητες των οργάνων της Εταιρείας, οι οποίες σχετίζονται τόσο άμεσα όσο και έμμεσα με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Στην Εταιρεία έχει συσταθεί και λειτουργεί Επιτροπή Ελέγχου, αποτελούμενη από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η σύνθεση και η λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου καθορίζονται σύμφωνα με το εφαρμοστέο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο (ν. 4389/2016, ν. 4449/2017, ν. 4548/2018, καταστατικό Εταιρείας, κ.λπ.), καθώς και τις αρχές που αναφέρονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας. Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου είναι: (α) η επισκόπηση της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, (β) η επισκόπηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής

οικονομικής πληροφόρησης και η διασφάλιση της ακεραιότητας των οικονομικών καταστάσεων, (γ) η διαδικασία επιλογής και η παρακολούθηση της απόδοσης και της ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών, (δ) η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.

- Στην Εταιρεία έχει συσταθεί και λειτουργεί από τον Φεβρουάριο 2021 Επιτροπή Κινδύνων, αποτελούμενη από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Οι επιχειρησιακοί κίνδυνοι της Εταιρείας (στρατηγικοί, λειτουργικοί, αναφορών, συμμόρφωσης) αναγνωρίζονται και αξιολογούνται περιοδικά από τη Διοίκηση της Εταιρείας βάσει δομημένης διαδικασίας, με την υποστήριξη και εξωτερικού συμβούλου.
- Στην Εταιρεία έχει συσταθεί και λειτουργεί ανεξάρτητη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εξετάζει την επάρκεια και αποτελεσματική λειτουργία των διαδικασιών αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, τα οποία σχεδιάζονται και υλοποιούνται από τη Διοίκηση της Εταιρείας.
- Η Εταιρεία έχει θέσει ως μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητές της την εγκαθίδρυση και ενδυνάμωση των Επιτροπών Ελέγχου στις θυγατρικές της. Η εξεύρεση και η πρόταση επιλογής κατάλληλων υποψηφίων για τη στελέχωση αυτών των επιτροπών είναι αρμοδιότητα της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων, η οποία αποτελείται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή των Προέδρων των Επιτροπών Ελέγχου, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι διαθέτουν επαρκή εμπειρία στα αντικείμενα της λογιστικής ή/και της ελεγκτικής. Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει εγκαθιδρύσει ένα πλαίσιο συνεργασίας με τις αντίστοιχες επιτροπές των θυγατρικών, προκειμένου να τις υποστηρίξει στην υιοθέτηση καλών πρακτικών αναφορικά με τη λειτουργία τους και να παρακολουθεί την εφαρμογή των βελτιωτικών ενεργειών που υλοποιούνται από τις θυγατρικές αναφορικά με τον ρόλο των Επιτροπών Ελέγχου, ιδιαίτερα όσον αφορά την επισκόπηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και τη διασφάλιση της ακεραιότητας των οικονομικών τους καταστάσεων.
- Η Εταιρεία και ειδικότερα η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Υπερταμείου υλοποιεί ενέργειες που στοχεύουν στην ενδυνάμωση των λειτουργιών Εσωτερικού Ελέγχου στις θυγατρικές της,

προκειμένου αυτές να μπορούν να επιτελέσουν τον ρόλο τους αναφορικά με την επισκόπηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

- Η εκχώρηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τόσο στην ανώτερη Διοίκηση της Εταιρείας όσο και στα στελέχη της, διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με παράλληλη διαφύλαξη του απαιτούμενου διαχωρισμού αρμοδιοτήτων και καθηκόντων. Η αρχή του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων εφαρμόζεται και αναφορικά με αυτές που έχουν ανατεθεί σε τρίτα μέρη, όπως για παράδειγμα στους εξωτερικούς συνεργάτες υποστήριξης της λειτουργίας λογιστηρίου της Εταιρείας.
- Ο προϋπολογισμός συντάσσεται σε ετήσια βάση και περιλαμβάνει μηνιαία ανάλυση. Εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η εφαρμογή του προϋπολογισμού είναι υπό διαρκή παρακολούθηση, με σχετικές αναφορές να υποβάλλονται από την Οικονομική Διεύθυνση τόσο στην Επιτροπή Ελέγχου όσο και στο Διοικητικό Συμβούλιο, όπου συζητούνται τυχόν σημαντικές αποκλίσεις και λαμβάνονται σχετικές αποφάσεις, όταν κριθεί απαραίτητο.
- Έχει καθιερωθεί διαδικασία συνεχούς επικοινωνίας της Οικονομικής Διεύθυνσης της Εταιρείας με τις οικονομικές διευθύνσεις και τις διοικήσεις των θυγατρικών εταιρειών, η οποία περιλαμβάνει τη λήψη μηνιαίας ενημέρωσης αναφορικά με χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία, καθώς και επεξηγηματικών πληροφοριών, όπου απαιτείται. Η μηνιαία παρακολούθηση, ο έλεγχος των οικονομικών αποτελεσμάτων των θυγατρικών και οι αναλύσεις επί αυτών αποτελούν βασικές δικλίδες ασφαλείας αναφορικά με την ποιότητα και τη συνέπεια των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Η κατάρτιση των ετήσιων και εξαμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης έχει αναληφθεί από διεθνή εταιρεία συμβούλων εγνωσμένου κύρους, γνώσης και εμπειρίας.
- Η Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας παρακολουθεί σε διαρκή βάση τις εγγραφές και τα αρχεία που ετοιμάζονται από τους εξωτερικούς συνεργάτες που έχουν αναλάβει τόσο τη λειτουργία λογιστηρίου όσο και αυτή της ενοποίησης και σύνταξης των εξαμηνιαίων και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων). Έχουν σχεδιαστεί και εφαρμόζονται πολλαπλές δικλίδες ασφαλείας, όπως επισκόπηση αναφορών και διενέργεια συμφωνιών.

- Το προσωπικό της Οικονομικής Διεύθυνσης έχει σημαντική εμπειρία, κατέχει σειρά επαγγελματικών πιστοποιήσεων, ενώ ενημερώνεται περιοδικά αναφορικά με εξελίξεις και αλλαγές σχετικά με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.
- Η Επιτροπή Ελέγχου, καθώς και η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, ενημερώνεται από την Οικονομική Διεύθυνση για τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου κατ' ελάχιστο σε τριμηνιαία βάση, παρακολουθεί τους λογαριασμούς της Εταιρείας και τους ενοποιημένους λογαριασμούς του Ομίλου, καθώς και τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, και ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει επίσης ενημέρωση για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων και εξετάζει την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας.
- Οι Εξωτερικοί Ελεγκτές εξετάζουν τις εξαμηνιαίες και ελέγχουν τις ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή Ελέγχου.
- Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβάλλονται στο Εποπτικό Συμβούλιο, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου.

Πολιτική διαφορετικότητας

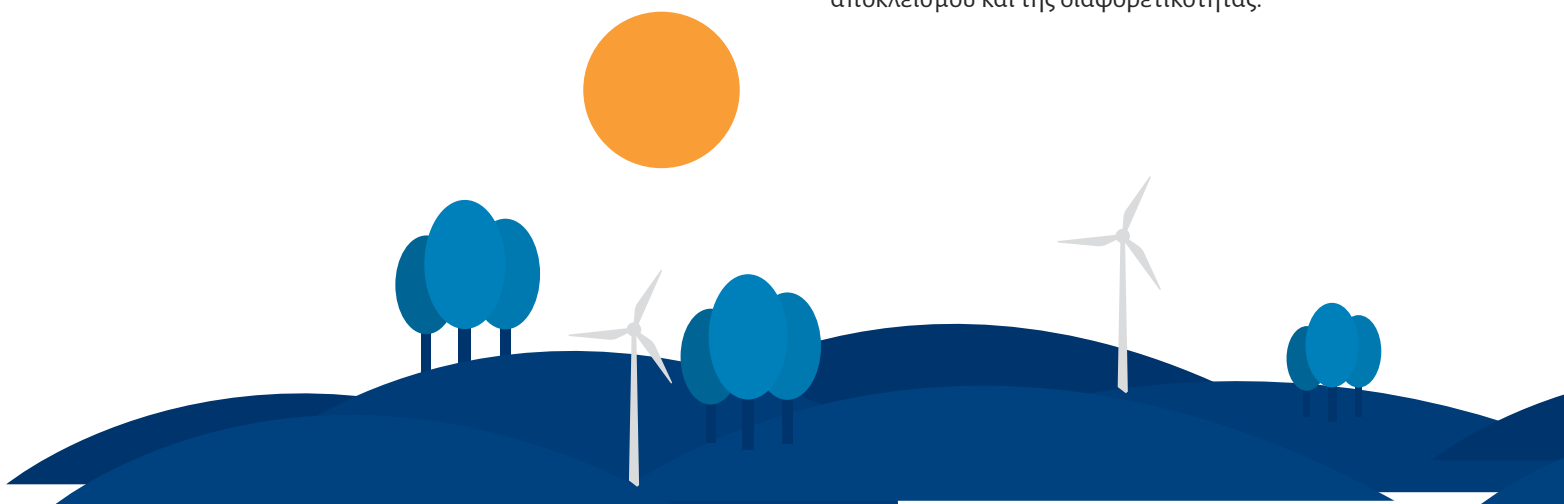
Ο συστηματικός σεβασμός της διαφορετικότητας συμβάλλει στη δημιουργία ενός ανοιχτού και παραγωγικού εργασιακού περιβάλλοντος, όπου οι εργαζόμενοι λειτουργούν υπεύθυνα αλλά και νιώθουν πως έχουν την ευκαιρία να είναι δραστήριοι και να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες.

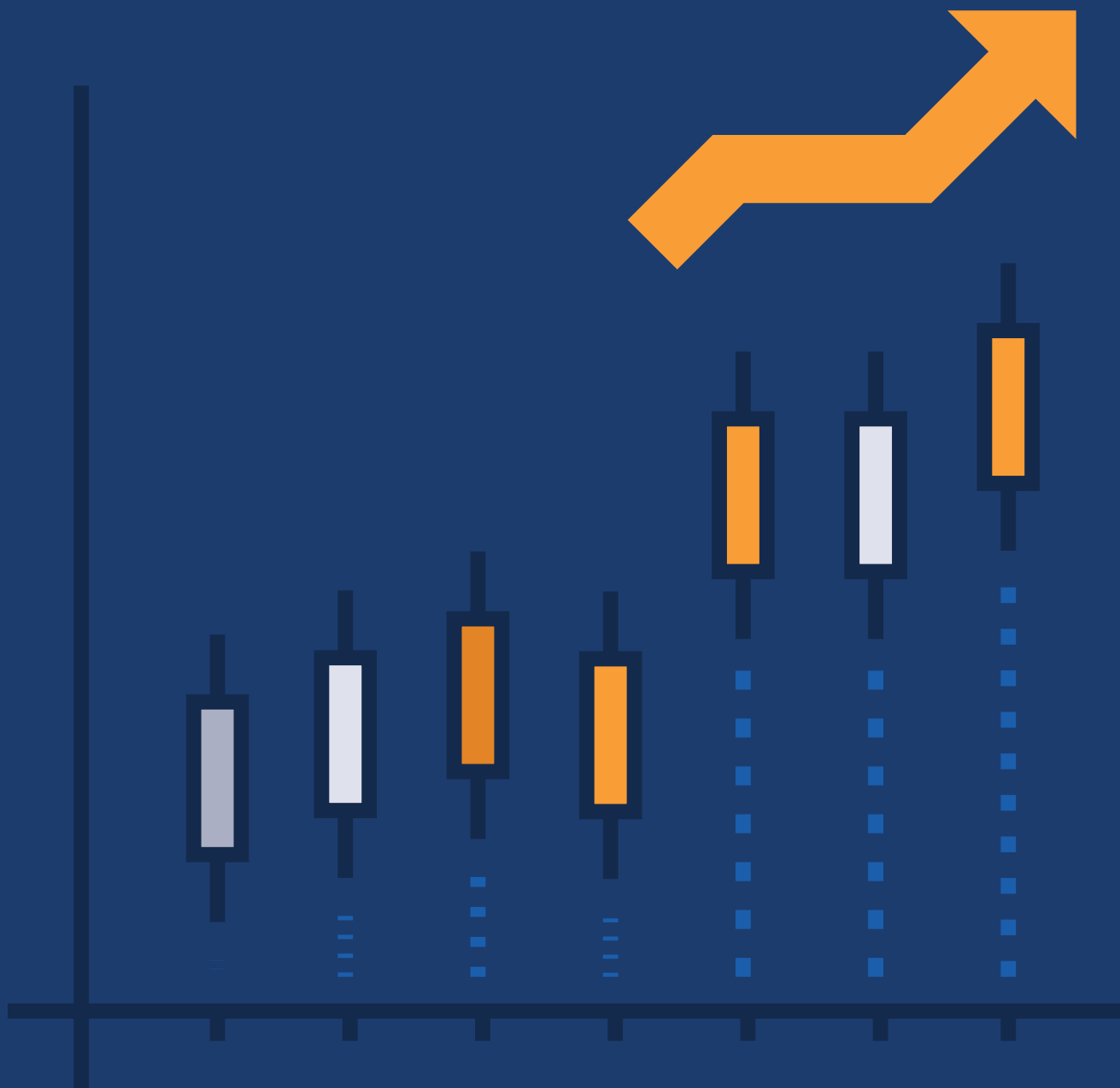
Το Υπερταμείο, όπως πολλές σύγχρονες Ευρωπαϊκές εταιρείες, αναγνωρίζει την σπουδαιότητα της προώθησης της διαφορετικότητας τόσο στο Εποπτικό όσο και Διοικητικό της Συμβούλιο αλλά και στη σύνθεση των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και του ανθρωπίνου δυναμικού της, ειδικότερα όσο αφορά το φύλο, αλλά και άλλες πτυχές, όπως η ηλικία, το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό υπόβαθρο, ο τόπος κατοικίας και η υπηκοότητα.

Προτεραιότητα του Υπερταμείου αποτελεί η υιοθέτηση ίσων ευκαιριών σε όλα τα επίπεδα με μετρήσιμα αποτελέσματα.

Το Υπερταμείο προσπαθεί να καλλιεργήσει ένα υψηλού επιπέδου προφίλ και στις θυγατρικές της αναφορικά με τα θέματα διαφορετικότητας στον εργασιακό χώρο και σε θέσεις ευθύνης, προωθώντας την ίση αντιμετώπιση και την πρόσβαση σε ευκαιρίες, όπως και την εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση όλων των εργαζομένων. Ειδικότερα, ως προς τις τοποθετήσεις νέων μελών στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του, η στρατηγική του Υπερταμείου περιλαμβάνει επιλογή καταξιωμένων επαγγελματιών, μέσα από απόλυτα αξιοκρατικές διαδικασίες και με εστίαση στα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα που απαιτείται να διαθέτουν συλλογικά τα διοικητικά συμβούλια ώστε να αντεπεξέλθουν στο ρόλο τους.

Η ποιοτική σύνθεση αυτών των Διοικητικών Συμβουλίων είναι ενδεικτική της εφαρμογής βέλτιστων κριτηρίων κατά την επιλογή, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η συμπληρωματικότητα των μελών σε δεξιότητες και εμπειρία, η ακαδημαϊκή κατάρτιση, η εξωστρέφεια, η ηλικία, η κατάρτιση αναφορικά με τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία αλλά και η ενίσχυση της γυναικείας παρουσίας, επισημαίνοντας τη δέσμευση του Υπερταμείου να στηρίξει τις αρχές του μη αποκλεισμού και της διαφορετικότητας.

A.17 Λοιπά Θέματα

Απόκτηση/ κατοχή ιδίων μετοχών

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές αυτής δεν κατέχουν ίδιες μετοχές (του Υπερταμείου).

Περιορισμοί στην μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες. Σύμφωνα με το ν. 4389/2016, άρθρο 187 παρ 2, οι μετοχές της Εταιρείας, οι μετοχές των άμεσων θυγατρικών της, καθώς και οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010 (Α' 119) («ΤΧΣ») αποτελούν πράγματα εκτός συναλλαγής κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα.

Ύπαρξη υποκαταστημάτων

Η Εταιρεία δεν έχει υποκαταστήματα.

Δραστηριότητες στο τομέα έρευνας και ανάπτυξης

Για την περίοδο 01.01.2023- 31.12.2023, δεν υπήρχαν σημαντικού ύψους δραστηριότητες στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

Κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του καταστατικού, εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον ν. 4548/2018

Σύμφωνα με το άρθρο 191 του ν.4389/2016, το Εποπτικό Συμβούλιο:

1. εκλέγει και διορίζει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 192 του ν.4389/2016, και
2. ανακαλεί το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Επίσης το Εποπτικό Συμβούλιο προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας.

Αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου ή ορισμένων μελών του διοικητικού συμβουλίου, για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρ. το άρ. 49 του ν. 4548/2018.

Σύμφωνα με τα άρθρα 191 και 192 ν.4389/2016 το Εποπτικό Συμβούλιο προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Αθήνα, 28 Αυγούστου 2024

**Ο Πρόεδρος
του Διοικητικού
Συμβουλίου**

**Στέφανος Θεοδωρίδης
Α.Δ.Τ. ΑΜ 106658**

**Ο Διευθύνων Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού
Συμβουλίου**

**Γρηγόριος Δημητριάδης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 733147**

**Ο Αναπληρωτής
Διευθύνων Σύμβουλος &
Εντεταλμένος Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού
Συμβουλίου**

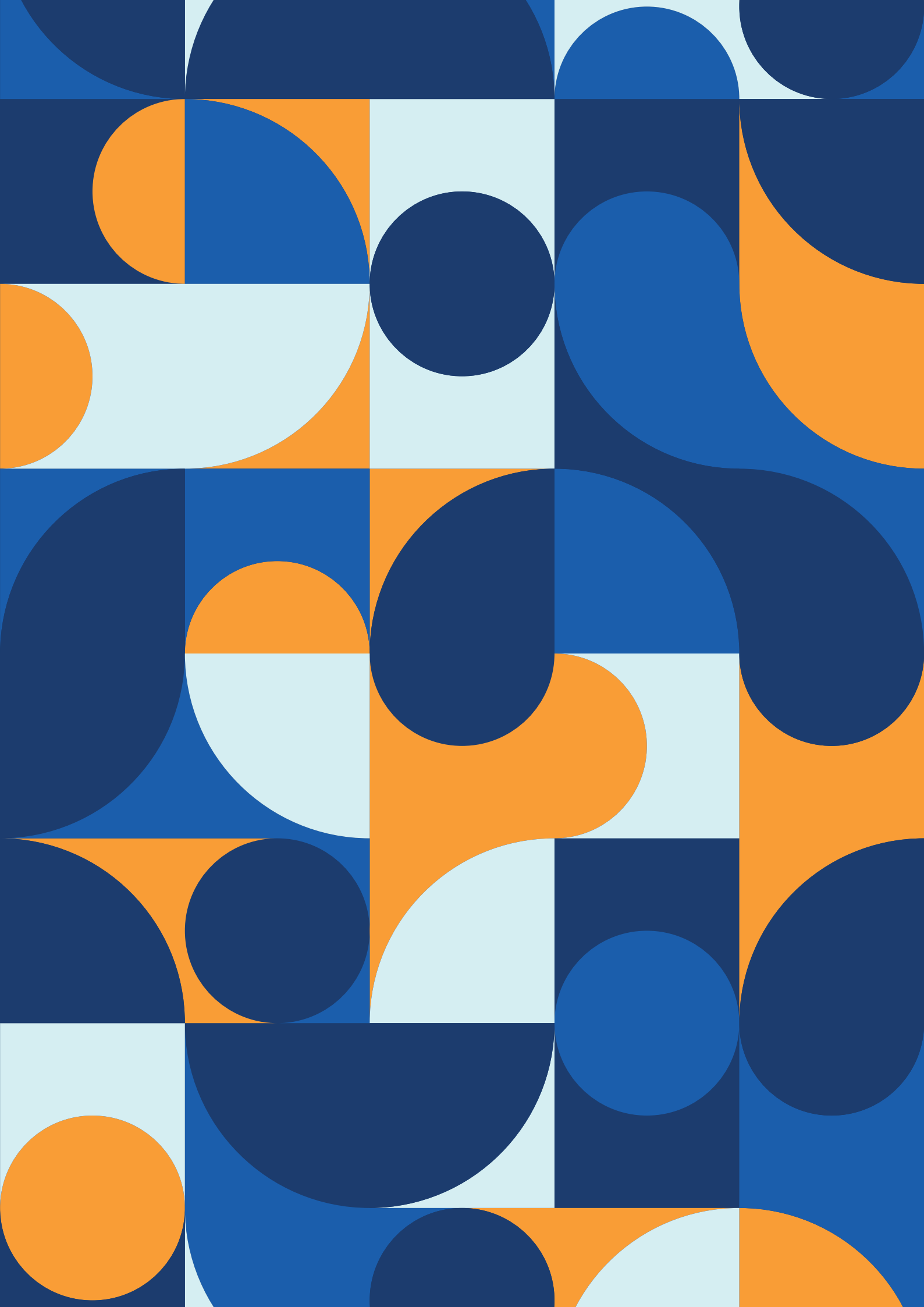
**Στέφανος Γιουρέλης
Α.Δ.Τ. ΑΚ 142391**

B

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2023, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν ουσιώδεις πληροφορίες λογιστικής πολιτικής.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο της έκθεσής μας «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη», οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής:

1. Δεν κατέστη δυνατόν να επαληθευθούν, με επιβεβαιωτικές επιστολές ή άλλες κατάλληλες ελεγκτικές διαδικασίες, υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο της άμεσης θυγατρικής «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΤΑΔ ΑΕ) σχετικά με τον Λογαριασμό «Διαχείρισης Πόρων Δημοσίου (ΚΕΔ)» την 31/12/2023 συνο-

λικού ποσού € 1,7 εκ. περίπου, οι οποίες αφορούν υπόλοιπα της απορροφηθείσας τη χρήση 2011 εταιρείας «ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» όπως γνωστοποιείται στη σημείωση 24 ε) των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη σχετικά με την αξία των εν λόγω υποχρεώσεων και την ενδεχόμενη επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης και τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου.

2. Κατά της άμεσης θυγατρικής «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΤΑΔ ΑΕ) έχουν ασκηθεί αγωγές – προσφυγές από μισθωτή ακινήτων της εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτόν εταιρειών όπως αναλυτικά περιγράφονται, συμπεριλαμβανομένων και των αντίστοιχων αιτούμενων ποσών, στη σημείωση 33 Α2.β των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Οι διαιτητικές αποφάσεις που εκδόθηκαν για τις εν λόγω αγωγές – προσφυγές με αριθμό 20/2019, 24/2019, 28/2019, 1/2020, 2/2020, 3/2020 και 4/2020 υποχρεώνουν την άμεση θυγατρική ΕΤΑΔ ΑΕ να καταβάλει στην ενάγουσα εταιρεία και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες το συνολικό ποσό των € 568 εκατ. περίπου, πλέον τόκων από την επίδοση των αγωγών και δικαστικών δαπανών.

Με την απόφαση υπ' αριθ. 3747/2021 του Εφετείου Αθηνών απορρίφθηκε η αγωγή-προσφυγή της ΕΤΑΔ ΑΕ κατά της διαιτητικής απόφασης 20/2019 συνολικού ποσού € 57 εκατ, ενώ με την απόφαση υπ' αριθ. 533/2024 του Αρείου Πάγου απορρίφθηκε και η αίτηση αναίρεσης της ΕΤΑΔ ΑΕ κατά της παραπάνω απόφασης.

Με τις υπ' αριθ. 1892/2023 και 1893/2023 αποφάσεις του Εφετείου Αθηνών απορρίφθηκαν οι αγωγές-προσφυγές της ΕΤΑΔ ΑΕ κατά των διαιτητικών αποφάσεων 24/2019 και 1/2020 αντίστοιχα, συνολικού ποσού € 358 εκατ..

Κατά των Διαιτητικών Αποφάσεων με αριθμό 28/2019, 2/2020, 3/2020 και 4/2020 που αναφέρονται ανωτέρω συνολικού ποσού € 153 εκατ. η θυγατρική ΕΤΑΔ ΑΕ έχει ασκήσει εμπροθέσμως, τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ένδικα βοηθήματα και μέσα για την ακύρωση, άλλως την αναγνώριση της ανυπαρξίας τους.

Η θυγατρική σχετικά με τις παραπάνω υποθέσεις έχει διενεργήσει πρόβλεψη συνολικού ποσού € 329 εκατ. Η τελική έκβαση για το σύνολο, των παραπάνω αγωγών – προσφυγών δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο καθώς οι σχετικές διαδικασίες βρίσκονται σε εξέλιξη και από τον έλεγχό μας, δεν κατέστη εφικτό να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που απαιτείται να σχηματιστεί.

- Εντός της κλειόμενης χρήσης ολοκληρώθηκε ο έλεγχος απομείωσης για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα και η αποτίμηση σε εύλογη αξία για τα επενδυτικά ακίνητα θυγατρικής εταιρείας με τις αξίες των σχετικών κονδυλίων την 31/12/2023 να προσδιορίζονται σε € 161,4 εκατ. περίπου (ποσό € 145,1 εκατ. Ιδιοχρησιμοποιούμενα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία και ποσό € 16,3 εκατ. Επενδύσεις σε Ακίνητα) ενώ δεν υπήρξε κάποια επίπτωση στα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης. Δεν ολοκληρώθηκε αντίστοιχη εργασία για την συγκριτική περίοδο την 31/12/2022 και τις προηγούμενες περιόδους και δεν κατέστη δυνατό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια προκειμένου να επαληθεύσουμε την αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων και των επενδυτικών ακινήτων κατά την συγκριτική χρήση, ύψους €143,9 εκατ και €16,3 εκατ αντίστοιχα και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων στην χρήση αυτή και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια της προηγούμενης χρήσης και στα αποτελέσματα της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων.

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Έμφαση Θεμάτων

Εφιστούμε την προσοχή σας στα εξής:

- Στις σημειώσεις 2.5 και 6β των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται η διαδικασία αναγνώρισης που εφαρμόζεται από την άμεση θυγατρική «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΤΑΔ ΑΕ) σε σχέση με τα ακίνητα του άρθρου 196 του Ν 4389/2016, καθώς και από την θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ, για τα ακίνητα του Ν 4111/2013, για τα οποία δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αναγνώρισης σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς την 31/12/2023 καθώς και τις ενέργειες που προγραμματίζονται από τις Διοικήσεις σχετικά με το θέμα αυτό.

- Στη σημείωση 33 Α.3 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου αναφέρεται ότι η Διοίκηση της θυγατρικής εταιρείας ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ βρίσκεται σε προχωρημένες επαφές με τη Διοίκηση βασικού της πελάτη για την υπογραφή συνυποσχετικού Διαιτησίας, με σκοπό τον προσδιορισμό του πλάνου εξόφλησης των απαιτήσεων της ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ καθώς και την ένταξη και επίλυση εκατέρωθεν οικονομικών αξιώσεων σε Διαιτησία. Επίσης στην ίδια σημείωση αναφέρεται ότι η αγωγή που είχε ασκήσει η θυγατρική έναντι του βασικού της πελάτη με την οποία ζητούσε την επιδίκαση του ποσού των € 5,1 εκατ. πλέον ΦΠΑ €1,2 εκατ., για πρόδρομες εργασίες εκτεταμένης συντήρησης τροχαίου υλικού κατά την χρήση 2017, απορρίφθηκε πρωτοδίκως ως κατ' ουσίαν αβάσιμη ενώ η θυγατρική άσκησε έφεση εντός της νόμιμης προθεσμίας.

Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με τα θέματα αυτά.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η δι-

οίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.

Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των

δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν.4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153

του Ν.4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2023.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που περιγράφονται στην παράγραφο Βάση για γνώμη με επιφύλαξη της έκθεσης ελέγχου.

Αθήνα, 28 Αυγούστου 2024

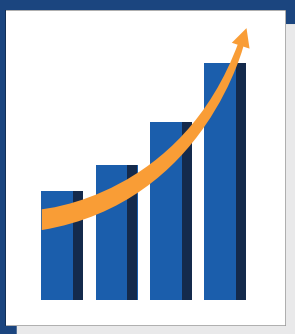
Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Αθανασία Αραμπατζή

ΑΜ ΣΟΕΛ 12821

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Α. Κοτσόκλη 58, 115 25 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Γ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2023

		ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημ.	31.12.2023	31.12.2022*	01.01.2022*	31.12.2023	31.12.2022
Περιουσιακά στοιχεία						
Μη κυκλοφορούντα περ/κά στοιχεία						
Ιδιοχρησ/μενα πάγια περ/κά στοιχεία	5	1.206.160.647	2.083.937.443	2.096.596.393	210.642	202.291
Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα επί ακινήτων	6	1.502.140.355	1.418.234.975	1.295.187.267	-	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	11.805.948	94.469.290	95.479.548	53.411	18.039
Δικαιώματα χρήσης περ/κών στοιχείων	8	31.623.491	50.744.060	57.901.847	344.444	470.968
Επενδύσεις σε θυγατρικές	9	1	1	1	84.600.011	100.100.01
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	9	682.191.308	605.124.684	943.942.862	105.702.717	105.702.717
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	10	21.354.615	90.398.400	113.134.731	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	11	605.633.559	776.221.735	889.401.079	33.229	34.129
Χρημ/κά στοιχεία στο αποσβ/νο κόστος	12	2.691.877	2.672.963	2.654.049	500.000	300.000
Χρημ/κά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω απ/των	12	3.295.740	3.133.698	3.996.287	-	-
Χρημ/κά στοιχεία που επιμ/νται στην εύλ. αξία μέσω λοιπών συν. εισοδημάτων	12	67.406	122.891	64.610	-	-
Σύνολο		4.066.964.947	5.125.060.140	5.498.358.674	191.444.454	206.828.157
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία						
Αποθέματα	13	72.823.371	90.581.135	85.297.417	-	-
Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	14	309.555.115	663.019.721	452.661.965	36.098.350	1.045.013
Λοιπές απαιτήσεις	15	771.304.188	215.575.782	145.080.603	607.423.568	448.486
Χρημ/κά στοιχεία στο αποσβ/νο κόστος	12	-	-	-	1.605.000	-
Χρημ/κά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω απ/των	12	1.159.493	-	-	1.159.493	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	16	10.134.242	10.132.732	11.043.227	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16	828.709.965	1.027.491.840	1.068.283.761	273.367.151	164.361.300
Σύνολο		1.993.686.374	2.006.801.210	1.762.366.973	919.653.562	165.854.799
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		6.060.651.321	7.131.861.350	7.260.725.647	1.111.098.016	372.682.956
Ίδια κεφάλαια						
Μετοχικό Κεφάλαιο	17	245.703.000	245.703.000	140.000.000	245.703.000	245.703.000
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	17	-	-	105.703.000	-	-
Λοιπά αποθεματικά	18	2.735.046.398	3.149.668.173	3.606.225.433	51.466.494	25.608.687
Αποτελέσματα εις νέον		782.542.100	7.113.456	(40.813.526)	761.052.107	98.092.164
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν σε μετόχους της Μητρικής		3.763.291.498	3.402.484.629	3.811.114.907	1.058.221.601	369.403.851
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		2.911.407	512.724.328	506.984.395	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		3.766.202.905	3.915.208.957	4.318.099.302	1.058.221.601	369.403.851
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις						
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	10	41.575.384	36.275.640	24.088.055	-	-
Προβλέψεις για παροχές στους εργ/νους	19	44.356.873	322.996.640	389.793.883	72.917	36.914
Λοιπές προβλέψεις	20	380.738.555	428.112.737	138.488.921	-	-
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	21	23.538.238	31.519.877	41.680.310	-	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	8	16.068.979	34.008.834	40.621.056	188.986	341.282
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	22	619.770.964	859.573.079	1.020.970.645	-	-
Κρατικές επιχορηγήσεις	23	110.120.343	242.900.908	230.269.578	-	-
Σύνολο		1.236.169.336	1.955.387.715	1.885.912.448	261.903	378.196
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις						
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		4.706.527	4.411.194	3.688.366	4	-
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	21	112.035.340	113.904.578	113.186.253	-	-
Βραχ/θεσμο μέρος μακρ/σμου δανεισμού	21	7.931.189	12.350.131	12.608.802	-	-
Προμηθευτές, λοιπές εμπ/κές υποχ/σεις και υποχ/σεις από συμβάσεις με πελάτες	24	302.563.446	541.769.628	464.081.614	1.385.553	1.415.198
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	8	19.873.433	20.710.158	20.713.683	201.187	184.114
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	25	611.169.145	568.118.989	442.435.179	51.027.768	1.301.597
Σύνολο		1.058.279.080	1.261.264.678	1.056.713.897	52.614.512	2.900.909
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων & Υπ/σεων		6.060.651.321	7.131.861.350	7.260.725.647	1.111.098.016	372.682.956

*Η συγκριτική χρήση 2022 αναθεωρήθηκε λόγω αναπροσαρμογής/ αναμόρφωσης κονδυλίων προηγούμενων ετών (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.25).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 193- 338 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Κύκλος εργασιών	26	637.918.362	599.849.178	177.366.081	74.226.514
Κόστος Πωληθέντων	27	(731.657.038)	(727.365.888)	-	-
Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων	28	192.411.952	249.137.834	-	-
Μικτό Κέρδος		98.673.276	121.621.124	177.366.081	74.226.514
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	28	77.720.318	56.709.255	6.219	77.446
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	27	(111.045.654)	(110.363.786)	(10.415.225)	(8.965.565)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	27	(28.431.088)	(24.323.089)	-	-
Κέρδη από αναπροσαρμογή επενδύσεων σε ακίνητα	6	41.542.703	47.436.182	-	-
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	29	(42.829.535)	(289.054.068)	(5.403)	(14.859)
Απομείωση συμμετοχών και επενδύσεων	9	-	-	(18.500.000)	-
Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		35.630.020	(197.974.382)	148.451.672	65.323.536
Έσοδα από μερίσματα		2.885.909	2.741.019	-	-
Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων, καθαρά από φόρους	9	204.336.244	31.653.315	-	-
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	12	306.403	(863.089)	(5.639)	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	30	17.018.196	6.734.233	5.641.537	1.692.613
Χρηματοοικονομικά έξοδα	31	(15.087.655)	(10.937.067)	(35.461)	(38.719)
Αποτελέσματα προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		245.089.117	(168.645.971)	154.052.109	66.977.430
Φόρος εισοδήματος	32	(7.527.706)	(12.427.628)	-	-
Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		237.561.411	(181.073.599)	154.052.109	66.977.430
Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες					
Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.26	(17.747.296)	(100.118)	-	-
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης (Α)		219.814.115	(181.173.717)	154.052.109	66.977.430
Κατανεμημένα σε:					
Μετόχους της μητρικής					
Αποτελέσματα χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		237.187.139	(181.655.282)	154.052.109	66.977.430
Αποτελέσματα χρήσης από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(18.154.728)	(611.917)	-	-
Αποτελέσματα χρήσης κατανεμημένα σε μετόχους της μητρικής		219.032.411	(182.267.199)	154.052.109	66.977.430
Μη ελέγχουσες μετοχές					
Αποτελέσματα χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		374.272	581.683	-	-
Αποτελέσματα χρήσης από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		407.432	511.799	-	-
Αποτελέσματα χρήσης κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες μετοχές		781.704	1.093.482	-	-

* Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 193- 338 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης (Α)		219.814.115	(181.173.717)	154.052.109	66.977.430
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες					
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα (καθαρά από φόρους)					
Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών	9	38.982.512	(79.574.739)	-	-
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα (καθαρά από φόρους)					
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού, μετά από φόρους		(2.365.228)	5.707.151	(13.999)	7.745
Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών (μη αναταξινομούμενα)	9	(66.843)	9.590.589	-	-
Μεταβολή αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους) επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μετά από φόρους		(140.477)	351.849	-	-
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		36.409.964	(63.925.150)	(13.999)	7.745
Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες					
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		141.413	47.116.286	-	-
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης (Β)		36.551.377	(16.808.864)	(13.999)	7.745
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης (Α)+(Β)		256.365.492	(197.982.581)	154.038.110	66.985.175
Κατανομημένα σε:					
Μετόχους μητρικής					
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		273.597.530	(246.634.546)	154.038.110	66.985.175
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(18.013.315)	23.970.557	-	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης κατανομημένα σε μετόχους της μητρικής		255.584.215	(222.663.989)	154.038.110	66.985.175
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		373.845	612.201	-	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		407.432	24.069.207	-	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης κατανομημένα σε μη ελέγχουσες μετοχές		781.277	24.681.408	-	-

* Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 193- 338 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023

ΟΜΙΛΟΣ								
		Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					Μη ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	Σημ.	Μετοχικό Κεφάλαιο	Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο		
Υπόλοιπα την 01.01.2022 (Δημοσιευμένο)		140.000.000	105.703.000	3.611.709.287	(40.813.526)	3.816.598.761	506.984.395	4.323.583.156
Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	2.25	-	-	(5.483.854)	-	(5.483.854)	-	(5.483.854)
Αναθεωρημένα Υπόλοιπα την 01.01.2022		140.000.000	105.703.000	3.606.225.433	(40.813.526)	3.811.114.907	506.984.395	4.318.099.302
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	(182.267.199)	(182.267.199)	1.093.482	(181.173.717)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(40.396.791)	-	(40.396.791)	23.587.927	(16.808.864)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα 31.12.2022		-	-	(40.396.791)	(182.267.199)	(222.663.990)	24.681.409	(197.982.581)
Οριστικοποίηση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	17	105.703.000	(105.703.000)	-	-	-	-	-
Διανεμηθέντα μερίσματα		-	-	-	-	-	(18.941.476)	(18.941.476)
Διάθεση κερδών		-	-	168.008	(168.008)	-	-	-
Μεταφορές μεταξύ κονδυλίων ιδίων κεφαλαίων		-	-	708.650	(708.650)	-	-	-
Κινήσεις καθαρής θέσης συγγενών	9	-	-	(481.420.592)	231.595.872	(249.824.720)	-	(249.824.720)
Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος	6, 18	-	-	65.441.848	-	65.441.848	-	65.441.848
Πωλήσεις και παραχωρήσεις ακινήτων από το αποθεματικό μεταβίβασης άνευ ανταλλάγματος από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο		-	-	(253.251)	253.251	-	-	-
Αποαναγνωρίσεις επενδυτικών ακινήτων		-	-	(824.017)	(772.284)	(1.596.301)	-	(1.596.301)
Λοιπές κινήσεις		-	-	18.890	-	18.890	-	18.890
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-	(6.000)	(6.000)	-	(6.000)
Υπόλοιπα την 31.12.2022		245.703.000	-	3.149.668.178	7.113.456	3.402.484.634	512.724.328	3.915.208.962
Υπόλοιπα την 01.01.2023		245.703.000	-	3.149.668.178	7.113.456	3.402.484.634	512.724.328	3.915.208.962
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	219.032.411	219.032.411	781.705	219.814.116
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	36.551.806	-	36.551.806	(428)	36.551.378
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα 31.12.2023		-	-	36.551.806	219.032.411	255.584.217	781.277	256.365.494
Επίδραση από αποενοποίηση και μεταβίβαση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ:								
- Αποαναγνώριση στοιχείων ιδίων κεφαλαίων τους κατά την ημερομηνία μεταβίβασης	2.26	-	-	(551.880.074)	43.440.237	(508.439.837)	(506.528.141)	(1.014.967.978)
- Αντιστάθμισμα για την ανωτέρω επαναμεταβίβαση στο Ελληνικό Δημόσιο	2.26	-	-	-	607.000.000	607.000.000	-	607.000.000
Διανεμηθέντα μερίσματα		-	-	-	(72.220.358)	(72.220.358)	(78.199)	(72.298.557)
Διάθεση κερδών		-	-	55.962.221	(55.962.221)	-	-	-
Αύξηση ποσοστού σε θυγατρική	9	-	-	-	987.389	987.389	(3.987.389)	(3.000.000)
Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος	6, 18	-	-	75.004.740	(487.421)	74.517.319	-	74.517.319
Αποαναγνωρίσεις επενδυτικών ακινήτων		-	-	(2.275.648)	-	(2.275.648)	-	(2.275.648)
Πωλήσεις και παραχωρήσεις ακινήτων από το αποθεματικό μεταβίβασης άνευ ανταλλάγματος από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο	6	-	-	(33.639.000)	33.639.000	-	-	-
Κινήσεις καθαρής θέσης συγγενών		-	-	5.654.175	-	5.654.175	-	5.654.175
Λοιπές κινήσεις		-	-	-	(393)	(393)	(469)	(862)
Υπόλοιπα την 31.12.2023		245.703.000	-	2.735.046.398	782.542.100	3.763.291.498	2.911.407	3.766.202.905

*Η συγκριτική χρήση 2022 αναθεωρήθηκε λόγω αναπροσαρμογής/ αναμόρφωσης κονδυλίων προηγούμενων ετών (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.25).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 193- 338 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρείας της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023

ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Σημ.	Μετοχικό Κεφάλαιο	Λοιπά Στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα την 01.01.2022		140.000.000	105.703.000	25.600.942	31.114.734	302.418.676
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	66.977.430	66.977.430
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	7.745	-	7.745
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης 31.12.2022		140.000.000	105.703.000	25.608.687	98.092.164	369.403.851
Οριστικοποίηση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	17	105.703.000	(105.703.000)	-	-	-
Υπόλοιπα την 31.12.2022		245.703.000	-	25.608.687	98.092.164	369.403.851
Υπόλοιπα την 01.01.2023		245.703.000	-	25.608.687	98.092.164	369.403.851
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	154.052.109	154.052.109
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(13.999)	-	(13.999)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης 31.12.2023		-	-	(13.999)	154.052.109	154.038.110
Διανεμηθέντα μερίσματα		-	-	-	(72.220.358)	(72.220.358)
Διάθεση κερδών		-	-	25.871.808	(25.871.808)	-
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων από αντιστάθμισμα για επαναμεταβίβαση εταιρειών ύδρευσης ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο Ελληνικό Δημόσιο	9	-	-	(2)	607.000.000	606.999.998
Υπόλοιπα την 31.12.2023		245.703.000	-	51.466.494	761.052.107	1.058.221.601

Οι σημειώσεις στις σελίδες 193- 338 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023

ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Σημ.	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022	
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Αποτέλεσμα προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		245.089.117	(168.645.971)	154.052.109	66.977.430
Αποτέλεσμα προ φόρων από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2,26	(18.862.193)	4.516.961	-	-
Αποτέλεσμα προ φόρων		226.226.924	(164.129.010)	154.052.109	66.977.430
Πλέον / μείον προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	27	65.426.993	65.779.104	262.135	235.121
Απόσβεση προκαταβολών μισθωμάτων- καθαρό έσοδο		(494.948)	(494.948)	-	-
Απόσβεση επιχορηγήσεων	23, 28	(5.920.838)	(7.098.171)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές		(217.538)	(367)	-	-
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	19	11.493.850	5.898.618	33.905	56.095
Λοιπές προβλέψεις		27.061.188	273.819.857	-	-
Ζημίες από πωλήσεις/διαγραφές πάγιων περιουσιακών στοιχείων		(3.605.251)	31.404	1.693	2.428
Ζημιά απομείωσης περιουσιακών στοιχείων		(13.197.440)	-	-	-
Ζημιά απομείωσης συμμετοχών και επενδύσεων		-	-	18.500.000	-
Ζημίες από πρόωρη λύση συμβάσεων μίσθωσης		(12.396)	-	-	-
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	12,2	(306.403)	863.089	5.639	-
Αναπροσαρμογή επενδύσεων σε ακίνητα και δικαιωμάτων διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	6	(41.542.703)	(47.436.182)	-	-
Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων	9	(204.336.244)	(31.653.315)	-	-
Έσοδα από μερίσματα		(2.885.909)	(2.741.019)	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	30	(17.018.196)	(6.734.233)	(5.641.537)	(1.692.613)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	31	15.087.655	10.937.067	35.461	38.719
Λειτουργικά κέρδη προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης		55.758.744	97.041.894	167.249.405	65.617.180
(Αύξηση) αποθεμάτων		(4.444.745)	(5.266.330)	-	-
(Αύξηση) / μείωση εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων		325.049.919	(261.866.995)	(32.474.178)	1.982.282
Αύξηση/ (μείωση) προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων		(276.320.718)	233.410.375	381.915	644.778
Καταβεβλημένοι φόροι		(2.782.634)	(2.127.735)	-	-
Καταβεβλημένες αποζημιώσεις προσωπικού		(9.341.090)	(3.493.013)	(11.901)	(44.726)
(Εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες μη συνεχιζόμενων		(10.403.824)	(63.234.352)	-	-
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		77.515.652	(5.536.156)	135.145.241	68.199.514
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων		(12.320.215)	(27.439.814)	(123.499)	(55.650)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		14.940.515	238.732	1.968	1.486
Είσπραξη επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών		3.091.369	9.070.887	-	-
Απόκτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	(1.165.131)	(72.000)	(1.165.131)	-
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	150.000	-	-	-
Πληρωμή για δάνειο σε θυγατρική		-	-	(1.905.000)	(360.000)
Είσπραξη από δάνειο σε θυγατρική		-	-	100.000	1.372.500
Μερίσματα εισπραχθέντα		142.178.558	52.991.019	-	-
Πληρωμή για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σε συμμετοχές		(3.000.000)	-	(3.000.000)	-
Τόκοι/ πρόσοδοι εισπραχθέντες		9.936.024	4.634.536	3.088.200	1.284.039
Αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ, καθαρά ταμειακά διαθέσιμα που αποενοποιήθηκαν		(363.223.463)	-	-	-
(Εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες μη συνεχιζόμενων		(10.652.260)	(33.511.989)	-	-
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		(220.064.603)	5.911.371	(3.003.462)	2.242.375
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Κίνηση αλληλόχρεου λογαριασμού και δανείων		(2.889.622)	2.979.789	-	-
(Αύξηση)/ μείωση δεσμευμένων καταθέσεων		(1.510)	910.495	-	-
Έξοδα τόκων και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		(8.919.050)	(3.945.515)	(12.412)	(10.739)
Πληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις (κεφάλαιο και τόκος)	8	(20.472.253)	(20.927.099)	(217.769)	(196.211)
Καταβολή μερισμάτων		(22.983.946)	(121.788)	(22.905.747)	-
(Εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες μη συνεχιζόμενων		(966.543)	(20.063.018)	-	-
Σύνολο (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		(56.232.924)	(41.167.136)	(23.135.928)	(206.950)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)		(198.781.875)	(40.791.921)	109.005.851	70.234.939
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		1.027.491.840	1.068.283.761	164.361.300	94.126.361
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	16	828.709.965	1.027.491.840	273.367.151	164.361.300

*Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 193- 338 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ετήσιες εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία» (εφεξής «ΕΕΣΥΠ» ή «Υπερταμείο» ή «Εταιρεία») και τις ετήσιες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (εφεξής «Όμιλος») για τη χρήση που έληξε τη 31η Δεκεμβρίου 2023.

Σκοπός της Εταιρείας, σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο 4389/2016, είναι η διαχείριση και αξιοποίηση της ιδιωτικής περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου που μεταβιβάστηκε σε αυτήν χάριν του δημοσίου συμφέροντος όπως περαιτέρω εξειδικεύεται στις διατάξεις του ν. 4389/2016 («Νόμος») και τις μετέπειτα τροποποιήσεις του. Η Εταιρεία συστήνεται για να εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό και να συνεισφέρει πόρους (α) για την υλοποίηση της επενδυτικής πολιτικής της χώρας και για την πραγματοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και (β) για την απομείωση των οικονομικών υποχρεώσεων της ελληνικής οικονομίας.

Για την επίτευξη του σκοπού της η Εταιρεία: α) διαχειρίζεται τα περιουσιακά της στοιχεία αποβλέποντας στη μακροπρόθεσμη επαύξηση της αξίας τους, σύμφωνα με τον Εσωτερικό της Κανονισμό, με εγγυήσεις διαφάνειας σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, β) προωθεί μεταρρυθμίσεις των δημοσίων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων, μέσω αναδιάρθρωσης,

βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας, καθώς και μέσω της προαγωγής υπεύθυνης διοίκησης, κοινωνικής ευθύνης, αειφορίας, καινοτομίας και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών και δύναται να επιχειρεί κάθε πράξη ή ενέργεια, η οποία αναφέρεται στο Νόμο και στο Καταστατικό.

Η διάρκεια της Εταιρείας ορίζεται στα ενενήντα εννέα (99) έτη από την ημερομηνία καταχώρισής της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, ήτοι 25.10.2016. Η Εταιρεία είναι Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία με αριθμό Γ.Ε.ΜΗ: 140358160000, με έδρα την Αθήνα επί της οδού Καραγιώργη Σερβίας 4 Τ.Κ. 105 62. Το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας και των θυγατρικών της είναι το Ευρώ.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες. Δεδομένου ότι η λειτουργία της και των άμεσων θυγατρικών της, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 188 του ν. 4389/2016, εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό, οι μετοχές της Εταιρείας, οι μετοχές των άμεσων θυγατρικών της, καθώς και οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010 (Α` 119) («ΤΧΣ») αποτελούν πράγματα εκτός συναλλαγής κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα.

Οι συμμετοχές που έχουν μεταβιβαστεί από το Ελληνικό Δημόσιο απευθείας στην Εταιρεία άνευ ανταλλάγματος σύμφωνα με τον ν. 4389/2016 και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του, αφορούν τις «Άμεσες Θυγατρικές» (οι οποίες μεταβιβάστηκαν εντός του έτους 2016) και τις «Λοιπές Θυγατρικές» (οι οποίες έχουν μεταβιβαστεί με 1η Ιανουαρίου 2018, εκτός της ΓΑΙΑΟΣΕ που μεταβιβάστηκε με 1η Ιουλίου 2018) καθώς και της 5G Συμμετοχές Α.Ε. που έλαβε νομική υπόσταση στις 14.01.2021 («Άμεση Θυγατρική») και παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

A) «Άμεσες θυγατρικές»:	Σημ.	% Συμμετοχής
(α) Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ)	1	100%
(β) Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)		100%
(γ) Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ)		100%
(δ) 5G Συμμετοχών Α.Ε. (5G)		100%

B) «Λοιπές θυγατρικές» (κατά την έννοια του Ν. 4389/2016):		% Συμμετοχής
(α) Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ)	2	50%+1 μετοχή
(β) Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ)	2	50%+1 μετοχή
(γ) Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας Α.Ε. (ΟΑΣΑ)		100%
(δ) Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)		100%
(ε) Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)		100%
(στ) Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου Α.Ε. (ΑΕΔΙΚ)		100%
(ζ) Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΔΕΘ – HELEXPO)		100%
(η) ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	3	100%
(θ) Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (ΕΛΤΑ)	4	100%
(ι) Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	5	80,00%
(ια) Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ)	6	34,12%
(ιβ) ΕΤΒΑ –ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.		35%
(ιγ) Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. (ΔΑΑ)	7	25%
(ιδ) Folli Follie Α.Ε.		0,96%

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Η ΕΕΣΥΠ δεν έχει ουσιαστικά εξουσίες σχετικά με το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) καθώς οι αποφάσεις για την υλοποίηση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ. Επιπλέον, τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ δεν επιλέγονται από την ΕΕΣΥΠ.
2. Σχετικά με τις μετοχές που κατέχει η ΕΕΣΥΠ στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ Α.Ε και ΕΥΑΘ Α.Ε., δυνάμει του άρθρου 64 του ν. 5045/2023, το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας μεταβιβάστηκε στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023, χωρίς ωστόσο να συγκεκριμενοποιηθεί το ποσό και η μορφή του αντισταθμίματος που θα λάβει η ΕΕΣΥΠ λόγω της μεταβίβασης αυτής. Εντός του 2023 κατέστη σαφές ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει χρηματικό ποσό που θα αντιστοιχεί στην αξία των μετοχών αυτών όπως θα καθοριστούν από ανεξάρτητο εκτιμητή.
Την 31.7.2024 ψηφίσθηκε ο νόμος 5131, το άρθρο 15 του οποίου προβλέπει ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει για την μεταβίβαση των μετοχών ως αντισταθμίση χρηματικό ποσό ύψους € 607 εκατ. Μετά την λήψη του ποσού αυτού, το 50% θα διανεμηθεί ως μέρος από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο εντός ενός μηνός από την λήψη του, και το υπόλοιπο ποσό θα διατεθεί για το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως αρχικό επενδυτικό κεφάλαιο της ΕΕΣΥΠ για την σύσταση επενδυτικού ταμείου.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 113 του ν. 4549/2018, η συμμετοχή του Δημοσίου στη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. μεταβιβάστηκε στην Εταιρεία από 01.07.2018.
4. Το ποσοστό συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στα Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. μεταβλήθηκε μετά τη μείωση και μετέπειτα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΤΑ που πραγματοποιήθηκαν το Δεκέμβριο του 2020 από 90% σε 100%.
5. Με την από 18.05.2023 γνωστοποίηση αναγγελίας μεταβίβασης μετοχών, η ΕΕΣΥΠ εξαγόρασε έναντι € 3 εκατ. από την εταιρεία «Κ.Ε. Καλαμαράκης Α.Β.Ε.Ε.- Κάλας Α.Ε.» το σύνολο των μετοχών που κατείχε στις Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. ήτοι 1.087.063 μετοχές μη εισηγμένες, κοινές ονομαστικές, με ονομαστική αξία €1,59 η καθεμία, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 24,81% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Συνέπεια της επελθούσας ως άνω μεταβίβασης, η ΕΕΣΥΠ κατέχει πλέον/ εφεξής 3.504.990 κοινές ονομαστικές μετοχές με ονομαστική αξία € 1,59 η καθεμία που αντιστοιχούν σε ποσοστό 80% του μετοχικού κεφαλαίου των Ελληνικών Αλυκών.
6. Αναφορικά με τη συμμετοχή της ΕΕΣΥΠ στη ΔΕΗ, στις 27.10.2021 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε ομόφωνα η Εταιρεία να συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ Α.Ε. με το αναγκαίο ποσό προκειμένου το Ελληνικό Δημόσιο να διατηρήσει ποσοστό 34,12% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ όπως αυτό προκύπτει από την αύξηση μετοχικού της κεφαλαίου και λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό των μετοχών της ΔΕΗ Α.Ε. που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ. Η ΕΕΣΥΠ έλαβε προκαταβολή από το Ελλ. Δημόσιο έναντι αύξησης μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 135 εκατ. και τελικά από αυτό χρησιμοποιήθηκαν για τη συμμετοχή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ ποσό ύψους € 105,7 εκατ., ενώ € 29,3 εκατ. επεστράφησαν στο Ελλ. Δημόσιο. Η ΕΕΣΥΠ συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ καταβάλλοντας € 105,7 εκατ. για 11.744.746 μετοχές, ενώ δια του Ν. 4876/23.12.2021, το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε άνευ ανταλλάγματος στην ΕΕΣΥΠ άλλες 39.440.000 μετοχές που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ (το τυπικό σκέλος της μεταβίβασης των μετοχών ολοκληρώθηκε εντός του 2022). Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η ΕΕΣΥΠ διατήρησε το ποσοστό που κατείχε στη ΔΕΗ το οποίο παρέμεινε στο 34,12%.
7. Στις αρχές Φεβρουαρίου 2024, σε συνέχεια της πρόθεσης του ΤΑΙΠΕΔ να αξιοποιήσει τη συμμετοχή του στον ΔΑΑ μέσω της διάθεσης του 30% των μετοχών που κατείχε στον ΔΑΑ, ήτοι 90.000.000 κοινές, ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης € 1,00, στο πλαίσιο της εισαγωγής του συνόλου των μετοχών του ΔΑΑ στην Κύρια Αγορά της Ρυθμιζόμενης Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η ΕΕΣΥΠ συμμετείχε στην δημόσια προσφορά καταβάλλοντας το ποσό των € 12.300.000, για την απόκτηση 1.500.000 μετοχών με τιμή €8,2 ανά μετοχή. Κατά συνέπεια, η ΕΕΣΥΠ απέκτησε επιπλέον 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΑΑ, οπότε το συνολικό ποσοστό στον ΔΑΑ ανέρχεται κατά την ημερομηνία σύνταξης της παρούσης σε 25,50%.

Επιπρόσθετα:

- α) με το άρθρο 350 του Ν. 4512/2018 «Το δικαίωμα είσπραξης μερίσματος του Ελληνικού Δημοσίου λόγω της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε.» (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.) μεταβιβάζεται στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.». Το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση του ΟΤΕ για τις μετοχές που του αναλογούν,
- β) βάσει της διάταξης του άρθ. 198 παρ.2 ν. 4389/2916, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα από το ΤΑΙΠΕΔ στην Εταιρεία τα περιουσιακής φύσης δικαιώματα, δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης, κεκτημένα οικονομικά συμφέροντα, άυλα δικαιώματα και δικαιώματα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης υποδομών, τα οποία είχαν μεταβιβαστεί στο ΤΑΙΠΕΔ δυνάμει της υπ' αριθμ. 195/2011 (Β'2501) απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιάρθρωσεων και Αποκρατικοποιήσεων σχετικά με το δικαίωμα παραχώρησης σε τρίτους, μέσω συμβάσεων παραχώρησης, των δικαιωμάτων που αφορούν στη διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη, επέκταση, συντήρηση και εκμετάλλευση όλων των κρατικών αεροδρομίων, των οποίων η οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση ανήκει στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί των κινητών και ακινήτων που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, καθώς και των χώρων εμπορικής ή άλλης χρήσης που βρίσκονται μέσα ή κοντά στα κρατικά αυτά αεροδρόμια και υπό τους όρους που θα καθορίζονται στη σχετική σύμβαση παραχώρησης, εξαιρουμένων ρητά των κρατικών Περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας, Ιονίου και Αιγαίου, τα οποία έχουν ήδη παραχωρηθεί με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες κυρώθηκαν με τα άρθρα 215 και 216 ν. 4389/2016.
- γ) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4549/2018, μέχρι την πλήρη αποπληρωμή του δανείου που χορηγήθηκε στα πλαίσια της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης και των μεταγενέστερων τροποποιήσεών της, η Εταιρεία ορίσθηκε ως εγγυητής με υποχρεώσεις όπως ορίζονται στην εν λόγω σύμβαση.
- δ) Με το άρθρο 5 του Ν 5131/31.07.2024 ορίζεται πως μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου

(ΤΑ.Ι.Π.Ε.Δ.) θα απορροφηθεί από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π.) και συγχωνεύεται με αυτή. Επίσης, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταχωρείται στο Γ.Ε.Μ.Η., το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) θα καταργηθεί. Οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Τ.Χ.Σ., καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του περιέχονται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π., η οποία καθίσταται καθολικός διάδοχος του.

Οι παρούσες ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31.12.2023 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 28.08.2024 και θα είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας www.growthfund.gr, στην ενότητα «Αναφορές» μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «ΔΠΧΑ») του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (εφεξής ΣΔΛΠ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί επί της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας και σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τις επενδύσεις ακινήτων και τους χρεωστικούς ή συμμετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και μέσω των συνολικών εισοδημάτων που αποτιμήθηκαν σε εύλογες αξίες.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31.12.2022, εκτός από την υιοθέτηση των νέων προτύπων και διερμηνειών, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 1η Ια-

νουαρίου 2023 και περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.1. Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων από τη Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 4.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία έγιναν υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2023 και μεταγενέστερα και τα οποία αναλύονται παρακάτω.

2.2.1 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

Τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις έχουν εκδοθεί ή εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική από την τρέχουσα οικονομική χρήση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» και Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17 (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και, μαζί με τις Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17 που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2020, αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό

κόστος. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων» και Δεύτερη Δήλωση Πρακτικής ΔΠΧΑ «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πληροφορίες ως προς τις λογιστικές τους πολιτικές όταν αυτές είναι ουσιώδεις και παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την έννοια του ουσιώδους όταν αυτή εφαρμόζεται σε γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές στις λογιστικές εκτιμήσεις και σφάλματα: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το πώς θα πρέπει οι εταιρείες να διακρίνουν τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές από τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) «Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν οι εταιρείες να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενη φορολογία σε συγκεκριμένες συναλλαγές που, κατά την αρχική αναγνώριση, οδηγούν σε ίσα ποσά φορολογητέων και εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Αυτό ισχύει συνήθως για συναλλαγές, όπως οι μισθώσεις για τους μισθωτές και οι υποχρεώσεις αποκατάστασης. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 17 (Τροποποίηση) «Αρχική Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 και ΔΠΧΑ 9 – Συγκριτική πληροφόρηση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Η τροποποίηση είναι μια επιλογή μετάβασης που σχετίζεται με τη συγκριτική πληροφόρηση σχετικά

με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Η τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις οντότητες να αποφύγουν προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων, και ως εκ τούτου να βελτιώσει τη χρησιμότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 12 «Φόρος εισοδήματος» (Τροποποιήσεις): Διεθνής φορολογική μεταρρύθμιση – Πρότυποι κανόνες του δεύτερου πυλώνα (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια υποχρεωτική προσωρινή εξαίρεση από τη λογιστικοποίηση των αναβαλλόμενων φόρων που προκύπτουν από τη διεθνή φορολογική μεταρρύθμιση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Οι τροποποιήσεις εισάγουν επίσης στοχευμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης. Η προσωρινή εξαίρεση ισχύει άμεσα και αναδρομικά, σύμφωνα με το ΔΛΠ 8, ενώ οι στοχευμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης, θα ισχύουν για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2023. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

2.2.2 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους, αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία

Τα κάτωθι πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα. Ο Όμιλος επί του παρόντος βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης των τυχόν επιπτώσεων αυτών.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024)

- **Τροποποίηση του 2020 «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες»**
Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις

ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1.

- **Τροποποιήσεις του 2022 «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με ρήτρα»**

Οι νέες τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν το δικαίωμα αναβολής διακανονισμού υπόκειται στη συμμόρφωση της οικονομικής οντότητας με καθορισμένους όρους (ρήτρες), αυτή η τροποποίηση θα ισχύει μόνο για συνθήκες που υφίστανται όταν η συμμόρφωση εξετάζεται κατά ή πριν από την ημερομηνία αναφοράς. Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις αποσκοπούν στη βελτίωση των πληροφοριών που παρέχει μια οικονομική οντότητα όταν το δικαίωμά της να αναβάλλει τον διακανονισμό μιας υποχρέωσης υπόκειται σε συμμόρφωση με ρήτρες εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς.

Οι τροποποιήσεις του 2022 άλλαξαν την ημερομηνία έναρξης ισχύος των τροποποιήσεων του 2020. Ως αποτέλεσμα, οι τροποποιήσεις του 2020 και του 2022 ισχύουν για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2024 και θα πρέπει να εφαρμόζονται αναδρομικά σύμφωνα με το ΔΛΠ 8. Ως αποτέλεσμα της ευθυγράμμισης των ημερομηνιών έναρξης ισχύος, οι τροποποιήσεις του 2022 θα υπερισχύουν των τροποποιήσεων του 2020 όταν και οι δύο τίθενται σε ισχύ το 2024.

Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Υποχρέωση Μίσθωσης σε Πώληση και Επαναεμίσθωση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024)

Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς μια οικονομική οντότητα λογιστικοποιεί μια πώληση και επαναμίσθωση μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης όπου ορισμένες ή όλες οι πληρωμές μισθωμάτων είναι μεταβλητές πληρωμές που δεν εξαρτώνται από δείκτη ή επιτόκιο είναι πιο πιθανό να επηρεαστούν. Μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει τις απαιτήσεις αναδρομικά σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που συνήφθησαν μετά

την ημερομηνία κατά την οποία η οικονομική οντότητα εφάρμοσε αρχικά το ΔΠΧΑ 16. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών» και ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα» (Τροποποιήσεις) - Γνωστοποιήσεις: Χρηματοοικονομικές Συμφωνίες Προμηθευτών (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις Χρηματοδοτικές Συμφωνίες τους με Προμηθευτές (Supplier Finance Arrangements), όπως όρους και προϋποθέσεις, λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αποτελούν μέρος τέτοιων συμφωνιών, εύρος ημερομηνιών λήξης πληρωμών και πληροφορίες κινδύνου ρευστότητας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την ΕΕ. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 21 «Οι Επιδράσεις των Μεταβολών στις Συναλλαγματικές Ισοτιμίες» (Τροποποιήσεις) - Μη δυνατότητα ανταλλαγής νομίσματος (εφαρμόζεται στις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2025)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να εφαρμόζουν μια συνεπή προσέγγιση στην αξιολόγηση του εάν ένα νόμισμα μπορεί να ανταλλάσσεται με άλλο νόμισμα και, όταν δεν μπορεί, στον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας που θα χρησιμοποιηθεί και των γνωστοποιήσεων που πρέπει να παρέχονται. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την ΕΕ. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 18 «Παρουσίαση και Γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2027)

Το ΔΠΧΑ 18 εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2024. Καθορίζει τις απαιτήσεις για την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις, και αντικαθιστά το ΔΛΠ 1. Ο στόχος του είναι να διευκολύνει τους επενδυτές να συγκρίνουν τις επιδόσεις και τις μελλοντικές προοπτικές των εταιρειών, τροποποιώντας τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των πληροφοριών στις

κύριες οικονομικές καταστάσεις, ιδιαίτερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το νέο πρότυπο:

- απαιτεί την παρουσίαση δύο νέων καθορισμένων υποσυνόλων στην κατάσταση αποτελεσμάτων - λειτουργικά κέρδη και κέρδη πριν από τη χρηματοδότηση και τους φόρους εισοδήματος.
- απαιτεί γνωστοποίηση των δεικτών απόδοσης που καθορίζονται από τη διοίκηση μιας εταιρείας - υποσύνολα εσόδων και εξόδων που δεν προσδιορίζονται από τα ΔΠΧΑ που περιλαμβάνονται στις δημόσιες επικοινωνίες για να κοινοποιήσουν την άποψη της διοίκησης για την οικονομική απόδοση μιας εταιρείας. Για την προώθηση της διαφάνειας, μια εταιρεία θα πρέπει να παρέχει συμφωνία μεταξύ αυτών των μέτρων και των συνόλων ή των υποσυνόλων που καθορίζονται από τα ΔΠΧΑ.
- ενισχύει τις απαιτήσεις για τη συνάθροιση και τον διαχωρισμό της πληροφορίας για να βοηθήσει μια εταιρεία να παρέχει χρήσιμες πληροφορίες.
- απαιτεί περιορισμένες αλλαγές στην κατάσταση ταμειακών ροών για τη βελτίωση της συγκρισιμότητας, καθορίζοντας ένα συνεπές σημείο εκκίνησης για την έμμεση μέθοδο παρουσίασης ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες και καταργώντας τις επιλογές για την ταξινόμηση των ταμειακών ροών τόκων και μερισμάτων.

Το νέο πρότυπο έχει αναδρομική εφαρμογή. Δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την ΕΕ. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

2.3 Ενοποίηση

A. Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο. Ο Όμιλος ελέγχει μια εταιρεία όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην εταιρεία και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εταιρείας. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος επανεξετάζει κατά πόσον ασκεί έλεγχο επί των επενδύσεών του, σε περιπτώσεις που γεγονότα και καταστάσεις υποδεικνύουν πως υπήρξε κάποια σημαντική αλλαγή. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο και παύουν να ενοποιού-

νται την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο.

Τα κέρδη ή ζημίες και κάθε στοιχείο της κατάστασης των λοιπών συνολικών εισοδημάτων μερίζονται στη μητρική εταιρεία και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό επιφέρει μείωση των μη ελεγχουσών συμμετοχών σε χρεωστικό υπόλοιπο. Όταν απαιτείται, πραγματοποιούνται προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών για να εξασφαλιστεί ότι οι λογιστικές τους πολιτικές είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Όλες οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα ενδοεταιρικά υπόλοιπα, τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες και οι ενδοεταιρικές ταμειακές ροές που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου, απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση θυγατρικών εταιρειών εμφανίζονται ξεχωριστά στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης, στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών, που χρησιμοποιούνται για σκοπούς ενοποίησης, συντάσσονται για την ίδια ημερομηνία και περίοδο αναφοράς και χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές αρχές με τη Μητρική Εταιρεία. Στις περιπτώσεις όπου οι θυγατρικές στις εταιρικές τους καταστάσεις χρησιμοποιούν πολιτικές διαφορετικές από τον Όμιλο ή εντοπίζονται στα πιστοποιητικά των ορκωτών ελεγκτών λογιστών τους λάθη επί αυτών για τα οποία υπάρχει επαρκής πληροφόρηση ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το ποσό της διορθωτικής εγγραφής που απαιτείται, καταχωρούνται κατάλληλες προσαρμογές.

Μετά την απόκτηση του ελέγχου, όταν μεταβάλλεται το ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική από συναλλαγές με τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, χωρίς μεταβολή στο καθεστώς του ελέγχου από τον Όμιλο, τότε η διαφορά μεταξύ του τιμήματος και του μέρους της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε από ή μεταβιβάστηκε σε μη ελέγχουσα συμμετοχή αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση.

Σε περίπτωση που ο Όμιλος χάσει τον έλεγχο σε μια θυγατρική, αποαναγνωρίζει όλα τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), τις υποχρεώσεις, τις μη ελέγχουσες συμμετοχές και τα υπόλοιπα στοιχεία της καθαρής θέσης, ενώ το εναπομείναν κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στα αποτελέ-

σματα της χρήσης. Αν παραμένει κάποια συμμετοχή, αυτή αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία.

(α.1) Απόκτηση θυγατρικών όταν η συναλλαγή δεν διενεργείται μεταξύ σχημάτων υπό κοινό έλεγχο:

Όταν η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών δεν αφορά συνενώσεις επιχειρήσεων υπό κοινό έλεγχο, τότε λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της απόκτησης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΠΧΑ 3. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται προς τους πρώην μετόχους και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το τίμημα της εξαγοράς περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος. Τα διακριτά αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται, καθώς και οι υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική, είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της αναλογούσας εύλογης αξίας της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε, εμφανίζεται ως υπεραξία. Αν το τίμημα εξαγοράς είναι μικρότερο από την αναλογία του Ομίλου στην καθαρή θέση της θυγατρικής που αποκτήθηκε, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσης.

Εάν μια επιχειρηματική συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά μέχρι την απόκτηση του ελέγχου, η τρέχουσα αξία της συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την επαναμέτρηση της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

(α.2) Απόκτηση θυγατρικών όταν η συναλλαγή διενεργείται από σχήματα υπό κοινό έλεγχο:

Η απόκτηση θυγατρικών, όταν η συναλλαγή διενεργείται από σχήματα υπό κοινό έλεγχο, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ είναι συναλλαγή που εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3.

Όταν η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών προέρχεται από μεταβίβαση από τον απώτερο μέτοχο τότε ο Όμι-

λος ακολουθεί τη μέθοδο της συνένωσης οικονομικών οντοτήτων ή επιχειρήσεων υπό κοινό έλεγχο (common control transactions). Μια συνένωση επιχειρήσεων που αφορά οικονομικές οντότητες ή επιχειρήσεις που τελούν υπό κοινό έλεγχο είναι μια συνένωση επιχειρήσεων στην οποία όλες οι συνενωμένες οντότητες ή επιχειρήσεις τελικά ελέγχονται από το ίδιο μέρος ή μέρη πριν και μετά τη συνένωση επιχειρήσεων και ο έλεγχος αυτός δεν είναι προσωρινός.

Στις περιπτώσεις αυτές ο Όμιλος, σύμφωνα με τις παραγράφους 10 έως 12 του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» που μεταξύ άλλων αναφέρουν πως «Εν απουσία προτύπου ή διερμηνείας που εφαρμόζεται ειδικώς σε συναλλαγή ή σε άλλο γεγονός ή περίσταση, η διοίκηση θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει κατά την κρίση της μια λογιστική πολιτική από την οποία προκύπτουν πληροφορίες που είναι σχετικές με τις ανάγκες λήψης οικονομικών αποφάσεων των χρηστών και αξιόπιστες», εφαρμόζει λογιστική μέθοδο συνένωσης οικονομικών οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο με βάση την οποία αθροίζονται οι λογιστικές αξίες των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων χωρίς περαιτέρω υπολογισμό εύλογων αξιών.

Πιο αναλυτικά:

- Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των εταιρειών αναγνωρίζονται στις λογιστικές αξίες, όπως προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις των εταιρειών με κατάλληλες προσαρμογές α) για την επίτευξη ομοιομορφων λογιστικών πολιτικών και β) για τη διόρθωση τυχών λαθών που είτε έχουν επισημανθεί από τους ορκωτούς ελεγκτές τους ή έγιναν αντιληπτά εντός 12 μηνών από τη μεταβίβαση, αφορούσαν θέματα προ μεταβίβασης και για τα οποία υπάρχει επαρκής πληροφόρηση ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το ποσό της εγγραφής που απαιτείται.
- Δεν αναγνωρίζεται υπεραξία. Η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης της επένδυσης και της καθαρής θέσης της μεταβιβαθείσας εταιρείας αναγνωρίζεται σε διακριτό αποθεματικό στα Ίδια Κεφάλαια «Αποθεματικό από απόκτηση θυγατρικών», καθώς προκύπτει από συναλλαγή με τον μέτοχο.

- Τα κόστη της συναλλαγής (εάν υπάρχουν) αναγνωρίζονται απευθείας ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις κάθε νέα οντότητα από την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ η μεταβίβασή της, χωρίς αναμόρφωση των συγκριτικών στοιχείων προηγούμενης περιόδου.

(α.3) Λογιστικός χειρισμός που ακολουθήθηκε για την απόκτηση συμμετοχών στις «Άμεσες» και «Λοιπές θυγατρικές» (για τις περιπτώσεις που μεταβιβάστηκε πλειοψηφικό ποσοστό συμμετοχής)

Με το άρθρο 188 του ν.4389/2016 (ως ίσχυε έως την 31.12.2017) ορίστηκε ότι από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της Εταιρείας τα κατωτέρω νομικά πρόσωπα, των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ή οι τίτλοι που το ενσωματώνουν μεταβιβάζονται στην Εταιρεία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4389/2016, θεωρούνται για τους σκοπούς του νόμου 4389/2016 άμεσες θυγατρικές της (οι «Άμεσες Θυγατρικές»):

«Άμεσες Θυγατρικές»:	% Συμμετοχής
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ)	100%
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)	100%
Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ)	100%

Περαιτέρω, μετά την τροποποίηση του ν.4389/2016 όπως επήλθε από τις διατάξεις του ν.4512/2018, μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία οι συμμετοχές του Ελληνικού Δημοσίου σε αριθμό επιχειρήσεων που κατά την έννοια του νόμου ονομάστηκαν «Λοιπές Θυγατρικές», για κάποιες εκ των οποίων μεταβιβάστηκε πλειοψηφικό ποσοστό και για κάποιες μειοψηφικό. Η ανάλυση των λοιπών θυγατρικών που μεταβιβάστηκε πλειοψηφικό ποσοστό προς την ΕΕΣΥΠ έχει ως εξής:

«Λοιπές θυγατρικές» κατά την έννοια του Ν. 4389/2016 στις οποίες μεταβιβάστηκε πλειοψηφικό ποσοστό:	% Συμμετοχής
▪ Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ)	50%+1 μετοχή
▪ Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ)	50%+1 μετοχή
▪ Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας Α.Ε. (ΟΑΣΑ)	100%
▪ Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	100%
▪ Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	100%
▪ Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου Α.Ε. (ΑΕΔΙΚ)	100%
▪ Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (ΕΛΤΑ)*	100%
▪ Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΔΕΘ – HELEXPO)	100%
▪ Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.**	80%
▪ ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.***	100%

* Το ποσοστό συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στα Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. μεταβλήθηκε μετά τη μείωση και μετέπειτα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΤΑ που πραγματοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2020 από 90% σε 100%.

** Με την από 18.05.2023 γνωστοποίηση αναγγελίας μεταβίβασης μετοχών, η ΕΕΣΥΠ εξαγόρασε έναντι € 3 εκατ. από την εταιρεία «Κ.Ε. Καλαμαράκης Α.Β.Ε.Ε.- Κάλας Α.Ε.» το σύνολο των μετοχών που κατείχε στις Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. ήτοι 1.087.063 μετοχές μη εισηγμένες, κοινές ονομαστικές, με ονομαστική αξία €1,59 η καθεμία, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 24,81% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Συνέπεια της επελευθέρωσης ως άνω μεταβίβασης, η ΕΕΣΥΠ κατέχει πλέον/εφεξής 3.504.990 κοινές ονομαστικές μετοχές με ονομαστική αξία € 1,59 η καθεμία που αντιστοιχούν σε ποσοστό 80% του μετοχικού κεφαλαίου των Ελληνικών Αλυκών.

*** Οι συμμετοχές μεταβιβάστηκαν με 01.01.2018, εκτός της ΓΑΙΑΟΣΕ που μεταβιβάστηκε με 01.07.2018.

Στον ανωτέρω πίνακα δεν περιλαμβάνεται η νέα άμεση θυγατρική «5G Συμμετοχές Α.Ε.», καθώς δεν μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ αλλά έλαβε νομική υπόσταση στις 14.01.2021, επομένως δεν τηρήθηκε ο συγκεκριμένος λογιστικός χειρισμός καθότι δεν μεταβιβάστηκε αλλά ιδρύθηκε.

Καθώς η ΕΕΣΥΠ, η ΕΤΑΔ, το ΤΑΙΠΕΔ και οι «Λοιπές θυγατρικές» των οποίων το πλειοψηφικό ποσοστό μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ, βρίσκονται υπό τον κοινό έλεγχο του ιδίου τελικού μετόχου, ο οποίος είναι ο ίδιος πριν και μετά την συνένωση, η μεταβίβαση των μετοχών των εταιρειών αυτών στην ΕΕΣΥΠ, θεωρείται ότι είναι μεταξύ οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο, η οποία εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος για την απόκτησή τους ακολουθή-

σε την λογιστική πολιτική που περιγράφεται ανωτέρω στην παράγραφο 2.3 περ. α.2.

Όσον αφορά το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας Α.Ε. (ΤΧΣ), ο Όμιλος εξέτασε τα γεγονότα και τις περιστάσεις που αφορούν την κατοχή των τίτλων που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τις πρόνοιες του ν. 4389/2016 αναφορικά με τα δικαιώματα και την σχέση της ΕΕΣΥΠ και του ΤΧΣ, και έκρινε ότι ο Όμιλος με βάση τα προβλεπόμενα από τα ΔΠΧΑ δεν ασκεί έλεγχο ή ουσιώδη επιρροή επί του ΤΧΣ.

Περαιτέρω ο Όμιλος κατέθεσε ερώτημα παραθέτοντας τα πραγματικά γεγονότα στο Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης (ΣΛΟΤ) της ΕΛΤΕ, το οποίο με

απάντησή του επί του ερωτήματος της Εταιρείας, κατέληξε ότι δεν προκύπτει σχέση ελέγχου ή ουσιώδους επιρροής από την ΕΕΣΥΠ προς το ΤΧΣ.

Με βάση τα ανωτέρω, η Εταιρεία δεν ενοποίησε τις Οικονομικές Καταστάσεις του ΤΧΣ, είτε με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης είτε με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η συμμετοχή της Εταιρείας στο ΤΧΣ αντιμετωπίζεται ως συμμετοχή στις ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις της και έχει αναγνωριστεί στο κόστος κτήσης (συμβολική αξία του €1) στο κονδύλι «Επενδύσεις σε θυγατρικές».

Μεταγενέστερα της τρέχουσας χρήσης (όπως αναφέρεται και στη Σημείωση 1), με το άρθρο 5 του Ν 5131/31.07.2024 ορίζεται πως μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οι-

κονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταχωρείται στο Γ.Ε.Μ.Η., το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) θα καταργηθεί. Οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Τ.Χ.Σ., καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του περιέχονται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π., η οποία καθίσταται καθολικός διάδοχος του.

(α.4) Λογιστικός χειρισμός μεταβιβασθέντων μειοψηφικών ποσοστών στις «Λοιπές Θυγατρικές»

Πέρα από τις εταιρείες που μεταβιβάστηκαν στην ΕΕΣΥΠ με πλειοψηφικό ποσοστό και αναλύθηκαν παραπάνω, με τις ίδιες διατάξεις του ν.4512/2018 μεταβιβάστηκαν στην ΕΕΣΥΠ εταιρείες με μειοψηφικό ποσοστό. Η ανάλυση αυτών των λοιπών θυγατρικών έχει ως εξής:

«Λοιπές θυγατρικές» κατά την έννοια του Ν. 4389/2016 που μεταβιβάστηκε μειοψηφικό ποσοστό:		% Συμμετοχής
▪ Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ)		34,12%
▪ ΕΤΒΑ –ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε		35%
▪ Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.(ΔΑΑ)		25%
▪ Folli Follie Α.Ε		0,96%

Αναφορικά με το μεταβιβασθέν στην ΕΕΣΥΠ ποσοστό στις εταιρείες ΔΕΗ (34,12%) και ΔΑΑ (25%), η Εταιρεία, με βάση τα προβλεπόμενα στο ΔΠΧΑ 10 εξέτασε τα γεγονότα και τις περιστάσεις ώστε να αξιολογήσει εάν ασκεί έλεγχο επί αυτών (αν αποτελούν θυγατρικές) ή ουσιώδη επιρροή (αν αποτελούν συγγενείς εταιρείες).

Τον Νοέμβριο του 2021 η ΕΕΣΥΠ συμμετείχε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ με ποσό τέτοιο ώστε, σε συνδυασμό με το μειωμένο (diluted) ποσοστό που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ μετά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (από 17% σε 10,3%) και το οποίο μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ άνευ ανταλλάγματος, να μην μεταβληθεί το ποσοστό συμμετοχής του Υπερταμείου στην ΔΕΗ από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (34,12%). Από τα παραπάνω το ποσοστό που κατέχει η ΕΕΣΥΠ μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου παρέμεινε αμετάβλητο σε σχέση με την προ της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ κατάσταση (34,12%), ενώ το ΤΑΙΠΕΔ δεν κατέχει πλέον κάποιο ποσοστό.

Στην αξιολόγηση εξετάστηκε εάν με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 10, η ΕΕΣΥΠ με το μη πλειοψηφικό ποσοστό που κατέχει, ασκεί έλεγχο ή ουσιώδη επιρροή στις δύο αυτές εταιρείες.

Εξετάζοντας τα διάφορα γεγονότα και περιστάσεις, όπως ότι δεν έχει ειδικά δικαιώματα μονομερούς ορισμού της πλειοψηφίας του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών αυτών ή καθορισμού των ενεργειών τους, δεν έχει ειδικές συμφωνίες με άλλους μετόχους για από κοινού αποφάσεις στις Γενικές Συνελεύσεις κλπ, και λαμβάνοντας επίσης τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 10, η Εταιρεία αξιολόγησε ότι δεν ασκεί έλεγχο επί των εν λόγω δύο εταιρειών και κατά συνέπεια έχει λογιστικοποιήσει αυτές ως συγγενείς με την μέθοδο της καθαρής θέσης.

Όσον αφορά προηγούμενες χρήσεις, όπως αναγραφόταν και στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ΤΑΙΠΕΔ, οι κινητές αξίες εταιρειών (όπως είναι και το ποσοστό στη ΔΕΗ και στον ΔΑΑ) καθώς και τα ακίνητα, δικαιώματα κλπ, τα οποία έχουν μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ, δεν αναγνωρίζονται (καταχωρούνται) στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- το ΤΑΙΠΕΔ λειτουργεί ως αντιπρόσωπος (agent) και ως εκ τούτου κατά την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων δεν αυξάνονται τα αποτελέσματα και η καθαρή θέση του, ενώ επίσης και με

την αξιοποίηση είτε με τη μεταβίβασή τους δεν μεταβάλλονται τα αποτελέσματα και η καθαρή θέση του, με εξαίρεση το έσοδο που εισπράττει ως ποσοστό επί του βεβαίου τιμήματος αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων,

- το ΤΑΙΠΕΔ διαμεσολαβεί στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, και για τον λόγο αυτό τα περιουσιακά στοιχεία που μεταφέρθηκαν σ' αυτό παρακολουθούνται διακριτά σε πληροφοριακούς λογαριασμούς,
- οι κίνδυνοι και τα οφέλη αυτών των περιουσιακών στοιχείων παραμένουν στο Ελληνικό Δημόσιο μέχρι την ολοκλήρωση της συναλλαγής που αφορά στην αξιοποίησή τους και δεν περιέρχονται στο ΤΑΙΠΕΔ.

Με βάση τα ανωτέρω, το ΤΑΙΠΕΔ δεν εμφανίζει τις συμμετοχές αυτές στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις, καθώς κατ' ουσία λειτουργεί για αυτές ως αντιπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (όπως και σε άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία τύποις έχουν μεταβιβασθεί σε αυτό) και τυχόν πρόσδοδοι από μερίσματα ή από πωλήσεις ή άλλες αξιοποιήσεις των περιουσιακών στοιχείων αποδίδονται στο Δημόσιο, ενώ το ΤΑΙΠΕΔ λαμβάνει μόνο ποσοστό για την αμοιβή διαχείρισης.

Με βάση τον τρόπο λειτουργίας του ΤΑΙΠΕΔ, το ΤΑΙΠΕΔ, και κατά συνέπεια ο Όμιλος:

- δεν είχε τοποθετήσεις ή δικαιώματα για μεταβλητές αποδόσεις από το 17% που είχε το ΤΑΙΠΕΔ στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ και από το 30% που είχε στο μετοχικό κεφάλαιο του ΔΑΑ,
- δεν ασκούσε έλεγχο επί των ποσοστών αυτών, καθώς βάση της παραγράφου 18 του ΔΠΧΑ 10, ένας επενδυτής που είναι αντιπρόσωπος δεν ελέγχει μια εκδότη (για το ποσοστό που κατέχει) όταν ασκεί δικαιώματα λήψης αποφάσεων που του έχουν εκχωρηθεί.

Για τους ανωτέρω λόγους αξιολογήθηκε ότι τα ποσοστά που κατέχονταν από το ΤΑΙΠΕΔ (για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου) δεν προσμετρώνταν στο μετοχικό ποσοστό που έλεγχε ο Όμιλος.

(α.5) Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις στις Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής η αναγνώριση των συγκεκριμένων συμμετοχών γίνεται στο κόστος κτήσης. Δεδομένου ότι η μεταφορά των άμεσων και λοιπών θυγατρικών στην

ΕΕΣΥΠ σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 188 του Ν.4389/2016 έγινε άνευ ανταλλάγματος, το κόστος της αρχικής κτήσης των συγκεκριμένων συμμετοχών είναι μηδενικό και οι συμμετοχές αυτές έχουν αναγνωριστεί στη συμβολική αξία του € 1 ανά θυγατρική, πλέον τυχόν μεταγενέστερου κόστους για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή κόστους επιπλέον μετοχών ή μείον σε περίπτωση απομείωσης.

(α.6) Λογιστικός χειρισμός στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποεπένδυσης αποενοποίησης θυγατρικών όταν η συναλλαγή διενεργείται από σχήματα υπό κοινό έλεγχο.

Σε περίπτωση αποεπένδυσης από θυγατρικές, όταν η συναλλαγή διενεργείται από σχήματα υπό κοινό έλεγχο, ο λογιστικός χειρισμός σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3.

Στις περιπτώσεις αυτές ο Όμιλος, σύμφωνα με τις παραγράφους 10 έως 12 του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» που μεταξύ άλλων αναφέρουν πως «Εν απουσία προτύπου ή διερμηνείας που εφαρμόζεται ειδικώς σε συναλλαγή ή σε άλλο γεγονός ή περίσταση, η διοίκηση θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει κατά την κρίση της μια λογιστική πολιτική από την οποία προκύπτουν πληροφορίες που είναι σχετικές με τις ανάγκες λήψης οικονομικών αποφάσεων των χρηστών και αξιόπιστες».

Σε μια τέτοια περίπτωση αποεπένδυσης από θυγατρική κατά την οποία το μετοχικό ποσοστό της ΕΕΣΥΠ που μεταβιβάζεται:

- Είχε ληφθεί άνευ ανταλλάγματος από τον μέτοχο, και
- Η μεταβίβαση από την ΕΕΣΥΠ είναι προς τον Μέτοχο ή σε οντότητα του μετόχου,

ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχει ως κάτωθι:

Στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις:

Το κέρδος που προκύπτει μεταξύ του τιμήματος ή αντισταθμίματος που λαμβάνει η ΕΕΣΥΠ για την μεταβίβαση προς την οντότητα υπό κοινό μέτοχο, και της καθαρής αξίας με την οποία απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις (μηδενική καθώς έχει αποκτηθεί άνευ ανταλλάγματος) καταχωρείται στα αποτελέσματα εις νέο απευθείας μέσω της Κατάστασης μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας.

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις:

Η θυγατρική αποενοποιείται από την ημερομηνία που υπάρχει η απώλεια του ελέγχου και τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αποαναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία μεταβίβασης με κατάλληλες προσαρμογές κατά την ενοποίηση. Κατά την ημερομηνία αυτή αποαναγνωρίζονται και τα στοιχεία ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου που αφορά τις τυχόν μεταβιβασθείσες θυγατρικές. Η διαφορά (κέρδος ή ζημία) που προκύπτει μεταξύ του τιμήματος ή αντισταθμίسمatos που λαμβάνει η ΕΕΣΥΠ και της λογιστικής αξίας των στοιχείων ιδίων κεφαλαίων που αναλογούσαν στους μετόχους της Μητρικής καταχωρείται στα αποτελέσματα εις νέο απευθείας μέσω της Κατάστασης Μεταβολών ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου. Περαιτέρω, αποθεματικό που σχηματίστηκε από την αρχική μεταβίβαση της θυγατρικής στον Όμιλο άνευ ανταλλάγματος μεταφέρεται και αυτό στα αποτελέσματα εις νέο.

B. Συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους, ήτοι όταν υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής στις αποφάσεις της οικονομικής και επιχειρησιακής πολιτικής της εταιρείας, χωρίς όμως να πρόκειται για έλεγχο ή από κοινού έλεγχο των εν λόγω πολιτικών. Η ουσιώδης επιρροή τεκμαίρεται καταρχήν, εφόσον υπάρχει άμεση ή έμμεση συμμετοχή άνω του 20% και έως 50%, των δικαιωμάτων ψήφου, εκτός εάν αποδεικνύεται καθαρά ότι δεν υφίσταται αυτή η περίπτωση. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα ή μετατρέψιμα, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή. Ουσιώδης επιρροή μπορεί να υπάρχει και με ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο από 50% ή μικρότερο από 20% των δικαιωμάτων ψήφου εάν αποδεικνύεται καθαρά ότι ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή (και η κυριότητα σε δικαιώματα ψήφου δε συνιστά έλεγχο στην περίπτωση της κατοχής άνω του 50%).

Μια κοινοπραξία είναι μια από κοινού συμφωνία όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο στη συμφωνία έχουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της συμφωνίας. Κοινός έλεγχος είναι ο συμβατικά συμφωνημένος επιμερισμός του ελέγχου επί μιας συμφωνίας, ο οποίος υφίσταται μόνο όταν οι αποφάσεις που σχετίζονται με τη δραστηριότητα απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών που μοιράζονται τον έλεγχο.

Οι συγγενείς εταιρείες και οι κοινοπραξίες στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις λογι-

στικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εμπεριέχουν την υπεραξία (καθαρή από οποιοσδήποτε ζημίες από απομείωση) που προέκυψε κατά την απόκτηση.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι συμμετοχές σε συγγενείς ή σε κοινοπραξίες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος και περαιτέρω, για την ολοκλήρωση της αρχικής αναγνώρισης (με βάση το ΔΠΛ 28, παρ. 32) η Εταιρεία προσδιορίζει το μερίδιο που κατέχει επί της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της αποκτηθείσας. Η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν μετά την απόκτηση των συγγενών εταιριών ή κοινοπραξιών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, η συμμετοχή του Ομίλου επί των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα του Ομίλου και η συμμετοχή του Ομίλου επί των λοιπών μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου με την ταυτόχρονη μεταβολή της λογιστικής αξίας της επένδυσης. Εάν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημίες μιας συγγενούς επιχείρησης ή κοινοπραξίας ισούται ή υπερβαίνει την αξία της επένδυσής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός εάν έχει αναλάβει νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις ή πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της εταιρείας αυτής. Εάν το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε μία συγγενή επιχείρηση μειωθεί, αλλά συνεχίζει να διατηρεί σημαντική επιρροή, τότε από τα ποσά που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μόνο η αναλογία που αντιστοιχεί στο ποσοστό της μείωσης της συμμετοχής καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της συμμετοχής στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία. Σε αυτή τη περίπτωση, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης της συμμετοχής του ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της και της τρέχουσας αξίας της και το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, στο κονδύλι «Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων».

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιριών ή των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σ' αυτές. Μη πραγματοποιημένες ζημίες απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών εταιρειών και των κοινοπραξιών πρέπει να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

(β.1) Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συγγενών όταν η συναλλαγή διενεργείται από σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σύμφωνα με το Ν.4389/2016, μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στις εταιρείες ΔΕΗ, ΔΑΑ και ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ, οι οποίες για σκοπούς ενοποίησης θεωρούνται συγγενείς καθώς ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο επί αυτών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 28 παρ.32, κατά την ημερομηνία απόκτησης μιας επένδυσης σε συγγενή ή κοινοπραξία, η Εταιρεία θα πρέπει να προσδιορίσει το μερίδιο που κατέχει επί της εύλογης αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της αποκτηθείσας. Η διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης και του μεριδίου της οικονομικής οντότητας στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων της συγγενούς ή της κοινοπραξίας, καθώς η μεταβίβαση των συγγενών έγινε άνευ ανταλλάγματος, λογιστικοποιείται ως αύξηση των ιδίων κεφαλαίων μέσω του «Αποθεματικού από μεταβίβαση θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων» λόγω του γεγονότος ότι η συναλλαγή έγινε με τον απώτερο μέτοχο (σε σχήμα υπό κοινό έλεγχο), στην περίοδο κατά την οποία η επένδυση αποκτάται.

Αναφορικά με τις συναλλαγές που προέκυψαν από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην ΔΕΗ τον Νοέμβριο του 2021 (συμμετοχή του Υπερταμείου στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Υπερταμείου αλλά και μεταβίβαση άνευ ανταλλάγματος του ποσοστού συμμετοχής του ΤΑΙΠΕΔ στο Υπερταμείο που επανέφερε το ποσοστό του στα αρχικά προ της αύξησης επίπεδα), θεωρούμε ότι είναι τεχνικές διευθετήσεις και στην ουσία το ποσοστό του Υπερταμείου στην ΔΕΗ παρέμεινε αμετάβλητο στο 34,12%. Όσον αφορά τον επιπλέον αριθμό μετοχών που απέκτησε το Υπερταμείο, οι νέες μετοχές που αποκτήθηκαν μέσω της συμμετοχής με μετρητά στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ, αναγνωρίστηκαν με το ποσό που καταβλήθηκε και που αντιπροσώπευε την εύλογη αξία κατά την στιγμή της απόκτησης και τις μετοχές που μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος από το ΤΑΙΠΕΔ/Ελληνικό Δημόσιο τις αναγνώρισε στην εύλογη αξία με ισόποση αύξηση των ιδίων κεφαλαίων μέσω του «Αποθεματικού από μεταβίβαση άνευ ανταλλάγματος μετοχών ΔΕΗ» λόγω του γεγονότος ότι η συναλλαγή έγινε με τον απώτερο μέτοχο (σε σχήμα υπό κοινό έλεγχο).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις κάθε νέα συγγενή εταιρεία από την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ η μεταφορά της, χωρίς αναμόρφωση των συγκριτικών στοιχείων προηγούμενης περιόδου.

2.4 Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Όλα τα ενσώματα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Επενδύσεις σε ακίνητα», παρουσιάζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριφθείσες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που πραγματοποιούνται. Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων του ενεργητικού, εκτός των γηπέδων και οικοπέδων που δεν αποσβένονται, υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Κτίρια και τεχνικές εγκαταστάσεις από 4 έως 100 έτη
- Μεταφορικά μέσα από 5 έως 33 έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός από 3 έως 33 έτη
- Λοιπά έπιπλα και εξοπλισμός από 3 έως 33 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα στο τέλος κάθε χρήσης.

Η λογιστική αξία ενός πάγιου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του, όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του και η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης (Σημείωση 2.8).

Ένα στοιχείο των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων περιουσιακών στοιχείων αποαναγνωρίζεται με την πώλησή του ή όταν δεν αναμένεται ότι θα εισρεύσουν οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή την πώληση του. Το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από την αποαναγνώ-

ριση ενός ιδιοχρησιμοποιούμενου ενσώματου παγίου προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται κατά την πώληση και της λογιστικής αξίας του παγίου και καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα πάγια υπό κατασκευή απεικονίζονται στο κόστος τους, μείον τυχόν σωρευμένες απομειώσεις. Τα πάγια υπό κατασκευή δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

2.5 Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων

Ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων τα οποία κατέχονται για μακροχρόνιες εκμισθώσεις ή για κεφαλαιουχικά κέρδη ή και τα δύο κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης καθώς και, αν είναι εφαρμόσιμο, του κόστους δανεισμού. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται σε εύλογη αξία. Κάθε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από τη μεταβολή της εύλογης αξίας από μεταγενέστερη επιμέτρηση σε κάθε περίοδο αναφοράς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς.

Η εύλογη αξία βασίζεται σε τιμές που ισχύουν σε μία ενεργή αγορά, αναμορφωμένες, όπου κρίνεται απαραίτητο, λόγω διαφορών στη φυσική κατάσταση, την τοποθεσία ή την κατάσταση του εκάστοτε ακινήτου. Αν η πληροφόρηση αυτή δεν είναι διαθέσιμη, ο Όμιλος εφαρμόζει εναλλακτικές μεθόδους αποτίμησης όπως πρόσφατες τιμές σε λιγότερο ενεργές αγορές ή προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι αποτιμήσεις αυτές διεξάγονται περιοδικά από ανεξάρτητους εκτιμητές και συνάδουν με τις οδηγίες που εκδίδονται από την Επιτροπή των Διεθνών Προτύπων Αποτίμησης (International Valuation Standards Committee).

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, έσοδα από ενοίκια υφιστάμενων εκμισθώσεων, έσοδα από παραχωρήσεις χρήσης και παραδοχές σχετικά με τα έσοδα από μελλοντικές εκμισθώσεις, βάσει των τρεχουσών συνθηκών που ισχύουν στην αγορά.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλο-

ντικά οικονομικά οφέλη, που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και ότι τα σχετικά κόστη μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα παύουν να αναγνωρίζονται όταν πωλούνται ή όταν παύει οριστικά η χρήση ενός επενδυτικού ακινήτου και δεν αναμένεται οικονομικό όφελος από την πώληση του.

Οι αναταξινομήσεις από και προς τις επενδύσεις σε ακίνητα αντιμετωπίζονται ως εξής:

1. Αν η χρήση κάποιου ακινήτου το οποίο έχει ταξινομηθεί στις επενδύσεις σε ακίνητα μεταβληθεί σε ιδιοχρηστική, τότε το ακίνητο ταξινομείται στα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία και η εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της επαναταξινόμησης θεωρείται το τεκμαρτό κόστος του ακινήτου για λογιστικούς σκοπούς.
2. Αν η χρήση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου μεταβληθεί από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια ή προκαταβολές μισθωμάτων σε επενδυτικό ακίνητο, οποιαδήποτε διαφορά που προκύπτει μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης του αξίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς του, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια ως επανεκτίμηση της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων, βάσει του ΔΛΠ 16. Ωστόσο, εάν το κέρδος από αποτίμηση σε εύλογη αξία αντιστρέφει προγενέστερες ζημιές απομείωσης, τότε το κέρδος αυτό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης στο βαθμό που αντιλογίζει μια προγενέστερη ζημία απομείωσης. Τυχόν υπόλοιπο κέρδους αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Σε περίπτωση εκποίησης κάποιου περιουσιακού στοιχείου που περιλαμβάνεται στα επενδυτικά ακίνητα του Ομίλου, η τρέχουσα αξία του αναπροσαρμόζεται, κατά την εκποίηση, στην τιμή πώλησης και η διαφορά λογιστικοποιείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων που μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος στον Όμιλο (ν.4389/2016)

Όσον αφορά τις επενδύσεις σε ακίνητα και τα δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων που μεταβιβάστηκαν βάσει του νόμου 4389/2016, η διαδικασία αρχικής αναγνώρισης και λογιστικοποίησης

σης θα γίνεται με την πολιτική που θα ακολουθείται για όλες τις μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων που θα διενεργούνται άνευ ανταλλάγματος από τον απώτερο μέτοχο (Ελληνικό Δημόσιο) και οι οποίες θα καταχωρούνται στην εύλογη αξία με την διαφορά (κέρδος) μεταξύ της εύλογης αξίας και του πραγματικού αντιτίμου να καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Στο πλαίσιο αυτό και αναφορικά με τις μεταβιβάσεις των επενδυτικών ακινήτων από το Ελληνικό Δημόσιο προς την ΕΤΑΔ με βάση τον ανωτέρω νόμο, η καταχώρηση (είτε με την ψήφιση του νόμου, είτε μεταγενέστερα με την πρόοδο της διαδικασίας σταδιακής ταυτοποίησης των τίτλων των ακινήτων αυτών, την κατανόηση και καταγραφή των στοιχείων και ιδιοτήτων τους και την αποτίμηση και καταχώρηση/λογιστικοποίηση τους) πραγματοποιήθηκε στην εύλογη αξία και η διαφορά κόστους και εύλογης αξίας αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια (μείον τυχόν αναβαλλόμενη φορολογία) σε ειδικό αποθεματικό («Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος»), καθώς αφορά συναλλαγή με τον απώτερο μέτοχο.

Για τις μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων από την ΕΤΑΔ προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος (όπως επενδυτικών ακινήτων ή ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων) η διαφορά (ζημία) μεταξύ του ληφθέντος ανταλλάγματος/τιμήματος και της εύλογης αξίας του περιουσιακού στοιχείου θα καταχωρείται αρχικά απευθείας στα ίδια κεφάλαια στο «αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος» και με την αποαναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου το σύνολο του δημιουργηθέντος αποθεματικού για το ακίνητο αυτό θα μεταφέρεται στο υπόλοιπο των κερδών/ζημιών εις νέο.

Επιπλέον, η θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ (μεταβιβασθείσα στο Υπερταμείο με 01.07.2018) κατέχει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (όπως Ν.3891/2010, Ν.4111/2013) την αποκλειστική διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορική εκμετάλλευση όλων των ακινήτων του ΟΣΕ, καθώς και αυτών που μεταβιβάζονται με τον εν λόγω νόμο στο Ελληνικό Δημόσιο, εκτός από τα ακίνητα που σχετίζονται με τη σιδηροδρομική υποδομή και τις λειτουργικές ανάγκες διαχείρισης αυτής. Η ΓΑΙΑΟΣΕ έχει ξεκινήσει αντίστοιχη διαδικασία με την ΕΤΑΔ για την κατανόηση και καταγραφή των στοιχείων και ιδιοτήτων των δικαιωμάτων ακινήτων της, ώστε να προβεί σε σταδιακή αποτίμηση και αναγνώρισή τους.

Η αναγνώριση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες των ΔΠΧΑ για την αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου όπου αναφέρεται ότι:

- Βάσει του Εννοιολογικού Πλαισίου Αναφοράς των ΔΠΧΑ («Ε.Π.Α.»), ένα στοιχείο αναγνωρίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όταν πληροί όλα από τα κάτωθι κριτήρια:
 - i. Είναι ένας πόρος που ελέγχεται από την εταιρεία ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος (Ε.Π.Α. παρ. 4.4.α),
 - ii. Από τον πόρο αυτό αναμένεται να εισρεύσουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες στην εταιρεία (Ε.Π.Α. παρ. 4.4.α και 4.38.α),
 - iii. Η αξία του πόρου αυτού μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα (Ε.Π.Α. παρ. 4.38.β).
- Επίσης στην παρ 16 του ΔΛΠ 40 τα ειδικότερα κριτήρια που τίθενται για την αναγνώριση μιας επένδυσης σε ακίνητα συμπίπτουν με τα κριτήρια που αναφέρονται παραπάνω.
- Σύμφωνα με το Εννοιολογικό Πλαίσιο Αναφοράς των ΔΠΧΑ, παρ. 4.42 ένα στοιχείο, το οποίο σε δεδομένη χρονική στιγμή δεν πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΑ, μπορεί να πληροί τα κριτήρια αυτά και να αναγνωρισθεί σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αποτέλεσμα μεταγενέστερων γεγονότων ή περιστάσεων.

Εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, αναγνωρίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που μεταφέρθηκαν με βάση τον Ν. 4389/2016, με τη διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω.

Η αναγνώριση των παραπάνω ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων θα γίνεται στην εύλογη αξία τους όπως αυτή θα προσδιορίζεται από πιστοποιημένο εκτιμητή, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία. Δεδομένου ότι αυτά μεταβιβάζονται στην εταιρεία από το δημόσιο άνευ ανταλλάγματος, η ωφέλεια που προκύπτει μεταξύ του κόστους κτήσης και της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία αναγνώρισής τους θα μεταφέρεται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια της εταιρείας. Μετά την πρώτη αναγνώριση, τα ακίνητα θα αποτιμώνται σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΛΠ 40, ως επενδυτικά ακίνητα, στην εύλογη αξία. Κάθε κέρδος ή ζημία που θα προκύπτει από τη μεταβολή της εύλογης αξίας από μεταγενέστερη επιμέτρηση σε κάθε περίοδο αναφοράς θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άδειες λειτουργίας

Οι άδειες λειτουργίας αποτιμώνται στο κόστος μείον σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της άδειας, με τη σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Λογισμικά προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον σωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία είναι από 3 έως 10 έτη. Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση των λογισμικών προγραμμάτων καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Υπεραξία

Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση θυγατρικής εταιρείας ορίζεται ως το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος εξαγοράς και του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, έναντι της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Αν το άθροισμα του συνολικού τιμήματος εξαγοράς, της μη ελέγχουσας συμμετοχής που αναγνωρίστηκε και της εύλογης αξίας της προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία είναι μικρότερο από την εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε σε περίπτωση μίας συμφέρουσας αγοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Η υπεραξία απεικονίζει τις μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από περιουσιακά στοιχεία που δεν μπορούν μεμονωμένα να προσδιοριστούν και να αναγνωριστούν κατά τις συνενώσεις των επιχειρήσεων.

Η υπεραξία δεν υπόκειται σε απόσβεση. Μετά την αρχική αναγνώρισή της, αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Για τους σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείω-

σης, η υπεραξία κατανέμεται, κατά την ημερομηνία απόκτησης, σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών) που αναμένεται ότι θα επωφεληθεί από τις συνέργειες της συνένωσης. Κάθε μονάδα (ή ομάδα αυτών) στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία, αποτελεί το μικρότερο επίπεδο παρακολούθησης της υπεραξίας μέσα στην οικονομική οντότητα για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης.

Ο επανέλεγχος της απομείωσης γίνεται ετησίως (ακόμα κι αν δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης), ή συχνότερα, εφόσον γεγονότα ή αλλαγές στις υπάρχουσες καταστάσεις υποδηλώνουν ενδεχόμενη απομείωση. Η τρέχουσα αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με το ανακτήσιμο ποσό, που είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης. Κάθε απομείωση αναγνωρίζεται απευθείας ως ζημιά στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και δεν αναστρέφεται μεταγενέστερα.

Στην περίπτωση που η υπεραξία κατανέμεται σε μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και μέρος της δραστηριότητας αυτής της μονάδας εκποιηθεί, η υπεραξία που σχετίζεται με το μέρος της δραστηριότητας που εκποιήθηκε συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία αυτής, όταν καθορίζεται το κέρδος ή η ζημία από την πώληση. Στην περίπτωση αυτή, η υπεραξία που εκποιήθηκε υπολογίζεται με βάση τις σχετικές αξίες της εκποιούμενης δραστηριότητας και του μέρους της μονάδας ταμειακών ροών που διατηρήθηκε.

Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Εσωτερικά δημιουργημένα άυλα περιουσιακά πάγια, εκτός των κεφαλαιοποιημένων δαπανών ανάπτυξης, δεν κεφαλαιοποιούνται και οι δαπάνες καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσης, όπου αυτές πραγματοποιούνται. Τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου έχουν πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή, εκτός του δικαιώματος της Διώρυγας Κορίνθου που κατέχει η θυγατρική ΑΕΔΙΚ που έχει απεριόριστη ζωή.

Τα άυλα με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους και αξιολογούνται για απομείωση, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ενδέχεται να έχουν υποστεί απομείωση. Η ωφέλιμη

ζωή και η μέθοδος απόσβεσης για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή επανεξετάζονται τουλάχιστον κάθε περίοδο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Αλλαγές στην αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή ή στον αναμενόμενο τρόπο ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών από κάθε άυλο περιουσιακό στοιχείο αντιμετωπίζονται ως αλλαγή στις λογιστικές εκτιμήσεις. Η δαπάνη της απόσβεσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή αναγνωρίζεται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων στην κατηγορία του εξόδου, που συνάδει με τη λειτουργία του ασώματου αυτού παγίου.

Κέρδη ή ζημιές που προέρχονται από τη διαγραφή λόγω εκποίησης ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την εκποίηση και της τρέχουσας αξίας του περιουσιακού στοιχείου και καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.7 Μισθώσεις

Ο καθορισμός του κατά πόσο μία συναλλαγή εμπεριέχει μίσθωση ή όχι βασίζεται στην ουσία της συναλλαγής κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης. Μια σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση εάν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Οι εταιρείες του Ομίλου εφαρμόζουν ενιαία μέθοδο αναγνώρισης και επιμέτρησης των μισθώσεων περιουσιακών στοιχείων από τρίτους με εξαίρεση τις βραχυχρόνιες μισθώσεις (που ορίζονται ως μισθώσεις με διάρκεια μίσθωσης 12 μηνών ή λιγότερο) και τις μισθώσεις υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν υποχρεώσεις από μισθώσεις για τις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων και δικαιώματα χρήσης παγίων που αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης επί των μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε τρίτους.

I) Δικαιώματα χρήσης παγίων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν δικαιώματα χρήσης παγίων στην έναρξη της μίσθωσης (την ημε-

ρομηνία που το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση). Τα δικαιώματα χρήσης παγίων επιμετρούνται στο κόστος τους, μειωμένο κατά τη σωρευμένη απόσβεση και την απομείωση της αξίας τους και προσαρμοσμένο κατά την επαναμέτρηση των αντίστοιχων υποχρεώσεων μισθώσεων. Το κόστος των δικαιωμάτων χρήσης παγίων συμπεριλαμβάνει το ποσό των υποχρεώσεων μισθώσεων που έχουν αναγνωριστεί, τις αρχικές άμεσα συνδεδεμένες σχετικές δαπάνες και τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ή πριν την ημερομηνία έναρξης, μειωμένες κατά το ποσό των προσφερόμενων εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων.

Εκτός των περιπτώσεων όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία είναι σχετικά βέβαιοι ότι το μισθωμένο πάγιο θα περιέλθει στην κατοχή τους στο τέλος της σύμβασης μίσθωσης, τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης παγίων αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη μικρότερη διάρκεια μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου παγίου και των όρων της σύμβασης μίσθωσης. Εάν η κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία στο τέλος της μισθωτικής περιόδου ή εάν το κόστος του αντισταθμίζει την άσκηση δικαιώματος αγοράς, οι αποσβέσεις υπολογίζονται σύμφωνα με την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου. Η απόσβεση αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης.

Τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζονται χωριστά στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση οικονομικής θέσης.

Τα δικαιώματα χρήσης παγίων υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους (Σημείωση 2.8).

Τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία δεν εξαρτώνται από κάποιο δείκτη ή επιτόκιο δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης από την μίσθωση και κατά συνέπεια δεν αποτελούν συστατικό στοιχείο της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Οι σχετικές πληρωμές αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων την περίοδο κατά την οποία επήλθε το γεγονός ή ο όρος ενεργοποίησης αυτών των καταβολών.

II) Υποχρεώσεις μισθώσεων

Κατά την έναρξη της μίσθωσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν υποχρεώσεις μισθώσεων ίσες με την παρούσα αξία των μισθωμάτων που απομένουν να πληρωθούν κατά τη συνολική διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης. Για να υπολογίσουν την παρούσα αξία των πληρωμών, ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιούν

το κόστος επιπρόσθετου δανεισμού κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, εφόσον το πραγματικό επιτόκιο δεν προσδιορίζεται ευθέως από τη σύμβαση μίσθωσης. Μεταγενέστερα της έναρξης μίσθωσης, το ποσό των υποχρεώσεων μισθώσεων προσαυξάνεται με έξοδα τόκων και μειώνεται με τις πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιούνται.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

- σταθερά μισθώματα (περιλαμβανομένων των ουσιαστικά σταθερών μισθωμάτων), μειωμένα κατά τυχόν κίνητρα μίσθωσης,
- κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο, τα οποία αρχικά επιμετρώνται με χρήση του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- ποσά τα οποία αναμένεται να καταβάλλει ο μισθωτής βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας,
- την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι ο μισθωτής θα ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα, και
- την καταβολή ποινής για καταγγελία της μίσθωσης, εάν η διάρκεια μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος του μισθωτή για καταγγελία της μίσθωσης.

Τα μεταβλητά μισθώματα που δεν εξαρτώνται από κάποιον δείκτη ή επιτόκιο δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης από μίσθωση και αναγνωρίζονται ως έξοδο στην περίοδο που επέρχεται το γεγονός ή η συνθήκη και γίνεται η πληρωμή.

Η υποχρέωση από την μίσθωση επιμετράται μεταγενέστερα, αυξάνοντας την λογιστική αξία για να αποτυπωθούν οι τόκοι επί της υποχρέωσης από την μίσθωση (με χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου) και μειώνοντας την λογιστική αξία για να αποτυπωθούν οι καταβολές των μισθωμάτων. Ο Όμιλος και η Εταιρεία επαναμετρούν την υποχρέωση από τη μίσθωση (και κάνουν τις αντίστοιχες προσαρμογές στα σχετικά δικαιώματα χρήσης παγίων) εάν:

- επέλθει αλλαγή στη διάρκεια της μίσθωσης ή εάν επέλθει μεταβολή στην εκτίμηση του δικαιώματος αγοράς, στην περίπτωση αυτή η υποχρέωση

από την μίσθωση επαναμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα με βάση το αναθεωρημένο προεξοφλητικό επιτόκιο.

- επέλθει μεταβολή στα μισθώματα εξαιτίας της μεταβολής στο δείκτη ή στο επιτόκιο ή στα ποσά τα οποία αναμένεται να καταβληθούν λόγω της εγγύησης υπολειμματικής αξίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις η υποχρέωση από την μίσθωση επαναμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα με βάση το αρχικό προεξοφλητικό επιτόκιο.
- μια μίσθωση τροποποιείται και η τροποποίηση της μίσθωσης δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά ως χωριστή μίσθωση, στην περίπτωση αυτή η υποχρέωση από την μίσθωση επαναμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα κάνοντας χρήση του αναθεωρημένου προεξοφλητικού επιτοκίου.

Οι επαναμετρήσεις αυτές καταχωρούνται σε μια γραμμή στη σημείωση των δικαιωμάτων χρήσης παγίων ως μετατροπές/ επαναμετρήσεις.

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται χωριστά στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση οικονομικής θέσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιον τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

- (α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές.

III) Βραχυρόνιες μισθώσεις και μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την εξαίρεση σχετικά με τις βραχυρόνιες μισθώσεις (δηλαδή μισθώσεις διάρκειας μικρότερης ή ίσης των 12 μη-

νών, από την ημερομηνία έναρξης της σύμβασης μίσθωσης, όπου δεν υπάρχει το δικαίωμα αγοράς του περιουσιακού στοιχείου). Επίσης εφαρμόζουν την εξαίρεση σχετικά με περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας (δηλαδή αξίας μικρότερης των €5.000). Πληρωμές μισθωμάτων για βραχυχρόνιες και χαμηλής αξίας μισθώσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

(i) Λειτουργική μίσθωση – Μισθώσεις όπου ο Όμιλος δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες της ιδιοκτησίας, χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Όταν τα περιουσιακά στοιχεία εκμισθώνονται στα πλαίσια λειτουργικών μισθώσεων, παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ως επενδύσεις σε ακίνητα σύμφωνα με τη φύση του κάθε περιουσιακού στοιχείου. Τα έσοδα που πραγματοποιούνται από λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών που έχουν ληφθεί, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα κόστη που επιβαρύνουν τους εκμισθωτές κατά τη διαπραγμάτευση μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα της μίσθωσης.

2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται, και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας

ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμώνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2.9 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης σε κανονική επιχειρηματική διαδικασία, μειωμένη κατά το εκτιμώμενο κόστος ολοκλήρωσης και το εκτιμώμενο κόστος που είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί η πώληση.

Ο Όμιλος σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

2.10 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημία απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις σχηματίζεται βάσει όσων αναφέρονται στη σημείωση 2.11.1.

2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει επίσης μία νέα προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Οι νέες πρόνοιες για τις ζημιές απομείωσης, έχουν ως αποτέλεσμα σε ορισμένες περιπτώσεις οι αναμενόμενες ζημιές να αναγνωριστούν νωρίτερα.

2.11.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Εκτός από τις απαιτήσεις από πελάτες που αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής εκτός αν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης είναι σημαντικό, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται αρχικά και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η κατάταξη βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- το επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
- εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο).

Η κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχει ως εξής:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος: Κατατάσσονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία διατηρούνται στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου με στόχο τη διακράτησή τους και την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών που πληρούν το κριτήριο των «αποκλειστικών πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (SPPI)». Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται μεταγενέστερα της αναγνώρισής τους με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και υποκείνται σε απομείωση. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν κατά την αποαναγνώριση, τροποποίηση ή απομείωση των περιουσιακών στοιχείων αυτών καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (χρεωστικοί τίτλοι): Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας είναι χρεωστικοί τίτλοι που πληρούν το SPPI κριτήριο και κατέχονται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου είσπραξης ταμειακών ροών και πώλησής τους. Οι μεταβολές στη λογιστική αξία τους αναγνωρίζονται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων, εκτός από την αναγνώριση κερδών ή ζημιών απομείωσης, εσόδων από τόκους και κερδών ή ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Κατά την αποαναγνώρισή τους, το σωρευμένο ποσό των μεταβολών της εύλογης αξίας που έχει αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ανακυκλώνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Τα έσοδα τόκων από αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα και αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (συμμετοχικοί τίτλοι): Κατά την αρχική αναγνώριση, μια οικονομική οντότητα μπορεί να επιλέξει αμετάκλητα να παρουσιάζει στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μιας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση ούτε αποτελεί ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωριζόμενο από έναν αποκτώντα σε συνένωση επιχειρήσεων στην οποία εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 3. Τα ποσά που απεικονίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα δεν μεταφέρονται ποτέ στα αποτελέσματα. Τα μερίσματα από αυτές τις επενδύσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, εκτός εάν το μέρισμα αντιπροσωπεύει σαφώς ανάκτηση μέρους του κόστους της επένδυσης που θα αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που κατατάσσονται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης.
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων: Για τα περιουσιακά στοιχεία αυτά ο Όμιλος έχει ως στόχο την πραγματοποίηση ταμειακών ροών μέσω της πώλησής τους. Τα παράγωγα κατατάσσονται επίσης σε αυτή την κατηγορία εκτός αν αποτελούν αποτελεσματικό μέσο αντιστάθμισης. Εάν οι όροι του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου προκαλούν τυχόν άλλες

ταμειακές ροές ή περιορίζουν τις ταμειακές ροές κατά τρόπο που δεν συμβαδίζει με τις πληρωμές που αντιπροσωπεύουν κεφάλαιο και τόκους, τότε το χρηματοοικονομικό μέσο αυτό κατατάσσεται επίσης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, ανεξαρτήτως του επιχειρηματικού μοντέλου. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην εύλογη αξία με τις μεταβολές της εύλογης αξίας να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται όταν:

- Τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εκπνεύσουν.
- Μεταβιβαστούν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή έχει αναληφθεί η συμβατική δέσμευση να καταβληθούν οι ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες, χωρίς σημαντική καθυστέρηση και είτε (α) έχουν μεταβιβαστεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου ή (β) δεν έχουν μεταβιβαστεί ούτε διατηρηθεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου αλλά έχει μεταβιβαστεί ο έλεγχος του στοιχείου αυτού.

Απομείωση

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί από τον Όμιλο να υιοθετήσει το μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλους τους χρεωστικούς τίτλους που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος αναμένει ότι θα εισπράξει, οι οποίες προεξοφλούνται με βάση το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Απομείωση συμβατικών περιουσιακών στοιχείων, εμπορικών απαιτήσεων και απαιτήσεων από μισθώματα

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πι-

στωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετρώνται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις εμπορικές απαιτήσεις, τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και τις απαιτήσεις από μισθώματα.

Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου για πιστωτικές ζημιές, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

Απομείωση λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων επιμετρούμενων στο αποσβεσμένο κόστος

Για τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιείται η γενική προσέγγιση, η οποία γίνεται σε δύο φάσεις. Εάν, κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του.

2.11.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Ταξινόμηση

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου ταξινομούνται στις κατηγορίες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και σε δάνεια και υποχρεώσεις. Η Διοίκηση καθορίζει την κατηγορία στην οποία θα ταξινομήσει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατά την αρχική αναγνώρισή τους βάσει του σκοπού απόκτησής τους.

Δάνεια και υποχρεώσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δε διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες υπο-

χρεώσεις, εκτός από εκείνες με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Οι τελευταίες συμπεριλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Τα δάνεια και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, καθαρά από άμεσα έξοδα (τραπεζικά έξοδα και προμήθειες), και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ποσά υπό ή υπέρ το άρτιο κατά την απόκτηση καθώς και τυχόν κόστη ή δαπάνες που αποτελούν τμήμα του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση αυτή περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα των αποτελεσμάτων χρήσης.

Αποαναγνώριση

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση απαλλάσσεται, ακυρώνεται ή έχει λήξει. Στην περίπτωση που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από άλλη του ίδιου δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή όπου οι όροι μιας υπάρχουσας υποχρέωσης έχουν ουσιαστικά τροποποιηθεί, η ανταλλαγή αυτή ή η τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώρισης μιας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες τρέχουσες αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.11.3 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονήσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.12 Δεσμευμένες καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον Όμιλο μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο.

2.13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις καταθέσεις προθεσμίας με ληκτότητα μέχρι τρεις μήνες.

2.14 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει την ονομαστική αξία των μετοχών της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί. Τα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια ως μείωση του προϊόντος έκδοσης. Το Οφειλόμενο Κεφάλαιο παρουσιάζεται αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια.

2.15 Κρατικές Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν. Συγκεκριμένα, για τον υπο-όμιλο ΟΑΣΑ ο οποίος λαμβάνει επιχορήγηση για κάλυψη μέχρι το 40% του λειτουργικού κόστους προ αποσβέσεων, το ποσό που αφορά κόστος πωληθέντων αναγνωρίζεται σε ξεχωριστό κονδύλι της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης που ονομάζεται «Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων», ενώ το μέρος της επιχορήγησης που αφορά λοιπές κατηγορίες εξόδων καθώς και επιχορηγήσεις εξόδων

των λοιπών εταιρειών του Ομίλου αναγνωρίζεται στα «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης».

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.16 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο φόρος της χρήσης αποτελείται από τον τρέχοντα φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις που αφορούν στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Στην περίπτωση αυτή, ο φόρος αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση, αντίστοιχα.

Τρέχων φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών νόμων που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση της εκάστοτε θυγατρικής αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται στις φορολογικές δηλώσεις, όταν η ισχύουσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνείες και δημιουργεί προβλέψεις, όπου χρειάζεται, με βάση τα ποσά που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με τη χρήση της μεθόδου της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές εκτός από:

- Όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση υπεραξί-

ας ή ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης από συναλλαγή που δεν αφορά συνένωση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής δεν επηρεάζεται το λογιστικό ή φορολογικό αποτέλεσμα.

- Σε σχέση με τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και με συμμετοχές σε κοινοπραξίες, αναγνωρίζονται μόνο αν η μητρική εταιρεία, ο επενδυτής ή ο κοινοπρακτών είναι σε θέση να ελέγξουν το χρονικό σημείο της αναστροφής της προσωρινής διαφοράς και αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δε θα αναστραφεί στο μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές, τις μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές και τους μεταφερόμενους αχρησιμοποίητους πιστωτικούς φόρους. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο κατά την έκταση στην οποία είναι πιθανό ότι θα υπάρξει μελλοντικό δι-αθέσιμο φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, εκτός από:

- Όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης από συναλλαγή που δεν αφορά συνένωση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής δεν επηρεάζεται το λογιστικό ή φορολογικό αποτέλεσμα.
- Σε σχέση με τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και με συμμετοχές σε κοινοπραξίες, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο κατά την έκταση που αναμένεται ότι οι προσωρινές διαφορές θα αναστραφούν στο μέλλον και θα υπάρξει φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου η προσωρινή διαφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε περίοδο αναφοράς και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν στο μέλλον επαρκή φορολογικά κέρδη που θα επιτρέψουν το σύνολο ή μέρος της απαίτησης να χρησιμοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους

εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή, είτε αφορά την ίδια φορολογητέα οντότητα, είτε διαφορετικές φορολογητέες οντότητες στις οποίες υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιήσουν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

Σύμφωνα με το άρθρο 206 του ν.4389/2016, η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της (εκτός από το ΤΧΣ και το ΤΑΙΠΕΔ, για τα οποία εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις των ιδρυτικών τους νόμων), απολαμβάνουν όλων των διοικητικών, οικονομικών, φορολογικών, δικαστικών, ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου προνομίων και ατελειών του Ελληνικού Δημοσίου, πλην του ΦΠΑ.

Με βάση τα ανωτέρω, στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις δεν αναγνωρίζονται τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία.

2.17 Παροχές σε εργαζομένους

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Α) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από έναν ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην κατάσταση οικονομική θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανakλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο προκύπτει από τον υπολογισμό αυτό, περιορίζεται στις μη αναγνωρισμένες αναλογιστικές ζημιές και το κόστος προϋπηρεσίας, πλέον την παρούσα αξία των διαθέσιμων επιστροφών και των μειώσεων των μελλοντικών εισφορών στο πρόγραμμα.

Εντός του 2021, η Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IASB), απαντώντας σε ερώτημα σχετικά με το πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 8 του Ν.3198/1955 αναφορικά με τον τρόπο αναγνώρισης της παροχής αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης, εξέδωσε οριστική απόφαση σύμφωνα με την οποία ο Όμιλος κατανέμει τις παροχές εξόδου του προσωπικού από την υπηρεσία κατ' έτος παροχής υπηρεσιών των εργαζομένων, κατά την περίοδο των τελευταίων ετών προ της εξόδου των εργαζομένων από την υπηρεσία, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις θεμελίωσης για λήψη πλήρους σύνταξης. Η περίοδος αυτή αποτελεί την εύλογη βάση σχηματισμού της σχετικής πρόβλεψης (όπως αυτή ορίζεται στην επόμενη παράγραφο) καθώς πέραν της περιόδου αυτής δεν προσαυξάνονται ουσιαστικά οι παροχές συνταξιοδότησής τους.

Εύλογη βάση ολοκλήρωσης του σχηματισμού της πρόβλεψης για την αποζημίωση εξόδου του προσωπικού από την υπηρεσία, θεωρείται η ηλικία των εργαζομένων που νομοθετικά προβλέπεται η συνταξιοδότησή τους (π.χ 62 έτη), οπότε η κατανομή των παροχών συνταξιοδότησης πραγματοποιείται στις πλείστες των περιπτώσεων από το 46ο μέχρι το 62ο έτος της ηλικίας τους, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων εκείνων όπου απο-

δεδειγμένα η ηλικία συνταξιοδότησης είναι μεγαλύτερη των 62 ετών, περίπτωση κατά την οποία ο χρόνος έναρξης της κατανομής μεταβάλλεται ανάλογα.

Β) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επιπλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού οπότε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

2.18 Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.19 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που αφορούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μία παρούσα νομική ή με άλλο τρόπο τεκμηριωμένη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για το διακα-

νονισμό της δέσμευσης και όταν η αξία της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και, εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακα-
νονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.20 Αναγνώριση εσόδων

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» καθώς επίσης και τις Διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13 «Προγράμματα Πιστότητας Πελατών», ΕΔΔΠΧΑ 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων», ΕΔΔΠΧΑ 18 «Μεταβιβάσεις Περιουσιακών Στοιχείων από Πελάτες» και ΜΕΔ 31 «Πράξεις Ανταλλαγής που Αφορούν Υπηρεσίες Διαφήμισης» και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες.

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των ξεχωριστών υποχρεώσεων εκτέλεσης που απορρέουν από τη σύμβαση με τον πελάτη.
3. Προσδιορισμός του τιμήματος συναλλαγής.
4. Επιμερισμός του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης που απορρέουν από τη σύμβαση με τον πελάτη.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης που απορρέει από τη σύμβαση με τον πελάτη.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμό-

σει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας το χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

(α) Έσοδα από μισθώματα

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, με την ευθεία μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Όταν ο Όμιλος παρέχει κίνητρα στους πελάτες του, το κόστος αυτών των κινήτρων αναγνωρίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, με την ευθεία μέθοδο, μειωτικά του εσόδου από τη μίσθωση.

(β) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται τη λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ειδικά όσον αφορά τη θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ, αυτή ενεργεί ως αντιπρόσωπος, ο οποίος διενεργεί εισπράξεις από την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό του Δημοσίου, και κατά συνέπεια τα έσοδα από αποκρτικοποιήσεις δε θεωρούνται έσοδα του ΤΑΙΠΕΔ επομένως και του Ομίλου. Σε αυτήν την περίπτωση, στα λειτουργικά έσοδα του Ομίλου, λογίζεται η προμήθεια και όχι το ακαθάριστο έσοδο. Η συγκεκριμένη προμήθεια της άμεσης θυγατρικής του Ομίλου, σύμφωνα με την Αποφ. Υπ. Οικ. Μ.Α.Δ.Κ.Α. 0009449 ΕΞ 2016 -ΦΕΚ 1603/07.06.2016, ορίζεται ως τίμημα αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου και ανέρχεται σε 0,5%.

(γ) Έσοδα από πώληση αγαθών

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιώστους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών.

(δ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

(ε) Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης τους έχει θεμελιωθεί. Σημειώνεται ότι καθώς τα έσοδα από μερίσματα αποτελούν την κύρια πηγή εσόδου της Εταιρείας (αλλά όχι του Ομίλου), στην εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων του Υπερταμείου αυτά παρουσιάζονται ως «Κύκλος εργασιών», ενώ σε επίπεδο Ομίλου τα ενδοομιλικά μερίσματα απαλείφονται και τα εναπομείναντα μερίσματα του Ομίλου απεικονίζονται στο κονδύλι «Έσοδα από μερίσματα». Στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Υπερταμείου, όπου υπάρχει επιστροφή κεφαλαίων από συμμετοχή που αποκτήθηκε με μηδενικό κόστος κτήσης, η επιστροφή κεφαλαίου λογίζεται ως έσοδο.

2.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στο μέτοχο της μητρικής εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.22 Συναλλαγματικές μετατροπές

Οι συναλλαγές σε νομίσματα διαφορετικά από το νόμισμα λειτουργίας των οικονομικών μονάδων (ξένα νομίσματα) καταχωρούνται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης τα εκφραζόμενα σε ξένο νόμισμα νομισματικά στοιχεία αποτιμώνται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά το διακανονισμό νομισματικών στοιχείων και κατά την επαναμετατροπή των νομισματικών στοιχείων, περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης, εκτός αν αυτές προέρχονται από την ενοποίηση καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό οι οποίες θα αναγνωρίζονται αρχικά σε ιδιαίτερο στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων και στα αποτελέσματα κατά τη διάθεση της καθαρής επένδυσης. Τα μη χρηματικά στοιχεία, που αποτιμώνται βάσει του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα, θα μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας της αρχικής συναλλαγής. Τα μη χρηματικά στοιχεία, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε ξένο νόμισμα, θα μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που υπήρχαν, όταν προσδιορίστηκαν οι εύλογες αξίες.

2.23 Κινητές Αξίες, Ακίνητα και Δικαιώματα που έχουν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ

Οι κινητές αξίες εταιρειών καθώς και τα ακίνητα, δικαιώματα κ.λπ. τα οποία έχουν μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ, δεν αναγνωρίζονται (καταχωρούνται) στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κίνδυνοι και τα οφέλη παραμένουν στο Ελληνικό Δημόσιο και δεν περιέχονται στο ΤΑΙΠΕΔ.

Το ΤΑΙΠΕΔ λειτουργεί ως αντιπρόσωπος για την αξιοποίηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων και ως εκ τούτου κατά την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων δεν αυξάνονται τα αποτελέσματα και η καθαρή θέση του, ενώ είτε με την αξιοποίηση είτε με τη μεταβίβασή τους επίσης δεν μεταβάλλονται τα αποτελέσματα και η καθαρή θέση του, με εξαίρεση το έσοδο που εισπράττει ως ποσοστό επί του βεβαίου τιμήματος αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων το οποίο προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών του εξόδων. Οι οποιοσδήποτε ταμειακές εισροές από τη μεταβίβαση και αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων θα ισοσκελίζονται από ισόποσες ταμειακές εκροές προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Με δεδομένο ότι το ΤΑΙΠΕΔ διαμεσολαβεί στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, τα περιουσιακά στοιχεία που μεταφέρθηκαν σ' αυτό παρακολουθούνται διακριτά σε πληροφοριακούς λογαριασμούς. Τα περιουσιακά αυτά στοιχεία μεταβιβάζονται και περιέχονται χωρίς αντάλλαγμα στο Ταμείο σύμφωνα με τον ν. 3986/2011. Τα περιουσιακά στοιχεία του Ελληνικού Δημοσίου που έχουν μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ και παραμένουν, με σκοπό την αξιοποίηση τους καθώς και αυτά που έχουν ήδη αξιοποιηθεί παρουσιάζονται αναλυτικά στις Οικονομικές Καταστάσεις του ΤΑΙΠΕΔ.

2.24 Αναταξινόμησης και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε ευρώ, ενώ διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

Στην κατάσταση οικονομικής θέσης της 31.12.2022, με σκοπό την ορθότερη απεικόνιση των κονδυλίων, έχουν πραγματοποιηθεί αναταξινόμησης μεταξύ εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων και εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων ύψους €15,7 εκατ..

Πέραν της ανωτέρω αναταξινόμησης καθώς και των αναταξινόμησης που έχουν προκύψει από τα θέματα που αναφέρονται αναλυτικά κατωτέρω στις παρ. 2.25 και 2.26, έχουν γίνει αναταξινόμησης σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης, χωρίς να έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

2.25 Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών

Όπως αναφερόταν από προηγούμενα έτη στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και ειδικότερα:

- στην σημείωση 2.3 όπου αναφέρεται πως για την λογιστικοποίηση της απόκτησης εταιρειών υπό κοινό έλεγχο, καθώς δεν καλύπτεται από τα ΔΠΧΑ, σύμφωνα με τις παραγράφους 10-12 του ΔΛΠ 8 η διοίκηση του Ομίλου ανέπτυξε δική της λογιστική πολιτική για τον χειρισμό, όπου μεταξύ άλλων *“Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των εταιρειών αναγνωρίζονται στις λογιστικές αξίες, όπως προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις των εταιρειών με κατάλληλες προσαρμογές α) για την επίτευξη ομοιόμορφων λογιστικών πολιτικών και β) για τη διόρθωση τυχών λαθών που είτε έχουν επισημανθεί από τους ορκωτούς ελεγκτές τους ή έγιναν αντιληπτά εντός 12 μηνών από τη μεταβίβαση, αφορούσαν θέματα προ μεταβίβασης και για τα οποία υπάρχει επαρκής πληροφόρηση ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το ποσό της εγγραφής που απαιτείται”*.
- στην σημείωση 5, όπου αναφέρεται πως κατά την ημερομηνία μεταβίβασης της συμμετοχής των Δημόσιων Επιχειρήσεων στο Υπερταμείο, σε διάφορες εκ των μεταβιβασθέντων θυγατρικών τα πιστοποιητικά Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών στις οικονομικές καταστάσεις των προ-μεταβίβασης ετών έφεραν επιφυλάξεις σχετικά με πιθανή απομείωση της αξίας τους. Για την επίλυση του χρονίζοντος αυτού θέματος, θυγατρικές με σημαντικό ύψος ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων εκκίνησαν διαδικασίες ελέγχου απομείωσης. Στις περισσότερες εκ των θυγατρικών ο έλεγχος αυτός ολοκληρώθηκε πριν τη δημοσίευση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018 και το ποσό της απομείωσης αναγνωρίστηκε από τον Όμιλο ως διόρθωση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων και της

καθαρής θέσης των θυγατρικών κατά την ημερομηνία μεταβίβασης και ανήλθε σε €184,8 εκατ. Επίσης γνωστοποιούνταν στην εν λόγω σημείωση πως οποιεσδήποτε διορθωτικές εγγραφές προκύψουν κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής και αφορούν την προ της μεταβίβασης περίοδο θα καταχωρηθούν με αναδρομική ισχύ μέσω της διόρθωσης της καθαρής θέσης πρώτης ενοποίησης της εταιρείας αυτής.

Όσον αφορά τις προσαρμογές στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κατά την ημερομηνία απόκτησης για θέματα που προϋπήρχαν της μεταβίβασης, τα θέματα αυτά εντοπίστηκαν εντός 12μήνου από την απόκτηση και το μεγαλύτερο πλήθος αυτών επιλύθηκε σε προηγούμενα έτη. Η μόνη περίπτωση που εκκρεμούσε ήταν η ολοκλήρωση του ελέγχου απομείωσης ακινήτων για μια εκ των θυγατρικών, η οποία παρέμενε σε εκκρεμότητα λόγω της περιπλοκότητας και των μεταβολών των παραμέτρων της άσκησης.

Η εν λόγω άσκηση πλέον ολοκληρώθηκε και προέκυψε διορθωτική μεταβολή στα «Ιδιοχρησιμοποιού-

μενα πάγια περιουσιακά στοιχεία» ύψους € 13,7 εκατ. προ φόρων ή € 10,7 εκατ. μετά την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας καθώς και στις «Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων» ύψους € (20,7) εκατ. προ φόρων ή € (16,1) εκατ. μετά την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας. Ο Όμιλος προχώρησε σε καταχώρηση της εν λόγω διαφοράς μέσω αναδρομικής αναμόρφωσης της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων, των επενδυτικών ακινήτων, της αναβαλλόμενης φορολογίας και του αποθεματικού πρώτης ενοποίησης, από την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου που εμφανίζεται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις, ήτοι από την 01.01.2022 υιοθετώντας τον ανωτέρω λογιστικό χειρισμό όπως είχε γνωστοποιήσει από προηγούμενα έτη.

Η επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των προηγούμενων χρήσεων παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν:

(ποσά σε €)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31 Δεκεμβρίου 2021 όπως δημοσιεύτηκε	Επίδραση από αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	1 Ιανουαρίου 2022 μετά την επίδραση των αναπροσαρμογών
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία	2.082.928.140	13.668.253	2.096.596.393
Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	1.315.886.102	(20.698.835)	1.295.187.267
Ίδια κεφάλαια			
Λοιπά αποθεματικά	3.611.709.287	(5.483.854)	3.606.225.433
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	25.634.783	(1.546.728)	24.088.055

(ποσά σε €)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31 Δεκεμβρίου 2022 όπως δημοσιεύτηκε	Επίδραση από αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	31 Δεκεμβρίου 2022 μετά την επίδραση των αναπροσαρμογών
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία	2.070.269.190	13.668.253	2.083.937.443
Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	1.438.933.810	(20.698.835)	1.418.234.975
Ίδια κεφάλαια			
Λοιπά αποθεματικά	3.155.152.027	(5.483.854)	3.149.668.173
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	37.822.368	(1.546.728)	36.275.640

2.26 Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Δυνάμει σχετικών διατάξεων του Ν. 4389/2016, η Εταιρεία από τον Ιανουάριο 2018 είχε αποκτήσει συμμετοχή ύψους 50% και 1 μετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο καθεμίας από τις εταιρείες ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και ΕΥΑΘ Α.Ε. τις οποίες συμπεριελάμβανε ως θυγατρικές στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

Στις 26.7.2023 ψηφίσθηκε ο νόμος 5045/2023 ο οποίος δυνάμει του άρθρου 64 προβλέπει την μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ (και στις δύο η ΕΕΣΥΠ κατείχε το 50%+ μία μετοχή) στο Ελληνικό Δημόσιο. Μετά τη μεταβίβαση τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου στην ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ θα ασκούνται από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η σχετική μεταβίβαση μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο, πραγματοποιήθηκε εκτός χρηματιστηρίου και ολοκληρώθηκε στις 03.08.2023. Από τότε, η Εταιρεία δεν έχει πλέον καμία άμεση συμμετοχή στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και την ΕΥΑΘ Α.Ε.

Το γεγονός οδήγησε σε από-ενοποίηση των δύο αυτών εταιρειών από τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά το Β' εξάμηνο 2023.

Επιπλέον, το Διοικητικό συμβούλιο της θυγατρικής εταιρείας ΕΛΤΑ στην από 19.01.2023 συνεδρίασή του, αποφάσισε την διακοπή της δραστηριότητας της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και όρισε την 8η Μαΐου 2023 ως τελευταία μέρα δραστηριότητας του κλάδου. Στην εν λόγω απόφαση γίνεται αναφορά σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που διενεργούνται από

πλευράς της εταιρείας για την υλοποίησή της. Στις 13.03.2024 ξεκίνησε σύμβαση με εισπρακτική/δικηγορική εταιρεία με μεγάλη εμπειρία στις εισπράξεις οφειλών ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την είσπραξη παλαιών οφειλών από επιχειρήσεις και ιδιώτες.

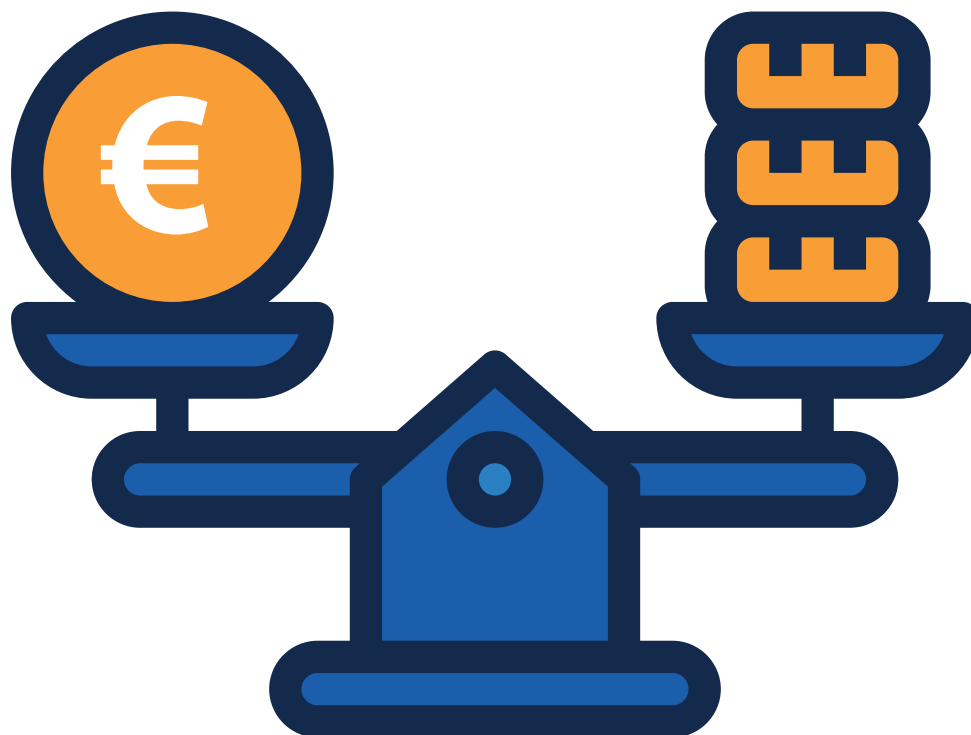
Στο έτος 2023, στις ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών, τα ποσά από την έναρξη της χρήσης μέχρι και την ημερομηνία αποενοποίησης, έχουν απεικονιστεί με βάση την παρ.33 του ΔΠΧΑ 5 διακοπτόμενες δραστηριότητες, βάσει το οποίου το καθαρό αποτέλεσμα της περιόδου των άνω διακοπτόμενων δραστηριοτήτων εμφανίστηκε στη διακριτή γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων «Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες». Η ημερομηνία αποενοποίησης είναι η 30η Ιουνίου 2023, καθώς αυτή αντιστοιχεί στις πλησιέστερες επισκοπημένες οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, διασφαλίζοντας την σωστή τήρηση των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Για τα ποσά της χρήσης 2022, η παρουσίασή τους στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών αναμορφώθηκε ώστε η απεικόνιση να είναι συγκρίσιμη. Στα πλαίσια των αναταξινομήσεων/τροποποιήσεων παρουσίασης των κονδυλίων στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών της χρήσης 2022, επήλθαν τροποποιήσεις/αναταξινομήσεις και στα ποσά των σημειώσεων των εν λόγω καταστάσεων.

Τα αποτελέσματα των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων για το έτος 2023 και 2022 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:.

**Πληροφορίες χρηματοοικονομικών επιδόσεων και ταμειακών ροών
μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων**

	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Έσοδα	216.432.243	486.807.018
Έξοδα	(242.540.799)	(495.078.275)
Λειτουργική ζημία	(26.108.556)	(8.271.257)
Έσοδα από μερίσματα	-	57.903
Χρηματοοικονομικά έσοδα	7.246.363	12.730.315
Κέρδος/ (Ζημία) προ φόρων από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(18.862.193)	4.516.961
(Έξοδα) φόρου εισοδήματος	1.114.897	(4.617.079)
(Ζημία) χρήσης μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(17.747.296)	(100.118)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (καθαρά από φόρους)	-	-
Συνολικά εισοδήματα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(17.747.296)	(100.118)
Καθαρές ταμειακές (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	(10.403.824)	(63.234.352)
Καθαρές ταμειακές (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	(10.652.260)	(33.511.989)
Καθαρές ταμειακές (εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(966.543)	(20.063.018)
Καθαρή (μείωση) των ταμειακών διαθεσίμων από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(22.022.627)	(116.809.359)

Οι λογιστικές αξίες στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των θυγατρικών της Εταιρείας την ημερομηνία από-ενοποίησης, αναλύονται ως εξής:

	Ημερομηνία απο-ενοποίησης
Στοιχεία ενεργητικού	
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	81.757.326
Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία	858.325.349
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	2.462.435
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	716.048.042
Συνολικά στοιχεία ενεργητικού	1.658.593.152
Ίδια κεφάλαια	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής Εταιρείας	508.439.837
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	506.528.141
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.014.967.978
Στοιχεία παθητικού	
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	284.172.305
Λοιπές προβλέψεις	41.761.919
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	1.548.389
Κρατικές επιχορηγήσεις	137.762.908
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	891.362
Λοιπά στοιχεία παθητικού	177.488.291
Συνολικά στοιχεία παθητικού	643.625.174

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούν τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου και της Εταιρείας, με βασικό σκοπό την παροχή χρηματοδότησης των εργασιών τους. Οι θυγατρικές εταιρείες κατέχουν, επίσης, διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες τους, ενώ επίσης ορισμένες θυγατρικές κατέχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (αλλά για σημαντικά χαμηλότερα ποσά) που έχουν σχέση με μετοχές εισηγμένης εταιρείας και ομόλογα. Πολιτική της Εταιρείας και των θυγατρικών της, κατά τη χρήση που έληξε την 31.12.2023, ήταν να μην δραστηριοποιούνται σε κερδοσκοπικές συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε ένα φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους θεωρητικά υπάγονται, είναι κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, κίνδυνος επιτοκίων, κίνδυνος τιμών), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Η διαχείριση των κινδύνων εστιάστηκε κυρίως στην αναγνώριση και εκτίμηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων, ενώ παράλληλα υπάρχει η διαχείριση των κινδύνων αυτών από τις αρμόδιες διοικήσεις και τμήματα της εκάστοτε θυγατρικής.

Κίνδυνος αγοράς

i. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι αυτός που προκύπτει λόγω των συναλλαγών και υπολοίπων σε ξένο νόμισμα. Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ (€). Η Εταιρεία και οι ενοποιούμενες θυγατρικές δεν έχουν δραστηριότητα στο εξωτερικό λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους, και κατά συνέπεια, δεν είναι σημαντικά εκτεθειμένες σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών τους γίνεται σε Ευρώ (€).

Συγκεκριμένα, μερικός συναλλαγματικός κίνδυνος υπάρχει σε ορισμένες εταιρείες και προκύπτει λόγω

διεθνών συναλλαγών που μπορεί να έχουν (όπως π.χ. τα ΕΛΤΑ με τη διεθνή αλληλογραφία που αποτελεί μέρος της δραστηριότητάς τους ή περιστασιακά σε άλλες θυγατρικές όταν προκύπτουν αμοιβές συμβούλων, καθώς και έξοδα έργων που διενεργούνται σε ξένα νομίσματα). Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της ελέγχουν και αξιολογούν σε περιοδική βάση, ξεχωριστά αλλά και συνδυαστικά την έκθεσή τους σε συναλλαγματικό κίνδυνο και θα χρησιμοποιήσουν τα κατάλληλα χρηματοοικονομικά μέσα εάν απαιτηθεί για τη διαχείρισή του.

ii. Κίνδυνος τιμών

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της δεν εκτίθενται σημαντικά σε κίνδυνο μεταβολής των τιμών, εκτός της έκθεσης που υπάρχει σε συγκεκριμένο μέρος των περιουσιακών στοιχείων που αφορούν μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ και ομόλογα.

Το σημαντικότερο μέρος της έκθεσης της Εταιρείας και των θυγατρικών της σε κίνδυνο τιμών αφορά κυρίως μη χρηματοοικονομικά μέσα, όπως τα επενδυτικά ακίνητα, αποθέματα κλπ. Για τέτοια περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις υπάρχουν κίνδυνοι από τις μεταβολές τιμών, διακυμάνσεις διεθνών τιμών εμπορευμάτων, όπως:

- η έκθεση θυγατρικών στον κίνδυνο από σχετικές μεταβολές στην εύλογη αξία των ακινήτων, που μπορεί να επηρεάσει τα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις σε εύλογες αξίες (όπως τα επενδυτικά ακίνητα),
- η περιορισμένη έκθεση θυγατρικών σε κίνδυνο μεταβολής τιμών (π.χ. λόγω πληθωρισμού) όπου μέρος των εσόδων τους προέρχονται από συμβάσεις μίσθωσης, οι τιμές των οποίων μπορούν να επηρεαστούν στο βαθμό που δεν αναπροσαρμόζονται βάσει συμβάσεων σε ετήσια βάση με το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή,
- η έκθεση θυγατρικών σε διακυμάνσεις διεθνών τιμών εμπορευμάτων όπως καυσίμων (π.χ. στις μεταφορές), αγαθών και υπηρεσιών, αλλά και ρυθμιζόμενων τιμών (όπως για το κόστος του ακατέργαστου νερού στις εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης) κλπ. Τέτοιες μεταβολές τιμών μπορούν να επηρεάσουν τις οικονομικές επιδόσεις των εταιρειών αυτών εάν δε μπορούν να μετακυλισθούν στους καταναλωτές (όπως σε περιπτώσεις όπου οι τιμές πώλησης αγαθών ή παροχής της υπηρεσίας είναι ρυθμιστικά οριζόμενες και είτε δεν είναι εφικτό να μετακυλισθούν είτε είναι εξαιρετικά χρονοβόρο).

iii. **Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων**

Ο κίνδυνος ταμειακών ροών και μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων αφορά τον κίνδυνο της μεταβολής της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου ως αποτέλεσμα των μεταβολών των επιτοκίων, καθώς και τον κίνδυνο της επίδρασης των μεταβολών των επιτοκίων στις ταμειακές εισροές-έσοδα και εκροές-έξοδα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, υπό την παρούσα δομή, έχουν περιορισμένη έκθεση στους κινδύνους αυτούς, καθώς:

- Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της διαθέτουν στο ενεργητικό τους έντοκα περιουσιακά στοιχεία, όπως βραχυχρόνιες επενδύσεις σε κλειστές προθεσμιακές, καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και καταθέσεις όψεως τα οποία στο μεγαλύτερο βαθμό τους φέρουν μεταβλητά επιτόκια ή έχουν βραχυπρόθεσμες λήξεις, με συνέπεια ο κίνδυνος μεταβολής εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών αυτών μέσων να είναι μειωμένος. Παράλληλα τυχόν διακύμανση των επιτοκίων μπορεί να επηρεάζει το ύψος των εσόδων από τόκους, ωστόσο τυχόν μεταβολή δεν εκτιμάται ότι θα επιφέρει ουσιώδεις μεταβολές στα αποτελέσματα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
- Αν και ορισμένες θυγατρικές της Εταιρείας έχουν υποχρεώσεις από δάνεια, ο κίνδυνος για μεταβολή της εύλογης αξίας τους από μεταβολές των επιτοκίων είναι σχετικά περιορισμένος καθώς σε μεγάλο βαθμό αυτά φέρουν μεταβλητά επιτόκια.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η πιθανή μη έγκαιρη αποπληρωμή προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της των υφιστάμενων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων και αποτελούνται κυρίως από εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, καθώς και από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι εμπορικές απαιτήσεις στις περισσότερες θυγατρικές του Υπερταμείου προέρχονται από μία μεγάλη βάση πελατών, ενώ αξιολόγο μέρος των πωλήσεων τους διακανονίζονται σε μετρητά ή ισοδύναμα, όπως π.χ. στις αστικές μεταφορές.

Για το μέρος που δε διακανονίζεται σε μετρητά και το ανεξόφλητο μέρος (το οποίο απεικονίζεται στις εμπο-

ρικές και λοιπές απαιτήσεις) που βαίνει αυξανόμενο, ακολουθούνται στο μέτρο του εφικτού, μέτρα διαχείρισης του κινδύνου, όπως κάτωθι:

- Για απαιτήσεις στο τομέα ακινήτων, μέρος των απαιτήσεων από πελάτες είναι ασφαλισμένο έναντι πιστωτικού κινδύνου με λήψη εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης των συμβάσεων, από τραπεζικά ιδρύματα.
- Μεγάλο μέρος των εμπορικών απαιτήσεων των εταιρειών αφορά πλήθος πελατών με σχετικά μικρό υπόλοιπο με συνέπεια να υπάρχει σημαντική διασπορά του κινδύνου (η περαιτέρω διαχείριση του οποίου γίνεται από τις αρμόδιες διευθύνσεις των εταιρειών εφαρμόζοντας είτε προληπτικές διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου είτε σε περιπτώσεις με δυσκολίες είσπραξης όπου ακολουθούνται διαδικασίες είσπραξης μέσω ρύθμισης οφειλών ή μέσω αναγκαστικών εισπραξιών (νομικής/δικαστικής οδού).
- Επίσης, μεγάλο μέρος των απαιτήσεων αφορά είτε απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, είτε απαιτήσεις που αντιστοιχίζονται με υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο (όπως οι απαιτήσεις του ΤΑΙΠΕΔ από αξιοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων που είναι αποδοτέες στο Δημόσιο, ή απαιτήσεις της ΕΤΑΔ από το Δημόσιο για εγγυημένα δάνεια). Σημαντικές τέτοιες απαιτήσεις αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης των εταιρειών αστικών μεταφορών για την παροχή δικαιωμάτων μετακίνησης με πλήρη ή μερική απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου σε ειδικές κατηγορίες επιβατών (π.χ. Άνεργοι, ΑΜεΑ, Πολύτεκνοι, κα) και απαιτήσεις των εταιρειών ύδρευσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για τέτοιες φύσεως απαιτήσεις, ο Μηχανισμός Συντονισμού θα μειώσει την αβεβαιότητα και την έλλειψη σωστών διαδικασιών και επικοινωνίας μεταξύ κράτους και δημοσίων επιχειρήσεων για τη διευθέτηση οφειλόμενων από το Ελληνικό Δημόσιο.

Τέλος, σε ορισμένες θυγατρικές υπάρχει συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε μικρό αριθμό πελατών με υψηλά υπόλοιπα. Η διοίκηση των εταιρειών αυτών παρακολουθεί την έκθεσή τους στον πιστωτικό κίνδυνο και προσπαθεί να λαμβάνει μέτρα μείωσης της έκθεσης στον κίνδυνο αυτό αλλά και εξετάζει περιοδικά τους κινδύνους ανακτησιμότητας σχηματίζοντας προβλέψεις όποτε απαιτούνται με βάση την κρίση και εκτίμησή τους ώστε τα υπόλοιπα να αντανακλούν τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Στις περιπτώσεις

αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, τα διαθέσιμα της Εταιρείας και σημαντικό μέρος των διαθεσίμων των θυγατρικών της είναι κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ περαιτέρω η Εταιρεία και οι θυγατρικές της συνεργάζονται με χρηματοοικονομικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης και αξιολογούν το βαθμό έκθεσής τους σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων με βάση τις εκτιμήσεις της διοίκησης της εκάστοτε θυγατρικής.

Τα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας τα οποία εκτίθενται στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς αναλύονται ως εξής:

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022*	31.12.2023	31.12.2022
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	828.709.965	1.027.491.840	273.367.151	164.361.300
Απαιτήσεις- Εντός επόμενου έτους	309.555.115	663.019.721	36.098.350	1.045.013
Απαιτήσεις-1-5 έτη**	604.455.523	775.032.859	33.229	34.129
Λοιπές απαιτήσεις***	759.343.193	203.004.369	607.026.093	26.359
Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	10.134.242	10.132.732	-	-
Καθαρή Λογιστική Αξία	2.512.198.038	2.678.681.521	916.524.823	165.466.801

* Στη συγκριτική χρήση 2022 έχουν διενεργηθεί αναταξινομήσεις μεταξύ εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων και εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.24).

** Χωρίς προκαταβολές μισθωμάτων.

*** Χωρίς έξοδα επομένων χρήσεων.

Κίνδυνος ρευστότητας και διαχείριση κεφαλαίων

Ο κίνδυνος ταμειακών ροών αφορά τον κίνδυνο της μη ύπαρξης επαρκούς ρευστότητας της Εταιρείας και των θυγατρικών της για την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών τους υποχρεώσεων και τη χρηματοδότηση της δραστηριότητάς τους. Η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη διατήρηση επαρκών χρηματικών διαθεσίμων, τη σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών και την ύπαρξη δυνατότητας χρηματοδότησης σε περίπτωση ανάγκης ή έκτακτων γεγονότων.

Η Εταιρεία και η πλειοψηφία των ενοποιούμενων θυγατρικών, υπό την υπάρχουσα δομή και τους πόρους που διαθέτουν, εκτιμούν ότι υπό κανονικές συνθήκες έχουν μειωμένη έκθεση στον κίνδυνο αυτό, βασιζόμενοι στη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας (ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων) και την σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών.

Η έκθεση στον κίνδυνο αυτό είναι μεγαλύτερη σε δύο θυγατρικές του Υπερταμείου, καθώς οι ταμειακές τους ροές, λόγω της φύσης της δραστηριότητάς τους εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από την έγκαιρη είσπραξη από το Ελληνικό Δημόσιο της δικαιούμενης αμοιβής για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, ή ελαφρύνσεων που δίδει με ρυθμιστικές διατάξεις το Ελληνικό Δημόσιο σε κοινωνικές ομάδες, καθώς και τυχόν επιχορηγήσεων για δαπάνες που ορισμένοι οργανισμοί υφίστανται.

Επίσης, η έκθεση είναι αυξημένη στον ένα υπο-όμιλο εταιρειών, καθώς θεσμικά δεν δύναται να προσφύγει σε δανεισμό ώστε να καλύψει το χρονικό κενό μεταξύ των δαπανών που διενεργεί και των ποσών που είναι να εισπράξει από το Ελληνικό Δημόσιο. Οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται τον εν λόγω κίνδυνο με παρακολούθηση των ταμειακών ροών τους και διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας:

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022*	31.12.2023	31.12.2022
Εντός του επόμενου έτους (Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις)				
– Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες**	198.402.367	447.939.889	1.385.553	1.415.198
– Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	112.035.340	113.904.578	-	-
– Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου δανεισμού	7.931.189	12.350.131	-	-
– Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	19.873.433	20.710.158	201.187	184.114
– Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις***	503.865.271	449.147.443	50.486.011	930.266
	842.107.600	1.044.052.199	52.072.751	2.529.578
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
– Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις****	610.261.210	829.302.614	-	-
– Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	16.068.979	34.008.834	188.986	341.282
– Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	23.538.238	31.519.877	-	-
	649.868.427	894.831.325	188.986	341.282
Σύνολο	1.491.976.027	1.938.883.524	52.261.737	2.870.860

* Στη συγκριτική χρήση 2022 έχουν διενεργηθεί αναταξινομήσεις μεταξύ εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων και εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.24).

** Στην ανάλυση «Προμηθευτών, λοιπών εμπορικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες» δεν περιλαμβάνονται τα ποσά από «προκαταβολές πελατών» και «υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες και έσοδα επόμενων χρήσεων».

*** Στην ανάλυση «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» δεν περιλαμβάνονται τα ποσά από «υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς» και «υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους τέλη».

**** Στην ανάλυση «Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις» δεν περιλαμβάνονται τα ποσά από «συμμετοχές καταναλωτών» και «προεισπραχθέντα μισθώματα».

Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

(α) Ειδική αναφορά στην πολεμική σύρραξη στην περιοχή της Ουκρανίας

Οι επιπτώσεις της πολεμικής αυτής σύρραξης στην Ουκρανία φαίνεται να έχουν σταθεροποιηθεί. Ωστόσο ο κίνδυνος είναι σημαντικός όσο δεν υπάρχει συνολική επίλυση της διένεξης. Σε κάθε περίπτωση δεδομένου της φύσης των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τις εταιρείες του Ομίλου δεν υπήρχε άμεση επίδραση στα μεγέθη και τις επιδόσεις του και δεν αναμένεται και στο μέλλον. Λοιποί κίνδυνοι όπως η διακύμανση των αναμενόμενων κρατικών εσόδων στον τομέα του τουρισμού, ο πληθωρισμός των τιμών της ενέργειας και των σιτηρών και η αβεβαιότητα στην εξέλιξη των άμεσων ξένων επενδύσεων, συνεχίζουν να αποτελούν μεταβλητές που ενδέχεται να επηρεάσουν την δημοσιονομική ευελιξία και το ευρύτερο οικονομικό κλίμα με αναπόφευκτες έμμεσες συνέπειες στον Όμιλο.

(β) Επίδραση της νέας κρίσης στη Μέση Ανατολή

Η νέα κρίση στη Μέση Ανατολή έχει δημιουργήσει γεωπολιτική αστάθεια και σε κάθε περίπτωση αβεβαιότητα για τις πιθανές μακροοικονομικές συνέπειες, οι οποίες ενδεχομένως θα δημιουργηθούν, ειδικά στην περίπτωση μεγάλης διάρκειας των εχθροπραξιών. Ο Όμιλος δεν έχει επιχειρηματικές δραστηριότητες στα εμπλεκόμενα μέρη, δηλαδή σε περιοχές που πλήττονται άμεσα από τις συγκρούσεις. Συνεπώς δεν αναμένεται άμεση ουσιώδης επίδραση στις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου. Ωστόσο, η αρνητική και χρονοβόρα εξέλιξη των συγκρούσεων και οι ευρύτερες μακροοικονομικές αρνητικές συνέπειες, εφόσον διαμορφωθούν, όπως είναι αναμενόμενο δύναται να επηρεάσουν αρνητικά τις δραστηριότητες όλων των εταιρειών κυρίως στην Ευρώπη και ως εκ τούτου και τον Όμιλο. Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και ενδεχομένως θα αναλάβει σειρά ενεργειών, για να αντισταθμίσει τις όποιες αρνητικές συνέπειες, εφόσον προκύψουν.

3.2 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργή αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) όμοιων στοιχείων, στις οποίες η εταιρεία μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης.

- Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).
- Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Η εύλογη αξία των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2023 και την 31 Δεκεμβρίου 2022.

ΟΜΙΛΟΣ				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ 31.12.2023			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω απο-τελεσμάτων- μη κυκλοφορούντα	3.228.145	6.001	61.594	3.295.740
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοι-πών συνολικών εισοδημάτων- μη κυκλοφορούντα	17.410	-	49.996	67.406
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω απο-τελεσμάτων- κυκλοφορούντα	1.159.493	-	-	1.159.493
Σύνολο	4.405.048	6.001	111.590	4.522.639

ΟΜΙΛΟΣ				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ 31.12.2022			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτε-λεσμάτων- μη κυκλοφορούντα	3.066.063	6.041	61.594	3.133.698
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων- μη κυκλοφορούντα	72.895	-	49.996	122.891
Σύνολο	3.138.958	6.041	111.590	3.256.589

Το επίπεδο 1 περιλαμβάνει την επένδυση σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και σε μετοχές της Τράπεζας Αττικής που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων, κρίσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς της Διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών αρχών και λογιστικών αξιών των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων και των εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση της Διοίκησης της Εταιρείας και των διοικήσεων των εταιρειών του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και περιστάσεις, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις, κρίσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμήσεις επί των Επενδυτικών ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων

Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της «εύλογης αξίας» είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά συναφών μισθωτηρίων αλλά και λοιπών συμβολαίων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Εάν δεν είναι εφικτή η εξεύρεση τέτοιων πληροφοριών, οι εταιρείες του Ομίλου προσδιορίζουν την αξία μέσα σε ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των «εύλογων αξιών». Για να πάρουν μια τέτοια απόφαση, οι διοικήσεις των εταιρειών του Ομίλου λαμβάνουν υπ' όψη τους δεδομένα από μια πληθώρα πηγών, που περιλαμβάνουν:

- Τρέχουσες τιμές σε μια ενεργή αγορά ακινήτων διαφορετικής φύσης, κατάστασης ή τοποθεσίας (ή υποκείμενες σε διαφορετικούς όρους μισθωτηρίων ή λοιπών συμβολαίων), οι οποίες έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να απεικονίζουν αυτές τις διαφορές.
- Πρόσφατες τιμές παρόμοιων ακινήτων σε λιγότερο ενεργές αγορές, αναπροσαρμοσμένες έτσι ώστε να απεικονίζονται οποιοσδήποτε

μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες που έλαβαν χώρα από την ημερομηνία που έγιναν οι αντίστοιχες συναλλαγές σε εκείνες τις τιμές, και

- iii. Προεξοφλημένες μελλοντικές ταμειακές ροές, βασισμένες σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, που πηγάζουν από τους όρους των εν ισχύ μισθωτηρίων και άλλων συμβολαίων και (όπου είναι εφικτό) από εξωτερικά στοιχεία όπως, τρέχουσες τιμές ενοικίασης παρεμφερών ακινήτων στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση, με χρήση προεξοφλητικών επιτοκίων που απεικονίζουν την τρέχουσα αξιολόγηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και τη χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών.

Η εφαρμογή των αποτιμητικών μεθόδων απαιτεί την χρήση υποθέσεων, εκτιμήσεων και κρίσεων σε πλήθος παραγόντων.

Οι γνωστοποιήσεις σχετικά με τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 6.

(β) Ακίνητα και δικαιώματα που δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Σύμφωνα τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 προβλέπεται να περιέλθει χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΤΑΔ και ΓΑΙΑΟΣΕ ένα χαρτοφυλάκιο με πλήθος ακινήτων (κυριότητα ή/ και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί αυτών) για μέρος του οποίου όμως υπάρχουν σημαντικές ασάφειες και αβεβαιότητες. Όσον αφορά το λογιστικό χειρισμό του εν λόγω μέρους του χαρτοφυλακίου τίτλων ακινήτων, οι διοικήσεις των θυγατρικών του Ομίλου προέβησαν σε εκτιμήσεις σχετικά με τον έλεγχο των εταιρειών επί των ακινήτων ή/και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης αυτών, καθώς και σε εκτίμηση διαφόρων ποιοτικών, νομικών και τεχνικών χαρακτηριστικών τους, τα οποία δύναται να επηρεάζουν μεταξύ άλλων το αν τα ακίνητα/δικαιώματα ακινήτων πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΑ κατά την ημερομηνία ισολογισμού, αλλά και τις πιθανές μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες στις εταιρείες.

(γ) Προβλέψεις

- Προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και εκκρεμείς νομικές υποθέσεις

Οι εταιρείες του Ομίλου εμπλέκονται σε διάφορες αντιδικίες και νομικές υποθέσεις για τις οποίες οι διοι-

κήσεις των θυγατρικών εξετάζουν την κατάσταση κάθε σημαντικής υπόθεσης σε περιοδική βάση για να αξιολογούν την πιθανότητα εκροής χρηματοοικονομικών πόρων, βασιζόμενη εν μέρει στην άποψη των νομικών τους συμβούλων. Εάν η ενδεχόμενη χρηματοοικονομική εκροή από οποιεσδήποτε αντιδικίες και νομικές υποθέσεις θεωρείται πιθανή και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, οι εταιρείες του Ομίλου καταχωρούν πρόβλεψη στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις. Τόσο για τον καθορισμό της πιθανότητας όσο και για τον καθορισμό του αν το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, απαιτείται σε σημαντικό βαθμό η κρίση των διοικήσεων των θυγατρικών. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, οι διοικήσεις των θυγατρικών οφείλουν να επανεξετάζουν την πιθανή υποχρέωση και πιθανόν να αναθεωρήσουν τις εκτιμήσεις για την πιθανότητα ενός δυσμενούς αποτελέσματος και τη σχετική εκτίμηση της πιθανής εκροής. Η επάρκεια των προβλέψεων για τις υπάρχουσες εκκρεμείς νομικές υποθέσεις επανεκτιμάται, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία των Νομικών Υπηρεσιών των θυγατρικών του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται (Σημείωση 33).

- Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Οι επισφαλούς είσπραξης λογαριασμοί απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν προκύπτουν κατόπιν ανάλυσης, καθώς και από την εμπειρία των εταιρειών του Ομίλου σχετικά με την πιθανότητα επισφαλειών των πελατών τους και την ανακτησιμότητα τυχόν υπολοίπων που ενέχουν κίνδυνο. Όταν γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε μεγαλύτερο κίνδυνο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ. χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη ή το ποσό της απαίτησης, κτλ.), ο λογαριασμός αναλύεται και κατόπιν εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι μέρος της απαίτησης ενδέχεται να μην ανακτηθεί καταγράφεται πρόβλεψη επισφάλειας/απομείωσής του για ποσό που αναμένεται να μην ανακτηθεί.

- Προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει τη στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν

σημαντική αβεβαιότητα και οι διοικήσεις των θυγατρικών του Υπερταμείου οφείλουν να προβαίνουν σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

(δ) Έλεγχος απομείωσης επενδύσεων σε θυγατρικές στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει σε ετήσια βάση εάν κατά την εκτίμησή της συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές επιχειρήσεις. Στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν ενδείξεις, η Διοίκηση προβαίνει στην εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων, την οποία συγκρίνει με την αξία που συμπεριλαμβάνεται στις οικονομικές της καταστάσεις προκειμένου να αποφασίσει εάν απαιτείται σχηματισμός πρόβλεψης απομείωσης.

Το σημαντικότερο κονδύλι των συμμετοχών σε θυγατρικές αφορά τη συμμετοχή της Εταιρείας τον Δεκέμβριο 2020 στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (ΜΚ) της θυγατρικής της ΕΛΤΑ Α.Ε. ύψους € 100 εκατ., αφού αξιολόγησε ότι κατόπιν χρήσης των κεφαλαίων αυτών σε έναν ολιστικό μετασχηματισμό των ΕΛΤΑ η επένδυσή της αυτή επιτυγχάνει θετική και αξιόλογη απόδοση σε εύλογο χρονικό διάστημα. Ο μετασχηματισμός αυτός ήταν εμπροσθοβαρής με ριζικές δράσεις (μεγάλη εθελούσια έξοδο προσωπικού, αποχώρηση από τον κλάδο ενέργειας, κλείσιμο καταστημάτων, μείωση κέντρων διαλογής, επενδύσεις σε τεχνολογία, αξιοποίηση ακινήτων), οι οποίες σε βάθος χρόνου θα μετασχηματίσουν τα ΕΛΤΑ σε έναν σύγχρονο και ευέλικτο πάροχο ταχυδρομικών υπηρεσιών, όπως ισχύει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, με βελτιωμένες υπηρεσίες προς τους πελάτες και πολίτες, αλλά και βελτιωμένες οικονομικές επιδόσεις.

Η έναρξη εφαρμογής του μετασχηματισμού ήταν πολύ πιο επιτυχής από τις αρχικές προβλέψεις του επιχειρησιακού πλάνου 2021-2025 (π.χ. η εθελούσια έξοδος). Ωστόσο από το Β' εξάμηνο 2021, σημειώθηκαν κάποιες αποκλίσεις από τις αναμενόμενες επιδόσεις, οι οποίες οφείλονταν σε πλήθος έκτακτων παραγόντων που δεν μπορούσαν να προβλεφθούν, όπως μεταξύ άλλων:

- κατά τη διάρκεια της πανδημίας και του lock down, τα ΕΛΤΑ διατήρησαν το εκτενέστατο δίκτυο καταστημάτων τους εν λειτουργία με σημαντικό κόστος. Η κίνηση στα καταστήματα ήταν ευλόγως σημαντικά μειωμένη λόγω των περιοριστικών μέτρων της πανδημίας, ωστόσο εκτιμήθηκε ότι η κοινωνική συνεισφορά τους εν μέσω της πανδημίας ήταν σημαντική, ιδίως, για την εξυπηρέτηση αγροτικών και απομακρυσμένων πε-

ριοχών και ειδικά «λιανικής» πελατείας (π.χ. για τη διάθεση συντάξεων, εκτέλεση πληρωμών σε απομακρυσμένες περιοχές, πληρωμές λογαριασμών, μεταφορές χρημάτων κτλ), καθώς και για την καθολική υπηρεσία. Έτσι ενώ σε έναν μεγάλο αριθμό λιανικών εταιρειών επιτράπηκε εν μέσω πανδημίας να αναστείλουν την λειτουργία των καταστημάτων τους, το ίδιο δεν ήταν δυνατόν να γίνει με τα ΕΛΤΑ, λόγω (και) του καθολικού χαρακτήρα των υπηρεσιών που παρέχουν. Αυτό τα έθεσε σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα έναντι άλλων παρόχων ταχυδρομικών υπηρεσιών, οι οποίοι δεν είχαν τόσο εκτενές ιδιολειτουργούμενο δίκτυο (καθώς κάτι τέτοιο δεν είναι απαραίτητο για να παρέχουν τις ταχυδρομικές υπηρεσίες που προσφέρουν). Έτσι, πέραν της απώλειας εσόδων, καθώς δεν επιτράπηκε στα ΕΛΤΑ να αναστείλουν την λειτουργία σημαντικού μέρους των καταστημάτων τους υπήρξε η επιβάρυνση εξόδων που θα ήταν αποφεύξιμα (γενικά έξοδα καταστημάτων αλλά και μέσω της προσωρινής αναστολής μισθοδοσίας του προσωπικού αυτών (πχ μέσω ένταξης στην έκτακτη μηνιαία αποζημίωση που παρείχε το Ελληνικό Δημόσιο). Τέλος, ακόμη περισσότερο, τα ΕΛΤΑ δεν έχουν λάβει μέχρι σήμερα την αιτηθείσα, και αποτιμηθείσα από διεθνή σύμβουλο, αποζημίωση για τη ζημία που υπέστησαν.

- η πανδημία και τα περιοριστικά μέτρα διήρκεσαν πολύ περισσότερο από το αρχικά αναμενόμενο, εν μέρη έως το Α' εξάμηνο 2022. Πέραν της γενικής επίδρασης στις οικονομικές επιδόσεις σε σχέση με την κανονική λειτουργία, αυτό καθυστέρησε χρονικά το κλείσιμο μεγάλου αριθμού καταστημάτων για κοινωνικούς λόγους, μεταθέτοντας χρονικά τη σημαντική εξοικονόμηση δαπανών που θα απέφερε το κλείσιμο των καταστημάτων.
- Την έντονη άνοδο του γενικού πληθωρισμού, κόστους ενέργειας και καυσίμων, μετά την έξοδο από την πανδημία, αλλά και λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων στην Ουκρανία, καθώς σημαντικό μέρος της κοστολογικής βάσης αποτελούν τα καύσιμα (μεταφορές) και η ενέργεια (και στον κλάδο πώλησης ενέργειας). Το πρόβλημα επέτεινε το γεγονός ότι τα ΕΛΤΑ στις γενικές ταχυδρομικές υπηρεσίες δεν μπορούσαν να μετακυλίσουν το υψηλότερο κόστος στις τιμές, καθώς αυτές είναι κανονιστικά οριζόμενες.
- Την επίδραση της κυβερνοεπίθεσης που έλαβε χώρα στα συστήματα των ΕΛΤΑ, η οποία προκάλεσε σημαντικά προβλήματα στις δραστηριότητες, στον κλάδο ηλεκτρικής ενέργειας, δαπάνες για αποκατάσταση συστημάτων, αλλά και ζημία από πρόστιμα της αρχής προστασίας προσωπικών

κών δεδομένων με την εκτίμηση της συνολικής ζημιάς να υπερβαίνει τα €10 εκατ..

- Τη με σημαντική καθυστέρηση αποχώρηση των ΕΛΤΑ από τον κλάδο εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο προέκυψαν ζημίες, αλλά και δεσμεύτηκαν πολύτιμα κεφάλαια κίνησης.
- Την επίδραση από τη μη αναμενόμενη (κατά το έτος αύξησης του ΜΚ) σημαντική αύξηση των επιτοκίων από το πρώτο τρίμηνο 2022.
- Τη σημαντική μείωση της αποζημίωσης καθολικής υπηρεσίας προς τα ΕΛΤΑ, παρά το γεγονός ότι λόγω πληθωρισμού οι δαπάνες αυξάνονταν και οι χρεούμενες τιμές παρέμεναν ίδιες. Παράλληλα εμφανίζεται σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή της αποζημίωσης για την καθολική υπηρεσία, με επίδραση στη ρευστότητα της εταιρείας, αλλά και επιβάρυνσή της με χρηματοοικονομικά κόσθη σε μια περίοδο υψηλών επιτοκίων.

Η νέα διοίκηση των ΕΛΤΑ ανέθεσε το Μάιο 2023 σε διεθνή χρηματοοικονομικό σύμβουλο την υποστήριξη της στη διαμόρφωση του επικαιροποιημένου επιχειρηματικού σχεδίου της, με σκοπό την επιτάχυνση του μετασχηματισμού, αλλά και τον εμπλουτισμό με πρόσθετες συνιστώμενες δράσεις, ώστε να καλυφθεί ο χαμένος χρόνος και οι αρνητικές επιδράσεις έκτακτων και απρόβλεπτων γεγονότων που προέκυψαν στο ενδιάμεσο. Κυρίως, όμως, για να οδηγηθεί η επιχείρηση σε κερδοφορία και να αποφέρει η επένδυση της Εταιρείας θετική και αξιόλογη απόδοση σε εύλογο χρονικό διάστημα. Η σύνταξη του επικαιροποιημένου επιχειρηματικού σχεδίου ολοκληρώθηκε και έχει τεθεί ήδη σε εφαρμογή με το σημαντικότερο μέρος των δράσεων να έχουν ορίζοντα εφαρμογής τους 18 μήνες. Το επικαιροποιημένο επιχειρηματικό σχέδιο αποτελείται από το κυρίως σκέλος, οι επιδράσεις του οποίου έχουν αποτυπωθεί στις αναμενόμενες οικονομικές επιδόσεις, πλέον πρόσθετες δυνητικές δράσεις για επιπλέον οφέλη και απόδοση.

Κατά την ολοκλήρωση της σύνταξης του επικαιροποιημένου επιχειρηματικού σχεδίου εξετάστηκε εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της συμμετοχής και ανατέθηκε η διενέργεια ελέγχου απομείωσης σε εξωτερικό σύμβουλο.

Στον έλεγχο απομείωσης ορίστηκε ο όμιλος ΕΛΤΑ ως μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) για την επιμέτρηση της εύλογής του αξίας. Το ανακτήσιμο ποσό της ανωτέρω μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν

στις προβλέψεις χρηματοοικονομικών επιδόσεων του εγκεκριμένου από την διοίκηση των ΕΛΤΑ πενταετούς επιχειρηματικού πλάνου και μετά οι προβλέψεις προβλήθηκαν στο διηλεκές.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό των προβλέψεων των ταμειακών ροών στο πλαίσιο διενέργειας του ετήσιου ελέγχου για την απομείωση της συμμετοχής είναι οι ακόλουθες:

- Τα προϋπολογιστικά περιθώρια Κέρδους Προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων (ΚΠΤΦΑ) από το 2024-2028 υπολογίστηκαν με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών, προσαρμοσμένων προκειμένου να λάβουν υπόψη και τις αναμενόμενες μεταβολές κερδοφορίας και ανέρχονται σε 0%-9,5% επί των πωλήσεων.
- Για την προβολή των ταμειακών ροών στο διηλεκές χρησιμοποιήθηκε ρυθμός ανάπτυξης 1,9% για τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ.
- Το επιτόκιο προεξόφλησης (μετά φόρων) για τη ΜΔΤΡ ανήλθε σε 10%. Προκειμένου να καθοριστεί το προεξοφλητικό επιτόκιο των μονάδων χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία του Μέσου Σταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (Μ.Σ.Κ.Κ. ή WACC).
- Αναφορικά με την εκμετάλλευση των ακινήτων, η Διοίκηση των ΕΛΤΑ εκτιμά ότι θα αξιοποιηθούν με σημαντικές ωφέλειες στα πλαίσια του μετασχηματισμού του Ομίλου.

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, το ανακτήσιμο ποσό της ανωτέρω ΜΔΤΡ προσδιορίστηκε σε € 81,5 εκατ.. Καθώς το ποσό είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία, η Εταιρεία αποφάσισε να προχωρήσει σε αναγνώριση ζημίας απομείωσης € 18,5 εκατ. για την διαφορά μεταξύ ανακτήσιμης και λογιστικής αξίας επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της. Σημειώνεται ότι η εν λόγω άσκηση διενεργήθηκε μόνο για λογιστικούς σκοπούς και δεν περιλαμβάνει τη δυνητική θετική επίδραση λοιπών δράσεων, στα πλαίσια της ευρύτερης εφαρμογής του επικαιροποιημένου επιχειρηματικού σχεδίου της επιχείρησης, δράσεις που, ευλόγως, απαιτούν περαιτέρω ωρίμανση, ώστε να αποδώσουν τα αναμενόμενα.

Η διοίκηση της θυγατρικής θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια σε ερχόμενες περιόδους ώστε πέραν των δράσεων του κυρίως πλάνου, όπως περιγράφονται στο επικαιροποιημένο επιχειρηματικό σχέδιο, να εκμεταλλευτεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος από τις δυνητικές λοιπές δράσεις, για την επίτευξη επιδόσεων ανώτερων του βασικού σεναρίου, και σε μελλοντική περίοδο να προκύψει αντιστροφή της τωρινής πρόβλεψης απομείωσης.

(ε) Έλεγχος απομείωσης συγγενών επιχειρήσεων

Ο Όμιλος εξετάζει αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των επενδύσεων του σε συγγενείς επιχειρήσεις, και σε περίπτωση που υπάρχουν, συγκρίνει το ανακτήσιμο ποσό της κάθε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία. Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις ως προς το εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης αλλά και για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού, οι οποίες περιλαμβάνουν βασικές παραδοχές για την περίοδο των εκτιμωμένων ταμειακών ροών, τις ταμειακές ροές, τον ρυθμό ανάπτυξης των ροών και το επιτόκιο προεξόφλησης, προκειμένου να προσδιορίσει την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών συγγενούς εταιρείας.

(στ) Ωφέλιμη ζωή ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμωμένης ωφέλιμης ζωής τους. Η πραγματική ωφέλιμη ζωή τους επανεκτιμάται περιοδικά και ενδέχεται να διαφέρει λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως η τεχνική βαθμιαία απαξίωση.

(ζ) Απομείωση ιδιοχρησιμοποιούμενων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία, αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εξετάζουν σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων. Εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της εταιρείας που διενεργεί τον έλεγχο απομείωσης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης οι διοικήσεις των εταιρειών του Ομίλου συνεργάζονται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(η) Ύπαρξη ελέγχου ή ουσιώδους επιρροής στις συμμετοχές που μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος από το Ελληνικό Δημόσιο

Σύμφωνα με το ν.4389/2016, μεταβιβάστηκε στην Εταιρεία η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου σε διάφορες δημόσιες επιχειρήσεις. Η συμμετοχή αυτή αφορά σε κάποιες περιπτώσεις πλειοψηφικό ποσοστό και σε κάποιες περιπτώσεις μειοψηφικό ποσοστό. Για την

αξιολόγηση αν με το εκάστοτε ποσοστό συμμετοχής το Υπερταμείο ασκεί έλεγχο ή ουσιώδη επιρροή επί της οντότητας της οποίας οι μετοχές έχουν μεταφερθεί, για το σκοπό κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου ασκεί εκτιμήσεις και κρίσεις, οι οποίες αναλύονται στις Σημειώσεις 2.3.(α3), 2.3.(α4) και 2.3 (β).

(θ) Αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για τα οποία δεν υπάρχει ενεργή αγορά ή η διαπραγμάτευσή τους έχει ανασταλεί

Σύμφωνα με το ν.4389/2016, μεταβιβάστηκε στο Υπερταμείο η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου ποσοστού 0,96% στη Folli Follie, η οποία είναι εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Καθώς η μετοχή της Folli Follie σταμάτησε να διαπραγματεύεται στο ΧΑΑ και ακολούθησε η διαγραφή της από το ΧΑΑ, η αξία της έπρεπε να εκτιμηθεί με τη χρήση εκτιμήσεων και κρίσεων (Σημείωση 12.2).

(ι) Σκοπός χαρτοφυλακίου σε χρηματοοικονομικά στοιχεία που κατέχουν οι εταιρείες του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

Αρκετές εταιρείες του Υπερταμείου κατέχουν στο χαρτοφυλάκιο τους συμμετοχικούς τίτλους και άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία είτε για πώληση είτε για διακράτηση. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αυτών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώλησή του. Το επιχειρηματικό μοντέλο αποτελεί μια σημαντική κρίση που πραγματοποιούν οι διοικήσεις των εταιρειών του Ομίλου.

(ια) Αποτίμηση για σκοπούς αρχικής αναγνώρισης της αξίας των συγγενών επιχειρήσεων

Η αρχική αναγνώριση των συγγενών εταιρειών σε ενοποιημένο επίπεδο έγινε σύμφωνα με το ΔΛΠ 28/ παρ. 32 επί του μεριδίου του Υπερταμείου (με βάση το ποσοστό της) στην εύλογη αξία της εκάστοτε επιχείρησης, όπως αυτή ίσχυε και με τα γεγονότα και συνθήκες που επικρατούσαν κατά την ημερομηνία μεταβίβασης. Για την ΔΕΗ της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, η αξία που χρησιμοποιήθηκε προκύπτει με χρήση της χρηματιστηριακής αξίας την 01.01.2018 (ιεραρχία 1 εύλογης αξίας). Για τις συγγενείς εταιρείες ΔΑΑ και ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε κάποια ενεργή αγορά,

χρησιμοποιήθηκαν άλλες μέθοδοι αποτίμησης. Για τα δεδομένα και τις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα αποτίμησης όπου είναι δυνατό χρησιμοποιήθηκαν παρατηρήσιμα στοιχεία, αλλά όπου αυτό είναι αδύνατο απαιτήθηκαν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας. Αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης των συγγενών επιχειρήσεων. Οι μέθοδοι και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των εταιρειών ΔΑΑ και ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ αναλύονται στη Σημείωση 9.

(ιβ) Φόρος εισοδήματος, λοιποί φόροι και αναβαλλόμενη φορολογία

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε περιοδικούς ελέγχους από τις τοπικές φορολογικές αρχές των διαφόρων περιοχών όπου δραστηριοποιούνται. Η διαδικασία προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος, των λοιπών φόρων και της αναβαλλόμενης φορολογίας είναι πολύπλοκη και απαιτεί σε μεγάλο βαθμό να γίνουν εκτιμήσεις και κρίσεις. Υπάρχουν διάφορες συναλλαγές και υπολογισμοί των οποίων η τελική φορολογική έκβαση είναι αβέβαιη στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Σε περίπτωση που φορολογικά θέματα δεν έχουν διευθετηθεί με τις φορολογικές αρχές, η Διοίκηση της εκάστοτε εταιρείας του Ομίλου λαμβάνει υπόψιν την εμπειρία του παρελθόντος και τη συμβουλή ειδικών σε φορολογικά και νομικά θέματα προκειμένου να αναλύσει τα συγκεκριμένα γεγονότα και συνθήκες, να ερμηνεύσει τη σχετική φορολογική νομοθεσία, να εκτιμήσει τη θέση των φορολογικών αρχών σε αντίστοιχες υποθέσεις και να αποφασίσει εάν η φορολογική αντιμετώπιση θα γίνει αποδεκτή από τις φορολογικές αρχές ή αν χρειάζεται να αναγνωρίσει σχετικές προβλέψεις.

Εάν το τελικό αποτέλεσμα τυχόν ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος, τους λοιπούς φόρους και την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/υποχρέωση κατά την περίοδο οριστικοποίησης του αποτελέσματος.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον ή θα αναστραφούν ανάλογες αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις στην ίδια περίοδο. Σημαντικές εκτιμήσεις των διοικήσεων των θυγατρικών απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωρισθεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών

φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας.

(ιγ) Προσδιορισμός της διάρκειας μίσθωσης – Λογιστική μίσθωσης από το μισθωτή

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, ο Όμιλος εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που δημιουργούν ένα οικονομικό κίνητρο για να ασκήσει μια επιλογή επέκτασης ή να μην ασκήσει μια επιλογή τερματισμού. Οι επιλογές επέκτασης (ή οι περίοδοι με τις επιλογές τερματισμού) περιλαμβάνονται μόνο στη μίσθωση, εάν η μίσθωση είναι εύλογα βέβαιη ότι θα παραταθεί (ή δεν θα τερματιστεί). Εάν υπάρχουν σημαντικές κυρώσεις για να τερματιστεί μια μίσθωση (ή να μην επεκταθεί), ο Όμιλος είναι συνήθως εύλογο να επεκτείνει (ή να μην τερματίσει) τη μίσθωση. Εάν οι βελτιώσεις μίσθωσης ακινήτων αναμένεται να έχουν σημαντική υπολειπόμενη αξία, ο Όμιλος είναι αρκετά εύλογο να επεκτείνει (ή να μην τερματίσει) τη μίσθωση. Διαφορετικά, ο Όμιλος εξετάζει άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των ιστορικών χρόνων μίσθωσης και του κόστους και της διακοπής που απαιτούνται για την αντικατάσταση του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου. Οι περισσότερες δυνατότητες επέκτασης σε μισθώσεις γραφείων και οχημάτων δεν έχουν συμπεριληφθεί στην υποχρέωση μίσθωσης, επειδή ο Όμιλος θα μπορούσε να αντικαταστήσει τα περιουσιακά στοιχεία χωρίς σημαντικό κόστος ή διακοπή λειτουργίας. Η περίοδος μίσθωσης επανεκτιμάται όταν μια επιλογή ασκείται (ή δεν ασκείται) ή ο Όμιλος καθίσταται υποχρεωμένος να την ασκήσει (ή να μην την ασκήσει). Η εκτίμηση της εύλογης βεβαιότητας αναθεωρείται μόνο εάν συμβεί ένα σημαντικό συμβάν ή μια σημαντική μεταβολή των συνθηκών, η οποία επηρεάζει την εκτίμηση αυτή και βρίσκεται υπό τον έλεγχο του μισθωτή.

(ιδ) Εκτίμηση επίδρασης απόφασης του ΣτΕ για τη μεταβίβαση 10.119 ακινήτων του Δημοσίου

Με την υπ' αριθμ. 86/18.6.2018 (ΦΕΚ/Β' 2317/19.6.2018) απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής

Πολιτικής (ΚΥΣΟΙΠ), εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Οικονομικών να εκδώσει τις σχετικές πράξεις και να προβεί σε κάθε αναγκαία ενέργεια προς μεταβίβαση στην ΕΤΑΔ δέκα χιλιάδων εκατόν δεκαεννέα [10.119] ακινήτων, κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου, όπως αυτά εξειδικεύονται με Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ) στο Παράρτημα Ι.. Σε εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης του ΚΥΣΟΙΠ εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΥΠΟΙΚ 0004586 ΕΞ2018/19.6.2018 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β' 2320/19.6.2018), με την οποία προβλέφθηκε η μεταβίβαση στην ΕΤΑΔ, κατ' άρθρα 196 παρ. 6 και 209 του ν. 4389/2016, των ανωτέρω δέκα χιλιάδων εκατόν δεκαεννέα (10.119) ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου που διαλαμβάνονταν στην αριθμ. 86/18.06.2018 (ΦΕΚ Β' 2317/19.06.2018) απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (ΚΥΣΟΙΠ).

Ωστόσο στα 10.119 ακίνητα που θα περιέρχονταν στην κυριότητα της ΕΤΑΔ, με τη καταχώριση κάθε μεταβιβασθέντος ακινήτου στο κτηματολόγιο, περιλαμβάνονταν και 2.445 ακίνητα αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών, που ήταν ήδη καταχωρισμένα στο Χαρτοφυλάκιο της ΕΤΑΔ (Μητρώο/MIS), ως καταγεγραμμένα δημόσια ακίνητα (ΑΒΚ), δυνάμει των διατάξεων του ν. 973/1979 σε συνδυασμό με το άρθρο 196 του ν. 4389/2016. Εξ αυτών των 2.445 ακινήτων αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και ήδη καταχωρισμένων στο Μητρώο της ΕΤΑΔ δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, υπάρχουν 222 ακίνητα συνολικής εύλογης αξίας την 31.12.2023 ποσού € 113 εκατ. περίπου που έχουν ήδη αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΤΑΔ.

Υπό τα ανωτέρω δεδομένα θεωρούμε ότι οι πρόσφατες αποφάσεις του ΣτΕ (Δ' Τμήμα) με αριθμούς 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934/2020, με τις οποίες ακυρώνονται οι υπ' αριθμ. 86/18.6.2018 και 0004586 ΕΞ2018/ 19.6.2018 αποφάσεις του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής και του Υπουργού Οικονομικών, δεν θα έχουν καμία επίδραση στα ακίνητα που έχουν αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΤΑΔ.

5. Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία

		ΟΜΙΛΟΣ					
		Σημ - Κτίρια - γήπεδα τεχνικές εγκατα- στάσεις	Μηχαν/κός εξοπλισμός	Μεταφορι- κά μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Πάγια υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης 01.01.2022 (Δημο- σιευμένο)		2.752.736.116	674.075.111	960.164.199	219.354.253	30.456.963	4.636.786.642
Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	2.25	13.668.253	-	-	-	-	13.668.253
Κόστος κτήσης 01.01.2022 (Μετά την αναπροσαρμογή)		2.766.404.369	674.075.111	960.164.199	219.354.253	30.456.963	4.650.454.895
Προσθήκες		4.445.756	3.869.347	8.759.132	5.712.229	55.249.488	78.035.952
Πωλήσεις/Διαγραφές		-	(73.373)	(19.513)	(39.152)	(79.850)	(211.888)
Μεταφορές από επενδυτικά ακίνητα	6	350.400	-	-	-	-	350.400
Μεταφορές σε επενδυτικά ακίνητα	6	(841.237)	-	-	-	-	(841.237)
Λοιπές μεταφορές		16.782.135	1.973.286	519.380	1.009.585	(20.284.386)	-
Κόστος κτήσης 31.12.2022		2.787.141.423	679.844.371	969.423.198	226.036.915	65.342.215	4.727.788.122
Κόστος κτήσης 01.01.2023		2.787.141.423	679.844.371	969.423.198	226.036.915	65.342.215	4.727.788.122
Προσθήκες		644.908	2.074.943	1.547.266	4.405.829	26.590.613	35.263.559
Πωλήσεις/Διαγραφές		-	(4.100)	(6.000)	(757.899)	-	(767.999)
Μεταφορές σε επενδυτικά ακίνητα	6	(44.688)	-	-	-	-	(44.688)
Λοιπές μεταφορές		10.110.398	589.777	(31.775)	28.374	(10.699.002)	(2.228)
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία από αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	(1.407.505.868)	(216.009.168)	(40.892.373)	(53.583.803)	(65.680.696)	(1.783.671.908)
Κόστος κτήσης 31.12.2023		1.390.346.173	466.495.823	930.040.316	176.129.416	15.553.130	2.978.564.858
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απο- μείωσης 01.01.2022		(1.047.951.575)	(453.795.031)	(843.618.784)	(205.804.641)	(2.688.471)	(2.553.858.502)
Αποσβέσεις χρήσης		(44.072.631)	(21.519.352)	(21.092.447)	(3.416.696)	-	(90.101.126)
Πωλήσεις/Διαγραφές		1.060	73.374	10.417	24.098	-	108.949
Λοιπές μεταφορές		1.470	-	5.000	(6.470)	-	-
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απο- μείωσης 31.12.2022		(1.092.021.676)	(475.241.009)	(864.695.814)	(209.203.709)	(2.688.471)	(2.643.850.679)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απο- μείωσης 01.01.2023		(1.092.021.676)	(475.241.009)	(864.695.814)	(209.203.709)	(2.688.471)	(2.643.850.679)
Αποσβέσεις χρήσης		(27.811.048)	(16.154.877)	(20.273.097)	(3.593.843)	-	(67.832.866)
Πωλήσεις/Διαγραφές		-	1.298	960	734.399	-	736.658
Αναστροφή απομείωσης	28	13.196.117	-	-	-	-	13.196.117
Σωρευμ. αποσβέσεις ενσώματων περιουσιακών στοιχείων από αποε- πένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	675.796.738	171.462.729	26.770.721	48.989.667	2.326.705	925.346.559
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απο- μείωσης 31.12.2023		(430.839.869)	(319.931.859)	(858.197.230)	(163.073.486)	(361.766)	(1.772.404.211)
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2022 (Αναθεωρημένο)		1.695.119.747	204.603.362	104.727.384	16.833.206	62.653.744	2.083.937.443
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2023		959.506.304	146.563.964	71.843.086	13.055.930	15.191.364	1.206.160.647

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		Σύνολο
	Κτίρια - γήπεδα - τεχνικές εγκαταστάσεις	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	
Κόστος κτήσης 01.01.2022	128.965	221.761	350.726
Προσθήκες	11.148	37.003	48.151
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(5.080)	(5.080)
Κόστος κτήσης 31.12.2022/ 01.01.2023	140.113	253.684	393.797
Προσθήκες	3.450	70.804	74.254
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(8.718)	(8.718)
Κόστος κτήσης 31.12.2023	143.563	315.770	459.333
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2022	(43.270)	(94.040)	(137.310)
Αποσβέσεις χρήσης	(21.535)	(33.827)	(55.362)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	1.166	1.166
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2022/ 01.01.2023	(64.805)	(126.701)	(191.506)
Αποσβέσεις χρήσης	(24.815)	(37.427)	(62.242)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	5.057	5.057
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2023	(89.620)	(159.071)	(248.691)
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2022	75.308	126.983	202.291
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2023	53.943	156.699	210.642

Εμπράγματα Βάρη:

Επί των ιδιοχρησιμοποιούμενων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

Επί των ιδιοχρησιμοποιούμενων πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου, την 31η Δεκεμβρίου 2023 έχουν προσημειωθεί ακίνητα της θυγατρικής ΕΛΤΑ για δάνεια που έχει πάρει από το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων (5 στον αριθμό) και την Τράπεζα Αττικής (7 στον αριθμό).

Πάγια υπό κατασκευή:

Στον Όμιλο, τα πάγια υπό κατασκευή κατά την 31.12.2023 αφορούν κυρίως α) €7,1 εκατ. από τον υπο-όμιλο ΟΑΣΑ και συγκριμένα έργα για την ανάταξη και ανακατασκευή συρμών από τη θυγατρική ΣΤΑ.ΣΥ., β) €4,2 εκατ. από τη θυγατρική ΕΤΑΔ για τον εκσυγχρονισμό, αποκατάσταση και αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων των υποκαταστημάτων της εταιρείας στις περιοχές Φανάρι (Ροδόπη), Καϊάφα, Σπήλαια Δυρού, Αχίλλειο (Κέρκυρα), καθώς και την εγκατάσταση υποσταθμού ΔΕΔΔΗΕ στο Σπήλαιο Δυρού με την συγχρηματοδότηση του ΕΣΠΑ και γ) €3,5 εκατ. από τη θυγατρική ΔΕΘ για κεφαλαιοποιημένα κονδύλια για την ανάπτυξη του Διεθνούς Εκθεσιακού Κέντρου Θεσσαλονίκης.

Τα πάγια υπό κατασκευή κατά τη συγκρίσιμη χρήση αφορούσαν κυρίως έργα για την επέκταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης των θυγατρικών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ ύψους € 41 εκατ. (οι σωρευμένες αποσβέσεις/ ζημιές απομείωσης αφορούν απομειώσεις επί αυτών), καθώς και έργα για την ανάταξη και ανακατασκευή συρμών από την ΣΤΑ.ΣΥ. ύψους € 7 εκατ.. Το υπόλοιπο ποσό αφορούσε λοιπές βελτιώσεις και εργασίες σε κτίρια και τεχνικές εγκαταστάσεις θυγατρικών του Ομίλου.

Ωφέλιμη ζωή παγίων:

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων του ενεργητικού, εκτός των γηπέδων και οικοπέδων που δεν αποσβένονται, υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Κτίρια και τεχνικές εγκαταστάσεις από 4 έως 100 έτη.
- Μηχανολογικός εξοπλισμός από 3 έως 33 έτη.

- Μεταφορικά μέσα από 5 έως 33 έτη.
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός από 3 έως 33 έτη.

Έλεγχος απομείωσης:

Κατά την ημερομηνία μεταβίβασης της συμμετοχής των Δημόσιων Επιχειρήσεων στο Υπερταμείο, σε διάφορες εκ των μεταβιβασθέντων θυγατρικών τα πιστοποιητικά Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών από προηγούμενα έτη έφεραν επιφυλάξεις σχετικά με πιθανή απομείωση της αξίας τους. Για την επίλυση του χρονίζοντος αυτού θέματος, θυγατρικές με σημαντικό ύψος ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων εκκίνησαν διαδικασίες ελέγχου απομείωσης. Στις περισσότερες εκ των θυγατρικών ο έλεγχος αυτός ολοκληρώθηκε πριν τη δημοσίευση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018 και το ποσό της απομείωσης αναγνωρίστηκε από τον Όμιλο ως διόρθωση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων και της καθαρής θέσης των θυγατρικών που μεταβιβάστηκαν κατά την ημερομηνία μεταβίβασης και ανήλθε σε €184,8 εκατ..

Όσον αφορά τις προσαρμογές στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κατά την ημερομηνία απόκτησης για θέματα που προϋπήρχαν της μεταβίβασης, τα θέματα αυτά εντοπίστηκαν εντός 12μήνου από την απόκτηση και το μεγαλύτερο πλήθος αυτών επιλύθηκε σε προηγούμενα έτη. Η μόνη περίπτωση που εκκρεμούσε ήταν η ολοκλήρωση του ελέγχου απομείωσης ακινήτων για μια εκ των θυγατρικών, η οποία παρέμενε σε εκκρεμότητα λόγω της περιπλοκότητας και των μεταβολών των παραμέτρων της άσκησης. Οποιοσδήποτε διορθωτικές εγγραφές προκύπταν κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής και αφορούσαν την προ της μεταβίβασης περίοδο θα καταχωρούνταν με αναδρομική ισχύ μέσω της διόρθωσης της καθαρής θέσης πρώτης ενοποίησης της εταιρείας αυτής.

Η εν λόγω άσκηση πλέον ολοκληρώθηκε και προέκυψε διορθωτική μεταβολή στα «ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία» ύψους € 13,7 εκατ. προ φόρων ή € 10,7 εκατ. μετά την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας. Ο Όμιλος προχώρησε σε καταχώρηση της εν λόγω διαφοράς μέσω αναδρομικής αναμόρφωσης της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων, της αναβαλλόμενης φορολογίας και του αποθεματικού πρώτης ενοποίησης, από την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου που εμφανίζεται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις, ήτοι από την 01.01.2022 υιοθετώντας τον ανωτέρω λογιστικό χειρισμό όπως είχε γνωστοποιήσει από προηγούμενα έτη (για περισσότερες πληροφορίες δείτε τη Σημ. 2.25).

Αναστροφή Απομείωσης:

Το κονδύλι περιλαμβάνει αναστροφές απομείωσης από τη θυγατρική ΕΛΤΑ ύψους €13,2 εκατ.. Πιο συγκεκριμένα, η θυγατρική ΕΛΤΑ κατά τη χρήση 2018, αξιολογώντας τις τότε υφιστάμενες συνθήκες, είχε προβεί στην διαπίστωση της ύπαρξης σημαντικών ενδείξεων ότι η λογιστική αξία του χαρτοφυλακίου των ακινήτων της (οικοπέδων και κτιρίων), υπολείπεται της αντίστοιχης ανακτήσιμης αξίας τους. Σύμφωνα με την τότε μελέτη αποτίμησης του λόγω χαρτοφυλακίου από ανεξάρτητο εκτιμητή, η εταιρεία είχε προβεί σε σημαντική απομείωση των αξιών των ενσώματων παγίων της.

Η διοίκηση της εταιρείας εφαρμόζοντας τα οριζόμενα του ΔΛΠ 36 και εκτιμώντας ότι υπάρχουν ενδεί-

ξεις ότι η ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί σε προγενέστερη χρήση ενδεχομένως μπορεί να ανακτηθεί μερικώς ή πλήρως, προέβη στην επανεκτίμηση της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου ακινήτων της, αναθέτοντας την εργασία σε ανεξάρτητο εκτιμητή ακινήτων. Ως ημερομηνία εκτίμησης ορίστηκε η 31η Δεκεμβρίου 2023 και η εκτίμηση του χαρτοφυλακίου ακινήτων διενεργήθηκε σύμφωνα με τα Διεθνή Εκτιμητικά Πρότυπα (IVS) του Διεθνούς Συμβολαίου Εκτιμητικών Προτύπων (IVSC) και τα Ευρωπαϊκά Εκτιμητικά Πρότυπα. Από την επανεκτίμηση της εύλογης αξίας των ακινήτων προέκυψε συνολικό κέρδος ποσού €13,2 εκατ. που έχει απεικονιστεί στα «Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως και επιχορηγήσεις» και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Έσοδα από αναστροφή απομείωσης ιδιοχρ/νων περιουσιακών στοιχείων» (Σημείωση 28).

6. Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 01.01.2022 (Δημοσιευμένο)		1.315.886.102	-
Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	2.25	(20.698.835)	-
Υπόλοιπο 01.01.2022 (Μετά την αναπροσαρμογή)		1.295.187.267	-
Εύλογη αξία ακινήτων που μεταβιβάστηκαν από/ (προς) το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος (α)	18	76.959.620	-
Λοιπές προσθήκες		58.319	-
Πωλήσεις/Διαγραφές		(1.897.250)	-
Κέρδη από αναπροσαρμογή εύλογης αξίας		47.436.182	-
Μεταφορές σε ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	5	(350.400)	-
Μεταφορές από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	5	841.237	-
Υπόλοιπο 31.12.2022		1.418.234.975	-
Υπόλοιπο 01.01.2023		1.418.234.975	-
Εύλογη αξία ακινήτων που μεταβιβάστηκαν από/ (προς) το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος (α)	18	78.884.062	-
Πωλήσεις/Διαγραφές		(36.566.073)	-
Κέρδη από αναπροσαρμογή εύλογης αξίας		41.542.703	-
Μεταφορές από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	5	44.688	-
Υπόλοιπο 31.12.2023		1.502.140.355	-

Το έσοδο από τις εκμισθώσεις ακινήτων που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων για την τρέχουσα χρήση ανέρχεται σε € 64,4 εκατ. (31.12.2022: € 55,4 εκατ.) (Σημείωση 26).

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου απομείωσης ακινήτων για μια εκ των θυγατρικών, προέκυψε διορθωτική μεταβολή στις «Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων» ύψους € (20,7) εκατ. προ φόρων ή € (16,1) εκατ. μετά την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας. Ο Όμιλος προχώρησε σε καταχώρηση της εν λόγω διαφοράς μέσω αναδρομικής αναμόρφωσης της αξίας των επενδυτικών ακινήτων, της αναβαλλόμενης φορολογίας και του αποθεματικού πρώτης ενοποίησης, από την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου που εμφανίζεται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις, ήτοι από την 01.01.2022 υιοθετώντας τον ανωτέρω λογιστικό χειρισμό όπως είχε γνωστοποιήσει από προηγούμενα έτη (για περισσότερες πληροφορίες δείτε τη Σημ. 2.25).

Οι επιμετρήσεις εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων έχουν καταχωρηθεί στο 3ο Επίπεδο Ιεραρχίας της εύλογης αξίας. Η αποτίμηση των επενδύσεων σε ακίνητα στην εύλογη αξία κατά την 31.12.2023, διενεργήθηκε με βάση έκθεση ανεξάρτητου εκτιμητή. Ο εκτιμητής εφάρμοσε τα Διεθνή Αναγνωρισμένα Πρότυπα Εκτιμήσεων – International Valuation Standards – IVS και έλαβε υπόψη τις οδηγίες και κώδικες του Βασιλικού Ινστιτούτου Ορκωτών Πραγματογνομόνων (Royal Institute of Chartered Surveyors – RICS) της Μεγάλης Βρετανίας και κώδικες του Βασιλικού Ινστιτούτου Ορκωτών Πραγματογνομόνων (Royal Institute of Chartered Surveyors – RICS) της Μεγάλης Βρετανίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εκτιμητών (European Group of Valuers Associations – TEGOVA).

Οι βασικές μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:

1. Η προσέγγιση της αγοράς ή συγκριτικής (Sales Comparison Approach - Market Approach) θεωρείται ότι αντανάκλα την πλέον αξιόπιστη ένδειξη αξίας, για ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία για τα οποία υφίσταται οργανωμένη δευτερεύουσα αγορά και διαμορφώνει την αξία με βάση την ανάλυση και σύγκριση παλαιότερων ή πρόσφατων αγοραπωλησιών συγκρίσιμων παγίων. Βασίζεται στην υπόθεση ότι, ένας ενημερωμένος αγοραστής δε θα πλήρωνε για την απόκτηση μίας

ιδιοκτησίας ή ενός παγίου, περισσότερο από το κόστος αγοράς ενός παρόμοιου, για την ίδια ακριβώς χρήση και σκοπιμότητα.

2. Η Προσέγγιση του Αποσβεσμένου Κόστους Αντικατάστασης (Cost Approach), υπολογίζει καταρχήν την αξία της γης και στη συνέχεια υπολογίζει αξία για την κατασκευή των κτισμάτων ως νέων. Στη συνέχεια και αναλόγως της κατάστασης συντηρήσεως, παλαιότητας, τεχνολογικής και τεχνικής απαξίωσης που παρουσιάζουν τα κτίσματα εφαρμόζεται συντελεστής απόσβεσης με βάση τον οποίο απομειώνεται η αξία κατασκευής των κτισμάτων. Οι δύο αξίες, ήτοι αναπόσβεστη αξία γης και αποσβεσμένη αξία κτισμάτων, θα προστίθεται και θα προκύπτει η αξία του ακινήτου.
3. Η προσέγγιση της προσόδου (Income Capitalisation Approach), η οποία εφαρμόστηκε κατά κύριο λόγο στην αποτίμηση επιχειρήσεων ή άυλων περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων και καθορίζει την αξία, με βάση την κεφαλαιοποίηση των πηγών προσόδου την οποία αποφέρει ή μπορεί να αποφέρει η ιδιοκτησία, σύμφωνα με την παρούσα χρήση της. Η προσέγγιση της προσόδου εφαρμόζεται επιπλέον και για τη διαπίστωση της αξίας ακινήτων, κυρίως επενδυτικών ή εμπορικών ή δυνάμενων να μισθωθούν, όπου ως εκμετάλλευση θεωρείται η δυνητική μίσθωση του ακινήτου και της προσόδου που δύναται να επιτευχθεί από την κεφαλαιοποίηση των μισθωμάτων. Δύο τεχνικές μπορεί να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή της προσέγγισης της προσόδου για την εκτίμηση επενδυτικών κυρίως ακινήτων: η τεχνική της άμεσης κεφαλαιοποίησης (Direct Capitalization) και η τεχνική των απομειούμενων ταμειακών ροών (Discounted Cash Flow Analysis).
4. Η προσέγγιση της εναπομένουσας αξίας ή υπολειμματική (Residual Method), η οποία εφαρμόζεται κυρίως για τον υπολογισμό της αξίας γηπέδων κατάλληλων για αξιοποίηση ή ακινήτων που χρήζουν ανακαίνισης προκειμένου να προχωρήσει η περαιτέρω αξιοποίησής τους (redevelopment properties).

(α) Αναγνώριση νέων ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων, τα οποία πληρούν, κατά την κλειόμενη χρήση τις προϋποθέσεις αναγνώρισης σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ

Εντός της τρέχουσας χρήσης αναγνωρίστηκαν από τις θυγατρικές ΕΤΑΔ και ΓΑΙΑΟΣΕ επιπλέον επενδυτικά ακίνητα/ δικαιώματα διαχείρισης και

εκμετάλλευσης επί ακινήτων αξίας € 89,6 εκατ. (2022: € 77,0 εκατ.) (σημ.18), τα οποία οι διοικήσεις τους έκριναν ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 196 του ν.4389/2016 και των κριτηρίων των ΔΠΧΑ.

Στην περίπτωση των νέων ακινήτων/ δικαιωμάτων που αναγνωρίστηκαν από τις θυγατρικές κατ'εφαρμογή των προβλέψεων του Ν. 4389/2016 και τους ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα, η αρχική αναγνώριση (είτε με την ψήφιση του νόμου, είτε μεταγενέστερα με την πρόοδο της διαδικασίας σταδιακής ταυτοποίησης των τίτλων των ακινήτων αυτών, την κατανόηση και καταγραφή των στοιχείων και ιδιοτήτων τους και την αποτίμηση και καταχώριση/ λογιστικοποίηση τους) πραγματοποιήθηκε στην εύλογη αξία και η διαφορά κόστους και εύλογης αξίας αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια, καθώς αφορά συναλλαγή με τον απώτερο μέτοχο.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές αναγνωρίζουν νέα περιουσιακά στοιχεία/ δικαιώματα, στα οποία δεν έχουν την πλήρη κυριότητα αλλά δικαίωμα χρήσης διαχείρισης και εκμετάλλευσης, αυτά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία του δικαιώματος. Σε περίπτωση που για τον καθορισμό της αξίας του δικαιώματος χρησιμοποιείται ως βάση εκκίνησης η αξία του ακινήτου υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας, η αξία του δικαιώματός τους επί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, προσδιορίζεται με την εφαρμογή κατάλληλων τροποποιήσεων έτσι ώστε η εύλογη αξία να ανταποκρίνεται στην εύλογη αξία του δικαιώματος χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης (και όχι πλήρους κυριότητας). Σε τέτοιες αποτιμήσεις συνήθως είναι η χρησιμοποίηση της Έννοιας της Επικαρπίας, σύμφωνα με την οποία η χρήση και εκμετάλλευση επί μακρού χρόνου ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου, το οποίο ανήκει κατά κυριότητα σε άλλον, δεν μπορεί να ξεπεράσει τα 8/10 της αξίας του περιουσιακού στοιχείου υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας.

Περαιτέρω, στη θυγατρική ΕΤΑΔ, έχει παραχωρηθεί μέχρι τη λήξη της διάρκειάς της (2097), η χρήση και εκμετάλλευση των ακινήτων που ανήκουν στον Ε.Ο.Τ. και ως εκ τούτου, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη πρακτική και την έννοια της Επικαρπίας, η Αξία των Ασώματων Περιουσιακών Στοιχείων της, δηλαδή η αξία των δικαιωμάτων διοίκησης, διαχείρισης, εκμετάλλευσης και αξιο-

ποίησης των ακινήτων του ΕΟΤ δεν μπορεί να ξεπεράσει το 80% της εμπορικής αξίας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας. Για τα υπόλοιπα δε ακίνητα που προέρχονται από τον ΕΟΤ η αξία υπολογίζεται στο 100%, υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας. Η μεθοδολογία αυτή εφαρμόζεται για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν Δικαιώματα Διοίκησης, Διαχείρισης, Εκμετάλλευσης και Αξιοποίησης των ακινήτων του ΕΟΤ (π.χ. για τους Αιγιαλούς), ενώ για τα ακίνητα του ΕΟΤ που πλέον ανήκουν υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας στην ΕΤΑΔ η αξία τους υπολογίζεται στο 100% της εύλογης αξίας τους την περίοδο αναφοράς.

Όσον αφορά τις βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των επενδυτικών ακινήτων της ΕΤΑΔ παρουσιάζονται παρακάτω:

1. Στα ακίνητα του χαρτοφυλακίου της ΕΤΑΔ ή σε τμήματά τους, τα οποία σύμφωνα με τα στοιχεία που διατέθηκαν, εντάσσονται σε θεσμοθετημένες περιοχές «Natura» ή «Ramsar» και έχουν επιφάνεια μικρότερη των 10 στρ, θεωρήθηκε κατά παραδοχή ότι υφίσταται υπό προϋποθέσεις δυνατότητα αξιοποίησης των εν λόγω ακινήτων και ως εκ τούτου τους προσέδωσε αξία με την εφαρμογή μειωτικού συντελεστή της τάξεως έως και 85% προκειμένου να αντανakλάται ο κίνδυνος της αξιοποίησής τους λόγω των ειδικών πολεοδομικών δεσμεύσεων που επιβάλλουν ειδική διαδικασία αδειοδότησης. Σε ακίνητα τα οποία εντάσσονται σε θεσμοθετημένες περιοχές «Natura» ή «Ramsar», έχουν επιφάνεια μεγαλύτερη των 10 στρ. και δεν έχουν επιπλέον περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, δεν εφαρμόζεται μειωτικός συντελεστής.
2. Για ακίνητα τα οποία εμφανίζουν ειδικές δεσμεύσεις (πολεοδομικές και νομικές) κατά την ημερομηνία εκτίμησης, όπως επί παραδείγματι μη οικοδομήσιμα ακίνητα λόγω μη ολοκληρωμένης πράξης εφαρμογής, σε εξέλιξη αρχαιολογική ανασκαφή, χαρακτηρισμένοι χώροι πρασίνου, καταπατημένες ή διεκδικούμενες εκτάσεις, υιοθετήθηκαν συντελεστές απομείωσης της αξίας προκειμένου να αντανakλάται η δυσκολία εκμετάλλευσης των εν λόγω ακινήτων. Τα ποσοστά απομείωσης της αξίας, τα οποία εφαρμόστηκαν για πολεοδομικές δεσμεύσεις κυμάνθηκαν από 20% - 90% ανάλογα τη δέσμευση:

Κατηγορίες Πολεοδομικών Περιορισμών	Μειωτικός Συντελεστής (%)
Ακίνητο στο οποίο δεν έχουν καθορισθεί οι χρήσεις, διατηρητέο κτίσμα, σε εξέλιξη πράξη εφαρμογής, υφίσταται συνιδιοκτησία στο ακίνητο	έως 20%
Πεδίο Βολής, Μακρόστενο - Μη οικοδομήσιμο ακίνητο, παλαιός αιγιαλός, έλος, παρόχθια - παραλίμνια έκταση, ρυμοτομούμενο ακίνητο	έως 50%
Βοσκότοπος, ακίνητο πρώην λατομείο	έως 60%
Βραχώδης έκταση - Δυσκολία αξιοποίησης	έως 80%
Δασικό τμήμα, ακίνητα με ειδικούς πολεοδομικούς περιορισμούς	έως 85%
Ακίνητα χαρακτηρισμένοι ως χώροι πρασίνου, αρχαιολογικοί χώροι	έως 90%
Δίκτυο NATURA 2000: Επιφάνεια <10 στρ και με επιπλέον περιβαλλοντικές δεσμεύσεις	έως 85%

Τα ποσοστά απομείωσης της αξίας, τα οποία εφαρμόστηκαν για νομικές δεσμεύσεις κυμάνθηκαν από 30% - 80% ανάλογα με τη δέσμευση:

Κατηγορίες Νομικών Περιορισμών	Μειωτικός Συντελεστής (%)
Διεκδικούμενα ακίνητα	έως 30%
Κατεχόμενα, καταπατημένα, προσκυρωτέα, αμφίβολα	έως 50%
Παραχωρημένα, ειδικής φύσης ακίνητα	έως 80%

3. Εφόσον σε ακίνητα της θυγατρικής ΕΤΑΔ με απαγορευτικές δεσμεύσεις των γηπεδικών τους εκτάσεων, όπως σε δάση, σε αρχαιολογικούς χώρους, σε περιοχές «Natura» ή «Ramsar» κλπ, διαπιστώθηκε από τα στοιχεία η ύπαρξη κτιριακών εγκαταστάσεων, αυτά εκτιμήθηκαν με βάση την προσέγγιση του κόστους, οπότε και η εύλογη αξία του ακινήτου προέκυψε από το άθροισμα του απαξιωμένου κόστους αντικατάστασης (DRC) των κτιριακών εγκαταστάσεων και της αξίας της γης η οποία προέκυψε με την προσέγγιση της Αγοράς και με βάση τον υλοποιημένο συντελεστή δόμησης.
4. Σε ακίνητα ή τμήματα ακινήτων εκτός σχεδίου πόλεως για τα οποία όμως από τα στοιχεία τα οποία χορηγήθηκαν ή συλλέχθηκαν από τον εκτιμητή, προκύπτει η ένταξή τους στο σχέδιο πόλεως ο εκτιμητής προσέδωσε αυξητικό συντελεστή της αξίας (μεταξύ 20%- 40%) για εκτός σχεδίου πόλεως ακίνητα.
5. Η αξία των γηπεδικών εκτάσεων εντός και εκτός σχεδίου καθώς και η αξία των ακινήτων για τα οποία ήταν εφικτός ο εντοπισμός αξιόπιστων συγκριτικών στοιχείων, εφαρμόστηκε η προσέγγιση της αγοράς, προσδίδοντας την ενδεδειγμένη τιμή (€/τ.μ.) κατόπιν σχετικής διερεύνησης της αγοράς (σε επίπεδο Νομού ή περιοχής εκάστου ακινήτου) πραγματοποιώντας παράλληλα τις αναγκαίες προσαρμογές στα συγκριτικά ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά εκάστου εκτιμώμενου ακινήτου. Οι προσαρμογές επί των συγκριτικών αφορούν:
 - Την απομείωση της ζητούμενης τιμής πώλησης, όπως προέκυψε από την εργασία γραφείου σε ποσοστό που κυμαίνεται κατά περίπτωση από 0% έως 20%, ανάλογα με τα στοιχεία του συγκριτικού στοιχείου έτσι ώστε να ποσοτικοποιηθεί η διαφορά μεταξύ της ζητούμενης τιμής και της τιμής πώλησης

στην οποία θα κατέλγη μια δυνητική αγοραπωλησία έπειτα από διαπραγμάτευση μεταξύ αγοραστή και πωλητή.

- Την απομείωση της ζητούμενης τιμής πώλησης ανάλογα με το χρόνο παραμονής του εντοπισθέντος συγκριτικού στοιχείου στην αγορά.
- Την προσαρμογή της ζητούμενης τιμής πώλησης ή μίσθωσης, ανάλογα με τα φυσικά χαρακτηριστικά του συγκριτικού στοιχείου (τοποθεσία, επιφάνεια, πρόσοψη, όροφος, έτος κατασκευής κλπ.).

6. Τα μισθωμένα ακίνητα αποτιμήθηκαν με τη χρήση της προσέγγισης της προσόδου και ειδικότερα τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, με βάση τα μελλοντικά μισθώματα. Επί των μελλοντικών αυτών μισθωτικών εισοδημάτων υπολογίστηκε συντελεστής επισφαλειών από 5% μέχρι 15% με κριτήριο κυρίως το μέχρι την ημερομηνία εκτίμησης ιστορικό εξυπηρέτησης των σχετικών μισθωτικών συμβάσεων και άλλους παράγοντες που κατά την κρίση του εκτιμητή σχετίζονται με την πιθανότητα κανονικής εξυπηρέτησης αυτών στο μέλλον. Υπολογίστηκε επιπλέον στο τέλος της περιόδου, η υπολειμματική αξία του υπό εκτίμηση ακινήτου, με την τεχνική της κεφαλαιοποίησης των μισθωτικών εισοδημάτων κατά το πρώτο έτος μετά την λήξη της περιόδου. Οι αξίες που προέκυψαν κατά τα ανωτέρω, μεταφέρθηκαν στη συνέχεια σε παρούσες αξίες με συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος θα προκύπτει από την εκτιμώμενη απόδοση του εκάστοτε επαγγελματικού ακινήτου (Yield 3,5% έως 12%) πλέον του μέσου εκτιμώμενου συντελεστή ανάπτυξης (average GDP growth ή Μ.Ε.Σ.Α.) ο οποίος ταυτίζεται με την προσδοκώμενη εξέλιξη του εγχώριου Α.Ε.Π και παρατίθεται κατωτέρω σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Έτος	2024	2025	2026	2027	2028
Μ.Ε.Σ.Α.	2,00%	1,40%	1,40%	1,20%	1,10%

7. Ο υπολογισμός του ρυθμού αύξησης των μισθωμάτων βασίστηκε στις υφιστάμενες μισθωτικές συμβάσεις. Η ακόλουθη παραδοχή πραγματοποιήθηκε για το δείκτη τιμών καταναλωτή, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Έτος	2024	2025	2026	2027	2028
ΔΤΚ	2,70%	2,00%	2,10%	1,90%	1,90%

8. Μηδενικές εύλογες αξίες προσδόθηκαν από τον εκτιμητή σε επιμέρους διακεκριμένα ακίνητα, μόνο όταν κατόπιν αξιολόγησης των στοιχείων, τα οποία χορηγήθηκαν από την ΕΤΑΔ ή διαπίστωσε ο ίδιος από στοιχεία της βάσης δεδομένων του ή από πληροφόρηση την οποία είχε από τρίτους, ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν κατά την ανεξάρτητη γνώμη του να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής ή οιασδήποτε μορφής εμπορικής εκμετάλλευσης λόγω ειδικών πολεοδομικών, χωροταξικών ή και άλλων διοικητικών περιορισμών. Οι λόγοι για τους οποίους δεν προσδιορίστηκε αξία, σε διακεκριμένα ακίνητα της ΕΤΑΔ, αποτυπώνονται κατωτέρω:

- Ακίνητα με ελλιπή ή μη σαφή στοιχεία
- Στις αμιγώς δασικές εκτάσεις ή λίμνες ή ποτάμια
- Ακίνητα απολύτου προστασίας – Εθνικά Πάρκα
- Ακίνητα με ειδικές πολεοδομικές δεσμεύσεις
- Σε κτίσματα ακινήτων τα οποία διαφαίνεται να έχουν ανοικοδομηθεί από αυθαίρετους κατόχους.

Στην περίπτωση κατά την οποία σε ακίνητα με δεσμεύσεις κατά τα ανωτέρω και κατόπιν αξιολόγησης διαπιστώθηκε ότι μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο μεταβίβασης ή εμπορικής εκμετάλλευσης, προσδόθηκε εύλογη αξία.

9. Για αιγιαλούς που χαρακτηρίζονται ως Τουριστικά Δημόσια Κτήματα (ΤΔΚ), για τα οποία η διοίκηση/ διαχείριση μεταφέρεται στην Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας σύμφωνα με τη γνωμάτευση της διεύθυνσης νομικών υπηρεσιών της ΕΤΑΔ σχετικά με το άρθρο 68 παρ 1 του ν. 4484/2017 δεν θα υπολογίζεται αξία ως μην ανήκον στην ΕΤΑΔ. Για τα ΤΔΚ με ενεργές μισθώσεις ή παραχωρήσεις, θα υπολογισθεί εύλογη αξία μέχρι την ημερομηνία λήξης της μίσθωσης/ παραχώρησης.

(β) Ακίνητα και δικαιώματα, τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια των ΔΠΧΑ και δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Τα ακίνητα και δικαιώματα που δεν πληρούν τα κριτήρια των ΔΠΧΑ, αφορούν περιουσιακά στοιχεία του

Ελληνικού Δημοσίου τα οποία μεταβιβάστηκαν στην ΕΤΑΔ δυνάμει των διατάξεων του ν.4389/2016 και για τα οποία προκύπτουν νομικά ή τεχνικά κωλύματα, ή η ΕΤΑΔ δεν έχει στη διάθεσή της αυτή τη στιγμή το σύνολο των στοιχείων των τίτλων ιδιοκτησίας, που θα ήταν απαραίτητοι για την αναγνώρισή τους. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 προβλέπεται να περιέλθει χωρίς αντάλλαγμα στη θυγατρική ΕΤΑΔ ένα χαρτοφυλάκιο με πλήθος ακινήτων για μέρος του οποίου όμως υπάρχουν σημαντικές ασάφειες και αβεβαιότητες καθώς:

- Στον ανωτέρω νόμο δεν υπήρχε αναλυτική καταγραφή των ακινήτων που μεταβιβάζονται.
- Για μέρος των ακινήτων του χαρτοφυλακίου υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τη δυνατότητα να μεταβιβασθούν στην ΕΤΑΔ, είτε γιατί ανήκουν ολικώς ή μερικώς στις εξαιρέσεις που προβλέπονται από το νόμο, είτε γιατί υπάρχουν άλλα νομικά και τεχνικά κωλύματα, καθώς επίσης δεν είναι γνωστό για ποιους εκ των τίτλων αυτών τα τυχόν κωλύματα επιδέχονται θεραπείας.
- Το γεγονός ότι δεν έχουν παραδοθεί στην ΕΤΑΔ σημαντικό μέρος των στοιχείων ακινήτων περιουσιακών στοιχείων, η κυριότητα και νομή των οποίων περιήλθαν στην ΕΤΑΔ με βάση των ανωτέρω νόμο, ώστε η ΕΤΑΔ να είναι ενήμερη για τα επιμέρους στοιχεία, ιδιότητες, ποιοτικά, νομικά και τεχνικά χαρακτηριστικά των ακινήτων αυτών.
- Κατά τη διάρκεια δοκιμών πιλοτικής μεταγραφής ορισμένων ακινήτων παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου ασυμβατότητες καθιστούν προβληματική την μεταγραφή τους, είτε περιπτώσεις για τις οποίες προωθείται νομοθετική ρύθμιση ώστε να είναι δυνατή η μεταγραφή τους.

Επίσης, η θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ (μεταβιβασθείσα στο Υπερταμείο με 01.07.2018) έχει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (όπως Ν.3891/2010, Ν.4111/2013) την αποκλειστική διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορική εκμετάλλευση όλων των ακινήτων του ΟΣΕ, καθώς και αυτών που μεταβιβάζονται με τον εν λόγω νόμο στο Ελληνικό Δημόσιο, εκτός από τα ακίνητα που σχετίζονται με τη σιδηροδρομική υποδομή και τις λειτουργικές ανάγκες διαχείρισης αυτής. Για τα ακίνητα αυτά υπάρχουν επίσης ασάφειες και αβεβαιότητες.

Όσον αφορά το λογιστικό χειρισμό του εν λόγω μέρους του χαρτοφυλακίου τίτλων ακινήτων, η διοίκηση της εταιρείας ΕΤΑΔ έλαβε υπόψη τις πρόνοιες των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για την αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου όπου αναφέρεται ότι:

- Με βάση το Εννοιολογικό Πλαίσιο Αναφοράς των ΔΠΧΑ («Ε.Π.Α.»), ένα στοιχείο αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις, όταν πληροί όλα από τα κάτωθι κριτήρια:
 - i. Είναι ένας πόρος που ελέγχεται από την εταιρεία ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος (Ε.Π.Α. παρ. 4.4.α),
 - ii. Από τον πόρο αυτό αναμένεται να εισρεύσουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες στην εταιρεία (Ε.Π.Α. παρ. 4.4.α και 4.38.α),
 - iii. Η αξία του πόρου αυτού μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα (Ε.Π.Α. παρ. 4.38.β).

- Επίσης, στην παρ 16 του ΔΛΠ 40 τα ειδικότερα κριτήρια που τίθενται για την αναγνώριση μιας επένδυσης σε ακίνητα συμπίπτουν με τα κριτήρια που αναφέρονται παραπάνω.
- Σύμφωνα με το Εννοιολογικό Πλαίσιο Αναφοράς των ΔΠΧΑ, παρ. 4.42 ένα στοιχείο, το οποίο σε δεδομένη χρονική στιγμή δεν πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΑ, μπορεί να πληροί τα κριτήρια αυτά και να αναγνωρισθεί σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αποτέλεσμα μεταγενέστερων γεγονότων ή περιστάσεων.

Όσον αφορά την εκπλήρωση των ανωτέρω κριτηρίων, η διοίκηση της ΕΤΑΔ εκτίμησε ότι:

- Για αδιευκρίνιστο αριθμό ακινήτων είναι αβέβαιο εάν η ΕΤΑΔ θα ασκεί τον έλεγχο καθώς είτε ανήκουν μερικώς ή ολικώς στις εξαιρέσεις του νόμου, είτε υπάρχουν νομικά και τεχνικά κωλύματα που πρέπει να επιλυθούν και η έκβαση των οποίων είναι αβέβαια, ενώ για μέρος αυτών η ύπαρξή τους είναι αβέβαια ελλείψει στοιχείων. Περαιτέρω δεν έχουν διενεργηθεί οι διαδικασίες μεταφοράς της κυριότητάς τους στα κτηματολόγια και υποθηκοφυλακεία.
- Λόγω του ανωτέρω αλλά και της έλλειψης στοιχείων σχετικά με τα ποιοτικά, νομικά και τεχνικά χαρακτηριστικά τους υπάρχει αβεβαιότητα για το εάν θα εισρεύσουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες στην εταιρεία.
- Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η αξία των δυνητικών ανωτέρω πόρων επί του παρόντος και πριν την επίλυση των διαφόρων κωλυμάτων, δε μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Κατά συνέπεια, η διοίκηση της ΕΤΑΔ έκρινε ότι με βάση τα γεγονότα και περιστάσεις και κατ' εφαρμογή των απαιτήσεων των ΔΠΧΑ όπως αναλύονται, για το

ανωτέρω μέρος του χαρτοφυλακίου, προς το παρόν δεν πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης ενός στοιχείου ενεργητικού που ορίζουν τα ΔΠΧΑ και δεν έχει προβεί επί του παρόντος στην αναγνώρισή τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η ΕΤΑΔ συνεχίζει τη σταδιακή ταυτοποίηση των τίτλων των ακινήτων αυτών, την κατανόηση και καταγραφή των στοιχείων και ιδιοτήτων των ακινήτων, την καταχώριση της μεταβίβασής τους στην ΕΤΑΔ στα αρμόδια κτηματολόγια ή υποθηκοφυλακεία κατά περίπτωση, καθώς και στην αποτίμηση και καταχώριση/λογιστικοποίησή τους για όσα ακίνητα έχουν αρθεί οι αβεβαιότητες. Στο πλαίσιο αυτών των ενεργειών, η ΕΤΑΔ, εντός του 2023 οριστικοποίησε την πλήρη ταυτοποίηση, καταγραφή, αποτίμηση και καταχώριση ακινήτων εκ των ανωτέρω, τα οποία καταχωρήθηκαν με συνολική εύλογη αξία ύψους € 59 εκατ. με χρέωση των «Επενδυτικών ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων» και πίστωση των Ιδίων Κεφαλαίων.

Λόγω του πλήθους των ακινήτων, των θεμάτων που αναφέρθηκαν ανωτέρω και του πλήθους των νομικών και τεχνικών κωλυμάτων που υπάρχουν σε μεγάλο μέρος των τίτλων, αναμένεται να απαιτηθεί σημαντικός χρόνος για την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας.

Επιπλέον, η θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ (μεταβιβασθείσα στο Υπερταμείο με 01.07.2018), ανέλαβε με το ν. 3891/2010 ως αρμοδιότητα και ευθύνη την αποκλειστική διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορική εκμετάλλευση όλων των ακινήτων του ΟΣΕ, καθώς και αυτών που μεταβιβάζονται διά του προαναφερθέντος νόμου στο Δημόσιο. Η ΓΑΙΑΟΣΕ δικαιούται να ενεργεί κάθε πράξη διαχείρισης και διαθέσεως για δικό της λογαριασμό και στο όνομά της. Η ακίνητη περιουσία του Ο.Σ.Ε. περιλαμβάνει ακίνητα απαραίτητα για τη σιδηροδρομική λειτουργία (κτιριακές υποδομές, σιδηροδρομική επιδομή, κ.α.), καθώς και αυτοτελή ή τμηματικά ακίνητα (γη ή κτιριακό απόθεμα) που δύνανται να θεθούν προς εκμετάλλευση και αξιοποίηση.

Σύμφωνα με το αρ. 6 παρ. 5 περ. β του ν. 3891/2010, στην έννοια της ανωτέρω αρμοδιότητας της ΓΑΙΑΟΣΕ δεν περιλαμβάνονται οι διαχειριστικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη λειτουργία της σιδηροδρομικής υποδομής, οι οποίες κατά την κείμενη νομοθεσία ανήκουν στον Διαχειριστή Υποδομής (ΟΣΕ Α.Ε.) και παραμένουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά του. Όσον αφορά τα ακίνητα που εξυπηρετούν τη σιδηροδρομική λειτουργία, στη σημερινή χρονική συγκυρία, ο μόνος διαχωρισμός που έχει γίνει, είναι αυτός του ενεργού σιδηροδρομικού δικτύου, του δικτύου σε

αναστολή λειτουργίας και του κατηργημένου δικτύου. Από την κατηγοριοποίηση αυτή τα μόνα ακίνητα που δύνανται η ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. να αξιοποιήσει ελεύθερα είναι ορισμένα που ανήκουν στο κατηργημένο δίκτυο. Η αξιοποίηση και εν γένει εμπορική εκμετάλλευση των ακινήτων, που έχουν προσδιορισθεί, κατά την παράγραφο 3 του αρ. 6 του ν. 3891/2010, ότι εξυπηρετούν λειτουργικά την Εθνική Σιδηροδρομική Υποδομή, εφόσον αυτή είναι δυνατή, ανήκει αποκλειστικά στη ΓΑΙΑΟΣΕ. Πλην όμως την περίπτωση αυτή, η ΓΑΙΑΟΣΕ λαμβάνει προηγουμένως τη σύμφωνη γνώμη του Διαχειριστή Υποδομής ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές και τη λειτουργία των σχεδιαζόμενων κατασκευών, προκειμένου να μην τίθεται σε κίνδυνο ή να μην παρεμποδίζεται η δραστηριότητα του Διαχειριστή Υποδομής.

Ως εκ τούτου καθίσταται σαφές ότι η υποχρέωση παροχής της σύμφωνης γνώμης από τον ΟΣΕ μπορεί να θέσει περιορισμούς στην ελεύθερη εμπορική εκμετάλλευση των ακινήτων της σιδηροδρομικής υποδομής από τη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. Οι ανωτέρω δε περιορισμοί μπορούν να επεκταθούν σε ακίνητα του κατηργημένου δικτύου, λαμβανομένης υπόψιν της δυνατότητας του ΟΣΕ, μέσω της κατ' έτος Δηλώσεως Δικτύου, να θέσει σε λειτουργία κατηργημένο δίκτυο. Παρότι μέχρι σήμερα κάτι τέτοιο δεν έχει συμβεί, η δυνατότητα που δίνεται στον ΟΣΕ να κάνει χρήση του δικαιώματός τους αυτού, όσο ακόμη δεν έχει γίνει προσδιορισμός των ακινήτων που εξυπηρετούν λειτουργικά την Εθνική Σιδηροδρομική Υποδομή, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3 του αρ. 6 του ν. 3891/2010, υπάρχει αυξημένη αβεβαιότητα ως προς την δυνατότητα του ελέγχου της ελεύθερης αξιοποίησής τους από την ΓΑΙΑΟΣΕ και της δυνατότητας της αποτίμησης των δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης των ακινήτων αυτών αξιόπιστα.

Στα πλαίσια αυτά, επί του χαρτοφυλακίου ακινήτων που διαχειρίζεται και εκμεταλλεύεται η ΓΑΙΑΟΣΕ υπάρχουν αβεβαιότητες επί των ιδιοτήτων τους, όπως η δυνητική ύπαρξη κωλυμάτων (νομικών, πολεοδομικών κτλ) επί μέρους αυτών, αλλά και σχετικές με τη δυνατότητα ακώλυτης εκμετάλλευσης από την εταιρεία των επί μέρους δικαιωμάτων αυτών (π.χ. αν για κάποια προκύψει θέμα μελλοντικής συγκοινωνιακής ενεργοποίησης) που επηρεάζουν την δυνατότητα επιμέτρησης με αξιοπιστία των πόρων αυτών. Στα πλαίσια αυτά κρίθηκε ότι τα δικαιώματα αυτά δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΑ και η εταιρεία δεν τα έχει αναγνωρίσει στα περιουσιακά της στοιχεία. Η ΓΑΙΑΟΣΕ έχει εκκινήσει διαδικασία με την οποία σταδιακά άρονται οι τυχόν αβεβαιότητες ή/και κωλύματα, και κατά την διάρκεια της προόδου της διαδικασίας αυτής, θα προχωρά σταδιακά

στην αναγνώριση και επιμέτρηση των περιουσιακών αυτών στοιχείων. Έτσι, κατά την τρέχουσα χρήση, η ΓΑΙΑΟΣΕ αναγνώρισε νέα περιουσιακά στοιχεία με εύλογη αξία, εάν συνέτρεχε πλήρης κυριότητα, € 24,8 εκατ. (2022: €65,4 εκατ.). Καθώς στα ακίνητα αυτά (οικοπεδικές εκτάσεις, ακίνητα σιδηροδρομικών σταθμών, μισθωμένων μηχανοστασίων κ.ά.) η ΓΑΙΑΟΣΕ δεν έχει πλήρη κυριότητα αλλά δικαίωμα χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης, για την αναγνώριση της αξίας τους προχώρησε σε προσαρμογή, αναγνωρίζοντάς τα σε ποσοστό 80% της εύλογης αξίας πλήρους κυριότητας ήτοι € 19,8 εκατ. (2022: € 52,4 εκατ.).

(γ) Μετάταξη ακινήτων από την κατηγορία «Ιδιοχρησιμοποιούμενα περιουσιακά στοιχεία» σε «Επενδυτικά Ακίνητα»

Σε επίπεδο Ομίλου, στη συγκριτική χρήση, η μεταφορά από τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία στα επενδυτικά ακίνητα ύψους € 0,8 εκατ. αφορούσε ακίνητα της ΣΤΑΣΥ. Η αναπόσβεστη αξία προ μεταφοράς ανερχόταν σε € 0,8 εκατ. και δεν υπήρχε σημαντική επίδραση.

(δ) Μετάταξη ακινήτων από την κατηγορία «Επενδυτικά Ακίνητα» στα «Ιδιοχρησιμοποιούμενα περιουσιακά στοιχεία»

Σε επίπεδο Ομίλου, στη συγκριτική χρήση, πραγματοποιήθηκε μεταφορά ποσού €0,4 εκατ. από τα επενδυτικά ακίνητα στα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία που προέρχεται από την θυγατρική ΣΤΑΣΥ.

(ε) Πωλήσεις και παραχωρήσεις ακινήτων

Μέσα στο 2023, η θυγατρική ΕΤΑΔ υπέγραψε συμβόλαιο αγοραπωλησίας ακινήτου, συνολικής έκτασης 332.137,34 τ.μ., στην περιοχή των Ναυπηγείων Σκαμαγκά, έναντι ποσού 37,3 εκατ.. Η αξία του ακινήτου κατά την 31.12.2022 ήταν € 33,6 εκατ. και κατά συνέπεια πραγματοποιήθηκε από την πώληση κέρδος €3,6 εκατ. που εμφανίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και συγκεκριμένα στη γραμμή «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης».

7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ						
	Σημ.	Υπεραξία	Λογισμικά προγράμματα	Άδειες λει- τουργίας	Λοιπά άυλα περιουσια- κά στοιχεία	Σύνολο
Κόστος κτήσης 01.01.2022		3.356.880	70.303.361	1.028.531	94.012.891	168.701.663
Προσθήκες		-	3.256.297	26.879	2.280.949	5.564.125
Κόστος κτήσης 31.12.2022		3.356.880	73.559.658	1.055.410	96.293.840	174.265.788
Κόστος κτήσης 01.01.2023		3.356.880	73.559.658	1.055.410	96.293.840	174.265.788
Προσθήκες		-	2.892.669	2.600	65.849	2.961.118
Λοιπές μεταφορές		-	(460.170)	610.678	(148.280)	2.228
Άυλα περιουσιακά στοιχεία από αποεπέν- δυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	(3.356.880)	(37.934.290)	-	(87.500.000)	(128.791.170)
Κόστος κτήσης 31.12.2023		-	38.057.867	1.668.688	8.711.409	48.437.964
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2022		-	(66.229.351)	(1.024.015)	(5.968.749)	(73.222.115)
Αποσβέσεις χρήσης		-	(2.155.841)	(2.430)	(4.416.112)	(6.574.383)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2022		-	(68.385.192)	(1.026.445)	(10.384.861)	(79.796.498)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2023		-	(68.385.192)	(1.026.445)	(10.384.861)	(79.796.498)
Αποσβέσεις χρήσης		-	(1.429.135)	(95.083)	(2.346.467)	(3.870.685)
Απομειώσεις		-	1.323	-	-	1.323
Σωρευμ. αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων από αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	-	36.096.344	-	10.937.500	47.033.844
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2023		-	(33.716.660)	(1.121.528)	(1.793.828)	(36.632.016)
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2022		3.356.880	5.174.466	28.965	85.908.979	94.469.290
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2023		-	4.341.207	547.160	6.917.581	11.805.948

Για τον Όμιλο, το ποσό της υπεραξίας ύψους €3.357 χιλ. της προηγούμενης χρήσης αφορούσε τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος απόκτησης που είχε καταβάλει η θυγατρική εταιρεία ΕΥΔΑΠ κατά την εξαγορά των δικτύων Ελευσίνας, Ασπρόπυργου και Λυκόβρυσης και της εύλογης αξίας των δικτύων αυτών.

Η αναπόσβεστη αξία την 31.12.2023 των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου ύψους €6,9 εκατ. (31.12.2022: €85,9 εκατ.) αφορά κυρίως:

- α) την απεικόνιση του δικαιώματος χρήσης διώρυγας της θυγατρικής εταιρείας ΑΕΔΙΚ ποσού €4,1 εκατ..(31.12.2022: €4,1 εκατ.) και

- β) κεφαλαιοποιηθέντα κονδύλια ανάταξης, βελτίωσης και αξιοποίησης τροχαίου υλικού από τη θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ ύψους €2,8 εκατ.

Στη συγκρίσιμη χρήση περιλαμβανόταν και το άυλο δικαίωμα αποκλειστικής παροχής αδιύλιστου ύδατος για την περίοδο 2021-2040 ύψους € 87,5 εκατ. που αναγνώρισε η θυγατρική εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Στη χρήση του 2022 απόσβεσε το ένα εικοστό αυτού του ποσού που αντιστοιχεί σε € 4,4 εκατ. και η αναπόσβεστη αξία την 31.12.2022 του διαμορφώθηκε σε € 78,8 εκατ..

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Λογισμικά προγράμματα	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Κόστος κτήσης 01.01.2022	36.889	7.600	44.489
Προσθήκες	7.500	-	7.500
Κόστος κτήσης 31.12.2022/ 01.01.2023	44.389	7.600	51.989
Προσθήκες	13.395	35.850	49.245
Κόστος κτήσης 31.12.2023	57.784	43.450	101.234
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2022	(20.011)	(4.134)	(24.145)
Αποσβέσεις χρήσης	(8.765)	(1.040)	(9.805)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2022/ 01.01.2023	(28.776)	(5.174)	(33.950)
Αποσβέσεις χρήσης	(7.531)	(6.342)	(13.873)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2023	(36.307)	(11.516)	(47.823)
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2022	15.613	2.426	18.039
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2023	21.477	31.934	53.411

Δεν υπάρχουν άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας, τα οποία να είναι ενεχυριασμένα σε εξασφάλιση υποχρεώσεων.

Οι αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός της υπεραξίας που δεν αποσβένεται και του δικαιώματος της χρήσης διώρυγας της θυγατρικής ΑΕΔΙΚ που δεν αποσβένεται λόγω της απεριόριστης

διάρκειας του δικαιώματος, υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Λογισμικά προγράμματα από 3 έως 10 έτη.
- Άδειες λειτουργίας από 3 έως 10 έτη.
- Λοιπά άυλα από 3 έως 20 έτη.

8. Μισθώσεις

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αναλύονται ως εξής:

Κόστος	Σημ	ΟΜΙΛΟΣ			Σύνολο
		Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	
1 Ιανουαρίου 2022		57.293.765	37.956.127	27.438	95.277.330
Προσθήκες		808.411	261.445	-	1.069.856
31 Δεκεμβρίου 2022		58.102.176	38.217.572	27.438	96.347.186
1 Ιανουαρίου 2023		58.102.176	38.217.572	27.438	96.347.186
Προσθήκες		2.582.095	482.858	-	3.064.953
Δικαιώματα χρήσης από αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	(2.462.435)	-	-	(2.462.435)
31 Δεκεμβρίου 2023		58.221.836	38.700.430	27.438	96.949.704
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2022		(31.957.422)	(5.412.330)	(5.731)	(37.375.483)
Αποσβέσεις χρήσης		(10.497.426)	(9.335.104)	(9.146)	(19.841.676)
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		13.109.723	3.373	-	13.113.096
Αποαναγνώριση δικαιώματος χρήσης λόγω διακοπής σύμβασης		(1.337.257)	(161.806)	-	(1.499.063)
31 Δεκεμβρίου 2022		(30.682.382)	(14.905.867)	(14.877)	(45.603.126)
1 Ιανουαρίου 2023		(30.682.382)	(14.905.867)	(14.877)	(45.603.126)
Αποσβέσεις χρήσης		(9.869.701)	(9.216.929)	(9.146)	(19.095.776)
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		(431.878)	(133.355)	-	(565.233)
Αποαναγνώριση δικαιώματος χρήσης λόγω διακοπής σύμβασης		(123.449)	61.371	-	(62.078)
31 Δεκεμβρίου 2023		(41.107.410)	(24.194.780)	(24.023)	(65.326.213)
Αναπόσβεστη αξία στις 31.12.2022		27.419.794	23.311.705	12.561	50.744.060
Αναπόσβεστη αξία στις 31.12.2023		17.114.426	14.505.650	3.415	31.623.491

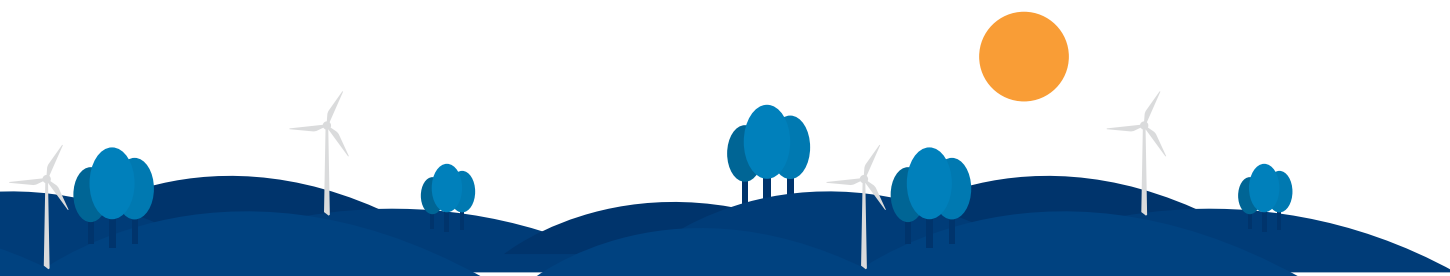
Κόστος	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2022	1.010.778	95.542	1.106.320
Προσθήκες		43.915	43.915
31 Δεκεμβρίου 2022	1.010.778	139.457	1.150.235
1 Ιανουαρίου 2023	1.010.778	139.457	1.150.235
Προσθήκες	-	59.497	59.497
31 Δεκεμβρίου 2023	1.010.778	198.954	1.209.732
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2022	(449.235)	(60.078)	(509.313)
Αποσβέσεις χρήσης	(149.745)	(20.209)	(169.954)
31 Δεκεμβρίου 2022	(598.980)	(80.287)	(679.267)
1 Ιανουαρίου 2023	(598.980)	(80.287)	(679.267)
Αποσβέσεις χρήσης	(149.745)	(36.276)	(186.021)
31 Δεκεμβρίου 2023	(748.725)	(116.563)	(865.288)
Αναπόσβεστη αξία στις 31.12.2022	411.798	59.170	470.968
Αναπόσβεστη αξία στις 31.12.2023	262.053	82.391	344.444

Οι μετατροπές/ επαναμετρήσεις στην προηγούμενη χρήση ύψους € 13,1 εκατ. προέρχονταν κυρίως από την θυγατρική ΕΛΤΑ και αφορούσαν επαναξιολόγηση υπαρχουσών συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων.

Επιπλέον, στη χρήση 2022 αποαναγνωρίστηκαν περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης ποσού € 1,01

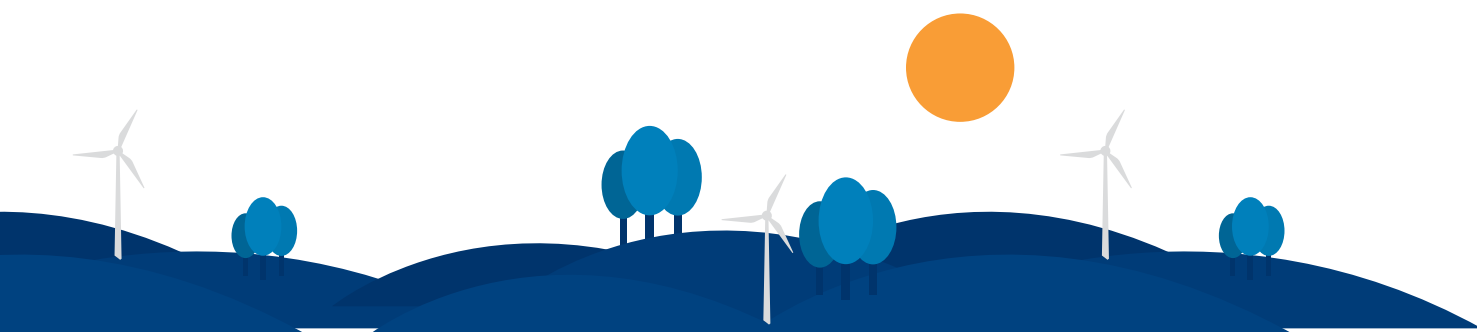
εκατ. που προήλθαν κυρίως από την θυγατρική ΕΥ-ΔΑΠ λόγω διακοπής σύμβασης μίσθωσης.

Η ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση οικονομικής θέσης 2022 και 2023, περιλαμβάνει τα παρακάτω ποσά που σχετίζονται με υποχρεώσεις από μισθώσεις:

ΟΜΙΛΟΣ					
	Σημ.	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση μισθώσεων					
Υπόλοιπο 01.01.2022		16.407.459	24.200.551	13.046	40.621.056
Προσθήκες		711.055	104.473	-	815.528
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		3.775.960	(210.168)	-	3.565.792
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		(1.774.278)	(9.209.860)	(9.404)	(10.993.542)
Υπόλοιπο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2022		19.120.196	14.884.996	3.642	34.008.834
Υπόλοιπο 01.01.2023		19.120.196	14.884.996	3.642	34.008.834
Προσθήκες		1.912.370	221.574	-	2.133.944
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		(167.986)	(40.215)	-	(208.201)
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		(9.067.567)	(9.246.001)	(3.641)	(18.317.209)
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις δικαιωμάτων χρήσης από αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	(1.548.389)	-	-	(1.548.389)
Υπόλοιπο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2023		10.248.624	5.820.354	1	16.068.979
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση μισθώσεων					
Υπόλοιπο 01.01.2022		10.462.894	10.241.813	8.976	20.713.683
Προσθήκες		97.357	156.972	-	254.329
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		8.036.177	(2.521)	-	8.033.656
Μεταφορά από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		1.774.278	9.209.860	9.404	10.993.542
Τόκοι χρήσης	31	1.728.465	1.038.871	877	2.768.213
Πληρωμές χρήσης		(12.018.584)	(10.024.829)	(9.852)	(22.053.265)
Υπόλοιπο βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2022		10.080.587	10.620.166	9.405	20.710.158
Υπόλοιπο 01.01.2023		10.080.587	10.620.166	9.405	20.710.158
Προσθήκες		597.726	261.284	-	859.010
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		(408.832)	(35.077)	-	(443.909)
Μεταφορά από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		9.067.567	9.246.001	3.641	18.317.209
Τόκοι χρήσης	31	1.738.533	712.463	429	2.451.425
Πληρωμές χρήσης		(11.604.967)	(9.514.279)	(9.852)	(21.129.098)
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δικαιωμάτων χρήσης από αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	(891.362)	-	-	(891.362)
Υπόλοιπο βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2023		8.579.252	11.290.558	3.623	19.873.433

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Σημ.	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση μισθώσεων				
Υπόλοιπο 01.01.2022		465.308	20.168	485.476
Προσθήκες		-	22.279	22.279
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		(159.761)	(6.712)	(166.473)
Υπόλοιπο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2022		305.547	35.735	341.282
Υπόλοιπο 01.01.2023		305.547	35.735	341.282
Προσθήκες		-	45.862	45.862
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		(169.818)	(28.340)	(198.158)
Υπόλοιπο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2023		135.729	53.257	188.986
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση μισθώσεων				
Υπόλοιπο 01.01.2022		148.788	15.448	164.236
Προσθήκες		-	21.636	21.636
Μεταφορά από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		159.761	6.712	166.473
Τόκοι χρήσης	31	26.262	1.718	27.980
Πληρωμές χρήσης		(175.049)	(21.162)	(196.211)
Υπόλοιπο βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2022		159.762	24.352	184.114
Υπόλοιπο 01.01.2023		159.762	24.352	184.114
Προσθήκες		-	13.635	13.635
Μεταφορά από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		169.818	28.340	198.158
Τόκοι χρήσης	31	18.660	4.389	23.049
Πληρωμές χρήσης		(178.420)	(39.349)	(217.769)
Υπόλοιπο βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2023		169.820	31.367	201.187

9. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

9.1 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Σύμφωνα με το άρθρο 188 του ν.4389/2016, η συμμετοχή του Δημοσίου σε ένα χαρτοφυλάκιο επιχειρήσεων μεταφέρθηκε στην ΕΕΣΥΠ άνευ ανταλλάγματος. Από αυτές, σε κάποιες η ΕΕΣΥΠ ασκεί άμεσα έλεγχο και επομένως έχουν αναγνωριστεί στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις ως «Επενδύσεις σε θυγατρικές». Οι επιχειρήσεις αυτές αναλύονται κάτωθι:

Θυγατρικές εταιρείες	Αντικείμενο εργασίας	Χώρα	31.12.2023 % Άμεσης συμμετοχής	31.12.2022 % Άμεσης συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε. (ΕΤΑΔ)	Διαχείριση και αξιοποίηση χαρτοφυλακίου ακίνητης περιουσίας που περιήλθε στην κυριότητά της από το Ελληνικό Δημόσιο	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)	Αξιοποίηση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και προώθηση της υλοποίησης των ιδιωτικοποιήσεων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ)	Συνεισφορά στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, μέσω της ενίσχυσης της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Δεν ενοποιείται (σημ. 2.3)
Συμμετοχές SG Α.Ε.	Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Εταιρεία Υδρεύσεως & Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ)*	Διανομή και διαχείριση ύδατος και παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων	Ελλάδα	-	50% + 1 μετοχή	Πλήρης
Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ)*	Παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και παραγωγή και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας	Ελλάδα	-	50% + 1 μετοχή**	Πλήρης
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. (ΟΑΣΑ)	Σχεδιασμός, προγραμματισμός, οργάνωση, συντονισμός, έλεγχος και παροχή του συγκοινωνιακού έργου των επίγειων και υπόγειων μέσων μαζικής μεταφοράς	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	Διοίκηση και διαχείριση Κεντρικών Αγορών, Ιχθυαγορών και Ιχθυοσκαλών	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης

Θυγατρικές εταιρείες	Αντικείμενο εργασίας	Χώρα	31.12.2023 % Άμεσης συμμετοχής	31.12.2022 % Άμεσης συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	Διοίκηση, διαχείριση και λειτουργία της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ)	Άσκηση και εκμετάλλευση των δικαιωμάτων της Διώρυγας Κορίνθου	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (ΕΛΤΑ)	Παροχή και ανάπτυξη ταχυδρομικών υπηρεσιών και εμπορία και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΔΕΘ)	Διοργάνωση επαγγελματικών εκθέσεων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.*	Βελτίωση, ανάπτυξη και εκμετάλλευση των αλυκών της Ελλάδας και επεξεργασία και εμπορία προϊόντων των αλυκών	Ελλάδα	80,00%	55,19%	Πλήρης
ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	Διαχείριση σιδηροδρομικής περιουσίας, ίδρυση και λειτουργία εμπορευματικών κέντρων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης

* Σχετικά με τις μετοχές που κατέχει η ΕΕΣΥΠ στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ Α.Ε και ΕΥΑΘ Α.Ε., δυνάμει του άρθρου 64 του ν. 5045/2023, το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας μεταβιβάστηκε στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023, χωρίς ωστόσο να συγκεκριμενοποιηθεί το ποσό και η μορφή του αντισταθμίματος που θα λάβει η ΕΕΣΥΠ λόγω της μεταβίβασης αυτής. Εντός του 2023 κατέστη σαφές ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει χρηματικό ποσό που θα αντιστοιχεί στην αξία των μετοχών αυτών όπως θα καθοριστούν από ανεξάρτητο εκτιμητή (Σημ. 1, Σημ. 2.26).

Την 31.7.2024 ψηφίστηκε ο νόμος 5131, το άρθρο 15 του οποίου προβλέπει ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει για την μεταβίβαση των μετοχών ως αντιστάθμισμα χρηματικό ποσό ύψους € 607 εκατ. Μετά την λήψη του ποσού αυτού, το 50% θα διανεμηθεί ως μέρος από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο εντός ενός μηνός από την λήψη του, και το υπόλοιπο ποσό θα διατεθεί για το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως αρχικό επενδυτικό κεφάλαιο της ΕΕΣΥΠ για την σύσταση επενδυτικού ταμείου.

** Επίσης, μέσω της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ κατέχονταν επιπλέον 264.880 μετοχές.

*** Με την από 18.05.2023 γνωστοποίηση αναγγελίας μεταβίβασης μετοχών, η ΕΕΣΥΠ εξαγόρασε έναντι €3 εκατ. από την εταιρεία Κ.Ε. Καλαμαράκης Α.Β.Ε.Ε.- ΚΑΛΑΣ Α.Ε. το σύνολο των μετοχών που κατείχε ήτοι 1.087.063 μετοχές που αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 24,81% του μετοχικού κεφαλαίου των Ελληνικών Αλυκών. Συνέπεια της παραπάνω μεταβίβασης, η ΕΕΣΥΠ κατέχει πλέον το 80% του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής Ελληνικές Αλυκές.

Οι μετοχές ή τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο των θυγατρικών μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία άνευ ανταλλάγματος (εκτός της εταιρείας Συμμετοχές 5G Α.Ε. η οποία ιδρύθηκε από την ΕΕΣΥΠ). Η μητρική Εταιρεία αναγνώρισε στις εταιρικές καταστάσεις τη συμμετοχή της στις ανωτέρω θυγατρικές στο κόστος κτήσης και τις απεικονίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης σε συμβολική αξία (€1 ευρώ ανά εταιρεία).

Αναφορικά με τη συμμετοχή της Εταιρείας στη νεοϊδρυθείσα άμεση θυγατρική «Συμμετοχές 5G Α.Ε.» απεικονίζεται στο κονδύλι «Επενδύσεις σε θυγατρικές» με αξία € 100 χιλ., το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό που καταβλήθηκε από την ΕΕΣΥΠ ως μετοχικό κεφάλαιο κατά την ίδρυση της θυγατρικής.

Αναλυτικά η κίνηση των «Επενδύσεων σε θυγατρικές» στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις εντός της χρήσης 2023 έχει ως εξής:

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Υπόλοιπο αρχής 01.01.2023	Αγορά 2023	Απομείωση 2023	Αποενοποίηση 2023 (Σημ. 2.26)	Υπόλοιπο λήξης 31.12.2023
Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε.	100.000.001	-	(18.500.000)	-	81.500.001
Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	1	3.000.000	-	-	3.000.001
5G Συμμετοχές Α.Ε.	100.000	-	-	-	100.000
Εταιρεία Υδρεύσεως & Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ)	1	-	-	(1)	-
Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσα- λονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ)	1	-	-	(1)	-
Συμμετοχές σε «Άμεσες» και «Λοιπές» Θυγατρικές παραχωρηθείσες άνευ ανταλ- λάγματος Ν. 4389/2016- Συμβολική Αξία €1 ανά μετοχή	9	-	-	-	9
Σύνολο	100.100.013	3.000.000	(18.500.000)	(2)	84.600.011

Σχετικά με την κίνηση έτους € 18,5 εκατ. (2022: € 0 εκατ.) προέκυψε ως εξής:

Η ΕΕΣΥΠ κατέχει το 100% της ΕΛΤΑ Α.Ε., μια συμμετοχή η οποία απεικονίζεται στο αρχικό κόστος κτήσης που ήταν μηδενικό, πλέον €100 εκατ. που αφορούν τη συμμετοχή της στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΤΑ Α.Ε., το 2020 στο πλαίσιο ενός φιλόδοξου προγράμματος μετασχηματισμού τους. Παρότι η έναρξη εφαρμογής του πλάνου μετασχηματισμού ήταν καλύτερη των προβλέψεων αυτού, στην πορεία παρατηρήθηκαν αποκλίσεις λόγω έκτακτων γεγονότων που δεν μπορούσαν να προβλεφθούν. Εντός του 2023 εκκίνησε σταδιακά η

επικαιροποίηση του πλάνου μετασχηματισμού με τη βοήθεια διεθνών συμβούλων αλλά και οι αρχικές ενέργειες εφαρμογής του. Με την ολοκλήρωση της επικαιροποίησης του πλάνου, πραγματοποιήθηκε με βάση τις πρόνοιες αυτού έλεγχος απομείωσης της αξίας της συμμετοχής, άσκηση η οποία προσδιόρισε την ανακτήσιμη αξία της συμμετοχής σε €81,5 εκατ.. Συνεπεία του γεγονότος αυτού, λογιστικοποιήθηκε ζημία απομείωσης ύψους €18,5 εκατ. για την διαφορά μεταξύ της ανακτήσιμης και της λογιστικής αξίας (αναλυτικότερα Σημείωση 4.δ).

Επιπλέον, ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών του έχει/είχε τον έλεγχο στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

Επωνυμία θυγατρικών με έμμεση συμμετοχή ΕΕΣΥΠ	Θυγατρική Εταιρεία Ομίλου	Χώρα	31.12.2023 % έμμεσης συμμετοχής ΕΕΣΥΠ	31.12.2022 % έμμεσης συμμετοχής ΕΕΣΥΠ
ΕΥΔΑΠ Νήσων Αναπτυξιακή Α.Ε.*	ΕΥΔΑΠ	Ελλάδα	-	50%+1 μετοχή
ΕΥΑΘ Υπηρεσίες Α.Ε.*	ΕΥΑΘ	Ελλάδα	-	50%+1 μετοχή
Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε.	ΟΑΣΑ	Ελλάδα	100,00%	100,00%
Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.	ΟΑΣΑ	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΚΑΑ Ενεργειακή Α.Ε.	ΟΚΑΑ	Ελλάδα	100,00%	100,00%
Επιχειρηματικό Πάρκο ΟΚΑΑ	ΟΚΑΑ	Ελλάδα	100,00%	100,00%
Κοινωνική Επισιτιστική Βοήθεια ΑΜΚΕ	ΚΑΘ	Ελλάδα	95,00%	95,00%
Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΕΛΤΑ	Ελλάδα	99,98%	99,98%
ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.**	ΕΛΤΑ	Ελλάδα	70,00%	70,00%
Ελληνικές Εκθεσιακές Παραγωγές Α.Ε.	ΔΕΘ	Ελλάδα	70,00%	70,00%

* Σχετικά με τις μετοχές που κατείχε εμμέσως η ΕΕΣΥΠ στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ Νήσων Αναπτυξιακή Α.Ε και ΕΥΑΘ Υπηρεσίες Α.Ε. βάση του άρθρου 64 του ν. 5045/2023, το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας στις ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ μεταβιβάστηκε στο Ελληνικό Δημόσιο και κατ' επέκταση και οι μετοχές των θυγατρικών τους (Σημ. 2.26).

** Την 13.11.2021 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, ο ισολογισμός έναρξης εκκαθάρισης της ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε..

9.2 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Από τις επιχειρήσεις των οποίων η συμμετοχή του Δημοσίου μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ, σε ορισμένες η ΕΕΣΥΠ ασκεί ουσιώδη επιρροή και επομένως έχουν αναγνωριστεί στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις ως «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις». Οι επιχειρήσεις αυτές αναλύονται κάτωθι:

Συγγενείς εταιρείες	Αντικείμενο εργασίας	Χώρα	31.12.2023 % Άμεσης συμμετοχής	31.12.2022 % Άμεσης συμμετοχής
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ)	Παραγωγή, μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. (ΔΑΑ)	Χρηματοδότηση, κατασκευή και λειτουργία πολιτικών αερολιμένων και διαχείριση ΔΑΑ στα Σπάτα Αττικής	Ελλάδα	25,00%	25,00%
ΕΤΒΑ Βιομηχανικές Περιοχές Α.Ε. (ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ)	Ίδρυση, οργάνωση, εκμετάλλευση και διοίκηση-διαχείριση οργανωμένων χώρων εγκατάστασης επιχειρήσεων (βιομηχανικών περιοχών)	Ελλάδα	35,00%	35,00%

Οι μετοχές ή τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο των συγγενών εταιρειών μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία άνευ ανταλλάγματος. Η μητρική Εταιρεία αναγνώρισε στις εταιρικές (ατομικές) χρηματοοικονομικές καταστάσεις τη συμμετοχή της στις συγγενείς οι οποίες τις μεταβιβάστηκαν στο κόστος κτήσης και τις απεικονίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης σε συμβολική αξία (€1 ευρώ ανά εταιρεία).

Εντός του 2021 το Υπερταμείο απέκτησε επιπλέον μετοχές στη ΔΕΗ (με το ποσοστό της να παραμένει αμετάβλητο). Από τις νέες μετοχές, 11.744.746 μετοχές αποκτήθηκαν μέσω συμμετοχής στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ, καταβάλλοντας €105,7 εκατ. το οποίο αύξησε το κόστος κτήσης και 39.440.000 μετοχές μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος από το ΤΑΙΠΕΔ/ Ελληνικό Δημόσιο βάσει του Ν. 4876/2021 στις 23.12.2021.

Στις αρχές Φεβρουαρίου 2024, σε συνέχεια της πρόθεσης του ΤΑΙΠΕΔ να αξιοποιήσει τη συμμετοχή του στον ΔΑΑ μέσω της διάθεσης του 30% των μετοχών που κατείχε στον ΔΑΑ, ήτοι 90.000.000 κοινές, ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης € 1,00, στο πλαίσιο της εισαγωγής του συνόλου των μετοχών του ΔΑΑ στην Κύρια Αγορά της Ρυθμιζόμενης Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η ΕΕΣΥΠ συμμετείχε στην δημόσια προσφορά καταβάλλοντας το ποσό των € 12.300.000, για την απόκτηση 1.500.000 μετοχών με τιμή €8,2 ανά μετοχή. Κατά συνέπεια, η ΕΕΣΥΠ απέκτησε επιπλέον 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΑΑ, οπότε το συνολικό ποσοστό στον ΔΑΑ ανέρχεται κατά την ημερομηνία σύνταξης της παρούσης σε 25,50%.

Ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών και των συγγενών εταιρειών του έχει ουσιώδη επιρροή στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

Επωνυμία συγγενών επιχειρήσεων	Σημ.	Εταιρεία από την οποία προκύπτει η έμμεση συμμετοχή	Χώρα	31.12.2023 % συμμετοχής	31.12.2022 % συμμετοχής
Μαρίνα Ζέας Α.Ε.		ΕΤΑΔ	Ελλάδα	25,00%	25,00%
Lamda Flisvos Marina Α.Ε.		ΕΤΑΔ	Ελλάδα	22,77%	22,77%
North Star Ψυχαγωγική και Τουριστική Α.Ε.	1	ΕΤΑΔ	Ελλάδα	48,95%	49,00%
Κοινοπραξία ΟΚΑΑ - Ένωση Εμπόρων Κεντρικής Αγοράς Αθηνών ΙΚΕ		ΟΚΑΑ	Ελλάδα	50,00%	50,00%
ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	17,40%	17,40%
Αρκαδικός Ήλιος 1 Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αρκαδικός Ήλιος 2 Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Ηλιακό Βέλος 1 Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αμάλθεια Ενεργειακή Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Solarlab Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Ηλιακά Πάρκα Δυτικής Μακεδονίας 1 Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Ηλιακά Πάρκα Δυτικής Μακεδονίας 2 Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αιολικό Πάρκο Κ-Ρ Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αιολικό Πάρκο Λυκοβούνι Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αιολικό Πάρκο Δούκας Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αιολικό Πάρκο Κουκούλι Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Ηλιοφάνεια Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
ΔΕΗ Οπτικές Επικοινωνίες Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Καρτζ Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
PPC Finance PLC		ΔΕΗ	Ηνωμένο Βασίλειο	34,12%	34,12%
PPC Bulgaria JSCo		ΔΕΗ	Βουλγαρία	29,00%	29,00%
PPC Elektrik Tedarik Ve Ticaret A.S		ΔΕΗ	Τουρκία	34,12%	34,12%
Φοίβη Ενεργειακή Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
PPC Albania Sh.a.		ΔΕΗ	Αλβανία	34,12%	34,12%
Ενεργειακός Στόχος Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
PPC Belgium S.A.		ΔΕΗ	Βέλγιο	34,12%	-
PPC Romania S.A.	2	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
PPC Energy Services Co S.A.	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Retele Electrice Muntenia S.A.	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	30,71%	-
Retele Energie Muntenia S.A.	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	30,71%	-
Retele Electrice Dobrogea S.A.	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	25,59%	-

Επωνυμία συγγενών επιχειρήσεων	Σημ.	Εταιρεία από την οποία προκύπτει η έμμεση συμμετοχή	Χώρα	31.12.2023 % συμμετοχής	31.12.2022 % συμμετοχής
Retele Electrice Banat S.A.	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	25,59%	-
PPC Energie S.A.	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	21,50%	-
PPC Renewables Romania Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
PPC Advanced Energy Services Romania Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
PPC Blue Romania	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
PPC Trading Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
PPC Servicii Comune S.A.	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	25,59%	-
Wind Energy Green Park Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
South Wind Energy Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Dara Solar Investment Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Energo Sonne Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Solas Electricity Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Topwind Energy Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Prowind Windfarm Viisoara Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Prowind Windfarm Bogdanesti Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Toplet Power Park Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
GV Energie Rigenerabili Ital-Ro Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Elcomex Solar Energy Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
De Rock Int'l Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Zephir 3 Constanta Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Oravita Power Park Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Potoc Power Park Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Prowind Windfarm Ivesti Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Prowind Windfarm Deleni Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Sun Challenge Srl	3	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Windarrow Ενεργειακή Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
KPM Energy Εταιρεία Παραγωγής Ηλ/κής Ενέργειας Μον/πη Α.Ε.	4	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
Αιολική Μπελεχέρι Μον/πη Ανών. Βιομ/κή & Ενεργειακή Εταιρεία	4	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
EDS AD Skopje		ΔΕΗ	ΔτΒΜ	34,12%	34,12%
EDS DOO Belgrade		ΔΕΗ	Σερβία	34,12%	34,12%
EDS International SK SRO		ΔΕΗ	Σλοβακία	34,12%	34,12%
EDS International KS LLC		ΔΕΗ	Κόσοβο	34,12%	34,12%

Επωνυμία συγγενών επιχειρήσεων	Σημ.	Εταιρεία από την οποία προκύπτει η έμμεση συμμετοχή	Χώρα	31.12.2023 % συμμετοχής	31.12.2022 % συμμετοχής
Spark Wind Park Srl	5	ΔΕΗ	Ρουμανία	34,12%	-
Spartakos Energy Μον/πη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
Θρακική Αιολική 1 Α.Ε.	7	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
Διαχειριστική ΒΙ.ΠΑ Καστοριάς Α.Ε.		ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	Ελλάδα	30,98%	30,98%
Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο Α.Ε.		ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	Ελλάδα	21,00%	21,00%
Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Κρήτης	8	ΔΕΘ	Ελλάδα	33,33%	33,33%
Οργανισμός Τουριστικής Προβολής και Μάρκετινγκ Ν. Θεσ/κης	8	ΔΕΘ	Ελλάδα	32,39%	32,39%
Ινστιτούτο Εκθεσιακών Ερευνών	8	ΔΕΘ	Ελλάδα	50,00%	50,00%
Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	8	ΔΕΘ	Ελλάδα	30,00%	30,00%
Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου Θεσσαλονίκης	8	ΔΕΘ	Ελλάδα	19,05%	19,05%
Κοινοπραξία Helexpro- Τεχνοεκδοτική	8	ΔΕΘ	Ελλάδα	50,00%	50,00%
Κοινοπραξία Helexpro- AG	8	ΔΕΘ	Ελλάδα	50,00%	50,00%

Σημειώσεις:

1) Με την από 12.05.2023 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας, η εταιρεία «Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.» μετονομάστηκε σε «North Star Ψυχαγωγική και Τουριστική Α.Ε.». Περαιτέρω, η θυγατρική ΕΤΑΔ δεν συμμετείχε στη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, γεγονός που οδήγησε σε μείωση του ποσοστού της κατά 0,05%, έχοντας πλέον ποσοστό συμμετοχής στα 48,95%.

2) Η «PPC (Public Power Corporation) Romania S.A.», συστάθηκε στις 15.03.2023 στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας συμμετέχει κατά 99% η ΔΕΗ Α.Ε. και κατά 1% η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Μονοπρόσωπη Α.Ε.

3) Στις 25.10.2023, η ΔΕΗ Α.Ε. εξαγόρασε τις συμμετοχές της ENEL σε 29 εταιρείες στην Ρουμανία και στις 26.10.2023 τα δικαιώματα της μειοψηφίας της Fondul σε συγκεκριμένες θυγατρικές της εταιρείες. Στις εταιρείες που η ΔΕΗ Α.Ε. δεν κατέχει το 100%, ο μέτοχος μειοψηφίας είναι η SAPE S.A. (Ρουμάνικη κρατική εταιρεία).

4) Οι εταιρείες «KPM Energy Εταιρεία Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» και «Αιολική Μπελεχέρι Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Βιομηχανική Και Ενεργειακή Εταιρεία» εξαγοράστηκαν στις 31.01.2023 από την «WINDARROW ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝ/ΠΗ Α.Ε.» και ανήκουν σε αυτή 100%.

5) Η εταιρεία SPARK Wind Park S.R.L. ιδρύθηκε την 01.08.2023.

6) Τον Νοέμβριο 2023 συστάθηκε η εταιρεία SPARTAKOS Energy Μονοπρόσωπη Α.Ε.

7) Στις 23.12.2023, ο Όμιλος ΔΕΗ μέσω της θυγατρικής ΔΕΗ Ανανεώσιμες υπέγραψε με τους ομίλους Κοπελούζου και Σαμαρά συμφωνία για την απόκτηση του 100% των μετοχών της εταιρείας «ΘΡΑΚΙΚΗ ΑΙΟΛΙΚΗ 1 Α.Ε.» που διαθέτει την Άδεια Παραγωγής για το Υπεράκτιο Αιολικό Πάρκο (ΥΑΠ) 216 MW ανοικτά της Αλεξανδρούπολης.

8) Στις συγγενείς αυτές δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης καθώς δεν έχουν σημαντική δραστηριότητα.

Η λογιστική αξία συγγενών επιχειρήσεων μετά την εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχει ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Υπόλοιπο αρχής	605.124.684	943.942.862	105.702.717	105.702.717
Αναλογία κέρδους/(ζημίας), μετά από φόρους	204.336.244	31.653.315	-	-
Αναλογία λοιπών συνολικών εισοδημάτων (αναταξινομούμενα), μετά από φόρους	38.982.512	(79.574.739)	-	-
Αναλογία από κίνηση ιδίων κεφαλαίων ΔΕΗ	5.654.181	(249.824.720)	-	-
Λοιπά	-	(3.684)	-	-
Αναλογία λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μετά από φόρους (μη αναταξινομούμενα)	(66.843)	9.590.589	-	-
Διανομή μερίσματος	(171.839.470)	(50.658.939)	-	-
Υπόλοιπο λήξης	682.191.308	605.124.684	105.702.717	105.702.717

Το κέρδος που αναλογεί στον Όμιλο από τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρείες την 31.12.2023 προκύπτει κατά: α) €146,2 εκατ. από την συγγενή εταιρεία ΔΕΗ, β) € 57,9 εκατ. από το Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, γ) €1,4 εκατ. από την ΕΤΒΑ Α.Ε. και δ) κατά -€1,1 εκατ. από συγγενείς εταιρείες της θυγατρικής ΕΤΑΔ.

Αναφορικά με το κονδύλι «Διανομή μερίσματος» εντός χρήσης 2023, ο Όμιλος προχώρησε στην αναγνώριση του αναλογούντος σε αυτόν μερίσματος συνολικού ποσού € 171,25 εκατ. σε συνέχεια της διεξαγωγής: α) της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών κατά την οποία αποφασίστηκε η διανομή σημαντικού ποσού μερίσματος (αναλογία Ομίλου € 112,5 εκατ.) και β) της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του «ΔΑΑ» κατά την οποία αποφασίστηκε η διανομή μερίσματος από τα κέρδη εις νέον του 2022 καθώς και η διανομή προμερίσματος από τα κέρδη της χρήσης 2023 (αναλογία Ομίλου € 58,75 εκατ.).

Στη συγκριτική χρήση 2022 αναφορικά με το ποσό της μείωσης της αξίας της συγγενούς εταιρείας ΔΕΗ ύψους €249,8 εκατ. που προέρχεται από την κίνηση των Ιδίων κεφαλαίων της, περισσότερες λεπτομέρειες αναφέρονται στην σημείωση 18.

Μέθοδοι αποτίμησης μεταβιβασθέντων επενδύσεων σε συγγενείς

Κατά την 01.01.2018 μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία, με μειοψηφικό ποσοστό, οι συμμετοχές στις συγγενείς ΔΕΗ Α.Ε., Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών Α.Ε. («ΔΑΑ») και ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ άνευ ανταλλάγματος. Η μητρική Εταιρεία αναγνώρισε τις συμμετοχές αυτές στο κόστος κτήσης (που ήταν μηδενικό) και απεικονίστηκαν στην κατάσταση οικονομικής θέσης με συμβολική αξία €1. Στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΛΠ 28 (παρ.32), οι ως άνω συμμετοχές αναγνωρίστηκαν στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που μεταβιβάστηκαν βάσει του ποσοστού συμμετοχής της Εταιρείας σε κάθε συγγενή. Η διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης και του μεριδίου της Εταιρείας στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν λογιστικοποιήθηκε, σύμφωνα με το ΔΛΠ 1 (παρ.106 (d) (iii)), ως αύξηση των ιδίων κεφαλαίων μέσω του «Αποθεματικού από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από / προς το Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος», λόγω του γεγονότος ότι η συναλλαγή έγινε με τον απώτερο μέτοχο (σε σχήμα υπό κοινό έλεγχο).

Για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των ως άνω συμμετοχών εξετάστηκαν οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13, το οποίο επιδιώκει να αυξήσει τη συνοχή και τη συγκρισιμότητα στις επιμετρήσεις της εύλογης αξίας και τις σχετικές γνωστοποιήσεις μέσω μιας «ιεραρχίας της εύλογης αξίας». Η ιεραρχία κατατάσσει τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές αποτίμησης σε τρία επίπεδα ως κάτωθι και δίνει την υψηλότερη προτεραιότητα στις (μη προσαρμοσμένες) τιμές των ενεργών αγορών για όμοια στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού και χαμηλότερη προτεραιότητα στις μη παρατηρούμενες εισροές.

- Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) όμοιων στοιχείων, στις οποίες η εταιρεία μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης.
- Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).
- Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Με βάση τα ανωτέρω, η εκτίμηση της εύλογης αξίας της επένδυσης στην ΔΕΗ ΑΕ, της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, προσδιορίστηκε με βάση την δημοσιευμένη τιμή της μετοχής της κατά την ημερομηνία απόκτησης, ήτοι 01.01.2018 (επίπεδο ιεραρχίας 1).

Για τις συγγενείς ΔΑΑ και ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ, των οποίων οι μετοχές δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά, αναζητήθηκαν οι καταλληλότερες μέθοδοι για την αποτίμησή τους. Στα πλαίσια αυτά, το Υπερταμείο προσέλαβε ανεξάρτητο εκτιμητή διεθνούς κύρους προκειμένου να προβεί στην επιλογή της καταλληλότερης μεθόδου αποτίμησης των εν λόγω εταιρειών, καθώς και για τον προσδιορισμό των ποσών που θα έπρεπε να αναγνωριστούν λογιστικά, με ημερομηνία αποτίμησης την 01.01.2018 που ήταν η ημερομηνία μεταβίβασης της συμμετοχής σε αυτές. Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν για κάθε συμμετοχή αναλύονται παρακάτω:

Η εκτίμηση της εύλογης αξίας του ΔΑΑ την 01.01.2018 πραγματοποιήθηκε εφαρμόζοντας τη Μέθοδο Εισοδήματος (Income Approach) και συγκεκριμένα τη Με-

θοδολογία Προεξόφλησης Μελλοντικών Μερισμάτων (DDM). Εξετάστηκε επίσης η καταλληλότητα άλλων μεθοδολογιών αποτίμησης όπως η Μεθοδολογία των Δεικτών της Κεφαλαιαγοράς, καθώς και η Μεθοδολογία των Δεικτών Συγκρίσιμων Συναλλαγών. Ωστόσο, οι εν λόγω Μέθοδοι Αγοράς (Market Approach) δεν κρίθηκαν κατάλληλες, λόγω της περιορισμένης συγκρισιμότητας της υποκείμενης εταιρείας με εταιρείες και συναλλαγές/ οργανωμένες χρηματαγορές που εξετάστηκαν και αφορούσαν εταιρείες με παρεμφερές αντικείμενο δραστηριοτήτων. Η Μεθοδολογία της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, επίσης δεν κρίθηκε κατάλληλη καθώς εξετάζει την υπό αποτίμηση εταιρεία στατικά, και δεν λαμβάνει υπόψη τις προοπτικές ανάπτυξής της. Κατά την εφαρμογή της Μεθοδολογίας Προεξόφλησης Μελλοντικών Μερισμάτων, λήφθηκε υπόψη το Επιχειρηματικό Σχέδιο που δόθηκε από τον ΔΑΑ και βασίστηκε στα ισχύοντα δεδομένα κατά την ημερομηνία αποτίμησης της συμμετοχής από την ΕΕΣΥΠ (01.01.2018), δηλαδή επιδόσεις από 01.01.2018 έως το τέλος της περιόδου της ισχύουσας κατά την Ημερομηνία Αποτίμησης σύμβασης παραχώρησης (λήξη τον Ιούνιο 2026). Τα μελλοντικά μερίσματα βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου του ΔΑΑ προεξοφλήθηκαν με το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο (Κόστος Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 01.01.2018) ενώ για το τέλος της προβλεπόμενης περιόδου (2026 με ημερομηνία 01.01.2018), έγινε η παραδοχή ότι η εταιρεία λύεται, οι υποδομές του αεροδρομίου περιέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο ενώ αντίστοιχα το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει το εκτιμώμενο υπόλοιπο του δανεισμού στο τέλος της περιόδου παραχώρησης.

Αντίστοιχα, η εκτίμηση της εύλογης αξίας της εταιρείας ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ την 01.01.2018 πραγματοποιήθηκε εφαρμόζοντας τη Μέθοδο Κόστους (Cost Approach) και συγκεκριμένα τη Μεθοδολογία της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (Adjusted Net Assets Value), λαμβάνοντας υπόψη ότι, η αξία της εταιρείας εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την αξία του αποθέματος ακινήτων που κατέχει. Εξετάστηκε επίσης η καταλληλότητα άλλων μεθοδολογιών αποτίμησης όπως η Μεθοδολογία Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (DCF), η Μεθοδολογία των Δεικτών της Κεφαλαιαγοράς, καθώς και η Μεθοδολογία των Δεικτών Συγκρίσιμων Συναλλαγών, οι οποίες όμως κρίθηκαν ως μη κατάλληλες για την αποτίμηση της συμμετοχής.

Για την εφαρμογή της Μεθοδολογίας της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (Adjusted Net Assets Value), πραγματοποιήθηκαν προσαρμογές στην Καθαρή Θέση της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ, όπως αυτή προκύπτει από

τις ελεγμένες και δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017, οι οποίες συντάχθηκαν με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι προσαρμογές σε συγκεκριμένους λογαριασμούς του ενεργητικού και παθητικού της εταιρείας, στηρίχθηκαν σε πληροφορίες για γεγονότα που είχαν συντελεστεί προγενέστερα της 01.01.2018 ή που βάσιμα μπορούσαν να πιθανολογηθούν την ημερομηνία αυτή, καθώς και σε άλλες παραδοχές που κρίθηκαν δόκιμες για σκοπούς αποτίμησης.

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των συγγενών ΔΑΑ και ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ κατατάσσεται στο επίπεδο 3 προσδιορισμού των εύλογων αξιών.

Αναφορικά με τη συμμετοχή στην ΔΕΗ, στην συγκριτική χρήση το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε ομόφωνα να συμμετάσχει το Υπερταμείο στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ Α.Ε., με το αναγκαίο ποσό προκειμένου το Ελληνικό Δημόσιο να διατηρήσει ποσοστό 34,12% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ όπως αυτό προκύπτει από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της και λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό των μετοχών της ΔΕΗ Α.Ε. που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ. Από το ποσό των €135 εκατ. που

έλαβε από το Ελληνικό Δημόσιο το Υπερταμείο ως προκαταβολή έναντι αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, χρησιμοποιήθηκε ποσό ύψους €105,7 εκατ. ενώ €29,3 εκατ. επιστράφηκαν σε αυτό. Συνέπεια της ανωτέρω απόφασης, το Υπερταμείο συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ καταβάλλοντας το ποσό των €105,7 εκατ. για 11.744.746 μετοχές, ενώ δια του Ν. 4876/2021 το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε άνευ ανταλλάγματος στο Υπερταμείο άλλες 39.440.000 μετοχές που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ (το τυπικό σκέλος της μεταβίβασης των μετοχών ολοκληρώθηκε στο 2022). Με βάση τις ενέργειες αυτές και τις τεχνικές διευθετήσεις το ποσοστό του Υπερταμείου στην ΔΕΗ, στην ουσία, παρέμεινε αμετάβλητο στο 34,12%.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας με τη συμφωνία της αναλογίας επί των ιδίων κεφαλαίων και των αποτελεσμάτων χρήσης των συγγενών με τα ποσά που εμφανίζονται ως «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις» στην κατάσταση οικονομικής θέσης, ως «Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων» στην κατάσταση αποτελεσμάτων και ως «Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών» στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Τρέχουσα χρήση 2023							
Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	ΔΕΗ	ΔΑΑ	ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ (Όμιλος)	Μαρίνα Ζέας Α.Ε.	Lamda Flisvos Marina Α.Ε.	North Star Ψυχαγωγική και Τουριστική Α.Ε.	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	7.686.767.000	603.701.233	10.327.929	10.221.048	21.159.028	63.185.541	
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) χρήσης	428.322.000	231.509.830	4.031.227	4.465.688	3.078.289	(5.997.150)	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	131.888.000	(23.982.642)	1.907	-	-	(190.971)	
Αναλογία κέρδους/(ζημίας), μετά από φόρους*	146.156.316	57.877.458	1.410.929	1.116.422	700.926	(2.935.605)	204.326.446
Αναλογία από λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	45.004.142	(5.995.661)	667	-	-	(93.480)	38.915.668
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	171.250.000	-	-	-	-	171.250.000
% Συμμετοχής	34,12%	25,00%	35,00%	25,00%	22,77%	48,95%	

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	ΔΕΗ****	ΔΑΑ	ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ (Όμιλος)	Μαρίνα Ζέας Α.Ε.	Lamda Flisvos Marina Α.Ε.	North Star Ψυχαγωγική και Τουριστική Α.Ε.	Σύνολο
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	15.152.279.000	1.714.992.998	37.205.136	29.116.180	122.409.135	48.313.243	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	8.698.824.000	367.309.607	180.733.625	22.845.392	15.445.070	21.141.388	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	10.567.412.000	1.182.944.350	16.151.268	19.732.736	114.058.558	9.220.819	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.925.725.000	408.964.931	4.565.469	12.051.503	11.834.084	20.767.506	
Ίδια κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους της μητρικής	4.541.555.000	490.393.324	197.213.799	20.177.333	11.961.562	39.466.306	
Αναλογία συμμετοχής στα Ίδια κεφάλαια της συγγενούς***	1.549.714.813	122.598.331	69.024.830	5.044.333	2.723.648	12.001.370	1.761.107.325
Προσαρμογή για ομοιομορφία λογιστικών πολιτικών και επιμερισμού εύλογης αξίας αρχικής αναγνώρισης	(906.034.054)	-	-	-	-	-	(906.034.054)
Προσαρμογή από επίδραση επιμέτρησης εύλογης αξίας και ζημιών χρήσης 2018	(366.571.632)	144.834.540	1.566.619	-	-	-	(220.170.473)
Προσαρμογή για ίδιες μετοχές	51.118.984	-	-	-	-	-	51.118.984
Ζημιές περιόδου 2018-2020 που δεν είχαν αναγνωρισθεί, μείον αναλογία έτους 2021	(4.002.051)	-	-	-	-	-	(4.002.051)
Υπόλοιπο επενδύσεων σε συγγενείς**	324.226.060	267.432.871	70.591.449	5.044.333	2.723.648	12.001.370	682.019.731

Προηγούμενη χρήση 2022							
Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	ΔΕΗ	ΔΑΑ	ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ (Όμιλος)	Μαρίνα Ζέας Α.Ε.	Lamda Flisvos Marina A.E.	Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	11.253.107.000	397.907.855	8.242.692	8.153.483	20.295.625	51.823.422	
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	(19.000.638)	168.046.029	2.163.875	2.829.680	(4.332.584)	(8.883.370)	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	(212.961.001)	10.537.170	6.527	-	(5.116)	100.246	
Αναλογία κέρδους/(ζημίας), μετά από φόρους*	(6.483.588)	42.011.507	757.356	707.420	(986.529)	(4.352.851)	31.653.315
Αναλογία από λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	(72.668.682)	2.634.293	2.284	-	(1.165)	49.121	(69.984.149)
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	(50.250.000)	-	(67.389)	(341.550)	-	(50.658.939)
% Συμμετοχής	34,12%	25,00%	35,00%	25,00%	22,77%	49,00%	

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	ΔΕΗ****	ΔΑΑ	ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	Μαρίνα Ζέας Α.Ε.	Lamda Flisvos Marina A.E.	Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.	Σύνολο
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	11.866.710.000	1.798.631.563	34.848.510	29.048.210	128.500.817	48.097.858	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	7.660.505.000	629.291.209	180.138.622	15.310.098	12.668.909	7.196.373	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	9.280.428.000	1.233.370.397	14.965.707	19.600.549	116.526.925	9.603.682	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.566.917.000	226.686.240	6.832.534	8.511.102	13.758.133	15.036.147	
Ίδια κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους της μητρικής	4.073.900.000	967.866.135	193.180.665	16.246.657	10.884.667	30.654.402	
Αναλογία συμμετοχής στα Ίδια κεφάλαια της συγγενούς	1.390.136.897	241.966.534	67.613.233	4.061.664	2.478.439	15.020.657	1.721.277.424
Προσαρμογή για ομοιομορφία λογιστικών πολιτικών και επιμερισμού εύλογης αξίας αρχικής αναγνώρισης	(906.034.054)	-	-	-	-	-	(906.034.054)
Προσαρμογή από επίδραση επιμέτρησης εύλογης αξίας και ζημιών χρήσης 2018	(366.571.632)	144.834.540	1.566.619	-	-	-	(220.170.473)
Προσαρμογή για ίδιες μετοχές	13.882.260	-	-	-	-	-	13.882.260
Ζημιές περιόδου 2018-2020 που δεν είχαν αναγνωρισθεί, μείον αναλογία έτους 2021	(4.002.051)	-	-	-	-	-	(4.002.051)
Υπόλοιπο επενδύσεων σε συγγενείς**	127.411.420	386.801.074	69.179.852	4.061.664	2.478.439	15.020.657	604.953.106

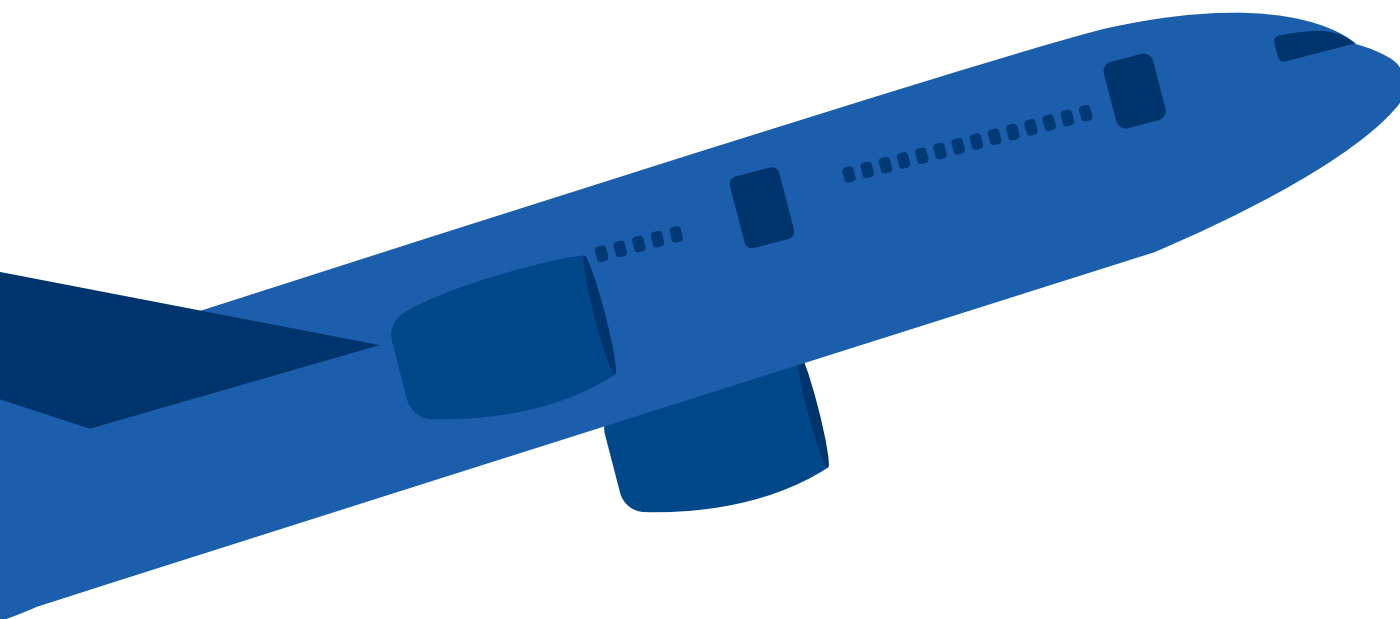
*Στην τρέχουσα χρήση η διαφορά με το κονδύλι «Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων προέρχεται από την «NORTH STAR ENTERTAINMENT ΑΕ.» (πρώην «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ Α.Ε.») λόγω της μείωσης του ποσοστού της ΕΤΑΔ στην συγγενή εταιρεία (αναλυτική αναφορά κατωτέρω).

Στη συγκριτική χρήση 2022 η διαφορά με το κονδύλι «Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων αφορά στην «Κοινοπραξία ΟΚΑΑ - Ένωση Εμπόρων Κεντρικής Αγοράς Αθηνών ΙΚΕ» ποσού ζημιάς €51.179 που δεν περιλαμβάνεται στον ανωτέρω πίνακα.

**Η διαφορά με το υπόλοιπο των επενδύσεων σε συγγενείς στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης αφορά τις επενδύσεις σε λοιπές συγγενείς της θυγατρικής ΔΕΘ που δεν περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα.

*** Η διαφορά μεταξύ του ποσοστού επί των Ιδίων Κεφαλαίων της «NORTH STAR ENTERTAINMENT ΑΕ.» (πρώην «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ Α.Ε.») και του ποσού που ο Όμιλος εμφανίζει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης, οφείλεται στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 30.524 ονομαστικής αξίας €5,87 και τιμή διάθεσης € 2.884,62 εκάστης, όπου η διαφορά μεταξύ ονομαστικής αξίας και τιμή διάθεσης, ποσό ύψους € 14.969.500, θα αχθεί σε ειδικό αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, αύξηση. Η θυγατρική ΕΤΑΔ δεν συμμετείχε στη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, γεγονός που οδήγησε σε μείωση του ποσοστού της κατά 0,05%, έχοντας πλέον ποσοστό συμμετοχής στα 48,95%. Λόγω της μείωσης του ποσοστού της, ο Όμιλος αναγνώρισε κέρδος στη ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων ύψους €10χιλ., ως αναπροσαρμογή του ποσοστού που της αναλογεί στα ίδια κεφάλαια της συγγενούς εταιρείας.

**** Αναφορικά με την ΔΕΗ: α) σημαντικό μέρος της διαφοράς οφείλεται σε διαφορετική λογιστική πολιτική επί των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων (Όμιλος ΕΕΣΥΠ: κόστος μείον αποσβέσεις και απομειώσεις, Όμιλος ΔΕΗ: Κόστος κτήσης πλέον περιοδικές αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία μείον αποσβέσεις και απομειώσεις) και β) την περίοδο από β' εξάμηνο 2018 έως και τέλος έτους 2020 ζημίες της ΔΕΗ που αναλογούσαν στο ποσοστό του Υπερταμείου δεν είχαν ενοποιηθεί καθώς από την ενοποίηση μέρους των ζημιών 2018 η συμμετοχή είχε ήδη απομειωθεί. Οι ζημίες αυτές καλύφθηκαν κατά τη χρήση 2021.

10. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν υπάρχει ένα νόμιμο δικαίωμα για συμψηφισμό και υπόκεινται και οι δύο στην ίδια φορολογική αρχή και επιμετρώνται με βάση τους φορολογικούς

συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι και την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Τόσο για την τρέχουσα όσο και για τη συγκριτική χρήση ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίστηκε με φορολογικό συντελεστή 22%.

ΟΜΙΛΟΣ						
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις	Υπόλοιπο 01.01.2023	Κίνηση χρήσης στα Απ/τα (έξοδο/έξοδο)	Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Κίνηση μέσω Καθαρής Θέσης	Αναβαλλόμενη φορολογία από αποεπένδυση θυγατρικών	Υπόλοιπο λήξης 31.12.2023
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	41.628.978	255.628	361.956	-	(37.283.588)	4.962.974
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	8.389.513	(422.896)	-	-	(6.327.353)	1.639.264
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	19.868.982	2.229.368	-	-	(4.762.375)	17.335.975
Λοιπές εκπεστέες προσωρινές διαφορές	12.691.532	1.043.941	-	-	(13.663.062)	72.411
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	7.819.536	1.578.441	-	-	(4.643.955)	4.754.022
Αναβαλλόμενη φορολογία από φορ/θέν αποθεματικό	6.828.323	-	-	-	(6.828.323)	-
Απομείωση συμμετοχικών τίτλων	6.688.748	(78.537)	(264)	-	(4.599.573)	2.010.374
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	7.628.807	(905.942)	-	-	-	6.722.865
Απομείωση αποθεμάτων	1.356.447	176.129	-	-	(624.520)	908.056
Επιχορηγήσεις	155.511	63.614	-	-	1.184.560	1.403.685
Λοιπές φορολογητέες προσωρινές διαφορές	89.159	(10.757)	-	-	-	78.402
Άυλα και ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	(9.064.333)	(4.088.323)	-	-	7.986.629	(5.166.027)
Επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα στην εύλογη αξία	(49.958.443)	(1.259.431)	-	(3.724.896)	-	(54.942.770)
Σύνολο	54.122.760	(1.418.765)	361.692	(3.724.896)	(69.561.560)	(20.220.769)

ΟΜΙΛΟΣ								
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις/ Υποχρεώσεις	Σημ.	Υπόλοιπο 01.01.2022 (Δημοσιευμένο)	Αναπροσαρ- μογή/ ανα- μόρφωση κονδυλίων προηγούμε- νων ετών	Υπόλοιπο 01.01.2022 (Αναθεωρημένο)	Κίνηση χρήσης στα Απ/τα (έσοδο/ (έξοδο))	Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Κίνηση μέσω Καθαρής Θέσης	Υπόλοιπο λήξης 31.12.2022
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξό- δου από την υπηρεσία		56.329.431	-	56.329.431	(559.481)	(14.140.972)	-	41.628.978
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα		9.849.306	-	9.849.306	(1.459.793)	-	-	8.389.513
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		19.605.582	-	19.605.582	263.400	-	-	19.868.982
Λοιπές εκπεστέες προ- σωρινές διαφορές		9.564.582	-	9.564.582	3.126.950	-	-	12.691.532
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις		9.719.780	-	9.719.780	(1.900.244)	-	-	7.819.536
Αναβαλλόμενη φορολο- γία από φορ/θέν αποθε- ματικό από αναπροσαρ- μογή ακινήτων		6.828.323	-	6.828.323	-	-	-	6.828.323
Απομείωση συμμετοχι- κών τίτλων		6.753.444	-	6.753.444	(66.539)	1.843	-	6.688.748
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό		14.018.614	-	14.018.614	(6.389.807)	-	-	7.628.807
Απομείωση αποθεμάτων		1.260.190	-	1.260.190	96.257	-	-	1.356.447
Επιχορηγήσεις		291.260	-	291.260	(135.749)	-	-	155.511
Λοιπές φορολογητέες προσωρινές διαφορές		(172.736)	-	(172.736)	261.895	-	-	89.159
Άυλα και ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	2.25	(4.169.138)	(3.007.016)	(7.176.154)	(1.888.179)	-	-	(9.064.333)
Επιμέτρηση των επεν- δύσεων σε ακίνητα στην εύλογη αξία	2.25	(42.378.690)	4.553.744	(37.824.946)	(615.725)	-	(11.517.772)	(49.958.443)
Σύνολο		87.499.948	1.546.728	89.046.676	(9.267.015)	(14.139.129)	(11.517.772)	54.122.760

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις των θυγατρικών του Ομίλου αφορούν κυρίως προσωρινές διαφορές οι οποίες θα διευθετηθούν σε μελλοντικό χρόνο. Επίσης, θυγατρικές του Ομίλου έχουν σχηματίσει αναβαλλόμενη φο-

ρολογική απαίτηση επί φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων και για τις οποίες οι διοικήσεις των θυγατρικών εκτιμούν ότι θα συμψηφίσουν με μελλοντικά φορολογικά κέρδη βάσει των επιχειρηματικών σχεδίων τους.

11. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Απαιτήσεις από πώληση περ/κών στοιχείων (α)	22	554.388.968	725.593.003	-	-
Διακανονισμοί πωλήσεων (β)		30.268.538	8.988.520	-	-
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από Δημόσιο και ΟΤΑ (γ)		12.809.119	21.829.020	-	-
Δοσμένες Εγγυήσεις		6.282.918	8.055.652	33.229	34.129
Δάνεια προσωπικού (δ)		-	4.246.375	-	-
Λοιπά		2.765.650	2.537.520	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες προκαταβολές (ε)		-	5.841.858	-	-
Προκαταβολές μισθωμάτων		1.178.036	1.188.876	-	-
Προβλέψεις για επισφαλείς μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (στ)		(2.059.670)	(2.059.089)	-	-
Σύνολο		605.633.559	776.221.735	33.229	34.129

(α) Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από την πώληση περιουσιακών στοιχείων αντιστοιχίζονται με ισόποσες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημείωση 22). Η θυγατρική εταιρεία ΤΑΙΠΕΔ αναγνωρίζει απαίτηση βάσει του συμφωνηθέντος τιμήματος από τον αγοραστή και ισόποση υποχρέωση προς

το Ελληνικό Δημόσιο. Το ποσό των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και αντίστοιχων υποχρεώσεων από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου αφορά τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία και αναλύονται ως εξής:

<u>Περιουσιακό στοιχείο</u>	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2023	31.12.2022
Πώληση μετοχών Ελληνικό Α.Ε.	448.350.000	615.000.000
Δικαίωμα Χρήσης Ραδιοσυχνοτήτων στις Ζώνες 700 MHz, 2 GHz, 3400-3800 MHz & 26 GHz (5G)	76.192.738	83.335.807
Πώληση ακινήτου στις Γούρνες Χερσονήσου ΑΒΚ 289	14.079.226	-
Πώληση ακινήτου Νέα Ηρακλείτσα	7.400.000	11.100.000
Πώληση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων μέσω της Ε.Ε.Τ.Τ. (ζώνη 1800 MHz)	7.092.000	14.184.000
Δικαίωμα επιφάνειας Ξενία Κύθνου	1.145.004	1.717.506
Πώληση ακινήτου Ειρηνοδικείου Ανδρίτσαινας	72.000	-
Πώληση ακινήτου πρώην Ειρηνοδικείο Κλειτορίας	58.000	87.000
Πώληση ακινήτου Αιόλου και Ερμού	-	168.690
Σύνολο μακροπρόθεσμων απαιτήσεων από πώληση περ/κών στοιχείων	554.388.968	725.593.003

(β) Οι διακανονισμοί πωλήσεων αφορούν μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της θυγατρικής ΕΤΑΔ από την πώληση ακινήτων (€ 22,4 εκατ. από το Σκαρამαγκά και € 7,9 εκατ. από την Μαρίνα Αθηνών).

(γ) Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από Δημόσιο και ΟΤΑ αφορούν κυρίως απαιτήσεις της πρώην ΚΕΔ για αποπληρωμή χρεολυτικών δόσεων δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Δημοσίου ύψους €12,7 εκατ. (31.12.2022: €19,5 εκατ.). Τα ποσά αυτά αντιστοιχίζονται με υποχρεώσεις για ομολογιακά και λοιπά δάνεια, όπως απεικονίζονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Σημείωση 21).

(δ) Στη συγκρίσιμη χρήση 2022 το κονδύλι «Δάνεια προσωπικού» ύψους € 4,2 εκατ. αφορούσε το

μακροπρόθεσμο μέρος έντοκων χορηγούμενων δανείων που παρέχει η θυγατρική ΕΥΔΑΠ στο προσωπικό της. Λόγω της αποεπένδυσης της θυγατρικής εντός της χρήσης 2023, το υπόλοιπο του κονδυλίου για τη χρήση 2023 είναι μηδενικό.

(ε) Στη συγκρίσιμη χρήση 2022 το κονδύλι «Λοιπές μακροπρόθεσμες προκαταβολές» περιελάμβανε προκαταβολές για αποζημιώσεις απαλλοτριωμένων εκτάσεων που προέρχονταν από την θυγατρική ΕΥΔΑΠ. Λόγω της αποεπένδυσης της θυγατρικής εντός της χρήσης 2023, το υπόλοιπο του κονδυλίου για τη χρήση 2023 είναι μηδενικό.

(στ) Η κίνηση των προβλέψεων για μακροπρόθεσμες απαιτήσεις είναι ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(2.059.089)	(2.059.089)	-	-
Προβλέψεις (έξοδα) τρέχουσας περιόδου	(581)	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	(2.059.670)	(2.059.089)	-	-

12. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοοικονομικά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος ποσού €2,69 εκατ. (31.12.2022: €2,67 εκατ.) αφορούν ομόλογα τραπεζών που προέρχονται από τη θυγατρική εταιρεία ΟΚΑΑ. Εντός του 2019, η θυγατρική ΟΚΑΑ, σύμφωνα με απόφαση του ΔΣ της, προέβη στην αγορά ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης, αξίας €1.240.000, εκδόσεως Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, διάρκειας επτά (7) ετών, με ετήσιο επιτόκιο 5,30%. Το παραπάνω ομόλογο εκδόθηκε την 31.10.2019 και θα λήξει την 31.10.2026. Τέλος, εντός του 2020 η θυγατρική ΟΚΑΑ, σύμφωνα με απόφαση του ΔΣ της, προέβη στην αγορά ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης, αξίας ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (1.500.000,00), εκδόσεως Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, διάρκειας επτά (7) ετών, με ετήσιο επιτόκιο 4%. Το παραπάνω ομόλογο εκδόθηκε την 31.12.2020 και θα λήξει την 31.12.2027.

Τόσο στην τρέχουσα όσο και στην συγκρίσιμη χρήση διενεργήθηκε αναστροφή απομείωσης των ομολόγων

ποσού € 18.914 το οποίο ποσό βελτίωσε τα αποτελέσματα των αντίστοιχων χρήσεων.

Σε επίπεδο Εταιρείας η ΕΕΣΥΠ το μακροπρόθεσμο μέρος των δανείων που έχουν χορηγηθεί στη θυγατρική ΑΕΔΙΚ ανέρχεται σε €0,5 εκατ. (2022: €0,3 εκατ.). Το υπόλοιπο ποσό ύψους €1,6 εκατ. (2022: €0 εκατ.) των δανείων απεικονίστηκε ως το βραχυπρόθεσμο μέρος.

12.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αποτελούνται κυρίως από ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου της θυγατρικής ΟΑΣΑ, συνεταιριστικά μερίδια της Τράπεζας Χανίων της θυγατρικής ΟΚΑΑ καθώς και μετοχές της Τράπεζας Αττικής, αμοιβαία κεφάλαια και ομόλογα που κατέχει η θυγατρική ΕΛΤΑ.

Η κατηγοριοποίηση και εμφάνισή τους στα χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, έγινε βάση της ταξινόμησης που ακολουθήθηκε από την εκάστοτε θυγατρική του Ομίλου σε συνέχεια της αξιολόγησης του σκοπού διακράτησης αυτών από τις διοικήσεις των εταιρειών.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	3.133.698	3.996.287	-	-
Αποτίμηση που καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	312.042	(863.089)	-	-
Πωλήσεις	(150.000)	-	-	-
Προσθήκες	-	500	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	3.295.740	3.133.698	-	-

Επίσης, την 01.01.2018 μεταβιβάστηκε άνευ ανταλλάγματος από το Ελληνικό Δημόσιο στο Υπερταμείο η συμμετοχή του 0,96% στη Folli Follie Α.Ε, η οποία εντάχθηκε ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μετοχές που μεταβιβάστηκαν κατά την ημερομηνία μεταβίβασης είχαν χρηματιστηριακή αξία €12.233.853. Μεταγενέστερα, αποκαλύφθηκε ότι οι οικονομικές καταστάσεις

της Folli Follie δεν απεικόνιζαν ορθά την πραγματική οικονομική θέση και επίδοσή της με αποτέλεσμα η τιμή της μετοχής να καταρρεύσει και να τεθεί σε αναστολή διαπραγμάτευσης στις 25.05.2018. Κατά την 15.07.2019, δημοσιεύθηκε ο αναθεωρημένος ισολογισμός της 31.12.2017 ο οποίος απεικόνιζε αρνητική καθαρή θέση σε εταιρικό επίπεδο και €69,6 εκατ. θετικά ίδια κεφάλαια σε ενοποιημένο επίπεδο, και το ποσό

αυτό ήταν προ της τυχόν επίδρασης των επιφυλάξεων και της αρνητικής γνώμης των ορκωτών ελεγκτών λογιστών επί των οικονομικών καταστάσεων. Η Εταιρεία προέβη σε νόμιμες ενέργειες για την αποζημίωση της ζημίας που προέκυψε από το θέμα αυτό.

Ο Όμιλος εκτιμά ότι τα στοιχεία που οδήγησαν στην μείωση της τιμής και της αναστολής διαπραγμάτευσης της στο Χρηματιστήριο προϋπήρχαν της μεταβίβασης (η Εταιρεία έχει ασκήσει αγωγή για αποζημιώσεις). Επίσης, για την εκτίμηση της αξίας αναγνώρισης θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη η οικονομική θέση και επιδόσεις της εταιρείας όπως αυτές προέκυψαν μετά

την αναμόρφωσή τους και λαμβάνοντας υπόψη το πιστοποιητικό ελέγχου επί αυτών καθώς απεικονίζουν την κατάσταση που υπήρχε την 01.01.2018.

Με βάση τα ανωτέρω, και ελλείψει επιπλέον στοιχείων τα οποία θα ήταν απαραίτητα για την αξιόπιστη αποτίμηση της εύλογης αξίας της συμμετοχής, η αξία αναγνώρισης της συμμετοχής κατά την 01.01.2018, αναπροσαρμόσθηκε ως κάτωθι για να αντικατοπτρίσει το αβέβαιο της έκβασης της συγκεκριμένης υπόθεσης και θα επανεξεταστεί στο μέλλον όταν υπάρξουν περισσότερα στοιχεία που θα επιτρέψουν αποτίμηση με επαρκή αξιοπιστία.

Αποτίμηση αξίας μετοχών (643.887 μτχ*€19), με βάση την χρηματιστηριακή τιμή την 01.01.2018	12.233.853
Αναπροσαρμογή αποτίμησης κατά την 01.01.2018	(12.233.853)
Εμφάνιση χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου στην Κατάσταση Οικονομικής θέσης	0

Αναφορικά με τις εισηγμένες μέχρι πρότινος στο ΧΑΑ μετοχές της Folli Follie, η Επιτροπή Εισαγωγών και Λειτουργίας Αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, κατά τη συνεδρίασή της στις 14 Δεκεμβρίου 2023, αποφάσισε τη διαγραφή από το Χρηματιστήριο Αθηνών των κινητών αξιών της εταιρείας, σε εφαρμογή του άρθρου 2.6.12. του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, επειδή τελούσε σε αναστολή διαπραγμάτευσης για μεγάλο χρονικό διάστημα και δεν υπήρχε προοπτική επαναδιαπραγμάτευσης των αξιών της. Ως ημερομηνία αφαίρεσης των κινητών αξιών της εταιρείας από τα συστήματα διαπραγμάτευσης του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ορίστηκε η Παρασκευή, 29 Δεκεμβρίου 2023.

Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (κυκλοφορούν ενεργητικό) περιλαμβάνονται και επενδύσεις σε εταιρικές ομολογίες που αγορά-

στηκαν στο τέλος της χρήσης από τη μητρική εταιρεία ύψους € 1,2 εκατ..

12.3 Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων αποτελούνται από μετοχές των θυγατρικών ΟΑΣΑ και ΚΑΘ. Αυτές αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία σύμφωνα με την επίσημη τιμή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κατά την 31.12.2023 και η διαφορά (ζημία) που προέκυψε λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας καταχωρήθηκε στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης λοιπών εισοδημάτων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης	122.891	64.610	-	-
Προσθήκες	-	71.500	-	-
Αποτίμηση που καταχωρείται στην κατάσταση λοιπών εισοδημάτων	1.201	(13.219)	-	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία από αποεπένδυση θυγατρικών	(56.686)	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	67.406	122.891	-	-

13. Αποθέματα

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των αποθεμάτων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	879.959	732.277	-	-
Εμπορεύματα	5.063.413	5.073.920	-	-
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	4.292.285	3.323.840	-	-
Αναλώσιμα Υλικά - Ανταλλακτικά	82.136.810	100.524.634	-	-
Αγορές υπό παραλαβή	40.242	13.046	-	-
Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	(19.589.338)	(19.086.582)	-	-
Σύνολο	72.823.371	90.581.135	-	-

Η αξία ανάλωσης των αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης (Σημ. 27) την τρέχουσα χρήση ανέρχεται σε €56,2 εκατ. (31.12.2022: €62,5 εκατ.).

Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο πρόβλεψης αποθεμάτων στην έναρξη της χρήσης	(19.086.582)	(16.503.636)
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	(3.416.789)	(2.582.946)
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	40.022	-
Προβλέψεις απαξίωσης αποθεμάτων από απο- επένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.874.011	-
Υπόλοιπο πρόβλεψης αποθεμάτων στη λήξη της χρήσης	(19.589.338)	(19.086.582)

14. Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των εμπορικών απαιτήσεων και συμβατικών περιουσιακών στοιχείων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Εμπορικές απαιτήσεις από τρίτους (α)	445.377.645	644.691.815	-	-
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και έσοδα χρήσεως εισπρακτέα (β)	36.652.020	90.852.641	3.598.350	1.045.013
Εμπορικές απαιτήσεις από Ν.Π.Δ.Δ. & Δημόσιες Επιχειρήσεις (γ)	5.702.547	85.951.087	-	-
Ελληνικό Δημόσιο - Απαιτήσεις Διαχείρισης (δ)	32.070.316	31.603.700	-	-
Απαιτήσεις από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου (ε)	26.756.944	197.198.085	-	-
Επιταγές εισπρακτέες	6.000.020	6.108.023	-	-
Επιταγές σε καθυστέρηση	2.451.592	2.554.322	-	-
Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	1.336.349	1.408.595	-	-
Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο για έξοδα τρίτων	762.325	815.992	-	-
Μερίσματα εισπρακτέα (στ)	32.500.000	-	32.500.000	-
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις (ζ)	(280.054.643)	(398.164.539)	-	-
Σύνολο	309.555.115	663.019.721	36.098.350	1.045.013

Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών.

θυγατρικής ΕΥΔΑΠ ποσού €166,4 εκατ. και απαιτήσεις από πελάτες της θυγατρικής ΕΥΑΘ ποσού €61,6 εκατ..

(α) Οι «Εμπορικές απαιτήσεις από τρίτους» αφορούν κυρίως απαιτήσεις από πελάτες εσωτερικού και εξωτερικού του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ ποσού €176,4 εκατ. (31.12.2022: €179,0 εκατ.), απαιτήσεις από πελάτες εσωτερικού και εξωτερικού της θυγατρικής ΕΤΑΔ ποσού €163,7 εκατ. (31.12.2022: €153,6 εκατ.), το υπόλοιπο πελατών της θυγατρικής ΓΑΙΑΟΣΕ ύψους €72,3 εκατ. (31.12.2022: €53,1 εκατ.) του οποίου σημαντικό μέρος προέρχεται από έναν πελάτη και από την θυγατρική εταιρεία ΔΕΘ ποσού €11,2 εκατ. (31.12.2022: €11,4 εκατ.). Περαιτέρω, στη χρήση 2022 περιλάμβαναν απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες ύδρευσης της

(β) Το κονδύλι «Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία και έσοδα χρήσεως εισπρακτέα» προέρχεται κυρίως από την θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ και περιλαμβάνει την προϋπολογισμένη ετήσια αμοιβή παραχώρησης των Περιφερειακών Αεροδρομίων έτους 2023 ποσού €22,9 εκατ. (31.12.2022: 22,9 εκατ.). Στη χρήση 2022 περιελάμβανε επιπλέον δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα στους πελάτες ύδρευσης και αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ ποσού €44,3 εκατ. και της ΕΥΑΘ ποσού €15,6 εκατ.

(γ) Η μείωση στο κονδύλι «Εμπορικές απαιτήσεις από Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες επιχειρήσεις» προέρχεται από

την αποεπένδυση των εταιρειών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ καθώς η χρήση 2022 περιελάμβανε απαιτήσεις από πελάτες Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ελληνικού Δημοσίου και ΔΕΚΟ της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ ποσού €58,7 εκατ. και της θυγατρικής ΕΥΑΘ ποσού €21,2 εκατ..

(δ) Το ποσό €32,1 εκατ. (31.12.2022: €31,6 εκατ.) στο κονδύλι «Ελληνικό Δημόσιο- Απαιτήσεις Διαχείρισης» αφορά κυρίως απαιτήσεις που έχουν βεβαιωθεί στη Δ.Ο.Υ. για πελάτες της θυγατρικής ΕΤΑΔ και η είσπραξή τους θα πραγματοποιηθεί μέσω Δ.Ο.Υ.

(ε) Το ποσό €26,8 εκατ. (31.12.2022: €197,2 εκατ.) «Απαιτήσεις από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου» αφορά κυρίως το βραχυπρόθεσμο μέρος των απαιτήσεων της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ από τρίτους λόγω αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου το τίμημα των οποίων αναμένεται να εισπραχθεί από τους αντισυμβαλλόμενους εντός της επόμενης χρήσης οπότε και θα καταβληθούν στο Ελληνικό Δημόσιο. Για τα κατωτέρω ποσά υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο που απεικονίζεται στη γραμμή «Βραχυπρόθεσμο μέρος των υποχρεώσεων από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου» στο κονδύλι των «Προμηθευτών, λοιπών εμπορικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες» (Σημείωση 24). Οι απαιτήσεις αυτές αναλύονται:

- € 7,1 εκατ. (31.12.2022: € 7,1 εκατ.) αφορούν μέρος του τιμήματος από την χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στην ζώνη των 1800 MHz μέσω της Ε.Ε.Τ.Τ.

- € 7,1 εκατ. (31.12.2022: € 0,0 εκατ.) αφορούν μέρος του τιμήματος από την χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στην ζώνη των 700 MHz, 2 MHz, 3400-3800 MHz & 26 GHz (5G).
- € 7,0 εκατ. (31.12.2022: € 0,0 εκατ.) αφορούν την πώληση ακινήτου στις Γούρνες Χερσονήσου ΑΒΚ 289.
- € 3,7 εκατ. (31.12.2022: € 3,7 εκατ.) που αφορά πώληση ακινήτου στη Νέα Ηρακλείτσα
- € 0,0 εκατ. (31.12.2022: € 180,2 εκατ.) από την ετήσια αμοιβή παραχώρησης για τα περιφερειακά αεροδρόμια
- € 0,0 εκατ. (31.12.2022: € 3,0 εκατ.) που είναι μέρος του τιμήματος της πώλησης του 33% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε.
- € 0,0 εκατ. (31.12.2022: € 1,1 εκατ.) από την ετήσια αμοιβή παραχώρησης για τη Μαρίνα Αλίμου
- € 0,0 εκατ. (31.12.2022: € 1,0 εκατ.) από την πώληση των μετοχών της εταιρείας «Κτήμα Mibelli Α.Ε.»
- € 0,7 εκατ. (31.12.2022: € 1,0 εκατ.) από μικρότερης αξίας πωλήσεις ακινήτων, μετοχών, δικαιωμάτων επιφάνειας κ.ά.

(στ) Τα μερίσματα εισπρακτέα αφορούν απαιτήσεις της μητρικής εταιρείας ΕΕΣΥΠ κατά €32,5 εκατ. από τη συγγενή εταιρεία Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, οι οποίες εισπράχθηκαν εις ολόκληρο εντός της χρήσης 2024.

(ζ) Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς πελάτες του Ομίλου είναι ως ακολούθως:

Προβλέψεις για απομείωση πελατών	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο πρόβλεψης στην έναρξη	(398.164.539)	(379.083.223)	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	(24.690.932)	(24.395.577)	-	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	5.303.834	5.400.462	-	-
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα χρήση	14.632	-	-	-
Λοιπές κινήσεις - αναταξινόμηση σε προβλέψεις λοιπών απαιτήσεων	(6.257.431)	(86.201)	-	-
Προβλέψεις για απομείωση πελατών από αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	143.739.793	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης	(280.054.643)	(398.164.539)	-	-

15. Λοιπές απαιτήσεις

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των λοιπών απαιτήσεων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Χρεώστες Διάφοροι (α)	48.302.127	54.854.684	506	771
Ελληνικό Δημόσιο - Λοιπές Απαιτήσεις (β)	669.776.473	83.378.076	607.025.587	25.587
Απαίτηση από εισπρακτέα επιχορήγηση (γ)	3.018.245	13.673.390	-	-
Έξοδα επομένων χρήσεων	11.960.995	12.571.413	397.475	422.128
Λοιπές απαιτήσεις	12.380.210	11.553.977	-	-
Απαιτήσεις από το προσωπικό	7.016.402	13.313.468	-	-
Χρεωστικά υπόλοιπα πιστωτών	16.038.506	18.203.368	-	-
Επίδικες απαιτήσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου	8.854.288	8.854.288	-	-
Μερίσματα εισπρακτέα προς απόδοση στο Ελλ. Δημόσιο (δ)	70.046.762	86.679.156	-	-
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης (ε)	(76.089.820)	(87.506.038)	-	-
Σύνολο	771.304.188	215.575.782	607.423.568	448.486

(α) Οι «Χρεώστες διάφοροι» αφορούν κυρίως απαιτήσεις:

- του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ ποσού €38,7 εκατ. (31.12.2022: €39,4 εκατ.) κυρίως από χρεώστες ηλεκτρικής ενέργειας, απαιτήσεις από ΟΑΕΔ, απαιτήσεις από τραπεζικό ίδρυμα για τα POS και προπληρωμένες υπηρεσίες πόρτα-πόρτα,
- της θυγατρικής ΕΤΑΔ ποσού €3,8 εκατ. (31.12.2022: €3,9 εκατ.) που προέρχεται μεταξύ άλλων από απαιτήσεις ποσού € 2,5 εκατ. περίπου από την ΟΣΚ Α.Ε. (2022: € 2,5 εκατ.) από προκαταβολές που έχουν δοθεί βάσει σύμβασης για την ολοκλήρωση από τον τελευταίο έργων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου που είχε αναλάβει η θυγατρική ΕΤΑΔ και
- του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ ποσού €3,5 εκατ. (31.12.2022: €4,9 εκατ.).

Στη χρήση 2022 περιελάμβανε επιπλέον απαιτήσεις της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ ποσού €5,9 εκατ..

(β) Το υπόλοιπο του κονδυλίου «Ελληνικό δημόσιο – λοιπές απαιτήσεις» προέρχεται κυρίως:

- Από τη μητρική Εταιρεία ποσό €607 εκατ. (2022:€0 εκατ.) που αφορά χρηματικό ποσό που

θα καταβληθεί στην ΕΕΣΥΠ ως αντιστάθμισμα για τη μεταβίβαση στο Ελληνικό Δημόσιο του 50% +1 μετοχή που αντιστοιχεί στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ.

Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 03.08.2023, χωρίς ωστόσο να συγκεκριμενοποιηθεί το ποσό και η μορφή του αντισταθμίματος που θα λάβει η ΕΕΣΥΠ για την μεταβίβαση αυτή. Εντός του 2023 κατέστη σαφές ότι στην ΕΕΣΥΠ θα διοχετευτεί χρηματικό ποσό που θα αντιστοιχεί στην αξία των μετοχών αυτών όπως θα καθοριστούν από ανεξάρτητο εκτιμητή.

Την 31.7.2024 ψηφίσθηκε ο νόμος 5131, το άρθρο 15 του οποίου προβλέπει ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει για την μεταβίβαση των μετοχών ως αντιστάθμισμα χρηματικό ποσό ύψους € 607 εκατ. Μετά την λήψη του ποσού αυτού, το 50% θα διανεμηθεί ως μέρισμα από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο εντός ενός μηνός από την λήψη του, και το υπόλοιπο ποσό θα διατεθεί για το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως αρχικό επενδυτικό κεφάλαιο της ΕΕΣΥΠ για την σύσταση επενδυτικού ταμείου.

Καθώς η μεταβίβαση των μετοχών έλαβε χώρα την 3.8.2023, ενώ παράλληλα εντός του έτους 2023 κατέστη σαφές ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει χρηματικό αντιστάθμισμα για

αυτή την μεταβίβαση των μετοχών, η οριστικοποίηση του ποσού εντός του έτους 2024 με τον ανωτέρω νόμο κρίθηκε ως μεταγενέστερο γεγονός το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τους λογιστικούς χειρισμούς της μεταβίβασης του έτους 2023. Κατά συνέπεια η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνώρισαν στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2023 απαίτηση ισόποση με το ποσό αυτό.

- β2) Από τη θυγατρική ΕΤΑΔ ποσό € 25,9 εκατ. (2022: € 30,6 εκατ.) που περιλαμβάνει κυρίως:
- Ποσό ύψους € 7,9 εκατ. (2022: € 7,9 εκατ.) αφορά απαίτηση από δημοτική αρχή. Για τις εν λόγω απαιτήσεις η ΕΤΑΔ έχει σχηματίσει πρόβλεψη για το σύνολο των ποσών των απαιτήσεων.
 - Ποσό ύψους € 6,7 εκατ. (2022: € 11,4 εκατ.) το οποίο προέρχεται από την απορροφούμενη εταιρεία ΚΕΔ και αφορά σε βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις προερχόμενες από εγγυημένες απαιτήσεις που έχει η ΚΕΔ από το Ελληνικό Δημόσιο για αποπληρωμή χρεολυτικών δόσεων δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Δημοσίου. Το ποσό αυτό συσχετίζεται με αντίστοιχη υποχρέωση στο κονδύλι «Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου δανεισμού» (Σημείωση 21).
 - Απαίτηση συνολικού ποσού € 4,6 εκατ. (2022: € 4,6 εκατ.) που αφορά προκαταβολή της θυγατρικής ΕΤΑΔ, έναντι του ειδικού τέλους του Ν.3220/2004, για την απόκτηση ακινήτων κυριότητας ή διοίκησης και διαχείρισης του ΕΟΤ. Για το ανωτέρω ποσό έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη επισφάλειας.
 - Απαίτηση ύψους € 2,8 εκατ. (2022: € 2,8 εκατ.), το οποίο αφορά τις επιδοτήσεις που αναμένει η εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο, ως αποζημίωση για την μείωση των μισθωμάτων στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19.

- Ποσό ύψους € 2,3 εκατ. περίπου (2022: € 2,3 εκατ.) περιλαμβάνει κυρίως απαίτηση της ΕΤΑΔ για την επιστροφή προκαταβολής φόρου παρελθούσας χρήσης.

β3) Από τον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ ποσό € 32,9 εκατ. (2022: € 29,3 εκατ.) που περιλαμβάνει κυρίως:

- i. Απαίτηση ΦΠΑ των εταιρειών του υπο-Ομίλου ύψους € 29,4 εκατ..
- ii. Απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο (ΕΑΣ ΕΚΚ) ύψους € 3,5 εκατ..

Η μεταβολή στο κονδύλι σε σχέση με τη συγκρίσιμη χρήση, προέρχεται κυρίως από την ΕΥΔΑΠ, καθώς η χρήση 2022 περιελάμβανε επιπλέον ποσό € 12,8 εκατ. που λόγω της αποεπένδυσης δεν υπάρχει αντίστοιχο στη χρήση 2023.

(γ) Το κονδύλι «Απαίτηση από εισπρακτέα επιχορήγηση» περιλαμβάνει στην τρέχουσα χρήση την απαίτηση επιχορήγησης του ΟΑΣΑ για την κάλυψη του κόστους εκτέλεσης συγκοινωνιακού έργου από τα ΚΤΕΛ ύψους € 3,2 εκατ., ενώ στην συγκριτική χρήση αφορούσε απαίτηση επιχορήγησης ενεργειακής κάλυψης ποσού € 12,7 εκατ. για την θυγατρική του υπο-Ομίλου ΟΣΥ.

(δ) Τα «Μερίσματα εισπρακτέα προς απόδοση στο Ελλ. Δημόσιο» την 31.12.2023 περιλαμβάνουν κυρίως το προμέρισμα των ΕΛΠΕ ύψους € 28,6 εκατ., μέρισμα του Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών € 39,0 εκατ. και μικρότερα μερίσματα από οργανισμούς λιμένων συνολικού ποσού € 1,9 εκατ.. Τα μερίσματα αυτά είναι εισπρακτέα από το ΤΑΙΠΕΔ και αποδοτέα στο Ελληνικό Δημόσιο, επομένως υπάρχει και αντίστοιχη υποχρέωση (Σημείωση 25).

(ε) Η κίνηση των προβλέψεων για λοιπές απαιτήσεις είναι ως ακολούθως:

Προβλέψεις για λοιπές απαιτήσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο πρόβλεψης στην έναρξη	(87.506.038)	(79.250.233)	-	-
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα χρήση	47.447	-	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	(3.114.855)	(8.572.066)	-	-
Έσοδα από ακρησιμοποιήτες προβλέψεις	1.371.559	230.061	-	-
Λοιπές κινήσεις - αναταξινόμηση από προβλέψεις εμπορικών απαιτήσεων	(355.462)	86.200	-	-
Προβλέψεις για λοιπές απαιτήσεις από αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ-ΕΥΑΘ	13.467.529	-	-	-
Υπόλοιπο στη λήξη	(76.089.820)	(87.506.038)	-	-

16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και Δεσμευμένες Καταθέσεις

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων του Ομίλου και της Εταιρείας.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Καταθέσεις όψεως	757.150.796	938.640.559	268.365.984	164.360.923
Προθεσμιακές καταθέσεις	50.586.041	69.391.270	5.000.000	-
Μετρητά στο ταμείο	20.973.128	19.460.011	1.167	377
Σύνολο	828.709.965	1.027.491.840	273.367.151	164.361.300

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών, αντιπροσωπεύουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος, τραπεζικές καταθέσεις όψεως, διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση και προθεσμιακές καταθέσεις λήξης εντός τριών μηνών.

Η μείωση των ταμειακών διαθεσίμων οφείλεται σε μεγάλο βαθμό: α) στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων λόγω της αποεπένδυσης των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ κατά € 393,66 εκατ., β) στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ κατά € 30,0 εκατ. λόγω είσπραξης λιγότερων επιχορηγήσεων κατά € 20 εκατ. περίπου και της αποπληρωμής προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων, γ) που αντισταθμίστηκαν από αυξήσεις ταμειακών διαθεσίμων σε όλες τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου και κυρίως από τη μητρική ΕΕΣΥΠ κατά € 100,9 εκατ. και τις θυγατρικές εταιρείες ΕΤΑΔ και ΤΑΙΠΕΔ κατά € 28,5 εκατ. και € 79,7 εκατ. αντίστοιχα. Η αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα

της ΕΤΑΔ προήλθε από εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες ως αποτέλεσμα της σημαντικής είσπραξης απαιτήσεων αλλά και της είσπραξης μέρους τιμήματος από την πώληση ακινήτων κατά € 14,9 εκατ. ενώ αντισταθμίστηκαν μερικώς από καταβολές αποζημιώσεων για εθελούσια ύψους € 5,3 εκατ. και κατασχέθηκαν καταθέσεις ύψους € 5,9 εκατ. λόγω δικαστικής υπόθεσης. Σε ότι αφορά το ΤΑΙΠΕΔ η αύξηση προήλθε κατά κύριο λόγο από εισπράξεις αποκρτικοποιήσεων (περιφερειακά αεροδρόμια € 27,3 εκατ. και μέρος από Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών € 31,5 εκατ.) που είχαν εισπραχθεί πριν τις 31.12.23 αλλά αποδόθηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο στις αρχές του επόμενου έτους.

Τα χρηματικά διαθέσιμα της Εταιρείας ανήλθαν την 31.12.2023 σε € 273,4 εκατ. περίπου και η αύξησή τους οφείλεται κυρίως στην είσπραξη μερισμάτων από θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες του χαρτοφυλακίου, ειδικά από το Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών ο οποίος κα-

τέθεσε στο Υπερταμείο εντός του 2023 συνολικά μερίσματα ύψους € 138,75 εκατ..

Στα χρηματικά διαθέσιμα της Εταιρείας την 31.12.2023, περιλαμβάνονται καταθέσεις όψεως και προθεσμίας ύψους € 8,8 εκατ. κατατεθειμένες σε εμπορικές τράπεζες και οι οποίες εντός του Α' τριμήνου 2024 επενδύθηκαν σε χρεόγραφα (ομόλογα, μετοχές, κλπ).

Στον λογαριασμό της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης «Δεσμευμένες καταθέσεις» περιλαμβάνονται καταθέσεις κυρίως της θυγατρικής ΕΛΤΑ ποσού € 9,4 εκατ. (31.12.2022: € 9,4 εκατ.) οι οποίες έχουν δεσμευτεί ως ασφάλεια για έκδοση εγγυητικών επιστολών υπέρ τρίτων για την καλή εκτέλεση έργων και τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς, καθώς και καταθέσεις της θυγατρικής ΕΤΑΔ ποσού € 0,4 εκατ. (31.12.2022: € 0,4 εκατ.) οι οποίες δεν είναι διαθέσιμες προς την εταιρεία λόγω εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων.

17. Μετοχικό Κεφάλαιο και Λοιπά Στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων

Σύμφωνα με το άρθρο 188 ν. 4389/2016 το αρχικό ονομαστικό μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31.12.2019 ανέρχονταν σε € 40.000.000, διαιρούμενο σε 40.000 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 1.000 έκαστη. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, με την από 03.03.2017 απόφασή του, πιστοποίησε την μερική πληρωμή του μετοχικού κεφαλαίου, και ειδικότερα την πληρωμή του ποσού των 10.000.000 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στην κάλυψη του ¼ της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018 περί μερικής καταβολής κεφαλαίου.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 έλαβε χώρα Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €100.000.000 με την έκδοση 100.000 μετοχών ονομαστικής αξίας 1.000 ευρώ/μετοχή και αντίστοιχα τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας περί μετοχικού κεφαλαίου. Το ποσό καταβλήθηκε από τον μέτοχο στις 21 Δεκεμβρίου 2020 και στις 20 Ιανουαρίου 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πιστοποίηση της καταβολής του εν λόγω ποσού.

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2021, έλαβε χώρα η Τακτική Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, στο πλαίσιο της οποίας αποφασίστηκε η καταβολή του

υπόλοιπου ποσού ύψους € 30.000.000 από το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο προκειμένου να καταβληθεί πλήρως η ονομαστική αξία των μετοχών του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας που είχε αναληφθεί από τον μοναδικό μέτοχο της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 187 παρ. 1 του ν. 4389/2016. Στις 16 Νοεμβρίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε πιστοποίηση της καταβολής του υπολειπόμενου ποσού ύψους € 30.000.000 εκ του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας που είχε καταβληθεί μερικά. Κατόπιν τούτου, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανερχόταν σε ποσό ύψους € 140.000.000, διαιρούμενο σε 140.000 μετοχές ονομαστικής αξίας € 1.000 η καθεμία και ήταν ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Στις 27 Οκτωβρίου 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε ομόφωνα η Εταιρεία να συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ Α.Ε. με το αναγκαίο ποσό προκειμένου το Ελληνικό Δημόσιο να διατηρήσει ποσοστό 34,12% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ όπως αυτό προκύπτει από την αύξηση μετοχικού της κεφαλαίου και λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό των μετοχών της ΔΕΗ Α.Ε. που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ. Καταθέτοντας αίτημα κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 191 παρ. 4 και 192 παρ. 2 του Ν.4389/2016 προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, έλαβε προκαταβολή από το Ελληνικό Δημόσιο έναντι αύξησης μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ποσού € 135 εκατ.. Από αυτό χρησιμοποιήθηκαν για τη συμμετοχή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ ποσό ύψους € 105,7 εκατ., ενώ € 29,3 εκατ. επεστράφησαν στο Ελληνικό Δημόσιο. Το Υπερταμείο συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ καταβάλλοντας € 105,7 εκατ. για 11.744.746 μετοχές, ενώ δια του Ν. 4876/23.12.2021, το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε άνευ ανταλλάγματος στο Υπερταμείο άλλες 39.440.000 μετοχές που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ (το τυπικό σκέλος της μεταβίβασης των μετοχών ολοκληρώθηκε εντός του 2022). Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το Υπερταμείο διατήρησε το ποσοστό που κατείχε στη ΔΕΗ το οποίο παρέμεινε στο 34,12%.

Την 1^η Φεβρουαρίου 2022, έλαβε χώρα Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, στο πλαίσιο της οποίας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €105.703.000 με έκδοση 1.057.030 ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 100 η καθεμία και αντίστοιχα τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας περί μετοχικού κεφαλαίου. Στις 25 Φεβρουαρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε πιστοποίηση καταβολής του ποσού της αύξησης.

Κατά συνέπεια, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανήλθε σε € 245.703.000, διαιρούμενο σε 140.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 1.000 η καθεμία και σε 1.057.030 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 100 η καθεμία, και είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Εντός της χρήσης 2023 δεν υπήρξε καμία μεταβολή στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καλύπτεται στο σύνολό του από το Ελληνικό Δημόσιο:

	31.12.2023	31.12.2022
- Κεφάλαιο ίδρυσης	40.000.000	40.000.000
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 2020	100.000.000	100.000.000
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 2022	105.703.000	105.703.000
Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο	245.703.000	245.703.000

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας δύναται να αυξάνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καλύπτεται στο σύνολό του από το Ελληνικό Δημόσιο και κατατίθεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σε λογαριασμό που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος στο όνομα της Εταιρείας.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες. Καθώς η λειτουργία της και των άμεσων θυγατρικών της, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 188 του ν. 4389/2016,

εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό, οι μετοχές της Εταιρείας, οι μετοχές των άμεσων θυγατρικών της, καθώς και οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010 (Α' 119) («ΤΧΣ») αποτελούν πράγματα εκτός συναλλαγής κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα.

18. Λοιπά Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των Λοιπών αποθεματικών του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2023	31.12.2022*	31.12.2023	31.12.2022
Αποθεματικό από απόκτηση λοιπών θυγατρικών (όπως ορίζονται από το νόμο)	2.25	1.575.408.451	2.127.071.331	11	13
Αποθεματικό από απόκτηση θυγατρικής ΕΤΑΔ και συγγενών της		438.246.293	438.246.293	1	1
Αποθεματικό από απόκτηση θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ		19.451.328	19.451.328	1	1
Αποθεματικό από μεταβίβαση άνευ ανταλ- λάγματος μετοχών ΔΕΗ	9	354.801.600	354.801.600	-	-
Υποσύνολο (α)		2.387.907.672	2.939.570.552	13	15
Αποθεματικό από απόκτηση θυγατρικής ΤΧΣ		1	1	1	1
Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ (προς) το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος (β)	6	751.785.647	712.695.554	-	-
Αποθεματικό μισθωμάτων από τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό (γ)		65.529.519	37.804.820	-	-
Αποθεματικό από διακρατούμενα κέρδη για επενδύσεις από την ΕΕΣΥΠ (δ)		41.717.597	20.750.395	41.717.597	20.750.395
Τακτικό αποθεματικό		17.480.802	10.210.479	9.758.502	4.853.894
Αποθεματικό αναπροσαρμογής επενδυτικών ακινήτων (ε)	6	2.813.521	2.813.521	-	-
Αποθεματικά από λοιπά συνολικά εισοδή- ματα συγγενών που ανακατατάσσονται στα αποτελέσματα (στ)		(40.633.229)	(79.615.742)	-	-
Αποθεματικό μεριδίου λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών (μη ανατα- ξινομούμενο στα αποτελέσματα)		14.710.578	9.123.240	-	-
Αποθεματικό χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων		(1.790.268)	(1.573.488)	-	-
Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημι- ών) από θυγατρικές του Ομίλου και συγγενείς επιχειρήσεις		(23.763.500)	(21.399.217)	(9.619)	4.382
Αφορολόγητα αποθεματικά		708.650	708.650	-	-
Αποθεματικό χρημ/κής υποχρέωσης μειοψη- φίας συγγενούς εταιρείας που προέκυψε από δικαίωμα προαίρεσης (ζ)	9	(481.420.592)	(481.420.592)	-	-
Σύνολο		2.735.046.398	3.149.668.173	51.466.494	25.608.687

*Η συγκριτική χρήση 2022 αναθεωρήθηκε λόγω αναπροσαρμογής/ αναμόρφωσης κονδυλίων προηγούμενων ετών (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.25).

- (α) Το ποσό €2.387,9 εκατ. (31.12.2022: € 2.939,6 εκατ.) «Αποθεματικά από μεταβίβαση θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων» σχηματίστηκε εν μέρη κατά την 25.10.2016, ημερομηνία μεταβίβασης των θυγατρικών και των συγγενών αυτών βάσει του Ν.4389/2016 και εν μέρη κατά την 01.01.2018 (και μεταγενέστερα την 01.07.2018 με τη μεταβίβαση της ΓΑΙΑΟΣΕ) ημερομηνία μεταβίβασης των λοιπών θυγατρικών. Το αποθεματικό απεικονίζει τη διαφορά της καθαρής θέσης των θυγατρικών και των συγγενών αυτών, οι οποίες ενοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία μεταβίβασης, σε σχέση με το κόστος κτήσης/ αναγνώρισης των επενδύσεων σε θυγατρικές (συμβολικό τίμημα € 1 έκαστη) και σε συγγενείς. Επιπλέον, το ποσό των € 354,8 εκατ. αφορά την εύλογη αξία των μετοχών που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ, οι οποίες μεταφέρθηκαν στην ΕΕΣΥΠ άνευ ανταλλάγματος.

Στην χρήση 2022 έγινε μείωση του αποθεματικού πρώτης ενοποίησης θυγατρικής αναφορικά με την ολοκλήρωση του ελέγχου απομείωσης των ιδιοχρησιμοποιούμενων και επενδυτικών ακινήτων συγκεκριμένης θυγατρικής (σχετική ανάλυση Σημ. 2.25).

Στην τρέχουσα χρήση η σημαντική μεταβολή αφορά την επίδραση από την αποενοποίηση των δυο εταιρειών ύδρευσης ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ όπως αναφέρεται και στην σχετική ανάλυση της σημείωσης 2.26. Ειδικότερα, ολοκληρώθηκε στις 03.08.2023, χωρίς ωστόσο να συγκεκριμενοποιηθεί το ποσό και η μορφή του αντισταθμίسمatos που θα λάβει

η ΕΕΣΥΠ για την μεταβίβαση αυτή. Εντός του 2023 κατέστη σαφές ότι στην ΕΕΣΥΠ θα διοχετευτεί χρηματικό ποσό που θα αντιστοιχεί στην αξία των μετοχών αυτών όπως θα καθοριστούν από ανεξάρτητο εκτιμητή.

Την 31.7.2024 ψηφίσθηκε ο νόμος 5131, το άρθρο 15 του οποίου προβλέπει ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει για την μεταβίβαση των μετοχών ως αντιστάθμισμα χρηματικό ποσό ύψους € 607 εκατ. Μετά την λήψη του ποσού αυτού, το 50% θα διανεμηθεί ως μέρισμα από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο εντός ενός μηνός από την λήψη του, και το υπόλοιπο ποσό θα διατεθεί για το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως αρχικό επενδυτικό κεφάλαιο της ΕΕΣΥΠ για την σύσταση επενδυτικού ταμείου. Καθώς η μεταβίβαση των μετοχών έλαβε χώρα την 3.8.2023, ενώ παράλληλα εντός του έτους 2023 κατέστη σαφές ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει χρηματικό αντιστάθμισμα για αυτή την μεταβίβαση των μετοχών, η οριστικοποίηση του ποσού εντός του έτους 2024 με τον ανωτέρω νόμο κρίθηκε ως μεταγενέστερο γεγονός το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τους λογιστικούς χειρισμούς της μεταβίβασης του έτους 2023. Κατά συνέπεια η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνώρισαν στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2023 απαίτηση ισόποση με το ποσό αυτό. Από την λογιστικοποίηση της ανωτέρω συναλλαγής, προκλήθηκαν οι κατωτέρω επιδράσεις στα στοιχεία της ενοποιημένης κατάστασης μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων:

ΟΜΙΛΟΣ					
	Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής			Μη ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο		
Επίδραση από αποενοποίηση στοιχείων ιδίων κεφαλαίων ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ:					
Μεταφορά αποθεματικού της ενοποίησης στα αποτελέσματα εις νέο	(551.880.074)	43.440.237	(508.439.837)	(506.528.141)	(1.014.967.978)
Λήψη Αντισταθμίسمatos	-	607.000.000	607.000.000	-	607.000.000
Συνολική επίδραση συναλλαγής στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου	(551.880.074)	650.440.237	98.560.163	(506.528.141)	(407.967.978)

- (β) Το ποσό €751,8 εκατ. (31.12.2022: €712,7 εκατ.) «Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος» αφορά την εύλογη αξία των ακινήτων που περιήλθαν άνευ ανταλλάγματος στην κατοχή των θυγατρικών ΕΤΑΔ και ΓΑΙΑΟΣΕ από την ημερομηνία μεταβίβασής τους στο Υπερταμείο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 αναγνωρίζοντας τα σταδιακά από την ημερομηνία εκείνη.
- (γ) Το ποσό €65,5 εκατ. (31.12.2022: €37,8 εκατ.) «Αποθεματικό μισθωμάτων από τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό» αφορά τα εισπραχθέντα από τη ΓΑΙΑΟΣΕ μισθώματα για το τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό τα οποία σχηματίστηκαν βάσει της παραγράφου 8, του άρθρου 8, του Ν. 3891/2010. Το εν λόγω μισθώματα σύμφωνα με τον νόμο, έχουν εισπραχθεί για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου και έχουν ως σκοπό την εκτεταμένη συντήρηση του τροχαίου σιδηροδρομικού υλικού για την επαναφορά του στην δέουσα λειτουργική κατάσταση. Στο αποθεματικό μεταφέρθηκε ποσό € 27,72 εκατ. κατά την τρέχουσα χρήση από τα κέρδη των χρήσεων 2021 και 2022.
- (δ) Το ποσό €41,7 εκατ. (31.12.2022: €20,8 εκατ.) «Αποθεματικό από διακρατούμενα κέρδη για επενδύσεις από την ΕΕΣΥΠ» αφορά κέρδη που θα χρησιμοποιούνται για επενδύσεις σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 200 του Ν.4389/2016 (το οποίο δύναται να διακρατηθεί και για να καλυφθούν πιθανές μελλοντικές ζημιές).
- (ε) Το ποσό €3,1 εκατ. (31.12.2022: €2,8 εκατ.) «Αποθεματικό αναπροσαρμογής από μετάταξη ιδιοχρησιμοποιούμενων σε επενδυτικά ακίνητα» αφορά τη μεταβολή της εύλογης αξίας των ακινήτων κατά τη μετάταξη τους από ιδιοχρησιμοποιούμενα σε επενδυτικά ακίνητα που προέρχεται κυρίως από τη θυγατρική ΕΤΑΔ ενώ η μεταβολή προήλθε από την θυγατρική ΔΕΘ.
- (στ) Η μεταβολή του κονδυλίου «Αποθεματικά από λοιπά συνολικά εισοδήματα συγγενών που ανακατατάσσονται στα αποτελέσματα» (31.12.2023: -€40,6 εκατ., 31.12.2022: -€79,6 εκατ.) οφείλεται κυρίως στο αποτέλεσμα της αποτίμησης των θέσεων αντιστάθμισης ηλεκτρικής ενέργειας με συμβόλαια λήξεως έως και το 2024 συγγενούς εταιρείας.
- (ζ) Στις 28/2/2022 ολοκληρώθηκε η συναλλαγή πώλησης του 49% της ΔΕΔΔΗΕ από την συγγενή εταιρεία ΔΕΗ στην Macquarie Asset Management.

Από την προαναφερθείσα συναλλαγή προέκυψαν οι παρακάτω επιδράσεις στα αποθεματικά (που παρουσιάζονται στην παρούσα σημείωση) και στα αποτελέσματα εις νέο:

- (i) Ποσό € (481,4) εκατ. (αναλογία επί του ποσοστού συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στην ΔΕΗ), που καταχωρήθηκε στα Λοιπά Αποθεματικά και πιο συγκεκριμένα στο κονδύλι «Αποθεματικό χρημ/κής υποχρέωσης μειοψηφίας συγγενούς εταιρείας που προέκυψε από δικαίωμα προαίρεσης» και αφορά την αποτίμηση του Δικαιώματος Προαίρεσης (put option) υπό προϋποθέσεις, των μετοχών που απέκτησε η Macquarie Asset Management στην ΔΕΔΔΗΕ.
- (ii) Ποσό € 231,6 εκατ. (αναλογία επί του ποσοστού συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στην ΔΕΗ) αφορά κυρίως το κέρδος που αναγνωρίστηκε από την μερική πώληση της συμμετοχής στην ΔΕΔΔΗΕ και περιλήφθηκε απευθείας στο κονδύλι «Αποτελέσματα εις νέον» στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 10.

Τα ποσά των εταιρειών έχουν προσαρμοσθεί για την εξασφάλιση ότι οι λογιστικές πολιτικές είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο και για να απομακρυνθούν τυχόν μετρήσιμες παρατηρήσεις στα πιστοποιητικά των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.

19. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της αναγνωρίζουν ως υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης που έχει αναλάβει για την καταβολή καθορισμένων παροχών στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικών μελετών. Συγκεκριμένα, οι σχετικές μελέτες αφορούσαν στη διερεύνηση και υπολογισμό των αναλογιστικών μεγεθών που απαιτούνται από τις προδιαγραφές που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ 19) και είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικών εισοδημάτων κάθε επιχείρησης.

Οι κύριες παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Κύριες αναλογιστικές παραδοχές	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,50%- 3,63%	1,80%- 3,81%	2,95%	3,63%
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	2,00%- 3,30%	1,67%- 3,50%	2,50%	2,50%
Μέση αναμενόμενη απομένουσα εργασιακή ζωή (έτη)	4,59-18,83	5,44-17,25	16,92	17,25
Πληθωρισμός	2,00%- 3,15%	2,2%- 3,50%	2,80%	2,80%

Τα ποσά, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Συστατικά της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	6.288.766	11.562.754	20.665	16.273
Χρηματοοικονομικό κόστος	6.101.256	2.249.307	1.340	250
Κόστος προϋπηρεσίας	-	(63.296)	-	-
Κόστος διακανονισμών	6.169.483	824.790	11.900	39.572
Συνολική επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης	18.559.505	14.573.555	33.905	56.095
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (OCI)				
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες) αναγνωρισμένα στην χρήση	(2.729.838)	67.385.201	(13.999)	(555)
Σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(2.729.838)	67.385.201	(13.999)	(555)

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης	322.996.642	389.793.883	36.914	33.290
Σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	2.729.838	(67.385.201)	13.999	(7.745)
Συνολική επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης	18.559.504	14.573.555	33.905	56.095
Εισφορές εργαζομένων	1.021.314	1.971.905	-	-
Εισφορές πληρωθείσες εργοδότη	(3.248.076)	(4.789.943)	-	-
Παροχές που καταβλήθηκαν μέσα στην χρήση	(13.530.044)	(11.219.136)	(11.901)	(44.726)
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	-	51.577	-	-
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση από από-επένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ (Σημ. 2.26)	(284.172.305)	-	-	-
Καθαρή υποχρέωση στη λήξη της χρήσης	44.356.873	322.996.640	72.917	36.914

Το ποσό που έχει καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι έξοδο €2,4 εκατ. (2022: έσοδο €53,2 εκατ.) μετά την αφαίρεση της επίδρασης της αναβαλλόμενης φορολογίας €0,3 εκατ. για το 2023 και για το 2022 €14,1 εκατ..

Η αύξηση στη συνολική επιβάρυνση των αποτελε-

σμάτων χρήσης, προήλθε κυρίως από τη θυγατρική ΕΤΑΔ λόγω του κόστους εθελούσιας αποχώρησης ύψους €5,3 εκατ..

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές για την Εταιρεία στις κυριότερες παραδοχές είναι:

Αναλογιστική υποχρέωση (μεταβολή) Σενάριο	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022
Επιτόκιο προεξόφλησης +0,5%	-3%	-3%
Επιτόκιο προεξόφλησης -0,5%	3%	4%
Αύξηση αποδοχών +0,5%	2%	2%
Μείωση αποδοχών -0,5%	-2%	-2%

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και του προσωπικού και των μελών διοίκησης της Εταιρείας στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανέρχεται σε 11.109 (31.12.2022: 13.870) και 58 (31.12.2022: 50) αντίστοιχα (44

άτομα μισθοδοτούμενο τακτικό προσωπικό και 14 άτομα μέλη ΕΣ και ΔΣ), ενώ το εποχικό προσωπικό του Ομίλου στο τέλος της χρήσης ανέρχεται σε 292 (31.12.2022: 655).

20. Λοιπές προβλέψεις

Στον πίνακα παρουσιάζεται η κίνηση των λοιπών προβλέψεων για τον Όμιλο για την τρέχουσα χρήση. Η Εταιρεία δεν έχει λοιπές προβλέψεις.

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Λοιπές διάφορες προβλέψεις	Προβλέψεις για νομικές υποθέσεις	Προβλέψεις φόρων	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2023	14.586.674	410.623.897	2.902.166	428.112.737
Επιπρόσθετες προβλέψεις χρήσης	2.100.000	3.115.413	-	5.215.413
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση	(276.097)	(6.622.307)	-	(6.898.404)
Έσοδα από ακρησιμοποιήτες προβλέψεις	(1.178.003)	(2.710.269)	-	(3.888.272)
Μεταφορές	(41.000)	-	-	(41.000)
Προβλέψεις από από-επένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ-ΕΥΑΘ (Σημ. 2.26)	(72)	(39.345.307)	(2.416.540)	(41.761.919)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης 31.12.2023	15.191.502	365.061.427	485.626	380.738.555

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Λοιπές διάφορες προβλέψεις	Προβλέψεις για νομικές υποθέσεις	Προβλέψεις φόρων	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2022	8.132.697	127.454.058	2.902.166	138.488.921
Επιπρόσθετες προβλέψεις χρήσης	6.617.770	259.674.275	-	266.292.045
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση	(163.600)	(105.442)	-	(269.042)
Έσοδα από ακρησιμοποιήτες προβλέψεις	(193)	(15.071.146)	-	(15.071.339)
Μεταφορές	-	38.672.152	-	38.672.152
Υπόλοιπο τέλους χρήσης 31.12.2022	14.586.674	410.623.897	2.902.166	428.112.737

Οι «Προβλέψεις για νομικές υποθέσεις» αφορούν κυρίως προβλέψεις από αξιώσεις τρίτων και εργαζομένων κατά θυγατρικών του Ομίλου από εκκρεμείς νομικές και λοιπές υποθέσεις ενώ η μείωσή τους οφείλεται κυρίως στο μη σχηματισμό επιπλέον πρόβλεψης για υποχρεώσεις που αφορούν επίδικες υποθέσεις (σημείωση 33).

21. Δανειακές Υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις και Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου δανεισμού

Τα ομολογιακά και λοιπά δάνεια είχαν ληφθεί από την πρώην ΚΕΔ με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για εκτέλεση συγκεκριμένων έργων για λογαριασμό του Δημοσίου. Τα χρεολύσια των δανείων και οι τόκοι τους πληρώνονται κατά βάση από το Ελληνικό Δημόσιο. Η αντίστοιχη απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο εμφανίζεται στη σημείωση 11 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις». Το επιτόκιο των δανείων κυρίως είναι κυμαινόμενο αναπροσαρμοζόμενο ανά εξάμηνο με βάση το Euribor εξαμήνου προσαυξανόμενο κάθε φορά και με τυχόν περιθώριο ως ποσοστό επί του Euribor.

Επιπλέον, το ποσό των «Μακροπρόθεσμων Δανειακών Υποχρεώσεων» της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης περιέχει και € 8,2 εκατ. (31.12.2022: € 8,8 εκατ.) προερχόμενο από τη θυγατρική ΕΛΤΑ και αφορά

το τμήμα του δανείου από την Τράπεζα Αττικής που είναι πληρωτέο από την μεθεπόμενη χρήση έως και τη λήξη του στις 07.12.2028. Το βραχυπρόθεσμο μέρος του συγκεκριμένου δανείου ανέρχεται σε € 0,6 εκατ. και αφορά τις δύο επόμενες δόσεις. Το δάνειο φέρει προσημειώσεις επί ακινήτων των ΕΛΤΑ (Σημ. 5 & 6).

Επίσης, στο ποσό των «Μακροπρόθεσμων Δανειακών Υποχρεώσεων» της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης περιλαμβάνεται και ποσό ύψους € 2,4 εκατ. (31.12.2022: € 3,4 εκατ.) προερχόμενο από τη θυγατρική ΑΕΔΙΚ και αφορά δάνειο από την Τράπεζα Πειραιώς το οποίο λήφθηκε για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της εταιρείας κατά τη διάρκεια των εργασιών αποκατάστασης της λειτουργίας της Διεύθυνσης.

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται το υπόλοιπο του ορίου υπερανάληψης των ΕΛΤΑ από το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων, το οποίο περιλαμβάνει και το υπόλοιπο των σχετικών ληξιπρόθεσμων τόκων με το υπόλοιπο των Αλληλόχρεων αυτών Τραπεζικών Λογαριασμών να ανέρχεται στις 31.12.2023 σε € 108,5 εκατ. (31.12.2022: € 110,4 εκατ.). Επιπλέον ποσό € 3,5 εκατ. (31.12.2022: € 3,5 εκατ.) αφορά τραπεζικές χορηγήσεις τακτής λήξης με διάρκεια από έναν έως τρεις μήνες της έμμεσης θυγατρικής ΕΛΤΑ Courier.

22. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υποχρεώσεις από πώληση περιουσιακών στοιχείων (α)	11	554.388.968	725.593.003	-	-
Υποχρέωση προς Ελληνικό Δημόσιο, βάσει Παρ.8, Αρθρ.8, Ν.3891/2010 (β)		31.560.708	31.560.708	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις (γ)		13.223.460	25.597.473	-	-
Προεισπραχθέντα μισθώματα		9.509.755	9.797.983	-	-
Υποχρεώσεις προς μισθωτές		6.176.383	6.695.296	-	-
Εγγυήσεις πελατών - μακροπρόθεσμες (δ)		4.911.690	39.856.134	-	-
Συμμετοχές Καταναλωτών (ε)		-	20.472.482	-	-
Σύνολο		619.770.964	859.573.079	-	-

(α) Όπως αναφέρθηκε και στην σημείωση 11, οι μακροπρόθεσμες αυτές υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο αντιστοιχίζονται με ισόποσες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από τους αντισυμβαλλομένους των πωλήσεων περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου που έχει διενεργήσει η θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ.

(β) Το ποσό της υποχρέωσης προς το Ελληνικό Δημόσιο βάσει παρ.8, άρθρ.8, Ν.3891/2010 ύψους €31,6 εκατ. (31.12.2022: €31,6 εκατ.) προέρχεται από τη θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ και αντιπροσωπεύει τα εισπραχθέντα μισθώματα για το τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό μέχρι και την ημερομηνία αποκρατικοποίησης της ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. (νυν Hellenic Train) τα οποία σχηματίστηκαν βάσει του άρθρου 8, παρ. 8 του ν. 3891/2010. Η εν λόγω υποχρέωση σύμφωνα με τον νόμο έχει εισπραχθεί για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου και έχει ως σκοπό την χρήση του από την ΓΑΙΑΟΣΕ για εκτεταμένη συντήρηση του τροχαίου σιδηροδρομικού υλικού για την επαναφορά του στη δέουσα λειτουργική κατάσταση.

(γ) Στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

ύψους € 13,2 εκατ. (31.12.2022: €25,6 εκατ.) περιλαμβάνονται κυρίως:

- Από τη θυγατρική ΕΤΑΔ ποσό € 9,4 εκατ. που αφορά κυρίως υποχρεώσεις προς την «Αστήρ Μαρίνα Βουλιαγμένης» (31.12.2022: € 9,7 εκατ.).
- Η συγκρίσιμη χρήση 2022 περιελάμβανε υπόλοιπο €12,5 εκατ. από την ΕΥΔΑΠ που αφορούσε υποχρέωση αποκλειστικού δικαιώματος προμήθειας αδιύλιστου ύδατος.

(δ) Η μείωση κατά € 35,0 εκατ. στο κονδύλι «εγγυήσεις πελατών- μακροπρόθεσμες» προέκυψε κυρίως λόγω της αποεπένδυσης των δυο θυγατρικών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ (31.12.2022: €19,1 εκατ. και € 17 εκατ. αντίστοιχα).

(ε) Το ποσό των συμμετοχών καταναλωτών στη χρήση 2022 αφορούσε στη συμμετοχή των πελατών της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ (συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) στη χρηματοδότηση του αρχικού κόστους ανάπτυξης του δικτύου (μετρητές, δικτυακές ενώσεις κλπ.) ή της αναβάθμισής του.

Συμμετοχές καταναλωτών	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Αρχική αξία εσόδων από δικαιώματα αποχέτευσης		20.472.482	20.299.515	-	-
Εισπράξεις χρήσης		3.520	1.115.845	-	-
Αποσβέσεις χρήσης	28	(471.483)	(942.878)	-	-
Συμμετοχές καταναλωτών από από-επένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	(20.004.519)	-	-	-
Τελική αξία εσόδων από δικαιώματα αποχέτευσης		-	20.472.482	-	-

23. Κρατικές επιχορηγήσεις

Το ποσό των επιχορηγήσεων αφορά σε επιχορηγήσεις που έλαβαν οι θυγατρικές Ομίλου από το Ελληνικό Δημόσιο για τη διενέργεια παγίων επενδύσεων και μεταφέρονται σταδιακά στα αποτελέσματα του Ομίλου με βάση τον βαθμό απόσβεσης των αντίστοιχων παγίων.

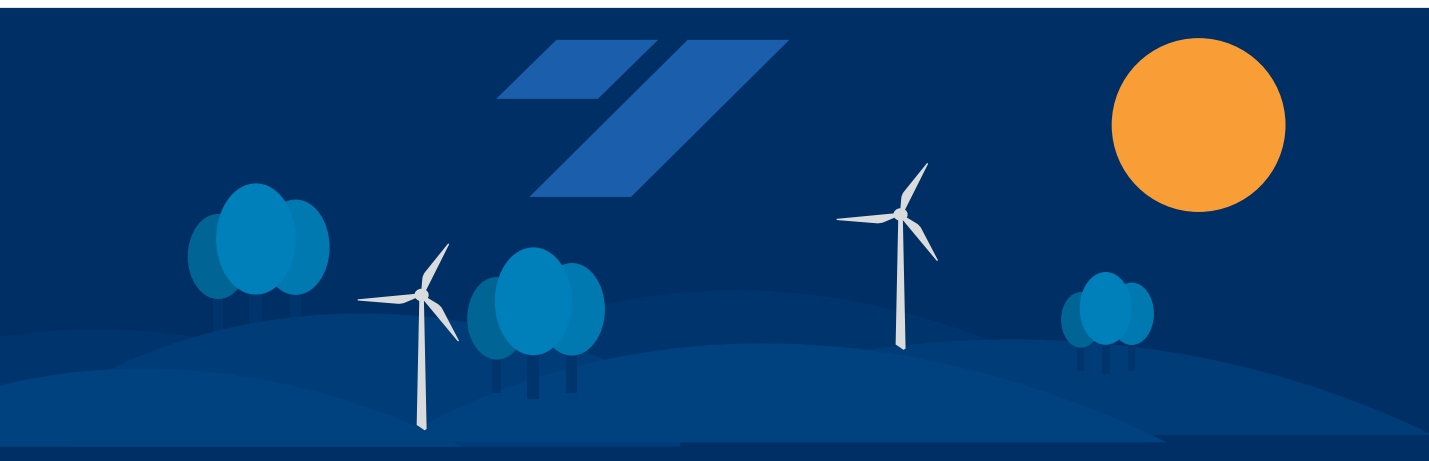
Η κίνηση των επιχορηγήσεων για τη χρήση έχει ως εξής:

Κρατικές Επιχορηγήσεις	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης		242.900.908	230.269.578	-	-
Ληφθείσες εντός της χρήσης		13.608.220	25.823.818	-	-
Διαγραφές επιχορηγήσεων		-	(657.704)	-	-
Απόσβεση στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης	28	(8.625.877)	(12.534.784)	-	-
Κρατικές επιχορηγήσεις από αποεπένδυση θυγατρικών ΕΥΔΑΠ- ΕΥΑΘ	2.26	(137.762.908)	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης		110.120.343	242.900.908	-	-

24. Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες

Τα υπόλοιπα των προμηθευτών, λοιπών εμπορικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Προμηθευτές εσωτερικού και εξωτερικού (α)	129.600.058	229.595.377	1.385.553	1.415.198
Προκαταβολές πελατών (β)	66.064.785	63.230.693	-	-
Βραχυπρόθεσμο μέρος των υποχρεώσεων από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου (γ)	55.135.854	197.198.085	-	-
Υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες και έσοδα επόμενων χρήσεων (δ)	38.096.293	30.599.046	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις σε Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις	7.184.342	6.679.205	-	-
Εγγυήσεις πελατών - βραχυπρόθεσμες	4.696.349	8.548.107	-	-
Λογαριασμός Διαχείρισης Πόρων Δημοσίου (ΚΕΔ) (ε)	1.742.168	1.997.816	-	-
Λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις	43.597	3.921.299	-	-
Σύνολο	302.563.446	541.769.628	1.385.553	1.415.198

(α) Οι «Προμηθευτές εσωτερικού και εξωτερικού» αφορούν κυρίως υποχρεώσεις προς προμηθευτές του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ ποσού €81,1 εκατ. (31.12.2022: €85,6 εκατ.), του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ ποσού €15,7 εκατ. (31.12.2022: €16,6 εκατ.) καθώς και της ΕΤΑΔ ποσού €19,4 εκατ. (31.12.2022: €16,2 εκατ.). Η συγκριτική χρήση 2022 περιελάμβανε υποχρεώσεις προς προμηθευτές της ΕΥΔΑΠ ποσού €89,9 εκατ..

(β) Ο λογαριασμός «Προκαταβολές πελατών» ποσού €66,1 εκατ. (31.12.2022: €63,2 εκατ.) προέρχεται κυρίως από το ΤΑΙΠΕΔ κατά €52,1 εκατ. (31.12.2022: €54,2 εκατ.) και αφορά προκαταβολές που έχουν δοθεί βάσει υπουργικών αποφάσεων υπέρ της μονάδας συμβάσεων στρατηγικής σημασίας του ΤΑΙΠΕΔ.

(γ) Το ποσό €55,1 εκατ. (31.12.2022: €197,2 εκατ.) του λογαριασμού «Βραχυπρόθεσμο μέρος των υποχρεώσεων από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου» αφορά υποχρεώσεις της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ από αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων προς το Ελληνικό Δημόσιο οι οποίες αναμένεται να καταβληθούν στο ΤΑΙΠΕΔ από τους αντισυμβαλλόμενους εντός της επόμενης χρήσης και στην συνέχεια θα καταβληθούν στον Ειδικό Λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τα οριζόμενα με το Ν. 3986/2011.

Οι υποχρεώσεις αυτές προς το Ελληνικό Δημόσιο αντιστοιχίζονται με απαιτήσεις από τους αντισυμβαλλόμενους των αξιοποιήσεων των περιουσιακών στοιχείων (Σημείωση 14). Η διαφορά των €28,4 εκατ. με τις απαιτήσεις οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι κατά την 31.12.2023 η εταιρεία εισέπραξε ποσό που προήλθε κυρίως από την ετήσια αμοιβή παραχώρησης για τα περιφερειακά αεροδρόμια αλλά απέδωσε στο Ελληνικό Δημόσιο μετέπειτα της 31.12.2023.

(δ) Το κονδύλι «Υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες και έσοδα επόμενων χρήσεων» ποσού €38,0 εκατ. (31.12.2022: €30,6 εκατ.), αφορά κυρίως έσοδα επόμενων χρήσεων από τις θυγατρικές ΤΑΙΠΕΔ €29,9 εκατ. και ΟΑΣΑ €7,8 εκατ.

(ε) Ο λογαριασμός «Διαχείρισης Πόρων Δημοσίου (ΚΕΔ)» ποσού €1,7 εκατ. (2022: €2,0 εκατ.) αφορά τα αδιάθετα υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων εκτέλεσης έργων από την πρώην ΚΕΔ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου από τη θυγατρική ΕΤΑΔ.

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εκκρεμεί η εκκαθάριση του υπολοίπου μετά την διευθέτηση εκκρεμών υποθέσεων έργων που είχαν εκτελεστεί από την πρώην ΚΕΔ σε προηγούμενες χρήσεις ή έργων που παρέμεναν σε εξέλιξη.

Η χρήση του λογαριασμού «Αδιάθετο υπόλοιπο πόρων Δημοσίου» προβλέπεται και είναι υποχρεωτική από το Νόμο 973/1979 περί Συστάσεως της «Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου» η οποία απορροφήθηκε από την ΕΤΑΔ το 2011. Το υπόλοιπο του αφορά στους αδιάθετους πόρους του Δημοσίου, τους οποίους έχει υπό τη διαχείρισή της η ΕΤΑΔ. Ο αντισυμβαλλόμενος στον οποίο έχει υποχρέωση απόδοσης του πόρου αυτού η ΕΤΑΔ, δηλαδή το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με επιστολή που απέστειλε στην ΕΤΑΔ την 10/5/2012, δεν είναι σε θέση να επιβεβαιώσει το υπόλοιπο αυτό καθώς δεν τηρεί λογιστικά βιβλία.

25. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Μερίσματα πληρωτέα (α)	153.021.327	89.217.221	49.314.609	-
Αποδοτέα χρήματα τρίτων (β)	143.789.791	133.406.528	-	-
Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς	80.847.839	88.213.806	194.830	136.995
Λοιποί συγκοινωνιακοί φορείς εκτός ομίλου (γ)	54.105.095	51.743.956	-	-
Πιστωτές διάφοροι	51.725.169	48.854.762	-	-
Έξοδα χρήσης δουλευμένα (δ)	42.575.103	58.044.984	963.810	925.601
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	26.456.035	30.757.740	346.928	234.336
Λοιπές υποχρεώσεις (ε)	25.418.949	18.741.891	-	-
Υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο	13.871.461	10.249.398	-	-
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7.821.626	7.033.481	207.591	4.665
Εγγυήσεις	6.516.735	7.740.648	-	-
Υποχρεώσεις σε τράπεζα	4.892.760	5.135.478	-	-
Οργανισμοί κοινής ωφελείας	82.174	18.801.520	-	-
Επιταγές πληρωτέες	45.081	177.576	-	-
Σύνολο	611.169.145	568.118.989	51.027.768	1.301.597

(α) Τα «Μερίσματα πληρωτέα» στον Όμιλο αφορούν i) ποσό € 101,2 εκατ. (2022: € 86,3 εκατ.) μερίσματα εταιρειών τα οποία μετά την είσπραξή τους από το ΤΑΙΠΕΔ θα αποδοθούν στο Ελληνικό Δημόσιο και ii) μερίσματα προς μετόχους μειοψηφίας ή παλαιούς μετόχους θυγατρικών.

Τα «Μερίσματα πληρωτέα» στη Μητρική Εταιρεία περιλαμβάνουν τα μερίσματα πληρωτέα προς το Ελληνικό Δημόσιο, συνεπεία της διανομής κερδών της χρήσης 2022. Τα συγκεκριμένα ποσά καταβλήθηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο τον Φεβρουάριο 2024.

(β) Το κονδύλι «Αποδοτέα χρήματα τρίτων» προέρχεται από τη θυγατρική ΕΛΤΑ. Τα ΕΛΤΑ έχουν αναλάβει την πληρωμή των συντάξεων ΟΓΑ, ΙΚΑ και επιδομάτων πρόνοιας καθώς επίσης και την είσπραξη και απόδοση εξοφλήσεων λογαριασμών οργανισμών και επιχειρήσεων όπως ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΟΤΕ, COSMOTE κτλ.

(γ) Το ποσό των υποχρεώσεων προς «Λοιπούς συγκοινωνιακούς φορείς εκτός ομίλου» αφορά κυρίως υποχρέ-

ωση της έμμεσης θυγατρικής ΣΤΑΣΥ προς την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε..

(δ) Τα «Έξοδα χρήσης δουλευμένα» περιλαμβάνουν α) €24,4 εκατ. από τη θυγατρική εταιρεία ΤΑΙΠΕΔ κυρίως λόγω της υποχρέωσης απόδοσης για την ετήσια αμοιβή παραχώρησης των Περιφερειακών Αεροδρομίων έτους 2023, β) € 9,7 εκατ. από τον υπο- Όμιλο ΟΑΣΑ και συγκεκριμένα από τη θυγατρική του ΟΣΥ, λόγω της υλοποίησης της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 2022-2023.

(ε) Οι «Λοιπές υποχρεώσεις» περιλαμβάνουν i) €19,8 εκατ. από τη θυγατρική εταιρεία ΕΛΤΑ που αφορούν κυρίως στην έκτακτη εισφορά για τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν.4994/2022 ύψους €10,8 εκατ. και ii) €4,5 εκατ. από τη θυγατρική εταιρεία ΟΚΑΑ που αφορούν το υπόλοιπο του λογαριασμού της διαχείρισης των ιχθυοσκαλών που προήλθε από την απορρόφηση της εταιρείας ΕΤΑΝΑΛ Α.Ε..

26. Κύκλος εργασιών

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Περιγραφή Πηγής Εσόδου				
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών συγκοινωνιακού έργου (α)	234.959.731	210.499.445	-	-
Έσοδα από παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών (β)	188.010.358	190.676.433	-	-
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	88.968.712	88.308.695	-	-
Έσοδα από μισθώματα ακινήτων (γ)	64.394.438	55.388.988	-	-
Λοιπά έσοδα	18.914.394	16.833.614	-	-
Έσοδα από πώληση αγαθών	13.678.332	17.068.414	-	-
Έσοδα από τιμολόγηση προς το Ελληνικό Δημόσιο αμοιβής του ΤΑΙΠΕΔ (δ)	13.476.409	5.416.514	-	-
Έσοδα από επανατιμολόγηση αμοιβών τρίτων στο Ελληνικό Δημόσιο(ε)	9.856.824	8.662.741	-	-
Έσοδα από στάθμευση	3.693.330	3.186.148	-	-
Έσοδα από τιμολόγηση προς το Ελληνικό Δημόσιο για κάλυψη διοικητικών και λειτουργικών δαπανών του ΤΑΙΠΕΔ	1.662.268	3.473.677	-	-
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	303.566	334.509	-	-
Έσοδα από μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου (στ)	-	-	177.366.081	74.226.514
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	637.918.362	599.849.178	177.366.081	74.226.514

Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	ΟΜΙΛΟΣ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *
Περιγραφή Πηγής Εσόδου		
Έσοδα εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης	183.948.860	385.880.969
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	12.500.000	25.000.000
Έσοδα από μισθώματα ακινήτων	18.366	-
Έσοδα από πώληση αγαθών	120.113	87.031
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	9.236.055	51.215.672
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	205.823.394	462.183.672

*Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

- (α) Τα «Έσοδα από παροχή υπηρεσιών συγκοινωνιακού έργου» αφορούν έσοδα του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ από πωλήσεις εισιτηρίων και καρτών, καθώς και έσοδα από συμβάσεις με το Ελληνικό Δημόσιο για παροχή υπηρεσιών με χαμηλότερο κόμιστρο σε ειδικές ομάδες επιβατών, όπως πχ δωρεάν μεταφορά ανέργων κλπ.
- (β) Τα «Έσοδα από παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών» αφορούν έσοδα του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ για υπηρεσίες αλληλογραφίας, διανομής δεμάτων, ταχυμεταφορών καθώς και την αποζημίωση για το κόστος καθολικής υπηρεσίας.
- (γ) Τα «Έσοδα από μισθώματα ακινήτων» αφορούν κυρίως έσοδα της θυγατρικής ΕΤΑΔ ποσού € 45,3 εκατ. (31.12.2022: € 37,4 εκατ.), έσοδα μισθωμάτων της θυγατρικής ΓΑΙΑΟΣΕ ποσού € 6,0 εκατ. (31.12.2022: € 5,6 εκατ.) καθώς και έσοδα από μισθώματα των δυο κεντρικών αγορών ποσού € 8,1 εκατ. (31.12.2022: € 7,8 εκατ.).
- (δ) Τα «Έσοδα από τιμολόγηση προς το Ελληνικό

Δημόσιο αμοιβής του ΤΑΙΠΕΔ» ποσού €13,5 εκατ. (31.12.2022: €5,4 εκατ.) αφορούν σε έσοδο της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ το οποίο υπολογίζεται ως ποσοστό 0,5% σύμφωνα με την από 07/06/2016 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών Μ.Α.Δ.Κ.Α. 009449 (ΦΕΚ τεύχος Β' 1603) επί του βέβαιου τιμήματος αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου και αφορά στην κάλυψη των διοικητικών και λειτουργικών εξόδων του ΤΑΙΠΕΔ.

- (ε) Τα «Έσοδα από επανατιμολόγηση αμοιβών τρίτων στο Ελληνικό Δημόσιο» ποσού €9,9 εκατ. (31.12.2022: €8,7 εκατ.) αφορά επανατιμολόγηση αυτούσιου του ποσού των ειδικών εξόδων που αφορούν στην αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων από τη θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ.
- (στ) Τα έσοδα από μερίσματα της Εταιρείας αφορούν μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου που προέρχονται από τις εταιρείες του Ομίλου και αναλύονται ως εξής:

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών	171.250.000	50.250.000
Εταιρεία Υδρεύσεως & Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ)	-	14.910.000
Εταιρεία Υδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ)	-	3.967.590
Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε. (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)	2.885.909	2.798.922
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	1.217.374	1.500.000
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	700.000	650.000
Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	312.798	150.002
ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	1.000.000	-
Σύνολο	177.366.081	74.226.514

Από τα ως άνω μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου ποσό ύψους € 144,9 εκατ. εισπράχθηκε στο 2023 και ποσό ύψους € 76,2 εκατ. στο 2022 (€ 2,0 εκατ. αφορούσαν μέρισμα που αναγνωρίστηκε το 2021).

Στο 2023 το υπολειπόμενο μη εισπραχθέν ποσό των

€32,5 εκατ. προέρχεται από την συγγενή εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών», καθώς βάση απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης αποφασίστηκε η διανομή προμερίσματος ύψους € 32,5 εκατ. από τα κέρδη της χρήσης 2023 το οποίο και εισπράχθηκε εντός του Α' τριμήνου 2024.

27. Έξοδα ανά κατηγορία

Τα έξοδα ανά κατηγορία του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες		ΟΜΙΛΟΣ			
Περίοδος 01.01.2023 - 31.12.2023	Σημ.	Κόστος πω- ληθέντων	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	Έξοδα Λειτουργίας Διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (α)		307.318.252	49.359.205	9.249.548	365.927.005
Αμοιβές και έξοδα τρίτων (β)		132.301.543	23.430.556	5.352.032	161.084.131
Παροχές τρίτων (γ)		81.241.785	13.307.070	4.240.044	98.788.899
Κόστος αναλώσεων καυσίμων και αποθεμάτων (δ)		56.180.427	5.911	5.911	56.192.249
Αποσβέσεις ιδιοχρησιμοποιούμενων και άλλων περιουσια- κών στοιχείων και δικαιωμάτων χρήσης	5, 7, 8	54.733.273	8.536.910	2.156.810	65.426.993
Διάφορα έξοδα		59.308.236	8.177.009	6.261.213	73.746.458
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων		11.036.301	5.226.065	408.008	16.670.374
Λοιποί φόροι - τέλη		10.517.922	2.366.381	644.063	13.528.366
Έξοδα λειτουργικών μισθώσεων		926.975	636.547	113.459	1.676.981
Αμοιβές και έξοδα τρίτων για αξιοποίηση ιδιωτικής περιουσί- ας του Δημοσίου-Προς επανατιμολόγηση		22.127.225	-	-	22.127.225
Έσοδα από ιδιοπαραγωγή		(4.034.901)	-	-	(4.034.901)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		731.657.038	111.045.654	28.431.088	871.133.780

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες		ΟΜΙΛΟΣ			
Περίοδος 01.01.2022 - 31.12.2022 *	Σημ.	Κόστος πω- ληθέντων	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	Έξοδα Λειτουργίας Διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		306.748.467	46.762.864	8.857.457	362.368.788
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		121.229.261	25.716.138	5.075.982	152.021.381
Παροχές τρίτων		98.274.022	14.507.175	1.493.583	114.274.780
Κόστος αναλώσεων καυσίμων και αποθεμάτων		62.353.106	123.070	5.869	62.482.045
Αποσβέσεις ιδιοχρησιμοποιούμενων και άλλων περιουσια- κών στοιχείων και δικαιωμάτων χρήσης	5, 7, 8	55.824.849	7.858.433	2.095.822	65.779.104
Διάφορα έξοδα		52.389.091	10.073.672	5.637.710	68.100.473
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων		12.122.260	2.935.364	364.863	15.422.487
Λοιποί φόροι - τέλη		10.047.984	2.491.833	694.944	13.234.761
Έξοδα λειτουργικών μισθώσεων		681.234	537.060	128.401	1.346.695
Αμοιβές και έξοδα τρίτων για αξιοποίηση ιδιωτικής περιου- σίας του Δημοσίου-Προς επανατιμολόγηση		13.025.457	-	-	13.025.457
Έσοδα από ιδιοπαραγωγή		(5.329.843)	(641.823)	(31.542)	(6.003.208)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		727.365.888	110.363.786	24.323.089	862.052.763

Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		75.880.811	148.307.210
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		29.828.629	63.860.439
Παροχές τρίτων		33.016.456	82.835.803
Κόστος αναλώσεων καυσίμων και αποθεμάτων		43.441.792	60.404.785
Αποσβέσεις ιδιοχρησιμοποιούμενων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων χρήσης	5, 7, 8	25.372.333	50.738.081
Διάφορα έξοδα		4.180.900	10.933.570
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων		10.682.601	22.230.395
Κόστος αδιύλιστου νερού		-	27.624.264
Λοιποί φόροι - τέλη		3.013.578	5.539.112
Έξοδα λειτουργικών μισθώσεων		4.428.159	9.012.680
Έσοδα από ιδιοπαραγωγή		(3.911.425)	(6.010.333)
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		225.933.834	475.476.006

* Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

- (α) Η αύξηση στις «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» ποσού €3,6 εκατ. προέρχεται κυρίως κατά α) αύξηση € 5,2 εκατ. στο κόστος προσωπικού στον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ και συγκεκριμένα τη θυγατρική ΣΤΑ.ΣΥ λόγω νέων προσλήψεων στο 2023 και β) μείωση €3 εκατ. από την θυγατρική ΕΤΑΔ ως απόρροια του προγράμματος εθελούσιας που έλαβε χώρα εντός της χρήσης με το οποίο αποχώρησαν συνολικά 61 στελέχη ενώ προχώρησε σε αντικατάσταση του εποχικού προσωπικού στα υποκαταστήματά της μέσω συμβάσεων μίσθωσης προσωπικού.
- (β) Η αύξηση στις «Αμοιβές και έξοδα τρίτων» ποσού €9,1 εκατ. προέρχεται κυρίως κατά α) αύξηση €6,2 εκατ. από τον υπο-Όμιλο για παροχή συγκοινωνι-

ακού έργου από τα ΚΤΕΛ και β) αύξηση € 1,4 εκατ. από τη θυγατρική ΕΤΑΔ κυρίως λόγω των συμβάσεων μίσθωσης προσωπικού στα υποκαταστήματά της εταιρείας.

- (γ) Η μείωση στις «Παροχές τρίτων» ποσού €15,5 εκατ. προέρχεται κυρίως από μείωση κατά € 16,9 εκατ. από τον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ λόγω πτώσης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας και μείωσης του κόστους.
- (δ) Η μείωση στο κονδύλι «Κόστος αναλώσεων εμπορευμάτων» ποσού €6,3 εκατ. προέρχεται κυρίως από μείωση κατά € 4,2 εκατ. από τον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ.

Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	Σημ.	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		4.777.606	4.539.776
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		3.767.709	2.879.949
Παροχές τρίτων		470.725	486.643
Αποσβέσεις ιδιοχρησιμοποιούμενων και άλλων περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων χρήσης	5, 7, 8	262.135	235.121
Διάφορα έξοδα		1.049.801	761.752
Λοιποί φόροι - τέλη		44.284	29.880
Έξοδα λειτουργικών μισθώσεων		35.927	31.493
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων		7.038	951
Σύνολο		10.415.225	8.965.565

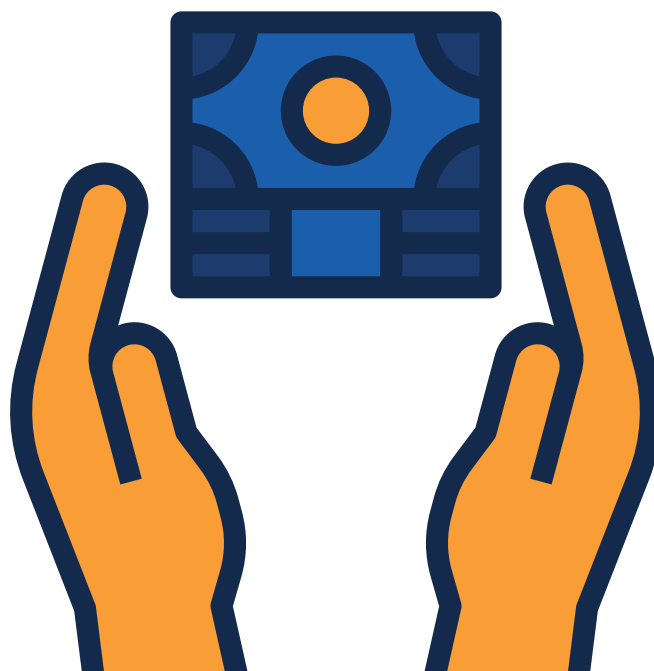
Οι αμοιβές και έξοδα προσωπικού περιλαμβάνουν το κόστος προσωπικού, Εποπτικού Συμβουλίου, Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και συναφή έξοδα.

Οι αμοιβές τρίτων της Εταιρείας εμφανίζονται αυξημένες σε σύγκριση με το 2022, που οφείλεται:

- στην εκκίνηση σημαντικών συμβουλευτικών έργων σχετιζόμενων με τις θυγατρικές του Υπερταμείου, όπως είναι η αποτίμηση των συμμετοχών σε θυγατρικές ή/και συγγενείς καθώς και της

Ακίνητης Περιουσίας, ο μετασχηματισμός θυγατρικής, οι υπηρεσίες εκτίμησης και αναβάθμισης ωριμότητας κυβερνοασφάλειας στις θυγατρικές και η συμβουλευτική υποστήριξη των Διοικητικών συμβουλίων των θυγατρικών μας, αλλά και

- δαπανών που σχετίζονται με την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου της Εταιρείας για το 2022-2024, όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη λήψη υποστήριξης κατά την ανάπτυξη του μελλοντικού επιχειρηματικού της μοντέλου, και τον οδικό χάρτη υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου της.

28. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως και επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Έσοδα από αναστροφή απομείωσης ιδιοχρ/νων περιουσιακών στοιχείων (α)	5	13.197.440	-	-	-
Ειδικές Επιχορηγήσεις-Επιδότησεις εξόδων (β)		26.270.113	25.787.911	-	-
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών (γ)		12.095.099	7.372.648	-	-
Λοιπά έσοδα (δ)		10.934.446	5.954.282	6.031	100
Έσοδα από αξιοποιηθέντες προβλέψεις (ε)		8.095.063	8.632.243	-	-
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων	23	5.920.838	7.098.171	-	-
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων		1.207.319	1.864.000	188	77.346
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		77.720.318	56.709.255	6.219	77.446

Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *
Ειδικές Επιχορηγήσεις-Επιδότησεις εξόδων		310.711	892.931
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών		808.171	1.989.426
Λοιπά έσοδα		1.731.028	3.393.870
Έσοδα από αξιοποιηθέντες προβλέψεις		4.491.995	11.700.613
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων	23	2.705.039	5.436.613
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων		90.422	267.015
Αποσβέσεις συμμετοχών καταναλωτών	22	471.483	942.878
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		10.608.849	24.623.346

*Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

(α) Τα έσοδα από αναστροφή απομείωσης ιδιοχρ/νων περιουσιακών στοιχείων προέκυψαν από την θυγατρική εταιρεία ΕΛΤΑ ύψους € 13,2 εκατ. Συγκεκριμένα, η θυγατρική ΕΛΤΑ προέβη σε επανεκτίμηση της εύλογης αξίας των ακινήτων από την οποία προέκυψε συνολικό κέρδος ποσού €13,2 εκατ. (Σημ.5).

(β) Τα έσοδα από «Ειδικές/ έκτακτες επιχορηγήσεις-Επιδότησεις εξόδων» προέρχονται κυρίως από τον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ. Από το συνολικό ποσό

των ληφθεισών επιχορηγήσεων του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ ύψους € 218,0 εκατ. (2022: € 274,7 εκατ.), ποσό € 192,4 εκατ. (31.12.2022: €249,1 εκατ.) αφορά την αναλογία των επιχορηγήσεων επί του κόστους πωληθέντων και έχει απεικονιστεί διακριτά στο κονδύλι «Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων» των αποτελεσμάτων χρήσης, ενώ το υπόλοιπο ποσό €26,3 εκατ.(2022: €25,8 εκατ.) έχει απεικονιστεί στο κονδύλι των λοιπών εσόδων και αφορούν κυρίως:

- τακτική επιχορήγηση, ποσού € 129,1 εκατ.

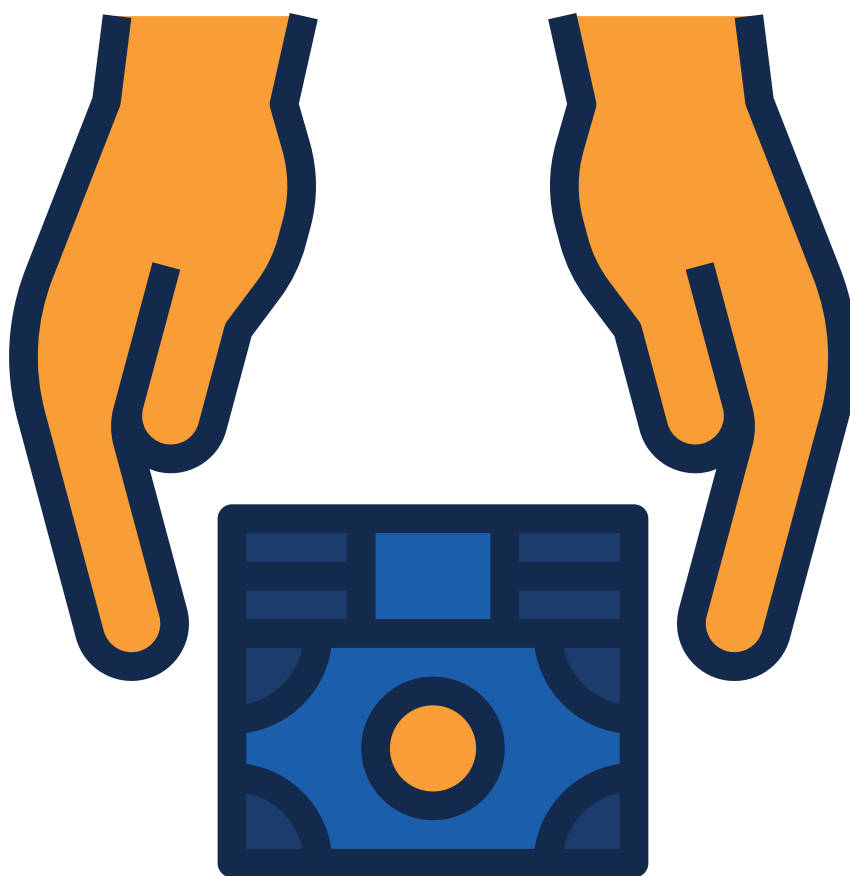
(31.12.2022: € 129,1 εκατ.) μέχρι το 40% του ετήσιου λειτουργικού κόστους προ αποσβέσεων,

- ποσό € 20,9 εκατ. (31.12.2022: € 71,9 εκατ.) επιχορήγησης λόγω αυξημένου ενεργειακού κόστους και εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ΔΕΗ.
- ποσό € 29,2 εκατ. (31.12.2022: € 25,8 εκατ.) από τη σύμβαση του ΟΑΣΑ με τα ΚΤΕΛ για τη διενέργεια συγκοινωνιακού έργου,
- ποσό € 21,4 εκατ. (31.12.2022: € 20,7 εκατ.) που αφορούν ειδικές επιχορηγήσεις για έργα ΣΔΙΤ (Τηλεματική και ΑΣΣΚ),
- ποσό € 9,3 εκατ. (31.12.2022: € 9,6 εκατ.) που αφορά επιχορηγήσεις της ΟΣΥ για δαπάνη leasing λεωφορείων, καθώς και
- ποσό € 0 εκατ. (31.12.2022: € 9,6 εκατ.) που αφορά έκτακτες επιχορηγήσεις στον υπο-όμιλο ΟΑΣΑ για την κάλυψη έκτακτων δαπανών της ΟΣΥ και της ΣΤΑΣΥ και λόγω μειωμένων εσόδων (κυρίως για το έτος 2021) εξαιτίας της πανδημίας Covid-19.

(γ) Τα «Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών» προέρχονται κυρίως από τον υπο-όμιλο ΟΑΣΑ ύψους € 7,2 εκατ. (31.12.2022: € 4,9 εκατ.) και περιλαμβάνουν κυρίως έσοδα από τη διαφημιστική αξιοποίηση σταθμών και συρμών του δικτύου των μέσων σταθερής τροχιάς, καθώς και των λεωφορείων εντός της χρήσης του 2023, η αύξηση των οποίων σε σχέση με το 2022, οφείλεται στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις όλων των κλάδων επανεκκίνησαν κανονικά τις διαφημιστικές τους προβολές σε σχέση με το 2022 και είχαν σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα.

(δ) Η μεταβολή στα «Λοιπά έσοδα» προέρχεται κυρίως από τη θυγατρική ΕΤΑΔ και αφορά το κέρδος από την πώληση του ακινήτου στην περιοχή των Ναυπηγείων Σκαρμαγκακά, ύψους € 3,61 εκατ..

(ε) Τα έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις αφορούν κυρίως έσοδο από τη θυγατρική ΕΛΤΑ €2,7 εκατ. (2022: €0,03 εκατ.), από τη θυγατρική ΕΤΑΔ €2,7 εκατ. (2022: €0,6 εκατ.) και από τον υπο-όμιλο ΟΑΣΑ €2,1 εκατ. (2022: € 7,6 εκατ.).

29. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως

Τα λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων	22.384.887	16.460.059	-	-
Λοιπές προβλέψεις (α)	6.003.482	265.562.616	-	-
Κόστος εθελούσιας αποχώρησης από θυγατρική (β)	5.285.112	-	-	-
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	4.156.843	2.943.457	1.234	8.790
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	4.062.145	3.570.414	2.867	3.461
Φορολογικά πρόστιμα	521.486	265.406	1.302	180
Λοιπές έκτακτες ζημιές	280.158	48.260	-	-
Λοιπά έξοδα	135.422	203.856	-	-
Ζημιά από πώληση/ διαγραφή ακινήτων	-	-	-	2.428
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	42.829.535	289.054.068	5.403	14.859

Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	ΟΜΙΛΟΣ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *
Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων	13.689.523	16.258.459
Λοιπές προβλέψεις	528.720	474.911
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	480.308	369.288
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	1.455.664	2.303.377
Φορολογικά πρόστιμα	3.848	630
Λοιπά έξοδα	448.902	195.604
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	16.606.965	19.602.269

*Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

(α) Η μείωση των λοιπών προβλέψεων οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι στη συγκριτική χρήση θυγατρική του Ομίλου προχώρησε σε σχηματισμό πρόβλεψης για υποχρεώσεις που αφορούν επίδικες υποθέσεις.

(β) Το κόστος εθελούσιας αποχώρησης προέρχεται από τη θυγατρική ΕΤΑΔ στο ευρύτερο πλαίσιο αναδιοργάνωσης της εταιρείας, υιοθέτησης νέων μοντέλων διαχείρισης και αξιοποίησης ανθρωπίνου δυναμικού, σε συνδυασμό με την ανάγκη εξοικονόμηση πόρων.

30. Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Έσοδα από τόκους	16.876.661	6.531.505	5.515.636	1.673.813
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	141.535	202.728	125.901	18.800
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	17.018.196	6.734.233	5.641.537	1.692.613

Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	ΟΜΙΛΟΣ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *
Έσοδα από τόκους	8.032.627	13.830.667
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	101.367	(65.457)
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	8.133.994	13.765.210

* Στη συγκριτική χρήση 2022 αναπροσαρμόστηκαν τα κονδύλια συνεπεία της αποενοποίησης ΕΥΔΑΠ-ΕΥΑΘ και χαρακτηρισμού αυτών των εταιρειών ως μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

Τα έσοδα από τόκους ανέρχονται σε €16,9 εκατ. (2022: €6,5 εκατ.) και αφορούν κυρίως τόκους από προθεσμιακές καταθέσεις και καταθέσεις όψεως καθώς και τόκους πελατών λόγω καθυστέρησης καταβολής οφειλών.

31. Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα Χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα		5.442.948	4.449.887	12.412	10.739
Χρεωστικοί τόκοι τραπεζικών υποχρεώσεων		7.228.584	3.796.137	-	-
Χρηματοοικονομικά έξοδα σχετικά με τις υποχρεώσεις μισθώσεων	8	2.416.123	2.691.043	23.049	27.980
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		15.087.655	10.937.067	35.461	38.719

Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα		852.329	907.757
Χρεωστικοί τόκοι τραπεζικών υποχρεώσεων		-	49.968
Χρηματοοικονομικά έξοδα σχετικά με τις υποχρεώσεις μισθώσεων	8	35.302	77.170
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		887.631	1.034.895

*Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26).

32. Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρεία απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος όπως αναλύθηκε στη σημείωση 2.16. Ο φόρος που αναλογεί στα αποτελέσματα χρήσης αναλύεται ως εξής:

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Τρέχων φόρος εισοδήματος		(3.801.047)	(3.581.880)	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	10	(3.692.612)	(8.769.072)	-	-
Διαφορές εκκαθάρισης φόρου εισοδήματος		(34.047)	318	-	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου		-	(76.994)	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(7.527.706)	(12.427.628)	-	-

Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Αποτέλεσμα προ φόρων		245.089.117	(168.645.971)	154.052.109	66.985.175
Τρέχων συντελεστής φόρου (ποσοστό)		22%	22%	22%	22%
Φόρος εισοδήματος βάσει τρέχοντος φορολογικού συντελεστή		(53.919.606)	37.102.114	(33.891.464)	(14.736.739)
Επίδραση από:					
- Επίδραση από κέρδη/ (ζημίες) εταιρειών απαλλασ/ων του φόρου εισοδήματος		6.593.135	(46.325.160)	33.891.464	14.736.739
- Επίδραση από το ότι το κέρδος από αποτελέσματα συγγενών είναι ήδη μετά φόρου		44.953.974	6.962.919	-	-
- Χρησιμοποίηση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων για τις οποίες δεν είχε σχηματισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση		210.174	301.103	-	-
- Αφορολόγητα έσοδα		3.295.401	3.321.754	-	-
- Φόροι προηγούμενων χρήσεων		(34.047)	(76.675)	-	-
- Λοιπά		(35.611)	(320.085)	-	-
- Μη εκπεστέες φορολογικά δαπάνες		8.146	(2.121.415)	-	-
- Μη αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης λόγω ζημιών		(8.599.272)	(11.272.183)	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(7.527.706)	(12.427.628)	-	-

ΟΜΙΛΟΣ			
Μη συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *
Τρέχων φόρος εισοδήματος		(1.464.947)	(3.433.153)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	10	2.579.844	(497.943)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου		-	(685.983)
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.114.897	(4.617.079)

ΟΜΙΛΟΣ			
Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Σημ.	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022 *
Αποτέλεσμα προ φόρων		(18.862.193)	4.516.961
Τρέχων συντελεστής φόρου (ποσοστό)		22%	22%
Φόρος εισοδήματος βάσει τρέχοντος φορολογικού συντελεστή		4.149.682	(993.731)
Επίδραση από:			
- Χρησιμοποίηση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων για τις οποίες δεν είχε σχηματισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση		-	2.338
- Αφορολόγητα έσοδα		-	(685.984)
- Φόροι προηγούμενων χρήσεων		-	647.074
- Λοιπά		(275.554)	-
- Αλλαγή φορολογικού συντελεστή		-	(2.653.489)
- Μη εκπεστέες φορολογικά δαπάνες		(766.643)	(933.287)
- Μη αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης λόγω ζημιών		(1.992.588)	-
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.114.897	(4.617.079)

*Στη συγκριτική χρήση 2022 διενεργήθηκαν αναταξινομήσεις/ τροποποιήσεις σχετιζόμενες με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.26)

Ο φόρος εισοδήματος έχει υπολογιστεί για τις χρήσεις 2023 και 2022 σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία με τον ισχύοντα συντελεστή 22%.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις θα πρέπει να επιμετρώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς

συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδώς θεσπιστεί, μέχρι και την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τα ανωτέρω, οι θυγατρικές της Εταιρείας επιμέτρησαν τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους με βάση τον τρόπο με τον οποίο ανέμεναν κατά την ημερομηνία αναφοράς να ανακτήσουν ή να εξοφλήσουν τη λογιστική αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεών τους.

33. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Εγγυητικές επιστολές

Ο Όμιλος έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπεζών από τρίτους στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του που αναλύονται ανά εταιρεία ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2023	31.12.2022
Εγγυητικές επιστολές ΤΑΙΠΕΔ	791.578.033	640.509.622
Εγγυητικές επιστολές ΟΑΣΑ (Όμιλος)	90.805.456	94.808.229
Εγγυητικές επιστολές ΕΤΑΔ	60.027.580	56.880.780
Εγγυητικές επιστολές ΕΛΤΑ	11.636.011	12.095.351
Εγγυητικές επιστολές ΓΑΙΑΟΣΕ	12.712.079	11.441.195
Εγγυητικές επιστολές ΟΚΑΑ	571.218	571.218
Εγγυητικές επιστολές ΔΕΘ	422.177	353.473
Εγγυητικές επιστολές ΕΕΣΥΠ	296.386	174.473
Σύνολο	968.048.940	816.834.341

Ο Όμιλος έχει εκδώσει εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων που αναλύονται ανά εταιρεία ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2023	31.12.2022
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΕΥΑΘ	-	526.928
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΟΑΣΑ	366.381	366.381
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΕΥΔΑΠ	-	3.969.435
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΔΕΘ	34.111	49.532
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΑΛΥΚΕΣ	2.520	2.160
Σύνολο	403.012	4.914.436

Νομικές υποθέσεις σχετικά με αξιώσεις τρίτων κατά του Υπερταμείου ή κατά των θυγατρικών της

A1. Αναφορικά με την ΕΕΣΥΠ

1. Ασκήθηκαν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) τέσσερις αιτήσεις ακύρωσης οι οποίες αφορούν στο ζήτημα της συνταγματικότητας της μεταβίβασης προς την ΕΕΣΥΠ των μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ. Επί των εν λόγω αιτήσεων εκδόθηκαν οι αποφάσεις με αριθμό 1223 και 1224/2020 του Δ' Τμήματος (Επταμελής Σύμβαση) με τις οποίες η υπόθεση παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια

του Συμβουλίου της Επικρατείας λόγω σπουδαιότητας. Η συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έλαβε χώρα στις 06.11.2020 και εκδόθηκαν οι υπ' αρ. 190 και 191/2022 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις οποίες κρίθηκε αντισυνταγματική η μεταβίβαση της πλειοψηφίας του Μετοχικού Κεφαλαίου των εταιρειών ΕΥΔΑΠ ΑΕ και ΕΥΑΘ ΑΕ στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας με τον ν. 4389/2016.

Στις 30.07.2022 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4964/2022 (ΦΕΚ Α' 150/30.07.2022). Σύμφωνα με το αρ. 114 του ν. 4964/2022 «Στον ν. 4389/2016 (Α' 94), προστίθεται άρθρο 197Α ως εξής: Άρθρο 197Α «Ειδικές ρυθμίσεις για την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.»:

1. «Οι μετοχές των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που μεταβιβάζονται στην εταιρεία δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 197 του παρόντος, είναι αμεταβίβαστες και ακατάσχετες.
2. Οποιαδήποτε απόφαση περί μεταβολής του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. και Ε.Υ.Α.Θ. δεν μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του ποσοστού συμμετοχής της Ε.Ε.ΣΥ.Π. στις εταιρείες αυτές και απώλεια της απόλυτης πλειοψηφίας της επί του μετοχικού κεφαλαίου των εν λόγω εταιρειών. Απόφαση που τυχόν επιφέρει τις συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου είναι άκυρη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.
3. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. ασκεί τα δικαιώματα ψήφου στις γενικές συνελεύσεις των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για τις μετοχές που έχουν μεταβιβαστεί δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 197 κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από τη γενική συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Ε.Ε.ΣΥ.Π., δηλαδή του ελληνικού Δημοσίου.
4. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. προτείνει στη γενική συνέλευση των μετόχων των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. τα προς εκλογή μέλη του διοικητικού συμβουλίου τους, ως μέτοχος πλειοψηφίας, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της ελληνικού Δημοσίου. Η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 197 δεν θίγεται από τη ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της παρούσας. Τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των δύο παραπάνω εταιρειών που αποκτούν την ιδιότητα αυτή μετά από πρόταση της Ε.Ε.ΣΥ.Π. με βάση την παραπάνω διαδικασία, ενεργούν εντός του πλαισίου που θέτουν η παρ. 5 του άρθρου 5 και η παρ. 3 του άρθρου 21 του Συντάγματος για τη διαρκή παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης προς το κοινωνικό σύνολο.
5. Η γενική συνέλευση του μοναδικού μετόχου της εταιρείας, Ελληνικού Δημοσίου, δύναται, πλην των στρατηγικών κατευθύνσεων που προβλέπονται στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 190, να απευθύνει στην εταιρεία και δεσμευτικές έγγραφες οδηγίες ή συστάσεις σχετικά με θέματα διαχείρισης των συμμετοχών του Δημοσίου στις εταιρείες Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.
6. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. έχει υποχρέωση, κατά τη διαχείριση

των συμμετοχών της στις εταιρείες Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να συμβάλλει ουσιαστικά στην εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσης του κράτους για αδιάλειπτη και υψηλής ποιότητας παροχή στο κοινωνικό σύνολο υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης.».

Επιπλέον, σύμφωνα με το αρ. 115 του ν. 4964/2022 με τίτλο Ρύθμιση θεμάτων για τη μεταβίβαση από το Δημόσιο στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.:

1. «Η μεταβίβαση προς την Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. των μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., κυριότητας του ελληνικού δημοσίου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016 (Α' 94), θεωρείται από της ισχύος του παρόντος σύνομη και ισχυρή ως προς όλες τις συνέπειες. Επανάληψη των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία ενεργειών και διαδικασιών που προηγούνται ή έπονται της μεταβίβασης των ανωτέρω μετοχών στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. και συνάπτονται με αυτήν δεν απαιτείται.
2. Αναγνωρίζονται ως έγκυρες και σύννομες όλες οι πράξεις και αποφάσεις, οι οποίες έλαβαν χώρα μετά τη μεταβίβαση προς την Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. των μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κυριότητας του ελληνικού δημοσίου, βάσει της παρ. 1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος:
 - α. των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.
 - β. της εταιρείας Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. σχετικά με τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., καθώς και την είσπραξη και διανομή εκ μέρους της των κερδών που αντιστοιχούν στο χαρτοφυλάκιο μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.
3. Η αναγνώριση του έγκυρου και σύννομου, κατά την παρ. 2, αφορά σε αμφισβητήσιες πράξεων και αποφάσεων των εταιρειών Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε., Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που συνάπτονται αποκλειστικά με τη νομιμότητα κατοχής εκ μέρους της Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. της πλειοψηφίας των μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., καθώς και την άσκηση των δικαιωμάτων που ανήκουν στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ως μέτοχο που κατέχει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών αυτών.»

Στις 20 Μαρτίου 2023 εκδόθηκαν οι υπ' αρ. 7/2023 και 8/2023 αποφάσεις του Τριμελούς Συμβουλίου του ΣτΕ, δυνάμει των οποίων καλείται το Υπουργείο Οικονομικών να συμμορφωθεί προς τις υπ' αρ. 190/2022 και 191/2022 αποφάσεις του ΣτΕ, οι οποίες σε σχέση με τη

μεταβίβαση στην ΕΕΣΥΠ του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και της ΕΥΑΘ Α.Ε. έκριναν ότι αυτή αντίκειται στα άρθρα 5 παρ. 5 και 21 παρ. 3 του Συντάγματος.

Στις 26 Ιουλίου 2023 ψηφίσθηκε ο ν. 5045/2023 με το άρθρο 64 του οποίου προβλέφθηκε ότι το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Υπερταμείου στις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ μεταβιβάζεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023.

2. Η Εταιρεία έχει ασκήσει ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την από 15.11.2018 αγωγή με ΓΑΚ 107643/2018 κατά των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου της εταιρείας με την επωνυμία Folli – Follie Ανώνυμη Εμπορική Βιοτεχνική και Τεχνική Εταιρεία. Η Εταιρεία κατέχει το 0,96 % των μετοχών στη Folli-Follie. Με την εν λόγω αγωγή ζητείται να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι ευθυνόμενοι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον να καταβάλουν στην Εταιρεία το ποσό των €12.349.752,66, άλλως το ποσό των €9.259.095,06, καθώς και €500.000 χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη, για το λόγο ότι εξαιτίας των παρανομων πράξεων και παραλείψεων τους κατά τη διοίκηση της Folli – Follie ευθύνονται για τον εκμηδενισμό της αξίας της μετοχής.

Επί της υπόθεσης εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 3572/2020 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία απέρριψε την αγωγή με την αιτιολογία κυρίως ότι ο μέτοχος ως εμμέσως ζημιωθείς δεν νομιμοποιείται να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης σε βάρος μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας. Η ΕΕΣΥΠ άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας και ορίστηκε δικάσιμος για τη συζήτηση της υπόθεσης στις 17.11.2022. Κατόπιν αναβολής η συζήτηση θα διεξαχθεί στις 23.11.2023. Δεδομένου ότι με την υπό κρίση αγωγή τίθενται σύνθετα νομικά ζητήματα δεν μπορούμε να προβούμε σε εκτιμήσεις σχετικά με την έκβασή της. Επίσης, η Εταιρεία έχει ασκήσει μήνυση κατά των Μελών ΔΣ της Folli – Follie. Μετά την άσκηση ποινικής δίωξης η δίκη ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2022 στο ακροατήριο. Στη συνέχεια αναβλήθηκε και ξεκίνησε ξανά τον Σεπτέμβριο 2023.

3. Στις 19.08.2019 κοινοποιήθηκε εντολή κατάσχεσης σε βάρος του Υπερταμείου στο Παρίσι επί τη βάσει διαιτητικής απόφασης για αντιδικία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ (Σκαραμαγκά) ΑΕ. Η υπόθεση αφορά κατάσχεση που επιδιώχθηκε από την Ελληνικά Ναυπηγεία Σκαραμαγκά Α.Ε. -ΕΝΑΕ- κατά

της Εταιρείας εις χείρας Τράπεζας στη Γαλλία για ποσό ύψους €210.924.931,51, για την εκτέλεση διαιτητικής απόφασης του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC) σε συνδυασμό και δυνάμει της από 27.06.2019 απόφασης του Εφετείου Παρισίου που έκανε δεκτή τη δυνατότητα της ΕΝΑΕ να προβεί σε εκτέλεση κατά της Εταιρείας στη Γαλλία. Η Εταιρεία έχει ασκήσει τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα κατά της απόφασης στα αρμόδια δικαστήρια της Γαλλίας με τον ισχυρισμό ότι η ΕΕΣΥΠ στερείται παθητικής νομιμοποίησης όσο αφορά την αντιδικία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και τρίτων μερών, αλλά και εν γένει βάσει του νόμου 4389/2016 δεν είναι υπόχρεη για απαιτήσεις τρίτων σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς πρόκειται για διακριτή ανεξάρτητη νομική οντότητα. Το αρμόδιο δικαστήριο επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση. Κατά της απόφασης του Εφετείου ασκήθηκε αναίρεση και αναμένεται η συζήτηση της υπόθεσης και κατόπιν αυτού η έκδοση απόφασης. Σημειώνεται ότι με βάση την πρωτόδικη απόφαση ζητήθηκε εκτέλεση σε τραπεζικό λογαριασμό του Υπερταμείου στη Γαλλία στην τράπεζα HSBC (εφόσον υφίστατο) πλην όμως το Υπερταμείο δεν διατηρεί τραπεζικό λογαριασμό στην Γαλλία ούτε σε άλλη χώρα του εξωτερικού. Επίσης, με την απόφαση του Εφετείου το δικαστήριο απέρριψε το αίτημα της εταιρείας ΕΝΑΕ να επεκτείνει τη νομιμοποίηση για κατάσχεση άλλων περιουσιακών στοιχείων και ειδικά άλλων τραπεζικών λογαριασμών του Υπερταμείου στη Γαλλία (εφόσον υφίστατο). Κατά της απόφασης έχουμε ασκήσει αναίρεση και αναμένεται η εκδίκαση της υπόθεσης.

A2. Αναφορικά με τις Άμεσες θυγατρικές

ΕΤΑΔ

- α) Η ΕΤΑΔ εμπλέκεται σε δικαστικές και λοιπές υποθέσεις, που αφορούν αξιώσεις τρίτων κατά της ΕΤΑΔ, για τις οποίες έχει σχηματιστεί πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων της συνολικού ποσού € 336 εκατ. περίπου. Επισημαίνεται ότι σε πολλές περιπτώσεις υπάρχουν αντικρουόμενες διεκδικήσεις μεταξύ της ΕΤΑΔ και τρίτων, με άσκηση αγωγών και ανταγωγών.
- β) Το Ξενοδοχειακό Συγκρότημα Λαγονησίου εκμισθώθηκε στην ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ ΑΕ με την 10469/1999 σύμβαση, η οποία τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε στη συνέχεια με τις υπ' αριθμ.

555/2003 και 633/2003 συμβάσεις αντίστοιχα (με την δεύτερη εκμισθώθηκε στην ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ και μία παρακείμενη έκταση), καθώς και την υπ' αριθμ. 1175/2009 σύμβαση, με την οποία ρυθμίστηκαν εκκρεμή συμβατικά θέματα. Κατά την υφιστάμενη δικαστική διένεξη με την μισθώτρια, έχουν ασκηθεί οι κατωτέρω υπό 1 - 8 αγωγές:

1. Με την από 9.8.2018 ασκηθείσα κατά της ΕΤΑΔ αγωγή τους, η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. ζητούσαν, μεταξύ άλλων, να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην Αττικός Ήλιος ΑΕ το ποσό των €52.161.634 ως διαφυγόντα κέρδη των ετών 2010-2020 από τη μη παράδοση της ακώλυτης χρήσης της παρακείμενης έκτασης, το ποσό των €24.952.181,31 μετά τελών χαρτοσήμου 2,4% νομιμοτόκως από 1.1.2003, το ποσό του €1.229.420,44 πλέον τέλους χαρτοσήμου 2,4% νομιμοτόκως, το χρηματικό ποσό των €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην Ήλιος ΑΕ το ποσό των €9.522.527 για την υλική ζημία που υπέστη καθώς και ποσό €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση, λόγω ηθικής βλάβης ήτοι συνολικά €14.522.527 και να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ το ποσό του €1.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.

Η αγωγή αυτή συζητήθηκε ενώπιον Διαιτητικού Δικαστηρίου και εξεδόθη επ' αυτής η υπ' αριθμ. 20/2019 απόφαση, η οποία δέχεται εν μέρει την αγωγή και υποχρεώνει την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €34.678.834 με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, το ποσό των €21.209.354 αυξημένο κατά 2,4% για τέλη χαρτοσήμου με τον συμφωνηθέντα συμβατικό τόκο εκ 5,9% ετησίως για το χρονικό διάστημα από 1.1.2003 και μέχρι την επίδοση της αγωγής, έκτοτε δε νομιμοτόκως, το ποσό του €1.045.007 αυξημένο κατά 2,4% για τέλη χαρτοσήμου, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής και καταδικάζει την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €820.000 για δικαστική δαπάνη και σε όλες τις ως άνω εταιρείες το ποσό των €69.300. Επιπλέον, καταδικάζει την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική Ανώνυμη Εταιρεία» να καταβάλει στην ΕΤΑΔ το ποσό των €20.000 και την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» το ποσό των €290.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 20/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 26.09.2019 και με ΓΑΚ:8807/2019

αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, καθώς και την από 17.10.2019 συμπληρωματική αγωγή ακύρωσης. Η κύρια αγωγή ακύρωσης και η συμπληρωματική αγωγή ακύρωσης συζητήθηκαν την 12.03.2020 σε ένα πινάκιο και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 3747/2021 απόφαση του Εφετείου Αθηνών που απορρίπτει την αγωγή της ΕΤΑΔ. Επίσης, στις 24.09.2020 συζητήθηκε η από 17.10.2019 συμπληρωματική αγωγή ακύρωσης κατά την αρχική της ημερομηνία, αφού κατά την άποψη της ΕΤΑΔ στην δικάσιμο της 12.03.2020 δεν είχε εγγραφεί στο πινάκιο και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 474/2021 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, δυνάμει της οποίας ανεστάλη η δίκη έως την τελεσίδικη περάτωση της με ΓΑΚ:8807/2019 κύριας αγωγής. Κατά της υπ' αριθμ. 3747/2021 απόφασης του Εφετείου Αθηνών, η ΕΤΑΔ κατέθεσε την από 07.02.2022 και με ΓΑΚ: 121/2022 αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου, και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 533/2024 απόφαση του Αρείου Πάγου που απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης.

2. Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 28.11.2018 αγωγή με την οποία ζητούσαν να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην Αττικός Ήλιος ΑΕ το χρηματικό ποσό των €258.753.105 εντόκως, ποσό που συνιστά τα κέρδη που με βεβαιότητα θα είχε αποκομίσει κατά τη χρονική περίοδο 2005 - 2012, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης στην Αττικός Ήλιος το χρηματικό ποσό των €5.000.000, στην Ήλιος ΑΕ το ποσό των €5.000.000 και στην Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ το ποσό των €3.000.000.

Η ως άνω αγωγή συζητήθηκε ενώπιον Διαιτητικού Δικαστηρίου και εξεδόθη επ' αυτής η υπ' αριθμ. 24/2019 απόφαση, η οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €64.955.567 με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρις εξοφλήσεως, το ποσό των €900.000 ως δικαστική δαπάνη και το ποσό των €69.300 ως αμοιβή του επιδιαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδίκασε την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ που όρισε στο ποσό των €100.000 και την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική Ανώνυμη Εταιρεία» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ που όρισε στο ποσό των €60.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 24/2019 Διαιτητικής Απο-

φάσεως η ΕΤΑΔ άσκησε ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 19.02.2020 αγωγή ακύρωσης, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της υπ' αριθμ. 24/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η οποία συζητήθηκε την 02.06.2022 και δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. 1892/2023 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, που απέρριψε την αγωγή ακύρωσης της ΕΤΑΔ. Κατά της απόφασης αυτής θα ασκηθεί αίτηση αναίρεσης από την ΕΤΑΔ.

3. Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 10.07.2019 διαιτητική αγωγή, με την οποία ζητούσαν να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην πρώτη εξ αυτών το ποσό των €66.987.803,20 ως αποζημίωση με τον ισχυρισμό ότι η αιτούσα απώλεσε τις επιχορηγήσεις που θεωρεί ότι θα λάμβανε από το Ελληνικό Δημόσιο, εάν είχε υποβάλει σχετική αίτηση για την υλοποίηση επενδύσεων που δεν πραγματοποιήθηκαν, καθώς και ποσό €10.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στη δεύτερη εκ των εταιρειών το ποσό των €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης και να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην τρίτη εκ των εταιρειών το ποσό των €10.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης.

Επί της αγωγής αυτής εξεδόθη η υπ' αριθ. 3/2020 Διαιτητική Απόφαση, η οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, αναγνώρισε την υποχρέωση της ΕΤΑΔ να καταβάλει στην ως άνω πρώτη ενάγουσα το ποσό των €66.987.803,15, καταδίκασε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €850.000 ως δικαστική δαπάνη και υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στις ενάγουσες το ποσό των €69.300 ως αμοιβή του επιδαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδίκασε την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €50.000 και την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €100.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 03/2020 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία κατά την δικάσιμο της 04.05.2023, αναβλήθηκε για την δικάσιμο της 11.01.2024 για να συνεκδικαστεί με τους από 02.05.2023 και με ΓΑΚ:3910/2023 πρόσθετους λόγους αγωγής ακύρωσης της ΕΤΑΔ

και αναβλήθηκε εκ νέου για την δικάσιμο της 06.02.2025 λόγω αποχής δικηγόρων.

4. Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 10.04.2019 αγωγή, με την οποία ζητούσαν, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην πρώτη εξ αυτών το ποσό των €26.552.304 ως αποζημίωση με τον ισχυρισμό ότι η αιτούσα απώλεσε τις επιχορηγήσεις που θεωρεί ότι θα λάμβανε από το Ελληνικό Δημόσιο, εάν είχε υποβάλει σχετική αίτηση για την υλοποίηση επενδύσεων που δεν πραγματοποιήθηκαν, καθώς και ποσό €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ, να καταβάλει στη δεύτερη εκ των εταιρειών το ποσό των €2.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης και να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην τρίτη εκ των εταιρειών το ποσό των €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης.

Επί της αγωγής αυτής εξεδόθη η υπ' αριθ. 4/2020 Διαιτητική Απόφαση, η οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, αναγνώρισε την υποχρέωση της ΕΤΑΔ να καταβάλει στην ως άνω πρώτη ενάγουσα το ποσό των €26.552.304,00, καταδίκασε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €700.000 ως δικαστική δαπάνη και υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στις ενάγουσες το ποσό των €69.300 ως αμοιβή του επιδαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδίκασε την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €70.000 και την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €150.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 04/2020 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία κατά την δικάσιμο της 04.05.2023, αναβλήθηκε για την δικάσιμο της 11.01.2024 για να συνεκδικαστεί με τους από 02.05.2023 και με ΓΑΚ:3909/2023 πρόσθετους λόγους αγωγής ακύρωσης της ΕΤΑΔ και αναβλήθηκε εκ νέου για την δικάσιμο της 06.02.2025 λόγω αποχής δικηγόρων.

5. Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 07.05.2019 διαιτητική αγωγή, με την οποία ζητούσαν να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην πρώτη εξ αυτών το ποσό

των €352.670.184,83, ως διαφυγόντα κέρδη για τη χρονική περίοδο 2015 που φτάνει και μελλοντικά έως 2025, καθώς και χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη συνολικού ποσού €20.000.000, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στη δεύτερη εκ των εταιρειών χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη συνολικού ποσού €30.000.000, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην τρίτη εκ των εταιρειών συνολικά το ποσό των €10.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη.

Επί της διαιτητικής αυτής αγωγής εξεδόθη η υπ' αριθ. 1/2020 Διαιτητική Απόφαση η οποία υποχρεώνει την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €292.716.254 με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρις εξοφλήσεως, καθώς και μέρος της δικαστικής δαπάνης ύψους €1.400.000 και το ποσό των €69.300 ως αμοιβή της επιδιαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδικάζει την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ, που την ορίζει στο ποσό των €100.000 και την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική Ανώνυμη Εταιρεία» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ, που την ορίζει στο ποσό των €60.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 01/2020 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία συζητήθηκε κατά την δικάσιμο της 02.06.2022 και δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. 1893/2023 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, που απέρριψε την αγωγή ακύρωσης της ΕΤΑΔ. Κατά της απόφασης αυτής θα ασκηθεί αίτηση αναίρεσης από την ΕΤΑΔ και εκκρεμεί ο προσδιορισμός της στον Άρειο Πάγο.

6. Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 12.5.2019 διαιτητική αγωγή, με την οποία ζητούσαν να αναγνωρισθεί ότι η ΕΤΑΔ υποχρεούται να καταβάλει το ποσό των €21.980.000, για την κατάπτωση των ποινών που επιβλήθηκαν δυνάμει του στ. Β διατακτικού της υπ' αριθ. 4/2006 διαιτητικής αγωγής, το ποσό των €21.980.000 ως οφειλόμενες χρηματικές ποινές για την κατάπτωση των ποινών που επιβλήθηκαν δυνάμει του στ. Δ του διατακτικού της υπ' αριθ. 4/2006 διαιτητικής απόφασης και το ποσό των €10.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση από ηθική βλάβη στην πρώτη των εναγουσών και το

ποσό των €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση από ηθική βλάβη στην δεύτερη και την τρίτη των εναγουσών.

Επί της αγωγής αυτής εξεδόθη η υπ' αριθ. 2/2020 Διαιτητική Απόφαση με την οποία γίνεται δεκτή εν μέρει, αναγνώρισε την υποχρέωση της ΕΤΑΔ να καταβάλει στην ως άνω πρώτη ενάγουσα το ποσό των €43.960.000, καταδίκασε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €600.000 ως δικαστική δαπάνη και υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στις ενάγουσες το ποσό των €69.200 ως αμοιβή του επιδιαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδίκασε την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €100.000 και την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €100.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 02/2020 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία κατά την δικάσιμο της 04.05.2023, αναβλήθηκε για την δικάσιμο της 11.01.2024 και αναβλήθηκε εκ νέου για την δικάσιμο της 06.02.2025 λόγω αποχής δικηγόρων.

7. Με την από 15.5.2019 διαιτητική αγωγή τους, η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. ζήτησαν να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει απευθείας στις Τράπεζες στο όνομα και για λογαριασμό της γ' των εναγουσών που είναι η δανειολήπτρια και της α' από τις ενάγουσες που έχει εγγυηθεί, δάνειο της γ' των εναγουσών ως αυτοοφειλέτρια, άλλως να το καταβάλει σε αυτές για να το καταβάλουν στις Τράπεζες, το ποσό των €365.360.555. Επίσης, με την ίδια διαιτητική αγωγή οι ενάγουσες ζητούν να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να τους καταβάλει χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη στην α' €10.000.000, στην β' €5.000.000 και στην γ' €15.000.000.

Με την υπ' αριθ. 28/2019 απόφασή του το διαιτητικό δικαστήριο δέχθηκε κατά ένα μέρος την ως άνω διαιτητική αγωγή, υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €4.000.000, στην «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ» το ποσό του €1.000.000 και στην «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» το ποσό των €10.000.000, καθώς και το ποσό των €250.000 για δικαστική τους δαπάνη και το ποσό των €69.300 ως αμοιβή του επιδιαιτητή, των διαιτητών και του γραμματέα.

Κατά της υπ' αριθμ. 28/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 10.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία κατά τη δικάσιμο της 04.05.2023 αναβλήθηκε για την δικάσιμο της 11.01.2024 και αναβλήθηκε εκ νέου για την δικάσιμο της 06.02.2025 λόγω αποχής δικηγόρων.

8. Με την από 4.6.2019 διαιτητική αγωγή, η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. ζήτησαν να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να τους καταβάλει το ποσό των €640.000 για φερόμενη μη συμμόρφωση της ΕΤΑΔ στο διατακτικό της 32/2011 διαιτητικής απόφασης, από 1.4.2019 και εντεύθεν και στο ποσό των €5.000 ημερησίως από την άσκηση της διαιτητικής αγωγής και μέχρι την τελευταία συζήτηση στο ακροατήριο της αγωγής αυτής, καθώς και το ποσό του €1.000.000 για κάθε μία εκ των εναγουσών για τη φερόμενη ηθική βλάβη τους και το σύνολο της δικαστικής δαπάνης και των αμοιβών των διαιτητών.

Το διαιτητικό δικαστήριο με την υπ' αριθμ. 29/2019 απόφασή του, απέρριψε την ως άνω διαιτητική αγωγή και καταδίκασε τις εταιρείες στην καταβολή στην ΕΤΑΔ μέρος της δικαστικής της δαπάνης, ποσού €40.000. Επίσης, καταδίκασε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στις ως άνω εταιρείες το ποσό των €27.720 ως αμοιβή του επιδιαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως.

Κατά της υπ' αριθμ. 29/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 10.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία συζητήθηκε κατά την δικάσιμο της 02.06.2022 και δημοσιεύθηκε η υπ' αριθμ. 1891/2023 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, που απέρριψε την αγωγή ακύρωσης της ΕΤΑΔ. Κατά της απόφασης αυτής, έστω και εάν δεν υπάρχει οικονομική επιβάρυνση της ΕΤΑΔ, θα ασκηθεί αίτηση αναίρεσης από την ΕΤΑΔ λόγω του σκεπτικού της.

Κατά των αποφάσεων του Εφετείου Αθηνών επί των αγωγών ακυρώσεως, προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης αναίρεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου, από τον ηττηθέντα διάδικο και ήδη ασκήθηκε αίτηση αναίρεσης από την ΕΤΑΔ κατά της υπ' αριθμ. 3747/2021 απόφασης του Εφετείου Αθηνών, και για την οποία εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 533/2024 απόφαση του Αρείου Πάγου που απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης όπως ανωτέρω υπό 1) αναφέρεται. Σημειώνεται επίσης ότι κάθε αγωγή ακύρωσης κατά Διαιτητικής Απόφασης είναι αυτοτελής, έχει

δική της ιστορική και νομική βάση και η έκδοση της υπ' αριθμ. 3747/2021 απόφασης του Εφετείου Αθηνών δεν παράγει δεδικασμένο για τις λοιπές αγωγές ακύρωσης που συζητήθηκαν ή εκκρεμούν προς συζήτηση στο Εφετείο Αθηνών.

ΤΑΙΠΕΔ

Επίδικες απαιτήσεις-υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της εταιρείας, πλην:

1. **Η από 26.03.2021 Αίτηση για προσφυγή σε διαιτησία που υπέβαλε ενώπιον του LCIA η «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΑΧΕΙΩΝ» κατά του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου**

Με την παραπάνω αίτηση για προσφυγή σε διαιτησία, ζητούσε: i. την απαλλαγή από την Ελάχιστη Ετήσια Αμοιβή (ύψους €50 εκατ.) ή προσαρμογή αυτής για τα έτη 2020, 2021 και 2022 και ii. την επιστροφή μέρους του οικονομικού ανταλλάγματος (ύψους €190 εκατ.) ή παράταση της Παραχώρησης. Το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς περιορίστηκε στις 15.12.2022 από την Ελληνικά Λαχεία στο ποσό των €44,7 εκατ.

Στις 12.09.2023 εκδόθηκε απόφαση, με την οποία το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο απέρριψε στο σύνολό της την αγωγή της Ελληνικά Λαχεία (ΕΛ) και επιδίκασε στο ΤΑΙΠΕΔ μέρος των εξόδων στα οποία υποχρεώθηκε στο πλαίσιο της διαιτησίας (αμοιβές δικηγόρων, διαιτητών κλπ.). Εντός του Οκτωβρίου 2023 ολοκληρώθηκαν οι εισπράξεις των ποσών που επιδίκασε το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο στο ΤΑΙΠΕΔ, ήτοι €EUR 356.361,23 και GBP 445.686,45 από την Ελληνικά Λαχεία, και GBP 20.927,64 από το LCIA. Ήδη έχει ασκηθεί η με αριθμ. καταθ.9815/1321/2023 αγωγή της Ελληνικά Λαχεία ΑΕ, κατά των ΤΑΙΠΕΔ και Ελληνικού Δημοσίου, ενώπιον του Εφετείου Αθηνών, με αίτημα την ακύρωση της άνω διαιτητικής απόφασης. Η εκδίκαση της αγωγής αυτής έχει ορισθεί για τις 08.10.2024.

2. **Η από 26.03.2021 αγωγή της INTRALOT κατά ΟΔΙΕ, ΤΑΙΠΕΔ και Ελληνικού Δημοσίου**

Η INTRALOT στην αγωγή της διατείνεται ότι ο ΟΔΙΕ από τον Αύγουστο του 2019 μέχρι το Σεπτέμβριο 2020, κατ' εντολή του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού

Δημοσίου, και χωρίς καμία διαβούλευση με την INTRALOT, ξεκίνησε να εφαρμόζει την από 2019 τροποποίηση της σύμβασης μίσθωσης του ακινήτου στο Μαρκόπουλο Αττικής που στεγάζονται και μισθώνουν οι Ιπποδρομίες Α.Ε., αποδεχόμενος τον συμψηφισμό δαπανών της μισθώτριας Ιπποδρομίας Α.Ε. με αποτέλεσμα την καταβολή μειωμένου μισθώματος. Συγκεκριμένα, για τη σύμβαση μίσθωσης του ακινήτου, με το από 24.11.2015 ιδιωτικό συμφωνητικό που υπογράφηκε ανάμεσα στην ενάγουσα INTRALOT και τον ΟΔΙΕ έγινε αναγνώριση των οφειλών του ΟΔΙΕ προς την ενάγουσα από την παροχή υπηρεσιών και ρυθμίστηκε ο τρόπος καταβολής αυτών. Με το ίδιο συμφωνητικό η ΟΔΙΕ εκχώρησε προς την INTRALOT ποσοστό 2/3 του μισθώματος που λαμβάνει από την εταιρεία «ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ Α.Ε.» για την εκμίσθωση προς αυτήν ακινήτου που βρίσκεται στο Μαρκόπουλο Αττικής (εγκαταστάσεις Ιπποδρόμου). Είχε προηγηθεί επιδίκαση των απαιτήσεων της INTRALOT, η οποία είχε επιβάλλει αναγκαστική κατάσχεση επί του ακινήτου του Ιπποδρόμου. Με το Ν.4338/2015 κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης του δικαιώματος διεξαγωγής Ιπποδρομιών και των συναφών δικαιωμάτων. Στο άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 4338/2015 προβλέφθηκε η αναστολή αναγκαστικής εκτέλεσως εις βάρος του ΟΔΙΕ. Στο άρθρο 7 παρ. 2 του ιδίου νόμου προβλέφθηκε η δυνατότητα του ΟΔΙΕ να συμφωνεί την εκχώρηση έως και των 2/3 του μηνιαίου μισθώματος προς πιστωτές που έχουν επιβάλλει αναγκαστική κατάσχεση. Η τήρηση των όρων της συμφωνίας εκχώρησης επιφέρει και για τους πιστωτές αυτούς αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης. Έτσι, η τήρηση των όρων του ως άνω συμφωνητικού αναγνώρισης και ρύθμισης οφειλής και εκχώρησης μισθωμάτων συνδέθηκε με την εκχώρηση των μισθωμάτων και την απρόσκοπτη λειτουργία της Σύμβασης Παραχώρησης. Στο ως άνω συμφωνητικό, ο ΟΔΙΕ υποσχέθηκε να μην δεχθεί μεταβολή των εκχωρουμένων απαιτήσεων και να μην τις εκχωρήσει περαιτέρω. Με τον όρο 9.3 του ιδιωτικού συμφωνητικού, ο ΟΔΙΕ ανέλαβε επίσης την υποχρέωση να μην μειωθεί το μίσθωμα (που είχε κατά 2/3 εκχωρηθεί) κατά ποσό ανώτερο των €30.000 ετησίως, χωρίς προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της INTRALOT.

Στο άρθρο 49 του Ν.4608/2019 προβλέφθηκε η δυνατότητα τροποποιήσεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Ιπποδρόμου, όπως τις διατάξεις που αφορούν στην μίσθωση του Ιπποδρόμου (δυνατότητα αναπροσαρμογής του μισθώματος και προς τα κάτω, δυνατότητα της μισθώτριας να συμψηφίζει αξιώσεις της από δαπάνες βελτίωσης με το μίσθωμα μέχρι ποσοστό 60% αυτού). Ο

ΟΔΙΕ εφαρμόζοντας τη δυνατότητα που παρείχε ο Ν.4608/2019 υπέγραψε σύμβαση τροποποίησης των όρων της μίσθωσης, με τον όρο ότι αυτή θα ενεργοποιηθεί μόνο αν εγκριθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επειδή η υπογραφείσα τροποποίηση της σύμβασης μίσθωσης θα κατέληγε σε σημαντική μείωση του μισθώματος, άρα και της εκχωρηθείσας απαίτησης, η INTRALOT θεωρεί ότι ο ΟΔΙΕ παραβίασε τους όρους του συμφωνητικού ρύθμισης οφειλών, ότι αυτό ακυρώνεται και ότι άρα έχει άμεση αξίωση καταβολής του συνόλου των ρυθμισμένων οφειλών εκ ποσού €14 εκατ. κατά προσέγγιση.

Περαιτέρω, η INTRALOT θεωρεί ότι δεν έχει αξίωση μόνο κατά του αντισυμβαλλόμενου της ΟΔΙΕ, αλλά και κατά του ΤΑΙΠΕΔ, ως μοναδικού μετόχου του ΟΔΙΕ, και κατά του Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από το ΤΑΙΠΕΔ. Η ενάγουσα INTRALOT επικαλείται δε άρση της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου του ΟΔΙΕ, στην οποία θεμελιώνει την ισχυριζόμενη εις ολόκληρον ευθύνη του ΤΑΙΠΕΔ και του Δημοσίου για τις οφειλές του ΟΔΙΕ. Ως προς την ισχυριζόμενη εις ολόκληρον ευθύνη του ΤΑΙΠΕΔ και του ΟΔΙΕ, το ΤΑΙΠΕΔ έχει την άποψη ότι η αγωγή είναι νομικώς αβάσιμη, ενώ σημειώνεται ότι τελικά οι τροποποιήσεις του Ν.4608/2019 δεν έχουν καμία ισχύ και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα ως κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη (άρα δεν δεσμεύουν ούτε και τον ΟΔΙΕ για τη μείωση του μισθώματος), διότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν ενέκρινε στο τέλος τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την υπογραφή των τροποποιήσεων της σύμβασης παραχώρησης και μίσθωσης. Η αγωγή εκδικάστηκε στις 22.09.2022 και ήδη εκδόθηκε η υπ. αριθ. 3166/2022 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τακτική διαδικασία - Ενοχικό) που απορρίπτει αυτήν.

Στις 30.03.2023 η INTRALOT άσκησε έφεση κατά της άνω απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία έχει προσδιορισθεί να εκδικασθεί κατόπιν αναβολής την 10.12.2024.

3. Αξιώσεις πρώην εργαζομένων ΟΔΙΕ κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ΤΑΙΠΕΔ και Ιπποδρομίες Α.Ε.

Το ΤΑΙΠΕΔ έλαβε αρχές Ιουνίου 2021, 6 ομαδικές αγωγές κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών από 700 περίπου συνολικά, πρώην ωρομίσθιους απασχολούμενους στον Ιππόδρομο, με οικονομικές αξιώσεις €80.000 περίπου ανά απασχολούμενο. Οι αγωγές αναβλήθηκαν για Δεκέμβριο 2022 και Ιανουάριο 2023 και στρέφονται κατά του Ελληνικού Δημοσίου, του ΤΑΙΠΕΔ και της Ιπποδρομίας Α.Ε., όχι όμως κατά του ΟΔΙΕ. Το

οικονομικό αντικείμενο αυτών είναι περίπου €62 εκατ. Πιθανολογείται η απόρριψη των αγωγών για δικονομικούς λόγους. Σε κάθε περίπτωση και εδώ ισχύει η προβλεπόμενη στο Ν.3986/2011 διάταξη περί αλληλέγγυας και εις ολόκληρο ευθύνης του Δημοσίου.

4. Αξιώσεις Δήμου Κέρκυρας κατά του ΤΑΙΠΕΔ για το ακίνητο στην Κασσιώπη.

Η με ΑΚ 21/2018 αγωγή του Δήμου Κέρκυρας κατά του ΤΑΙΠΕΔ και της εταιρείας «Επενδύσεις Ακινήτων Νέας Κέρκυρας Α.Ε.» ενώπιον του Ειρηνοδικείου Κέρκυρας, με την οποία ζητούνται να αναγνωριστούν ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Δήμου Κέρκυρας επί μονοπατιών που βρίσκονται εντός του ακινήτου. Το ΤΑΙΠΕΔ κατέθεσε τις προτάσεις τον Ιούνιο 2018 και αναμένεται η έκδοση της απόφασης. Σημειώνεται ότι ο Δήμος Κέρκυρας είχε ασκήσει αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων με ταυτόσημα αιτήματα, οι οποίες ωστόσο είχαν απορριφθεί από το Ειρηνοδικείο Κέρκυρας. Με την υπ' αριθ. 682/2019 απόφαση του Ειρηνοδικείου Κέρκυρας διατάχθηκε πραγματογνωμοσύνη, προκειμένου να προσδιορισθεί η αξία των μονοπατιών και να διευκρινισθεί εάν η υπόθεση εμπίπτει στην καθ' ύλη αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου. Στις 24.07.2020 επιδόθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ η σχετική έκθεση ορκίσεως πραγματογνωμόνα, καθώς και δήλωση διορισμού τεχνικού συμβούλου του Δήμου Βόρειας Κέρκυρας, σε συνέχεια της ως άνω προδικαστικής απόφασης 682/2019 του Ειρηνοδικείου Κέρκυρας. Αναμένεται η ολοκλήρωση της σύνταξης της πραγματογνωμοσύνης. Μόλις κατατεθεί η πραγματογνωμοσύνη, ο Δήμος Βόρειας Κέρκυρας θα αναλάβει πρωτοβουλία για επαναπροσδιορισμό της συζήτησης. Η κλήση θα επιδοθεί και στο ΤΑΙΠΕΔ.

5. Αξιώσεις κατά του ΤΑΙΠΕΔ με βάση την από 17.09.2014 Σύμβαση Μεταβίβασης Μετοχών για την πώληση της ΑΣΤΗΡ Α.Ε.

Στις 12.11.2018 γνωστοποιήθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ και την Εθνική Τράπεζα, συμπωλητές της Αστήρ Α.Ε., απαίτηση της Apollo Investment HoldCo ύψους €763 χιλ. περίπου λόγω φορολογικού ελέγχου παρελθόντων ετών. Το ποσό επιμερίζεται μεταξύ των συμπωλητών κατά ποσοστό 85,38% για την Εθνική Τράπεζα και 14,65% για το ΤΑΙΠΕΔ. Σε κάθε περίπτωση και εδώ ισχύει η προβλεπόμενη στο Ν.3986/2011 διάταξη περί αλληλέγγυας και εις ολόκληρο ευθύνης του Δημοσίου.

6. Αγωγές εργαζομένων κατά ΟΛΠ και ΟΛΘ

Έχουν ασκηθεί αγωγές εργαζομένων κατά του ΟΛΠ και του ΟΛΘ με τις οποίες ζητείται η αναδρομική καταβολή των περικοπών που υποβλήθηκαν

στις αποδοχές τους δυνάμει των μνημονιακών νόμων και οι οποίες έχουν προσδιορισθεί να συζητηθούν τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο του 2023. Στις υποθέσεις το ΤΑΙΠΕΔ έχει ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του ΟΛΠ και του ΟΛΘ αντίστοιχα δεδομένου ότι πιθανή ευδοκίμησή τους θα μπορούσε να γεννήσει αξιώσεις των αγοραστών κατά του ΤΑΙΠΕΔ από τις σχετικές συμφωνίες πώλησης μετοχών. Ήδη έχει εκδοθεί η υπ' αριθ. 61/2019 απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών η οποία κάνει μερικώς δεκτό το αίτημα των εργαζομένων και κατά της οποίας έχει ασκηθεί έφεση. Περαιτέρω, έχει εκδοθεί η υπ' αριθ. 5/2021 απόφαση του Ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης, η οποία έχει απορρίψει την αγωγή των εργαζομένων. Έκτοτε δεν έχει συζητηθεί κάποια άλλη αγωγή είτε κατά του ΟΛΠ είτε κατά του ΟΛΘ καθώς είτε αναβάλλονται με αίτημα των εργαζομένων είτε ματαιώνονται. Δεν εκτιμάται ως πολύ πιθανό το να έχει οικονομικό αντίκτυπο για το ΤΑΙΠΕΔ η αντιδικία αυτή.

7. Νότιο Αφάντου

1. Έχει ασκηθεί η με ΑΚ 673/2015 αγωγή της «ΑΚΟΥΑ ΣΟΛ ΜΥΘΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ» κατά του ΤΑΙΠΕΔ ενώπιον του ΜΠΡ (αίτημα για προσκύρωση 1549,3 τ.μ.) (η με αρ. 4261/21.12.2015 εγγραφή στο Κτηματολόγιο Ρόδου). Η υπόθεση ματαιώθηκε.
2. Ασκήθηκε η με ΑΚ 52/2022 αγωγή της εταιρείας «MARIS SOL, ΜΥΘΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» και ιδιώτη κατά του ΤΑΙΠΕΔ, η οποία κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ρόδου (νέα τακτική διαδικασία). Εστάλη πρόσκληση για συμμετοχή σε Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης που έλαβε χώρα στις 14.12.2022. Προθεσμία υποβολής προτάσεων είναι η 17.01.2023, η οποία παρατάθηκε κατόπιν αιτήματος των αντιδίκων MARIS SOL και ιδιώτη για τις 17.03.2023. Κατόπιν νέας παράτασης, προτάσεις κατατέθηκαν στις 28.04.2023 και προσθήκη στις 12.05.2023. Αναμένεται απόφαση.
3. Ασκήθηκε η 162/2019 ανακοπή ιδιώτη καταπατητή κατά Πρωτοκόλλου Διοικητικής Αποβολής. Εκδόθηκε από το Ειρηνοδικείο Ρόδου απόφαση που απορρίπτει την ανακοπή, ωστόσο υπάρχει λάθος στην αναγραφή του ονόματος της αντιδίκου και η απόφαση θα πρέπει να διορθωθεί, διαδικασία, η οποία έχει ήδη δρομολογηθεί. Επίσης, υπάρχει το ενδεχόμενο να γίνει έφεση από την αντίδικο.

8. Βόρειο Αφάντου

Το ΤΑΙΠΕΔ άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ρόδου τη με αρ. καταθ. 378/2018 αγωγή κατά ιδιώτη με αίτημα την αποβολή του από τμήμα ακινήτου κυριότητας ΤΑΙΠΕΔ. Δυνάμει της με αρ. 315/2020 απόφασης που εκδόθηκε επί της ανωτέρω αγωγής το Δικαστήριο διέταξε επανάληψη της συζήτησης προκειμένου να διενεργηθεί τεχνική πραγματογνωμοσύνη και διόρισε πραγματογνώμονα. Στις 20.05.2021 κατατέθηκε η υπ' αριθ. 15/2021 πραγματογνωμοσύνη και η υπόθεση επαναφέρθηκε με κλήση για την έκδοση οριστικής απόφασης για τις 10.03.2022, οπότε αναβλήθηκε για τις 09.03.2023. Κατά τη δικάσιμο στις 09.03.2023 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρόδου το Δικαστήριο όρισε νέα δικάσιμο για τις 14.03.2024 κατόπιν κοινού αιτήματος αναβολής, δοθέντος ότι ο επενδυτής προχωρεί σε συμβιβασμό με την πλευρά του ιδιώτη και χρειάζεται χρόνος για την (ευκαία) τελική εξώδικη συμφωνία (συμβόλαιο). Στις 14.03.2024 η υπόθεση μταιώθηκε.

9. Σαμπάριζα

Εκκρεμεί ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου η με αρ. κατάθεσης ΤΜ/1003/01.08.2019 αναγνωριστική αγωγή ιδιωτών με την οποία ζητούν να αναγνωριστούν κύριοι των επιδίκων τμημάτων ακινήτου, ήτοι του Δημοσίου κτήματος με ΑΒΚ 123. Η εν λόγω αγωγή συζητήθηκε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου κατά τη δικάσιμο της 19.05.2021 και εκδόθηκε η υπ' αριθ. 435/2022 προδικαστική απόφαση, η οποία διέταξε τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, ενώ απορρίφθηκε η αυτοτελής πρόσθετη παρέμβαση του ΤΑΙΠΕΔ. Η συνέχιση της εκδίκασης της υπόθεσης αναβλήθηκε λόγω αποχής των δικηγόρων για 02.10.2024.

10. Ελληνικό:**α) Αναγνωριστική αγωγή ιδιωτών.**

Την 14.09.2020 κατατέθηκε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (ΠΠΡΑΘ) η με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης 62860/2020 αναγνωριστική αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία οι ενάγοντες ζητούν να αναγνωριστεί η κυριότητά τους κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου σε έκαστον αυτών, επί ενός οικοπέδου με ΚΑΕΚ 050132817001, συνολικής επιφανείας 1752 τ.μ., που βρίσκεται στον Άλιμο Αττικής (οδός Λ. Κατσώνη αριθ. 2 και Αγίου Διονυσίου αριθ. 6), και ειδικότερα επί οικοπεδικού τμήματος του εν λόγω ακινήτου επιφανείας 732,5 τ.μ. Η συζήτηση της υπόθεσης προσδιορίστηκε για τις 19.10.2021

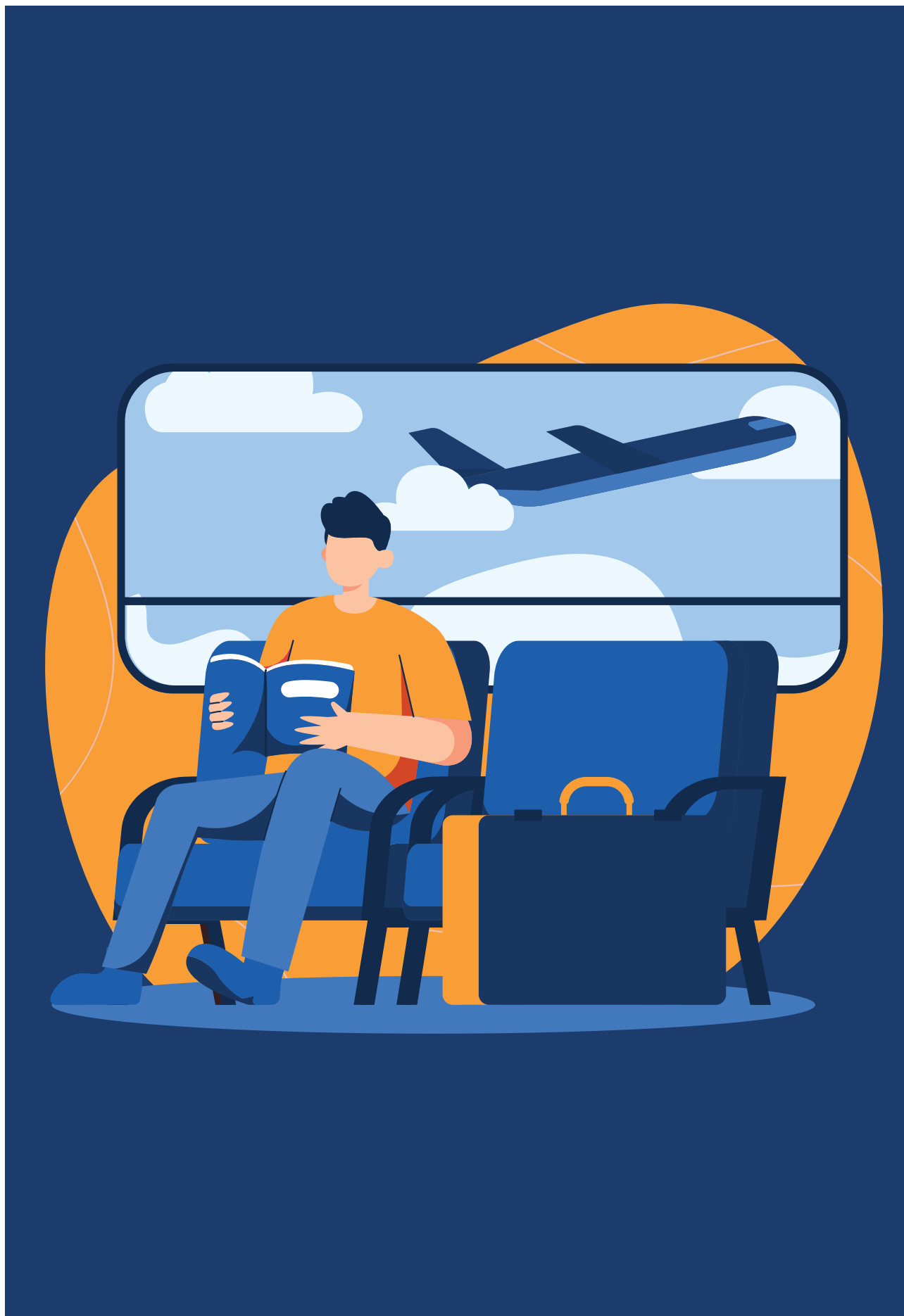
με τη νέα τακτική διαδικασία και εκδόθηκε η υπ' αριθ. 461/2022 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία η αγωγή και η ασκηθείσα από την ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ παραπέμφθηκαν προς εκδίκαση στο αρμόδιο καθ' ύλην και κατά τόπο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών, στο οποίο συμμετέχει ο αρμοδίως ορισθείς Κτηματολογικός Δικαστής. Κατατέθηκαν οι προτάσεις του ΤΑΙΠΕΔ στις 19.12.2022 και η προσθήκη-αντίκρουση στις 29.12.2022. Η αγωγή συζητήθηκε κι εκδόθηκε η υπ' αριθ. 3773/2023 απόφαση του ΠΠΡΑΘ, η οποία απέρριψε την αγωγή. Στη συνέχεια οι ενάγοντες άσκησαν την από 15.02.2024 νέα αγωγή, με την οποία προσπαθούν να θεραπεύσουν τους λόγους απαραδέκτου για τους οποίους απορρίφθηκε η πρώτη αγωγή τους, στην ουσία όμως το αγωγικό αίτημα είναι το ίδιο. Η προθεσμία για την κατάθεση προτάσεων λήγει την 18.06.2024, ενώ η δικάσιμος θα ορισθεί από το ίδιο το δικαστήριο.

β) Τριτανακοπή ιδιώτη.

Αφορά σε μισθωτική διαφορά που είχε ο πρώην εκμισθωτής επιχειρηματίας με την Ελληνικό Α.Ε. για τη μίσθωση του καταστήματος «Ακρωτήρι» στον Άγιο Κοσμά. Σημειώνεται ότι πλέον ο χώρος έχει επισήμως εκκενωθεί και δεν λειτουργεί πια ως κέντρο διασκέδασης, απλά ένα τμήμα δεν έχει παραδοθεί επισήμως στην Ελληνικό Α.Ε. Κατά της πρωτόδικης απόφασης που εκδόθηκε από το Πρωτοδικείο υπέρ της Ελληνικό Α.Ε. ασκήθηκε έφεση, η οποία στρέφεται μεταξύ άλλων και κατά του ΤΑΙΠΕΔ. Κατά την αρχική δικάσιμο της έφεσης στις 25.10.2022, ο αντίδικος ζήτησε αναβολή και ορίστηκε νέα δικάσιμο στις 30.05.2023, οπότε και η υπόθεση συζητήθηκε και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 78/2024 απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών η οποία απέρριψε επί της ουσίας την έφεση.

γ) Αίτηση ακύρωσης ιδιωτών.

Η εν λόγω υπόθεση αφορά στην αίτηση ακύρωσης ιδιωτών κατά της πράξης του Κτηματολογίου για τη διόρθωση του εξωτερικού ορίου του ακινήτου του ΜΠΕΑΚ και την ορθή καταχώρηση τμήματος της έκτασης στο Ελληνικό Δημόσιο και στο ΤΑΙΠΕΔ, πρώην εξ' αδιαιρέτου κυρίου του ακινήτου. Η υπόθεση έχει αρχικά συζητηθεί στο ΣτΕ, αλλά παραπέμφθηκε εκ νέου για συζήτηση στην 7-μελή σύνθεση του Δ' Τμήματος του δικαστηρίου. Αρχικά δικάσιμος ορίστηκε για τις 01.11.2022 και κατόπιν αναβολών κατά τις ορισθείσες δικασίμους στις 17.11.2022, στις

22.03.2023 και στις 06.06.23, ορίστηκε ως νέα ημερομηνία συζήτησης η 10.10.2023. Εν συνεχεία υπήρξε νέα αναβολή λόγω εκλογών και νέα δικάσιμος την 05.12.2023 και κατόπιν οίκοθεν αναβολής νέα δικάσιμος την 20.02.2024, οπότε συζητήθηκε και αναμένεται απόφαση.

δ) Ακρωτήρι Αγ. Κοσμά

Σε μισθωτική αγωγή που είχε ασκήσει στις 18.07.2013 η εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» (της οποίας το σύνολο των μετοχών κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ κατά τον ανωτέρω χρόνο) κατά του μισθωτή δύο μίσθιων χώρων στο Ακρωτήρι Αγ. Κοσμά με σκοπό την έξωση αυτού και την επιδίκαση των οφειλόμενων μισθωμάτων, το ΤΑΙΠΕΔ ως μοναδικός μέτοχος της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. και συγκύριος της ανωτέρω έκτασης σε ποσοστό 30% εξ αδιαιρέτου, είχε ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. και κατά του μισθωτή. Αντίστοιχα παρέμβαση υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. και κατά του μισθωτή είχε καταθέσει και το Ελληνικό Δημόσιο, συγκύριος κατά τον ανωτέρω χρόνο της έκτασης σε ποσοστό 70% εξ αδιαιρέτου. Τέλος, η Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βάρης και Βουλιαγμένης είχε ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του μισθωτή και κατά της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.», επικαλούμενη δήθεν δικαίωμα κυριότητας στην έκταση. Στις 09.01.2018 δημοσιεύτηκε η 61/2018 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία έκανε δεκτές τις πρόσθετες παρεμβάσεις του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου και την αγωγή της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» ως προς όλα της τα αιτήματα, διατάσσοντας την απόδοση των μίσθιων χώρων, καθώς και την καταβολή ποσού 133.292,95 ευρώ, στην «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.». Ο μισθωτής, στις 23.02.2018, και η Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βάρης και Βουλιαγμένης στις 22.10.2018, άσκησαν αντιστοίχως εφέσεις κατά της 61/2018 απόφασης του Πρωτοδικείου στρεφόμενες κατά της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε., του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου. Οι ανωτέρω δύο εφέσεις συζητήθηκαν, στις 04.12.2018, και επ' αυτών εκδόθηκε η υπ' αριθ. 4927/2019 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, η οποία απέρριψε αυτές κατ' ουσίαν και επικύρωσε την πρωτοβάθμια απόφαση 61/2018 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Κατά της ως άνω υπ' αριθ. 4927/2019 απόφασης του Εφετείου Αθηνών κατατέθηκαν ενώπιον Αρείου Πάγου δύο αιτήσεις αναιρέσεως που ασκήθηκαν από τον μισθωτή και την Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βάρης και Βουλιαγμένης, στρεφόμενες κατά της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε., του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου. Οι δύο αιτήσεις αναιρέσεως συζητήθηκαν στις

24.09.2021. Το ΤΑΙΠΕΔ, το Ελληνικό Δημόσιο και η ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. παρέστησαν προς αντίκρουση των δύο αιτήσεων αναιρέσεως. Εκδόθηκαν οι υπ' αριθ. 445 και 446/2022 αποφάσεις που διατάσσουν επανάληψη της συζήτησης, η οποία με κλήση προσδιορίστηκε για τις 17.02.2023. Το ΤΑΙΠΕΔ, το Ελληνικό Δημόσιο και η ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. παρέστησαν προς αντίκρουση των δύο αιτήσεων αναιρέσεως και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

11. Μαρίνα Αλίμου

Στις 05.03.2021 κοινοποιήθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ με σχετική κλήση του Δικαστηρίου η με αριθμό καταθέσεως Ε 2707/2020 αίτηση ακυρώσεως του Σωματείου με την επωνυμία «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΕΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ» («Σ.Ι.-Τ.Ε.Σ.Α.Π.») και λοιπών αιτούντων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, με αίτημα την ακύρωση (α) της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 8/07.04.2020 (ΦΕΚ Α' 77/2020) και τίτλο «Συνυπογραφή από το Ελληνικό Δημόσιο της Σύμβασης παραχώρησης για τη χρήση, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση της μαρίνας Αλίμου και της απευθείας σύμβασης σχετικά με την ανάπτυξη της μαρίνας Αλίμου, καθώς και παροχή εξουσιοδότησης για την προαναφερόμενη συνυπογραφή στους Υπουργούς Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού», (β) της υπογραφής από 13.05.2020 Σύμβασης παραχώρησης, με την οποία το ΤΑΙΠΕΔ παραχώρησε στην εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΑΛΙΜΟΥ ΜΟΝΟΜΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» το δικαίωμα χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της μαρίνας Αλίμου, καθώς και (γ) κάθε συναφούς πράξης ή παράλειψης. Αναφορικά με την ένδικη αίτηση ακυρώσεως, κοινοποιήθηκε περαιτέρω στο ΤΑΙΠΕΔ στις 13.04.2021 το με αρ. καταθ. 295/09.04.2021 δικόγραφο προσθέτων λόγων ακυρώσεως των ιδίων αιτούντων. Το ΤΑΙΠΕΔ άσκησε παρέμβαση υπέρ του κύρους των προσβαλλόμενων πράξεων, ενώ παρεμβάσεις άσκησαν επίσης τόσο η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε. (ΕΤΑΔ) όσο και ο Παραχωρησιούχος «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΑΛΙΜΟΥ ΜΟΝΟΜΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ». Η υπόθεση συζητήθηκε στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τη δικάσιμο της 14.05.2021 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

12. ΛΑΡΚΟ

Δυνάμει της παρ. 7 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020,

έχει διεξαχθεί διαιτησία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της ΛΑΡΚΟ και των πιστωτών της, προκειμένου να προσδιορισθεί το ιδιοκτησιακό καθεστώς του εργοστασίου της Λάρυμνας, το οποίο μέχρι σήμερα διαχειρίζεται η ΛΑΡΚΟ. Εκδόθηκε σχετικώς η υπ' αριθ. 1/2020 απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, η οποία διορθώθηκε με την υπ' αριθ. 2/2020 απόφαση του ιδίου δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή προσβλήθηκε με αγωγές ακύρωσης ενώπιον του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών, οι οποίες απορρίφθηκαν δυνάμει των υπ' αριθ. 1618/2021 και 1619/2021 αποφάσεων του εν λόγω δικαστηρίου. Κατά και των δύο αποφάσεων ασκήθηκαν αναίρεσεις. Επί της αναίρεσης κατά της υπ' αριθ. 1618/2021 απόφασης εκδόθηκε η υπ' αριθ. 1419/2022 απορριπτική απόφαση του Αρείου Πάγου. Η αναίρεση που έχει ασκηθεί κατά της δεύτερης απόφασης συζητήθηκε στις 31.10.2022 και αναμένεται η έκδοση αποφάσεως.

Σημειώνεται ότι δυνάμει της από 30.11.2020 Πρόσκλησης Υποβολής Εκδηλώσεων Ενδιαφέροντος το ΤΑΙΠΕΔ διεξήγαγε για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου διαγωνισμό για τη μίσθωση του εργοστασίου της Λάρυμνας και λοιπών περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με την πρόβλεψη της παρ. 11 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020. Ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε σε κοινοπραξία που αποτελείται από τις εταιρείες ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και AD Holdings AG και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει αποφανθεί ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της σχετικής σύμβασης. Διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο δεν έχει μεταβιβασθεί στο ΤΑΙΠΕΔ κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 2 του ν. 3986/2011 και ότι η σχετική σύμβαση αξιοποίησης θα υπογραφεί μόνο από το Ελληνικό Δημόσιο και όχι (και) από το ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 11 του ν. 4664/2020.

Περαιτέρω, έχει ασκηθεί από την εταιρεία CMI Ireland Ltd (A) η με αριθμό κατάθεσης 752/2023 αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας για την ακύρωση της τεκμαιρόμενης αποδοχής της έκθεσης αξιολόγησης και κατακύρωσης του Διαγωνισμού Β από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας – η οποία συζητήθηκε κατά τη δικάσιμο της 26.03.2024 και αναμένεται η έκδοση απόφασης επ' αυτής· και (Β) η με αριθμό γενικής κατάθεσης 34045/2023 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο Πρωτοδικείο Αθηνών, η οποία έγινε εν μέρει δεκτή, σε συνέχεια δε της σχετικής απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, η CMI κατέθεσε την από 28.02.2024 αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τακτική Διαδικασία), για την οποία εκκρεμεί να προσδιορι-

στεί η δικάσιμος της συζήτησής της. Δυνάμει των πράξεων αυτών η εν λόγω εταιρεία βάλει κατά του διαγωνισμού που διεξήγαγε ο ειδικός διαχειριστής της ΛΑΡΚΟ για την εκποίηση ορισμένων παγίων της. Μολονότι οι πράξεις αυτές δεν θίγουν το κύρος του διαγωνισμού που διεξήγαγε το ΤΑΙΠΕΔ, ωστόσο ενδέχεται να ασκήσουν έμμεσα επιρροή. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι σύμφωνα με τα διαγωνιστικά τεύχη αμφοτέρων των διαγωνισμών (ΤΑΙΠΕΔ και ειδικού διαχειριστή) προβλεπόταν διαδικασία εκατέρωθεν πλειοδοσίας, δυνάμει της οποίας εάν ο πλειοδότης δεν είναι ο ίδιος, θα προσκληθεί να υποβάλει ανταγωνιστική προσφορά στον διαγωνισμό στον οποίο δεν πλειοδότησε. Με δεδομένο ότι σε αμφοτέρους τους διαγωνισμούς είχε πλειοδοτήσει ο ίδιος διαγωνιζόμενος (σύμπραξη εταιριών ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και AD Holdings), εάν γίνουν δεκτοί οι ισχυρισμοί της CMI Ireland Ltd και ανατραπεί η απόφαση κατακύρωσης του ειδικού διαχειριστή, τότε θα ενεργοποιηθεί η διαδικασία εκατέρωθεν πλειοδοσίας, στο μέτρο που η εν λόγω εταιρεία κηρυχθεί πλειοδότης του διαγωνισμού του ειδικού διαχειριστή. Σε αυτή την περίπτωση, η CMI Ireland Ltd θα προσκληθεί από το ΤΑΙΠΕΔ για να υποβάλει ανταγωνιστική προσφορά έναντι της προσφοράς του πλειοδότη.

13. ΚΑΡΑΘΩΝΑ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Η με αρ. κατάθεσης ΤΜ/1137/24.10.2022 Αγωγή κατ' αρ. 6 παρ. 2 Ν. 2664/1998 του ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Ιερός Ναός Ευαγγελιστρίας Ναυπλίου» ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου κατά του ΕΟΤ, του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία το ενάγον αξιώνει να διορθωθούν οι κτηματολογικές εγγραφές του Κτηματολογικού Γραφείου Πελοποννήσου και να αναγνωρισθεί κύριος νέων ΚΑΕΚ που θα σχηματισθούν, συνολικής έκτασης 5.915,73τμ. Λαμβανομένης υπόψη της έκτασης και της θέσης του επίδικου οικοπεδικού τμήματος, η έκβαση της δίκης δεν πιθανολογείται ότι θα έχει ουσιώδη επίπτωση στο σχεδιασμό της αξιοποίησης του ακινήτου.

14. ΑΒΚ 3077 στη συμβολή των οδών Κορυζή και Θράκης στον Ταύρο (πρώην κυριότητας ΕΟΜ-ΜΕΧ)

Η με ΕΑΚ 3086/2022 και ΓΑΚ 113670/2022 Αγωγή του Δήμου Μοσχάτου-Ταύρου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία αξιώνει να ακυρωθεί η από 18.05.2022 απόφαση του Δ.Σ. του ΤΑΙΠΕΔ δυνάμει της οποίας αναδείχθηκε Πλειοδότης η εταιρεία ΜΡΡ ΤΑΥΡΟΣ Α.Ε. Με την υπ' αριθμ. 4252/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η αγωγή του Δήμου Ταύρου απορρίφθηκε,

με αποτέλεσμα ο Δήμος να ασκήσει τη με ΓΑΚ 18039/2024 και ΕΑΚ 896/2024 έφεσή του, η συζήτηση της οποίας ορίστηκε για την 03.12.2024. Η Έφεση έχει καταστεί άνευ αντικειμένου καθώς με την από 08.02.2024 Απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου ο διαγωνισμός ακυρώθηκε.

15. ΞΕΝΙΑ ΚΥΘΝΟΥ

Αίτηση κατά του ΤΑΙΠΕΔ και του Δήμου Κύθνου, περί Αναίρεσης της υπ' αριθ. 76/2020 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Αιγαίου – με την οποίαν καθορίστηκε οριστική τιμή μονάδας (το ποσό των 260€/τ.μ.) για την απαλλοτρίωση από το Δήμο Κύθνου ακινήτων για τη δημιουργία κοινοχρήστου χώρου πρασίνου και καθορισμό πεζοδρομίου μεταξύ των Ο.Τ 29 και 34 στη θέση «Λουτρά» Κύθνου, για την οποία εκδόθηκε η με αριθ. 1/2018 Πράξη Αναλογισμού, όπως αυτή διορθώθηκε με την από 12/3/2018 Πράξη, που κυρώθηκε με την Απόφαση Αντιπεριφερειάρχη Αιγαίου 48136/534/19-4-2018. Ως δικάσιμος ενώπιον του Αρείου Πάγου έχει ορισθεί (κατόπιν αναβολής από την 13.1.2023) η 22.09.2023, οπότε και συζητήθηκε η άνω αίτηση αναίρεσης. Κατά την συζήτηση παρέστη το ΤΑΙΠΕΔ προς αντίκρουση αυτής και αναμένεται η έκδοση απόφασης. Πιθανολογείται η μη ευδοκίμηση της άνω Αίτησης Αναίρεσης.

16. ΞΕΝΙΑ ΣΚΙΑΘΟΥ

Τον Νοέμβριο του 2022 επιδόθηκε αγωγή της TENAMAP Α.Ε. κατά του ΤΑΙΠΕΔ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που αιτείται να πληξεί και ανατρέψει την πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση του νόμου 3986/2011 σχετικά με τους κοινοχρήστους και κοινωφελείς χώρους εντός τουριστικών – παραθεριστικών χωριών με ΕΣΧΑΔΑ. Ειδικότερα η ενάγουσα αιτείται να αναγνωρισθεί δικαστικώς ότι δεν υποχρεούται να μεταβιβάσει ή να παραιτηθεί από οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα επί των κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων στον Δήμο Σκιάθου, και, συναφώς, ότι δεν υποχρεούται να πράξει, ή και να συμπράξει με το ΤΑΙΠΕΔ, οτιδήποτε που θα την αποξενώσει από τα – επικαλούμενα - εμπράγματα δικαιώματά της (δικαίωμα επιφάνειας) επί των άνω χώρων. Ο Δήμος Σκιάθου κατέθεσε πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του ΤΑΙΠΕΔ. Το ΤΑΙΠΕΔ κατέθεσε προτάσεις και προσθήκη τον Μάρτιο του 2023, ενώ (τον ίδιο μήνα) η TENAMAP παραιτήθηκε από την άνω αγωγή με τρόπο δικονομικά αμφισβητήσιμο. Συζητήθηκε η υπόθεση στις 14.12.2023, και αναμένεται απόφαση.

Με την άνω Αγωγή συνέχεια και παρόμοια αγωγή της TENAMAP Α.Ε. κατά του Δήμου Σκιάθου, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Βόλου. Το

ΤΑΙΠΕΔ δεν παρενέβη στη αγωγή της TENAMAP κατά του Δ. Σκιάθου. Ακολούθως ο Δήμος Σκιάθου κατέθεσε προτάσεις σχετικά με την πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του ΤΑΙΠΕΔ. Ακολούθησε η παραίτηση της TENAMAP Α.Ε. από την αγωγή της κατά του Δήμου Σκιάθου (07/03/2023), με τρόπο δικονομικά αμφισβητήσιμο, αλλά (εκ παραδρομής) ήδη έχει καταργηθεί η σχετική δίκη. Κατόπιν των ανωτέρω, την 21.09.2023, επιδόθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ ανακοίνωση νέας δίκης μετά προσεπικλήσεως αναγκαίων ομοδίκων (μεταξύ των οποίων και το ΤΑΙΠΕΔ) προς αναγκαστική παρέμβαση - συμμετοχή στη δίκη και συζήτηση της από 07.08.2023 δεύτερης αγωγής της TENAMAP κατά του Δήμου Σκιάθου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Βόλου. Ήδη το ΤΑΙΠΕΔ έχει ασκήσει Πρόσθετη Παρέμβαση υπέρ του άνω Δήμου. Η υπόθεση δικάστηκε – τυπικά – στις 05.03.2024 και αναμένεται απόφαση.

17. ΞΑΝΑΤΟΠΙΟ ΜΑΝΑ

Έχει ασκηθεί η με αριθ. καταθ.318/2023 αγωγή κατά του ΤΑΙΠΕΔ, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρίπολης, με αίτημα την αναγνώριση κυριότητάς τους σε τμήμα του εν θέματι ακινήτου που μεταβιβάσθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο στο ΤΑΙΠΕΔ άνευ ανταλλάγματος, προς αξιοποίηση. Το ΤΑΙΠΕΔ ήδη έχει προσεπικαλέσει το Ελληνικό Δημόσιο για να συμμετέχει στην εν λόγω δίκη. Κατατέθηκαν προτάσεις από όλους τους διαδίκους – περιλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου – και η υπόθεση έχει προσδιορισθεί να δικαστεί στις 04.10.2024.

18. FRAPORT

Το Νοέμβριο του 2022 υποβλήθηκε αίτημα με επιμέλεια της Παραχωρησιούχου των 14 Περιφερειακών Αεροδρομίων της χώρας, Fraport (Α και Β), για άρση της αναστολής της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών με αντικείμενο τις αξιώσεις της για την ζημία που υπέστη από τα ληφθέντα κυβερνητικά μέτρα για την Πανδημία COVID-19 κατά το Β' εξάμηνο του 2021. Η αίτηση στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, το οποίο στην συγκεκριμένη διαδικασία παρεμβαίνει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Κατατέθηκαν προτάσεις και αποδεικτικά μέσα από την Fraport την 01.02.2023, καθώς και από το ΤΑΙΠΕΔ την 20.02.2023. Το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς ανέρχεται στο ποσό των €40 εκατ. περίπου. Εν συνεχεία εκδόθηκε το Πόρισμα της ΕΕΤΔ, το οποίο δέχεται ότι τόσο η Πανδημία αυτή καθ' αυτή, όσο και τα μέτρα που έλαβε το ΕΔ για την αντιμετώπισή της αλλά και οι συνέπειες αυτών επέφεραν ζημία (διαφυγόν κέρ-

δος) στην Fraport για το ποσό των 20.765.882 ευρώ για την Fraport A και το ποσό των 13.219.710 ευρώ για την Fraport B, νομιμοτόκως από 16.01.2023.

Η υποχρέωση αποζημίωσης βαρύνει το Ελληνικό Δημόσιο. Η Σύμβαση Παραχώρησης δίνει τη δυνατότητα στον διάδικο που αμφισβητεί τα πορίσματα της ΕΕΤΔ να προσφύγει σε Διαιτησία. Ήδη, τόσο το Ελληνικό Δημόσιο όσο και η Fraport προσέφυγαν σε Διαιτησία ενώπιον του ICC, η οποία όμως είχε ανασταλεί έως τις 30.11.2023 λόγω επικείμενου συμβιβασμού στον οποίο δεν εμπλέκεται και ως εκ τούτου δεν επηρεάζεται το ΤΑΙΠΕΔ.

Εντέλει, το Ελληνικό Δημόσιο και η Fraport A και B διευθέτησαν την οικονομική διαφορά τους για το Β εξάμηνο του 2021 λόγω των μέτρων που ελήφθησαν για την πανδημία και ζήτησαν από το ICC την απόσυρση όλων των αξιώσεων στα συγκεκριμένα θέματα. Το ΤΑΙΠΕΔ, αφού διασφάλισε την απόσυρση των αξιώσεων και για το ίδιο καθώς και τη μη επιβολή διαιτητικών εξόδων κατ' αυτού, συμφώνησε με το κοινό αίτημα των υπολοίπων μερών. Το ICC κατήργησε τις εν λόγω διαιτησίες.

19. CASTELLO BIBELLI

Την 18.09.2023 ασκήθηκε κατά του ΤΑΙΠΕΔ, ενώπιον του Ειρηνοδικείου Κέρκυρας, με δικάσιμο 17.05.2024, η με αριθμό κατάθεσης 188/2023 αγωγή, που άσκησε ο ενάγων, με αίτημα την καταβολή αποζημίωσης λόγω δυστυχήματος με μοτοσικλέτα (διαδικασία περιουσιακών διαφορών - αυτοκίνητα) που είχε πριν από 5 χρόνια και που κατά τους ισχυρισμούς του οφειλόταν σε δέντρο που είχε πέσει από κακή συντήρηση του Castello Bibelli. Το αίτημά του για αποζημίωση ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 11.232,50 συνολικά. Η αγωγή αναβλήθηκε, με αίτημα του ενάγοντος, για τις 09.01.2026. Η αγωγή δεν προβλέπουμε να ευδοκιμήσει πρωτευόντως λόγω έλλειψης παθητικής νομιμοποίησης επειδή το συγκεκριμένο γεωτεμάχιο έχει παραχωρηθεί στην Εθνική Πινακοθήκη.

20. MARINA ΠΥΛΟΥ

Την 02.11.2023 επιδόθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ η από 21.09.2023 με ΑΚΔ 196/04.10.2023 αγωγή (νομής) που άσκησε το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Δήμος Πύλου – Νέστορος» κατά του ΤΑΙΠΕΔ ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καλαμάτας (τακτική διαδικασία) με την οποία το ενάγον αιτείται (α) να αναγνωρισθεί νομέας ακινήτου εκτάσεως 3.766,72 τ.μ. εντός της μαρίνας Πύλου στη θέση «ΠΑΛΙΑ ΣΦΑΓΕΙΑ» (β) να υποχρεωθεί το εναγόμενο ΤΑΙΠΕΔ να παύσει τη διατάραξη της νομής του, (γ) να απειληθεί χρηματική ποινή ύψους εκατόν χιλιάδων Ευρώ για κάθε διατάραξη της νομής του ενά-

γοντος από το ΤΑΙΠΕΔ στο μέλλον, (δ) να κηρυχθεί προσωρινώς εκτελεστή η απόφαση και (ε) να καταδικαστεί το εναγόμενο ΤΑΙΠΕΔ στην καταβολή της δικαστικής δαπάνης.

Σημειώνεται ότι στην ένδικη αγωγή του, το ενάγον επικαλείται κυριότητα του επίδικου ακινήτου την οποία απέκτησε για μεν τμήμα έκτασης 500,96 τ.μ. με παράγωγο τρόπο από τον Ελληνικό Δημόσιο, για δε το υπόλοιπο τμήμα έκτασης 3.265,76 τ.μ. με πρωτότυπο τρόπο και συγκεκριμένα με τη συμπλήρωση τριακονταετούς κτητικής παραγραφής του προϊσχύσαντος βυζαντινορωμαϊκού δικαίου που συμπληρώθηκε ήδη κατά το έτος 1904. Για τη θεμελίωση της κυριότητάς του ως προς το δεύτερο τμήμα της επίδικης έκτασης το ενάγον επικαλείται στο δικόγραφο της επίδικης αγωγής είτε γενικές και αόριστες διακατοχικές πράξεις είτε πράξεις νομής οι οποίες αφενός δεν ανάγονται στον κρίσιμο χρόνο της συμπλήρωσης της κτητικής παραγραφής αλλά είναι πολύ μεταγενέστερες της 11.09.1915 (που είναι και ο κρίσιμος νομικά χρόνος για τη συμπλήρωση της τριακονταετούς κτητικής παραγραφής του βυζαντινορωμαϊκού δικαίου) αφετέρου αναφέρονται στο έτερο τμήμα της επίδικης έκτασης επιφάνειας 500,96 τ.μ. Σε κάθε περίπτωση, η ένδικη αγωγή και με βάση το αίτημά της χαρακτηρίζεται ως αγωγή νομής και όχι ως αγωγή διεκδικητική ή αναγνωριστική της κυριότητας. Το ΤΑΙΠΕΔ προσεπικάλεσε εμπροθέσμως το Ελληνικό Δημόσιο, ανακοίνωσε στις 30.11.2023 στα μέλη της κοινοπραξίας του Προτιμητέου Επενδυτή την ως άνω ανοιγείσα δίκη και υπέβαλε εμπρόθεσμα προτάσεις.

21. ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ

Η με αριθμό κατάθεσης Ε2794/2023 αίτηση ακύρωσης της Ένωσης Προσώπων που απαρτίζεται από τις εταιρείες "VINCI HIGHWAYS S.A.S." – "VINCI CONCESSIONS S.A.S." – "ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε." – "MOBILITY PARTNERS S.A.S.", η οποία στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 1714/23.11.2023 απόφασης του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΕΑ-ΔΗΣΥ, η οποία απέρριψε προδικαστική προσφυγή της εν λόγω Ένωσης Προσώπων κατά της από 14.09.2023 απόφασης του Δ.Σ. του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία εγκρίθηκε ο πίνακας κατάταξης για το διαγωνισμό της παραχώρησης της Αττικής Οδού και ανακηρύχθηκε η εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ως προτιμητέος επενδυτής. Η αίτηση συζητήθηκε στις 30.01.2024 και απορρίφθηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. 444/2024 απόφασης του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας.

22. Οργανισμός Λιμένος Βόλου Α.Ε.

Δυνάμει της από 28.09.2023 απόφασης του Δι-

οικητικού Συμβουλίου του Ταμείου η εταιρεία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.» ανακηρύχθηκε Προτιμητέος Επενδυτής στον διαγωνισμό για την απόκτηση πλειοψηφικού μεριδίου συμμετοχής ποσοστού 67% στο μετοχικό κεφάλαιο του Οργανισμού Λιμένος Βόλου Α.Ε και Επιλαχών Προτιμητέος Επενδυτής ανακηρύχθηκε η κοινοπραξία που αποτελείται από τις εταιρείες (i) «ΓΚΟΛΝΤΑΙΡ ΚΑΡΓΚΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & LOGISTICS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και (ii) «ΓΚΟΛΝΤΑΙΡ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΕΔΑΦΟΥΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Ο Επιλαχών Προτιμητέος Επενδυτής άσκησε την 06.10.2023 ενώπιον της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.) προδικαστική προσφυγή κατά (α) της από 28.09.2023 απόφασης του ΤΑΙΠΕΔ με την οποία ανακηρύχθηκε Προτιμητέος Επενδυτής και Επιλαχών Προτιμητέος Επενδυτής στη διαγωνιστική διαδικασία και (β) της από 14.09.2023 απόφασης του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία έγινε αποδεκτό το σύνολο των υποβληθέντων Φακέλων Α΄ των Δεσμευτικών Προσφορών στην ως άνω διαγωνιστική διαδικασία.

Επί της ως άνω προδικαστικής προσφυγής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1737/2023 απόφαση του 4ου Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. με την οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη η προδικαστική προσφυγή του Επιλαχόντος Προτιμητέου Επενδυτή.

Σημειώνεται ότι ο Επιλαχών Προτιμητέος Επενδυτής, παράλληλα με την ως άνω προδικαστική προσφυγή του ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. και ενόσω εκκρεμούσε η έκδοση απόφασης, άσκησε επίσης την από 23.11.2023 με αριθμό κατάθεσης Ε 2655/2023 αίτηση ακύρωσης κατά του ΤΑΙΠΕΔ για την ακύρωση (α) της από 28.09.2023 απόφασης του ΤΑΙΠΕΔ με την οποία ανακηρύχθηκε Προτιμητέος Επενδυτής και Επιλαχών Προτιμητέος Επενδυτής στη διαγωνιστική διαδικασία και (β) της από 14.09.2023 απόφασης του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία έγινε αποδεκτό το σύνολο των υποβληθέντων Φακέλων Α΄ των Δεσμευτικών Προσφορών στην ως άνω διαγωνιστική διαδικασία. Η ανωτέρω αίτηση ακύρωσης επαναλαμβάνει εν πολλοίς τους λόγους που προβλήθηκαν και με την προδικαστική προσφυγή του Επιλαχόντος Προτιμητέου Επενδυτή ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. Η εν λόγω αίτηση ακύρωσης κοινοποιήθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ μόλις την 21.12.2023.

Κατά της ως άνω απόφασης της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. ο Επιλαχών Προτιμητέος Επενδυτής άσκησε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την από 06.12.2023 αίτηση ακύρωσης – αναστολής. Η συζήτηση της εν λόγω αίτησης ακύρωσης προσδιο-

ρίστηκε για την 20.02.2024 και συνεκδικάστηκε με την πρώτη αίτηση ακύρωσης που ασκήθηκε απευθείας κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ και ενόσω ήταν εκκρεμής η υπόθεση ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

23. ABK 254 ΣΤΗ ΝΕΑ ΗΡΑΚΛΕΙΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

α. Έχει ασκηθεί ενώπιον του ΣτΕ η με αριθμό κατάθεσης 562/2023 αίτηση ακύρωσης και αίτηση αναστολής του Δήμου Νέας Προποντίδας κατά του ΤΑΙΠΕΔ με αίτημα την ακύρωση της από 23.01.2023 Πρόσκλησης Υποβολής Προσφοράς για την αξιοποίηση του ακινήτου με ABK 254 στη Νέα Ηράκλεια Χαλκιδικής εμβαδού 27.177,15τ.μ. Η αίτηση συζητήθηκε την 29.10.2023 και εκδόθηκε η με αρ. 373/2024 μη οριστική Απόφαση, που παρέπεμψε την υπόθεση σε αυξημένη (7μελή) σύνθεση του Δ' Τμήματος, ενώπιον του οποίου συζητήθηκε την 14.05.2024 και αναμένεται η έκδοση Απόφασης.

Παράλληλα εκδόθηκε η με αρ. 28/2024 Απόφαση η οποία έκανε δεκτή την αίτηση αναστολής και διέταξε ως προσωρινό μέτρο, ισχύον έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αίτησης ακύρωσης, την απαγόρευση στο ΤΑΙΠΕΔ να συμπράξει στην κατάρτιση του οριστικού συμβολαίου και να προβεί σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης του επίμαχου ακινήτου.

β. Έχει ασκηθεί ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης η με ΓΑΚ 19094/2023 και ΕΑΚ 16228/2023 Αναγνωριστική Αγωγή Κυριότητας Ακινήτου του Δήμου Νέας Προποντίδας κατά του ΤΑΙΠΕΔ με την οποία ζητά να αναγνωριστεί κύριος τμήματος 2.516,46τμ του ακινήτου με ABK 254 στη Νέα Ηράκλεια Χαλκιδικής. Η υπόθεση θα συζητηθεί την 16.09.2024 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

24. Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο Μαρκόπουλου

Έχει ασκηθεί ενώπιον του ΣτΕ η με αριθμό κατάθεσης ΕΔ83/30.3.2024 αίτηση αναστολής και η με αριθμό κατάθεσης 1085/2024 αίτηση ακύρωσης της «Ελληνική Ομοσπονδία Ιππασίας» κατά (α) της από 14.7.2022 Πρόσκλησης Υποβολής Προσφοράς του ΤΑΙΠΕΔ «Για την αξιοποίηση με μακροχρόνια μίσθωση του Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρου Μαρκόπουλου Αττικής», (β) του σχεδίου Σύμβασης Μακροχρόνιας Μίσθωσης Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρου Μαρκόπουλου Αττικής, (γ) της από 9.3.2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία ανακηρύχθηκε πλειοδότης στον διαγωνισμό η εταιρεία Aplekton Holdings Co. Limited, (δ) της εκδοθησόμενης πρό-

σκλησης της πλειοδότης να συνάψει τη μισθωτική σύμβαση και (ε) πάσης συναφούς πράξης. Η συζήτηση της αίτησης ακύρωσης είχε οριστεί για την 28.05.2024 και αναβλήθηκε. Ο ορισμός νέας δικασίμου θα γίνει με την έκδοση Απόφασης επί της αίτησης αναστολής.

A3. Αναφορικά με τις «Λοιπές Θυγατρικές» στις οποίες το Υπερταμείο κατέχει πλεοψηφικό πακέτο

Σημειώνεται ότι κατωτέρω αναφέρονται συνοπτικά οι πλέον σημαντικές δικαστικές υποθέσεις. Περισσότερες λεπτομέρειες αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις της εκάστοτε δημόσιας επιχείρησης.

ΟΑΣΑ (Όμιλος)

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διοίκησης της θυγατρικής εταιρείας ΣΤΑ.ΣΥ. και λαμβανομένης υπόψη τη γνώμη της νομικής υπηρεσίας, η οποία διατυπώθηκε εγγράφως με επιστολή, για την 31/12/2023 υφίστανται αγωγές και διεκδικήσεις τρίτων κατά της εταιρείας ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. συνολικού ύψους €112,45 εκατ. περίπου, από τις οποίες ποσό €43,38 εκατ. αφορά εργατικά και ασφαλιστικά, ποσό €0,48 εκατ. αφορά υποθέσεις αστικής ευθύνης (ασφαλιστικές), ποσό €13,4 εκατ. αφορά υποθέσεις συμβάσεων (αστικές), ποσό €1,8 εκ. αφορά Δημοσιονομική διόρθωση έργου Γραμμής (Τ.ΗΣΑΠ) και ποσό €53,44 εκατ. λοιπές υποθέσεις. Μεταξύ των λοιπών υποθέσεων υφίσταται και αγωγή ποσού €39,4 εκατ. από ΝΠΔΔ (ΟΤΑ) κατά της ΣΤΑΣΥ που προέκυψε εντός της χρήσης και αφορά σε διεκδικήσεις για δικαιώματα χρήσης γης. Η διοίκηση λαμβάνοντας υπόψη την άποψη της νομικής υπηρεσίας ότι η εν λόγω υπόθεση βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, δεν προέβη σε σχηματισμό πρόβλεψης για τις εν λόγω διεκδικήσεις.

Για μέρος των αγωγών αυτών ποσού €3,08 εκατ. περίπου η ΣΤΑΣΥ ΑΕ πιθανολογεί ότι θα προκύψει ζημία στο μέλλον και καταχώρησε στις οικονομικές καταστάσεις πρόβλεψη ποσού €2,14 εκατ.

Για τις υπόλοιπες αγωγές και διεκδικήσεις ποσού €109,42 εκατ. δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις, διότι εκτιμάται ότι θα έχουν θετική έκβαση υπέρ της ΣΤΑ.ΣΥ.

Κατά την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας έχει γίνει αναστροφή πρόβλεψης €643 χιλ. η οποία αφορά κυρίως αγωγές για ατυχήματα και διεκδικήσεις.

Έναντι της θυγατρικής εταιρείας ΟΣΥ Α.Ε. εκκρεμούν δικαστικές υποθέσεις συνολικού ποσού € 112,18 εκατ., εκ των οποίων € 97,8 εκατ. αφορούν εργατικές και ασφαλιστικές υποθέσεις, ποσό € 14,3 εκατ. αφορά υποθέσεις αστικής ευθύνης. Για τις ως άνω δικαστικές υποθέσεις η θυγατρική εταιρεία έχει σχηματίσει συνολική πρόβλεψη ύψους € 1,27 εκατ.

Έναντι της θυγατρικής ΟΑΣΑ Α.Ε. εκκρεμούν δικαστικές υποθέσεις που αφορούν απαιτήσεις αγωγές από τράπεζες (€ 15,8 εκατ.) και λοιπές διεκδικήσεις τρίτων €1,8 εκατ. Η θυγατρική εταιρεία για τις εν λόγω αγωγές και δικαστικές διεκδικήσεις τρίτων, έχει σχηματίσει προβλέψεις, βάσει γνώμης της νομικής υπηρεσίας, ύψους € 17,6 εκατ.

Επίδικες απαιτήσεις

Η θυγατρική ΟΑΣΑ Α.Ε. για το συγκοινωνιακό έργο που παρείχε σε ειδικές κατηγορίες πολιτών, στις χρήσεις από το 2011 έως και το 2019, έχει προσφύγει στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για την αναγνώριση απαιτήσεων της, βασιζόμενη στο Ν. 3086/2002 περί «Οργανισμού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους» (άρθρ. 2 παρ. 1, άρθρ. 6 και άρθρ. 7), κατά του Ελληνικού Δημοσίου (Υπουργό Οικονομικών) και κατά του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Συγκεκριμένα, έχει κατατεθεί:

- Αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, διεκδικώντας ποσό € 185,93 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου στα έτη 2013, 2014 και 2015 κατά ποσό € 126,51 εκατ. και τόκους υπερημερίας του διεκδικούμενου ποσού για το συγκοινωνιακό έργο των ετών 2011 και 2012 κατά ποσό € 59,42 εκατ.
- Αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, διεκδικώντας ποσό € 86,40 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου του έτους 2016.
- Αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, διεκδικώντας ποσό € 104,57 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου του έτους 2017.
- Αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, διεκδικώντας ποσό € 57,42 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου του έτους 2018.
- Αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, διεκδικώντας ποσό € 112,61 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου του έτους 2019.

Οι ανωτέρω απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής και του Ομίλου ΟΑΣΑ την 31.12.2023.

Σημειώνεται ότι την 31 Ιουλίου 2020 ψηφίστηκε ο Ν. 4714/2020, (§6, αρ. 110) οποίος αναφέρει: “*Τυχόν απαιτήσεις παρελθόντων ετών των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, από μετακινήσεις ατόμων με πλήρη ή μερική απαλλαγή κομίστρου, δεν αναζητούνται.*”

Επιπρόσθετα, υφίστανται επίδικες απαιτήσεις της θυγατρικής ΟΣΥ έναντι τρίτων συνολικού ποσού € 1,25 εκατ..

ΟΚΑΑ (Όμιλος)

Αντιδικίες και Διεκδικήσεις

Ο Όμιλος ΟΚΑΑ εμπλέκεται σε διάφορες νομικές υποθέσεις και νομικές διαδικασίες στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας της. Η διοίκηση του ΟΚΑΑ καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ΟΚΑΑ.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Κατά την 31.12.2023 υφίστανται ένδικες απαιτήσεις τρίτων κατά του Ομίλου ΟΚΑΑ συνολικού ποσού περίπου € 0,36 εκατ. για τις οποίες έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη. Η ανάλυση της πρόβλεψης βασίζεται σε επιστολές δικηγόρων της εταιρείας.

ΚΑΘ

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Υφίστανται απαίτηση της ΚΑΘ κατά του Ελληνικού Δημοσίου από απαλλοτρίωση ακινήτου. Λόγω της αβεβαιότητας αναφορικά με το τελικό ποσό της αποζημίωσης που θα επιδικαστεί στην ΚΑΘ, δεν έχει γίνει αναγνώριση οποιασδήποτε σχετικής απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο στις οικονομικές καταστάσεις της ΚΑΘ.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις - Επίδικες διαφορές

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023, υφίσταται η εξής επίδικη υπόθεση κατά της ΚΑΘ:

- Ένας εκ των εργαζομένων έχει κάνει αγωγή κατά της ΚΑΘ με αίτημα την αναδρομική αναγνώριση της πανεπιστημιακής του εκπαίδευσης για το χρονικό διάστημα από 29.10.2010 και εντεύθεν ή άλλως από 22.08.2012, ημερομηνία ενάρξεως του Ν.4002/2011. Αγωγικό αίτημα €34.851,71. Λόγω της αβεβαιότητας αναφορικά με την έκβαση της υπόθεσης, δεν έχει αναγνωρισθεί καμία πρόβλεψη στις οικονομικές της καταστάσεις.

Αγωγές της ΚΑΘ κατά τρίτων

Κατά την ημερομηνία αναφοράς, η ΚΑΘ είχε επίδικες απαιτήσεις από πελάτες της, ύψους € 571.640,16. Για το μέρος των επίδικων απαιτήσεων για το οποίο η διοίκηση της ΚΑΘ εκτιμά ότι δεν είναι ανακτήσιμο έχει σχηματίσει ζημία απομείωσης.

ΑΕΔΙΚ

Εκκρεμείς Δικαστικές Υποθέσεις

Η ΑΕΔΙΚ εμπλέκεται υπό την ιδιότητα του ενάγοντος και του εναγόμενου σε διάφορες νομικές υποθέσεις. Κατά την 31.12.2023 υφίστανται αγωγές/μελλοντικές διεκδικήσεις που αφορούν αξιώσεις τρίτων κατά της Εταιρείας (όπως εργατικές διαφορές) με το ύψος του συνόλου των νομικών υποθέσεων να ανέρχεται περίπου σε €1,7 εκατ πλέον τυχόν προσauξήσεις. Η εταιρεία σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που θεωρείται πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Το ποσό της πρόβλεψης που έχει ήδη σχηματιστεί για τις υποθέσεις αυτές ανέρχεται σε € 0,55 εκατ. (μετά και την καταβολή αποζημίωσης καθώς και την αναγνώριση εσόδου από αξιοποιηθέντες προβλέψεις εντός της τρέχουσας χρήσης).

Η ΑΕΔΙΚ κατέθεσε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτηση ακύρωσης με αριθμό Ε794/2023 με την οποία αιτείται την ακύρωση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) Δημοτικής Ενότητας Λουτρακίου-Περαχώρας (Δ' 139/17-3-2022) και της από 7-2-2023 πράξης της ΥΔΟΜ Λουτρακίου με την οποία

απορρίφθηκε το αίτημα της ΑΕΔΙΚ για την χορήγηση προέγκρισης οικοδομικής άδειας κατηγορίας 1 κατ' επίκληση αποκλειστικά και μόνο των ρυθμίσεων των παραπάνω ΓΠΣ για την περιοχή της Διώρυγας Κορίνθου. Το νέο ΓΠΣ άλλαξε το πολεοδομικό καθεστώς της περιοχής από «γενική χρήση» σε «πάρκο πόλης» ή πρακτικά κοινόχρηστος χώρος πρασίνου. Η συζήτηση της υπόθεσης έχει προσδιοριστεί για τις 6.11.2024 .

ΕΛΤΑ

Η ΕΛΤΑ και θυγατρικές της εταιρείες εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους.

Ο Όμιλος ΕΛΤΑ σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Στα πλαίσια αυτά, ο Όμιλος ΕΛΤΑ έχει αναγνωρίσει κατά την 31/12/2023 προβλέψεις ύψους € 6,54 εκατ. (2022: € 6,62 εκατ.) για επίδικες υποθέσεις.

Η Διοίκηση της ΕΛΤΑ καθώς και οι νομικοί της σύμβουλοι εκτιμούν ότι, πέρα των ως άνω σχηματισθέντων προβλέψεων, οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους πέρα της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Σημαντικές αξιώσεις τρίτων κατά ΕΛΤΑ Α.Ε.:

- α. Ομάδες πρώην υπαλλήλων και νυν συνταξιούχων (462 άτομα) με εννέα (9) αγωγές τους που εκδικάστηκαν εντός του 2021 και 2022, διεκδικούν τη διαφορά της αποζημίωσης απόλυσης, η οποία προκύπτει από τη διαφορά του καταβληθέντος σε αυτούς ποσό για την αιτία αυτή μέχρι του ποσού των €30.000 που κατέβαλε η ΕΛΤΑ ως όρο συλλογικής σύμβασης, την οποία όμως στη συνέχεια περιόρισε στο ποσό των €15.000 κατ' εφαρμογή διατάξεων νόμων αναγκαστικής ισχύος που δέσμευαν αμφιμερώς ΕΛΤΑ και εργαζόμενους. Το ποσό που ζητούν συνολικά και με τις δυο αγωγές ανέρχεται €7,97 εκατ.. Οι αποφάσεις που έχουν εκδοθεί επί των αγωγών είναι απορριπτικές. Μια μόνο από τις αγωγές αυτές (με έξι πρώην εργαζόμενους) έχει επιδικάσει σε κάθε ένα εξ' αυτών το

ποσό των €2.250 βασιζόμενη στη διάταξη του άρθρου 3 του α.ν. 173/1967. Επειδή η παραδοχή αυτή αποτελεί αμιγώς νομικό ζήτημα, η υποχρέωση της ΕΛΤΑ ή μη θα κριθεί από τον Άρειο Πάγο. Πρόσφατα εκδόθηκε απόφαση επί έφεσης που είχε ασκήσει αντίδικος κατά μιας απορριπτικής απόφασης και η έφεσή του απορρίφθηκε, δηλαδή το δικαστήριο δέχθηκε τους ισχυρισμούς της ΕΛΤΑ. Σε κάθε περίπτωση εάν κληθεί η ΕΛΤΑ να αποζημιώσει τους υπάλληλους αυτούς, το ποσό που θα καταβάλει θα ανέρχεται € 2.250 πλέον τόκων και εξόδων για τον καθένα.

- β. Κοινοπραξία εταιρειών που είχαν αναλάβει την εκτέλεση του έργου «Κτιριακές εγκαταστάσεις νέου αυτοματοποιημένου Κέντρου Διαλογής Αττικής (ΚΔΑ)», διεκδικούν δικαστικά με 23 αγωγές τους (12 αρχικές και 11 συμπληρωματικές) πρόσθετο εργολαβικό αντάλλαγμα ποσού €95,64 εκατ. πλέον Φ.Π.Α. και τόκων οι οποίες εκκρεμούν προς ουσιαστική κρίση από το έτος 2006 (οι πρώτες 12 και από το 2019 οι λοιπές 11) χωρίς να έχει υπάρξει δικαστική απόφαση που να τις κρίνει επί της ουσίας καθώς παραπέμπονται από την Διοικητική Δικαιοσύνη στην Πολιτική και τανάπαλιν. Σήμερα η υπόθεση αυτή εκκρεμεί προς έκδοση απόφασης στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, προκειμένου να αποφανθεί επί του θέματος της δικαιοδοσίας των Δικαστηρίων που θα κρίνουν την υπόθεση. Επειδή το αίτημα των αγωγών αποτελεί απαίτηση λόγω πρόσθετου τεχνικού έργου, που απαιτήθηκε διαρκούς της εκτέλεσης του βασικού έργου, λόγω μεταβολής των ισχυουσών, κατά την υπογραφή της σύμβασης, τεχνικών προδιαγραφών αντισεισμικής προστασίας, οι οποίες καθορίστηκαν εκ νέου με τροποποίηση του ισχύοντος τότε νόμου που επανακαθόρισε τις προϋποθέσεις της αντισεισμικής προστασίας των κτηρίων, υπάρχει περίπτωση το δικαστήριο που τελικώς θα εκδικάσει τις αγωγές αυτές να διατάξει πραγματογνωμοσύνη παράλληλα με τη νομική του κρίση για το εφαρμοστέο δίκαιο (Κανονισμό Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων του ΕΛΤΑ ή Κανονισμό Εκτέλεσης Δημοσίων Έργων). Εάν γίνει δεκτή η θέση της ΕΛΤΑ (που θεωρούν σφόδρα πιθανόν ότι θα γίνει) περί εφαρμογής του Κανονισμού της ΕΛΤΑ για την τιμολόγηση του πρόσθετου έργου, τότε οι αγωγές θα απορριφθούν, πλην ενός ποσού που ανέρχεται περίπου στα €2,0 εκατ. με τους τόκους μέχρι σήμερα, για το οποίο δεν υπήρξε καταβολή εκ μέρους ΕΛΤΑ εξαιτίας πραγματικών συνθηκών που εκτίμησε τότε η διοίκηση σε αντίθετη περίπτωση είναι πιθανόν να δημιουργηθεί μια εκροή για την ΕΛΤΑ που δεν μπορεί να εκτιμηθεί.

Πέρα από τις ανωτέρω υποθέσεις, στις 10.3.2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκκίνησε έρευνα και απέστειλε την απόφαση 57538 (2020/FC) προς την Ελληνική Κυβέρνηση κατόπιν καταγγελίας ανταγωνιστικής προς τα ΕΛΤΑ εταιρείας. Στο πλαίσιο της έρευνας που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού ερευνά τρία θέματα ως προς την συμβατότητά τους με το ενωσιακό δίκαιο: α) την καταβολή από το Ελληνικό Δημόσιο στα ΕΛΤΑ της οφειλόμενης αποζημίωσης για την Καθολική Υπηρεσία που αφορούσε τη διαφορά μεταξύ του υπολογισθέντος ποσού από την ΕΕΤΤ για την περίοδο 2013–2018 και του ποσού που είχε ήδη καταβληθεί, β) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΤΑ ύψους € 100 εκατ. με απόφαση γενικής συνέλευσης του μετόχου, Υπερταμείο, τον Δεκέμβριο του 2020 και γ) το καθεστώς απαλλαγής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) στις ταχυδρομικές υπηρεσίες των ΕΛΤΑ που ισχύει από το 2000 βάσει του Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 22). Η υπόθεση εξετάζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό το πρίσμα ανάλογων υποθέσεων άλλων Ευρωπαϊκών Κρατών. Η έκδοση απόφασης αναμένεται εντός του έτους 2024.

Σημαντικές αξιώσεις ΕΛΤΑ Α.Ε. κατά τρίτων:

- α. Τα ΕΛΤΑ έχουν ασκήσει αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά Δημοσίου Οργανισμού για το ποσό των €6,51 εκατ. το οποίο τους οφείλει για τη διακίνηση της αλληλογραφίας του. Η αγωγή αυτή έχει εκδικασθεί και έχει εκδοθεί απόφαση από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών που την κάνει δεκτή. Κατά της απόφασης αυτής ο καθολικός διάδοχος του Δημοσίου Οργανισμού, ήτοι ΕΦΚΑ, άσκησε αίτηση αναιρέσης ενώπιον του ΣτΕ που θα εκδικασθεί στις 18.11.2024. Σύμφωνα με την ΕΛΤΑ, για την εν λόγω υπόθεση η νομική υπηρεσία εκτιμά ότι η αναιρέση αυτή θα απορριφθεί και επομένως το ποσό αυτό θα εισπραχθεί έντοκα από το 2015.
- β. Τα ΕΛΤΑ έχουν απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών σε Υπουργείο:
 - i. ποσό €5,03 εκατ. για τα έτη 2007- 2013, για τη διεκδίκηση της οποίας ασκήθηκε αγωγή, η οποία έγινε εν μέρει δεκτή για το ποσό των €2,80 εκατ.. Κατά της απόφασης αυτής έχουν ασκηθεί από τους δυο διαδίκους αναίρεσεις που θα συζητηθούν στο ΣτΕ εντός του 2024.
 - ii. ποσό €0, 54 εκατ. για τα έτη 2013- 2014, για το οποίο ασκήθηκε αγωγή, που θα συζητηθεί στις 08.10.2024.

Σύμφωνα με την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας της θυγατρικής, οι εν λόγω αγωγές θα γίνουν δεκτές και τα ποσά που θα εισπραχθούν θα είναι κατ' ελάχιστο €2,80 εκατ. και €0,54 εκατ. αντίστοιχα έντοκα.

- γ. Με την υπ' αριθμ. 10/28.02.2024 απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) επιβλήθηκε στην ΕΛΤΑ Α.Ε. πρόστιμο ύψους 2.995 χιλ. ευρώ για τη δι-αρροή δεδομένων μετά την κυβερνοεπίθεση τον Μάρτιο του 2022. Το πρόστιμο έχει προσβληθεί ως προς το ύψος του με Αίτηση Ακύρωσης και Αίτηση Αναστολής Ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Στο πλαίσιο της Αιτήσεως Αναστολής η θυγατρική εταιρεία ΕΛΤΑ αιτήθηκε Προσωρινή Διαταγή δηλ. αναστολή εκτελέσεως μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της Αιτήσεως Αναστολής, η οποία έγινε δεκτή, με την αιτιολογία από το δικαστήριο ότι υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης ισχυρού οικονομικού κλονισμού των ΕΛΤΑ σε περίπτωση που κληθεί να καταβάλει το πρόστιμο αυτό άμεσα. Η απόφαση επί της Αίτησης Αναστολής αναμένεται εντός 6μήνου. Σε περίπτωση που γίνει δεκτή, η Απόφαση της Αρχής δεν θα εκτελεσθεί μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της Αίτησης Ακύρωσης (για την οποία δεν έχει ορισθεί δικάσιμος). Σε περίπτωση που δεν γίνει δεκτή, η απόφαση της ΑΠΔΠΧ δεν θα ανασταλεί και η Αρχή θα αποστείλει το Πρόστιμο στην ΑΑΔΕ για βεβαίωση. Μετά τη βεβαίωση και την έκδοση ταμειακής βεβαίωσης από την ΑΑΔΕ το πρόστιμο είναι άμεσα καταβλητέο. Το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει από την αποστολή της βεβαίωσης από την ΑΠΔΠΧ (σε περίπτωση που δεν γίνει δεκτή η αίτηση αναστολής) στην ΑΑΔΕ και τη μετέπειτα έκδοση της ταμειακής βεβαίωσης πιθανολογούμε ότι ανέρχεται στους 4-5 μήνες.

ΔΕΘ

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Για την κατασκευή έργων για το ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, στο σταθμό Σιντριβάνι, απαλλοτριώθηκαν, αναγκαστικά, ακίνητα αναμφισβήτητης ιδιοκτησίας της ΔΕΘ-Helexpro Α.Ε. Η προσωρινή τιμή μονάδας αποζημίωσης καθορίστηκε με την υπ' αριθμ. 380/2014 απόφαση το Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης. Η ΔΕΘ κατέθεσε στο Τριμελές Εφετείο αυτοτελή αίτηση για καθορισμό οριστικής αποζημίωσης αιτούμενη το ποσό των € 500.000. Λόγω της αβεβαιότητας αναφορικά με το τελικό ποσό της αποζημίωσης που θα επι-

δικαστεί στη ΔΕΘ, δεν έχει γίνει αναγνώριση οποιασδήποτε σχετικής απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις - Επίδικες διαφορές

Κατά την 31.12.2023 και 31.12.2022 υφίστανται αγωγές, εξώδικες προσκλήσεις και γενικά μελλοντικές διεκδικήσεις συνολικού ύψους € 6 εκατ. περίπου κατά του ομίλου ΔΕΘ, για τις οποίες έχει σχηματισθεί πρόβλεψη ύψους € 0,60 εκατ.

Η νομική υπηρεσία της ΔΕΘ εκτιμά ότι πέραν της σχηματισθείσας πρόβλεψης δεν θα προκύψουν άλλες υποθέσεις των οποίων η δικαστική έκβαση θα επηρεάσει σημαντικά την περιουσιακή κατάσταση και λειτουργία της ΔΕΘ και του ομίλου της.

Ελληνικές Αλυκές

Επίδικες υποθέσεις

Η Εταιρεία «Ελληνικές Αλυκές» εμπλέκεται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας της. Η διοίκηση των Ελληνικών Αλυκών καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας της. Οι εκκρεμείς υποθέσεις σε απαιτήσεις τρίτων κατά των Ελληνικών Αλυκών ανέρχονται σε έξι (6) και οι απαιτήσεις των Ελληνικών Αλυκών κατά τρίτων σε δέκα τρεις (13).

ΓΑΙΑΟΣΕ

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις της θυγατρικής εταιρείας ΓΑΙΑΟΣΕ κατά της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. με τις υπ' αριθ. 11117/2017, 2188/2018 και 3492/2019 δικαστικές αποφάσεις, επιδικαζόμενων ποσών € 1.938.643,20, € 12.098,80 και € 6.263.419,87 αντίστοιχα, κατέστησαν πλέον αμετάκλητες, μετά την παρέλευση των ενδίκων μέσων. Η ΓΑΙΑΟΣΕ θα εξετάσει τις επόμενες ενέργειές της για την είσπραξη των παραπάνω ποσών.

Η ΓΑΙΑΟΣΕ άσκησε αγωγή έναντι της HELLENIC TRAIN

Α.Ε. με την οποία ζητούσε την επιδίκαση του ποσού € 5,1 εκ. πλέον ΦΠΑ €1,2 εκ. αναφορικά με πρόδρομες εργασίες εκτεταμένης συντήρησης τροχαίου υλικού κατά την χρήση 2017, του ποσού €836χιλ. ως αποθετικής ζημίας (τόκων που θα κέρδιζε αν επένδυε το κεφάλαιο), καθώς και του ποσού € 1 εκ. ως χρηματικής ικανοποίησης ηθικής βλάβης. Η αγωγή συζητήθηκε στις 27.04.2023 και η απόφαση δημοσιεύθηκε στις 19.02.2024. Με την υπ'αρ. 379/2024 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών απορρίφθηκε η αγωγή σε όλα τα κεφάλαιά της ως κατ' ουσίαν αβάσιμη, ήτοι απορρίφθηκαν όλοι οι ισχυρισμοί της Εταιρείας που κατέτειναν στην επιδίκαση των απαιτήσεων. Ασκήθηκε εμπρόθεσμα στις 22.3.2024 η έφεση με ΓΑΚ 36611/2024 και ΕΑΚ 1845/2024, η οποία προσδιορίστηκε με ΓΑΚ 3036/2024 και ΕΑΚ 2269/2024 για συζήτηση στις 23.1.2025 στο 15ο τμήμα του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Στις 31.01.2020 στάλθηκε από την HELLENIC TRAIN Α.Ε. προς την ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ, τιμολόγιο, με ημερομηνία έκδοσης την 31.12.2019, συνολικού ποσού € 10.529.786,12 (€ 8.491.763 πλέον ΦΠΑ € 2.038.023,12) και με αιτιολογία την «Τιμολόγηση εργασιών συμπληρωματικής συντήρησης που εκτελέστηκαν λόγω μη Διενέργειας της εκτεταμένης συντήρησης του τροχαίου υλικού 09.2018 έως 02.2019». Παράλληλα στάλθηκε εξώδικη δήλωση – γνωστοποίηση οφειλής – πρόταση συμψηφισμού, με την οποία η HELLENIC TRAIN πρότεινε τον συμψηφισμό του παραπάνω ποσού των € 8.491.763, το οποίο, σύμφωνα με την HELLENIC TRAIN, αντιστοιχεί στο κόστος εργασιών συμπληρωματικής συντήρησης που εκτελέστηκαν λόγω της μη διενέργειας εκτεταμένης συντήρησης με υπαιτιότητα της ΓΑΙΑΟΣΕ, με ισόποση οφειλή από μισθώματα τροχαίου υλικού. Η διοίκηση της ΓΑΙΑΟΣΕ, με βάση γνωμάτευση της νομικής της υπηρεσίας, θεωρεί ότι η απαίτηση της HELLENIC TRAIN είναι νομικά και ουσιαστικά αβάσιμη και δεν στοιχειοθετείται σε συμβατικούς όρους, ούτε στον νόμο αλλά αντιθέτως σε αυθαίρετες ερμηνείες διατάξεων του νόμου. Κατόπιν αυτού, δεν καταχώρησε τα τιμολόγια αυτό στα βιβλία της εταιρείας, ενώ προχώρησε στην επιστροφή του στην HELLENIC TRAIN, και κατόπιν της άρνησης της τελευταίας να το παραλάβει, στην κατάθεσή του σε συμβολαιογράφο, κοινοποιώντας τη δήλωση άρνησης της απαίτησης και άρνησης καταχώρισης του τιμολογίου και στη ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών.

Επίσης, κατά την 02.06.2023 στάλθηκαν, μέσω εξώδικης δήλωσης, από την HELLENIC TRAIN προς την

ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ, επτά (7) τιμολόγια, με ημερομηνία έκδοσης την 26.05.2023, συνολικού ποσού € 10.543.287,84 (€ 8.502.651,48 πλέον ΦΠΑ € 2.040.636,36), με αιτιολογία την τιμολόγηση εργασιών συντήρησης του τροχαίου υλικού. Στη νέα εξώδικη δήλωση – γνωστοποίηση οφειλής – πρόταση εκχώρησης απαιτήσεων, με την οποία η HELLENIC TRAIN πρότεινε εκ νέου τον συμψηφισμό των ανωτέρω ποσών με ισόποση οφειλή από μισθώματα τροχαίου υλικού. Η διοίκηση της ΓΑΙΑΟΣΕ θεωρεί ότι η απαίτηση της HELLENIC TRAIN είναι νομικά και ουσιαστικά αβάσιμη και δεν στοιχειοθετείται σε συμβατικούς όρους, καθώς δεν ακολουθήθηκαν οι συμβατικά προβλεπόμενες διαδικασίες, που έχουν ακολουθηθεί στο παρελθόν, με σκοπό την τεκμηρίωση των τιμολογημένων εργασιών συντήρησης. Κατόπιν αυτού, δεν καταχώρησε ούτε αυτά τα τιμολόγια στα βιβλία της, και απορρίφθηκαν μέσω της πλατφόρμας mydata, ακολουθούμενα από σχετική εξώδικη απάντηση που έστειλε η ΓΑΙΑΟΣΕ.

Τον Ιούλιο 2023, υπό την αιγίδα του αρμόδιου εποπτεύοντος Υπουργείου (ΥΠ.Υ.ΜΕ.), συγκροτήθηκε αρμόδια ομάδα εργασίας στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των εταιρειών ΟΣΕ, HELLENIC TRAIN και ΓΑΙΑΟΣΕ καθώς και στελέχη του Υπουργείου με σκοπό την διευθέτηση όλων των ανοιχτών οικονομικών εκκρεμοτήτων μεταξύ των μερών.

Το έργο της ανωτέρω ομάδας εργασίας δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2023.

Επιπρόσθετα, οι Διοικήσεις των εταιρειών ΓΑΙΑΟΣΕ και HELLENIC TRAIN είναι σε προχωρημένες επαφές για την υπογραφή Συνυποσχετικού Διαιτησίας, με σκοπό τον προσδιορισμό του πλάνου εξόφλησης των απαιτήσεων της ΓΑΙΑΟΣΕ καθώς και την ένταξη και επίλυση εκατέρωθεν οικονομικών αξιώσεων στη Διαιτησία.

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Μητρική Εταιρεία και θυγατρικές ⁽¹⁾	Ανέλεγκτες χρήσεις από φορολογικές αρχές	Φορολογικό πιστοποιητικό από ελεγκτικά γραφεία	Σημειώσεις
Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας(ΕΕΣΥΠ)	25.10.2016- 2023	2018- 2022	
Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε. (ΕΤΑΔ) ⁽²⁾	2012- 2023	2013- 2022	
Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.	2009- 2011	-	Απορροφηθείσα από ΕΤΑΔ το 2011
Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου (ΚΕΔ) Α.Ε	2008- 2011	-	Απορροφηθείσα από ΕΤΑΔ το 2011
Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Α.Ε.	21.08.2013-21.03.2015	21.08.13- 31.12.2014	Απορροφηθείσα από ΕΤΑΔ το 2015
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ⁽²⁾	2012- 2023	30.06.2012- 31.12.2022	
Συμμετοχές 5G Α.Ε. ⁽²⁾	2021- 2023	2022	
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. (ΟΑΣΑ)	2017- 2023	2013- 2022	
Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε.	2017- 2023	2013- 2022	100% θυγατρική ΟΑΣΑ
Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.	2017- 2023	2013-2015, 2017- 2022	100% θυγατρική ΟΑΣΑ
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	2017- 2023	2011- 2022	
ΟΚΑΑ Ενεργειακή Α.Ε.	2017- 2023	2013- 2022	100% θυγατρική ΟΚΑΑ
Επιχειρηματικό Πάρκο ΟΚΑΑ	2017- 2023	2015- 2022	100% θυγατρική ΟΚΑΑ
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	2017- 2023	2011-2015, 2017- 2022	
Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ)	2017-2023	2011-2022	
Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (ΕΛΤΑ)	2017-2023	2011-2020	
Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.	2017-2023	2011- 2020	99,98% θυγατρική ΕΛΤΑ
ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	2017-2023	2011-2021	70% θυγατρική ΕΛΤΑ, υπό εκκαθάριση
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΔΕΘ)	2014-2023	2012-2015, 2018- 2022	
Helixpro Ελληνικές Εκθέσεις Α.Ε.	2010- 30.04.2013	2011- 2012	Απορροφηθείσα από ΔΕΘ το 2013
Ελληνικές Εκθεσιακές Παραγωγές Α.Ε.	2014- 2023	2011- 2012, 2014- 2015	Υπό Εκκαθάριση
Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	2017- 2023	2011- 2022	
ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	2013- 2023	2011- 2022	

⁽¹⁾ Δεν περιλαμβάνεται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) καθώς και οι συγγενείς εταιρείες του Ομίλου όπως αυτές αναλύονται στη Σημείωση 9.2.

⁽²⁾ Με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4474/2017 (ΦΕΚ Α' 80/07.06.2017) ορίζεται οι άμεσες θυγατρικές του Υπερταμείου θεωρείται ότι έχουν περαιώσει οριστικά τις φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις αντίστοιχες διαχειριστικές περιόδους ή φορολογικά έτη κατά τα οποία έλαβαν φορολογικά πιστοποιητικά από Ορκωτούς Ελεγκτές εφόσον στα ετήσια φορολογικά πιστοποιητικά που εκδόθηκαν ή πρόκειται να εκδοθούν, δεν υπάρχουν παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Σε περίπτωση που υπάρχουν παραβάσεις στα ως άνω φορολογικά πιστοποιητικά, ο φορολογικός έλεγχος περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στις παραβάσεις αυτές.

Για τη χρήση 2023, σχεδόν το σύνολο των εταιρειών του χαρτοφυλακίου έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των ΟΕΛ, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α Ν. 4174/2013. Ο έλεγχος της εκάστοτε εταιρείας βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

34. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

i. Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου και της Εταιρείας:

Απαιτήσεις

Απαιτήσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Θυγατρικές	-	-	2.235.836	314.728
Συγγενείς εταιρείες	4.601.486	5.004.468	32.501.365	1.365
Σύνολο	4.601.486	5.004.468	34.737.201	316.093

Οι απαιτήσεις του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως απαιτήσεις από παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Θυγατρικές	-	-	11.179	3.366
Συγγενείς εταιρείες	13.904.084	52.909.253	2.169	3.021
Σύνολο	13.904.084	52.909.253	13.348	6.387

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως υποχρεώσεις από προμήθεια/ αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

ii. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου και της Εταιρείας:

Έσοδα

Έσοδα	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Θυγατρικές	-	-	3.354.489	21.196.392
Συγγενείς εταιρείες	13.964.920	14.852.239	171.250.000	50.250.000
Σύνολο	13.964.920	14.852.239	174.604.489	71.446.392

Τα έσοδα του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κατά κύριο λόγο έσοδα για ταχυδρομικές υπηρεσίες, έσοδα από υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευ-

σης και έσοδα προβολής και διαφήμισης. Αναφορικά με την Εταιρεία, το έσοδο αφορά κυρίως έσοδα από μερίσματα.

Έξοδα

Έξοδα	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Θυγατρικές	-	-	81.533	13.236
Συγγενείς εταιρείες	97.471.477	155.202.115	18.683	25.842
Σύνολο	97.471.477	155.202.115	100.216	39.078

Τα έξοδα του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως έξοδο ηλεκτρικής ενέργειας (€95,9 εκατ.) και έξοδα μισθωμάτων (€1,5 εκατ.).

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Διοικητικά Συμβούλια και Διευθυντικά Στελέχη

Οι μικτές αμοιβές και λοιπές παροχές/ αποζημιώσεις των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων και των Διευθυντικών Στελεχών για τον Όμιλο και την Εταιρεία έχουν ως κάτωθι:

- Όμιλος: για την περίοδο που έληξε την 31.12.2023 ανήλθε σε € 10.446.520 (€ 11.379.345)
- Εταιρεία: για τη χρήση 01.01.2023-31.12.2023, ανήλθαν σε € 1.901.189 έναντι € 2.033.569 για την χρήση 01.01.2022-31.12.2022.

Εποπτικό Συμβούλιο

Οι μικτές αμοιβές των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου για τη χρήση 01.01.2023- 31.12.2023 ανήλθαν σε € 286.050 έναντι € 293.050 για την χρήση 01.01.2022-31.12.2022.

35. Ανεπιλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Δεσμεύσεις

α) Δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου που έχουν αναληφθεί και δεν έχουν εκτελεστεί κατά την 31.12.2023, εκτός από τις δεσμεύσεις που περιγράφονται στη σημ. δ. «λοιπές δεσμεύσεις» που ακολουθεί.

β) Δεσμεύσεις μισθώσεων ακινήτων όπου ο Όμιλος είναι μισθωτής

Ο Όμιλος μισθώνει ακίνητα για να στεγάσει τις διοικητικές υπηρεσίες του με λειτουργικές μισθώσεις που μπορεί να αποδεσμευτεί σύμφωνα με τους όρους των επιμέρους συμβάσεων. Δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στον Όμιλο σε περίπτωση αποδέσμευσής του από τις μισθωτικές συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης.

γ) Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις

Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές μισθωμάτων λειτουργικής μίσθωσης βάσει μη ακυρώσιμης σύμβασης λειτουργικής μίσθωσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία έχουν ως εξής:

Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Έως ένα (1) έτος	12.297.859	12.877.413	-	-
Από δύο (2) έτη έως και πέντε (5) έτη	5.575.569	16.641.722	-	-
Πέραν των πέντε (5) ετών	527.926	310.261	-	-
Σύνολο	18.401.354	29.829.397	-	-

Το ποσό των ελάχιστων προς είσπραξη μισθωμάτων που απορρέουν από μη δυνάμενες προς ανάκληση λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων, μεταφορικών και λοιπών για τον Όμιλο και την Εταιρεία:

Εισπράξεις από λειτουργικές μισθώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Έως ένα (1) έτος	80.189.605	35.945.978	-	-
Από δύο (2) έτη έως και πέντε (5) έτη	205.660.433	127.348.872	-	-
Πέραν των πέντε (5) ετών	747.384.522	576.343.739	-	-
Σύνολο	1.033.234.560	739.638.589	-	-

δ) Λοιπές Δεσμεύσεις

ΕΕΣΥΠ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4549/2018, μέχρι την πλήρη αποπληρωμή του δανείου που χορηγήθηκε στα πλαίσια της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης και των μεταγενέστερων τροποποιήσεων της, η Εταιρεία ορίστηκε ως εγγυητής με υποχρεώσεις όπως ορίζονται στην εν λόγω σύμβαση.

ΟΑΣΑ

Δεσμεύσεις για επενδυτικά προγράμματα

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2014 υπεγράφησαν από τον ΟΑΣΑ δύο Συμβάσεις Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα οι οποίες αφορούσαν τα έργα «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός Ενιαίου Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ» και «Μελέτη, Χρηματο-

δότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφόρησης Επιβατών και Διαχείρισης Στόλου για τις Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ».

Το πρώτο έργο καλύπτει και θα εξυπηρετεί το σύνολο των μέσων μαζικής μεταφοράς και θα έχει χρονική διάρκεια δώδεκα (12) ετών. Το κόστος κατασκευής του έργου ανέρχεται σε € 58.800.000 εκ των οποίων η συμμετοχή του ΟΑΣΑ μέσω ΕΣΠΑ είναι € 28.812.000. Με την 2η Τροποποίηση της υπ. αριθμ. 43/2014 Σύμβασης Σύμπραξης, το κόστος κατασκευής προσαυξήθηκε κατά € 4.973.239 λόγω της μεταβολής της συνολικής ποσότητας και των χαρακτηριστικών των πυλών. Η συνολική καθαρή παρούσα αξία των ετήσιων ενιαίων χρεώσεων οι οποίες θα καταβάλλονται τμηματικά κατά τη διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών ανέρχεται προϋπολογιστικά σε € 93.6 εκατ. με προεξοφλητικό επιτόκιο 7,53%. Η κρατική συμμετοχή στο κόστος κατασκευής του έργου είναι διασφαλισμένη από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι πληρωμές διαθεσιμότητας θα αντληθούν από το Εθνικό πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων. Ο ανάδοχος θα αποπληρώνεται κατά την περίοδο λειτουργίας του έργου βάσει της διαθεσιμότητας μέσω λεπτομερούς μηχανισμού πληρω-

μών που θα ελέγχει συνεχώς την καλή λειτουργία του έργου. Η Φάση 2 του έργου ολοκληρώθηκε και εκταμιεύθηκε η χρηματοδότηση στις 23.12.2016 με βάση το Πιστοποιητικό Αποδοχής του Έργου από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή, την Εισήγηση της επιτροπής πιστοποίησης ολοκλήρωσης Φάσεων ΑΣΣΚ και τις σχετικές Αποφάσεις ΔΣ ΟΑΣΑ και κατεβλήθη η Χρηματοδότηση της Αναθέτουσας Αρχής προς την ανάδοχο εταιρεία "HELLAS SMARTICKET Α.Ε.", ποσού € 4.644.783,00. Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε την 31.07.2017 με την εγκατάσταση των πυλών και τις διασυνδέσεις λειτουργικότητας.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023 και με βάση τις εξελίξεις στα συστήματα μεταφορών, υπεγράφη η τροποποίηση της σύμβασης ΣΔΙΤ ΑΣΣΚ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η υλοποίηση της δυνατότητας χρήσης τραπεζικών καρτών EMV (ανοικτό σύστημα-open loop) και άλλων μέσων (π.χ. κινητών τηλεφώνων) για μετακινήσεις με μέσα μαζικής μεταφοράς (αγορά-επικύρωση) αλλά και η αναβάθμιση-μετατροπή του υφιστάμενου card based κλειστού συστήματος σε account based με δυνατότητα υποστήριξης MaaS (Mobility as a Service) για διασύνδεση με εφαρμογές συνεργατών κινητικότητας όπως ταξί, ενοικιαζόμενα ηλεκτρικά ποδήλατα, αεροπορικές και ακτοπλοϊκές εταιρείες, κτλ. Παράλληλα υλοποιούνται βελτιώσεις και αναβαθμίσεις λογισμικού αλλά και αύξηση του προβλεπόμενου από τη Σύμβαση Σύμπραξης εξοπλισμού οχημάτων.

Το σύνολο των επιμέρους αντικειμένων που υλοποιούνται, αφορούν σε βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και στην ανάγκη εναρμόνισης με τις εξελίξεις στα συστήματα αστικής μετακίνησης.

Τα επιμέρους αντικείμενα της αλλαγής ΟΑΣΑ, αναφέρονται στη συνέχεια συνοπτικά:

1. Υλοποίηση λύσης για χρήση έξυπνων τραπεζικών καρτών μνήμης (κάρτες EMV) ανέπαφα
2. Υλοποίηση Account Based Ticketing System - Διαλειτουργικότητα ΑΣΣΚ με άλλες εφαρμογές – Mobility as a Service (MaaS)
3. Προμήθεια και υποστήριξη λειτουργίας εξοπλισμού οχημάτων και ένταξή τους στην σύμβαση

Διαχείρισης (υποστήριξη λειτουργίας, συντήρηση, αποκατάσταση βλαβών, παρακολούθηση)

4. Προμήθεια και υποστήριξη λειτουργίας συσκευών επικύρωσης πυλών και ένταξή τους στην σύμβαση Διαχείρισης (υποστήριξη λειτουργίας, συντήρηση, αποκατάσταση βλαβών, παρακολούθηση)
5. Επανεένταξη στη Σ.Σ. ΑΣΣΚ και στο αντικείμενο ελέγχου του Ανεξάρτητου Ελεγκτή του αντικειμένου που είχε εξαιρεθεί με την 4η τροποποίηση της Σύμβασης Σύμπραξης και αφορά τον εξοπλισμό 73 ΚΕΟ και 302 ΕΕΚ των οχημάτων ΟΣΥ και του ΤΡΑΜ
6. Προμήθεια 100 εφεδρικών κυτίων χαρτονομισμάτων και κερμάτων για τα 100 ΑΜΕΚ της 4ης τροποποίησης της Σ.Σ.
7. Λειτουργικές βελτιώσεις συστήματος ΑΣΣΚ

Μετά την έγκριση της αλλαγής ΟΑΣΑ από το Ελεγκτικό Συνέδριο, στις 22/12/2023 υπεγράφη η τροποποίηση της Σύμβασης ΣΔΙΤ ΑΣΣΚ, για την υλοποίηση των ανωτέρω αντικειμένων. Από τον Απρίλιο του 2024 οι επιβάτες των Γραμμών Λεωφορείων Express Αεροδρομίου, μπορούν να μετακινούνται με τη χρήση τραπεζικής κάρτας ή κινητών συσκευών και έως το τέλος του 2024, η δυνατότητα αυτή θα είναι διαθέσιμη σε όλα τα Μέσα του ΟΑΣΑ.

Η σύμβαση για την «Προμήθεια, Εγκατάσταση Θέση σε Λειτουργία, Συντήρηση και Υποστήριξη Εξοπλισμού για το Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου της επέκτασης της Γραμμής 3 του Μετρό προς Πειραιά και της επέκτασης Τραμ προς Πειραιά» υπεγράφη το έτος 2023 μετά τη διενέργεια ηλεκτρονικού διαγωνισμού με ανοικτή διαδικασία. Το έργο έχει προϋπολογισμό ύψους € 6.574.799 πλέον ΦΠΑ και χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. και το Εθνικό ΠΔΕ.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023 οριστικοποιήθηκε το φυσικό αντικείμενο του έργου και εγκρίθηκαν οι σχετικές μελέτες. Στο πλαίσιο του έργου εγκαθίστανται εξελιγμένες νέου τύπου πύλες & συσκευές πώλησης με οπτική καθοδήγηση σε έξι γλώσσες και 1 ΑΜΕΚ ανά σταθμό με ηχητική καθοδήγηση ελληνικά και αγγλικά.

36. Μεταγενέστερα γεγονότα

Οι ενότητες Α12.2, Α12.4 και Α.13 της έκθεσης διαχείρισης περιγράφουν διάφορα σημαντικά γεγονότα που αφορούν την Εταιρεία και τον Όμιλο τα οποία συνέβησαν μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς και έως την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων. Εξ'αυτών, οι περιπτώσεις που βάση του ΔΛΠ 10 χρήζουν γνωστοποίησης στις οικονομικές καταστάσεις, έχουν γνωστοποιηθεί είτε στις επιμέρους σημειώσεις (όπως στις νομικές υποθέσεις) είτε αναφέρονται κατωτέρω:

ΕΕΣΥΠ

Αύξηση ποσοστού συμμετοχής σε Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών

Μεταγενέστερα της 31.12.2023 και συγκεκριμένα στις αρχές Φεβρουαρίου 2024, σε συνέχεια της πρόθεσης του ΤΑΙΠΕΔ να αξιοποιήσει τη συμμετοχή του στον ΔΑΑ μέσω της διάθεσης του 30% των μετοχών που κατείχε στον ΔΑΑ, ήτοι 90.000.000 υφιστάμενες, κοινές, ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης € 1,00, στο πλαίσιο της εισαγωγής του συνόλου των μετοχών του ΔΑΑ στην Κύρια Αγορά της Ρυθμιζόμενης Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η ΕΕΣΥΠ συμμετείχε στην δημόσια προσφορά καταβάλλοντας το ποσό των € 12.300.000, για την απόκτηση 1.500.000 μετοχών με τιμή €8,2 ανά μετοχή. Κατά συνέπεια, η ΕΕΣΥΠ απέκτησε επιπλέον 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΑΑ, οπότε το συνολικό ποσοστό στον ΔΑΑ ανέρχεται κατά την ημερομηνία σύνταξης της παρούσης σε 25,50%.

Συμμετοχή σε νεοσύστατη εταιρεία

Δυνάμει του ν. 5110/24.05.2024 συστάθηκε ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας», η οποία εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας κατέχει το 33% του μετοχικού κεφαλαίου της, ενώ το Ελληνικό Δημόσιο το 67% αυτού. Το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις ρυθμίσεις του ν. 5110/2024 και από τον ν. 4548/2018 περί ανωνύμων εταιρειών. Σκοπός του Ελληνικού Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας είναι μεταξύ άλλων α) Η παρακολούθηση και ο συντονισμός των διακρατικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των Διακρα-

τικών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ερευνητικής και Αναπτυξιακής Συνεργασίας του άρθρου 75 του ν. 3978/2011, για λογαριασμό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. β) Η ανάληψη και η υλοποίηση πρωτοβουλιών για την καλλιέργεια εγχώριου οικοσυστήματος ανάπτυξης καινοτόμων τεχνολογιών, προϊόντων, διαδικασιών ή εφαρμογών οι οποίες επιτρέπουν την αξιοποίησή τους στον τομέα της άμυνας και ασφάλειας και για μη στρατιωτικούς σκοπούς, ιδίως αυτών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος και εν γένει της πολιτικής προστασίας. γ) Ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, η αξιολόγηση και η διαχείριση χρηματοδοτικών και μη χρηματοδοτικών εργαλείων, έργων και συναφών προγραμμάτων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος αμυντικής καινοτομίας, τη μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ καινοτόμων ή νεοφυών επιχειρήσεων και των αμυντικών βιομηχανιών και τη συνεργασία με άλλους φορείς και ιδίως με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, με σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων και με ερευνητικά κέντρα. δ) Η επιτάχυνση της ανάπτυξης και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών από τις Ένοπλες Δυνάμεις και η υποβολή εισηγήσεων για τη διαμόρφωση του Ειδικού Στρατηγικού Σχεδιασμού Προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης. ε) Η υποστήριξη των νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας, καθώς και της πολιτικής προστασίας, των ερευνητικών κέντρων και των αμυντικών βιομηχανιών σε όλον τον κύκλο της ανάπτυξης των προϊόντων, των υπηρεσιών και των ερευνητικών τους προγραμμάτων, καθώς και η διασύνδεσή τους με τις Ένοπλες Δυνάμεις, τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, την Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα αλλά και μεταξύ τους.

Αντιστάθμιση από επαναμεταβίβαση εταιρειών ύδρευσης ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ στο Ελληνικό Δημόσιο

Σχετικά με τις μετοχές που κατέχει η ΕΕΣΥΠ στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ Α.Ε και ΕΥΑΘ Α.Ε., δυνάμει του άρθρου 64 του ν. 5045/2023, το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας μεταβιβάστηκε στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023, χωρίς ωστόσο να συγκεκριμενοποιηθεί το ποσό και η μορφή του αντισταθμίματος που θα λάβει η ΕΕΣΥΠ λόγω της μεταβίβασης αυτής. Εντός του 2023 κατέστη σαφές ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει χρηματικό ποσό που θα αντιστοιχεί στην αξία των μετοχών αυτών όπως θα καθοριστούν από ανεξάρτητο εκτιμητή.

Την 31.7.2024 ψηφίσθηκε ο νόμος 5131, το άρθρο 15 του οποίου προβλέπει ότι η ΕΕΣΥΠ θα λάβει για την μεταβίβαση των μετοχών ως αντιστάθμισμα χρηματικό ποσό ύψους € 607 εκατ. Μετά την λήψη του ποσού αυτού, το 50% θα διανεμηθεί ως μέρισμα από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο εντός ενός μηνός από την λήψη του, και το υπόλοιπο ποσό θα διατεθεί για το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως αρχικό επενδυτικό κεφάλαιο της ΕΕΣΥΠ για την σύσταση επενδυτικού ταμείου.

Απορρόφηση θυγατρικών

Με το άρθρο 5 του ανωτέρω αναφερόμενου Ν 5131/31.07.2024 ορίζεται πως:

- μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑ.Ι.Π.Ε.Δ.) θα απορροφηθεί από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π.) και συγχωνεύεται με αυτή.
- με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταχωρείται στο Γ.Ε.Μ.Η., το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) θα καταργηθεί. Οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Τ.Χ.Σ., καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του περιέχονται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π., η οποία καθίσταται καθολικός διάδοχός του.

ΤΑΙΠΕΔ

Πρόσδος του Προγράμματος Αποκρατικοποιήσεων

Τα μεταγενέστερα γεγονότα όσον αφορά στις συμβάσεις ιδιωτικοποιήσεων που αφορούν σε υποδομές και εταιρικό χαρτοφυλάκιο, αναφέρονται με λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα του ΤΑΙΠΕΔ <http://hradf.com/>. Για τα γεγονότα αυτά δεν επιβάλλεται σχετική προσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων ή γνωστοποίηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), επομένως δεν περιλαμβάνονται στην σημείωση αυτή.

Πώληση ποσοστού 30% του ΤΑΙΠΕΔ στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών

Στις 15/1/2024 ανακοινώθηκε η πρόθεση εισαγωγής των μετοχών της ΔΑΑ στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το ΤΑΙΠΕΔ προσέφερε 90.000.000 μετοχές (ποσοστό 30%). Σύμφωνα με την από 01.02.2024 απόφαση

του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ, η κατανομή μεταξύ της Ελληνικής Δημόσιας Προσφοράς και της Θεσμικής Προσφοράς καθορίστηκε ως εξής: (i) 12.200.000 Προσφερόμενες Μετοχές (ήτοι το 13,56% του συνόλου των Προσφερόμενων Μετοχών) διατέθηκαν σε Ιδιώτες και Ειδικούς Επενδυτές και (ii) 77.800.000 Προσφερόμενες Μετοχές (δηλαδή το 86,44% του συνόλου των Προσφερόμενων Μετοχών) διατέθηκαν σε θεσμικούς επενδυτές που συμμετείχαν στη Θεσμική Προσφορά.

ΕΤΑΔ

Μέσα στο 2024, η ΕΤΑΔ έλαβε κατασχετήριο από το Δήμο Μαραθώνα για το ποσό των € 1.050.016, που προέρχεται από υποχρεώσεις από δημοτικά τέλη. Η θυγατρική εταιρεία θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να διευθετηθεί το άνω ζήτημα.

ΟΑΣΑ

Ανάθεση παροχής συγκοινωνιακού έργου

Λόγω των ιδιαίτερων συνθήκων που διαμορφώθηκαν από την πανδημία της νόσου COVID-19 το 2020, κατέστη αναγκαία η αναδιοργάνωση της συχνότητας παροχής του συγκοινωνιακού έργου και η λήψη έκτακτων μέτρων για την παροχή της συγκοινωνιακής υπηρεσίας με υψηλής ποιότητας χαρακτηριστικά και προδιαγραφές.

Για τους άνω λόγους στο πλαίσιο της υπ. αριθμ. 108/2020 σύμβασης «Ανάθεση εκτέλεσης αστικών και ειδικών τοπικού χαρακτήρα δρομολογίων στην περιοχή αρμοδιότητας ΟΑΣΑ», ανατέθηκε στην ΚΤΕΛ Αττικής ΑΕ η εκτέλεση αστικών και ειδικού τοπικού χαρακτήρα δρομολογίων, τακτικών οδικών επιβατικών μεταφορών στην Περιφέρεια Αττικής (περιοχή ευθύνης ΟΑΣΑ). Τον Φεβρουάριο 2022 υπεγράφη η υπ' αριθμ. 9/2022 ως συμπλήρωση της 108/2020 Σύμβασης. Στη συνέχεια υπεγράφη η υπ' αριθμ. 96/2022 σύμβαση με διάρκεια από 6.10.2022 έως 6.10.2023, με αντικείμενο την προσαύξηση του ήδη συμβασιοποιημένου έργου και ως συμπλήρωση αυτής υπεγράφη η 93/2023 σύμβαση έως 6.12.2023.

Από 6.12.2023 έως 11.12.2023 οι ανάγκες δημόσιων συγκοινωνιών εξυπηρετήθηκαν με την σύναψη σύμβασης δωρεάς μεταξύ των ΚΤΕΛ ΑΕ και ΟΑΣΑ και από 12.12.2023 έως 27.12.2023 με την με αριθμ.4994/2023

απόφαση του ΔΣ του ΟΑΣΑ αποφασίστηκε η λήψη του έκτακτου μέτρου της επιβολής υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας από τα ΚΤΕΛ.

Από 28.12.2023 έως 28.4.2024 εκτελέστηκε η 123/2023 σύμβαση χρονικής διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών η οποία είχε υπογραφεί μεταξύ ΟΑΣΑ και ΚΤΕΛ Αττικής και από 29.4.2024 εκτελούνται οι συμβάσεις 51/2024 και 52/2024 που αφορούν στην Παροχή Υπηρεσιών Επιβατικών Μεταφορών με Αστικά Λεωφορεία στην Δυτική και Ανατολική Αττική, αντίστοιχα, οι οποίες υπεγράφησαν μεταξύ ΟΑΣΑ και ΚΤΕΛ Κορινθίας ΑΕ και χρονική διάρκεια έως 31.12.2024.

Διενέργεια διαγωνισμού για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών οδικών μεταφορών

Προ της λήξης της σύμβασης ΟΑΣΑ-ΚΤΕΛ, στις 6.10.2023, προέκυψε η ανάγκη για τη διενέργεια διεθνούς διαγωνισμού για την παροχή δημοσίων υπηρεσιών οδικών επιβατικών μεταφορών.

Ο ΟΑΣΑ ανέθεσε σε ανάδοχο το έργο «Τεχνική Υποστήριξη ΟΑΣΑ για τη διενέργεια διαγωνισμού για την παροχή δημοσίων υπηρεσιών οδικών επιβατικών μεταφορών». Το αντικείμενο του έργου περιλάμβανε την τεκμηρίωση σκοπιμότητας διενέργειας διεθνούς διαγωνισμού για την παροχή δημοσίων υπηρεσιών οδικών επιβατικών μεταφορών, την καταγραφή της διεθνούς εμπειρίας παρόμοιων διαγωνισμών, την κοστολόγηση του συγκοινωνιακού έργου, τον καθορισμό είδους σύμβασης και της διαδικασίας διενέργειας του διαγωνισμού, την υποστήριξη διαβούλευσης και την κατάρτιση οριστικών τευχών δημοπράτησης.

Στη συνέχεια οριστικοποιήθηκε το φυσικό αντικείμενο των συμβάσεων (το έργο αφορά σε δυο τμήματα- Ανατολική και Δυτική Αττική) συνολικής αξίας €400.335.797,31 πλέον ΦΠΑ και η διάρκεια των συμβάσεων ορίστηκε σε 8 έτη. Η διαδικασία του διαγωνισμού ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2024 με την κατακύρωση του έργου στην Κοινοπραξία «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΤΕΛ ΑΡΓ.ΘΗΒ.ΚΟΡ.ΜΑΓ.ΣΑΛ.ΧΑΝ. - ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ SMILEACADIMOS, ΜΑΡΟΥΛΗΣ ΤΡΑΒΕΛ».

Συμβάσεις ανάθεσης συγκοινωνιακού έργου με ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ

Το Νοέμβριο του 2023 και το Μάρτιο του 2024 ο ΟΑΣΑ υπέγραψε Συμβάσεις Παροχής Συγκοινωνιακού Έργου με την ΣΤΑΣΥ ΑΕ και την ΟΣΥ ΑΕ αντίστοιχα, με τις οποίες ανέθεσε στις εταιρίες το αποκλειστικό δικαίωμα

εκτέλεσης του συγκοινωνιακού έργου με ΜΕΤΡΟ και ΤΡΑΜ (ΣΤΑΣΥ) και λεωφορεία και τρόλεϊ (ΟΣΥ) μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αττικής (όπως αυτή ορίζεται στο ν.3852/2010) και την παροχή υπηρεσιών πώλησης πάσης φύσεως τύπων κομίστρου καθώς και ελέγχου κομίστρου έναντι καθοριζόμενου ποσού αποζημίωσης.

Οι συμβάσεις υπογράφηκαν κατ' εφαρμογή του Ν.3920/2011 περί εξυγίανσης, αναδιάρθρωσης και ανάπτυξης των συγκοινωνιών Περιφέρειας Αττικής, του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις δημόσιες επιβατικές μεταφορές, την Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και του ν.4412/2026 περί Δημοσίων Συμβάσεων.

Η διάρκεια των συμβάσεων είναι 5ετης και εξασφαλίστηκαν πιστώσεις συνολικού ύψους € 1.006.375.000.

Αντικείμενο των συμβάσεων αποτελεί:

- Ο καθορισμός του τρόπου με τον οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες.
- Ο καθορισμός των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) που πρέπει να εκπληρώνουν οι ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ καθώς και οι καλυπτόμενες γεωγραφικές περιοχές.
- Ο καθορισμός των παραμέτρων βάσει των οποίων υπολογίζεται η αποζημίωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας κάθε εταιρείας για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.
- Η διασφάλιση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών με συγκοινωνιακά μέσα, των οποίων το περιεχόμενο και η ποιότητα προσδιορίζονται από τον ΟΑΣΑ και υλοποιούνται από τις ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ.
- Ο καθορισμός του τρόπου αξιολόγησης των οικονομικών και λειτουργικών επιδόσεων καθώς και προσφερόμενων υπηρεσιών του Συγκοινωνιακού Έργου, με βάση δείκτες έργου, κόστους και προλαμβανόμενης ποιότητας.

Πέραν του συγκοινωνιακού έργου, μέσω των συμβάσεων, καλύπτονται και οι συμπληρωματικές υπηρεσίες λειτουργίας δικτύου πωλήσεων εισιτηρίων και καρτών, καθώς και προγραμμάτων ελέγχου καταβολής κομίστρου.

Στις συμβάσεις περιλαμβάνεται σε λεπτομέρεια η στοχοθέτηση για κάθε μια των ΟΣΥ & ΣΤΑΣΥ, η τακτική παρακολούθηση δεικτών απόδοσης, λειτουργικότητας, αποδοτικότητας, εξυπηρέτησης αλλά και ικανο-

ποίησης των χρηστών καθώς και σύστημα επιβραβεύσεων/ποινών σε περίπτωση (μη) κάλυψης ποσοστού των στόχων.

Με αυτό τον τρόπο, εξασφαλίζεται η διαρκής βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά και δημιουργούνται οι μηχανισμοί παρακολούθησης του Συγκοινωνιακού Έργου.

Ανανέωση στόλου αστικών λεωφορείων

Από το έτος 2021 (Διακήρυξη 6/2021) είχε προκηρυχθεί ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την προμήθεια λεωφορείων για τις μείζονες περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Τμήμα της διαγωνιστικής διαδικασίας, ήτοι η προμήθεια 250 απλών ηλεκτρικών λεωφορείων και των παρελκομένων τους, κατακυρώθηκε στην εταιρεία YUTONG BUS CO. LTD και τα 140 εκ των λεωφορείων παραδόθηκαν τον Μάιο του 2024 στην αναθέτουσα αρχή (ΥΠΥΜΕ) για κυκλοφορία στην Αθήνα.

Ακολούθως τα λεωφορεία μεταβιβάστηκαν κατά πλήρη κυριότητα, χωρίς αντάλλαγμα στον ΟΑΣΑ, αποκλειστικά για την διάθεσή τους στους φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου. Στη συνέχεια τα λεωφορεία και τα παρελκόμενα τους διατέθηκαν προς χρήση στην ΟΣΥ με σκοπό την αναβάθμιση της εκτέλεσης του συγκοινωνιακού έργου (δυνάμει της με αριθμ.21/2024 σύμβασης).

ΕΛΤΑ

Στις 23.02.2024 η ΕΕΤΤ με την απόφαση Α.Π.: 1101/4/αξιολόγησε εκ νέου το Μοντέλο της Καθολικής Υπηρεσίας για τη χρήση 2020, διαμορφώνοντας το ποσό αποζημίωσης ΚΚΚΥ στα €26,5 εκατ..

Στις 28.02.2024 η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με την υπ' αριθμόν 10/2024 απόφαση της επέβαλλε πρόστιμο ύψους €2,995 εκατ. στην ΕΛΤΑ Α.Ε. για την κυβερνοεπίθεση του έτους 2022. Το επιβληθέν πρόστιμο κυμαίνεται στην κατώτερη-προβλεπόμενη από το νόμο - κλίμακα (ποσοστό 1% επί του κύκλου εργασιών του προηγούμενου έτους δηλαδή του 2021). Για την εν λόγω υπόθεση η ΕΛΤΑ είχε αναγνωρίσει πρόβλεψη ποσού € 3 εκατ. στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2022. Η θυγατρική εταιρεία ΕΛΤΑ άσκησε ένδικα μέσα (αίτηση ακυρώσεως και αίτηση αναστολής εκτελέσεως) κατά της ως άνω απόφασης και στις 24 Ιουλίου 2024 πέτυχε την έκδοση

προσωρινής αναστολής εκτέλεσης της απόφασης της ΑΠΔΠΧ μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης του ΣτΕ στο αίτημα της αναστολής.

Στις 15.04.2024 συνήλθε η έκτακτη Γενική Συνέλευση της «POST INSURANCE BROKERAGE - ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με θέμα «Εισήγηση προκειμένου να τεθεί η εταιρεία σε εκκαθάριση». Ο μέτοχος «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΤΕ υπό ειδική εκκαθάριση» αφού έλαβε υπόψιν του την εισήγηση του ΔΣ της εταιρείας ως προς τη λύση και την θέση αυτής σε καθεστώς εταιρικής εκκαθάρισης του Ν. 4548/2018 πρότεινε και έγινε αποδεκτό να εισαχθεί το θέμα προς συζήτηση σε επόμενη Γενική Συνέλευση, κατόπιν λήψης της σύμφωνης γνώμης της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 5 παρ.6 του Κανονισμού Ειδικών Εκκαθαρίσεων.

Στις 25.04.2024 με την απόφαση αρ.14849 του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίστηκε το ποσό προκαταβολής, ήτοι ποσού €13 εκατ., αναφορικά με την αποζημίωση ΚΚΚΥ της χρήσης 2023 η οποία και εισπράχθηκε.

Στις 13 Ιουνίου 2024, με την απόφαση Αρ. 14628 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε την έγκριση της έναρξης της διαδικασίας συγχώνευσης της ΕΛΤΑ ΑΕ με την εταιρεία ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ ΑΕ δι' απορροφήσεως της θυγατρικής εταιρείας από την μητρική σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4601/2019.

Στις 9 Ιουλίου 2024 κοινοποιήθηκε στα ΕΛΤΑ η έκτακτη εισφορά που αφορά τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν.4994/2022 ποσού € 10,8 εκατ., το οποίο επιβάρυνε τα αποτελέσματα της διακοπείσας δραστηριότητας για τη χρήση 2023 (Σημ. 2.26).

ΟΚΑΑ

Με την από 13.05.2024 Γενικής Συνέλευσης της «Ε.Π.Ο.Κ.Α. ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.», αποφασίστηκε η αναστολή λειτουργίας της εταιρείας και η πρόταση για εκκίνηση της διαδικασίας λήξης και εκκαθάρισης.

ΑΕΔΙΚ (Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγας Κορίνθου)

Ακολουθώντας το χρονοδιάγραμμα για την αποκατάσταση της λειτουργίας της Διώρυγας, η εταιρεία ολοκλήρωσε την δεύτερη φάση των έργων αποκατάστασης των πρηνών οπότε και ξεκίνησε με επιτυχία η λειτουργία της Διώρυγας τον Μάιο του 2023 για την κα-

λοκαιρινή περίοδο. Το κανάλι ξαναέκλεισε στις αρχές Νοεμβρίου 2023 για την τρίτη φάση αποκατάστασης των πρανών. Η επανέναρξη των διελεύσεων για την καλοκαιρινή περίοδο 2024 έγινε την 1η Μαΐου. Το κανάλι αναμένεται να παραδοθεί εκ νέου στον εργολάβο στα τέλη Οκτωβρίου 2024 για την τελική φάση των εργασιών αποκατάστασης.

ΓΑΙΑΟΣΕ

Τον Μάρτιο του 2024 υπογράφηκε η σύμβαση μεταξύ της ΓΑΙΑΟΣΕ και της Hitachi Rail για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης για την αποκατάσταση του συστήματος ETCS on-board σε εκατόν δεκαπέντε (115) κινητήριες μονάδες σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού.

Ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για την εκποίηση 123 οχημάτων Τροχαίου Υλικού που έχουν χαρακτηριστεί ως scrap, που βρίσκονται στις περιοχές της Θεσσαλίας και σημειακά της Θεσσαλονίκης.

Στις 27/3/2024 και 26/4/2024 η ΓΑΙΑΟΣΕ κοινοποίησε στην Hellenic Train αναγγελίες ατυχημάτων. Η Hellenic Train από την πλευρά της κοινοποίησε τις αναγγελίες που έχει πραγματοποιήσει προς την ασφαλιστική εταιρεία. Μέχρι την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας δεν έχει κοινοποιηθεί στην ΓΑΙΑΟΣΕ το αποτέλεσμα της αξιολόγησης που διενεργεί η ασφαλιστική εταιρεία του αντισυμβαλλομένου.

37. Έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. στις 28.08.2024.

Αθήνα, 28 Αυγούστου 2024

Ο Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος &
Εντεταλμένος Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Στέφανος Θεοδωρίδης
Α.Δ.Τ. ΑΜ 106658

Γρηγόριος Δημητριάδης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 733147

Στέφανος Γιουρέλης
Α.Δ.Τ. ΑΚ 142391

Ο Οικονομικός
Διευθυντής

Οι Υπεύθυνοι Σύνταξης Χρηματοοικονομικών
Καταστάσεων με βάση τα ΔΠΧΑ

Χαράλαμπος Πηλιτσίδης
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 33983

Μαρία Τρακάδη
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 27913

Κωνσταντίνος Μοτσάκος
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 105030

Deloitte.

Deloitte Business Solutions AE
Αριθμ. Αδείας Ο.Ε.Ε 1297

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ 2023

www.growthfund.gr

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΤΡΟΦΙΜΑ &
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΥΠΟΔΟΜΕΣ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
& ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

WWW.GROWTHFUND.GR